12368/1

A MAGYAR SZOCIOLÓGIAI IRODALOM BIBLIOGRÁFIÁJA

4/A KÖTET

KÖNYVEK ÉS FOLYÓIRATOK
1919 AUGUSZTUS – 1929 DECEMBER

MTA SZOCIOLÓGIAI KUTATÓ INTÉZET
FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR

Digitized by the Internet Archive
in 2026

https://archive.org/details/magyarszociologi0000vari_a5e2

A MAGYAR SZOCIOLÓGIAI IRODALOM BIBLIOGRÁFIÁJA

4/A KÖTET

Könyvek és folyóiratok
1919 augusztus-1929 december

MTA SZOCIOLÓGIAI KUTATÓ INTÉZET
FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR

Szerkesztette

REMETE LÁSZLÓ

A szerkesztésben részt vett: Bóna Márta
Belső munkatárs: Szederkényi Olga
Technikai munkatárs: Zséli Jánosné

Lektorálta

Lackó Miklós

ISSN 0134-1006

Kiadja a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
Felelős kiadó: Kiss Jenő főigazgató
Készült a FSzEK sokszorosító üzemében
Felelős vezető: Horváth Ferencné
Táskaszám: 86/6 Terjedelem: 54,25 A/5 ív
Példányszám: 550

3044

Bevezetés

Eredetileg egyetlen nagyobb kötetbe akartuk szoritani az 1919-től 1944-ig terjedő negyedszázad magyar szociológiai termésének válogatott jegyzékét, de a munka megkezdése után tapasztaltuk, hogy a vártnál jóval nagyobb tömegü anyagról van szó, mintegy 1500-1600 oldal terjedelemről. Ekkora kiadvány készitése komoly technikai problémát jelent, tartóssága is kétséges, amellett használata is nehézkes. Emiatt a tervet módositva két szakaszra bontottuk a munkát, belső korszakhatárnak 1929. december 31-ét választva. Ebben nemcsak az anyag arányositása volt a szempont, hanem azt is figyelembe vettük, hogy az 1929 őszén kirobbant, méreteiben minden korábbit messze felülmúló tőkés gazdasági világválság az érintett államokban, igy Magyarországon is a társadalmi élet minden területén, kisebb fáziskéséssel a szociológiai gondolkodásban is éreztette hatását.

A módositott tervnek megfelelően koncentráltuk több esztendős gyüjtőmunkánkat az 1919. augusztus 1-től 1929. december 31-ig keletkezett szakirodalomra s annak eredményeit publikáljuk a jelen kötetben.

A használók előtt ismeretes, hogy a közelmúltban már közreadtuk az 1900-1919. július 31.

közötti szakirodalom válogatott bibliográfiáját az 1-2. és 3. kötetekben és soron kivül az 1945-1948. június 30. közötti termését is az 5.-ben. Ilyen előzmények után a hézag első részének kitöltését szolgáló mostani kötetünket a 4/A számmal láttuk el, azzal, hogy majd az 1930-1944-es részt 4/B-vel fogjuk jelölni. Tájékoztatásul megjegyezzük, hogy a könyvtárakat és tudományos intézményeket is érintő gazdasági megszoritások miatt a tervben szereplő 4/B kötet munkálatait és kiadását egyelőre még bizonytalan időre el kellett halasztanunk.

*

Jelen kiadványunk anyaggyüjtésének előkészitésénél nem álltak rendelkezésünkre olyan átfogó segédeszközök, mint a korábbiaknál. Kemény Györgynek 1942-ben megjelent kitünő szakbibliográfiája a századelő időszaki sajtójáról 1920-ig halad, ezért az 1921-től Magyarországon kiadott periodikumok cimanyagát magunknak kellett felfektetni. A magyar szociológusok külföldi (magyar és idegen nyelvü) müveinek számbavételéhez persze még ennyi támaszt sem találtunk. E vonatkozásban az általunk bázisként használt két nagy gyüjtemény, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (FSZEK) és az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) állományai jelentették a fő támaszt. A FSZEK, amely

már 1904-es megnyitását követően - Magyarországon elsőként és a legújabb időkig egyedül - specializálta magát a nagy hazai könyvtárak közül a szociológiára, kezdettől fogva százával járatta a primer szociológiai lapok mellett a termés túlnyomó részét tartalmazó határtudományok külföldi folyóiratait, ezt megfelelően egészitette ki a monografikus szakmunkák beszerzésével és még gyarapitási keretének az ellenforradalom felülkerekedését követő radikális csökkentése után is a lehetőségekhez mérten hü maradt ehhez a Szabó Ervin-i tradicióhoz. Ez azt is jelezte, hogy pl. a polgári szociológiai folyóiratoké mellett a politikai fordulat ellenére még a szocialista társadalomtudományi lapok (pl. Der Kampf, Neue Zeit, stb.) előfizetését sem szüntették meg, sőt még újonnan inditott külföldi szocialista periodikumokat (pl. a Die Gesellschaft) is előfizettek.

Ez annál inkább figyelemre méltó, mert 1919 augusztusában a könyvtár egész régi baloldali vezetőségét, köztük az előző évtized alatt a szociológiai életben is nevet szerzett Madzsar Józsefet, Dienes Lászlót, Braun Róbertet, Kőhalmi Bélát stb. eltávolitották s mert a központi gyüjtemény tudományos funkcióját ért szakadatlan jobboldali támadások hatására az ellenforradalom bizalmát élvező új vezető, Kremmer Dezső, végül a fővárosi törvényhatóság illetékes bizottsága 1921. július 4-i ülésen tett olyan nyilatkoza-

tot, hogy a szociológia gyüjtése "nem méltó" egy városi könyvtárhoz. (A Szabó Ervin munkatársaiként ~~könyvtárossá lett~~ új vezetőket bizonyára a szakma ismerete és szeretete késztette arra, hogy szervilizmusukat, talán politikai meggyőződésüket is leküzdve a gyakorlatban az ellenkezőjét tegyék, mint amit feletteseik előtt vállaltak).

Mig a külföldi idegen nyelvü források tekintetében a FSZEK-re, addig a határokon túl pl. Erdélyben, Csehszlovákiában stb. megjelent magyar irodalmat illetően főként az OSZK állományára támaszkodhattunk. Hozzá kell ehhez tenni, hogy másodforrásokból százával jutottunk nyomára olyan külföldi magyar vonatkozású szociológiai müvek cimeinek, amelyeket egyik gyüjteményben sem találtunk meg. Ezeket a közléseket sem hagytuk kárba veszni és belefoglaltuk őket cimjegyzékünkbe.

A másodforrásokból átvett cimek elé mindig * jelzést tettünk. Másodforrásokból vettük át sok olyan, cimük alapján szociológiai tartalmúnak minősülő irás adatait is, amelyek egy hónapnál sürübben publikált periodikumokban láttak napvilágot. Az ezek elé helyezett *-gal szintén arra utaltunk, hogy az eredeti müvet nem vettük kézbe. A napilapok, hetilapok feldolgozását ugyanis, az előző kötetekéhez hasonlóan, ezúttal is mellőztük, máskülönben további évekkel hosszabbodott volna meg munkánk.

Kereken 250 korabeli folyóiratot vizsgáltunk át, közülük a függelékünkben felsorolt 180-at érdemesitettünk a bennük ténylegesen talált szociológiai cikkanyag alapján feldolgozásra.

Több mint négy éven át folytatott gyüjtésünk során az ország határain belüli monografikus termés áttekintését is nagyrészt segédeszközök nélkül kellett végeznünk. Kozocsa Sándor kétkötetes nemzeti bibliográfiája 1910-től 1920-ig foglalta össze az önálló kiadványokat s ezt Braun Róbert és Pikler Blanka korabeli összeállitása is csak 1923-ig egészitette ki. Munkánk végső szakaszában jutott a korrektura stádiumáig az Országos Széchényi Könyvtár hézagpótló Magyar Nemzeti Bibliográfiájának a vizsgált korszak önálló hazai társadalomtudományi müveiről készitett kötete. Komjáthy Miklósné főszerkesztő készséggel rendelkezésünkre bocsátott egy korrektura példányt amit a gyüjtésünk kisebb hányadát kitevő magyarországi monografikus szakirodalom cimeinek pontositásához, kiegészitéséhez még hasznositani tudtuk, amiért neki e helyen is köszönetet mondunk.

Egyes rövidebb időszakok termésének számbavételénél jó segitséget nyújtottak az egykorú szakbibliográfiák, mint a FSZEK évenként publikált Értesitőjében a Központi Könyvtár gyarapodási jegyzékei, Tuszkau Antóniának a Közgazdasági Szemle 1926-os évfolyamában (és különnyomatban) kiadott 33 lapos szociálpolitikai bibliográfiája,

Buday Júlia nagyobb összeállitása a századelő magyar filozófiai irodalmáról és a Krisztics Sándor szerkesztésében 1926-tól évenként közreadott Magyar társadalomtudományi bibliographia vaskos kötetei, mely utóbbiak hét budapesti könyvtár szakszerzeményeinek cimanyagát egyesitették. Mindezek jelentős szociológiai anyagot is tartalmaztak.

A leggazdagabb forrásterületet mégis az általunk feldolgozott 180 folyóirat cikkanyaga képviselte, ezen belül a kutatás számára fontos szakmunkákról talált gazdag recenziós anyag. Elsősorban erre támaszkodva sikerült a korabeli hazai és külföldi magyar vonatkozású monografikus termés megközelitően teljes jegyzékét felfektetni. Az önálló müvek cimfelvételei alatt minden esetben "Ism." (Ismertetés) jelzéssel megadtuk a talált recenziók lelőhelyeit is.

Alaposan kiaknáztuk a feldolgozott könyvek és folyóiratcikkek lábjegyzeteiben, függelékeiben talált kisebb-nagyobb korabeli bibliográfiákat is. A további kutatás előmozditására "Bibliogr." jelzéssel e cimjegyzékek forrásadatait, lapszámát is belefoglaltuk jelen kiadványunkba.

E kötet cimeit is - az előzőkéhez hasonlóan -, az International bibliography of sociology (Paris-London) cimü, 1952 óta rendszeresen kiadott éves világbibliográfia sémájának felhasználásával, helyenként a magyar történeti anyag tematikájának megfelelő kisebb módositásával soroltuk

be fő- és alfejezetekbe. A tematikus elrendezés mellett, amelyet kötetünk végén a tartalomjegyzék tesz gyorsan áttekinthetővé, a szerkesztőtársam, Bóna Márta által nagy gonddal összeállitott tárgymutató és az ugyancsak terjedelmes névmutató, - Szederkényi Olga munkája - segiti a részkérdések kutatóit a vonatkozó elszórt közlések összességének megtalálásához. A tárgymutató ellensúlyozza azt a terjedelmi okokból alkalmazott korlátozást, hogy az esetek nagy részében több témát érintő müveket is csak egyetlen helyen szerepeltethettünk. Ha nem ezt tesszük, akkor hozzávetőleg megháromszorozódott volna a terjedelem.

A közlésre érdemesitett forrásadatoknak a legerőteljesebb szelekció után is meglevő bősége kényszeritett bennünket arra, hogy ahol csak lehetett, az azonos témára vonatkozó cikkeket - a legfontosabb adatok hiánytalan átmentésével-, egyetlen tételbe süritsük. A helytakarékosságra való törekvés vezetett bennünket például ahhoz a megoldáshoz, hogy az egyes szociológusokról, illetve más társadalomtudósokról irt, esetenként nagyszámú nekrológ és egyéb méltatások lelőhelyeit a szerzők nevével együtt - ellentétben korábbi köteteink módszerével - itt egyetlen tételbe vonjuk össze. Ugyanúgy egy tételbe süritettük a szociológiai anyagokat tartalmazó lapok profilját jellemző cikkek, kritikák adatait az egyes folyóiratok cimei alatt. Ezeknél az összevont cimek-

nél a gyors áttekintés érdekében időrend helyett a személyek neve, illetve a folyóiratok cime szerinti betürendes felsorolást alkalmaztunk. Az ilyen és hasonló összevonásokkal becslésünk szerint mintegy 100 oldallal sikerült csökkenteni a terjedelmet anélkül, hogy ez az adatközlések számának rovására ment volna.

Különösen erőteljes összevonásokat hajtottunk végre a maguk idején széles hullámokat verő ideológiai, irodalompolitikai viták összefüggő forrásanyagainál ("Ady vita", "Irástudók árulása vita" stb.). Ezek adatainak lehető kiteljesitése és rendezése is elsősorban Bóna Márta munkáját dicséri.

Helytakarékossági okokból a legtöbbször heterogén tematikájú gyüjteményes müvek tartalmát is egyetlen cimfelvételbe süritettük össze. Az adott szaktól, amelybe az alaptételt elhelyeztük, eltérő tárgyú tanulmányokra szintén a tárgymutató irányitja rá az érdekeltek figyelmét. Kivételt csupán néhány különösen fontosnak érzett szociológiai tanulmánnyal tettünk; ezek analitikus cimeit indokolt esetben önálló tételként soroltuk be alfejezetekbe.

A FSZEK-ben, illetve az OSZK-ban meglevő monografikus müvek cimei után jobbszélen a raktári számot is megadtuk; az utóbbiban találhatóknál a szám elé helyeztük e gyüjtemény "OSZK" monogramját is.

*

A forrásadatok fent jellemzett erőteljes koncentrálása végeredményeként a kötetben beszámozott 4433 tétel - a recenziók lelőhelyeit is figyelembe véve - több mint 8000 korabeli dokumentumhoz kalauzolja el a kutatót. A gyüjtőterület határait, eddig megjelent köteteinknek a használók által osztatlanul pozitivan értékelt módszeréhez hiven, most is viszonylag szélesen értelmeztük, azaz kétség esetén inkább arra hajlottunk, hogy beiktatjuk a kiadványba a kérdéses cimet, mint arra, hogy esetleg a kutató szemében talán nagyon is jelentős adatokat selejtezzünk ki. E liberális eljárás ellenére hozzávetőleg 3000 tételt selejteztünk ki. Régebbi kiadványainknál is hasonlóan jártunk el, azok előszavában bejelentve, hogy a kiselejtezett cédulákat megőriztük az érdeklődők számára, de hosszú évek óta még nem akadt ilyen jelentkező. Éppen ezért nem tehettük magunkévá egyik recenzensünk azon inditványát, hogy az általunk tudományos szempontból értéktelennek, sekélyesnek tartott irások cimeit is közöljük.

*

Az egy évtizednél hosszabb periódus szakirodalma e kötetben feltárt hatalmas tömegü anyagának gyüjtése és szerkesztése közben nem nyilik lehetőség az egyes dokumentumok alapos tanulmányozására, arra, hogy azokról a véglegesség igényével próbáljunk itéletet alkotni. Ez a feladat

a bibliográfia használóira vár. Mégis érdemesnek látszik, ha néhány bekezdés erejéig hirt adunk a munka során szerzett egyes tapasztalatainkról is.

Nem kétséges, hogy a magyar szociológia 1900 körül kezdődött. Két évtizeden át tartó szakadatlan fellendülésének az 1919. augusztus 1-én felülkerekedett ellenforradalom egy csapásra véget vetett, tehát a kötet nyitódátumául választott időpont mindenképpen indokolt. A diszciplina fejlődésében bekövetkezett nagy törést érthetővé teszi, hogy nyomban elnémitották az 1900. januárjától 1919. júliusáig folyamatosan megjelent, kereken 40 kötetet megért Huszadik Századot, elsöpörték a közélet szinteréről a szociológiai kutatás 1901-ben alapitott legfontosabb műhelyét, a Társadalomtudomány Társaságot, rendőri zaklatásoknak vetették alá, illetve bebörtönözték, vagy emigrációba kergették a folyóirat és a Társaság 1919-ig legaktivabb munkatársainak hosszú sorát, közülük csak néhányat sorolunk itt fel: Bolgár Elek, Braun Róbert, Dániel Arnold, Dienes László, Dienes Pál, Hauser Arnold, Jászi Oszkár, Kolnai Aurél, Kőhalmi Béla, Madzsar József, Mannheim Károly, Polányi Károly, Rónai Zoltán, Szende Pál, Varga Jenő, Varjas Sándor. A Horthy-rezsim attól sem riadt vissza, hogy halálbüntetéssel sújtson az 1919 előtti szociológiai életben kiemelkedő szerepet betöltött tudósokat. Ez az itélet fenyegette Ágoston Pétert, akinek az

életét a szovjet állam által kezdeményezett fogolycsere-akció mentette meg. Európa-szerte nagy felháborodást kiváltó módon kisérletet tettek arra is, hogy a weimari Németországban menedékre talált Lukács György kiszolgáltatását kérjék a horthysta vérbirósági eljárás lefolytatására, amint erre kötetünk egyes forrásadatai is utalnak.

A magyar határokon belüli szociológiát emberöltőnyi idővel vetette vissza ez a dúlás. Az első években, a fehérterror időszakában müvelt "társadalomtudományt" aligha lehet tudományosnak nevezni. A rendszert támogató szerzők legfőbb feladatuknak az imperialista cselszövés és fegyveres túlerő által vérbefojtott forradalmi időszak diszkvalifikálását tekintették. A tőkés-földesúri hatalom gyengeségét feltáró társadalmi átalakulások tényét letagadni nem lehetett; ezért elkendőzve, hogy a "nemzeti megújhódás" jelszavával érkező ellenforradalom szállászcsinálóinak, a román királyi hadseregnek volt döntő szerepe a forradalom megdöntésében, igy hát egyes-egyedül belső társadalmi okokra vezették vissza. Érvelésükben válogatás nélkül vegyitették a valóságos tényeket a légből kapott rágalmakkal. Bibliográfiánkba belefoglaltuk mindazokat az ellenforradalmi termékeket, amelyek - a kutatás során még ellenőrzésre szoruló - tényeket, dokumentumokat is idéztek az 1918-1919-es forradalmak időszakából, de kihagytuk azokat az úszitó hangú pamfleteket, cik-

keket, amelyek feladatukat leegyszerüsitve, "maroknyi kalandor bünös vállalkozásá"-nak tulajdonitották a milliók által támogatott 1918-1919-es forradalmakat.

A bethleni konszolidáció kezdetétől (1921) némileg módosult a hivatalos tudományosság hangvétele. Sorompóba léptek a rendszer nagy felkészültségü, reprezentáns tudósai, Buday László, Czettler Jenő, Domanovszky Sándor, Hajnal István, Heller Farkas, Hóman Bálint, Imre Sándor, Kornis Gyula, Magyary Géza, Szekfü Gyula és hasonlók, akiknek nagyrészt eredeti kutatásokra épülő, neopozitivista szellemben irt müvei a magyar társadalomtörténeti kutatás számára - a szerzők esetenként leplezetlen, a hitelesség rovására menő irányzatos állásfoglalásai ellenére - ma is értékes forrásokat képviselnek. Ez viszont alig mondható el az ugyancsak saját forráskutatásra hivatkozó olyan társadalomtudományi irókról, akik munkásságukkal elsődlegesen a korszak hivatalosan is propagált ideológiáját, a revizionista, irredenta hangulatkeltést kivánták elősegiteni, amint ezt Kovács Alajos, Milotay István, Lendvai István és hasonlók tették. A kép teljessége miatt mi az utóbbiak nagyobb müveiről is bővebb cimanyagot közöltünk.

A huszas évek elejétől kisérletek történtek a rendszert támogató szociológiai munkásság intézményesitésére is. Bibliográfiánk első feje-

zetében közöljük az új társadalomtudományi egyesület létesitését célzó törekvések adatait; utalhatunk még az ekkor inditott s a második világháború időszakáig megjelent Társadalomtudomány cimü folyóiratra, amely rendszeresen referált a szakmai tevékenységről. Érdemes megemliteni azt is, hogy a rendszer ideológiai támogatóinak egyik visszatérő témája a marxizmus "cáfolata"; hangjuk természetesen a tőkés gazdaságnak az 1920-as évek közepén kezdődött (1929 őszéig tartó) átmeneti fellendülése idején vált erőssé. Ugyancsak visszatérő tárgya ennek az irodalomnak a szovjet társadalom problematikája. Az ilyen, rendszerint rágalmakkal átszőtt, tendenciózusan ellenséges müvek cimeiből, amelyek, miután az ottani szocializmus létezését elvitatni nem lehetett, fáradhatatlanul jövendölték a szovjet rendszer közeli összeomlását, ugyancsak mellékeltünk kordokumentumokként egy csokorra valót.

Az ellenforradalmi konszolidáció kezdete után a haladó polgári szociológusok is megpróbálták rendezni megritkult soraikat. Előbb a Czakó Ambró által inditott Független Szemle köré tömörültek, de a lapot kereken két év után betiltották. Jóval tartósabbnak bizonyult Vámbéry Rusztem vállalkozása, az 1926-ban inditott Századunk, amely már cimével is jelezte, hogy a hét évvel előbb felszámolt Huszadik Század örökösének tekintette magát. Az adott feltételek között misz-

sziót töltött be ez a lap, de előde szinvonaláig már nem emelkedhetett fel. Említést érdemel, hogy egy ideig a marxista szociológiai cikkek is fórumhoz jutottak az átmenetileg engedélyezett, többnyire rövid müködés után betiltott lapokban. Közülük az 1920-as évek végén megjelent 100 % volt a legjelentősebb, de a magyar szociáldemokraták 1922-től ismét rendszeresen kiadott elméleti folyóiratában, a Szocializmusban is találkozhatunk marxista igényü szakirodalommal. A vizsgált időszak e szempontból legfontosabb orgánumának bizonyára a határokon túl, Kolozsváron, Dienes László által alapitott majd röviddel utóbb Gaál Gábor bevonásával szerkesztett, Korunk cimü havilapot kell minősitenünk. Marxista társadalomtudományi cikkeket a külföldön szabadabb feltételek között megjelenő más folyóiratok is, mindenekelőtt a magyar kommunisták bécsi emigrációban kiadott, Uj Március cimü elméleti lapja ugyancsak nagy számmal közöltek.

Végül a Horthy-Magyarország határain belül keletkezett korabeli szakirodalomról szólva utalni kell arra is, hogy az 1920-as évek végén már megtaláljuk az először a századelőn kibontakozott, de az ellenforradalom felülkerekedése után elsorvadt hazai szociográfia felélesztésének első nyomait is. Ismeretes, hogy modern módszerekkel inditott szociográfiai kutatás első maradandó értékü, igényes termékei Braun Róbert: A falu lélek-

tana cimen, valamint Maroscsicsér községről és Bosnyák Béla Orosházáról irt tanulmányai voltak. Ezek a Társadalomtudományi Társaság keretében készültek, a Huszadik Század hasábjain láttak napvilágot az 1900-as és 1910-es években, amikor Braun Róbert vezetésével a Társaságon belül önálló szociográfiai szakosztály is alakult. Közel másfél évtizedes szünet után, 1928-1929-ben az Ujpesti Szociális Otthon, a szegedi Bethlen Gábor Kör, ezzel egyidőben a szlovákiai Sarló mozgalom körében jelentkezett újból az igény a parasztság életkörülményeinek helyszini vizsgálata iránt. Tudjuk, hogy ezeket a kezdeményezéseket már az 1930-as években országos méretüvé növekedett falukutató mozgalom közvetlen előzményeihez sorolhatjuk.

Az 1919-1929 közötti magyar szociológiának nemzetközi mércével mért legkimagaslóbb termékeit azonban az emigrációba kergetett tudósoknak a határokon túl - nagyrészt idegen nyelven - keletkezett müvei képviselik. Ezért forditottunk különös gondot olyan tekintélyes külföldi szaklapok, mint a Max Weber iskolájához tartozó Archiv für Sozialwissenschaft, a Kölner Zeitschrift für Soziologie egyenes előde, a Grünberg féle Archiv, az osztrák szocialisták Der Kampf, továbbá Freud irányzatának főorgánuma, az Imago stb. és más hasonló olyan folyóiratok elérhető évfolyamainak feldolgozására, amelyekben sürün találkozhattunk

az emigráns magyar tudósok irásaival. Az a körülmény, hogy közülük számosnak, (pl. Jászi, Lukács György, Mannheim, Polányi, Szende Pál, Hauser stb.) szellemi hagyatéka iránt az eltelt több mint fél évszázad után sem szünt a nemzetközi érdeklődés; müveik a legkülönbözőbb országokban és nyelveken (oroszul, angolul, japánul, spanyolul, németül, olaszul stb.) érnek meg napjainkban is új és újabb kiadásokat, elméleteik világszerte újabb szociológiai tanulmányoknak is visszatérő témái, arra figyelmeztetett bennünket, hogy irásaik cimjegyzékének éppen úgy helyt kell adni bibliográfiánkban, mint az ország határain belülinek, amely az objektiv okok miatt mindmáig nem vonta magára a külföld ilyen eleven érdeklődését.

*

Végül köszönetet mondunk az anyaggyüjtésresztvevőinek. Közülük a FSZEK szociológiai osztálya kötelékében végezte munkáját Farkas János, Gál Katalin, Karbach Erika, Márton Rózsa és Uray Gáspár továbbá utolsó éves könyvtáros gyakornokként Németh Gabriella; mellettük tartósan vagy átmenetileg külső munkatársként segitették elő e kötet kiadását Bánfi Ildikó, Fazakas Csongor, Fodor Béla, Haász Erzsébet, Jellinek Lászlóné, Jenny Katalin, Schuszter Zsuzsa, Sövény Zoltán, Szabó Józsefné és Szőke Angéla.

Remete László

Röviditések jegyzéke

A.	= Adatszolgáltatás
A.F.L.	= American Federation of Labour /Amerikai Munkásszövetség/
Akad.	= Akadémia
alk.	= alkalmából, alkalmával
áll.	= állami
ált.	= általában, általános
átdolg.	= átdolgozott
Aufl.	= Auflage
Bd.	= Band
B.N.K.	= Budapest Népjóléti Központja
besz.	= beszámoló
bev.	= bevándorlás, bevezetés
bibliogr.	= bibliográfia
bir.	= bírálat
bőv.	= bővitett
csop.	= csoport
dem.	= demokrácia, demokratikus
ea.	= előadás, előadó
egy.	= egyesület, egyetem
elh.	= elhangzott
elm.	= elmélet
előad.	= előadás
é.n.	= év nélkül
ért.	= értekezés, értekezlet, értesitő(je)
eszt.	= esztétika

évf. = évfolyam
évford. = évforduló
F. = Folge
f. = für
F.K. = Fővárosi Könyvtár
F.M. = Földmüvelésügyi Minisztérium
fajelm. = fajelmélet
fejl. = fejlődés
felolv. = felolvasás, felolvasott
fi. = folyóirat
fil. = filozófia
fogl. = foglalkozás, foglalkozó
fogy. = fogyasztás /-i/
ford. = forditotta
forr. = forradalmi, forradalom
földmüv. = földmüvelésügyi
főv. = főváros /-i/
füz. = füzet
gazd. = gazdasági
gyermektanulm. = gyermektanulmány
GYOSZ = Gyáriparosok Országos Szövetsége
gyüjt. = gyüjtemény
H. = Heft
h.ny.n. = hely és nyomda nélkül
hrsg. = herausgegeben
H.Sz. = Huszadik Század
helyz. = helyzet /-e/
id. = idősebb
ideol. = ideológia

ifj.	= *ifjúsági*
igazságszolg.	= *igazságszolgáltatás*
ill.	= *illusztráció, illusztrált*
imp.	= *imperialista, imperializmus*
Inst. Intern. de Statistique	= *Institut International de Statistique*
int.	= *intézet*
izr.	= *izraelita*
ip.	= *ipar*
ir., irod.	= *irodalom, irodalmának*
isk.	= *isk.*
ism.	= *ismertetés /-e/, ismerteti*
IWW	= *Industrial Workers of the World /Ipari Munkások Világszövetsége/*
jav.	= *javaslat, javitott*
jegyz.	= *jegyzet*
Jg.	= *Jahrgang*
jogtud.	= *jogtudomány*
kap.	= *kapitalista*
kapcs.	= *kapcsán, kapcsolatban, kapcsolatosan*
kat.	= *katolikus*
ker.	= *keresztény, keresztyén*
kerszoc.	= *kereszténységocialista*
kiad.	= *kiadó, kiadása, kiadja*
kiadv.	= *kiadvány*
kir.	= *királyi*
klny.	= *különnyomat*
KMP	= *Kommunisták Magyarországi Pártja*

kny.	= könyvnyomda
kongr.	= kongresszus
köt.	= kötet
közeg.	= közegészségügyi
közg.	= közgazdaság, közgazdasági
középisk.	= középiskola
közig.	= közigazgatás
közl.	= közlemény /-ei/
kult.	= kultúrális
külf.	= külföldi
kve	= könyve
kvk.	= könyvkiadó
kvny.	= könyvnyomda
kvtár	= könyvtár
Lpzg	= Leipzig
M., m.	= magyar
M. Fil. Társ.	= Magyar Filozófiai Társaság
M. Gazdaszöv.	= Magyar Gazdaszövetség
M. Kir. Stat. Hiv.	= Magyar Királyi Statisztikai Hivatal
M. Közg. Társ., M. Közgazd. Társ.	= Magyar Közgazdasági Társaság
MSZIB	= A magyar szociológiai irodalom bibliográfiája
MTA	= Magyar Tudományos Akadémia
M.T.E., M.T. Egy., M. Társadtud. Egy.	= Magyar Társadalomtudományi Egyesület
magy.	= magyar
mat.	= materializmus

meg.	= megjegyzés, megjelenés, megjelent
mell. /-ékl./	= melléklet
mezőg., mezőgazd.	= mezőgazdasági
min.	= miniszter, minisztérium
Mo., mo.-i	= Magyarország, magyarországi
mod.	= modern
mozg.	= mozgalom
MSZDP	= Magyarországi Szociáldemokrata Párt
munkanélk.	= munkanélküliség
múz.	= múzeum /-i/
müv.	= művészet /-i/
nemz.	= nemzet /-i/
nemzetk.	= nemzetközi
Nemzetk. Stat. Int.	= Nemzetközi Statisztikai Intézet
No.	= Németország, numero
ny.	= nyomda
o.	= ország
O.M.G.E.	= Országos Magyar Gazdasági Egyesület
okt.	= oktatás
old.	= oldal
orsz.	= ország, országos
osztharc.	= osztályharc
összeáll.	= összeállitotta
p.	= pagina
P.	= Publicisztika
ped.	= pedagógia /-i/ pedagógus

pol., polit.	= *politikai*
polg.	= *polgári*
probl.	= *probléma*
prof.	= *professzor*
prol.	= *proletár*
prot.	= *protestáns*
r.	= *rész*
R.	= *Recenzió*
rend.	= *rendelet*
R.I. de S.	= *Revue Internationale de Sociologie*
rad.	= *radikális, radikalizmus*
részl.	= *részlet, részletes*
röv.	= *rövid, röviditett*
soksz.	= *sokszorositott /-a/*
sor.	= *sorozat*
stat.	= *statisztika /-i/*
sz.	= *szám, század*
Sz.	= *Szociográfia*
SZDP	= *Szociáldemokrata Párt*
Sz.J.T.	= *Szociális Jogi Társaság*
szakirod.	= *szakirodalom*
szakoszt.	= *szakosztály*
szaksz.	= *szakszervezet /-i/*
szerk.	= *szerkesztette, szerkesztő*
szerv.	= *szervezet*
szerz.	= *szerződés*
szfőv.	= *székesfőváros*
Szg.	= *Szabadgondolat*

szle	= szemle
szoc.	= szociál, szociális, szocialista, szocializmus
szociálpol.	= szociálpolitika /-i/
szociogr.	= szociográfia
szociol.	= szociológia /-i/
szocpol.	= szociálpolitika /-i/
szöv.	= szövetkezet /-i/, szövetség
szt., Szt	= szent
T.	= Tanulmány
T.	= Teil
T.Sz.I.	= Társadalomtudományok Szabad Iskolája
T.T.	= Társadalomtudományi Társaság
tan., tanulm.	= tanulmány
tanf.	= tanfolyam
társ., társad.	= társadalmi, társadalom, társaság
társtud.	= társadalomtudomány /-i/
tart.	= tartalom, tartalmi
terj.	= terjesztés
térk.	= térkép
természettud.	= természettudomány
thj.	= törvényhatósági jogú
tört.	= története, történelmi, történeti
törv.	= törvény
Törv. Munkásvéd. Morsz. Egy.	= Törvényes Munkásvédelem Magyarországi Egyesülete
tud.	= tudomány, tudományos
U.f.	= Uj folyam

Univ.	= *Université, Universitas*
USA	= *Amerikai Egyesült Államok*
vál.	= *válogatott, válogatta*
várospol.	= *várospolitika /-i/*
vázl.	= *vázlat, vázlatos*
Verl.	= *Verlag*
vizsg.	= *vizsgálat*
vm.	= *vármegye*
vol.	= *volum /-e/*
von.	= *vonatkozó*
Vorw.	= *Vorwort*

a. BIBLIOGRÁFIÁK, LEXIKONOK

1. BIBLIOGRAPHIE. = U. Jb. 1922-1929.

   Évenként három alkalommal a kurrens magyarországi és külföldi m. vonatkozású társadalomtudományi (és szépirodalmi) termés bibliográfiái német címfordításokkal.

2. BIBLIOGRAPHIE des ouvrages statistiques et économiques parus en Hongrie dans l'année 1927. = Revue de la Société Hong. de Stat. 1927. p. 380-385. A.

3. BUDAY Júlia, M. (szerk.): A magyar filozófiai irodalom bibliográfiája 1901-1925. Filozófia. Bp., Egyet. ny., 1929. XII, 248 p. /A m. tud. irodalom bibliográfiája, 1/

   O160/71
   O161/15

   Felöleli a jelzett évek mo.-i szociológiai tartalmú, illetve vonatkozású könyv- és folyóirattermése címanyagának egy részét is.

   Ism: Ath. 1929. p. 319. (Gáspár Ilona) - Napkelet (Bp.) 1929. p. 782-783. (Prahács Margit) - Ttud. 1929. p. 437-439. (Dékány István)

4. ENYVVÁRI Jenő: Philosophiai szótár. 1918. 2. kiad. Bp., Franklin, 1923. 192 p. /Kultúra és tudomány, 23/

   L. 1. kiad.: MSzIB 3. köt. 105.

5. GORIUPP Alisz: Adalékok a külföldi magyar sajtó bibliographiájához. = M. Kvsz. 1926. p. 124-133.

A jelentős társadalomtudományi anyagot tartalmazó emigráns, baloldali sajtó bibliográfiája.

6. GORIUPP Alisz: Néprajzi (Folklore) könyvészet 1925-ből. = Ethn. 1926. p. 201-204. A.

7. TÁRSADALMI Lexikon. Szerk.: Madzsar József. Függelék: A szociális mozgalmak krónikája 1750-1928. [Ill.] Bp., Népszava, 1928. 703 p. 16 t.

67606
B 302/2

A korszak egyetlen átfogó és szinvonalas m. marxista kézikönyve a témakörből.

Ism.: Huszonegyedik Század 1929. 1. p. 32-34. (Ferencz Sándor) - Korunk 1929. p. 239-241. (Kemény Gábor) - Lit. 1929. p. 64. (Kemény István) - 100 % 1928-1929. p. 367-368. (Sándor Pál) - Sz. 1929. p. 19-23. (Ács Tamás) - p. 133-136. (Brill Mihály) - Századunk 1929. p. 45-47. (Hébelt Ede) - Ttud. 1929. p. 189. - U. Jb. 1929. p. 456. (-Z.)

8. TÁRSADALOMGAZDASÁGTANI bibliográfia... = K. Sz. 1921-1929.

... utóbb Könyvszemle címen 1921-től évi 2-3 alkalommal a magyar illetve nagyobbrészt külföldi szakirodalom kurrens bibliográfiája.

9. TÁRSADALOMTUDOMÁNYI bibliographia. Szerk.: Krisztics Sándor. Bp., M. Sociographiai Int. - Pfeifer, 1926-1929.

Bp. hét nagykönyvtára 1924-1927 között évenként beszerzett társadalomtudományi anyagának egyesített jegyzékei. A folyóiratcikkek analitikus bontásban. Az anyag a tizedes osztályozás szerinti elrendezésben.

Ism: E. Irod. Sz. 1926. p. 399-400. (György Lajos) - M. Kvsz. 1926. p. 410-412. és 1928. p. 111-112. (Nyireő István) - Századunk 1926. p. 235. és 1928. p. 68-69. (Varró István - Ttud. 1926. p. 331-332. (dr.) és 1927. p. 486. (D.)

b. TÁRSADALOMTUDOMÁNYI INTÉZMÉNYEK, FOLYÓIRATOK, ÉVKÖNYVEK

Társadalomtudományi intézmények

10. MATLEKOVITS Sándor: A Közgazdasági Társaság működéséről. = K. Sz. 1920. p. 8-13. Ea.

A több éven át szünetelő társasági élet újraindításáról.

11. [A KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI Kar]
Székely Artur: A közgazdasági fakultás. = Ny. 1920. [1.] p. 107-109. A.
Kerékgyártó György: Az Egyetemes Közgazdaságtudományi Kar. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1921. p. 45. A.

Az új kar felállításáról, működéséről.

12. A MINERVA Társaság [alapszabályai]. = Minerva 1922. p. 106-108. A.

A szellemtörténeti irányzatot képviselő, önmagát "a magyar szellemi élet történetét művelő társaság"-nak minősítő szervezet alakuló üléséről.

13. GRAGGER Róbert: Ungarische Institute für Geschichtsforschung. = U. Jb. 1922. p. 203-211. A.

A konstantinápolyi, római, bécsi és berlini intézetekről.

14. ZSOLDOS Benő: A "Kriminalpsychológiai és Pedagógiai Intézet". = M. Jogi Szle 1924. p. 326. A.

A Bp.-i büntetőtörvényszék mellett működő intézményről.

15. (b.m.): A MAGYAR Gyermektanulmányi és Gyakorlati Lélektani Társaság. = Jövő útjain 1926. I. p. 24-26. Bibliogr. lábj. A.

1925. jan. 25-től a fenti néven működik. Elődje a M. Gyermektanulmányi Társaság.

16. ERŐDI-HARRACH Béla: Az Újpesti Főiskolai Szociális Telep. = Jövő útjain 1926. I. p. 35-36. P.

Értelmiségiek által végzett szegénygondozás.

17. [DIENES László] d.l.: Társadalomtudományi társaság Kolozsvárt. = Korunk 1926. p. 726-728. A.

A Társ. szervezete, programja, vezetősége.

18. THIRRING Gusztáv: Gondolatok a Nemzetközi Statisztikai Intézetről. = M. Stat. Szle 1928. p. 236-240. P.

19. JÓZSEF Attila: A BMT Értesítőjéhez. = Századunk 1928. p. 589. A.

A Bartha Miklós Társaság koncepciójáról.

20. A BARTHA Miklós Társaság Értesítője. 1928. I. szept. p. 1-10., II. okt. p. 1-8.

B 810/47

A Társaság irányelveiről. Társadalomtudományi Szakosztályi vitaülések. A Szociálpolitikai Bizottság működése. Ifjúsági Szabad Egyetem, Szabad Népfőiskola.

21. TANAY Magda: Séta a Társadalomegészségügyi Múzeumban. = Népegészs. 1928. [2.] p. 1393-1394. A.

22. HÓMAN Bálint: A negyvenedik évfordulón. = Ethn. 1929. p. 1-2. Ea.

Beszéd a M. Néprajzi Társ. "alapítása" 40. évfordulóján, 1929. jan. 30-án. A Társ. fejlődéséről.

23. KENYERES Elemér: A Rousseau - Intézet. = Jövő útjain 1929. p. 9-12. P.

E. Claparède és P. Bovet genfi nevelőképző intézete és ennek gyermeklélektani publikációs munkásságáról, Piaget-ről.

24. A MAGYAR Kisebbségi Intézet ankétja. = M. Kisebbség 1929. 101-106. A.

A pécsi Erzsébet Tudományegyetemen felállítandó intézetről.

25. NAGY Iván: Az európai kisebbségi intézetek. = M. Kisebbség 1929. p. 123-134., p. 212-222., p. 333-345. Bibliogr. lábj. és p. 345. T.

Rövid ism. a magyar Államtudományi Intézetről és a Magyar Sociographiai Intézetről.

26. SZOMBATFALVY György: "Népünk és nyelvünk". = Ttud. 1929. p. 129-130. A.

A Szegedi Alföldkutató Bizottság megalakulásáról. L. még erről: Föld és Ember 1927. p. 166-180.

27. SOLYMOSSY Sándor: Bevezetés a néptudományba. (Beköszöntő előadás az újonnan szervezett "néptani" tanszéken. Szeged, 1929. szept. 20.). = Napkelet (Bp.) 1929. p. 584-590. Ea.

M a g y a r T á r s a d a l o m t u d o m á n y i T á r s u l a t

28. HORNYÁNSZKY Gyula: Megnyitó beszéd. Felolvastatott 1925. jan. 25-én a Magyar Társadalomtudományi Társulat alakuló ülésén. = Ttud. 1925. p. 1-5. Ea.

A Társ. feladata "az anarchia irányába" dolgozó "értelmi radikalizmus, a kulturális élet lefokozását" célzó progresszió elleni küzdelem, a "népi politika" tagadása. "A tét: a kifelé - befelé integra Hungaria".

29. A TÁRSULAT élete. Megalakult a Magyar Társadalomtudományi Társulat! = Ttud. 1925. p. 45-48. A.

Szervezeti keretei. Alakuló ülés: 1925. jan. 25. Tisztikar: Hornyánszky Gyula elnök, Heller Farkas üv. elnök, Balás Károly, Bibó István, Kolozsvári Bálint alelnökök, ifj. Hornyánszky Gyula, Neubauer Gyula titkárok. Tagok: Bartók György, Bárány Gerő, Bárdossy László, Bernát István, Buday László, Czettler Jenő, Dékány István, Eckhart Ferenc, Ereky István, Finkey Ferenc, Gaál Jenő, Gorka Sándor, Hóman Bálint, Imre Sándor, Jancsó Benedek, Kenéz Béla, Kornis Gyula, Krisztics Sándor, Laky Dezső, Magyary Zoltán, Miklóssy István, Moór Gyula, Navratil Ákos, Pauler Ákos, Prohászka Ottokár, Ravasz László, Schilling Gusztáv, Solymossy Sándor, Szandtner Pál, Szekfü Gyula, Tegze (Teghze) Gyula, Teleki Pál, Timon Ákos, Zelovich Kornél stb. Tiszteletbeli tag: Concha Győző. A Társulat közlönye a Ttud. (szerkesztők: Bibó István és Heller Farkas). Taglétszám: 237 fő.

30. A TÁRSULAT élete. = Ttud. 1926. p. 80., p. 154-157., p. 469. A.

A M. Társtud. Társ.-ról.

31. A TÁRSULAT élete. = Ttud. 1927. p. 319-324. A.

A Magyar Társadalomtudományi Társulat ülései, gazdasági ügyei.

32. A MAGYAR Társadalomtudományi Társulat. Alapszabályok. = Ttud. 1927. p. 502-507. A.

33. A MAGYAR Társadalomtudományi Társulat tagjai 1927 év végén. = Ttud. 1927. p. 508-521. A.

667 aktiv tag, köztük 512 áll.-városi alkalmazott, illetve püspök, pap névsora.

34. A TÁRSULAT élete. = Ttud. 1928. p. 299-301. A.

A M. Társtud. Társulat 1927-1928-as működéséről. Hiradás Hornyánszky Gy. Nemzeti és nemzetietlen szociológia; Dékány István a társadalmi osztályok elmélete; Neubauer Gyula A társadalmi emelkedés útja; Németh László Faj és irodalom; Heller Farkas A kartellek és a tőketömörülések című, illetve témájú és más előadások elhangzásáról.

35. A TÁRSULAT élete. = Ttud. 1929. p. 334-339. A.

A MTT 1928-29-es élete. Megtartott ea.-ok: Weis István: A kispolgár; Jász Géza: A társadalomtudományi fejlődés természettudományi alapjai; Pálosi Ervin: Társadalmi törvények helye a természetben; Schneller Károly: Halandósági viszonyaink nemzetközi viszonylatban; Rusznák Rezső: A nemzet integráló szerepe az állam életében (Rudolf Smeld elméletéről), végül az MTT 4. rendes közgyűlésén Szombatfalvy Györgynek a szociológiai mo.-i helyzetét vázoló beszámolója.

Magyar Statisztikai Társaság. Statisztikai Hivatal.

36. BUDAY László: A magyar hivatalos statisztika ünnepe. = K. Sz. 1921. p. 223-230. P.

A Közp. Stat. Hiv. alapítása 50. évford. alk.-ából az intézmény fejlődéséről.

37. BUDAY László: A statisztika szervei a háború alatt. = K. Sz. 1922. p. 549-551. P.

38. A MAGYAR Statisztikai Társaság megalakítása. = M. Stat. Szle 1923. p. 60-61. A.

1922. jún. 22.

39. BUDAY László: Elnöki megnyitó. = M. Stat. Szle 1923. p. 202-205. Ea.

A M. Stat. Társ. feladatairól a Társ. 1923. máj. 23-i évi közgyűlésén.

40. A MAGYAR Statisztikai Társaság müködése. = M. Stat. Szle 1924. p. 163-165. A.

A demográfiai szakosztály megalakulása 1924. febr. 27.-én.

41. A MAGYAR Statisztikai Társaság működése. = M. Stat. Szle 1924. p. 250., p. 435-436., p. 527-529. A.

Beszámoló a máj. 15-i ülés anyagáról.

Társadalomtudományi folyóiratok.

(L. még: Egyes lapok programjai...)

42. MELY filozófiai folyóiratok járnak egyetemi városaink nagyobb könyvtáraiba? = Ath. 1929. p. 107-109. A.

A bp.-i tud. egyetemi kvt-ba, a Főv. Kvtárba, a Főv. Ped. Kvtárba, az Országgyülésibe, a debreceni, pécsi és szegedi egy. kvtárakba járó, részben szociológiai lapok címei.

*

43. -sy.: KÉT új szociológiai szemle. = Ttud. 1926. p. 48-49. A.

A Jövő Társadalma és a Századunk c. folyóiratok indulásáról.

44. V[ARRÓ] I[STVÁN]: Két új erdélyi szemle. = Századunk 1926. p. 91-92. A.

A 1925-től megjelenő "A Jövő Társadalmá"-ról és az 1926. februárjában indult "Korunk"-ról.

*

45. LIGETI Sándor: Román társadalomtudományi szemle. Archiva pentru ştiinţa şi reforma socială 1928. = Századunk 1928. p. 453-454. A.

A Dimitrie Gusti-iskoláról, kiadványairól.

46. n.a.: MIT akar az Aurora? = M. Múzsa 1920. p. 145. A.

Éles támadás a társadalmi megbékélést propagáló folyóirat és szerkesztője, Giesswein Sándor ellen. A lap szociálpolitikai rovatának elitélése "a galileistákat felnevelő" Szabó Ervin Könyvtár "riasztó" tanulsága alapján.

47. CZAKÓ Ambró: Egység felé. = F. Sz. 1921. p. 1-2. P.

A Független Szemle programadó cikke.

48. CZAKÓ Ambró: Király György és a Független Szemle. = F. Sz. 1922. p. 163-164. N.

A F. Sz. alapításáról, K. Gy. szerepéről.

49. "MAGYARUL irt szemle, homlokán századunk nevével" ... = Századunk 1928. p. 529-531. P.

Az 1919-ig megjelent Huszadik Század védelmében Surányi Miklósnak a M. Szemlében közölt, a szociológiai folyóiratot "szétpukkadt stanicli"-ként értékelő cikkére reagálva.

50. A JÖVŐ Társadalma. = A Jövő Társadalma 1929. 1. p. 1-2. P.

Beköszöntő a lap újraindítása alkalmából.

51. KARDHORDÓ Károly: Aradi Viktor: A Jövő Társadalma. = M. Kisebbség 1925. p. 750-751. A.

Az A.V. szerkesztette folyóirat első számáról. Aradi Viktor, Victor Cherestesiu, Dienes László és mások cikkeinek értékelése.

52. [DIENES László]: Beköszöntő. (Korunk problémája) = Korunk 1926. p. 3-7. P.

A Korunk alapítójának programadó cikke.

53. KARDHORDÓ Károly: Dienes László: Korunk. = M. Kisebbség 1926. p. 190-191. A.

A folyóirat indulásáról és az első számról.

54. HEVESY Iván: "Korunk". = Ny. 1926. [1.] p. 940-941. P.

A kolozsvári folyóirat első 3 számáról.

55. ERG Ágoston: Az erdélyi magyar irodalom. = 100 % 1928-1929. p. 28-29. P.

Az Erdélyi Helikon és a Korunk íróinak kritikája.

56. ZILLICH, Heinrich: Az erdélyi eszmecsere. = E. H. 1929. [1.] p. 470-472. A.

A Korunk vitamódszereinek bírálata. /A Klingsor c. erdélyi német folyóiratról./

57. SZENTIMREI Jenő: Ama bizonyos erdélyi gondolat. = E. H. 1929. [1.] p. 61-63. P.

Az E. H. és a Korunk viszonyáról.

58. KÓS Károly: A "Korunk" megint epéskedik. = E. H. 1929. [2.] p. 657-658. P.

A lap éles bírálata.

59. [GAÁL Gábor?]: Miért jelenik meg a Korunk? = Korunk 1929. p. 841-843. P.

Reflexió Kós Károly a Korunk "kozmopolitizmusa" című az Erdélyi Helikon hasábjain közölt támadására.

60. KECSKEMÉTI Pál: Kölner Vierteljahrshefte für Soziologie 1925. 5. Jg. H. 1-2. = Századunk 1926. p. 93-94. R.

61. BUDAY László: Az olvasóhoz. = K. Sz. 1922. p. 625-626. P.

Bud János szerkesztő távozása. A Közgazdasági Szemle programjáról a szerkesztési munka átvétele alkalmából.

62. HELLER Farkas: A szerkesztő előszava. = K. Sz. 1925. p. 207-209. P.

A Közgazdasági Szemle programjáról, irányításának Buday László halála utáni átvétele alk.

63. DOGMÁK bukása. /Új társadalompolitikai orientáció./ = Láthatár 1927. 1. p. 1-3., 2. p. 4-6., 3. p. 3-6. P.

A Láthatár programja. L. még erről: Rubin László: Miért szünt meg a Láthatár? = Együtt 1928. márc. p. 1-3.

64. S[ULYOK] I[stván]: Levelek helyett. = M. Kisebbség 1922. p. 1-5. P.

A Magyar Kisebbség programadó cikke.

65. SZTERÉNYI József: Beköszöntő. = M. Közgazd. 1928. p. 1-2. P.

A Magyar Közgazdaság programja.

66/A SZEKFÜ Gyula: A magyar folyóirat problémája. = M. Sz. 1927. p. 1-4. P.

A Magyar Szemle szerkesztőjének programadó cikke. Utalás az előzményekre, az Új M. Szemlére, M. Figyelőre s a "tehetségtelen akarnokok" lapjának minősített Hu-

szadik Századra, az értelmiségi válságra.

66/B BUDAY László: Préface. = R. de la Société Hongr. de Stat. 1923. p. 1-4.

67. B. S.: SUSPILISTVO (Társadalom). Prágában megjelenő ukránnyelvű társadalomtudományi szemle. = Századunk 1926. p. 331-332. A.

A. Blahanak a folyóirat 1926. évi 1-2. sz.-ában megjelent tan.-a alapján a Th. Masaryk által alapított cseh szociológiai iskoláról.

68. TAMÁS Aladár: Új valóság - régi irodalom. = 100 % 1927-1928. p. 1-4. P.

A 100 % programcikke.

69. ÚJ VALÓSÁG - régi irodalom. = Korunk 1928. p. 76-77. A.

Hiradás a 100 % c. folyóirat indulásáról.

70. TAMÁS Aladár: A második év küszöbén. = 100 % 1928-1929. p. 1-2. P.

A 100 % arculatának alakulásáról.

71. TAMÁS István: 100 %-os rabulisztikus materializmus. = Együtt 1928. okt. p. 30. A.

A 100 % c. folyóirat színvonalának bírálata.

72. B[ANGHA] B[éla]: Gondolkodás-e a szabadgondolkozás? = M. K. 1927. p. 552-555. P.

A "Századunk" c. folyóirat bírálata.

73. A "SZOCIALIZMUS" újra útnak indul... = Sz. 1922. p. 1-3. P.

Programadó cikk.

74. [TIBORC]. TIEDER Zsigmond: Ady és a "Szocializmus". = Sz. 1926. p. 114-116. P.

Ady kapcsolata a folyóirattal, cikkeinek elemzése.

75. TALLÓZÁS a Szocializmusban. = Új M. 1928. [1.] p. 302-304. P.

A lap reformista irányának bírálata.

76. A MAGYAR közönséghez. = Ttud. 1921. 1. Borítólap verzó.

A M. Néprajzi Társ. keretében alakult etnológiai- szociológiai- és szociálpolitikai szakosztályról, mely a "Társtud. Szakoszt." nevet vette fel. Vezetői: Concha Gy., Czettler J., Hóman B., Imre S. és Bibó I. A szakoszt. döntése a Ttud c. önálló lap alapításáról.

77. VISSZHANGOK. = Ttud. 1929. p. 468-470. P.

A Társadalomtudomány egyes cikkeit a Századunk 1927. évf.-ában (p. 459-461.) és az Irodalomtörténetben (1927. p. 257-258.) ért bírálatok elutasítása.

78. FÁBIÁN Dániel: Magyar jövő. = Ú. M. F. 1929. 1. p. 7-9. P.

A Bartha M. Társ. folyóiratának, - Új Magyar Föld - programadó cikke. A különböző osztályok és rétegek által közösen gyakorolt demokrácia eszméje.

79. FÁBIÁN Dániel: Megjegyzések. = Ú. M. F. 1929. 2. p. 76-78. P.

Az Új Magyar Föld-et ért kritikákról.

80. Új MÁRCIUS útján. = Új M. 1925. 1-2. p. 1-2. P.

A K.M.P. elméleti folyóiratának indításáról, programjáról.

Társadalomtudományi évkönyvek, sorozatok

81. A BARTHA Miklós Társaság Évkönyve. Szerk. Asztalos Miklós - Szász Béla. Bp., Bartha Miklós Társ. - Pécs, Dunántúl kvk., 1925. 162, [2] p. Bibliogr. tanulmányonként

B 810/40

Szász Béla: B. M. és a nemzeti kisebbségek. /p. 13-21./ - Frank Ivó: A horvát parasztpárt katasztrófája. /p. 22-30./ - Asztalos Miklós: Az erdélyi tudat kialakulása. /p. 31-58./ - Berkes József: A délvidéki magyarok politikai élete és harcai a megszállás alatt. /p. 67-97./ - Rados K. Béla: Történetirók és a történettudomány szerepe az utódállamok mai életében. /p. 98-108./ és más cikkek.

Ism.: Századunk 1926. p. 243. (Kemény Gábor)

82. A KOMMUNISTA Internacionálé alapkövei. = Új M. 1925. 4. p. 213-214. R.

A "Munka és Tudás Könyvtára" sorozat értékelése a 8. kötet megjelenése alkalmából. A sorozatban megjelent: Lenin: Marx Károly, Marx-Engels: A kommunista kiáltvány, Plechanov: A marxizmus tudományos alapproblémái, Engels: A szocializmus fejlődése és más művek.

83. MAGYAR Földrajzi Évkönyv az 1926-1929. évre. Szerk.: Teleki Pál - Karl János - Kéz Andor. Bp., M. Földrajzi Int. kiad., 1926-1929.

Egyes évfolyamokban cikkek a szociológia és szoros határtudományai helyzetéről.

Ism.: F. K. 1926. p. 72-73. (Pappné Balogh Margit)

84. T.: SZOCIOLÓGIAI munkálkodás Romániában. A Korunk Könyvtára. = Sz. 1926. p. 378-379. R.

A Dienes László szerkesztésében indított sorozatról.

85. SZENDE (Pál) Paul: Jahrbuch für Soziologie. 1. Band 385 Seiten, 1925. 2. Band 483 Seiten, 1926. = K. 1927. p. 98-101. R.

86. VARGA István: Kritikai megjegyzések a statisztikai hivatal időszaki kiadványáról. = K. Sz. 1927. p. 584-600. T.

A demográfiai, gazdasági, a munkapiacra stb. von. sorozatokban található pontatlanságok. Kovács Alajos válaszát l. uo. p. 601-610.

87. A SARLÓ és Kalapács szerkesztőbizottságának felhívása. = Új M. 1929. p. 346-347. A.

A folyóirat programjáról, a Sarló és Kalapács Könyvtár indításáról évi 16-18 társadtud. illetve szépirod. mű kiadásának tervével. A sorozat 1-26. számainak címlistáját l. uo. p. 349.

Kongresszusok, konferenciák

88. [x]BUDAY László: A statisztikusok világkonferenciája. = Nemzeti Újság 1923. szept.

89. TRÓCSÁNYI György: Időszerű társadalomtudományi problémák a "Deutscher Soziologentag" ülésein. = Ttud. 1926. p. 289-298. A.

A demokrácia problémája; a szociológia fogalma és módszere. Tönnies, Kelsen, Oppenheimer, Sombart, R. Michels, stb. állásfoglalásainak ism.

90. TÁRSADALOMPOLITIKAI feladataink. Az 1926. okt. 24-30-ig tartott közegészségi és társadalompolitikai országos értekezlet munkálatai. Szerk: Balogh Andor - Kovrig Béla. Bp., Franklin, 1927. [4.], 388 p.

100664

A középosztály, a népesedés, a szociálpolitika, a filantropia, a tanyák, munkáslakások, munkásvédelem kérdéseiről. Földes Béla, Geöcze Sarolta, Jászai Samu, Gál Benő, Erődi-Harrach Béla, Thirring Gusztáv és mások referátumai, hozzászólásai.

Ism.: Ttud. 1927. p. 471-472. (P.P.)

91. KOLNAI Aurél: Bécsi szociológiai kongresszus. = Századunk 1927. p. 393-395. A.

A kongr. anyagának ism.-e.

92. GEŐCZE Sarolta: A római V. Nemzetközi Középosztály - Kongresszus. = M. G. Sz. 1928. p. 106-117. Bibliogr. lábj. A.

1927. okt. 24-27. az Institut International des Classes Moyennes által rendezett kongr. előadásai. Az "agrárközéposztály" problémája.

93. ANDRISKA Viktor: Nemzetközi Iparegészségügyi Kongresszus Budapesten. = Egészség 1928. p. 316-321. A.

94. TRÓCSÁNYI György: A német szociológusok zürichi vándorgyülése. = Ttud. 1928. p. 384-401. A.

A Deutsche Gesellschaft für Soziologieról, többek közt Mannheim K. a vándorgyülés programján szereplő A konkurrencia szellemtörténeti szempontból c. ea.-ának ism. és utalás annak "jól megérdemelt sikerére és nagy hatására".

95. KUNST Henrik: A nemzetközi falufejlesztési kongresszus Budapesten. = Falu 1929. p. 73-74. A.

L. még erről: Buday Barna: uo. 1929. p. 261-263.

c. A SZOCIOLÓGIA OKTATÁSA. TANKÖNYVEK. (L. még: Felsőoktatás)

96. RUDAS László: A kommunista forradalom alapelvei. Wien, "Új Harcos", (1920). 19 p. /Ifjúmunkás Kvt, 1/
P 3114

Oktatási füzet kérdés-felelet formában.

97. VARGA Lajos: Az első szociális tanfolyam. = M. P. 1920. p. 47-57. A.

A Tanácsköztársaság alatt a középisk.-i és tanítóképző int.-i tanárok számára márc. 17-től máj. 28-ig lefolyt első mo.-i "szociális" (társadalomtudományi) tanf. viszonylag tárgyilagos ism.-e és értékelése.

98. GEÖCZE Sarolta: Közgazdaságtan és társadalomtan. /Tankönyv/. Tanító-, tanítónő- és tanárképző intézetek számára. Bp., Szt. István Társ., 1921. 158 p.
OSZK 276.469

Részlet a könyvből: M.G.Sz. 1921. p. 596-600.

Ism.: M. Középisk. 1921. p. 89-90. (Dékány István)

99. SZAKSZERVEZETI főiskola. = F. Sz. 1921. p. 33. A.

... Malasits Géza és Czakó Ambró vezetésével. A tematikában [Kislégi] Nagy Dénes szociológiai, Király György irodalomelméleti, Kepes Imre gazdaságtudományi előadásai.

100. BOZOKY Endre: A közgazdasági és szociológiai ismeretek tanításáról. (Értekezlet a Magyar Közgazdasági Társaságban.) = M. P. 1921. p. 70-73. A.

Vita 1920. ápr. 13-án a VKM 1919. nov. 19-én kiadott rendelete végrehajtásáról. Az oktatók részére rendezett tanfolyam és a kiadott tankönyvek éles bírálata.

101. OKTATÁSÜGY. = Sz. É. 1921. p. 80. A.

Bp. és elővárosaiban rendezendő szociológiai ea.-sorozat meghirdetése, programja.

102. [JÁSZI Oszkár] RAB Balázs: Egy Szabad Egyetemért. = F. Sz. 1921. p. 181-188. p.

A Sz. Egy. létesítésének sürgető szükségessége, népiskolák hálózatának kiépítési programja a Társadalomtudományok Szabad Iskolája tapasztalatainak felhasználásával. A külön zsidó egyetem tervének kritikája.

103. MÉHELY Kálmán: A közgazdaságtan és a szociológia oktatása a középiskolában. = K. Sz. 1921. p. 389-407. T.

Matlekovits Sándor hozzászólását l. uo. p. 407-410., M. K. cikke megjelent önállóan: Bp., M. Lap- és Kvkiadó, 1921. 20 p.

104. HÓMAN Bálint: Társadalomtörténeti terminológia. = Ttud. 1921. p. 531-543. T.

Jav. egy m. történettudományi műszótár megírására.

105. -i-f-: SZOCIOLÓGIA a középiskolában. = Ttud. 1921. p. 590-596. A.

A szociológia tantárgyként való bevezetése ellen. Az 1919 előtti szociológiai mozgalom "keresztény- és nemzetellenes romboló munkájának" bírálata.

106. DÉKÁNY István: A közgazdaságtan és társadalomtan elemei, középiskolák felső osztályai számára. Bp., Franklin, 1922. 155 p. Bibliogr.: p. 149-152.

329616

107. SURÁNYI-UNGER Tivadar: A közgazdasági szeminárium. = K. Sz. 1923. p. 211-233. Bibliogr.: lábj. Ea.

Német, osztrák, olasz, cseh és lengyel intézményekben szerzett tapasztalatokról.

108. ANGYAL Pál: Szociológia. (1922) 2. kiad. Pécs, Dunántúl, 1924. VIII, 156 p. Bibliogr.: p. VI-VIII. és lábj.

60663

Az 1922-ben uo. "A szociológia vázlata" címen kiadott 70 lapos füzet (51379 és 8-3200 rakt. sz.) lényegesen bővített, átdolgozott változata. A szociológia története, új irányzatai, intézményei.

Ism.: Kat. Sz. 1924. p. 318. (Trikál József) - Ttud. 1924. p. 57-59. (N.Gy.)

109. TEGHZE Gyula: Társadalom-, állam- és jogbölcselet. Debrecen, Gárdos-Horovitz, 1924. 1-2. köt.

1. Alapvető tanok. A társadalom, az állam és a jog elmélete. XII, 282 p.

OSZK 31412/1

Egyetemi tankönyv 2. köt. megjelent 1937-ben.

110. A BUDAPESTI kir. m. Egyetemi Közgazdaságtudományi Kar Agrárpolitikai Szemináriuma és Szövetkezeti Szemináriuma az 1923-1924. tanévben. = M. G. Sz. 1924. p. 131-134.

A szemináriumok hallgatói, dolgozataik és előadásaik bibliográfiája.

111. A BUDAPESTI Kir. Magyar Egyetemi Közgazdaságtudományi Kar Agrárpolitika- Gazdaságtörténeti Szemináriuma és Szövetkezeti Szemináriuma az 1924-25. tanévben. = M. G. Sz. 1925. p. 164-167, 1926. p. 228-230., 1927. p. 262-265., 1928. p. 334-336. A.

A szemináriumok előadói, hallgatói, az utóbbiak dolgozatai.

112. xANGYAL Pál: Szociológiai műveltséget! = Nemzeti Újság 1925. okt. 22.

113. xANGYAL Pál: Szociológiai alapismeretek. = Képes Krónika 1926. jan. 3., jan. 17., febr. 27., febr. 28., márc. 20., ápr. 11., júl. 12., júl. 31., szept. 25.

114. HORNYÁNSZKY Gyula: Javaslat a középiskolai tanárjelöltek szociálpolitikai képzése tárgyában. = Ttud. 1926. p. 424-426. A.

115. BARABÁS Endre: A statisztika a népnevelés szolgálatában. = Falu 1926. p. 894-899. P.

A szociográfiai töltésű földrajzoktatásról.

116. xBALOGH Edgár: Magyar Szeminárium. = Prágai Magyar Hírlap 1928. 252. nov. 4. p. 9.

A kassai diákkongresszus tudományos szemináriumokat létrehozni kívánó határozatáról.

117. xMANNHEIM [Károly] Karl: Protokoll der Sitzung der Vereinigten Seminäre von A. Weber u. K. Mannheim. Heidelberg, 1929. /Maschinenschrift./

118. A MOZGÓFÉNYKÉP a szociológia szolgálatában. = Film és Művelődés 1929. p. 106. P.

119. xA JOGI Szeminárium munkája. (Beszámoló.) = Vetés 1929. 3. sz. (ápr.) p. 13-14.

d. TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK ÉS TUDOMÁNYPOLITIKA

120. S[OLYMOSSY] S[ándor]: Elmaradottságunk. = Ethn. 1920. p. 125. A.

A magyar néprajzkutatás elmaradottsága-, nemzetközi összehasonlítás.

121. HÓMAN Bálint: A magyar tudományosság jövője. = Bp. Sz. 1920. 518-519. köt. p. 127-161. T.

A tudósképzés, a tud. szervezetek szinvonalának hanyatlása s a "ker. nemzeti kultúra" megteremtése. Az anyagi gondok.

122. A MAGYAR tudományos munkásság megmentése. - A Felső Oktatásügyi Egyesület tanácskozásai. - Grósz Emil: Egyetemi laboratoriumok és felszerelések; könyvcsere. - Magyary Géza: Egyetemek, közkönyvtárak, tudományos művek kiadása. = Bp. Sz. 1922. 547. köt. p. 1-14. T.

123. TELEKI Pál: Hungarian geographical research. = Oxford - Hung. R. 1922. p. 25-34. Bibliogr. lábj. T.

A M. Földr. Társ. alapítása 50. évf. alk. annak múltjáról, helyzetéről, angol kapcsolatairól Vámbéry Ármin és Körösi Csoma stb. révén.

124. SZENDE Pál: Az Einstein -féle elmélet történeti jelentősége. = Ny. 1922. [1.] p. 117-125. T.

A relativitáselmélet elterjedésének korlátai - szociológiai megközelítés. A tudomány és a társadalmi fejlődés közötti párhuzam.

125. SZENDE [Pál] Paul: Wissenschaft und Autorität. = K. 1922. p. 302-307. P.

A tudomány fogalma, tört. kialakulása, a tudományos tekintély. Az osztályérdekek. Visszaélés a tudományos tekintéllyel.

126. A MAGYAR szellemi élet válsága. = Bp. Sz. 1923. 557. köt. p. 1-20. T.

A Népszövetség kérdőívére adott válaszok. M. művelődési intézmények, könyvtermés, tud. folyóiratok. A kiadás katasztrófális visszaesése-számadatokkal.

127. FORBÁTH Imre: Tudomány és társadalom. = Ék 1923. 3. p. 5-7. P.

A természet -és társadalomtudományok lehetőségei.

128. KRISTÓF György: A magyar tudományos társaságok történetéből. = Pásztortüz 1923. [2.] p. 100-103., p. 119-123., p. 133-136. A.

Hangsúllyal az erdélyi tud. életről.

129. ZELOVICH Kornél: A magyar tudományos munka válsága. = Bp. Sz. 1924. 56l. köt. p. 25-54. Ea.

A GYOSZ ülésen tartott ea. a m. tud. anyagi támogatása érdekében.

130. MAGYARY Zoltán: L'organisation de la vie scientifique hongroise. = Revue des Études Hongroises et Finno-Ougriennes 1924. p. 276-290. Bibliogr. lábj. A.

131. RÁCZ Gyula: A relativitás elmélete ötven sorban. - Támadások Einstein tana ellen. = Sz. 1925. p. 249-251. Bibliogr. lábj. P.

Einstein elméletének forradalmasító hordereje és ellenséges fogadtatása Németországban a "horogkeresztes tudósok" részéről.

132. FODOR Ferenc: A gazdasági földrajz mai állása. = Magyar Földrajzi Évkönyv az 1926. évre. Bp., M. Földrajzi Int., 1926. p. 88-103. Bibliogr. lábj.

Főleg nyugati 19.-20. sz.-i szerzők és müveik alapján, tört. visszapillantással.

133. MAGYARY Zoltán: A magyar tudomány nemzetközi helyzete. Bp., Egyet. ny., 1926. 16. p.

OSZK 200.066

Előbb megjelent: Bp. Sz. 1926. 201. köt. p. 236-260.

A tudományos kutatás megszervezése az egyes európai országokban, a nemzetközi tudományos szervezetek és m. kapcsolataik. A mo.-i tudományos kutatás fejlesztése.

134. ILOSVAY Lajos: Tudománymentő Bizottság. Természettudományi kongresszus. = T. K. 1926. p. 145-151. A.

A m. tudományos élet válsága, a "Tudománymentő Bizottság" szerepe.

135. KORNIS Gyula: A tudományok egysége és az egyetem egysége. = M. P. 1926. p. 145-151. Ea.

Ea. a M. Ped. Társ. 1926. okt. 16-i ülésén.

136. LIEBERMANN Pál: Közölhetjük-e a tudomány eredményeit népszerűen? = Századunk 1926. p. 417-423. P.

137. A MAGYAR tudománypolitika alapvetése. Szerk. Magyary Zoltán. Bev. Klebelsberg Kunó. Ill. Kiad. a Tud. Társulatok és Intézményei Orsz. Szöv. Bp., Egyet. ny., 1927. VIII, 628 p.

88132
B 061/75

Hóman Bálint, Szekfü Gyula, Laky Dezső, Buday László, Balogh Jenő, Kornis Gyula, Solymossy Sándor és mások ismertetései a m. tud. munka helyzetéről, intézményeiről, M.Z. tanulm. a jövő feladatokról: p. 615-618.

Ism.: Bp. Sz. 1928. 208. köt. p. 140-143. (Grósz Emil) - D. Sz. 1927. p. 211. (H.J.) - E. Irod. Sz. 1927. p. 512-515. (György Lajos) - Levéltári K. 1927. p. 299-302. (Miskolczi Gusztáv) - Lit. 1927. p. 177-179. - M. P. 1928. p. 249-253. (Ember István) - Napkelet (Bp.) 1927. p. 558-559. (Barna Gyula) - P. Sz. 1927. p. 512-515.

(Bartók György) - Széphalom 1927. p. 294-296. (Hornyánszky Gyula) - Ttud. 1927. p. 115-116. (Szombatfalvy György)

138. A TUDOMÁNYOS irodalom válsága. = Lit. 1927. p. 141-142. A.

Tudományos szakbibliográfiák külföldön, ezek teljes szünetelése a huszas évek Magyarországán.

139. MAGYARY Géza: Gróf Klebelsberg miniszter törvényjavaslatai a tudományos kutatás és a magas műveltség intézményeiről. = Bp. Sz. 1927. 205. köt. p. 161-182. T.

A természettudományok fejlesztéséről, külföldi magyar intézetekről és ösztöndíjakról.

140. HORNYÁNSZKY Gyula: Tudománypolitikánk feltételei. = Ttud. 1927. p. 177-182. A. Német ny. kiv.: p. 332-333.

... különös tekintettel a tanulmányi feltételekre és a klasszikus műveltségre.

141. MAGYARY Zoltán - HUSZTI József - HORNYÁNSZKY Gyula - IMRE Sándor: Egyetempolitikai kérdések. = Széphalom 1927. p. 359-366., p. 402-404., p. 410-411. Ea.
Ua. klny. Széphalom Könyvtára, 7.
OSZK 10.011/7

A M. Társadalomtud. Társ. szegedi vándorgyűlésén tartott ea.-ok a tud. munka fellendítésének feltételeiről, az egyetem autonómiájáról, a "vidék" szociológiájáról, az olasz fasiszta egyetemi reformról.

142. M.V.: ANKÉT a specializálódásról. = Vox Academica 1927/28. 2. köt. p. 164-175., p. 200-210., p. 231-238. P.

Gratz Gusztáv, Lyka Károly, Korányi Sándor, Molnár Kálmán, Imrédy Béla, Magyary Zoltán, Hornyánszky Gyula, Pauler Ákos,

Dékány István és mások hozzászólásai. A tudományos specializálódás és a gyakorlati munka viszonya.

143. VIRÁNYI Elemér: A magyar tudománypolitika külföldi sikerei. = Pásztortűz 1928. p. 95-96. A.

Intézmények felsorolása. A kultúra fogadtatása európai és amerikai országokban.

144. BERZEVICZY Albert: A háború és a békekötés hatása a tudományra és irodalomra. = A. É. 1928. p. 119-127. P.

145. HANKISS János: Tudományos munkaszervezetek. = D. Sz. 1928. p. 253-258. P.

A korszerű tudományszervezés szükségességéről.

146. IHRIG Károly: A tudomány jogai. = M. Sz. 1928. [2.] p. 28-34. P.

A szellemi termelésről az alacsony tiszteletdíjakról, profitközpontú szemléletről.

147. KORÁNYI Sándor: Jó úton halad-e tudománypolitikánk? = M. Sz. 1928. [3.] p. 300-311. P.

A klebelsbergi koncepció védelme.

148. MAGYARY Zoltán: Tudománypolitikánk legközelebbi feladatai. = D. Sz. 1928. p. 317-323. P.

A minisztériumok feladatai az egyetemekre vonatkozóan. Nemzetközi és m. tudományszervezési kérdések.

149. KOLLÁR Gedeon: A magyar tudománypolitika. = Vox Academica 1928/29. p. 47-50., p. 72-76. P.

A kutatómunka helyzete. Külföldi m. tud. intézetek.

150. CZAKÓ István: Az amerikai tudományos élet specializálódása. - Az ó-világ tudományos "felfedezése". - = Ttud. 1929. p. 409-414. A.

Magyar Tudományos Akadémia

151. BERZEVICZY Albert: Elnöki jelentés az Akadémia működésének a múlt hónapok alatti felfüggesztéséről. = A. É. 1929. p. 219-227. A.

A felfüggesztés a Tanácsközt. alatt Lukács György közokt. népbiztos döntése alapján. Az MTA régi vezetősége ellenforradalmi állásfoglalásának jellemzése.

152. BERZEVICZY Albert: Küzdelem culturánk hanyatlása ellen. = B. Sz. 1921. 534. köt. p. 118-126. A.

Az MTA feladatairól.

153. KIRÁLY György: A Magyar Tudományos Akadémia tündöklése és nyomorúsága. = F. Sz. 1921. p. 123-124. A.

Heinrich Gusztávnak az MTA főtitkári székéből való kibuktatása, a tudományos dilettánsként ismert Berzeviczy Albert elnök konzervatív tudománypolitikájának kritikája kapcsán a testület színvonalának rohamos süllyedéséről, Szekfű Gyula konformista szerepéről.

154. BUDAY László: Magyarország szellemi életéről. A Magyar Tudományos Akadémia által a szellemi együttműködés ügyében alakított bizottság jelentése. = Bp. Sz. 1923. 558. köt. p. 1-19. T.
Ua. franciául: Rapport sur la vie intellectuelle en Hongrie. Bp., MTA, 18 p.

Oktatásügy, tudományos élet, múzeumok, könyvtárak.

155. RÁCZ Gyula: A százéves Akadémia. = Sz. 1925. p. 206-207. P.

Külföldi akadémiák. Az MTA bírálata.

156. VÁMBÉRY Rusztem: Akadémikus végrendeletek. = Századunk 1929. p. 245-247. P.

Az MTA színvonalának, összetételének gyengeségéről.

e. A SZOCIOLÓGIA HELYZETE, TÖRTÉNETE. SZOCIOLÓGUSOK

157. BIRTOKBA vett könyvtárak. = M. Helikon 1920. p. 783-784. A.

A Társadtud. Társ. Könyvtárának ellenforradalmi gleichschaltolása. Az akció bírálata, mert az "a Társaság formális feloszlatása nélkül is a szociológia irodalmának egyik legértékesebb gyűjteménye" megsemmisítését jelenti.

158. KISS Albin: A magyar társadalomtan története. Bp., Szt István Társ., 1924. 141. p. /Szt. István kvek, 28/

55379

Többek közt Beöthy Leó, Szabó Ervin működéséről, a Társadtud. Társ. éles bírálata.

Ism.: M. G. Sz. 1926. p. 405-406. (Laurentzy Vilmos) - M. Középisk. 1924. p. 53. (Morvay Győző) - Századunk 1926. p. 85-86. (v.i.) - Ttud. 1925. p. 24-26. (-Le-)

159. NAGY [József] Joseph: Les études philosophiques en Hongrie. = Revue des Etudes Hongroises et Finno-Ougriennes 1924. p. 172-183. A.

Többek között Pulszky Á., Pikler Gyula, Somló Bódog, Jászi Oszkár szerepéről a m. filozófiai gondolat fejlődésében.

160. DÉKÁNY István: A szociológia haladása az utolsó tíz évben. = M. Földrajzi Évkönyv az 1926. évre Bp., M. Földrajzi Int., 1926. p. 104-116.
2818

161. [GÖNCZI Jenő] gj.: Vermes Károly. = Századunk 1926. p. 394. N.

A Társadalomtudományi Társaság és más haladó szervezetek, valamint tagságuk üldöztetésének idején is fellépett jogvédőjéről.

162. SZOMBATFALVY György: Az emberi közösségek. = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 287-285. P.

A szociológia kialakulásáról, "nemzetellenes" irók részvételével. Program: a politika fokozatos "kiszorítása" a gyermekkorából kilépő szociológiából.

163. HORNYÁNSZKY Gyula: A szociológia mai helyzete. = Ttud. 1929. p. 193-208. Ea. Francia ny. kiv.: p. 346-347.

Intézmények és oktatás Európában és az Egyesült Államokban. Ea. a MTT 1929. jún. 17-i közgy.-én.

164. XMANNHEIM [Károly] Karl: Zur Problematik der Soziologie in Deutschland. = Neue Schweitzer Rundschau 1929. No 22. p. 820-829.

S z o c i o l ó g u s o k

165. UJLAKI Géza: Ágoston Péter dr. védelme. (Bp.), Esztergom, Buzárovits ny., 1921. 99 p.
50004

Számos életrajzi vonatkozású adat és közlés.

166. XASZTALOS Sándor: Nincs kegyelem. Temesvár, 1929.

Ágoston Péterről irt dokumentumregény.

Ism.: Korunk 1929. p. 401. (Turnowsky Sándor)

167. [ÁGOSTON Péter]
J[ászi] O[szkár]: Ágoston Péter. = Századunk 1927. p. 167-170. P.
[Révész Mihály] Rm.: Ágoston Péter. = Sz. 1925. p. 377-380. N.

168. [APÁTHY István]
Farkas Béla: Dr. Apáthy István 1863-1922. = Bp. Sz. 1922. 550. köt. p. 226-233. N.
Jászi Oszkár: Apáthy István halálára. = B. M. Ú. 1922. szept. 29. p. 1. N.
Lambrecht Kálmán: Magyar tudós sorstragédiája. Apáthy István emlékének. = Ny. 1922. [2.] p. 1248-1254. N.
Márki Sándor r.t. beszéde Apáthy István l.t. ravatalánál. = A. É. 1922. p. 278-279. N.

169. [BRESZTOVSZKY Ernő]
Sz[erdahelyi] Sándor: Bresztovszky Ernő. = Sz. 1922. p. 130-131. P.
Várnai Dániel: Bresztovszky Ernő. = Ny. 1922. [1.] p. 265-266. P.

170. LAKY Dezső: Buday László élete és munkássága. Bp., Stat. Kiad., 1925. 64. p. Bibliogr. lábj. /A M. Stat. Társ. Kiadvai, 1/
337558
Ua.: K. Sz. 1925. p. 387-448. Bibliogr. lábj.
Teljességre törekvő bibliográfiával.

171. [BUDAY László]
D.: Buday László /1873-1925/. = M. Stat. Szle 1925. p. 125-126. Bibliogr.: p. 126. N.
Heller Farkas: Buday László. = Bp. Sz. 1925. 576. köt. p. 288-290. N.

Heller Farkas: Buday László. = K. Sz. 1925. p. 1-2. N.
Kovács Alajos: Buday László emlékezete. = M. Stat. Szle 1925. p. 222-228. N.
Kovács Alajos: Dr. Buday László. = F. K. 1925. p. 84-86. N.
Laky Dezső: Emlékbeszéd Buday Lászlóról. = M. Stat. Szle 1928. p. 551-553. Ea. [Pécsett B.L. Hunyadi u. 23. alatti szülőházánál emléktábla avatás alk.]
Laky [Dezső] Désire: La vie et l'oeuvre de Ladislas de Buday. = Journal de la Société Hongr. de Stat. 1925. p. 2-70. Bibliogr. lábj. N.
Pataky Tibor: Buday László. /1873-1925/. = Ttud. 1925. p. 77-80. N.
Thirring Lajos: L'oeuvre posthume de Ladislas Buday. = Journal de la Société Hongr. de Stat. 1927. p. 360-373. N.
Thirring Lajos: Néhány adat Buday László munkásságáról és irodalmi hagyatékáról. = M. Stat. Szle 1928. p. 484-494. Bibliogr.: p. 485-488. A.

172. BÁRÓ EÖTVÖS József kiadatlan naplóiból. Közli: Lukinich Imre. = Minerva 1925. p. 1-19. A.
Részletek a nemzetiségi kérdés és vallás témaköréből írt jegyzeteiből.

173. LAMBRECHT Kálmán: Két nemzedék ... és Farkas Pál halálára. = M. Helikon 1921. p. 555-556. N.

174. KOVÁCS Alajos: Fényes Elek statisztikai munkássága. = M. Stat. Szle 1924. p. 340-346. Bibliogr. lábj. Ea.
Ua. franciául: R. de la Société Hongr. de Stat. 1924. 7-8. p. 340-346.

175. [GEÖCZE Sarolta]
Geöcze Sarolta. = M. G. Sz. 1928. p. 418-419. N.
Geöcze Sarolta 1862-1928. = Vox Academica 1928/29. p. 53-54. N.

Havas István: Geöcze Sarolta. = Napkelet (Bp.) 1928. p. 701-702. N.
Kádár Ilona: Geöcze Sarolta. 1862-1928. = Iskolánkiv. Népmüv. 1928/29. p. 138-139. N.
Szombatfalvy György: Geöcze Sarolta. = Ttud. 1928. p. 402-404. N.

176. GIESSWEIN [Sándor] - emlékkönyv. kiad. az Orsz. Giesswein emlékmű-bizottság. Bp., Stephaneum 1925. 248 p. Bibliogr.: p. 247.

OSZK 46.759

Tanulmányok G.S. munkásságáról, szemelvények munkáiból; a keresztény kultúra, a tudomány és vallás, nyelvészet, nemzetközi jog, a háború és béke tárgyú irásaiból.

Ism.: Kat. Szle 1926. p. 381. (l.r.) - Századunk 1926. p. 75. (Naményi Ernő)

177. KISS Albin: Giesswein és a társadalmi tudományok. = Giesswein-emlékkönyv. Bp., Stephaneum, 1925. p. 100-130.

OSZK 46.759

178. OVENDEN Sándor: Giesswein Sándor egyénisége és életrajza. = Giesswein-emlékkönyv. Bp., Stephaneum, 1925. p. 6-25.

OSZK 46.759

179. MIHÁLYFI Ákos: Giesswein Sándor emlékezete. Bp., Stephaneum, 1925. 38, [1] p. 1 t. Bibliogr.: p. [39.]. /Szt. István Akad. Emlékbeszédei, 1. köt. 7./

8-79275

G.S. pályafutásáról, életművéről.

Ism.: Kat. Sz. 1925. p. 431-432. (Balanyi György)

180. [GIESSWEIN Sándor]
Balassa József: Giesswein Sándor. 1856-1923. = M. Nyőr 1924. p. 23-24. P.

CZ[akó] Ambró: Giesswein Sándor. = F. Sz. 1921. p. 168. P.
Fenyő Miksa: Giesswein Sándor. = Ny. 1921. [I.] p. 634-635. P.
Giesswein Sándor. = Aurora 1921. p. 177-186. Bibliogr. lábj.
Germanus Gyula: Az orientalista. /p. 177-180./ - Balassa József: Nyelvtudományi munkássága. /p. 180-181./ - Szakmári Gáspár: Egyénisége és szociológiai munkássága /p. 181-186./
Giesswein Sándor /1856-1923/. = Századunk 1926. P. 75. N.
Giesswein Sándor. = Ttud. 1924. I. p. 63-64. N.
Giesswein Sándor. = Teleia 1924. p. I. N.
Mihályfi Ákos: Giesswein Sándor emlékezete. = K. N. 1925. 8-9. p. 36-41. N.
[Supka Géza] Sg.: Giesswein Sándor. = Lit. 1926. 2. p. 12. N.

181. JÁSZI Oszkár: Kicsoda Gratz Gusztáv? = B. M. U. 1923. júl. 5. p. 1. P.

182. [GYÖRGY János]
Czakó Ambró: György János. = F. Sz. 1921. p. 125. N.
Kemény Gábor: Gy. J. = Korunk 1929. p. 295-297. N.
Szimonidesz Lajos: György János /1877-1929/. = Századunk 1929. p. 157-158. P.

183. THIRRING Gusztáv: Hunfalvy János sírjánál. = F. K. 1922. p. 169-170. Ea.

Megemlékezés a Magyar Földrajzi Társaság 50. évfordulója alk. az alapítóról, az első elnökről.

184. B[ONITZ] F[erenc?]: Jásziék "diadalai" Amerikában. = K. N. 1924. 5. p. 23-28., 6. p. 18-20.

Az Amerikai Magyar Népszava támadásai Jászi Oszkár és Hock János ellen amerikai szereplésük alk.

185. SAILE Tivadar Antal: Kőrösy József hatása a statisztika fejlődésére. Bp., MTA kiad., 1927. 240 p. 1 t. Bibliogr. lábj. és p. 209-228. /Ért. a phil. és társtud. köréből, 2. köt. 9/

91552

A demográfia, stat. területén elért úttörő felfedezései és eredményei. A szociológia helyéről és feladatairól szóló elméletének ism. 1868-1906 közt publikált több mint félezer művének bibliogr.-ja. Francia rezümé.
Ism.: U. Jb. 1927. p. 517. (Z.)

186. [KUNFI Zsigmond]
Bresztovszky Ede: Kunfi Zsigmond. = Századunk 1929. p. 639-643. N.
[Pollák Oszkár?] O. P.: Siegmund Kunfi. = K. 1929. p. 538-540. N.
Várnai Dániel: Kunfi Zsigmond. = Sz. 1929. p. 361-365. N.

187. POGÁNY Béla, M.: Gustave Le Bon. /La psychologie du socialisme/. = Ny. 1923. [2.] p. 187-190. R.

188. [LUKÁCS György]
l.l.: Georg von Lukács. = M. Múzsa 1920. p. 192. A.
(l.l.): Lukács György és akiknek kell. = M. Múzsa 1920. p. 96-97. A.

Th. és H. Mann, a Berliner Tagblatt és Frankfurter Ztg. megbélyegzése, mert védelmükbe vették L. Gy.-öt, akinek "gyilkosságok vádjával"-kiadatását kérték a m. hatóságok.

189. BALOGH Jenő: Magyary Géza. = Bp. Sz. 1928. 211. köt. p. 305-307. N.

190. [MANDELLÓ Gyula]
Buday László: Jules Mandello. Necrologue. = Bulletin de L'Institut International de Statistique XXI. Hága, 1924. N.
Buday László: Mandelló Gyula /1868-1919/. = K. Sz. 1920. p. 3-7. N.

191. [PIKLER Gyula]
Ormos Ede: Az elcsapott Pikler [Gyula]. = Napkelet (Kvár) 1922. p. 54-56. A.
Pikler Gyulát... = J. K. 1921. p. 174. A.

Az egyet. katedrától való megfosztásáról, Bécsből való hazatérésének politikai akadályáról.

192. [GÖNCZI Jenő] gj: Pollacsek Károly. = Századunk 1928. p. 197. N.

A Társadalomtudományi Társaság és a Szabadiskola tagjáról.

193. NOSZLOPI László: Scheler Miksa munkásságáról. = Ath. 1929. p. 305-315. Bibliogr. lábj. N.

194. LAKY Dezső: Schwartner Márton emlékezete. = M. Stat. Szle 1923. p. 205-212. Ea. Ua. franciául: R. de la Société Hongr. de Stat. 1923. 3. p. 103-115.

195. FÖLDI Mihály: Külföldi szemle. = Ny. 1919. [2.] p. 1005-1007. R.

Georg Simmel filozófiai és szociológiai munkásságáról.

196. [SOMLÓ Bódog]
Bárd József: Somló Bódog. = J. K. 1921. p. 33-36. N.
Moór Gyula: Somló Bódog. = Ttud. 1921. p. 17-40. Bibliogr. lábj. N.
Klny. Bp., Politzer, 1921. 26. p.
47100

Somló Bódog /1879-1920/. = Századunk 1926. p. 73-75. Bibliogr. szöveg közt. N.

197. [STAMMLER, Rudolf]
Ruber József: Stammler Rudolf eszmetörténeti jelentősége. = Kat. Sz. 1922. p. 470-478. P.
Ruber József: Stammler Rudolf. = Ttud. 1926. p. 125-127. P.

198. [SZABÓ Ervin]
Ascher László: Szabó Ervin halála után tíz évvel. = Munka 1928. 2. p. 55-60. P.
Bors Tihamér: Szabó Ervin emléke. 1877. aug. 22.-1918. szept. 28. = Világosság 1920. szept. 29. p. 295-296. P.
Jászi Oszkár: Erwin Szabó und sein Werk. Ein Wort der Erinnerung. = A. G. S. 1921. p. 22-37. Bibliogr. lábj. P.
Jászi Oszkár: Ha Szabó Ervin nem hal meg... = Századunk 1928. p. 529-533. P.
Jászi Oszkár: Szabó Ervinről. = B. M. Ú. 1921. márc. 27. p. 5. P.
Mónus Illés: Szabó Ervin emlékezete. = Sz. 1928. p. 435-436. P.
[Révai József]: Szabó Ervin. = Új M. 1928. [2.] p. 454-458. P.
Rudas László: Szabó Ervin műve. = Proletár 1921. 53. p. 3-4., 1921. 54. p. 7-8. (Sz.E.-ről és "Társadalmi és pártharcok 1848/49-ben"c. posthumus művéről). R.

199. RUBIN László: Székely Aladár emlékére. = Századunk 1926. p. 76-77. N.

A H. Sz., a Szabadgondolat és más lapok hasábjain kifejtett irod. tevékenységéről is.

200. SOMOGYI Manó: Egy régi magyar szociális politikus. Szokolay István. Bp., Kilián, 1922. 23. p. Klny: Magyar Munkás Szle 1922. p. 239-249., p. 296-305.

51819

201. HÓMAN Bálint beszéde Tagányi Károly r. t. felett 1924. szept. 13-án. = A. É. 1924. p. 213-214. N.

202. BODOR Antal: A falugondozás első apostolának emlékezete. Tessedik Sámuel élete és működése. Bp., Pátria, 1924. 8. p. /Falu kvtára, 6/

OSZK 603.209

203. d. i.: TÖNNIES hetven éves születésnapja alkalmából. = Ttud. 1925. p. 250-252. P.

204. KELEMEN Lajos: Dr. Vályi Gábor. = Pásztortűz 1926. p. 242-244. N.

A kolozsvári statisztikus, egy. tanár pályafutásáról.

205. SZÁSZ Zoltán: Vámbéry Rusztem. = Toll 1929. 24. p. 8-11. P.

V. R.-ről, mint a nyugat-európai típusú demokrácia hívének törekvéseiről.

206. [VARGHA Gyula]
Kovács [Alajos] Aloïse: Jules Vargha [Gyula] (1853-1929). = Journal de la Société Hong. de Stat. 1929. p. 1-5. N.
Laky Dezső: Vargha Gyula. = K. Sz. 1929. p. 304-310. N.
Th[irring] L[ajos]: Vargha Gyula (1853-1929). = M. Stat. Szle 1929. p. 572-574. N.

207. KOVÁCS Alajos: Emlékbeszéd Vizaknai Antalról. = M. Stat. Szle 1928. p. 549-551. N.

A Pécs melletti Rácváros községben V.A. 1863-1911.) szülőházán elhelyezett emléktábla leleplezésekor.

208. [ZIGÁNY Zoltán]
dl.: Zigány Zoltán. = Aurora 1921. p. 120-121. N.
Jászi Oszkár: Zigány Zoltán 1864-1921. = B. M. U. 1921. febr. 13. p. 3. N.

a. A SZOCIOLÓGIA TÁRGYA, FELADATA, ALAPKÉRDÉSEI

209. DÉKÁNY István: A tiszta társadalomelmélet alapvetése. (Bevezetés a társadalomtudományokba I.) Bp., Szerző, 1920. 63 p.

210. DÉKÁNY István: Társadalomalkotó erők. Bevezetés a társadalomelméletbe. Bp., Szerző, 1920. 335,[1] p. Bibliogr.: p. 332-335. és lábj. /Társadalomtud. és történetfilozófia/ 46905

Az un. tiszta szociológia megalapozásának kísérlete, elhatárolása más tudományoktól. Szociológiai iskolákról.

Ism.: F. K. 1921. p. 48-52. (Teleki Pál) - K. Sz. 1921. p. 583-591. (Kislégi Nagy Dénes) - Ttud. 1921. p. 491-493. (ifj. Hornyánszky Gyula)

211. GEŐCZE Sarolta: Szociológia ethikai alapon. Bp., St. István Társ., 1922. 192 p. Bibliogr. p. 191-192. 8-17079

Társadalomtörténeti vázlat szociológiai szempontból.

Ism.: Föld és Ember 1922. p. 245. - K. Sz. 1923. p. 469-472. (Laky Dezső) - M. G. Sz. 1922. p. 187. (-gnl-) [Gesztelyi Nagy László]

212. ANGYAL Pál: Megújhodásunk kulcsa. = M. Élet 1922. p. 241-246. P.

A szociológia felelőssége a társadalmi reformban.

213. HELLER Farkas: A sociológia feladatai. = Ttud. 1925. p. 6-13. T.

... elméleti és gyakorlati kérdései.

214. DÉKÁNY István: Tudományelméleti alapok a társadalomtudományokban. Bp., MTA., 1926. [2],23,[2] p. /Ért. a filozófiai és társtud. köréből, 2. köt. 8/

348426

Felolvasás az MTA ülésén.

Ism.: Századunk 1927. p. 247-248. (Székely Hugó)

215. OTTLIK László: A társadalomtudomány filozófiája. Bp., M. Filozófiai Társ., 1926. 228 p. Bibliogr. lábj. /A M. Filozófiai Társ. Kvta, 5/

60505

Német ny. kiv.: p. 223-228. - A szociológia helye a tudományok között, alapkérdései, főbb irányzatai.

Ism.: K. Sz. 1926. p. 629-631. (Csikay Pál) - Századunk 1927. p. 180-182. (Székely Hugó) - Széphalom 1927. p. 333.

216. ANGYAL Pál: Tanulmányok és beszédek a szociológia köréből. 1922-1927. Bp., Pallas, 1927. VIII., 189 p.

62956

p. 1-34.: Eredetileg jobboldali-klerikális lapokban megjelent 25 cikk az ideológia, társad. osztályok, rétegek, a háború és forradalom, a társadalmi fejlődés szociológiai kérdéseiről.

Ism.: Ttud. 1922. p. 302.

217. NEUBAUER Gyula: Természet és társadalom. = Ttud. 1927. p. 22-54. Bibliogr. lábj. T. Német ny. kiv.: p. 142-143.

... fogalmának új értelmezése, Spencer rendszerének birálata.

218. HORNYÁNSZKY Gyula: Nemzeti és nemzetietlen szociológia. = Ttud. 1927. p. 337-347. T. Német ny. kiv.: p. 522.

A M. Társadalomtudományi Társulat 1927/28-as ea.-sorozatának bev. ea.-a 1927. nov. 25-én. A szociológia fogalmáról, feladatairól.

219. DÉKÁNY István: A társadalom mint ideáltipikum és a társadalmi morfológia problémája. A társadalomfogalom megvilágításának egy vitás pontjához. = Ttud. 1928. p. 52-61. P. Francia ny. kiv.: p. 128.

220. XOTTLIK László: Begriff und Gegenstand der Gesellschaftslehre. (Sonderabdruck aus Archiv für systematische Philosophie und Soziologie. Bd. XXX. H. 3. und 4.) Berlin, (Heymann) (1928.) p. 347-364.

Ism.: Ttud. 1928. p. 101-102. (H. Gy.)

221. TURNOWSKY Sándor: Pár mai szociológus útja. = Korunk 1929. p. 833-835. A.

A szociológia feladata és határai körül kiújuló viták szociológiai kongresszusokon.

b. A SZOCIOLÓGIA ÉS MÁS TUDOMÁNYOK

222. GERMANUS Gyula: A föld és a faj hatása a történelemben. Bp., Franklin, 1920. 157 p. Bibliogr. lábj.

8-89066

Gobineau és Chamberlain fajelméleteinek birálata.

Megjelent eredetileg a Bp. Sz. 1919-1920. évf. 507-513. köt.-ben.

Ism.: F. Sz. 1922. p. 271-272. (Supka Géza)

223. XDÉKÁNY István: Ember és a föld. Az emberföldrajz vázlata. Bp., Németh, 1921. 32 p.

224 DÉKÁNY István: A kultúrpolitika mivolta és viszonya a szomszédos tudományokhoz. = Ath. 1921. p. 152-172. Bibliogr. lábj. T.

225. DÉKÁNY István: Geografia és szociografia. Bp., Bethlen Gábor Irod. és Ny. R. T. 1922. 16 p.
Előbb megjelent: F. K. 1921. p. 134-147.

Az elméleti és leíró földrajz viszonya a szociológiához és szociográfiához.

226. CHOLNOKY Jenő: Az emberföldrajz alapjai. Bp., Hornyánszky ny., 1922. 41 p. /Magyar Földrajzi Értekezések, IV/ OSZK 16.936/4

Ism.: F. K. 1922. p. 244-245. (Fodor Ferenc)

227. HÉZSER Aurél: Az emberföldrajz fogalma és tárgyköre. = Föld és Ember 1922. p. 16-34. T.

A diszciplina kialakulása. Irányzatok.

228. DÉKÁNY István: A politikai földrajz jelen állása. /Az államföldrajz mibenléte, viszonya a kultúrföldrajzhoz és problémáinak belső tagozása./ = Föld és Ember 1922. p. 42-53. Bibliogr. lábj. P.

A földrajzi adottságok szerepe és súlya az állam politikai vezetésében.

229. DÉKÁNY István: Egy új kultúrföldrajzi rendszer. (Néhány elvi megjegyzés Cholnoky rendszeréhez.) = F. K. 1922. p. 218-225. Bibliogr. lábj. T.

A miliőelmélet felújítása.

230. DÉKÁNY István: Az ember és környezete viszonyának új elmélete. = F. K. 1924. p. 1-23. Bibliogr. lábj. T.

"Az anthropogeográfia alapvetéséhez".

231. MOÓR Gyula: A történettudomány s a társadalom-, állam- és jogtudomány viszonyáról. = Emlékkönyv gróf Klebelsberg Kunó negyedszázados kultúrpolitikai működésének emlékére ... Bp., Bp.-i Hírlap ny., 1925. p. 3-10. Bibliogr. lábj.

82926

232. RAPAICS Raymund: A növények társadalma. Bevezetés a növényszociológiába. Bp., Athenaeum, [1926]. 304 p. 7 t. /Élet és Tudomány/

58319

p. 50-60.: A svájci, a svéd, a finn és az észak-amerikai növényszociológiai iskolákról.

Ism.: Századunk 1926, p. 150-151. (Kinszki Imre)

233. DÉKÁNY István: Etika, szociológia, társadalomfilozófia. (I. Adalékok a társadalmi naturalizmus kérdéseihez.) = Ath. 1929. p. 273-304. Bibliogr. lábj. T.

A marxizmus forradalomelméletének elutasítása. Szociológiai irányzatokról, etikai rendszerekről.

Szociálantropológia. Emberfajták kialakulása
(L. még: Településszociológia)

234. HILLEBRAND Jenő - BELLA Lajos: Az őskor embere és kultúrája. [Ill.] Bev. Lenhossék Mihály. Bp., Pantheon, 1921. 312 p. Bibliogr. lábj. /Pantheon ismerettára/

47773

Civilizáció, település, munkaeszközök, életmód. Külföldi és mo.-i leletek alapján. Hazai és külföldi elméletek kritikai ism.

Ism.: F. K. 1922. p. 239-240. (thly Antal) - Kat. Sz. 1921. p. 441-445. (Hudyma Emil) - M. K. 1921. p. 184-186. (Marosi Arnold)

235. BARTUCZ Lajos: A fajkérdés. Bp., Ethika Tudományterjesztő és Kvkiadó, 1923. 31 p. Bibliogr. szövegben. /Az Ethika tudományos gyűjteménye, 6/

OSZK 251.428

Különböző tudományos és polit. elméletek népsz. ism. A fajkérdés politikai divatjellege.

236. GYŐRFFY István: A genealógiai kutatások embertani jelentősége. = Antropológiai Füzetek 1923. p. 15-19. P.

A magyar fajiság családtörténeti kutatása.

237. BARTUCZ Lajos: A magyarság tanulmányozása. = M. Élet 1923. p. 200-204. P.

A fajkeveredés és a rasszkutatás kialakulása. Tört. áttekintés.

238. CSORBA Ferenc: Az emberi fajok kérdése. = Bp. Sz. 1926. 202. köt. p. 236-264. R.

J. H. Oldan A kereszténység és az emberi fajok c., a fajok egymáshoz való viszonyával, keveredésével foglalkozó könyvének ism.

239. BIBÓ István: A primitiv ember világa. Szeged, Városi ny., 1927. 62. p. Bibliogr. lábj. /Szegedi tud. kvtár, 2/

61343

A primitiv ember értelmi, erkölcsi világa, gondolkodása főként német, amerikai, angol források alapján.

Ism.: Ethn. 1927. p. 56. (S[olymossy] S[ándor]) - Lit. 1928. p. 70. - Ttud. 1927. p. 114.

240. BARTUCZ Lajos: A honfoglaló magyarok fajisága. = M. Sz. 1928. [3.] p. 22-29. T.

Régészeti - antropológiai elemzés, rasszkeveredések a honfoglaló magyarságban. Fenyvessy László kritikai megjegyzéseit l.: Századok 1928. p. 427-431., B.L. viszonválasza F.L. cikke végén.

241. BALOGH Béla: A hazai antropológia sorsa. = D. Sz. 1928. p. 69-82. Bibliogr. lábj. T.

242. GÁSPÁR János: Európa fajantropológiája. = Bp. Sz. 1928. 210. köt. p. 249-263. T.

A fajkeveredés "káros" hatásáról.

243. BARTUCZ Lajos: Dunántúl népének antropológiai vázlata. III. = Föld és Ember 1929. p. 105-137. Bibliogr. lábj. T.

Fajkeveredések, környezet hatása az antropológiai sajátosságok kialakulására. A testmagasságra, hajszinre, koponya formára stb. vonatkozó nagyobb felmérések és településtörténeti adatok egybevetése alapján.

Fejlődéselméletek. Szociáldarwinizmus

244. LENHOSSÉK Mihály: Az ember helye a természetben. Bp., Franklin, 1921. 136 p. Bibliogr. lábj. /Kultúra és tudomány/ OSZK 12.667

Elméletek az emberi nem fejlődésének szakaszairól. A természetes kiválasztódás. Széleskörű irodalmi forrásanyagra utaló népszerű feldolgozás.

245. LAMARCKIZMUS. = M. K. 1923. p. 43-45., p. 249-353., p. 417-418., p. 480-484. P.

Méhely Lajos az MTA matematikai és természettud. oszt.-án tartott, A Nép 1923. évi 245. sz.-ában ism. ea.-ának bírálata: a fejlődéselm.-tel szemben a bibliai teremtésmítosz védelme. Turi Béla, Olasz Péter, Hudyma Emil és Méhely Lajos hozzászólásai.

246. SZERDAHELYI Sándor: Az ember származásáról. = Sz. 1923. p. 170-176. P.

247. TRIKÁL József: Természetbölcselet. Bp., Szt. István Társ., 1924. 149 p. Bibliogr.: p. 146-149. /Szt. István Kvek, 13/ 54429

Alapfogalmak értelmezése. A darwinizmus kat. kritikája.

Ism.: Kat. Sz. 1924. p. 54-55. (V.H.)

248. OLASZ Péter: A darwinizmus múltja és jelene. = Pásztortűz 1925. p. 219-221. P.

A darwinizmus bírálatának irodalmáról. A munkás szabadiskolák darwinista előadásainak ellensúlyozására irt jezsuita szempontú cikk.

249. RÁCZ Gyula: A majompör. Darwin a törvényszék előtt. = Sz. 1925. p. 288-289. A.

A daytoni "majomtörvény" tanulságairól.

250. TRIKÁL József: A daytoni majompör. = Kat. Sz. 1925. p. 397-403. P.

A bibliai teremtésmítosz védelmében a darwini fejlődéselmélet elutasítása.

251. TONELLI Sándor: Válasz a majompörre. = Századunk 1926. p. 128-133. Bibliogr. p. 128. R.

Az amerikai "majompör" nyomán Angliában kiadott Evolution in the light of modern knowledge (London, Blackie and Son, 1925.) c. könyvről.

252. LIEBERMANN Pál: Gondolatok egy Darwin-tanulmányról. = Századunk 1927. p. 62-70. R.

G. Spiller: Charles Darwin and the theory of evolution. A sociological study c. (a Sociological Review 1926. ápr.-i sz.-ában megjelent) tanulm. kapcsán.

253. BERTALANFFY [Lajos] Ludwig: A fejlődéstan mai állása. = Korunk 1927. p. 710-716. T.

254. TALLIÁN Pál: Újra darwinista lett a Természettudományi Közlöny? = M. K. 1928. p. 387-388. P.

A folyóirat fejlődéselméleti cikkeinek birálata.

Eugenika. Bioszociológia

255. [x]TOMOR Ernő: Grundirrtümer der heutigen Rassenhygiene. Lpzg, Kurt Kabitzsch. /Ex: Würzburger Abhandlungen/

Ism.: Ny. 1920. [2.] p. 739-740. (Schöpflin Aladár)

256. GELEI József: Biológiai gondolatok a szociológiában. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 72-80. T.

257. NAGY László: Összefüggés a gyermek testi és szellemi fejlődése között. = Antropológiai Füzetek 1923. p. 20-22. P.

A növekedés törvényeinek vizsgálata.

258. RAPAICS Raymund: A bioszociológia alapjai és törekvései. = T. K. 1926. p. 161-162. pótfüzet. p. 18-30. Bibliogr. szövegben. T.

O. Spengler Untergang der Abendlandes c. művének birálata kapcsán a bioszociológia kialakulásáról, önállósulásának szükségességéről.

259. SINKÓ Ervin: Az eugenika problémája. = Korunk 1926. p. 649-651. A.

260. SZŐLLŐS Henrik: Új tudomány - bioszociológia. = Új Föld 1927. p. 38. R.

Az egyes kultúrák biológiai gyökerei.

261. BERTALANFFY [Lajos] Ludwig: Az élet problémája vitalizmus és mechanizmus között. = Korunk 1927. p. 535-539. T.

Az élettani kutatások új eredményeiről.

262. [SINKÓ Ervin] (s.e.): Háború és eugenika. = Korunk 1927. p. 557-559. A.

A világháború kedvezőtlen fajbiológiai hatásai.

263. BARTUCZ Lajos: A környezet hatása az iskolás gyermekek növekedésére. = Antropológiai Füzetek 1928. p. 16-19. P.

264. TUSZKAI Ödön: A fajkiválóság visszaküzdése. = Népegészs. 1928. [1.] p. 617-626. P.

A szociális orvostan eugenikai feladatai a fajromlás meggátlása érdekében.

c. A SZOCIOLÓGIAI KUTATÁS MÓDSZEREI. STATISZTIKA. TERMINOLÓGIAI PROBLÉMÁK

265. PAULER Ákos: A társadalomtudományi inductióról. = Ttud. 1921. p. 186-193. Bibliogr. lábj. T.

A társadalmi jelenségek tipizálása, történetisége, törvényszerűsége, aprioritásuk igazolására tett kísérlet.

266. [x]MANNHEIM [Károly] Karl: Zum Problem einer Klassifikation der Wissenschaften und Naturwissenschaften. Untersuchungen zur Theorie und Einstellung der Realwissenschaften. München - Lpzg, Duncker u. Humblot, 1921. = A. Sw. Bd. 50. 1922. p. 230-237. R.

267. SZENDE [Pál] Paul: Eine soziologische Theorie der Abstraktion. = A. Sw. 1922-23. Bd. 50. p. 407-485. T.

268. [X]GEŐCZE Sándor: A közgazdaságtan és társadalomtan módszere. = Néptanitók Lapja 1924. 1-2. p. 8-11., 3-4. p. 8-10., 9-10. p. 5-7., 17-18. p. 4-7., 23-24. p. 10-11., 25-26. p. 10-12., 31-32. p. 3-6., 33-39. p. 7-10., 35-36. p. 17-19., 37-38. p. 7-9.

269. DÉKÁNY István: A történettudomány módszertana. Bp., M. Tört. Társ., (1925). 74 p. Bibliogr. szöveg között és lábj. /A magyar történettudomány kézikve 1. köt., 2 füz./
349112

A szociológiában is használatos módszerek és elvek leirása /forrásgyűjtés, összehasonlítás, objektivitás, stb./.

Ism.: Ath. 1926. p. 80-82. (Moór Gyula) - M. Középisk. 1927. p. 58-59. (Kiss Albin) - M. Művelődés 1926. p. 110-111. (Tihanyi Béla) - P. Sz. 1925. p. 635-637. (Bartók György) - Ttud. 1925. p. 349-350. (Szombatfalvy György)

270. NEUBAUER Gyula: Az objektivitás a társadalomtudományokban. = Ttud. 1926. p. 103-124. Bibliogr. lábj. T.
Német ny. kiv.: p. 160.

Közgazdasági és szociológiai irányzatok eltérő világnézeti alapjának befolyása a tud. objektivitásra.

271. LIGETI Sándor: Homocentrizmus a társadalmi tudományokban. = Korunk 1926. p. 120-123. P.

...a szociológiában, a gazdaságtanban, a történelemben és a politikatudományban.

272. DÉKÁNY István: A társadalom megismerése. = Bp. Sz. 1926. 204. köt. p. 241-274., p. 391-420. Bibliogr. lábj. T.

"Pszichológia-pszichognózis", „szociológia - szociognózis": "új kategóriák" a társadalom teleológiai megismerésének szolgálatában.

273. KORNIS Gyula: A módszeresen vizsgált hazafiság. = M. Sz. 1927. [I.] p. 66-70. P.

A Genfben működő Bureau International d'Éducation kérdőíves "hazafiság-kutató" vizsgálatairól. A módszer bírálata.

274. CONCHA Győző: Van-e magyar társadalom? Nincs. = Ttud. 1927. p. 144-162. T.
Német ny. kiv.: p. 331-332.

Társadalomtudományi fogalmak helytelen használatáról.

275. DÉKÁNY István: "Közönség" és "közösség". = Ttud. 1927. p. 163-176. Bibliogr. lábj. T.
Német ny. kiv.: p. 332.

A fogalmak tartalmának változása és értelmezése a társadalomtudományban.

276. TURNOWSKY Sándor: A szociográfiai felvételekről. = Huszonegyedik Sz. 1928. p. 14-15. P.

Egy készülő szociográfiai vizsgálat kapcsán.

277. XKOLNAI Aurél: Versuch einer Klassifizierung der allgemein - sozialen Machtideen. = Archiv für Systematische Philosophie und Soziologie (Berlin) Bd. XXXI. H. 1-2. 1928. p. 125-130. T.

278. ZELOVICH László: Közgazdaságtan és mathematika. = K. Sz. 1929. p. 623-634. A.

Statisztika és módszerei
(L. még: Nemzetiségi statisztika/

279. BUDAY László: A statisztika elmélete és története. Bp., Németh, 1922. 219 p. Bibliogr. lábj. és p. 205-211.
55214

Tankönyvnek is szánt vezérfonal.

Ism.: M. G. Sz. 1923. p. 266-269.
M. Stat. Szle 1924. p. 27-32.
(Laky Dezső)

280. TELEKI Pál: Statisztika és térkép a gazdasági földrajzban. = F. K. 1922. p. 74-91. A. Bibliogr. lábj. T.

Külföldi elméletek ism.-évei a stat. adatok értékelésének korlátairól.

281. THIRRING Gusztáv: A demográfia szerepe a földrajzi kutatásokban, tekintettel az Alföld tudományos kutatásának feladataira. = F. K. 1922. p. 122-127.

A társadalmi tagozódás és foglalkozási viszonyok vizsgálatáról is.

282. BUDAY László: Az adatszolgáltatók lelki diszpozicióí. = Ttud. 1922. p. 228-235. A.

... a statisztikai felvételeknél.

283. BUDAY László: A statisztika a köznapi felfogásban. = Bp. Sz. 1922. 548. köt. p. 1-8. A.

A statisztikával kapcsolatos előítéletekről.

284. BUDAY László: A statisztika munkaköre. Kiad. a MTA.Pécs, Dunántúl kvk., 1923. [2], 36 p. /Értek. a fil. és társtud. köréből, 2. köt. 7. sz./
348426

Ua. fr.: La sphère d'activité de la statistique. = R. de la Société Hongroise de Statistique 1923. No 2-3.

A stat. tárgya, módszere, ágazatai, helye a tudományok közt. M. és külföldi elméletek.

Ism.: A. É. 1923. p. 219., 1926. p. 54. - M. Stat. Szle 1924..p. 35-36. (Laky Dezső) - Ttud. 1924. 2-3. p. 48-51. (Szekfű Gyula)

285. PÉCSI Albert: A statisztikai adatok értéke. = Föld és Ember 1923. p. 10-17. P.

286. HÉZSER Aurél: Világstatisztikai szemle. = Föld és Ember 1923. p. 66-74. A.

A világháború utáni termelés statisztikái: a népesség, a mezőgazd., az ipar, a gyarmati gazdálkodás, a közlekedés adatai.

287. BUDAY László: A statisztikai kutatás újabb irányai. = K. Sz. 1924. p. 320-323. P.

288. HAVAS Imre: A konjunktura-barométer. = Korunk 1926. p. 138-141. A.

A statisztikai indexszámok felhasználásának módszeréről.

289. BOZÓKY Ferenc: A statisztika módszertana. Debrecen, A város és tiszántúli ref. egyházker. kiad., 1927. VIII, 219 p. Bibliogr.: p. V-VIII. és lábj.

62055

Ism.: K. Sz. 1928. p. 371-375. (Varga István) - Ttud. 1928. p. 276-279. (Áfra Nagy János)

290. BUDAY László: Statisztika. = A magyar tudománypolitika alapvetése. Szerk. Magyary Zoltán. Bp., Egyetemi ny., 1927. p. 137-139.

88132

A mo.-i stat. helyzetéről.

291. BALASSA Ottó: A munkások életszínvonalának vizsgálata. = Sz. É. 1927. 5. p. 7-8. A.

A statisztikák készítésének módszereiről.

292. SURÁNYI- UNGER Tivadar: A statisztikai módszer szerepe a közgazdaságtanban. = K. Sz. 1928. p. 97-122., p. 241-261. Bibliogr. lábj. T.

Többek között a termelési és fogyasztási statisztikákról.

293. XKOVÁCS Alajos: La conaissance des langues comme controlle de la statistique des nationalités. = Institut International de Statistique, Le Caire, 1928. p. 101.

294. XTHIRRING, [Gusztáv] Gustave: Les problèmes de la statistique du tourisme. Bp., Pátria, [1929]. 31 p. Bibliogr. lábj. /Klny.: Journal de la Société Hongroise de Statistique 1929. 4./

346329

295. A STATISZTIKA kisajátítása fassiszta[!] célokra. = Új M. 1929. p. 84-87. P.

Törvényjavaslat a stat. adatgyűjtés állami felügyeletéről.

d. SZOCIOLÓGIAI ISKOLÁK, RENDSZEREK

296. HELLER Farkas: A társadalmi kérdés megoldásának útjai. A társadalombölcseleti rendszerek ismertetése. Bp., Németh kvny., 1920. 48 p.

349486

Ism.: M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. Technika és Közgazdaság. (V.b.) 1923. p. 6.

297. MURÁNYI Győző: Somló Bódog és a természettudományos felfogás. = Napkelet (Kvár) 1920. p. 149-153. A.

298. [KISLÉGI] NAGY Dénes: Bevezetés a szociológiába. Bp., Genius, 1922. 93 p. /Szabad Iskola, 3./

50419

A klasszikusok (Comte, Spencer, Marx, Durkheim) elméletének ism.

Ism.: K. Sz. 1933. p. 427-429. (Laky Dezső)

299. -kl-: WEBER, Max: A protestáns ethika és a kapitalizmus szelleme. Bp., Franklin, 122 p. = Ttud. 1924. I. p. 84-86. R.

A m. kiad. méltatása.

300. MANNHEIM [Károly] Karl: Historismus. = R. Sw. 1924-25. Bd. 52. p. 1-60. T.

Fejezetek: Statikus és dinamikus gondolkodás. A historizmus elméletének egyik kiindulópontja (Troeltsch). A történetiség mozgásformái. Történetiség és szociológia. A dinamikus mérés az élet rendszerében.

301. LUKÁCS [György] Georg: N. Bucharin: Theorie des historischen Materialismus. Gemeinverständliches Lehrbuch der marxistischen Soziologie. Hamburg, Verlag der Komm. Internationale, 1922. 372 p. = A. G. S. 1925. p. 216-224. R.

302. LUKÁCS [György] Georg: Karl August Wittfogel: Die Wissenschaft der Bürgerlichen Gesellschaft. Berlin, Malik Verlag, 1922. 96 p. = A. G. S. 1925. p. 224-227. R.

303. A TÁRSULAT élete. = Ttud. 1925. p. 286-288. A.

Leopold von Wiese ill. "informátorainak" véleménye a magyar szociológiai irodalomról.

304. DÉKÁNY István: Egy új szociológiai irányról. = Ttud. 1925. p. 289-301. Bibliogr. lábj. T.

A. Vierkandt szociológiai elméletéről.

305. RÓNAI Zoltán: Max Webers soziologische und sozialpolitische Bedeutung. = Arbeit und Wirtschaft 1925. 585-587. hasáb. R.

M. W. Gesammelte Aufsätze zur Sozial- und Wirtschaftsgeschichte (Tübingen, Mohr) és Wirtschaftsgeschichte (München, Duncker u. Humblot) c. művei alapján.

306. SOMLÓ [Bódog] Felix: Gedanken zu einer ersten Philosophie. Hrsg. von Julius [Gyula] Moór [Mór]. Berlin-Lpzg, Gruyter, 1926. 107 p. Bibliogr. lábj.

60469

A szerző arcképével kiadott posthumus műve, Moór [Mór] Gyulának S.B. életét és fontosabb munkáit ismertető, értékelő előszavával. /p. 4-17./

Ism.: Ath. 1927. p. 205-206. (Pauler Ákos)

307. KÁRMÁN Elemér: A szociológia újabb irodalmából. = Századunk 1926. p. 78-79. R.

A huszas években kibontakozó új angliai, német és olasz szociológiai irányzatokról, intézményekről, irodalomról.

308. [KISLÉGI] NAGY Dénes: Mauss Marcell: Essai sur le Don, Forme archaique de l'Échange. L'année sociologique, nouvelle série, Tome I. (1923-1924.) p. 30-186. Paris, Alcan, 1925. = K. Sz. 1926. p. 318-322. R.

M.M. úttörő csereelméletének értékelése.

309. FARKAS Imre: Oppenheimer szociológiája. = Századunk 1926. p. 358-363., p. 437-444. T.

310. KECSKEMÉTI Pál: A szociológia történetfilozófiai megalapozása: Mannheim Károly. = Századunk 1926. p. 447-457. Bibliogr. lábj. T.

311. DÉKÁNY István: Alfred Vierkandt: Gesellschafts - und Geschichtsphilosophie. = Ath. 1927. p. 198-201. R.

312. FARKAS Imre: Othmar Spann gazdaságtanának alapelvei. = Századunk 1927. p. 235-236. Ea.

O.S. Bp.-en 1926. máj. 16-án a M. Társad. Társ. rendezésében tartott ea.-ának ism. L. még ugyanarról: Horn József ism.-ét: Ttud. 1927. p. 270-273.

313. FÖLDES Jolán: Társadalmi rétegződés és intelligencia. = Századunk 1928. p. 223-224. P. Sorokin, Pitirim elméletéről.

314. TURNOWSKY Sándor: A német szociológia újabb irányai. = Korunk 1929. p. 470-471. A. A kölni és frankfurti iskoláról.

315. KORÁNYI Frigyes: Társadalmi és gazdasági válság. = Bp. Sz. 1919. 514-516. köt. p. 51-66. T.

A külpol. válság. A belső szociális válság tagadása. Az infláció, a nyersanyaghiány, a termelési szinvonal elmaradottságának következményei.

316. BUDAY László: Magyarország új népszámlálása. = M. G. Sz. 1920. p. 272-281. A.

Az ország etnikai, társadalmi, művelődési, egészségügyi viszonyai 1920-ban.

317. BUDAY László: Szociálpolitikai följegyzések. = Bp. Sz. 1920. 523-525. köt. p. 34-54. Bibliogr. lábj. T.

Társadalmi struktúra, népegészségügy, család a trianoni Mo.-on. Stat. táblázatok.

318. L'ECONOMIA nazionale della Ungheria mutilata. Bp., Camera di Commercio Ungaro-Italiana, 1921. 128 p. lt.

9923

Buday László: La polulazione della Ungheria c.-ü, továbbá Fellner Frigyes, Konkoly-Thege Sándor, Tószegi Freund Emil és mások cikkei a m. iparról és mezőgazdaságról.

319. SZANA [Sándor] Alexander: Ungarn. Stuttgart-Gotha Perthes, 1922. 141 p. 1 térk. Bibliogr. p. 141. /Perthes Kleine Völker-u. Landeskunde, 9/

313876
B 914/277

Tört. vázlat. A mo.-i németség /p. 33-39./. Gazdasági élet, egyház, iskolák, irodalom Mo.-on.

Ism.: F. Sz. 1922. p. 212. (Czakó Ambró)

320. SZEKFŰ Gyula: Három nemzedék. Egy hanyatló kor története. (1920.) 2. kiad. Bp., Élet, 1922. 530 p. Bibliogr. lábj. 8-9422

Mályusz Elemér kritikai tanulmányát A reformkor nemzedéke címen l.: Századok 1923-24. p. 14-75. Bibliogr. lábj.

Ism.: Auróra 1921. I. p. 5-12. (B.R.) - Bp. Sz. 1921. 532-533. köt. p. 25-80. (Concha Győző) - Föld és Ember 1921. p. 164-165. (Koguto-wicz Károly) - Kat. Sz. 1921. p. 193-207. (Patek Ferenc) - M. G. Sz. 1921. p. 414-417. (gszl.) [Gesztelyi Nagy László] - M. Helikon 1921. p. 385-390. (Berzeviczy Albert) - M. Középiskola 1928. p. 29-32. (Nagy Péter) - Ny. 1921. [1.] p. 137-143. (Zsadányi Henrik) - Ny. 1921. [1.] p. 148. (Móricz Zsigmond) - Ny. 1921. [2.] p. 1280-1281. (Szekfű Gyula) - Századok 1921-1922. p. 255-259. (Balanyi György) - Ttud. 1921. p. 477-486. (Hornyánszky Gyula) L. még Ereky István méltatását Concha Gy.-nek Szekfű Gyuláról irt tanulmányáról. /Ttud. 1922. p.. 193-201./

321. SZENDE [Gyula] Julius: Die Successionsstaaten der gewesenen österreichisch - ungarische Monarchie. Bp., Pester Buchdruckerei A. G., 1922. 80 p. 50684

A Monarchia, ezen belül Mo. utódállamainak tört., gazd. jellemzése, nemzetiségi, pol.-i, kult. viszonyai 1919 után.

Ism.: A. Sw. 1923-24. Bd. 51. p. 286-287. (schilder)

322. XSETON-WATSON, Robert William: Hungary under Admiral Horthy. = Contemporary Review 1922. febr.

A K. N. kritikáját S.-W. cikke felett l. "Szerk." aláírással: K. N. 1922. 4. p. 18-33. Magyarország Horthy tengernagy kormányzása c. alatt cimen.

323. BUDAY László: Magyarország küzdelmes évei. A megcsonkított Magyarország. Újradolgozott 2. kiad. [1921.] [III.] Bp., Szerző, 1923. 223 p. 83462
Előzmény: A csonka Magyarország. = Magyar Évkönyv. Bp., Pantheon, 1921. p. 8-33. B 943/788

Az I. kiad. francia ford.-a: La Hongrie après la traité de Trianon. Paris, Roustau, 1922. 297,[2] p. 50337

Ua. német ford.: Ungarn nach dem Friedensschluss. Berlin-Lpzg, Vereinigung Wissenschaftlicher Verleger, 1922. VIII,288 p. 50869

Ua. angol ford.: Dismembered Hungary. With a foreword by Lord Newton. London, Grant Richards, 1923. VIII,288 p.

Átfogó gazd., társad. politikai, kult. kép a békeszerződés utáni Mo.-ról.

Ism.: Bp. Sz. 1921. p. 129-144. (Laky Dezső) - K. Sz. 1921. p. 304-308. (Matlekovits Sándor) - K. Sz. 1922. p. 208-210. (Matlekovits Sándor) - Kat. Szle 1921. p. 313-315. (Lukcsics József) - M. G. Sz. 1921. p. 346-348. (F.D.) - M. Ped. 1922. p. 19-21. (Benisch László) - M. Stat. Szle 1924. p. 32-35. (Laky Dezső) - Napkelet 1923. p. 774-775. (M. N.) - Ny. 1921. [I.] p. 635-636. (Zsadányi Henrik) -

Oxford Hungarian Review 1923. p. 248-250. (G.A.E.) - Ttud. 1921. p. 196-197. (Kovács Alajos) - 1923. p. 420-423. (Thirring Lajos)

324. TELEKI [Pál] Paul: The evolution of Hungary and its place in European history. [Ill.] New York, Macmillan, 1923. XVIII, 312 p. 1 térk. Bibliogr. p. 245-312. 54030

Lawrence Martin amerikai földrajztudós előszavával. A bibliográfia a New Yorkban élő Feleky Károly munkája. - p. 1-87.: tört. áttekintés a honfoglalástól, p. 81-243.: az első világháborút megelőző évtizedek gazd., nemzetiségi, faji problémái, majd a háború és a békeszerződések következményei.

Ism.: Bp. Sz. 1924. 563. köt. p. 233-235. (B.I.)

325. A HÁBORÚ előtti Magyarország statisztikai adatai a megmaradt és elveszett területek szerint részletezve. = M. Stat. Szle 1923. p. 288-306. A.

326. BUDAY László: Szemelvények Magyarország statisztikájából. Bp., Centrum, 1924. 19 p. 55279

Áttekintő adatok és értékelés a népmozg.-ról, a közegészségügy, mezőgazd. és ipar, pénz- és hitelügy, kereskedelem állapotáról a szomszédos államokra von. összehasonlítással.

327. ARADI Viktor: Az emberi társadalom. A Kolozsvári Szakszervezetek Kultúrbizottságának kiad. Cluj-Kolozsvár, 1925. 16 p. /Proletárok kvtára, 13/

328. BUDAY László: Reise in Ungarn. Bp., Orient, 1925. 195 p. 56215

Ua. franciául: Voyage autour de la Hongrie. Bp., Orient, 1925. 164 p. 56216

Ua. angolul: Travel through Hungary. Bp., Orient, 1925. 160 p. 56217

Ua. olaszul: Un viaggio attraverso l'Ungheria. Bp., Orient, 1925. 163 p. 56218

Mo. gazd., kult. körképe tört. visszapillantással stat. adatokkal, népszerű formában a külföldiek számára.

329. EMLÉKKÖNYV Berzeviczy Albert írói működésének félévszázados évfordulója ünnepére. Szerk. Bruckner Győző. + Függelékül a Tiszai Ág. Hitv. Év. Egyházkerület Miskolci Jogakadémiájának 1924/25. tanévi almanachja. Irták a Miskolci (eperjesi) Jogakadémia volt és jelenlegi tanárai. Pécs, Dunántúl, kiad., 1925. 586 p. lt. OSZK 47.262

Moór Gy., Réz M., Schneller Károly és mások tanulmányai nemzetiségi, ideológiai, népesedési, történeti stb. kérdésekről.

Ism.: Napkelet (Bp.) 1925. p. 273. (A.B.) - P. Sz. 1926. p. 36-37. (Albrecht Ferenc) - Századok 1925-26. p. 284-286. (-ch -e) - Ttud. 1925. p. 261-264. (Horváth Barna)

330. HALMAY Elemér szerk.: La Hongrie d'aujourd'hui - Das Ungarn von heute - A mai Magyarország. Bp., K. N., 1925. 260, 224, 180 p. 63989

Körkép a huszas évek politikai, szociálpolitikai, gazdasági, kulturális, egyházi viszonyairól és intézményeiről, valamint az ország nemzetközi helyzetéről magyar, német és francia szövegváltozatokban. Klebelberg Kuno, Berzeviczy Albert, Popovics Sándor, Földes Béla, Matlekovits Sándor és mások írásai.

331. LEOPOLD Lajos, ifj.: Aranykapu. Bp., Budapesti Hírlap, 1926. 138 p. 59365

Szociográfiai jegyzetek az USA-ban, New Orleansban és környékén tett utazásokról. Főként farmerekről. Összehasonlítások a m. parasztság életviszonyaival. A négerek, indiánok s a m. kivándorlók helyzete.

Ism.: Századunk 1926. p. 238-240. (Braun Róbert)

332. SZABÓ László: Az igazi Amerika. Bp., Pallas, 1926. 297 p. 58428

Szociografikus jellegű jegyzetek, megfigyelések a 20-as évek amerikai társadalmáról.

Ism.: Századunk 1926. p. 239-240. (Braun Róbert)

333. *KOVÁCS Alajos: Csonka Magyarország statisztikai vázlata. Előadás a finn-ugor közművelődési kongresszuson 1928. jún. 13. Megjelent finn nyelven: Uusi Suomi (Helsinki) 1928. 208., 209.

334. FELSZEGHY Béla: Keyserling a magyarokról. = M. Sz. 1928. [3.] p. 234-238. R.

H. K. Das Spektrum Europas c. könyvének m. vonatkozásairól.

335. MAGYAROK a kultúráért. A magyar munka eredményei az emberi művelődés terén. Francia és magyar írók közreműködésével szerk. Lukács György. [Ill.] Bp., M.-Francia kultúrliga, 1929. 677,[1.] p. 60 t. 4 térk. X 6318
B 301/1

Francia ny. változata: La Hongrie et la civilisation. Préf.: J. et J. Tharaud. Paris, La Renaissance du livre. 1929. 425 p. 29 t. 8 térk.

A Horthy-rezsim kultúrpolitikáját népszerűsítő reprezentatív kiadv. Bodor Antal, Eckhart Ferenc, Fenyő Miksa, Földes Béla, Gratz Gusztáv, Györffy István, Horváth Jenő, Kornis Gyula, Wlassics Gyula és mások írásai a m. tanyakérdésről, egyes etnikai csoportokról, alkotmányról, jogról, külpolitikáról, művészetről, közoktatásról stb. A tanulm.-ok egy része előbb folyóiratokban, vagy önállóan is megjelent.

a. NÉPESEDÉSI PROBLÉMÁK

336. KOVÁCS Alajos: Magyarország népességének fejlődése a török uralom megszünte óta. [Bp.], Pesti kvny., [1919]. 23 p. OSZK 233.803
Ua. angolul: The development of population of Hungary since the cessation of turkish rule has ceased. Transl. by J. György of Ikland. Bp., Pesti kvny., [1919.] 19 p. OSZK 234.711

Számadatok 1720-tól. Be- és kivándorlások a XVIII. sz.-ban. A magyar és a nem magyar lakosság száma. A belső vándorlások és gazdasági okaik.

337. SZEKERES János: A jövő nemzedék pusztulása. [Kiad.] a Népjóléti és Munkaügyi Minisztérium. Bp., Pesti kvny., 1920. 120,[2.] p. 45445

A gyermekhalandóság okai, területi megoszlása.

338. BENISCH Arthur: Csonka Magyarország népességi, nemzetiségi és felekezeti viszonyai. = Föld és Ember 1921. p. 87-106., 1922. p. 192-208. A.

Az 1922. évf.-ban közölt második rész: A Magyarországtól elszakított területek nemzetiségi és felekezeti viszonyai címen jelent meg.

339. SZEKERES János: Magyar népesedési politika a háború után. = Auróra 1921. p. 104-111. A.

Népesedési viszonyok 1914-1920 között, a csecsemőhalálozás adataival.

340. BUDAY László: Magyarország népereje. = Magyar Évkönyv 1922. Szerk. Süle Antal. Bp., Pantheon kiad., 1922. p. 35-47. B 943/788

341. KOVÁCS Alajos: Magyarország néperejének újjászületése. Bp., Szeged városi ny., 1922. [2.], 19 p. /Orsz. Stefánia Szöv. kiad. 24/
341332
Előzmény: Hazánk népességének újjászületése. = Ttud. 1922. p. 10-28.
Ua. németül: Die Wiedergeburt der ungarischen Volkskraft. = U. Jb. 1922. p. 188-202.

A világháborús veszteségek. Alacsony születési ráta. Külföldi összehasonlítások.

342. LAKY Dezső: Magyar gyermekhalandósági statisztika. = K. Sz. 1922. p. 75-96. T.

Szekeres János: A jövő nemzedék pusztulása. Bp., 1920. és a Gyermekhalandóság és gyermekfertőző betegségek az 1901-1915. évben. /M. Stat. Közlemények, Új s. 68/ c. művek elemzése.

343. FRISCH Ferenc: Budapest halálozási viszonyai 1914 óta. = K. Sz. 1922. p. 459-479. T.

A háború, a betegségek, a forradalmak hatása a népesedésre.

344. PACH Henrik: Budapest halandósági statisztikája. = Sz. 1923. p. 149-155. T.

1922-es adatok elemzése. Társad. összefüggések.

345. PACH Henrik: Népesedési politikánk mérlege az 1920, 1921 és 1922. évekről. = Sz. 1923. p. 399-404. A.

A Stat. Hiv. adatai alapján. Összehasonlítás egyes európai államokkal.

346. SZEKERES János: A születések csökkenésének oka. = Ny. 1923. [1.] p. 405-419. Bibliogr. lábj. T.

Részl. szerzőnek Haladás és népesedés c. készülő művéből. Elméletek, magyarországi rétegstatisztikák.

347. MIHÁLYI Kálmán: Az 1920. évi népszámlálási anyag első kötete. = Sz. 1923. p. 465-468. R.

Az adatok elemzése.

348. BIBÓ István: Az 1920. évi népszámlálás tanulságai. = Föld és Ember 1924. p. 1-16. A.

Összehasonlító adatok 1900, 1910, 1920-ból.

349. SAILE Tivadar: Az európai államok népmozgalma a háború után. = M. Stat. Szle 1924. p. 93-99., p. 177-181., p. 261-267., p. 364-369. T.

350. KOVÁCS Alajos: Nyiregyháza város népességének fejlődése. = M. Stat. Szle 1924. p. 353-363. Bibliogr. lábj. T.

351. MOZOLOVSZKY Sándor: Népességünk születési és korévek szerint. = M. Stat. Szle 1924. p. 443-453. A.

352. KOVÁCS Alajos: A népesség fejlődése Magyarországon az utolsó félszázad alatt. = M. Stat. Szle 1925. p. 1-16. T.

Francia ny. kivonattal.

353. KOVÁCS Alajos: Magyarország népmozgalma vallásfelekezetek és nemzetiségek szerint az 1921-1924. években. = M. Stat. Szle 1925. p. 439-443. A.

354. PFEIFFER Miklós: Magyarország halálozási és természetes szaporodási viszonyai. Községenként feldolgozva az 1920-23 évek átlagában. Bp., Egészségügyi Reformiroda kiad., 1926. 212 p. /Népegészségügy. Különszám./ 61113

Ism.: Egészség 1926. p. 307. (Schuschny Henrik) - Ttud. 1926. p. 447. (J.) - Tüdőbeteggond. és Tuberk. 1926. p. 154. (Parassin József)

355. GÉBER János: A nemibetegségek befolyása a népszaporodásra. = Teleia 1926. p. 18-20. P.

356. RÉVÉSZ Lajos: A nemi betegségek és a meddőség. = Teleia 1926. p. 79-81. P.

357. SZABÓ Béla: Magyarország 1926. évi népmozgalma. = M. Stat. Szle 1927. p. 911-928. A.

Születések, házasságkötések, válások, halálozás 1926-ban.

358. THIRRING Lajos: Budapest távolabbi környékének népessége. = M. Stat. Szle 1927. p. 1099-1126. T.

359. CSEPREGI HORVÁTH János, ifj.: A népesedési probléma. = M. G. Sz. 1928. p. 14-23. P.

360. B.Z.: A ROKONNÉPEK statisztikája. = M. Ny. 1928. p. 336. A.

361. FÖLDES Béla: Influence de la situation matérielle et sociale sur les mariages, les naissances et les décès en égard particulièrement a Budapest. = Journal de la Société Hongr. de Stat. 1929. p. 24-66. Bibliogr. lábj. T.

362. KALMÁR Gusztáv: A török uralom hatása a Dunántúl népességére. = Föld és Ember 1929. p. 49-64. Bibliogr. lábj. A.

Statisztikai adatok a 20. sz. elejéig a népesség alakulásáról. Társad.-i rétegződés.

363. SCHNELLER [Károly] Charles: La mortalité en Hongrie suivant la méthode de l'indice brut et de l'indice standard et comparé a la mortalité á l'étranger. = Journal de la So-

ciété Hongroise de Stat. 1929. p. 431-497. Bibliogr. lábj. T.

364. GORTVAY György: A magyar faj jövője. = A. Csev. 1929. p. 545-547. A.

... a népességszaporodás adatainak tükrében.

365. SCHNELLER Károly: Halandóságunk nemzetközi viszonylatban. = M. Stat. Sze 1929. p. 841-880. T.

A háború és egyéb tényezők hatása a népesedésre

366. GOLDZIEHER Miksa: Az acélfürdő. = Világosság 1920. júl. 28. p. 145-146. P.

Stat. adatok a háborúban elpusztultakról.

367. BUDAY László: Magyarország háborús népvesztesége. = K. Sz. 1920. p. 536-551. Ea. A tanulm. röv. kivonata: A. É. 1921. p. 197-204. és U. Jb. 1921. p. 9-22.

Az MTA 1920. máj. 31-én tartott ea.

368. CZETTLER Jenő: Csonka - Magyarország népereje. = Ttud. 1921. p. 177-185. P.

A népszaporodás előmozdításának eszközei: a "fajmagyar" kisiparosok támogatása, az "idegen jellegű" gyáripar decentralizálása, szikesföldek szétosztása, gazd. elzárkózás.

369. PEZENHOFFER Antal: A demográfiai viszonyok befolyása a nép szaporodására. Államférfiak figyelmébe ajánlva. Bp., Szerző kiad., 1922. 270 p. 50565

A protestantizmus "népszaporulatot csökkentő" befolyásának "bizonyítása" tendenciózusan kiválasztott adatokkal a katolicizmus védelmében.

Ism.: Ethn. 1922. p. 106-107. - F. Sz. 1922. p. 210. (Supka Géza) - Kat. Sz. 1922. p. 494-497. (Kovács Alajos) - M. K. 1922. p. 441-444. (Vécsey József Aurél) - M. Stat. Szle 1924. p. 160-162. - P. Sz. 1924. p. 122-125. (Vargha Gyula) - Sz. 1923. p. 142-143. (Braun Róbert), p. 186-190. (Mihályi Kálmán), p. 327-330. (Schütz Géza)

370. SCHNELLER Károly: Népesedéspolitika - Többtermelés. Sárospatak, Ref. Főiskola, 1922. 59 p. Bibliogr. lábj. OSZK 300.641

A M. Közgazd. Társ. többtermelési szakosztályában 1921. jún. 12-én tartott ea.: a kedvezőtlen demográfiai és gazd. viszonyok és a változtatás módjai.

Ism.: K. Sz. 1923. p. 142-144. (Laky Dezső)

371. PACH Henrik: A háború és a magyar gyerekek. = Sz. 1922. p. 19-27. T.

A háború hatása a gyermekhalandóságra, házasságkötésre, gyermekbűnözésre.

372. SCHNELLER Károly: Születési arány és vallásfelekezet. Pécs, Dunántúl ny., 1923. 35 p. OSZK 211.436

Statisztikai adatok országrészekre, megyékre, vallásfelekezetre lebontva.

Ism.: M. Stat. Szle 1924. p. 160-162. (Laky Dezső)

373. SAILE Tivadar: A háborús évek népmozgalmának Európaszerte mutatkozó szabályszerűségei. = M. Stat. Szle 1923. p. 137-143., p. 228-236. T.

Házasságkötések, születések, halálozások, vándorlások.

374. SAILE Tivadar Antal: A világháború hatása népmozgalmunk alakulására. Bp., Athenaeum, 1924. 66 p. OSZK 404.347
/Klny.: M. Stat. Közl. 70. köt./

Ism.: M. Stat. Szle 1924. p. 101.

375. KOVÁCS Alajos: A háború hatása népesedési és közegészségügyi viszonyainkra. = Egészség 1924. p. 110-119. P.
Ua., M. Stat. Szle 1924. p. 454-461.

376. SZEKERES János: Gazdasági fejlődés és népesedés. = Népegészs. 1924. p. 128-132. P.

377. KAMOCSAY Jenő: A vallás befolyása a születési arányszám alakulására. = Népegészs. 1924. p. 132-140. P.

378. GABÁNYI János: A magyarok véráldozata a világháborúban. = K. N. 1925. 8-9. p. 31-35. A.

379. PUSZTER János, ifj.: A születések csökkenésének törvényszerűsége. Pécs, Dunántúl ny., 1926. 34 p. 8 t. Bibliogr. p. [2.] és lábj. /Miskolci Ág. Hitv. Ev. Jogakadémia szemináriumának füz., 4/ 8-2598

A darwinista koncepciók elutasítása. A jóléti, a kapillaritási és a neomalthusianus elméletek alkalmazása. A kutatói módszerek.

Ism.: Ttud. 1926. p. 328 (Sz.Gy.)

380. PÉCSI Albert: Népmozgalmi jelenségek. = F. K. 1926. p. 81-86. A.

Az első világháború hatásai. Európai államok adatainak egybevetése.

381. SCHNELLER Károly: A születési arány újabb alakulása. = M. Stat. Szle 1926. p. 243-254. Ea.

A születések visszaesése a háború utáni Európában, illetőleg Mo.-on.

382. KENEDY Géza: Háború és népszaporodás. = Bp. Sz. 1926. 202. köt. p. 349-368. Bibliogr. lábj. T.
Ua. franciául: La guerre et l'accroissement de la population. = Journal de la Société Hongr. de Stat. 1926. p. 95-123.

383. GYOMBOLA Gy.: Nemzetszaporítási szempontok érvényesítése az adóztatásnál. = Adó 1926. 10. p. 431-436. P.

384. MIKE Gyula: A Magyarbirodalom és a mai Magyarország vérvesztesége a világháborúban. = M. Stat. Szle 1927. p. 624-633. T.

385. LAKY Dezső: Budapest székesfőváros népességének fejlődése 1900-tól 1920-ig különös tekintettel a fejlődés gazdasági rugóira. Bp., Szfőv. háziny., 1927-1929. 1-2. r.
1., VII,[1], 191 p.
2., 487 p.
348129
B 310/164

386. k.m.: CIVILIZÁCIÓ és élettartam. = Korunk 1928. p. 220-221. A.
Az átlagéletkor alakulása.

387. PETRILLA Aladár: Fertőző beteg halálozási statistikánk állása. = Népegészs. 1928. [2.] p. 1621-1631. P.

388. KÁDÁR Mihály: A magyar anyaság védelme. = Egészség 1929. p. 181-182. Ea.
580.000 születéskiesés az első világháború következtében-a férfilakosság 250.000 fős veszteségén kivül. Az egyke, a gyermekhalandóság és a tuberkulozis okozta veszteségek.

389. FÖLDES Béla: Az anyagi és társadalmi helyzet befolyása a házasságkötésekre, a születésekre és halálesetekre, különös tekintettel Budapestre. = M. Stat. Szle 1929. p. 231-246. T.

390. LOVRICH József: Orvosi intelem az egyke kérdésében. = Egészség 1923. p. 5-11. P.

391. GERLÓCZY Zsigmond: Magyar asszonyok az "egyke" ellen. = Egészség 1923. p. 17-23. A.

A M. Asszonyok Nemz. Szöv. Klebelsberg lakásán tartott üléséről. Tormay Cecil, Vargha Gyula, Kovács Alajos és mások hozzászólásai.

392. KOVÁCS Alajos: Az egyke és a népszaporodás. = M. Stat. Szle 1923. p. 65-79. P.

Részlet a cikkből: Egészség 1923. p. 1-4.

393. AZ "EGYKE" oka és ellenszere (A Társadalomtudomány körkérdése.) = Ttud. 1924. p. 11-44.

Válaszadók: Buday László, Jávorné Szigyártó Gizella, Kovács Alajos, Lovrich József, Pezenhoffer Antal, Prohászka Ottokár, Ravasz László, Ritoók Zsigmond, Schneller Károly, Scholtz Kornél, Tormay Cecil, Vadnay Tibor, Vargha Gyula.

394. GÖNCZI Ferenc: Az "egyke" a somogyi nép szokásaiban s lelkivilágában. = Ttud. 1925. p. 131-142. T.

Helyszini adatgyűjtések, megfigyelések alapján.

395. XCSOPJÁK Attila: Az egyke. Bp., MOB ny., 1926. 71 p.

396. KOVÁCS Alajos: Az egyke pusztítása Somogyban. = Ttud. 1926. p. 1-6. A.
Német ny. kiv.: p. 78.

Statisztikákkal.

397. KODOLÁNYI János: A hazugság öl. Memorandum Huszár Károlyhoz, a parlament elnökéhez. Bp., Élőszó, Egyet. ny., 1927. 15 p.

Ua. Élőszó 1927. p. 49-63. P 270

Az egyke - kérdésről.

398. TUNYOGI SZÜCS Kálmán: Védekezés az egyke ellen. = M. G. Sz. 1927. p. 248-250. P.

Javaslatok az egyke visszaszorítása érdekében.

399. MIHELICS Vid: Az egyke problémájához. = M. K. 1927. p. 320-322. Bibliogr. lábj. P.

Egyházi állásfoglalás.

400. AZ EGYKE pusztítása Baranyamegyében. = Gyermekvéd. L. 1927. p. 425. A.

401. [KÁKICSI] KISS Géza: Az Ormányság. Néprajzi tanulmány. = P. Sz. 1927. p. 432-439., p. 483-496. Bibliogr. p. 433-434. Sz.

L. még K. K. G.: Az egyke - kérdéséhez. uo. 1929. p. 243-251.

402. A MAGYAR Társadalomtudományi Társulat értekezlete az egyke elleni küzdelem tárgyában. = Ttud. 1927. p. 439-464.

Hornyánszky Gyula, Geöcze Sarolta, Heim Pál, Kodolányi János, Ravasz László stb. hozzászólásai.

403. TUNYOGI SZÜCS Kálmán: Az egyke és a gazdák. = M. G. Sz. 1927. p. 479-483. P.

Az egykézés terjedése a középbirtokosok körében. Külföldi példák a birtokfelaprózás megakadályozására.

404. GARAMSZEGHY-GÉCZY Sándor: Küzdelem az "egyke" ellen. = Népegészs. 1927. p. 1145-1147. P.

405. SCHÖNSTEIN Sándor: Az egyke problémái. = 100 % 1927-1928. p. 262-264. P.

406. FELDMANN Sándor: Az egyke. = Együtt 1928. jan. p. 1-4. P.

407. SCHNELLER Károly: Az egyke javaslat előtt. = P. Sz. 1928. p. 609-618. Bibliogr. lábj. P.

408. LUDWIG Rezső: Egyke. = J. K. 1929. p. 22-23. A.

... a különböző társadalmi osztályokban, rétegekben. A tiltott műtétek. Az anyagi szempontok, örökösödés szerepe. Az abortusz törvényesítésének előnyei.

409. [TUNYOGHI !] SZÜCS Kálmán: Nemzeti életvédelem és a vagyonátruházás jogának korlátozása. = Ttud. 1929. p. 121-125. Bibliogr. lábj. A.

Az egyke terjedésének megakadályozására.

410. PEZENHOFFER Antal: A fővárosi egyke vallási vonatkozásai. = M. K. 1929. p. 186-192. P.

411. SZÁSZ Zoltán: A dáma egykéje. = Toll 1929. 32. p. 9-12. T.

A nagypolgári családok gyermektelenségéről.

412. [x]FÜLEP Lajos: [Az egykéről.] = Pesti Napló 1929. nov. 17. p. 10., nov. 26. p. 9., dec. 4. p. 3-4. A.

413. NAGY Ákos - CSUKÁS Endre: Az egyke-kérdéshez. = P. Sz. 1929. p. 310-317. P.

Gesztelyi Nagy László hozzászólását l. uo. p. 582-584.

Csecsemőhalandóság. Születéscsökkenés. Családtervezés. Abortusz. Túlnépesedés

414. B[ANGHA] B[éla]: A házasélet, gyermekáldás és a keresztény morál. = M..K. 1923. p. 411-415. P.
L. még ugyanerről: B.B.: Háború a gyermek ellen. uo. 1928. p. 267-270., B.B.: A gyermek és a házasság. uo. 1929. p. 220-225.

Az abortusz térhóditásának kritikája. A családtervezés elutasitása. A születéskorlátozás. A sokgyermekes proletárcsaládok problémájának megoldása: "ha az Isten nyulacskát ád, ád hozzá fűvecskét is".

415. (cg): A GYERMEKÁLDÁS megakadályozása és az orvostudomány. = M. K. 1924. p. 162-163. P.

A müvi beavatkozás elutasitása súlyos örökölhető betegség esetén is.

416. BOCHKOR Ádám: A magzatelhajtás kérdéséhez. = M. K. 1925. p. 191-195. P.

417. GELEI József: Az áldatlan házasélet. = Pásztortüz 1925. p. 266-268. P.

Eszmefuttatás a gyermektelenség okairól.

418. GÖNCZY Jenő: A születések korlátozásának kérdése Angliában. = Századunk 1926. p. 216-219. A.

419. PFEIFFER Miklós: A család szerepe a modern népesedéspolitikában. = Népegészs. 1926. [1.] p. 539-549. P.

Születések korlátozása az eugenika "érdekében".

420. TH[IRRING] L[ajos]: A csecsemőhalandóság alakulása a nagyvárosokban. = M. Stat. Szle 1926. p. 547-549. A.

421. KORNFELD Móric: A túlnépesedés problémái. = M. Sz. 1927. p. 25-32. P.

Az egyke és kivándorlás, mint a túlnépesedés elleni "védekezés". Az értelmiségi munkanélküliség. Bernát István hozzászólását l. uo. p. 193-195., Andor Endréét l. Mü. Szle 1927. p. 505-509., Német Lajosét l. 100 % 1927-28. p. 65-69., Udvardy Miklósné hozzászólását l. D. Sz. 1928. p. 83-87.

422. FERENCZI Imre: Túlnépesedés és kivándorlás. = K. Sz. 1927. p. 561-583. Ea.

423. SAILE Tivadar: A csecsemőhalandóság statisztikájának legújabb eredményei /1919-1926/. = M. Stat. Szle 1927. p. 997-1017. T.

424. MELLY József: Budapest csecsemőhalandósága nemzetközi megvilágításban. Bp., Háziny., 1928. 44 p.
Előbb megjelent: Városi Szemle 1928. p. 632-673.

425. FEKETE Sándor: A magyarországi csecsemőhalálozás okairól. = Egészség 1928. p. 72-79. P.

426. SZÉKELY Béla: A meg nem született gyermek joga. = Munka 1928. 3. p. 73-76.

A művi vetéléshez való jog. Külföldi példák. A fogamzásgátlás elterjedésének szükségessége.

427. K.A.: A SZÜLETÉSEK csökkenése. = M. Stat. Szle 1928. p. 957-959. P.

Mo.-i statisztikák elemzése.

428. HOFFER József: A helyenként magasabb nyári csecsemőhalálozás statisztikájának tanulságai. = A. - Csev. 1929. p. 131-138. A.

429. DOKTOR Sándor: Az emberiség szaporodása. = Munka 1929. 10. p. 295-299. T.

A születésszabályozás szükségessége.

430. FEKETE Sándor: A csecsemőhalálozás különböző típusai. = A. - Csev. 1929. p. 429-436. A.

431. STEIGER-KAZAL Dezső: A nyári magas csecsemőhalandóságról. = A. - Csev. 1929. p. 437-442. P.

A környezet befolyásáról. Lakásviszonyok és betegségek összefüggése.

432. KISS Mária: Népesedési problémánk. = Népegészs. 1929. [2.] p. 838-844. Bibliogr. p. 844. P.

A születéscsökkenés okairól, nemzetközi kitekintéssel.

433. SZÉL Tivadar: Csecsemőhalandóságunk nemzetközi viszonyítása. = M. Stat. Szle 1929. p. 1049-1054. A.

434. ÁGOSTON László: A csecsemő halálozási okairól. = Népegészs. 1929. [2.] p. 1133-1136. Ea.

1926-1927-es adatokkal.

435. M.V.: A SZÜLETÉSEK csökkenése és a városok. = V. Sz. 1929. p. 1360-1361. P.

Robert Kuczynzki a városok elnéptelenedéséről írott tanulmányának értékelése.

b. MIGRÁCIÓ. BELSŐ VÁNDORLÁS. KIVÁNDORLÁS

436. [x]FERENCZI [Imre]: Die internationalen Wanderungen und die nächste allgemeine Arbeitskonferenz. Jena, Fischer, 1922. 12. p. /Aus d. Soziale Praxis und Archiv f. Volkswohlfahrt Jg. 31./

437. A KIVÁNDORLÁS kérdése. = Sz. É. 1922. p. 77-78., 1923. p. 61. A.

438. HOROVITZ Jenő: A kivándorlók nemzetközi védelme. = Sz. 1922. p. 264-269. A.

439. XFERENCZI [Imre] Emerich: Das Auswanderungsproblem Nachkriegs-Ungarns. Ein Beitrag zur Lage Zentraleuropas. = Weltwirtschaftliches Archiv 1922. okt. A.

440. MUNKANÉLKÜLISÉG és kivándorlás. = Sz. É. 1923. p. 83-84. A.

441. XBALOGH Andor: A magyarországi vándormozgalmak újabb alakulása különös tekintettel a kivándorlásra. = Új Magyarország 1923. p. 8-9.

442. XFERENCZI [Imre] Emerich: Die internationale Wanderungsfrage und die Statistik. = Jahrbuch für Nationalökonomie und Statistik. 1923. szept.-okt. A.

443. A MAGYARORSZÁGI kivándorlás 1924 első felében. = Sz. É. 1924. p. 66-67. A.

444. FERENCZI Imre: A kontinentális munkásvándorlások szabályozása Európában. = K. Sz. 1924. p. 199-226. Ea.

445. GAÁL Jenő: Az 1924. évi május hó második felében Rómában tartott első nagy nemzetközi kivándorlásügyi értekezlet határozatai. Méltató bevezetés. A Magyar Kivándorlási Tanács emlékirata. Vándormozgalmak világszerte. Irta, a határozatokat ... ford. - -. Kiad. a Kivándorlási Tanács. Bp., (Pátria ny.), 1925. 74, [2.] p. lt. /A Kivándorlási Tanács iratai, 4/ 60711

446. THIRRING Gusztáv: A vándormozgalom jelentősége Budapest népességének gyarapodásában. [Ill.] = F. K. 1925. p. 169-185. T.

447. GAÁL Jenő: A kényszer- kivándoroltatás. = K. Sz. 1925. p. 210-225. T. /Önállóan: M. Nemzeti Szöv. Kta II/6/

Etnikai, vallási kisebbségek elűzése. Tört. példák.

448. RÓNAI Zoltán: Die Wandlungen der Wanderungsfrage. = K. 1925. p. 338-348. Bibliogr. lábj. T.

A századforduló körüli tömeges kivándorlásról. Az USA-ban hozott korlátozó intézkedések.

449. GAÁL Jenő: A társadalom feladatai a kivándorlás ügyével szemben. Kiad. a Kivándorlási Tan. Bp., (Pátria ny.), 1926. 60 p. /Kivándorlási Tanács iratai, 5/ 341035

A helyzet egyes országokban az 1920-as években. Statisztikák: 1922-26.

450. HOROVITZ Jenő: Munkásvándorlás. = Sz. 1926. p. 175-181. P.

Munkásvándorlási kongresszus 23 állam 111 küldötte részvételével Londonban (1926. jún. 22-25.) a Szocialista Internacionálé és a Nemzetközi Szakszervezeti Szöv. rendezésében. L. még erről Jaczy János cikkét uo. p. 276-280.

451. WIEDORN Adolf: A külföldi örökbefogadások. = Gyermekvéd. L. 1927. p. 120-121. P.

A gyermeküdültetések alkalmával külföldön maradt több ezer magyar gyerekről. Neugebauer Vilmos hozzászólása: uo. p. 122.

452. (m.): AZ EURÓPAI kivándorlás. = D. Sz. 1927. p. 261. A.

A XIX. sz. elejétől.

453. MAGYARORSZÁG és az 1924. évben Rómában tartott "Első nemzetközi kivándorlás- és bevándorlásügyi értekezlet" határozatai. A Magyar Kivándorlási Tanács munkálatai az 1928. évben. Bev. Hadik János. Bp., Kivándorlási Tanács, 1928. 226 p. 10 t. /Kivándorlási Tanács Iratai, 6/ 64809

Határozatok, nemzetközi jogszabályok és kommentárok.

A m e r i k a i k i v á n d o r l á s

454. DETROITI Kossuth Lajos férfi- és női betegsegélyező és haláleset biztosító egylet [albumal. Szerk.: Prattinger Ferenc. Detroit, 1922. 112 p.

Az 1912-ben alapított egylet tört. szocpol. tevékenysége. Az amerikai Kossuth kultuszról.

Ism.: Ny. 1922. [1.] p. 98-101. (Braun Róbert)

455. PIVÁNY Jenő: Az amerikai magyarság. = Magyar Évkönyv 1922. Szerk. Süle Antal. Bp., Pantheon, 1922. p. 115-118. A. B 943/788

456. SZÁSZ József: A magyarság Amerikában. = K. Sz. 1922. p. 225-288. T.

A Belügyminisztériumnak készített átfogó jelentés a szerző amerikai útjáról.

457. NAGY Géza: A canadai magyarok helyzete és a montreali m. kir. főkonzulátus felállítása. = K. Sz. 1923. p. 111-122. T.

458. AZ AMERIKAI magyarság száma. = M. Élet 1923. p. 153. A.

459. XGAÁL Jenő: Felhívás a délamerikai magyarokhoz tömörülés és szervezkedés tárgyában. = Külföldi Magyarság 1924. ápr. és Délamerikai Magyar Újság (Sao Paolo) 1924. május 15.

460. HALMÁGYI Antal: Amerikai magyar jövő. = M. Kisebbség 1924. [I.] p. 278-285. T.

Magyar nyelvi szigetekről.

461. J.E.: CANADAI Magyar Néplap. = M. Kisebbség 1924. [I.] p. 355-356. A.

A lap indításáról.

462. BOBULA Ida: Amerikai magyarság. = Új Élet 1926. 2. p. 28-29. A.

Kivándorlás az 1920-as években.

463. ZÁGONYI Sámuel: Néhány szó a kanadai kivándorlásról. = Falu 1926. p. 886-888. A.

464. REMÉNYI József: A bevándorló lélektana. = Korunk 1927. p. 753-760. A.

... az Egyesült Államokban.

465. PAIZS Ödön: Magyarok Kanadában. (Egy most készülő országról.) Ill. Bp., Athenaeum, [1928.] 218 p. 4 t. 66768

Publicisztikus beszámoló a kivándoroltak életéről.

Ism.: E. H. 1928. p. 553-556. (Jancsó Elemér) - E. Irod. Sz. 1928. p. 159. (J. E. [Jancsó Elemér?])

466. REMÉNYI József: Amerika nemzetiségi arca. = Munka 1929. 9. p. 282-284. P.

A gazdasági, megélhetési problémák háttérbe szorítják a bevándorlók nemzetiségi ellentéteit.

467. CZAKÓ István: A kanadai visszavándorlás. = Falu 1929. p. 493-495. P.

... a rosszabbodó kinti helyzet hatására.

c. TELEPÜLÉSSZOCIOLÓGIA, URBANISZTIKA

468. PRINZ Gyula: Magyarország településformái. Bp., Hornyánszky ny., 1922. 12 p. 4 t. Bibliogr. lábj. /Magyar Földrajzi Ért., 3/
OSZK 16.936

469. DÉKÁNY István: Kritikus fejezetek az államföldrajzban. = Föld és Ember 1922. p. 114-129. Bibliogr. lábj. P.

A földrajzi adottságok hatása a társadalomra.

470. MOZOLOVSZKY Sándor: A 20.000 lelket meghaladó városok és községek népessége az 1920. évi népszámlálás szerint. = M. Stat. Szle 1923. p. 307-316. A.

471. PRINZ Gyula: Die Siedlungsformen in Ungarn. [Ill.] = U. Jb. 1924. p. 128-142., p. 335-352. Bibliogr. lábj. T.

M. ("turáni"), szláv, román stb., sugaras, körkörös, csillag stb. elrendezésű települések, kialakulásuk társad.-gazd.-i okai.

472. KÓS [Károly] Charles: Kalotaszeg. [Ill.] = Cultura 1924. 4. júl. p. 379-384. Sz.

473. SCHNELLER Károly: Magyarország városi és vidéki népessége. = Emlékkönyv Berzeviczy Albert írói működésének félszázados évfordulója ünnepére. Pécs, Dunántúl kvny., 1925. p. 255-384. Bibliogr. lábj. OSZK 47.262

Ism.: K. Sz. 1926. p. 196-199. (Szádeczky Kardoss Tibor)

474. A SZEPESSÉG. Emlékkönyv a "Szepesi Egyesületek Bp-en" fennállásának 50. évfordulójára. Szerk.: Loisch János. [Ill.] Bp., Kókai, 1926. 235 p. Bibliogr. lábj. 60429
B 362/636

A Szepesség múltjáról, kulturális viszonyairól. A "Szepesi Egy. Bp-en" története 1876-tól.

475. SZAKÁLL Zsigmond: Az öntözésről. = Föld és Ember 1926. p. 14-56. Bibliogr. lábj. T.

Tört. visszapillantás. Az öntözés eszközei, szerepe az emberi települések kialakulásában.

476. KAÁN Károly: Az erdők fenntartásának nemzetközi biztosítása. = Bp. Sz. 1926. 2OI. köt. p. 199-210. T.

Az erdők tömeges kipusztítása Európában. Gazd. és társadalmi következmények.

477. MÁRTON Béla: Az ipari tájék vizsgálata. = D. Sz. 1927. p. 633-635. Bibliogr. lábj. P.

A komplex vizsg.-i módszerek elterjedéséről.

478. EDELÉNYI- SZABÓ Dénes: Magyarország közjogi alkatrészeinek és törvényhatóságainak területváltozásai. [Ill.] = M. Stat. Szle 1928. p. 648-714. Bibliogr. p. 712-714. T.

Az ország és részei, a megyék, a határvidékek, városok közig. határainak változásai a középkor óta. Térképillusztrációk.

Alföldi, dunántúli települések

479. LÓCZY Lajos: A Balaton földrajzi és társadalmi állapotainak leírása. A Balaton tudományos tanulmányozásának eredményei című monográfia-gyűjtemény adatai alapján. Bp., Hornyánszky, 1920. 194 p. 48632

A III. részben Ember a Balaton környékén címen (p. 113-189.) a településekről, foglalkozásokról stb., tört. visszapillantással.

480. BANNER János: Adatok Békésmegye településföldrajzához. = Föld és Ember 1922. p. 105-114. Bibliogr. lábj. A.

Falvak, községek kialakulása, a népesség foglalkozási megoszlása, életmódja a 18-20. sz.-ban.

481. BÁTKY Zsigmond: Néhány vonás Fejérmegye településföldrajzához. /A termőtalaj és letelepülések kapcsolata./ = Föld és Ember 1922. p. 185-191. A.

482. BÁTKY Zsigmond: Néhány vonás Komárom megye településtörténetéhez. = Föld és Ember 1923. p. 49-65. Bibliogr. lábj. T.

483. GESZTELYI NAGY László: Az Alföld gazdasági jövője. Bp., Stádium, 1924. 104 p. Bibliogr. lábj. 55334

A demográfiai jellemzés, a munkaerő, a gazd., a kultúra kérdéseiről. L. még erről G. N. L. azonos tárgyú cikkét: K. Sz. 1925. p. 465-494.

Ism.: Föld és Ember 1925. p. 113. (Kanszky Márton) - K. Sz. 1924. p. 413-414. (Gaál Jenő) - M. G. Sz. 1924. p. 283-284. (ék) - P. Sz. 1925. p. 108-110. (Bernát Gyula)

484. BANNER János: Szegedi telepítések Délmagyarországon.= F. K. 1925. p. 75-79. A.

Kertészek telepítése a 18. sz.-ban Torontál és Temes megyékben.

485. KARAY-SZABÓ Pál: Geographia Pannonica I. Adatok Pécs környékének településföldrajzához. A térszín befolyása a Duna, Dráva és a Kapos közötti terület népsűrűségére és településének alakjára. Ill. Pécs, Danubia, 1926. 98 p. 3 térk. Bibliogr. p. 5-10. /Specimen, I/ 59265

Ism.: Föld és Ember 1926. p. 160-161. (Kogutowicz Károly)

486. BÁTKY Zsigmond: Telepek és eloszlásuk Dunántúlon. = Föld és Ember 1926. p. 1-13. A.

Patakvölgyi, folyómenti, erdőírtványi települések. Nemzetiségek. Építkezési gyakorlat.

487. GESZTELYI NAGY László: Az Alföld. (1924.) 2. kiad. Bp., Pallas ny., 1927. 39 p. /Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara kiadv., I/ 340366

Gazdaság, mezőgazd., közlekedés. Tanyarendszer, munkáskérdés.

Ism.: M. G. Sz. 1925. p. 319-320. (-gk-) - P. Sz. 1926. p. 185. (Sidó Zoltán)

488. KAÁN Károly: A Magyar Alföld. Gazdaságpolitikai tanulmány. Bp., Akadémia, 1927. 351. p. Bibliogr. lábj. 64108

Széchenyi I. koncepciója. Az Alföld gazd., társ. fejlődése. Életmód, szokások. Tanyavilág.
Vita a könyv körül: Ttud. 1928. p. 255-259., p. 417-423. /Hartyáni Zoltán, Benisch Artúr, Gesztelyi Nagy László és Nagy Sándor hozzászólásai./

Ism.: F. K. 1927. p. 254-257. (Teleki Pál) - Föld és Ember 1927. p. 181-184. (Kanszky Márton) - M. G. Sz. 1927. p. 486-488. (Mattyasovszky Miklós)

489. VANYÓ Aladár Tihamér: A Vulka völgyének településföldrajza. = Föld és Ember 1927. p. 129-152. 3 térk. Bibliogr. p. 150-152. és lábj. Sz.

A Sopron környéki völgyvidék gazd. és társadalomrajza tört. visszapillantással.

490. MÁRTON György: A Maros síksági szakaszának folyómenti települései: Csanádvára és Makó települése. = Föld és Ember 1927. p. 153-

165. Bibliogr. p. 164-165. és lábj. T.

A szállásoktól a tanyákon át a városig.

491. EDELÉNYI SZABÓ Dénes: Komárom megye felekezeti és nemzetiségi viszonyai a mohácsi vésztől napjainkig. = M. Stat. Szle 1927. p. 169-202., p. 294-322. T.

492. KOLOSVÁRY Gábor: Tiszavölgyi halászat és település. Bp., Studium, [1928?] 50,[2.] p. 56997

Tört. visszapillantással. A tanulm. rövid kiv.: A tiszai települések és a halászat összefüggése. Szeged, [ny. n.] 1928. 12 p. Bibliogr. p. 12. /A Szegedi Alföldkutató Biz. Kvtára III. Szakoszt. Közl., 3/

493. [x]MÉSZÁROS István: Alföldi élet. Kecskemét, Petőfi ny., 1928. 117 p.

494. GYŐRFFY István: Az Alföld ősi magyar településmódja. = M. Sz. 1928. [2.] p. 315-318. T.

495. PÉCS-Baranya, 1918-1928. [Ill.] Pécs, Dunántúl, [1929]. 301 p. OSZK 51.715

Fontosabb társadalmi események, a politikai élet alakulása 1918-28.

Városok. Város és falu

496. VÁROSÜGYI bibliográfia. 1926. szeptember-október. = V. Sz. 1927. [1.] p. 173-183., p. 341-352., p. 543-555., 1927. [2.] p. 751-760., p. 959-968., p. 1170-1179., 1928. [1.] p. 179-188., p. 357-368., p. 551-559., 1928. [2.] p. 760-767., p. 923-932., p. 1142-1153., 1929. [1.] p. 194-201., p. 427-439., p. 679-689. A.

x

497. DÉKÁNY I[stván]: Jegyzet a "falu és város" ellentétéről. = Föld és Ember 1921. p. 163. A.

"Szociomorfológiai" szempont a falu, illetve város meghatározásánál.

498. BIBÓ István: Az Amerikai Egyesült Államok népszámlálása. = Föld és Ember 1922. p. 54-61. 1 térk., 1 táblázat. A.

Városiasodás a statisztika tükrében az 1920. jan. 1.-i adatok alapján.

499. GERGELY Endre: Helységeink városi jellege. = Föld és Ember 1924. p. 22-27. 1 térk. A.

A magyar városok 1910. évi lélekszám-táblázatával.

500. SZENDE (Pál) Paul: Die Tragik der Stadt. = K. 1924. p. 517-524. T.

Ipari koncentráció és mezőgazdaság, a falu és város új viszonya. A város tudatformáló szerepe.

501. -ts.: ALFÖLDI városaink és Trianon. = V. Sz. 1927. p. 712-715. P.

Városfejlesztési problémák.

502. WILDNER Ödön: Egy angol nagyváros tükörképe. = V. Sz. 1928. p. 113-123. P.

Manchester.

503. FORGÓ Pál: A városépítés új problémái és eredményei.=V. Sz. 1928. p. 280-295. Bibliogr. T.

504. LENDVAI István: Harc a nagyváros ellen. = M. K. 1928. p. 527-529. P.

A városokba áramlás meggátlását célzó olasz fasiszta törvény kapcsán a városok növekedéséről, mint a "társadalmi dekadencia" tünetéről. Kilián Zoltán ellenvéleményét l. uo. 1929. p. 26-28. L.I. válaszát uo. p..75-76.

505. MÁDAI Lajos: Városaink fejlődési körzetébe eső községi közigazgatási területek hozzácsatolásának törvényes rendezése. = V. Sz. 1929. p. 1-48. T.

506. GESZTELYI NAGY László: Birtokos városaink és községeink gazdasági politikája. = Bp. Sz. 1929. 214. köt. p. 249-274. Bibliogr. lábj. T.

Alföldi városok birtokpolitikája és bérleményi rendszere.

507. JESZENSZKY Sándor: A városfejlődés új irányai. = D. Sz. 1929. p. 271-275. Ea.

Ea. A M. Vidéki Városok Kulturális Szövetségének II. (miskolci) kongresszusán.

508. TATAY Zoltán: A városok kifejlődése és felszívóereje. = V. Sz. 1929. p. 375-379. P.

509. KEPES Ernő: Városok múltja és jövője. = V. Sz. 1929. p. 1006-1036. T.

Tört. visszapillantás. A helyzet az iparilag legfejlettebb államokban.

510. VIOLA Rezső: Városépítésről. = V. Sz. 1929. p. 1296-1300. P.

Egyes városok

511. GYŐRFFY István: Nyiregyháza és Debrecen településformája. [III.] = Föld és Ember 1929. p. 1-21. Bibliogr. szövegben és lábj. P.

Irattári források felhasználásával.

x

512. [GESZTELYI NAGY László] -gnl-: Statisztikai adatok Budapest életéből 1919. november hóról. = M. G. Sz. 1920. p. 196-198. A.

513. SZERDAHELYI Sándor: Budapest, a proletárváros. = Sz. 1923. p. 496-502. T.

A népszaporodás hanyatlása, építkezési és lakásviszonyok. A népesség területi és társadalmi megoszlása. Kult. viszonyok.

514. BUDAPEST félszázados fejlődése 1873-1923. 12 grafikus táblával. Die Fünfzigjährige Entwickelung Budapests 1873-1923. Bp., Házinyomda, 1925. XIII, 270 p. 200 t. /Bp. Székesfőv. Stat. Közl., 53/ 348192
B 310/150

Ism.: K. Sz. 1925. p. 171-173. - M. Stat. Szle 1924. p. 526-527.

515. GÁRDONYI Albert: Ötven esztendő Budapest székesfőváros történetéből. /1873-1923/ Bp., (Szfőv. Házinyomda), 1925. 163. p. Bibliogr. lábj. 100134
B 943/257

Ism.: Századok 1925-26. p. 858-863. (Budó Jusztin)

516. LÁSZLÓ Gyula: Wekerle állami munkástelep monográfiája. [Ill.] Bp., Hangya ny., 1926. 52.p. I t. OSZK 61.959

Ism.: F. K. 1926. p. 187. (Kéz Andor) - U. Jb. 1927. p. 307-308. (Z.)

517. PÁSZTOR Mihály: Budapest zsebe. Bp., Athenaeum, 1926. 314,[1.] p. Bibliogr. lábj. 59832
B 308/87

Gazd., kult., pénzügyi viszonyok az 1920-as években. Stat. adatok.

Ism.: Kat. Sz. 1926. p. 508. - Sz. 1927. p. 113-114. (Bánóczi László) - Századunk 1926. p. 305-307.

518. GÁRDONYI Albert: Pest város újratelepítése a török hódoltság után. = Föld és Ember 1926. p. 87-111. T.

1696-1765.

519. THIRRING Lajos: Budapest befolyása a környék népesedésére. = M. Stat. Szle 1926. p. 119-143. Bibliogr. lábj. T.
Ua. klny.: B 312/37

A főv. agglomerációs szerepe 100 év alatt.

520. VAJKAI Rózsi: A Lenke-úti barakktelep Budapesten. Bp., Szerző 1927. 16 p. 2 mell.
OSZK 61.931

Kérdőív minták. Konkrét felmérések 324 lakásban.

Ism.: Népegészs. 1927. [2.] p. 1165. (Raichle Nóra)

521. BÖHM [Vilmos] Wilhelm: Budapest und Wien. = K. 1927. p. 161-167. Á.

A kerszoc. vezetés alatti Bp. és a szocdem. Bécs fejlődésének összehasonlítása.

522. PÁSZTOR Mihály: Budapest gondjai. = V. Sz. 1927. p. 466-475. P.

Lakáskérdés, népesedési problémák.

523. LAKY Dezső: Budapest székesfőváros népességének fejlődése 1900-tól 1920-ig. Kül. tek. a fejlődés gazdasági rugóira. Bp., Szfőv. Háziny., 1927-1929. 1-2. köt. /Stat. Közl. 55. köt. 2. 57. köt. K/ 348129
B 310/164

1., 1927. VII, 171 p.
2., 1929. 487 p.

Ism.: Gyermekvéd. L. 1927. p. 467. - Journal de la Société Hongr. de Stat. 1929. p. 533-534. (Bene Lajos) - K. Sz. 1928. p. 283-285. (Sipos Sándor) - M. G. Sz. 1927.

p. 483-486. (Ihrig Károly) - M. Stat. Szle 1927. p. 1185-1186. (Thirring Gusztáv) - 1929. p. 553-557. (Szél Tivadar) - Ttud. 1927. p. 474-475., 1929. p. 439-441. (Szombathy György)

524. JESZENSZKY Sándor: Szép Budapest. Bp., Athenaeum, 1928. 223, [1.] p. Bibliogr. p. 7-9.
B 725/194

Bp. városépítési, közlekedési és népesedési viszonyainak kritikai leírása. Várospolitikai elképzelések.

Ism.: D. Sz. 1928. p. 562-563.

525. KILIÁN Zoltán: Nagyvárosi magyarság. = M. Sz. 1928. [4.] p. 292-294. P.

A "Budapest bűnös város" legenda eloszlatásáért. A főv. mint az ország életviteli mintája. A nagyvárosi tudat hiánya.

526. PADÁNYI GULYÁS Jenő: A barlanglakástól a városképig. = M. Sz. 1928. [4.] p. 294-297. Bibliogr. lábj. P.

Budapesti lakóházstatisztika. Hibás bp.-i épület- és téregyüttesek. A Városliget, a Rózsadomb, a Gellérhegy szerepe. A környezetszennyeződés.

527. PADÁNYI GULYÁS Jenő: Budapest városrendezése. = M. Sz. 1929. [5.] p. 316-326. Bibliogr. lábj. T.

Történeti bev., a huszas évek problematikája. Statisztikák.

*

528. IVÁNYI Béla: Debrecen és a budai jog. Debrecen, Tisza István Tud. Egy. kiad., 1924. 41 p. /Debreceni Tisza István Tudományos Társ. I. oszt. kiadvai, I. köt. 7. sz./
B 352/248

Kísérlet a középkor végi D.-ben Zsigmond 1405-ben Buda számára kiadott kiváltságlevele alkalmazására, majd ennek elévülése a szokásjog hatására.

Ism.: Levéltári K. 1924. p. 186-187. (M.Z.)

529. KOVÁCS Alajos: Debrecen lakosságának összetétele. = M. Stat. Szle 1927. p. 375-393. T.

530. [HANKISS János] Hungarus Viator: A vidéki nagyvárosok és a szellemi élet decentralizációja. = D. Sz. 1928. p. 55-56. A.

Debrecen példája.

531. HANKISS János: Debrecen kultúrája. - Vázlatok egy arcképhez. - = M. Sz. 1929. [5.] p. 135-144. T.

532. IVÁNYI Béla: Gönc szabadalmas mezőváros története. Karcag, Kertész ny.— Debrecen, Tisza I. Tud. Egy. Honism. Biz., 1926. 202 p. Bibliogr. lábj. 60750

... a középkortól, levéltári források felhasználásával.

Ism.: A. É. 1929. p. 143. - P. Sz. 1927. p. 521-523. (Harsányi István) - Századunk 1927. p. 347. (D.L.)

533. MÁLNÁSI Ödön: Hajdúszoboszló története. Debrecen, Tiszántúli Ref. Egyházker. ny., 1928. 36 p. Bibliogr. p. 35. 66440

A 13. sz.-tól 1920-ig.

Ism.: A. É. 1929. p. 143. - U. Jb. 1929. p. 483. (I.)

534. GYŐRFFY István: Az alföldi kertes városok. = A M. Nemzeti Múzeum Népr. Tárának Értesítője. 1926. (18. köt.) 3. füz. p. 105-136. 4 térk. Sz.

Hajdúszoboszló és Hajdúhadház szociográfiája.

Ism.: Levéltári K. 1926. p. 275-276. (Miklósy Zoltán) - Föld és Ember 1927. p. 104-105. (Kanszky Márton)

535. WINKLER Pál: Kalocsa története, különös tekintettel politikai és szellemi kultúrájának fejlődésére. Kalocsa, Árpád Rt. kiad., 1927. 158,[2.] p. 65713

Ism.: U. Jb. 1929. p. 483-484.

536. [x]BODÓCS Gyula: Kecskemét politikai és közgazdasági életének története napjainkban. Kecskemét, Petőfi ny., 1925. 32 p.

537. HORNYIK János: Kecskemét város gazdasági fejlődésének története. Kecskemét, Hungária ny., 1927. 131 p. 3 térk. Bibliogr. fejezetenként. /Kecskemét Város Múzeumának kiadvai, 1/ OSZK 11,376/1

Az 1885-ben elhunyt szerző művének posthumus kiadása. Adatok a 14-17. sz.-ból, a török hódoltsági községek helyzete, gazdálkodása a 17-18. sz.-ban. Birtokperek, szellemi és vallási élet.

Ism.: Föld és Ember 1929. p. 35-36. (Kanszky Márton) - K. Sz. 1929. p. 294-295. (Schäfer László) - M. Sz. 1928. [3.] p. 376-378. (Deseő Antal, ifj.) - P. Sz. 1928. p. 653-654. (Madarassy László)

538. NAGY SZEDER István: Kiskun-Halas város története oklevéltárral. I. r.... 1745-ig. Kiskun-Halas, Szerző kiad., Kiskun-Halas Helyi Értesítője ny., 1924-1926. I. rész. 1-2. füz. OSZK 11.594/1/1-2

1. f. 176 p. [szöveges rész].
2. f. 131 p. Oklevéltár.

Ism.: Levéltári K. 1924. p. 183-185. (Z.) és uo. 1926. p. 282-283. (Z.) - U. Jb. 1927. p. 496-497. (K.S.)

539. KEREKES Zoltán: Kolozsvár települése. = F. K. 1922. p. 43-62. T.

Tört. vázlat az őskortól az első világháborúig. A dáko-román kontinuitás elmélet birálata.

540. LIGETI Ernő: A paradox Kolozsvár. = Korunk 1929. p. 776-789. P.

A város szellemi arculatáról.

541. HORVÁTH Detre: Kőszeg fejlődéstörténetének vázlata. [Ill.] = Föld és Ember 1929. p. 253-290. Bibliogr. p. 290. T.

542. BÁLINT Alajos: Makó város települési és emberföldrajzi vázlata. Makó, Gaál, 1926. 32 p. Bibliogr. p. 32. /Csanád vármegyei Kvtár, I/ OSZK I3.916/I

Ism.: U. Jb. 1927. p. 502. (K.S.)

543. BODOR Antal: Mezőkövesd leírása. Bp., Móricz-Lengyel ny., 1921. 14 p. /Klny.: Föld és Ember 1921. 1./ 340344

544. ZSEDÉNYI Béla: Miskolc szellemi élete és kultúrája. Miskolc, Magyar Jövő ny., 1929. 165 p. 5 t. Bibliogr. lábj. /Miskolci Ev. Jogakadémia Tud. Értekezéseinek Tára, 33/ 69490

Tört. visszapillantással.

Ism.: Ttud. 1929. p. 441-443. (Fekete József)

545 ZSEDÉNYI Béla: Nagy-Miskolc problémája. = V. Sz. 1929. p. 1201-1220. Bibliogr. lábj. T.

546. TABÉRY Géza: Nagybánya. A festők, aranyrabszolgák és a vig fürdővendégek városa. [Ill.] = E. H. 1929. [2.] p. 671-687. Sz.

547. FEKETE Béla, galántai: Nagykőrös. [Ill.] Bp., M. városok monogr. kiad. (1927) 8, 213 p. Bibliogr. lábj. /M. városok monogr., 8/
x 6742/2

Ism.: Lit. 1927. p. 366.

548. KOVÁCS Alajos: Pécs lakosságának összetétele. = M. Stat. Szle 1928. p. 349-374. T.

549. ASZTALOS Miklós: Pécs szellemi élete. = M. Sz. 1929. [5.] p. 216-226. T.

550. GRÜNEBERG Frigyes: Pozsony város ipara és kereskedelme 1379-1526. = M. G. Sz. 1926. p. 265-279. T.

551. SZEIBERT János: Sárvár monográfiája. [Ill.] Szombathely, Dunántúli ny., 1926. 87 p. Bibliogr. p. 87. /Falu kvtár, 33/ 60917

Rövid tört.-i áttek. Körkép a huszas évekből.

552. WINKLER Elemér: Sopron emberföldrajzi leírása. = Föld és Ember 1925. p. 1-17. 4 t. Bibliogr. lábj. T.

553. KARÁCSONYI János: Szatmár város eredete. = Emlékkönyv gróf Klebelsberg Kuno negyedszázados kultúrpolitikai működésének emlékére... Bp., Bp.-i Hirlap ny., 1925. p. 215-223. Bibliogr. lábj. 82926

Okmánytárak felhasználásával a város 12-14. sz.-i kialakulásáról.

554. BANNER János: Szeged közgazdasága. Szeged, Délmagyarországi ny., 1922. 55 p. Bibliogr. p. 55 és lábj. OSZK 278.219

Demográfiai, gazdasági stb. statisztikák alapján.

Ism.: Föld és Ember 1922. p. 92-93. (G.)

555. CZIBULA Antal: A gazdag város szegénysége. Előszó: Peidl Gyula. Szeged, Délmagyarország ny., 1927. 191 p. 65979

Szeged múltjáról, modern városi szerepéről. A korabeli várospolitika bírálata.

556. TONELLI Sándor: Szeged. Ismertetés a város múltjáról és jelenéről, kultúrájáról és közgazdaságáról. [Ill.] Szeged, Délmagyarország ny., 1926. 120,[6] p. Bibliogr. p. 119-120. 64190

Röv. tört. visszapillantás. A gazd., társad., kulturális helyzet az 1920-as években.

Ism.: Föld és Ember 1926. p. 162-164. (Szakáll Zsigmond) - Századunk 1926. p. 402. (V.].)

557. KISS Ferenc - TONELLI Sándor - SZ. SZIGETHY Vilmos: Szeged. Szerk. --. [Ill.] Bp., Magyar Városok Monográfiája K., 1927-37. 1-2. köt. /Magyar városok monográfiája, 1/ x 6742/1

1. 1927. [8.] 403, [4.] p.

Ism.: Lit. 1927. p. 365-366.

558. BANNER János: Szeged települése. = Föld és Ember 1925. p. 18-38. 1 térk. Bibliogr. p. 38. T.

559. KOGUTOWICZ Károly: Szeged emberföldrajzi problémái. = Föld és Ember 1927. p. 1-20. 2 térk. T.

560. KOVÁTS József: Szentes közgazdasága. Kiad. Szentes város közönsége és a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara. Szeged, Délmagyarországi ny., 1927. 54 p. Bibliogr. p. 53-54. 63085

Földrajz, népesség, közegészségügy, mezőgazdaság, ipar, kereskedelem.

Ism.: Föld és Ember 1927. p. 185-186. (Kanszky Márton)

561. BIBÓ István: Szentes. Társadalomrajz. = Népünk és Nyelvünk 1929. p. 122-131. Bibliogr. lábj. T.

562. BALOGH Béla: Szolnok. = F. K. 1927. p. 158-176. Bibliogr. p. 175-176. és lábj. Sz.

A település kialakulása, társad. rétegződés, gazdasági, kulturális viszonyok.

563. KEREKES Zoltán: Szombathely települése. = F. K. 1923. p. 1-22. Bibliogr. lábj. T.

Tört.-i áttekintés a 19. sz. végéig.

564. TRAGOR Ignác: Vác története. 2. kiad. Vác, Váci Múzeum-egy., 1929. 272 p. Bibliogr. p. 252-256. /Váci kvek, 21/ 66209

... a népvándorlás korától az 1920-as évekig.

Ism.: P. Sz. 1929. p. 634-635. (Arday Pál)

F a l u k é r d é s

565. ECSEDI István: Eltünt pusztafaluk Debrecen határában. = Föld és Ember 1924. p. 65-74. Bibliogr. lábj. A.

A tatár s a török elől menekülők Debrecenbe áramlása.

566. CSEPREGI HORVÁTH János, ifj.: A falu müveltsége és müvelődése. Az Országos Széchenyi-Szövetség "falu"-sorozatában tartott felolvasás. = M. G. Sz. 1924. p. 94-99., p. 229-238. Bibliogr. lábj. Ea.

A falu társadalmi rétegződése vagyoni, müvelődési szempontból.

567. BODOR Antal: A jövő faluja. Bp., Faluszövetség, 1926. 8 p.
Ua. angolul: The modelvillage. The village of the future in Hungary. Bp., Kertész ny., 1926. 8 p. OSZK 72.739

Ism.: Népegészs. 1927. [2.] p. 1339. (Raichle Nóra)

568. BODOR Antal: Száztiz községfejlesztési, gazdasági, egészségügyi és kultúrkiállítás. [Ill.] Bp., Faluszövetség, 1926. 16 p., 24 t. /Falu kvtára, 36/ OSZK 256.717

A falu fejlesztését propagáló kiállítások.

569. KÁJEL Endre: A falu politikája. Tahitótfalu, Sylvester ny., 1926. 60 p.

A Kisgazdapárt agitációs röpirata.

570. WEIS István: A községek és a gazdasági élet. = Községfejlesztés 1926. 1. p. 4-6. P.

A községi önkormányzat szükségességéről.

571. WEIS István: A falu gazdasági alapja. = Községfejlesztés 1926. 8-9. p. 1-2. P.

A földmüvelés szerepe.

572. ROZSNYAY Károly: A falu gazdasági fejlesztése. = Falu 1926. p. 224-228. P.

573. STEINECKER Ferenc: Községpolitika. (A falu szociológiája.) Jegyz. összeáll. Bernátsky Kornél - Sághy Ferenc. Bp., Sághy, 1926-30. 1-2. köt. [Kőnyomat.] 79647

I.) 171 p.
A falusi társad. rétegződése, életmódja, szokásai, családi élete. Az alkoholizmus. A forradalmi mozgalmak elleni küzdelem.

574. BODOR Antal: A községfejlesztés új módszere. Bp., Faluszövetség, 1927. 11,[1.] p. Bibliogr. p. [1] /Falu kvtára, 41/ OSZK 63.105 és 619.094

Függelékben: B.A. 1904-1927 közt megjelent írásainak felsorolása. L. még B.A. azonos tárgyú cikkét: M. Sz. 1928. [2.] p. 378-380.

575. SZOMBATFALVY György: A községfejlesztés új módszere. = Ttud. 1927. p. 273-276. A.

Mintaközségek létrehozását célzó javaslat.

576. K. H.: KÖZSÉGEK kongresszusa. = Falu 1928. p. 16-18. A.

Az év márc.-ában tartott kongr. programja. A kongr. anyagát l. uo. p. 57-92. A kongr. értékelését l. Népegészs. 1928. [1.] p. 388-391.

577. STEUER György: A falufejlesztés és a munkáskérdés. = Falu 1928. p. 90. A.

578. V[AJDA] S[ándor]: "Magyar Szemle" a magyar faluról. = 100 % 1928-1929. p. 461-462. P.

A M. Sz. különszámának bírálata.

579. FODROSSI M. József: A falu tragédiája. = Századunk 1929. p. 20-30. Bibliogr. p. 30. T.

A kasztrendszer. A művelődés és egészségügy alacsony színvonala.

580. NÉMETH József: A falufejlesztés kérdései. = Falu 1929. p. 200-202., p. 268-271., p. 376-380. P.

581. MENDÖL Tibor: A magyar falu életrajzának néhány vonása. = D. Sz. 1929. p. 381-399. Bibliogr. lábj. T.

582. JÁSZI Oszkár: Az amerikai falu szociológiájához. = Századunk 1929. p. 475-478. R.

Newell Leroy Sims Elements of rural sociology (New York, 1928.) c. művéről.

583. NÁDASS József: A magyar falu válsága. = Korunk 1929. p. 786-793. p. 881-891. T.

Birtokmegoszlás és az ellenforradalom földreformja.

Egyes községek, falvak

584. SZABÓ Elek: Besenyőtelek története. [Ill.] Besenyőtelek, Egri Nyomda Rt., 1927. 31 p. Bibliogr. lábj. /A Hevesvárm. Törvényhatósági Iskolánkívüli Népművelési Bizottság kiadása, 1/ OSZK 21.643/1

Nyomtatott és helyi kéziratos (plébániai stb.) forrásokra utaló vázlat, adatok a birtokviszonyról a 14. sz.-tól. L. még: Szokolay Margit: A magyarországi besenyő telepekről: Föld és Ember 1929. p. 65-90.

585. ÉBNER Sándor: A Bodrogköz lápi községeinek településföldrajzi vázlata. = Föld és Ember 1925. p. 65-102. Bibliogr. lábj. T.

Ártéri községek életmódja, az árvizszabályozás hatása a településekre; ősfoglalkozások, építkezés.

586. FEISZ László: Csesztreg község monográfiája. = Falu 1929. p. 212-216., p. 274-279. Sz.

587. [x] TÓTH Ferenc: Csurgó és környéke. Fizikai és emberföldrajzi tanulmány. Csurgó, 1926. 23 p.

A honismereti kutatásról is.

Ism.: Föld és Ember 1926. p. 161-162. (Kanszky Márton)

588. TÓTH Ferenc szerk.: Somogy földje és népe. Csurgó és környéke. Csurgó, Oszeszly M.V. kvny., 1928. 121 p. 9 t. 1 térk. Bibliogr. lábj. /Járási monográfiák, 1/ 65755

Prinz Gyula, Bene Kálmán, Haám Lajos és mások cikkei, tanulm.-ai.

Ism.: F. K. 1928. p. 187. (Karay Szabó Pál) - Föld és Ember 1929. (Kanszky Márton)

589. LUX Gyula: Adatok Dobsina településföldrajzához. = Föld és Ember 1921. p. 129-137. A.

A város alapításától.

590. WALLNER Ernő: A felsőőrvidéki magyarság települése. = F. K. 1926. p. 1-31. I t. Bibliogr. lábj. Sz.

A Burgenlandhoz csatolt települések kialakulása. Őrisziget, Jobbágyi, Alsóőr, Felsőőr és a környező helységek.

591. NAGY Júlia, Ürmössyné: Gödöllő emberföldrajzi leirása. = Föld és Ember 1927. p. 56-92. 3 térk. Bibliogr. lábj. T.

Történeti visszapillantással.

592. FÖLDES Ferenc: Gyömrő fejlődése. [Ill.] = Falu 1928. p. 102-104. Sz.

593. GYŐRFFY István: Hajdúböszörmény települése. = Föld és Ember 1926. p. 177-210. Bibliogr. lábj. T.
Ua. önállóan: Szeged, Városi ny., 1927. 36 p. 341174

594. RAPP J[akab]: Jánoshalma története. [Ill.] Bp., Pátria, 1927. 105 p. 1 térk. Bibliogr. p. 99. /Falu kvtára, 37/ 80259

Függelékben levéltári dok.-ok.

Ism.: Népegészs. 1927. [2.] p. 1681. (Gortvay György) - U. Jb. 1927. p. 496. (K. S.)

595. HERBERT János: Jászárokszállás nagyközség monográfiája. Előszó Czettler Jenő. [Ill.] (Karcag, Kertész ny.), [1928?] 205 p. 8 t. Bibliogr. p. 204-205. és lábj. 65686

A tanulm. kiv.-át l. Ttud. 1927. p. 403-438.

Bővebben a jászság eredetéről és letelepedéséről.

Ism.: Föld és Ember 1928. p. 149. (Wagner Richárd) - Lit. 1928. p. 279. - M. G. Sz. 1928. p. 515. - Századunk 1928. p. 125.

596. EILER Mihály: Mezőberény monográfiája 1848-ig. = M. G. Sz. 1927. p. 312-317. P.

597. BARTAL Ince: Máriabesnyő története. Esztergom, Buzárovits, 1929. 88 p. 70285

Ism: U. Jb. 1929. p. 484.

598. KISS Géza, Hegyaljai: Monok története. Sárospatak, Ref. Főiskola ny., 1926. 54 p. 338070

599. GRÉB [Gyula] Julius: Geschichte der Gemeinde Großlomnitz. Kesmark [Késmárk], Paul Saufer Verl., 1926. 200 p. OSZK 28395

Nagylomnic kat. és ev. egyházközsége tört. keretében a lakosság birtok- és osztályviszonyairól, a helyi szociálpolitikáról.

600. FODOR Ferenc: Egy palóc község életrajza. = F. K. 1929. p. 161. Ea.

Nagyvisnyó fejlődése a 16. sz.-tól. Koch Ferenc ismertetése F.F.-nek a fenti címen a M. Földr. Társ.-ban tartott ea.-ról.

601. CSIKESZ Lajos: Sándorfalva nagyközség leírása. [Ill.] Bp., Pátria, 1926. 16 p. OSZK 619.097

Életmód, szokások.

602. MÁRTON Béla: Adatok Sáránd község monográfiájához. = D. Sz. 1928. p. 609-616. T.

Bihar m.

603. BÁLINT Ferenc: Siklós monográfiája. Előszó: Benyovszky Móric. Siklós, Drávavölgyi ny., 1928. Bibliogr. p. 99. IV, 100 p.

604. FODOR Ferenc: Egy pásztorkodó oláh falu emberföldrajza. = F. K. 1922. p. 67-73. Sz.

Somosréve (Cornéareva) település Krassó-Szörény megye dny.-i részén. A románság életmódja, gazdasági helyzete, tevékenysége, társadalmi szervezetei.

605. WINKLER Elemér: Sopronbánfalva emberföldrajzi leírása. = Föld és Ember 1924. p. 75-90. Bibliogr. lábj. T.

Gazdálkodás, életmód, kultúra.

606. MENDÖL Tibor: Szarvas földrajza. Debrecen, Kertész ny., 1928. 70 p. 5 t. Bibliogr. lábj. /A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság honismertető Bizottságának kiadvai. 3. köt. 1926-1927. 12. füz./ 66939

IV. fejezet: "Az ember szerepe a táj életében és képében."

Ism.: Föld és Ember 1929. p. 32-33. (Irmédi-Molnár László)

607. NEUMANN Jenő: Szarvas nagyközség története. Az új Szarvas alapításának 200 éves jubileuma alkalmából a községi képviselőtestület megbizásából. Szarvas, Müller ny., 1922. 328. p. Bibliogr. lábj. 63367

Ism.: F. K. 1922. p. 272. (Kéz A.)

608. BORBÉLY István: A régi Torockó. Kolozsvár, Minerva, 1927. 175 p. 63973

Ism.: E. Irod. Sz. 1927. p. 95. (Biró Vencel)

609. MÁRTON Béla: Adatok Vállaj monográfiájához. = D. Sz. 1928. p. 221-224. T.

Szatmár m.

T a n y a , t a n y a r e n d s z e r

610. A TANYAI kérdés. = M. G. Sz. 1921. p. 435-486. Ea.

A M. Gazdaszöv. Kecskeméten 1921. jún. 14-15-i kongr.-ának anyaga: Czettler Jenő, Bernát István, Somogyi Szilveszter, Lázár Dezső, Zsitvay Tibor, Kaán József és mások ea.-ai Szeged, Hódmezővásárhely tanyapolitikájáról, a tanyákkal kapcs. egyéb kérdésekről. Függelékben: a kongr. sajtóvisszhangjának bibliográfiája (p. 581-586.) A kongr. röv. ismertetését l. Ttud. 1921. p. 466-470.

611. GYŐRFFY István: Az alföldi tanyák. = Föld és Ember 1923. p. 1-9. P.

612. GESZTELYI NAGY László: A magyar tanyarendszer kialakulása. Kecskemét, (Első Kecskeméti Hírlapk. és Ny.) 1926. 36 p. Bibliogr. lábj. /A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara kiadvai, 4/ 60460

Tört. áttekintés. Külföldi tanyatípusok.

Ism.: F. K. 1926. p. 182. (K.A.) - Ttud. 1926. p. 327-328. (Sz. Gy.) - U. Jb. 1926. p. 495-496. (K.S.)

613. [GESZTELYI] NAGY László: A magyar tanyakérdés nemzetpolitikai jelentősége. = Új Élet 1926. 1. p. 13-20. P.

614. SZÜTS Lajos: A tanyavilág közigazgatása. = Falu 1926. p. 709-711. P.

615. GESZTELYI NAGY László: A jövendő magyar intelligencia és a tanyakérdés. /Függelékben több hozzászólás./ Szeged, Studium, 1928. 40 p. /Bethlen Gábor Kör kiadvai, 3/

340369

Ism.: Föld és Ember 1929. p. 93-94. (Wagner Richárd) - Népünk és Nyelvünk 1929. p. 197. (Banner János) - Ttud. 1928. p. 309. - U. Jb. 1929. p. 175. (Z.)

616. GESZTELYI NAGY László: Magyar tanya. (1927.) 2. kiad. Kalocsa, Árpád Ny., 1928. 289 p. Bibliogr. lábj.

66895

Közigazgatás, közegészségügy, kult. helyzet, úthálózat, üzletek hiánya és értékesítési problémák. A tanyavilág jövőjéről. Számos adatot és statisztikát közöl a lábj.-ben többször idézett Magyar Barázda és az Alföldi Népművelés c. lap. E mű a szerző "A magyar tanyakérdés". (Kecskemét, 1927.) c. munkájának (91584 rakt. sz.) bőv. kiadása.

Ism.: F. K. 1927. p. 47-48. (Hézser Aurél) - Föld és Ember 1927. p. 107-109. (Szakáll Zsigmond) - M. G. Sz. 1927. p. 43. (ik.) - M. G. Sz. 1928. p. 514-515. (J.S.) - Napkelet (Bp.) 1927. p. 461-462. (Gr.) - P. Sz. 1927. p. 252-253 (ifj. Rácz Lajos) - U. Jb. 1927. p. 307. (Z.) - Új Élet 1927. 1. p. 105-106.

617. GYŐRFFY István: A tanyai telepedés kezdetei. = M. Sz. 1928. [3.] p. 119-124. T.

618. GESZTELYI NAGY László: A kecskeméti tanyavilág. = Széphalom 1928. p. 373-376. A.

619. BUDAY György: A tanyai agrársettlement. Szeged, Bethlen Gábor Kör, 1929. 15 p. /Egyetemi Bethlen Gábor Kör kiadvai, 6/

OSZK 10.271/6

Ism.: Népünk és Nyelvünk 1929. p. 250-251. (Joó Tibor)

620. KISS István: Adalék a magyar tanyakérdéshez a Csongrád-Bokrospart tanyai központ kialakulása alapján különös tekintettel a tanyai tanügyre, mint a népies mezőgazdasági szakoktatás tanyai megvalósítójára. Steinecker Ferenc előszavával. Csongrád, Csongrád-Bokrospart gazdaolvasókör és Csongrád-Bokrospart Hangya szöv. kiad., 1929. 40 p. Bibliogr. lábj. 339877

A Szeged környéki tanyavilágról. Részletesen a Csongrád-Bokrospart spontán kialakult tanyarendszeréről.

Ism.: M. G. Sz. 1929. p. 516.

621. SZATHMÁRY Dezső: A tanyavilág problémái. = Falu 1929. p. 137-140. P.

Közigazgatás, kultúra.

622. SZABÓ István: A debreceni tanyarendszer kialakulása. = Föld és Ember 1929. p. 214-244. Bibliogr. lábj. T.

623. GESZTELYI NAGY László: A magyar Alföld és a tanyavilág. - Három város (Cegléd, Kecskemét és Szeged) tanyakérdései. = M. G. Sz. 1929. p. 335-343. T.

d. KULTÚRA, ÉLETSZÍNVONAL, TÁPLÁLKOZÁS

624. [x]GEÖCZE Sarolta: A falusi jólét és a tanítóság. = Néptanítók Lapja 1920. p. 25-26.

625. RÉVAI József: Kormányválság - gabonaválság. = Proletár 1920. 25. p. 10. P.

A mo.-i élelmezési válság okairól.

626. HOFFER András: Szibiriai jegyzetek. = F. K. 1921. p. 1-9. T.

A kirgiz és tatár nép életmódjáról. Hadifogságban végzett megfigyelések.

627. [x] VARGA Jenő: Uszlovija zsizni rabocsevo klassza v kapitaliszticseszkih sztranah. - Narodnoe Hozjasztvo 1921. 5. p. 157-165.

628. GÁL Benő: Az életviszonyok alakulása 1920-ban. = F. Sz. 1921. p. 453-455. A.

629. KERTÉSZ Manó: Szólásmondások. Nyelvünk művelődéstörténeti elemei. Bp., Révai, 1922. 286 p. Bibliogr. szövegben és lábj.

51392

A társad. állapotokkal, életmóddal, gazdasággal, a foglalkozásokkal kapcs. szokások, közmondások.

Ism.: E. Irod. Sz. 1924. p. 38-43. (Csüry Bálint)

630. GÁL Benő: A munkásság életszínvonala 1921-ben. = Sz. 1922. p. 69-73. A.

A munkabérek, árak, életkörülmények alakulása 1914-1921.

631. GÁL Benő: A gyáripari veszteségek kérdéséhez. = Sz. 1922. p. 244-254. A.

A munkások és alkalmazottak életszínvonalának alakulásáról stat. adatokkal.

632. DÁNOS Árpád: A létminimum kérdése a nemzeti termelés szempontjából. Bp., Athenaeum, 1923. 38 p. 54456

633. GÁL Benő: A munkások és alkalmazottak életszínvonalának alakulása 1922-ben. = Sz. 1923. p. 53-63. A.

634. ILOSVAY Lajos: Egészséges táplálkozás biztosítása egységes élelmiszertörvénnyel. = T. K. 1923. p. 129-137. Bibliogr. lábj. T.

635. GÁL Benő: A bérek, az életszínvonal és a vállalatok teherbíró képessége. = Sz. 1923. p. 258-270. T.

636. KISS Lajos: A hódmezővásárhelyi ember eledelei. = Ethn. 1924. p. 168-176. T.

Helyi megfigyelések alapján.

637. ZEMPLÉNYI Imre: Táplálkozás és bycsérdizmus. = Falu 1926. p. 602-605. P.

638. FORGÓ Pál: Az antitechnikus polgár. = Dok. 1927. p. 26. P.

A technikai berendezések hiánya a bp.-i háztartásokban.

639. [x]MELLY József: Kielégítő-e a magyar nép táplálkozása? = Gyógyászat 1927. p. 788-790. A.

640. KOVACSICS Sándor: Adatok a magyar nép táplalkozásához. = Népegészs. 1927. [2.] p. 868-870. P.

641. ZENTAY Dezső: A magyar munkásság életszínvonala. Bp., Népszava, [1928]. 24 p. /Szakszervezeti mozgalom, 6/ 341868

Ism.: Sz. 1928. p. 159. (Teszársz Kálmán) - U. Jb. 1929. p. 176. (Z.)

642. BALOGH Vilma: Magyar munkásstatisztika. = Munka 1928. I. p. 17-18. A.

Három munkáscsalád háztartásstatisztikája.

643. GÁL Benő: A bér és életszínvonal alakulása 1925-1927-ben. = Sz. 1928. p. 175-177. A.

644. AMBRUS Tibor: A táplálkozás története. = Közegészségügyi Értesítő 1929. p. 81-89. P.

Az őskortól napjainkig.

645. AMBRUS Tibor: Az ipari munkás táplálkozása. = Közegészségügyi Értesítő 1929. p. 152-156. P.

Divat, szokások

646. MAKOLDY Sándor: A nőrablás és a rablóházasság szimbolikus maradványai hazánkban. = Ethn. 1921. p. 40-60. Bibliogr. szövegben. Ea.

A M. Néprajzi Társ. 1921. ápr. 27.-i ülésén tartott ea. Tört. áttekintés a honfoglalástól a 19. sz.-ig.

647. SZEGEDY Rezső: Nyugatmagyarországi horvát lakodalmi szokások. = Ethn. 1921. p. 60-69. T.

648. GÁSPÁRNÉ DÁVID Margit: A divat története. [Ill.] Bp., Pantheon, 1923-1924. 1-2. köt.
1.) 1480-1765. 254 p. 2 t.
2.) 1765-1920. 254 p. 4 t. 54462

A divat és változásai a ny.-európai országokban és Mo.-on. Ruházkodás, kozmetika, lakberendezés, hajviselet, dohányzás, szórakozások, sportdivat.

Ism.: Ars Una 1924. 5. p. 199. (Nádai Pál)

649. NÁDAI Pál: A kisember bútorai. = M. Iparmüv. 1926. p. 21-23. P.

650. MAKOLDY Sándor: A káromkodás elterjedése és büntetése hazánkban 1850-ig. = Ethn. 1926. p. 122-131. Bibliogr. p. 122. T.

651. WESSEL László: Az öltözködés szociológiájához. = Dok. 1927. p. 35-36. P.

652. RÉCSEI Ede: Régi illemszabályok. = Pásztortűz 1927. p. 136-138. A.

19. sz. eleji kódex.

653. HACKER Boriska: Divat és közgazdaság. = Századunk 1927. p. 367-373. P.

A divat társadalmi és lélektani alapjai.

654. NÁDAI Pál: Az ajándékozás művészete. = M. Iparműv. 1928. p. 3-4. P.

A giccsről, a tömegtermékek közötti válogatásról.

655. WEIL József: Temetőkultúra. = M. Iparműv. 1928. p. 227-228. P.

M. és külföldi szokások, esztétikai szempontok.

656. GERLÓCZY Zsigmond: Fürdőzés, nyaralás Magyarországon. Bp., Apostol ny., 1929. 32 p.
OSZK 58.864

Az üdülés lehetőségei. A környezetrombolás veszélyei Bp.-en, a Balatonon és más területeken.

Ism.: Népegészs. 1929. [1.] p. 558. (Báthory Aladár)

657. SZENTGYÖRGYI Elemér: A párbaj, a társadalom és a katolicizmus. = M. K. 1929. p. I-II. P.

658. NÁDAI Pál: A disztelen lakás. = M. Iparműv. 1929. p. 4-5. P.

A modern technika embertelenítő hatása a lakás berendezésében.

N é p i k u l t ú r a , n é p r a j z

659. BÁTKY Zsigmond: Dr. Czirbusz Géza (1853-1920.) = Ethn. 1920. p. 125. N.

660. MÓRA Ferenc: Kálmány Lajos halála. = Ethn. 1919. p. 94-99. Bibliogr. p. 99. N.

661. BÁNYAI János: A legnagyobb székely. = Pásztortűz 1925. p. 297. P.

Orbán Balázsról (1829-1890).

662. HAL[ASI] Béla: Búcsúzó egy távozó tudóstól. = Századunk 1928. p. 636-637. P.

Róheim Géza új expediciós kutatóútja alkalmából tud.-os munkásságáról.

663. BÁTKY Zsigmond: Xantus János emlékezete. = Ethn. 1925. p. 162-163. P.

*

664. KISS Lajos: A születéssel, kereszteléssel és felneveléssel járó szokások, babonás hiedelmek Hódmezővásárhelyről. = Ethn. 1919. p. 84-91. T.

665. RÓHEIM Géza: Adalékok a magyar néphithez. /2. sorozat/ [Ill.] Bp., Hornyánszky, 1920. 299 p. 1 térk. Bibliogr. lábj. 4-592
L. még: 687 tételt.

M. és közép-kelet-európai népszokások, elsősorban a Luca-szék hiedelmének feldolgozása az egyéni és szociálpszichológiai szempontoknak a pszichoanalizis módszerével történő egyeztetése.

Ism.: M. Helikon 1920. p. 151.

666. RELKOVIĆ Davorka: Bajmóci néphit és népmondák. = Ethn. 1920. p. 77-79. A.

667. KISS Lajos: Hódmezővásárhelyi temetkezési szokások. = Ethn. 1920. p. 80-94. T.

668. VARGA Ignác: Vépi népszokások, babonák. = Ethn. 1920. p. 94-100. A.

669. SOLYMOSSY Sándor: A népmese problémái. = Ttud. 1921. p. 557-578. Bibliogr. szövegben. T.

... és kutatásának társtud.-i jelentősége.

670. GYŐRFFY István, szigethi szerk.: Nagykunsági krónika melyet részint régi irásokból, részint szájhagyomány alapján egybeszerkesztett: --. Karcag, Nagy és Kertész kvny., 1922. IV, 159 p. Bibliogr. p. 155-159.
54068

Ism.: F. K. 1923. p. 50. (Cholnoky Jenő) - Levéltári Közl. 1923. p. 212-213. (Miskolczy Gyula) - P. Sz. 1924. p. 244-246. (Szilády Zoltán)

671. SOLYMOSSY Sándor: Ősi temetkező mód emléke folklore-unkban. = Ttud. 1922. p. 264-280. T.

672. VÁTH János: Vallásos néprajzi szokások a Balaton vidékén. = M. K. 1922. p. 522-526. P.

673. HÉZSER Aurél: Néhány szó a pásztorkodás földrajzáról. = Föld és Ember 1924. p. 38-42. Bibliogr. p. 42. P.

Nomád pásztorkodás, istállózás és földmüvelés összefonodása, módosulásai.

674. NYÁRY Albert: Jellemvonások a palóc nép életből. = Ethn. 1924. p. 92-100. T.

675. RÓHEIM Géza: Australian totemism. A psychoanalytic study in antropology. Intr. M.D. Eder. [Ill.] London, Allen-Unwin, 1925. 487 p. 4 térk. Bibliogr. p. 473-487. és lábj.
OSZK 278.265

Igen bő történeti visszapillantással, a vonatkozó nemzetközi irodalom felhasználásával.
Ua. 1926-os utánnyomásban (New York, Boni and Liverlight, 1926. cimlapváltozással: "Social antropology" főcimmel.
OSZK 50557

Ism.: Századunk 1926. p. 151. (K.A.), 1928. p. 636-637. (Hal[asi] Béla)

676. ZOLTAI Lajos: A hortobágyi pásztorság magyar eredetiségéről. = Debreceni Képes Kalendariom 1925. p. 66-70. P.

677. SOLYMOSSY Sándor: Az ethnológia tárgyköre és módszere. I. = Ethn. 1926. p. 1-19. T.

A második rész nem jelent meg a lapban.

678. KESSLER [BALOGH] Edgár: Magyar kincsek birodalmában. = A Mi Lapunk 1926. nov. p. 154-155.

A falukutatásról, néprajzi gyüjtésről.

679. GYŐRFFY István: Das Bauwesen der Hirten im ungarischen Tiefland. [Ill.] Debrecen, Tisza István Tud. Társ. Honismertető Biz. kiad., 1927. 124 p. Bibliogr. szöveg között.

72751

A pásztorok és a jószág védelmét szolgáló épitmények az Alföld különböző pontjain készitett 157 rajzzal, a pásztorok életmódjára von. számos közléssel.

Ism.: Lit. 1928. p. 102.

680. GYŐRFFY István: A hajdúk eredete. Bp., Bethlen Gábor ny., 1927. 20 p. Bibliogr. lábj.

339767

681. SOLYMOSSY Sándor: Magyar néptudomány /etnológia/. = A magyar tudománypolitika alapvetése. Szerk. Magyary Zoltán. Bp., Egyetemi ny., 1927. p. 96-101.

88132

682. ECSEDI István: A hortobágyi szilajpásztorkodás kialakulása. = Debreceni Képes Kalendariom 1927. p. 108-112. A.

683. KISS Lajos: A hódmezővásárhelyi cserepesek életéből. = Falu 1927. p. 301-304. Sz.

684. x BEYNON, Erdmann D.: Isolated racial groups of hungary. = Geogr. Review of the American Geogr. Soc. of New York 1927. október, p. 586-604. 8 t. T.

Malonyai művei alapján a sárközi ormánsági, csökölyi, hetési és göcseji népcsoportokról.

Ism.: F. K. 1928. p. 81 (Ch[olnoky Jenő]) - U. Jb. 1929. p. 486-487. (Z.)

685. GYŐRFFY István: A szilaj pásztorok. Benyovszky István ötven rajzával. Karcag, Kertész ny., 1928. 46 p., IX t. /A magyar föld és népe, 2/ 63858

A Nagykunsági krónika fenti című első fejezetének önálló változata. Részlet a könyvből: D. Sz. 1928. p. 214-217., és Falu 1928. p. 97-102.

Ism.: Föld és Ember 1927. p. 185. (Banner János) - Lit. 1928. p. 102. - Mi Lapunk 1928. 4. ápr. p. 81-82. (Scherer Lajos) - M. Művelődés 1928. p. 53-54. (Horváth K.) - P. Sz. 1928. p. 588-589. (Madarassy László)

686. MÁLNÁSI Ödön: A régi magyar juhászat. [Ill.] Bp., Egyetemi ny., 1928. 42 p. 54960

Hajdúszoboszló környékén végzett megfigyelések alapján.

Ism.: F. K. 1928. p. 249-252. (Ecsedi István) - Föld és Ember 1929. p. 36-37. (Sz. Molnár László)

687. RÓHEIM Géza: Magyar néphit és népszokások. Bp., Athenaeum, 1928. 342 p. Bibliogr. fejezetek végén. /Élet és Tudomány/
Előzményt l.: 665 tétel. 78793

Animizmus, halotti szertartások, ünnepek. A mű 1. fejezete /A táltos/ megjelent a M. Nyőr 55 évf.-ában, a VI- VII-VIII. fe-

jezet a Journal of the Royal Anthropological Institute 46. évf.-ban Hungarian Calendar customs cim alatt.

Ism.: Ethn. 1928. p. 182. (Solymossy Sándor) - Korunk 1929. p. 473-474. (Remetey Gábor) - Lit. 1928. p. 277. - Századunk 1928. p. 181-183. (Bálint Alice) - Századunk 1928. p. 572-577. (R.G. reflexió-ja Solymossy Sándor birálatára)

688. SOLYMOSSY Sándor: Néprajzi ismereteink gyarapodása az utóbbi tíz év alatt. = M. Földrajzi Évkönyv az 1928. évre. Bp., M. Földrajzi Int., 1928. p. 122-140. Bibliogr. 2818

Elsősorban a totemizmuskutatás fejlődéséről.

689. [x] JÓCSIK Lajos: Népi kultúra. = A Mi Lapunk 1928. 2. febr. p. 33., 3. márc. p. 56-57.

Falujárásról, népköltészet-gyüjtésről.

690. [x] SOLYMOSSY Sándor: Birálat a szellemi néprajz szempontjából. - GYŐRFFY István: Birálat a tárgyi néprajz szempontjából. = A Mi Lapunk 1928. 4. ápr. p. 68-69.

Csécsy Pál és Morvay Gyula szociográfiai tanulmányainak birálata.

691. [x] KESSLER [BALOGH] Edgár: Magyar kincsek birodalmában. = A Mi Lapunk 1928. 6. jún. p. 125.

A lap néprajzi rovatának megnyitásáról.

692. SCHWARTZ Elemér: Vallási néprajz. = Ethn. 1928. p. 165-168. Bibliogr. lábj. T.

Lelkipásztorok néprajzi tevékenysége: a vallásos élettel kapcsolatos néprajz kutatása.

693. WAGNER Lilla: A magyar népmese és szociológiai tanulságai. = Századunk 1928. p. 282-286., p. 349-359. T.

Népmesei motivumok eltérése ill. egybeesése társ.-i viszonyokkal.

694. BANNER János: A békési pásztorok élete a XVIII. században. Szeged, Városi ny., 1929. 15 p. /A Szegedi Alföldkut. Biz. Kvtára, IV. (Társadalmi és Néprajzi) Szakosztály közl., 3/ 340024
Előbb megjelent: Népünk és Nyelvünk 1929. p. 165-170., p. 222-229.

Korabeli köröző levelek és peranyagok alapján.

695. GYŐRFFY István: A matyókról. [Ill.] Szeged, Városi ny., 1929. 26 p. Bibliogr. lábj. /Szegedi Alföldkut. Biz. Kvtára, IV. (Társadalom- és Néprajzi) Szakoszt. közl., I/ 340063
L. még: Gy. I.: A matyó summás. = Népünk és Nyelvünk 1929. p. 75-81., p. 137-160. T.

Ism.: U. Jb. 1929. p. 487-488. (I.)

e. TÁRSADALMI OSZTÁLYOK, RÉTEGEK, TULAJDONVISZONYOK

696. RÉVAI József: Konszolidálódhat-e Fehér-Magyarország? = Proletár 1921. 29. p. 6-9. P.

A társadalmi osztályok egyensúlyhelyzete Mo.-on.

697. PAÁL Árpád: Társadalmi osztályok válsága. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 257-265. P.

Az első világháború utáni évek.

698. -IPSZILON-: A falu lelke és a magyar jövő. = M. G. Sz. 1922. p. 154-165. Bibliogr. lábj. P.

A középrétegek és a dolgozó kistulajdonosi parasztság közti ellentétek feloldásáról nacionalista platformon.

699. SZERDAHELYI Sándor: Brumaire 18 és Pluviose 28. = Sz. 1922. p. 216-223. A.

A trianoni Mo. társadalmi összetételének strukturális változásai és ennek hatása.

700. GEÖCZE Sarolta: Világrengés és társadalmi szervezet.=M. G. Sz. 1923. p. 438-455. P.

Társadalmi átrétegződés a világháború után, külföldön és Mo.-on.

701. PATAKI Kornél: Társadalmi osztály, osztályellentét, osztályharc. Bp., Világosság ny., 1924. 15 p. OSZK 306.680

702. Sz.Z.: A BIRTOKMEGOSZLÁS Magyarországon. = M. Stat. Szle 1924. p. 289-290. A.

703. BENE Lajos: A magyar falu társadalma. Előszó: Steinecker Ferenc. Bp., Falu, 1925. XII, 144 p. /Falu kvtára, II/ 56253

Társadalmi rétegződés, életmód, gazd. élet, művelődés.

Ism.: Ttud. 1925. p. 224-225. (Sz. Gy.) - Napkelet (Bp.) 1925. p. 357-358. (K.D.) - U. Jb. 1926. p. 368. (Z.)

704. MOZOLOVSZKY Sándor: A népességnek foglalkozás szerint való megoszlása és a nagyipari s kereskedelmi vállalatok. = M. Stat. Szle 1925. p. 331-339. A.

705. BAKTAY Ervin: A hindu kasztrendszer mai szemmel. = Századunk 1926. p. 97-102. T.

A kasztrendszer továbbélése és felbomlásának perspektivái.

706. VÁMBÉRY Rusztem: Úr és kereskedő. = Korunk 1926. p. 241-251. T.

Az üzleti és kereskedelmi életről, a "történelmi osztályok" úri moráljáról.

707. DINER-DÉNES [József] Joseph: La Hongrie. Oligarchie, nation, peuple. Paris, Rivière, 1927. 171 p. 60824

Marxista törekvésű körkép, tört. visszapillantással a századelő magyar társadalmáról és az ellenforradalmi Mo.-ról. Leon Blum előszavával.

Ism.: K. 1927. p. 41-42. (Szende Pál) - U. Jb. 1929. p. 130. (Z.)

708. [x]GÁSPÁR János: A társadalmi osztályok hanyatlásának élettani okairól. Bp., 1927. 14 p.

Ism.: Népegészs. 1928. [1.] p. 165-166. (Gortvay György)

709. KOVÁCS [Alajos] Alois: Die Berufsverhältnisse der Bevölkerung. = Ungarisches Wirtschaftsjahrbuch 1927. p. 18-23. A.

710. OLÁH György: A falu szegénye. = M. Sz. 1927. [2.] p. 39-43. P.

A falusi társadalom rétegződése, a gazdagparaszti önzés. A földnélküli parasztság nyomora. Földosztás szükségessége. Egan Ede ruténföldi földreform törekvéseinek "példamutatása".

711. FÁBIÁN Dániel: Középosztályunk és a parasztság. = Ifjú szivekben élek. Bp., Hid, 1928. p. 33-37. OSZK 56798

712. RAVASZ László: Osztályellentét. = M. Sz. 1928. [2.] p. 226-229. P.

A szocializmus "feleslegessé tétele" a gazdagok önmérséklete, adakozása útján.

713. SEIDLER Emma, (LEDERER): Mayo Katherine: Mutter Indien. Frankfurt a M. Societäts-druckerei, 1928. 409 p. = A. Sw. 1928. Bd. 60. p. 658-662. R.

A megkövesedett kasztrendszert bemutató mü értékelése.

714. REMÉNYI József: Európai megfigyelések. = Korunk 1928. p. 791-797. P.

Arisztokrácia, polgárság, munkásosztály, müvészet - amerikai nézőpontból.

715. TAMÁS Aladár: Parasztság és intelligencia. = 100 % 1928-1929. p. 253-256. P.

Vita a Bartha Miklós Társ.-ban a magyar parasztállam koncepcióról.

716. KODOLÁNYI János: A falu szociális viszonyai. = U. M. F. 1929. I. p. 32-41. Ea.

Társadalmi rétegződés. A Bartha Miklós Társ. márc. 13-i ülésén tartott ea.

717. KASSÁK Lajos: Csavargók világkongresszusa. = Ny. 1929. [2.] p. 349-352. P.

A csavargók osztályokon kivüli helyzetéről stuttgarti "világkongresszusuk" kapcsán.

718. DÁNIEL Arnold: Das Vordringen der Agrardemokratie in Europa und die Lage des Grossgrundbesitzes in Ungarn. = A. Sw. 1929. Bd. 62. p. 344-393., p. 524-554. Bibliogr. lábj. T.

Agrárpolitikai irányzatok Európában. A m. nagybirtokosság az 1918-1919-es forradalmak alatt. A Tanácsközt. agrárpolitikájának bírálata. A tartalmában diktatórikus Horthy-rendszer, a dzsentri, a birtokos parasztság és az utódállamokból menekült bürokrácia magatartása.

719. [SZÉKELY Lajos] EÖRSI Béla: A dolgozó parasztság helyzete. = 100 % 1929-1930. p. 301-306. A.

Körkép stat. adatokkal Dániel Arnoldnak az A. Sw.-ban megjelent cikksorozatához s annak a K. Sz.-ben közölt értékeléséhez kapcsolódva.

720. [SZÉKELY Lajos] EÖRSI Béla: A falu osztálytagozódása. = 100 % 1929-1930. p. 346-353. P.

721. [SZÉKELY Lajos] EÖRSI Béla: A város osztálytagozódása. = [100 %] Új Szemle 1929-1930. p. 394-398. P.

A m. városokról.

Munkásság

(L. még: Munkásnők. Munkásifjúság. Munkaidő. Munkabér. Munkásbiztosítás.

722. HOGYAN él a magyar munkásság? = Magántisztv. L. 1920. 12. p. 1-3.

A munkások élet- és munkakörülményeinek elégtelensége.

723. RICHTER M. István: A céhlegények gyülése. = Ethn. 1920. p. 101-110. T.

A németprónai vargacéh 18. sz.-i történetéből, egykori céhkönyvek alapján.

724. KIRÁLY Albert: Magyarország széntermelése - és a bányamunkások rabszolgasága. = Proletár 1921. 47. p. 13. P.

725. GÁL Benő: A gazdasági válság hatása a munkásokra. = F. Sz. 1921. p. 245-247. P.

A növekvő munkanélküliség és infláció következményei.

726. GÁL Benő: A munkások jövője Magyarországon. = Sz. 1925. p. 41-50. Sz.

Növekvő munkanélküliség, kivándorlás. Összehasonlítás a környező országokkal. Stat. adatok.

727. PAP Géza: Die industrielle Arbeiterfrage und die gewerbliche Socialpolitik... = Ungarisches Wirtschaftsjahrbuch 1925. p. 239-252., 1926. p. 331-337., 1927. p. 313-333., p. 343-354., 1928. 334-360., 1929. p. 293-312.

Évenkénti összefoglalók a munkások és alkalmazottak kereseti-, élet- és munkaviszonyairól, szociálpolitikai helyzetéről bő adattárral.

728. NYISZTOR György: A nem szakképzett munkásokról. = Új M. 1926. [2.] Klsz. p. 74-75. A.

A szovjet iparba beáramló új munkások helyzete.

729. [x] VARGA Jenő: Szkazka a tom, kak rabocsie sztanovjatszja kapitalisztamü. = Mirovoe Hozjajsztvo i Mirovaja Politika 1926. 2. p. 88-93. P.

A munkásság meggazdagodásának objektiv lehetetlensége.

730. LAKY Dezső: Adalékok az ipari munkaterek statisztikájához Budapesten az 1914-1924. években. = V. Sz. 1927. p. 66-150. Bibliogr. lábj. T.

731. LÁNG Alice: A proletár világkép alapelemei. = Századunk 1927. p. 537-545. Bibliogr. lábj. T.

732. ARADI Viktor: "Román Munkássegély". = Huszonegyedik Sz. 1928. p. 9-11. A.

Az ipari és mezőgazdasági munkásság megélhetési és érvényesülési nehézségei.

733. [ARADI Viktor?]: Utazás Kolozsvártól Bukarestig. = Huszonegyedik Sz. 1928. p. 69-73. Sz.

Riportok munkásokkal egy vonaton.

734. PILISI János: Magyarok Roubaixben. (Levél a szerkesztőséghez). = Századunk 1928. p. 401-412. Sz.

A belga határon lévő francia textilipari központ üzemeiben dolgozó 635 kivándorolt magyar munkás szociális, családi viszonyairól, munkakörülményeiről adatgyűjtés alapján.

735. ELTOLÓDÁSOK a munkásosztályon belül. = Új M. 1929. p. 41-43. A.

1927-1928-as stat. adatok alapján: a munkáselbocsátások növekedésével szemben a szervezetlen és tanulatlan, valamint a nőmunkások és ifjúmunkások alkalmazásával az összmunkásság létszámának emelkedése, a szakmunkások arányszámának csökkenése.

736. TURNOWSKY Sándor: Adatok a vidéki munkásság életéhez. Összehasonlító szociográfiai tanulmány. = Korunk 1929. p. 81-89. p. 165-170., p. 265-270. és klny. Sz. 8-15743

Marosvásárhely.

737. [MOLNÁR] JESZENSZKY Erik: A munkásarisztokrácia Angliában. = 100 % 1929-1930. p. 309-317. T.

Parasztság. Agrárproletariátus

738. MAILÁTH József: A mezőgazdasági munkáskérdés. 3. kiad. Bp., Benkő, 1920. 27 p. Bibliogr. lábj. 341263
Ua. németül: Die Arbeiterfrage im landwirtschaftlichen Betriebe. Bp., Benkő, 1920.

Eredetileg megjelent: K. Sz. 1907. p. 217-228. L. MSzIB 2. köt. 786.

Ism.: K. Sz. 1920. p. 714-717. (Matlekovits Sándor)

739. HAMBURGER Jenő: A magyar mezőgazdasági proletariátus helyzete a proletárdiktatúra után. = Proletár 1920. 12. p. 13-14. A.

740. IHRIG Károly: Az uzsorás paraszt. = M. G. Sz. 1920. p. 102-107. P.

A "parasztkép" a középosztály tudatában. Az élelmiszeruzsora és a konjunktúrális hullámzások.

741. GARBAI Sándor: Parasztság Magyarországon. = Világosság 1920. jún. 1. p. 12-14. P.

A parasztság helyzete a forradalmak után.

742. VÁCZY József: A kisgazdaosztály jelentősége. Szociál-antropológiai megvilágításban. = M. G. Sz. 1920. p. 172-181. Bibliogr. lábj. T.

A módos parasztság, mint az ellenforradalom bázisa a városok "elzüllött", "örökké elégedetlen, fenyegetődző", "beteg" proletariátusával szemben.

743. TAKÁCS József: Mezőgazdasági munkáskérdés. Bp., Népszava, 1921. 31 p. /Szocialista agitációs iratok, 28/ OSZK 14.323

A földmunkásság helyzete 1920-ban.

744. GESZTELYI NAGY László: A mezőgazdasági munkáskérdés Magyarországon. = M. Munkás Szle 1921. 1. p. 27-38. P.

745. BUDAY László: Mezőgazdasági munkáskérdés. = Ttud. 1921. p. 525-530. A.

746. FEHÉR Zoltán: Az ötholdas kisgazda hogyan élhet meg. = M. Szöv. 1922. p. 55-56. P.

747. GESZTELYI NAGY László: A mezőgazdasági kamarák és a mezőgazdasági munkások. = M. Munkás Szle 1923. p. 24-30. P.

748. BIRÓ Gyula: Mezőgazdasági munkáskérdés. = M. G. Sz. 1924. 35-47. Bibliogr. lábj. T.

A mezőgazd.-i munkásság helyzetének javítása a munkaadók érdekeivel egyeztetett reformok útján.

749. BENE Lajos: A falu társadalmának tagozódása. = Falu 1925. p. 170-175. P.

A nincstelen parasztság helyzete és szerepe a földtulajdonosok szemével.

750. BORBÉLY István: A magyarországi szociális mozgalmak kifejlődése s a tanulságok. = E. Irod. Sz. 1925. p. 241-249. P.

751. A MAGYAR földmunkások tavasza. = Új M. 1926. [1.] p. 187-190. A.

A munkanélküliség, munkabérek csökkenése, tüntetések.

752. ÉBER Ernő: Parasztsors. = Ny. 1927. [1.] p. 939-944. P.

A parasztság földreform utáni megoldatlan helyzetéről.

753. GERGELY Sándor: A parasztkérdéshez. = 100 % 1927-1928. p. 157-158. P.

... a forradalmi munkásmozg. szpontjából.

754. OLÁH György: Három millió koldus. Miskolc, Magyar Jövő, 1928. 135 p. /Magyar Jövő Könyvei, 3/ 68769

Szociográfikus életképek az ország különböző vidékeiről, a nincstelen parasztság életéről. Tört. előzmények és a legfrissebb intézkedések negatív hatásai. A horthysta földreform csődje. Javaslatok az

úri osztályok képviselőinek egy fenyegető parasztlázadás elhárítására.

Ism.: M. G. Sz. 1929. p. 270-271. (óa.) - Munka 1929. 9. p. 285-286. (Nádass József) - P. Sz. 1929. p. 716-717. (Szőnyi Sándor) - 100 % 1928-1929. p. 375-378. (Vajda Sándor) - Századunk 1929. p. 306-308. (Fábián Dániel) - Vox Academica 1928/29. p. 230-232. (Lendvai István)

755. STEUER György: A munkáskérdésről a gyakorlati élet tapasztalatai alapján. Pécs, Dunántúl ny., 1928. 32 p. /Földmunkásszövetkezetek kvtára, 2/

Az alföldi mezőgazdasági munkások helyzetéről, a mezőgazd. szövetkezetekről.

Ism.: M. G. Sz. 1929. p. 197-198. (Takács Imre)

756. FÁBIÁN Dániel: A magyar falu. = Híd 1928. p. 175-178. P.

757. ASZTALOS Miklós: Előadássorozat a magyar parasztproblémáról. = M. Sz. 1928. [4.] p. 389-393. A.

A Bartha Miklós Társ. 1928. nov.-i, a Fővr. Kvt.-ban tartott vitaestjének ism. Áfra Nagy J., Dénes István, Fábián Dániel, Abaffy Béla, Mester Miklós és Rados K. Béla referátumai, Szeder Ferenc, Nagy Béla és Bajcsy Zsilinszky E. hozzászólásai. Szekfű Gyula a parasztromantika anakronizmusát bíráló reflexióját "A turáni - szláv parasztállam" címen l. uo. 1929. [5.] p. 30-37.

758. SALACZ Gábor: Tessedik Sámuel javaslatai a parasztság helyzetének javítására. = D. Sz. 1928. p. 418-424. T.

A szarvasi irattárból előkerült Vorschläge zur Verbesserung des Zustandes der Bauern in Ungarn c. kézirat jelentőségéről.

759. x FÁBIÁN Dániel: *A parasztság és a kálvinista fiatalság.* = *Református Diákmozgalom 1928. dec. p. 54-55.*

760. GERGELY Sándor: *Vákáncsosok földjén.* = *100 % 1928-1929. p. 16-18. Sz.*

A Debrecen körüli erdőtelepítők élete.

761. [HATVANY Lajos] AGRICOLA: *A paraszt.* = *Toll 1929. 5. p. 24-27. P.*

A horthysta "földreformról". A parasztság tájékozódásáról.

762. KODOLÁNYI János: *Új Magyarország felé.* = *Toll 1929. 9. p. 19-22., 11. p. 24-28. T.*

Oláh György Hárommillió koldus c. könyve jobb- és baloldali visszahangjá-ról. Az "agrárszocializmus" időszerűségéről.

763. MÓRA Ferenc: *Az ismeretlen magyar parasztról.* = *Népünk és Nyelvünk 1929. p. 69-75. P.*

Nemzeti és Mo. egyes tájai szerinti sajátosságokról.

764. KERÉK Mihály: *A falu agráréletének problémái.* = *M. G. Sz. 1929. p. 123-129. P.*

Az agrármozgalomról, a falu egyes társad. rétegeiről.

765. SZEDER Ferenc: *A magyar földmunkásság helyzete.* = *Munka 1929. 8. p. 229-231. P.*

766. MIHÁLYI Ödön: *Az új parasztért.* = *Korunk 1929. p. 256-259. P.*

A parasztság megváltozott életkörülményeiről.

767. SZEBERÉNYI Lajos Zsigmond: Parasztok a világháború után. = Századunk 1929. p. 265-280., p. 350-364., p. 423-433., p. 489-495. Bibliogr. lábj. T.

768. MAILÁTH József: A magyar mezőgazdasági munkásság helyzete a háború előtt, alatt és után. = M. G. Sz. 1929. p. 305-315. Ea.

Ea. a M. Társadpol. Társaságban. Jeszenszky Imre hozzászólását és M. J. válaszát l. uo. p. 360-363.

769. HUNYÁR László: Hogyan lehet egy hold földből megélni. = Falu 1929. p. 337-341. P.

Egy törpebirtokos család termelési és megélhetési lehetőségeiről.

É r t e l m i s é g

770. ZSADÁNYI Henrik: Sima életpályák. = Ny. 1920. [2.] p. 600-609. P.

A könnyűnek tartott értelmiségi pályák problémái.

771. MANNHEIM Károly: Heidelbergi levél. = Tűz 1921. 1-2. p. 46-50., 1922. 1-3. p. 91-95. T.

A huszas évek német értelmiségének iránykeresése, messiásvárása.

772. MÉHELY Kálmán: Nevelésügyi tarlózás. = F. Sz. 1921. p. 134-140. A.

A bp.-i Közgazd. Egy. hallgatói körében végzett felmérés alapján a magyar értelmiség helyzetéről.

773. RÓNAI Zoltán: A bolsevizmus és az intellektuelek. = Világosság 1921. jún. 12. p. 22-23. P.

774. ANDRÁSSY Gyula: A magyar értelmiség feladatairól. = M. K. 1922. p. 3-13. P.

Az értelmiség forradalmak alatti "paszszivitása", feladataik a "keresztény-nemzeti társadalom" konszolidálásában.

775. DARUVÁRY Géza: The situation of intellectual workers in Hungary. = Anglo-Hung. R. 1924. p. 5-41. T.

776. RADOS [Gusztáv] Gustave: Les conditions du travail intellectuel en Hongrie. = R. H. T. 31. 1924. p. 53-63. A.

M. válasz a Comission de Coopération Intellectuelle körkérdésére. Uo. p. 133-136.: Apponyi Albert levele H. Bergsonhoz a C.C.I. elnökéhez.

777. SZOMBATFALVY György: Az értelmiség válsága. = Ttud. 1924. 6. p. 4-13. P.

Tünetei: munkanélküliség, a főváros "káros" túlsúlya, a zsidóság térnyerése. "Nemzeti" értelmiség nevelésének programja.

778. [x]MANTEAU Armand: Situation du travail intellectuel en Hongrie. = Revue de l'Université 1925. 1.

779. ÁFRA NAGY János: A magyar értelmiségi osztály kálváriája. = A Magyarság Évkönyve 1928. Bp., Magyarság Lapkiadó, 1927. p. 31-52. P. B 059/496

780. A NÉMETORSZÁGI újságírók helyzete. = Sajtó 1927. 1. p. 18-26. P.

781. KERÉK Mihály: Az új nemzedék problémája. = Új Élet 1927. p. 139-144. P.

A fiatal értelmiség a társadalomban.

782. ASZTALOS Miklós: A harmincévesek Magyarországa. = M. Sz. 1928. [3.] p. 239-248. Bibliogr. lábj. és p. 239. P.

M. értelmiségiek helyzete a határokon belül és túl.

Jogászok, mérnökök, pedagógusok, orvosok

783. FÖLDVÁRI Béla: A magyar ügyvédség és a magyar közélet. Bev. Pap József. Bp., Rózsavölgyi, 1920. 119 p. 83571

... a háború és a forradalmak idején - ellenforradalmi nézőpontból.

Ism.: M. Jogélet 1920. 6. p. 5-6. (Varannai István)

784. GÜNDISCH Guido: A birói kar anyagi helyzetéről. = M. Jogélet 1920. 15. p. 1-2. P. L. még: Megint a birák helyzetéről. = Uo. p. 121.

785. KUBINYI Elek: A magyar közjegyzőség jövője. = M. Jogi Szle 1920. p. 449-454. P.

786. LÓSY SCHMIDT Ede: A mérnöki cím használatának vázlatos története Magyarországon. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1921. p. 155-157. A.

787. KOPECZEK György: A mérnökség szervezkedése. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1923. p. 5. P.

788. A JOGTUDOMÁNYI Közlöny ankétja az ügyvédség jövőjéről. = J. K. 1922. p. 185-187., 1923. p. 10-12. P.

Móra Zoltán, Pap József, Pollák Illés, Dési Géza és Blauner Mór cikkei.

789. XORVOSI szociális problémák. = Magyar Orvos 1924. 18. p. 307-308.

790. FABINYI Rudolf: Az intézeti elmeorvos az orvostársadalomban. = Népegészs. 1924. [2.] p. 549-570. T.

791. HENSZELMANN Aladár: Az orvosi gondolkodásról. = Emlékkönyv Berzeviczy Albert írói működésének félszázados évfordulója ünnepére. Pécs, Dunántúl kvk., 1925. p. 247-254.
OSZK 47.262

792. [x]IMRE József: Orvosi ethika. Előadások az orvosi élet helyes folytatásáról. Bp., Studium, 1925. 290 p.

Ism.: P. Sz. 1925. p. 504-506. (Ritoók Zsigmond)

793. A KÖZÉPISKOLAI tanárság helyzete és a magyar kultúra jövője. = Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1925. p. 1-8. A.

Prohászka O., Berzeviczy Albert, Wolff Károly, Rákosi Jenő, Wlassics Gyula és mások nyilatkozatai.

794. LÓSY SCHMIDT Ede: A mérnöki rendtartás XVIII. századvégi első nyomai Magyarországon. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1925. p. 45-50. T.

A mérnöki hivatás történetéből.

795. [x]SZÉKELY Á.: Az orvosi honorárium.=MONE 1926. 9. p. 171-174., 10. p. 202-204., 11. p. 224-226., 12. p. 242.

796. KEMÉNY Ferenc: Iskola, irodalom, társadalom. = Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1926/27. p. 183-192. P.

A pedagógus hátrányos helyzetéről, ennek okairól.

797. VARGHA Ferenc: Sok-e az ügyvéd. = J. K. 1927. p. 45-47., p. 58-61. P.

798. [x]STEINER K.: Mi vár az orvosokra Magyarországon? = Magyar Orvos 1927. 6. p. 160-163.

799. ASZTALOS József: Középiskolai tanáraink és szakképesitésük. = M. Stat. Szle 1927. p. 203-210. T.

Iskolafajok, tanulólétszám, szakképesítés.

800. MEDVIGY Gábor: A magyar ügyvéd sorsa. = J. 1927. p. 302-308. T.

A numerus clausus és a jogászság testületének szétbontása. A "kari bifurkáció" ellen.

801. KELEMEN László: A biró egyénisége, a biróképzés és nevelés. = M. Jogi Szle 1927. p. 385-391. P.

802. XSTEINER K.: Az orvos jelentősége az emberi társadalom szociális alakulásában. = M. Orvos 1927. 20. p. 496-498.

803. PÁLOSI Ervin: Az egyetemek, jogakadémiák és a jogásztúltermelés az 1921-1925. években. = M. K. 1927. p. 833-847. P.

- a katolikus hallgatók nagyobb arányáért a többi felekezet rovására.

804. KORNIS Gyula: A tanári pálya. = Vox Academica 1927/28. p. 39-42. P.

A középiskolai tanárok társadalomformáló feladatairól, elhelyezkedési lehetőségeikről.

805. PETRIK Aladár: Az ügyvédi nyomor. = J. K. 1928. p. 229-230. A.

806. SZABÓ István Andor: A magyar tanár és a társadalmi élet. = Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1928/29. p. 316-323. P.

807. VÉSZI Mátyás - WAGNER Lilla: Az ügyvédi hivatás művészete. Bp., Grill, 1929. 490 p. Bibliogr. lábj. 69575

A magyar ügyvédség története és problémái.

Ism.: J. 1929. p. 393-395. (Leopold Elemér)

808. POLLÁK Illés: A birói lélek erőforrásai. = J. 1929. p. 1-4. P.

Észrevételek Staud Lajosnak a Birók és Ügyészek Lapjában megjelent cikkéhez.

809. LÉNÁRT Edit: Néhány szó a tanitóhivatás lélektanához. = Jövő Útjain 1929. p. 13-15. Bibliogr. p. 15. P.

810. VARGHA Ferenc: Az ügyvédi munkaalkalmak. = J. K. 1929. p. 21-22. Ea.

Tisztviselők, alkalmazottak, "középosztály", polgárság

811. BRAUN Róbert: Régi és új milliomosok Amerikában. Bp., Révai, [1920]. 267 p. Bibliogr. p. [263-264]. /Politika és társadalom, 2/ 78107

A Girard, Astor, Vanderbilt, Carnegie, Morgan stb. tőkésdinasztiákról.

Ism.: Ny. 1920. [2.] p. 1065-1067. (Zsadányi Henrik)

812. FOLTÉNYI Róbert - HALLÓSSY István: Kereskedősegédek és magántisztviselők szolgálati viszonya. Bp., Pesti kvny., 1920. 56 p.

813. [GÁL Benő] -g-: A fixkeresetü alkalmazottak életszínvonala. = Sz. É. 1921. p. 9-11. A.

Stat. adatok alapján.

814. PAULOVITS Sándor: Miből nyaraljon a tisztviselő? = M. Helikon 1921. p. 279-281. A.

815. VEREBÉLY Géza: A keresztény középosztály nemzetgazdasági szerepe. = M. Helikon 1921. p. 1232-1236., p. 1305-1312., p. 1364-1370. P.

816. BÁN Ervin: A kispolgár és politikája. = Egység 1922. 2. p. 12-14. P.

A kispolgárság életmintái és ideológiája.

817. GEÖCZE Sarolta: Új élet felé. = M. G. Sz. 1922. p. 17-26. P.

A m. "középosztály" problémáiról.

818. SZÜTS Miklós: Középosztály és jogfolytonosság. = J. K. 1922. p. 41-42. P.

A "középoszt." helyzete.

819. SZERDAHELYI Sándor: Szabó Dezső- és a "történelmi" középosztály bukása. = Sz. 1922. p. 44-47. P.

Sz. D. egy irodalmi ea.-a kapcsán a középosztály deklasszálódásáról.

820. F. Z.: A GAZDATISZTEK jövője. = M. G. Sz. 1922. p. 347-352. P.

821. CZIGLER László: Az altisztek társadalmi helyzete. = Új Ezredév 1923. p. 24-26. P.

Az ellenforradalmi diktatúra társadalmi bázisának kibővítését célzó program.

822. SZABÓ Dezső: Levél a tisztviselőkérdésről. = Élet és Irod. 1923. 1. p. 27-29. P.

Az értelmiségi nyomor felelősei maguk az úri osztályhoz simuló értelmiségiek.

823. A POLGÁRSÁG kisajátitása. = Diogenes. 1924. 8. p. 1-5. P.

A polgárság politikai magatartásának bírálata.

824. GYÁRFÁS Elemér: A kisebbségek képviselete a Kereskedelmi és Iparkamarában. = M. Kisebbség 1925. p. 871-876. A.

Erdélyi magyar kereskedők és iparosok névsorával, vállalataik székhelyével.

825. HATVANY Lajos: A polgár választúton. = Korunk 1926. p. 753-764., 1927. p. 11-23. T.

... a hagyományos értékrend és a kommunizmus kihívása között (Tiborc) Tieder Zsigmond hozzászólását l.: Sz. 1927. p. 108-109.

826. ÁFRA NAGY János: A magyar középosztály életszínvonalának hanyatlása. = A Magyarság Évkönyve 1927. Bp., Magyarság Lapkiadó, 1926. p. 50-74. B 059/496

827. BRESZTOVSZKY Ede: A magánalkalmazottak szerepe a termelésben és a társadalomban. Bp., Magyarországi Magántisztviselők Szöv., 1924. 32 p. /Magántisztviselő Kvtár, 1/ 8-95639

828. FARAGÓ László: A magyar alkalmazotti szociálpolitika. Bp., Mo.-i Magántisztv. Szöv., 1924. 24 p. /Magántisztviselő Kvtár, 3/ 8-95641

829. KERTÉSZ Miklós: A gazdasági válság és a magántisztviselők föladatai. Bp., Magyarországi Magántisztviselők Szöv., 1924. 24 p. /Magántisztviselő Kvtár, 2/ 8-95640

A "proletárintelligencia" helyzete az 1920-as évek elején, szervezkedésük.

830. HENNYEY Vilmos: A magyar posta története. Bp., Wodianer, 1926. VI. 290 p. Bibliogr. p. 274-285. 60131

Bő anyag a postai alkalmazottak létszámáról, hierarchikus szervezetéről, életviszonyairól.

831. BRESZTOVSZKY Ede: A tisztviselőkérdés. = Sz. 1926. p. 119-121. A.

Béraránytalanság a városházi tisztviselőknél.

832. KORNIS Gyula: Mi a középosztály? = Napkelet (Bp.) 1926. p. 336-342. P. és klny.

833. KERTÉSZ Miklós: A magántisztviselők gazdasági és társadalmi helyzete a szanálás után. /Melléklet a "Magántisztviselők Lapja" 1927. október 15. számához./ [Bp.], Világosság, 1927. 16 p. P 1379

834. GESZTELYI NAGY László: Középosztályunk a gazdatársadalom tükrében. = M. Sz. 1927. p. 12-24. Bibliogr. lábj. P.

Tört. visszapillantás (18-19.sz.). A falusi társadalom és a tisztviselői kar ellentétei. A társadalmi "megbékélés". A városi középosztály helyzete és szerepe.

835. MÁLYUSZ Elemér: Geschichte des Bürgertums in Ungarn. = Vierteljahrsschrift f. Sozial- u. Wirtschaftsgeschichte 1927. p. 356-407. Bibliogr. lábj. T.

836. BENE Lajos: Budapest székesfőváros iparosai. Bp., Szfőv. háziny., 1928. 136 p. Bibliogr. lábj. /Statisztikai Közlem., 56. köt., 3/ B 310/204

Ism.: Journal de la Société Hongr. de Stat 1929. p. 531-533. (Pap László)

837. SZILÁGYI László: Középosztályunk a múltban és a jelenben. = M. G. Sz. 1928. p. 84-91. P.

A m. középosztályt a "módos parasztság felemelésével kell regenerálni".

838. ANDOR Endre: A közszolgálat problémája. = M. Sz. 1928. [2.] p. 21-27. P.

A közalkalmazottak társadalmi, gazdasági helyzete, a rendezés szükségessége.

839. GOMBÓ István: A kisipar, kiskereskedelem és a szocializmus. A szocialista pártok és a kispolgárság. Bp., Népszava, [1929?] 30, [1] p. P 3570

Ism.: Századunk 1929. p. 193. (-ó)

840. (GYÖRGY Ernő): Jelentés az Országos Hitelvédő Egylet működéséről. Bp., (Wodianer), 1929. 150 p. 1 t. 1848

A kereskedők helyzetének romlása. Szöveg közti grafikonok.

Ism.: Századunk 1929. p. 401-412. (h[alasi Béla?])

841. LAKY Dezső: Az iparosok szociális és gazdasági viszonyai Budapesten. Bp., Szfőv. háziny., 1929. 480 p. Bibliogr. lábj. /Statisztikai Közlemények 60. köt. 3/ 348250

Tört. visszapillantással.

842. VAS István: A polgárság lélektanához. = Korunk 1929. p. 796-801. P.

Dzsentrik, földbirtokosok

843. SZENT-ISTVÁNY Béla: A magyar középbirtokososztály erőveszteségének gazdaságtársadalmi okai. = M. G. Sz. 1920. p. 297-303. P.

844. KORNIS Gyula: Arisztokráciánk kulturális föladatai. = Minerva 1923. p. 85-93. P.

A magyar arisztokrácia korabeli és a XIX. sz.-i reformnemzedékbeli generációjának összevetése a társ.-i presztizs cselekvőkészség, kultúra stb. szempontjából.

845. HERPAY Gábor: Nemes családok Debrecenben. Debrecen, Szerző kiad., 1925. 96 p. Bibliogr. lábj. 310108

Betürendes felsorolás, rövid leírás. Bev.-ben és adattárban adatok a városi iparosságról és intelligenciáról is. Bő levéltári forrásanyag felhasználásával.

Ism.: Levéltári Közl. 1926. p. 276-279. (Föglein Antal) - Századok 1926. p. 753.

846. MAGYARORSZÁG földbirtokosai és földbérlői. Gazdacimtár. Bp., M. Stat. Hiv. - Toldi, 1925. VII, 628. Hozzákötve I. sz. pótfüzet 68,[2] p. X 562

100 kat. holdas és ennél nagyobb birtokosok névjegyzéke a birtoknagyság jelzésével.

Ism.: Ttud. 1926. p. 51-60. (N. Gy.) - U. Jb. 1927. p. 513-514. (Z.)

847. GYÁRFÁS Elemér: A magyarság képviselete a mezőgazdasági kamarában. = M. Kisebbség 1925. [2.] p. 765-769. A.

Az Erdélyi Gazdasági Egyletbe beválasztott magyar földbirtokosok névsora, illetőségi helyeik.

848. HERPAY Gábor: Nemes családok Hajdú vármegyében. Debrecen, Debrecen város és a tiszántúli ref. egyházker. ny., 1926. 245 p. Bibliogr. lábj. 61842

A Bocskay István által létrehozott hajdú nemességről levéltári források alapján.

Ism.: Levéltári Közl. 1926. p. 276-279. (Föglein Antal)

849. SAJÓHELYI István: Magyarország közép- és nagybirtokainak nagyságcsoportjai 1925-ben. = M. Stat. Szle 1926. p. 271-275. A.

850. HITBIZOMÁNYOK és kartellek. = M. K. 1926. p. 620-622. P.

Mo. vagyonosabb emberei. Kartell-ellenes gazdaszövetség.

851. KEMPELEN Béla: Magyar nemesi családkönyv. I. füz. Bp., Hornyánszky, 1927. 88,[2] p. 100736/1

96 részint a századelőn nemesi rangra emelt család származási adatai, házas kapcsolataik. A korábban megjelent sorozat kiegészítése.

Ism.: Levéltári Közl. 1927. p. 311-313. (Föglein Antal)

852. CZETTLER Jenő: A hitbizomány. = Ttud. 1927. p. 183-192. T.
Német ny. kiv.: p. 333-334.

... nagyságrendje Mo.-on a korszerűsítését célzó reformjavaslatok.

853. CONLEGLER József: A magyarországi katolikus egyházi vagyon. = M. K. 1927. p. 241-257. P.

Számadatokkal.

854. SZEKFŰ Gyula: A magyar nagybirtok történeti szerepéről. = M. Sz. 1928. [2.] p. 305-314. T.

A m. nagybirtok "nemzeti" missziója. A ny.-európai és a hazai fejl. eltérése.

855. CSEKONICS Erzsébet: A magyar arisztokrácia csődje. = M. K. 1929. [5.] p. 160-164. P.

856. LŐBL János: A gentry (Rudolf Oldennek a Berliner Tageblattban megjelent cikkéről) = Toll 1929. 29. p. 6-10.

f. SZEXUALITÁS, CSALÁD

S z e x u a l i t á s

857. [DR. B. M.]: A SZEXUÁLIS nevelés. = Népszava Naptár 1923. p. 90-96. P. B 059/346

858. MARCZELL M[ihály]: A nemi kérdés élettani és neveléstani megvilágításban. = Kat. N. 1923. p. 173-183. P.

Egyházi értékelés.

859. F. P.: EGY serdülő pesti diák naplójából. = Teleia 1925. p. 26-27., p. 41-43., p. 58-60., p. 76-77., p. 97-99. Sz.

Egy a nemi élettel és betegségekkel kapcsolatos előítéletek testi-lelki áldozatává lett gimnázista feljegyzései és ezek értékelése.

860. ROSENBERG Auguszta: Nemi felvilágosítás és a leányok nevelése. = Teleia 1926. p. 21-23. P.

861. [DIENES László] d.l.: Az új orosz nő. = Korunk 1926. p. 558-564. R.

Alexandra Kollontaj Wege der Liebe c. könyve kapcsán az új nemi erkölcsről. L. még Gereblyés László recenzióját a könyvről: Együtt 1927. szept. p. 29-31.

862. BITTENBINDER Miklós: A serdülők sexualitása. = Jövő útjain 1927. 3. p. 34-36. P.

863. MOLNÁR Antal: Nemiség és kultúra. = M. Írás 1927. 4. p. 23-27. T.

864. DEUTSCH Ernő: A modern társadalom szexuális nyomoráról. = Teleia 1928. p. 44-46. P.

865. TÓTH Lajos: A mai szekszuáletika csődje. = Együtt 1928. márc. p. 28. A.

866. OLASZ Péter: A szexuális nevelés. = M. K. 1928. p. 366-371. P.

Jezsuita vélemény.

867. VÉGESS Ilona, REGE Károlyné: A szexuális nevelésről. = Teleia 1929. p. 122-124. P.

868. LOVÁSZY Márton, ifj.: Házasságok csődje. = Toll 1929. 31. p. 12-18. T.

A képmutató nemi erkölcsökről.

869. DOKTOR Sándor: Az osztálytársadalom szexuálszociológiai előzményei. = Korunk 1929. p. 516-523. T.

Adalékok a szexuális élet fejlődéstörténetéhez.

870. SCHÖNSTEIN Sándor: A munkásifjúság és a nemi kérdés. = [100 %] Új Szemle 1929-1930. p. 399-401. P.

A nemi morál és a társadalmi morál összefüggései.

Házasság, család. Családi nevelés. Válás

871. DRAHOS János: A vegyesházasságok és az egyházjogi törvénykönyv. = Rel. 1921. p. 33-42. Ea.

Egyházi szempontból.

872. SOLYMOSSY Sándor: A matriarchatus nyomai a folkloreban. = Ttud. 1921. p. 136-146. Bibliogr. lábj. T.

873. SZOMORÚ statisztika. = M. K. 1921. p. 320. A.

Kat.-prot. és kat.-zsidó vegyesházasságok 1921. első negyedében egyházi nézőpontból.

874. VÁRADY L[ipót] Árpád: Lonovics József római küldetése. Függelékül Lonovics római naplója. Bp., Buzarovics-ny., 1924. 278 p. Bibliogr. lábj. 55503

... a kat.-prot. vegyes házasságok ügyében 1840-ben. A vegyes házasságok szabályozásának története Mo.-on.

Ism.: Bp. Sz..1926. 203. köt. p. 311-314. (Tóth László)

875. IMRE Sándor: A családi nevelés főkérdései. Bevezetés a szülői gondolkodásba. Bp., Studium, [1925]. 154 p. /Szülők Kvtára, 1-3/ OSZK 10.774/1-3

Részlet a könyvből: Kisdednevelés 1925. p. 169-177.

Ism.: Jövő útjain 1926. 1. p. 46-47. (B. M.) - Kat. Sz. 1926. p. 120-121. (Kerékgyártó Árpád) - Kisdednevelés 1926. p. 25-26. (Kenyeres Elemér) - M. G. Sz. 1926. p. 412. (B.Gy.) - M. Gyógyped. 1925. p. 71. - M. P. 1926. p. 119-120. (Szelényi Ödön) - Pásztortűz 1929. p. 359-360. (Kristóf György) - Theol. Szle 1925/26. p. 735. (Szelényi Ödön)

876. NAGY László: Miként szoktassuk gyermekeinket engedelmességre? = Gyermek 1925. p. 30-36. Ea.

877. HUSZÁR Elemér: A házassági akadályokról. = Rel. 1925. p. 36-48. Bibliogr. lábj. T.

A valláskülönbség "akadálya". Tört. előzmények a 9. sz.-tól.

878. NAGY László: Adatok a Szülők Iskolájáról. = Gyermekbarát 1925. 3. p. 5. A.

A Gyermektanulm. és Gyakorlati Lélekt. Társ. által 1923-ban alapított intézmény.

879. NOGRÁDY László: A szülői tekintély. = Gyermek 1925. p. 82-94. Ea.

880. LAKY Dezső: Az elválások Magyarországon a háború előtt és a háború után. = Ttud. 1925. p. 105-119. Bibliogr. lábj. T.

Stat. adatokkal.

881. SZAKASITS Árpád: Az új Budapest asszonyai és gyermekei. = Sz. 1925. p. 145-148. P.

A kap. termelés mind több nőt von el a családtól. A család szétzüllése.

882. [SZERDAHELYI Sándor] (Dr.Sz.): Új intézmények a munkásság szolgálatában. = Gyermekbarát 4. p. 1-2. P.

A Gyermekbarát Egyesület által alakított házassági és pályaválasztási tanácsadóról.

883. GÖNCZI Ferenc: A magyar nép nevelése és pedagógiai irodalmunk. = Gyermek 1926. p. 176-186. A.

A "népi-családi" nevelésre von. adatgyűjtés és feldolgozás. Nagy László hozzászólását l. uo. p. 186-187.

884. A HÁZASSÁG válsága. = Ny. 1926. [1.] p. 853-879., p. 1033-1048. P.

A Ny. ankétja. Hozzászólók: Ignotus [Hugó], Kóbor Tamás, Füst Milán, Harsányi Zsolt, Kosztolányi Dezső, Laczkó Géza, Nagy Endre, Schöpflin Aladár, Szilágyi Géza, Szini Gyula, Karinthy Frigyes, Kosáryné Réz Lola, Kovács Mária, ego = (Fried Margit), Sándor Imre, Marsovszky Imre.

885. HERMANN Alice: Szülők a nevelésben. = Jövő útjain 1927. 1. p. 9-10. P.

A családi nevelésben elkövetett néhány alapvető hibáról.

886. ÁFRA NAGY János: A háború utáni évek házasságkötései szociológiai megvilágitásban. = Ttud. 1927. p. 55-67. T.

887. MADZSARNÉ JÁSZI Alice: Őszinteség a lánynevelésben. = Jövő Útjain 1927. 4. p. 10-14. P.

Az anya, a szerető és a dolgozó nő egysége. A munka és a testnevelés szerepe.

888. DEUTSCH Ernő: A család szociális védelme. = Gyermekvéd. L. 1927. p. 190-200. Bibliogr. szövegben P.

A munkáscsaládok helyzetéről.

889. [x]ANGYAL Pál: A család szociológiai jelentősége. = Dunántúl 1927. júl. 31.

890. V[ÉCSEY] J. A[uréll]: Elválás és házasság. = M. K. 1927. p. 418-420. P.

A vegyes házasságok, válások növekvő száma, ennek okai kat. megvilágitásban.

891. VÁMBÉRY Rusztem: "Lealacsonyító vagy sem?" - WAGNER Lilla: A nős férfi esete barátnőjével. = Századunk 1927. p. 459-461., p. 601-605. P.

Vita a házasságtörésről.

892. B[ANGHA] B[éla]: Hazaárulás, családárulás. = M. K. 1927. p. 799-801. P.

A házasságok felbontásának megbélyegzése. L. még ugyanerről: B.B.: A magyar családok megmentése. = Uo. p. 118-124.

893. HUSZÁR Elemér: A katholikus házasságjog rendszere. Bp., Szt. István Társ., 1928. 107 p. 63338

A házasságkötés és válás feltételrendszerének alakulása. Tört. visszapillantás az ókereszténység korától.

894. KECSKÉS Pál: A házasság etikája. Bp., Szt. István Társ., 1928. 150 p. Bibliogr. p. 149-150. /Szt. István Kvek, 61/ 63337

A család, mint a társadalom "alapköve". A monogámia történeti elsődlegessége.

Ism.: Kat. N. 1927. p. 363-364. - Kat. Sz. 1928. p. 60-61. (Zborovszky Ferenc) - M. K. 1927. [2.] p. 1068-1069. (Szakál Lajos) - M. Művelődés 1928. p. 22. (Fejér József) - Ttud. 1928. p. 137. (P.D.)

895. LÓBER Gyula: Az anyaság. Bp., Szt. István Társ., [1928]. 235 p. OSZK 58.945

Az anyai hivatásról, házasságról, vegyes házasságokról kat. szempontból. A gyermek testi, erkölcsi és értelmi neveléséről.

896. MÜLLER Lajos: A házasság. Bp., Szt. István Társ., 1928. 188 p. OSZK 17.317/24

A házasság és család eredeti koncepciója, szükségessége kat. megvilágításban.

897. SIPOS István: A katholikus házasságjog rendszere a Codex Juris Canonici szerint. [1923], 2. bőv. kiad. Pécs, "Haladás" ny., 1928. XII, 445 p. Bibliogr. lábj. 78447 OSZK 628.110

A házasságot akadályozó, felbontását tiltó okokról is.

Ism.: Kat. Sz. 1923. p. 176-177. (Kis György)

898. SÁNDORFI Kamill: A modern válóper fényképe. = M. Sz. 1928. [2.] p. 75-77. A.

Stat. adatokkal.

899. MÁRKUS Endre: Próbaházasság Amerikában. = Korunk 1928. p. 554-558. T.

... és a házasság a Szovjetunióban.

900. FERENCZI Sándor: A család alkalmazkodása a gyermekhez. = Korunk 1928. p. 593-599. T.

901. IGNOTUS Pál: A családi élet melege. = Toll 1929. 12. p. 28-31. P.

A családi intézmény változásáról.

902. TUNYOGI SZÜCS Kálmán: A házasélet legfőbb célja és a Magánjogi Törvénykönyv. = M. Jogi Szle 1929. p. 268-272. P.

A születésszabályozás kérdéséről is konzervatív nézőpontból.

903. ZEMPLÉNYI Imre: Házassági segély. = A.-Csev. 1929. p. 492-495. P.

... szükségessége, indokai, megvalósításának gazdasági feltételei.

904. LACZA István: A házasság felbonthatatlansága és a természetjog. = M. K. 1929. p. 406-413. P.

Katolikus szempontból.

905. LÁNG János: Polgári házasság és elválások. = M. K. 1929. p. 423-425. P.

L. még L. J. cikkét ugyanerről: uo. p. 548-551.

g. NŐKÉRDÉS
(L. még: Feminizmus)

906. BUCHINGERNÉ LADÁNYI Szeréna: A nőkérdés irodalma. = Sz. 1929. p. 119-126., p. 248-254. A.

Leíró bibliográfia.

*

907. [x]VARGA Jenő: Vengerszkie zsenscsinü. = Pravda 1921. ápr. 3.

908. LECHNER Károly: A női lélek és a feminizmus orvosi- és természettudományi megvilágításban. Bp., Kir. M. Term. Tud. Társ., 1922. 44 p. OSZK 280.154

A női egyéniség, az anyaság. A nők munkavállalása. A házasság és család.

Ism.: M. Ped. 1923. p. 57-58. (Schuschny Henrik)

909. BALOGH Vilma: Az asszony helyzetének válsága. = F. Sz. 1922. p. 15-17. P.

A nők tömeges bevonása a munkába az első világháború alatt, változatlanul hátrányos társad. helyzetük a háború után.

910. BERZEVICZY Albert: Néhány szó a magyar nők hivatásáról. = M. Asszony 1922. 7-8. p. 1-3. P.

A nők politikai aktivizálásának kudarcairól.

911. FÉNYES Samu: A nőkhöz. = Diogenes 1923. 3. p. 1-4. P.

A nők egyenjogusításáról.

912. KLEBELSBERG Kuno: A magyar asszony hivatása nemzeti katasztrófánk után. = M. Asszony 1923. p. 235-236. P.

A M. Asszonyok Nemzeti Szövetségéről.

913. LACZKÓ Géza: A fügefalevél. Tanulmányok és megjegyzések a női lélekről, testről s mindkettő díszeiről. = Ny. 1923. [1.] p. 266-269., p. 322-325., p. 401-403., p. 582-585., p. 625-628., [2.] p. 108-111., p. 384-387. P.

Gondolatok a viselet, hagyomány, divat változásairól. A nő emancipáció. Férfi és női szerep-változások.

914. MIGRAY József: A nőkérdés és a szocializmus. = Sz. 1923. p. 388-395. Bibliogr. lábj. P.

915. A NŐNEVELÉS kérdései. = M. Asszony 1924. p. 207-212. A.

Kérdőív minta a testi, értelmi, vallás-erkölcsi, esztétikai, nacionalista, szociális és gyakorlati nevelésre von. adatgyűjtéshez.

916. GULÁCSY Irén, PÁLFFYNÉ: Az erdélyi kisebbségi nőegyletek szövetsége... = M. Kisebbség 1924. p. 273-277., p. 322-329. T.

Az egyletek munkájáról. Könyvkiadás, könyvterjesztés, tanfolyamok, népoktatás.

917. KORNIS Gyula: Nők az egyetemen. Bp., Eggenberger, 1925. 48 p. Bibliogr. lábj.
OSZK 301.668
Előbb megjelent: Napkelet (Bp.) 1925. p. 60-69., p. 149-184.

A nők érzelmi és akarati élete, helytállásuk diplomához kötött hivatásokban. Tört. visszatekintéssel. Czeke Marianne és Ritoók Emma hozzászólásait l. Napkelet (Bp.) 1925. p. 496-504.

Ism.: M. Művelődés 1924. p. 32. (-i-s) - Ttud. 1925. p. 30-31. (Szombatfalvy György)

918. IMRE Sándor: A nőnevelés szervezése. = Kisdednevelés 1925. p. 1-15. T.

919. HAMVAS Endre: A nőnevelés ideálja. = Kat. N. 1925. p. 186-192. P.

A kat. nőideál.

920. K.G.: A KÖZÉPISKOLÁKBAN működő tanítónők helyzete. = Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1925/26. p. 347-351. P.

921. MÁTÉFFY Zsuzsánna: Nőkről-nőknek. = Pásztortűz 1926. p. 62-64. P.

A romániai nők helyzetéről, a feminista mozgalomról.

922. B[RAUN] R[óbert]: Magyar asszonyok könyvtára. = M. Bibliofil Szle 1926. p. 65-68. A.

Egy 1888-tól gyűjtött, az Orsz. Széchenyi Könyvtárnak szánt nagyszabású magánkönyvtár: magyar nőírók műveinek a teljességet megközelítő gyűjteménye kiegészítve azonos szempontú kéziratos anyaggal, levelezéssel. Az ismert és elfeledett szerzők névsora.

923. KORNIS Gyula: A régi magyar nőmozgalom és a leánynevelés. = Bp. Sz. 1927. 205. köt. p. 57-94. Bibliogr. lábj. T.

Nőideál a 18. században.

924. BODOR Antal: Mit mond a statisztika a tanya és a falu asszonyairól? = Falu 1927. p. 121-123. A.

925. DÉVAI Mária: Hogyan éltek a régi magyar asszonyok? = Pásztortűz 1928. p. 297-299. P.

926. BERDE Amál, DÓCZYNÉ: Kisebbségi nők a családban és a társadalomban. = Pásztortűz 1928. p. 609-611. P.

927. M.T.: A VALÓSÁG és nőnevelés. = 100 % 1928-1929. p. 46-47. P.

A nők kétszeres gazdasági kizsákmányolása.

928. JANKÓ Mária: A nő gazdasági szerepe. = M. G. Sz. 1929. p. 459-464. Bibliogr. lábj. P.

A háztartások racionalizálásáról.

929/a. KISS József: Nők a tanítói pályán. Bp., Szerző -, Pécs, Dunántúl ny., 1929. 64 p. Bibliogr. lábj. 70408

Előzmények a 18-19. sz.-ban. Az 1868-as XXXVIII. tc. nyomán kialakult helyzet. Stat. táblázatok. A tanítónőképzés. A tanítónői pálya társadalmi megítélése.

Ism.: Lit. 1929. p. 410.

Munkásnők. Háztartási alkalmazottak

929/b. [x] BALOGH Andor: A cselédkérdés napjainkban. (Pályadíjjal kitüntetett munka.) = A Rend 1924. 101. p. 7-8.

930. [x] PLANK M.: A cselédkérdésről. = Városok Lapja 1925. 2. p. 10-11.

931. MOZOLVOSZKY Sándor: Néhány adat házicselédeink társadalomrajzához. = Ttud. 1926. p. 168-176. T.

932. MÜLLER Ernőné: A proletárasszony Szovjetoroszországban. = Új M. 1926. [2.] köt. klsz. p. 90-93. A.

933. SZALAY Sándor: A háztartási cselédügy reformja. = V. Sz. 1927. p. 813-823. P.

934. GEREBLYÉS László: Gonosz takarók. = 100 % 1927-1928. p. 351-352. Sz.

Kiránduló textilmunkásnők között a budai hegyekben.

935. EGY nap életemből. = Munka 1928. 1. p. 24., 2. p. 48., 3. p. 72., 4. p. 122., 5. p. 132., 7. p. 198. Sz.

Fiatal munkások és munkáslányok vallomásai.

936. NÁDAS Endre: A munkásnők helyzete az Egyesült Államokban. = Munka 1928. 3. p. 89-90. P.

937. V[ÁMBÉRY] R[usztem]: Angol nyiltpálya és magyar remiz. = Századunk 1929. p. 40-41. P.

A női villamoskalauzok elbocsátása kapcsán a női egyenjogúságról Mo.-on és Angliában.

938. M[ÜLLER] E[rnőné]: A nőmunkások helyzete a "szanált" Magyarországon. = Új M. 1929. p. 151-156., p. 224-227. T.

Statisztikai adatokkal, táblázatokkal.

h. IFJÚSÁG, NEMZEDÉKI PROBLÉMÁK. GYERMEKEK

939. xMANNHEIM [Károly] Karl: Wissenschaft und Jugend. = Abendblatt der Frankfurter Zeitung 1922. nov. 30.

940. HAMVAS Endre: A serdülő leány lelki alkata. = Kat. N. 1924. p. 25-36. P.

941. xKERÉK Mihály: Az új nemzedék problémája. = Új Élet 1927. 4. p. 139-144.

A magyar ifjúság helyzetéről.

942. KEMPELEN Attila: Az ifjúság lélektanának alapvázlata. Bp., Pfeifer, 1928. 98 p. Bibliogr. fejezetenként 67435

Ism.: Ath. 1929. p. 169. (N[oszlopi] L[ászló]) - Jövő útjain 1929. p. 79. (Nemesné Müller Márta)

943. xMANNHEIM [Károly] Karl: Das Problem der Generationen. = Kölner Vierteljahrshefte für Soziologie 7. 1928. p. 157-185., p. 309-330.

Ism.: Ttud. 1929. p. 178-180.

944. VIDÁKOVICH Aladár: Vonaton utazó diákok. = Kat. N. 1928. p. 172-177., p. 206-212. Bibliogr. lábj. A.

A bejáró diákok életmódjáról és tanulási lehetőségeiről.

945. NEMES CZIKE Gábor: A mai ifjúság kérdéséhez 1. Az erkölcsi kérdés. = M. Sz. 1928. [3.] p. 369-371. A.

Schmidl Sándor hozzászólását l. uo.: p. 371-374., Szász Béláét l. uo.: p. 374-375.

946. FARKAS Gyula: Az elszakított magyar ifjúság tiz esztendeje. = M. Sz. 1928. [4.] p. 214-220. T.

Főleg az egyetemi, főisk. ifjúságról.

947. ASZTALOS Miklós: Az ifjú nemzedék új arca. = Ú. M. F. 1929. 2. p. 4-12. P.

Az irredentizmus fokozatos térvesztése. Az utódállamok magyar fiatalságának társadalmi aktivitása. A szerkesztőség kritikai észrevétele a cikkhez: uo. p. 82-84., Kodolányi János reflexiója: uo. p. 79-81.

948. BALOGH Edgár: Az új nemzedék szava. = Ú. M. F. 1929. 2. p. 71-74. P.

A felvidéki ifjúság szocialista orientációja.

949. [x]KODOLÁNYI János: A kisebbségi magyarok harca. = Vetés 1929. 4. (szept.) p. 1-2.

A konzervativ magyarság és az új körülményekhez tudatosan alkalmazkodó ifjúság közti ellentétekről.

950. VÁZSONYI János: Kortársaim. = Toll 1929. 30. p. 10-11. A.

A "destruktiv" fiatalság védelmében.

951. ALBRECHT Dezső: Az erdélyi magyar ifjúság tiz éve. = M. Kisebbség 1929. p. 323-332. P.

952. PERECZ György: A mai magyar ifjúság eszmevilága. = M. Kisebbség 1929. p. 481-488. P.

"Nyugati" (polgári, ill. fasiszta orientációjú") és "keleti" (internacionalista, pacifista gondolkodású) fiatalok Erdélyben és Szlovákiában.

953. -g-: AZ IFJÚMUNKÁSOK életviszonyairól. = Ifjúmunkás 1920. 9. p. 3. A.

954. [x] BENCENLEITNER Jenő: Vasöntőművek tanonckérdése. = Bányászati és Kohászati Lapok 1922. dec. 15. p. 2.

955. KÉTHLY Anna: A gyermekmunka és a gyermekmunkás. = Sz. 1923. p. 486-491. P.

956. PÁNDY Kálmán: Lesz-e nálunk sok öreg munkás? = Ifjúmunkás 1924. 5. p. 2-3. P.

Az ifjúmunkások egészségtelen életkörülményeiről, a munkások korai elhalálozásáról.

957. SZAKASITS Antal: A munkásifjúság sorsa és élethivatása. Bp., Népszava, 1925. 16 p. /Szocialista Agitációs Iratok, 37/
OSZK 14323/37

A tanoncok helyzetéről, képzéséről. Propagandairat.

Ism.: Gyermekbarát 1925. 7. p. 5. - Sz. 1925. 412. (d.) - Új M. 1927. p. 469-471.

958. SUGÁR Béla: A tanonc előkészítés problémája. = Gyermekvéd. L. 1927. p. 111-115. P.

Új iskolafajta kisérletéről a bp.-i Áll. Gépgyár lakótelepén.

959. SZAKASITS Antal: A munkásifjúság útja. Célok és föladatok a fölkészülődés esztendőiben. 2. kiad. Bp., Népszava, 1928. 16 p. /Szocialista agitációs iratok, 39/ P 3152

960. GYERMEKEINK sorsa. = Huszonegyedik Sz. 1928. p. 21-22. A.

Jegyzetek a proletárgyermekek életkörülményeiről szociográfiai adatfelvételek alapján.

961. [X]PEÉRY Rezső: Fiatal munkások között. = A Mi Lapunk 1929. 2. febr. p. 32-33.

A pozsonyi munkásfiatalokról.

962. SZEIBERT János: A mezőgazdasági gyermekmunka szociális vonatkozásai. = Mü. Szle 1929. p. 212-220., p. 273-278. T.

963. HARZA Lajos: Tanoncokról. Gyermekbarátról. = Kat. N. 1929. p. 226-232.

Tanoncoktatás és művelődés.

Diákok, fiatal értelmiségiek
(L. még: Numerus clausus)

964. TÓTH Tihamér: A művelt ifjú. [Ill.] Bp., Szerző, (1924.), 236,[2] p. /Levelek diákjainkhoz/

Kat. diákok számára írt erkölcsi illemkódex, útmutatás a tanulmányokhoz, pályaválasztási tanácsok.

965. SZANDTNER Pál: A magyar főiskolai ifjúság válsága. Szeged, Városi ny., 1926. 22 p.
OSZK 206.532

Diáknyomor, szociálpolitikai teendők.

966. PETIK Kálmán: Budapest diákszállói. = Gyermekvéd. L. 1927. p. 115-117. A.

967. STEINECKER Ferenc: A közgazdasági kar hallgatóinak elhelyezkedése. = Vox Academica 1927. [1.] p. 5-7. P.

968. MOLNÁR Kálmán: Jogász ifjúságunk jövője. = Vox Academica 1927. [1.] p. 12-16.

"Jogásztúltermelés" és a jogászszükséglet.

969. SINKÓ Ervin: Politika és mai ifjúság. = Korunk 1927. p. 540-545. P.

A fiatal polgári értelmiség eszmei zürzavara, a világháború tapasztalata híján vaksága a forradalmi és ellenforradalmi háborús úszító irányzatok megkülönböztetésére.

970. LYACHOVICS Tibor: A Diáknyomorenyhítő Akció és a becsületkölcsön új rendje. = Vox Academica 1927/28. [2.] p. 25-27. Sz.

Diáksegélyek elosztása - adatokkal.

971. KLEBELSBERG Kuno: A magyar ifjúság helyzete és kilátásai. = Vox Academica 1927/28. [2.] p. 33-38. Ea.

A diplomás fiatalok elhelyezkedésének problémái.

972. JAMBREKOVICH László, ifj.: Levél a mai ifjúságról. = M. Sz. 1928. [3.] p. 62-68. P.

Főleg az egy. és főisk. hallgatókról: elhelyezkedési problémáik, diákmozgalmak. Weis István hozzászólását Fiatalok és öregek c.-en l. uo. p. 174-175., Szekfű Gyuláét l. uo. p. 136-139., Weis István újabb reflexióját A mai ifjúság c.-en l. uo. p. 328-335.

973. [X]CSIKAY [Pál] Paul: Ce que pense la jeunesse européenne. - Hongrie. = Revue des Sciences Politiques 1928. jul.-szept.

A fr. lapban indított ankét keretében a m. egyet. ifjúság érdeklődési köréről. Ady népszerűsége. Szekfű Gyula nyilatkozata a m. értelmiségi fiatalokról.

Ism.: R. H. 1929. p. 139-140. (G. de H.)

974. SZILY Kálmán: A mérnökök túltermelésének kérdéséhez. = Vox Academica 1927/28. [2.] évf. p. 69-72. A.

A pályakezdő diplomások munkanélkülisége. Stat. adatok.

975. BALOGH István: Az egyetemi ifjúság helyzete. = Munka 1929. 9. p. 268-270. P.

... társad. összetétele, passzív, illetve reakciós szelleme.

Gyermekek. Kisdednevelés

976. NEMESNÉ M[ÜLLER] Márta: A lelki fejlődés útja. A 3-15 éves gyermek spontán tevékenységei. Zárófejezettel ellátta: Révész Margit. Bp., Bethlen G. társ., 1920. 221 p. 40912

Konkrét vizsgálatok alapján. Többek közt az egyes társadalmi osztályokhoz, rétegekhez való tartozás szerepe. Szociabilitás-elkülönülés. A szexuális különbségek, ösztönök szerepe.

977. NAGY László: A gyermekek erkölcsi és szociális fejlődése. = Gyermek 1921. p. 33-40. P.

978. VÉRTES O. József: Az ideges gyermek. Bp., Bichler ny., 1922. 144 p. Bibliogr. lábj. OSZK 245.750

Öröklött és szerzett betegségek tünetei. Az idegesség formái, terápiák.

Ism.: M. P. 1923. p. 10-13. (Éltes Mátyás)

979. (P.N.): MAGYAR gyermekek háborús vallomásai. = Ifjúmunkás 1922. 8. p. 2. A.

Az angol gyermekmentési akció háború utáni tapasztalataiból.

980. BOGNÁR Cecil: Tanulmányok a gyermeki lélekről. Berlin, Voggenreiter, 1925. 114,[2] p. OSZK 91.488

A gyermek emlékezete, a tehetség és az alkotó képzelet.

Ism.: M. Művelődés 1925. p. 117. - Napkelet (Bp.) 1925. 2. köt. p. 382. (K.D.)

981. X KÁRMÁN Elemér: Zuchtlose Kinder. [1926.(?)] /Entschiedene Schulreform sor./

Ism.: Gyermekbarát 1926. No 1. p. 2-3. (Vida Margit)

982. KEMÉNY Ferenc: Irodalmi és levéltári adatok a magyarországi kisdednevelés történetéhez. = Kisdednevelés 1927. p. 293-297. A.

A Főv. Levéltárban talált 1830-1892-es dokumentumokról.

983. BOGDÁN György: Az óvodák egészségügyi kérdései. = Kisdednevelés 1927. p. 333-336.

984. SUGÁR Béla: Egészséges és beteg gyermek munkája. = Gyermekvéd. L. 1927. p. 387-392. P.

Szabályosan fejlett, tüdőbeteg, szell. fogy. és gyenge idegrendszerű gyermekekről.

985. VERESS István: A kisdedek biológiai és szociális nevelése. Előadás a K.O.E. 1929. május 19-én Debrecenben tartott közgyűlésén. = Kisdednevelés 1929. p. 183-189. P.

986. NAGY Irén: Hogyan tehet eleget az óvónő az egészség legelemibb követelményeinek a kedvezőtlen körülmények közt levő óvodájában? = Kisdednevelés 1929. p. 213-219. T.

i. ETNIKAI CSOPORTOK, NEMZETISÉGI KÉRDÉS, ASSZIMILÁCIÓ
(L. még: Magyar kisebbségek irodalma. Kisebbségi jog)

987. DOMOKOS László: A magyar béke és a nemzetiségi kérdés. Bp., M. Helikon, 1920. 32 p.
P 1520

[x]Francia ny. kivonat: Revue de l'Europe Orientale Roma 1920. jún.

Az elcsatolt országrészek magyarságának helyzete. Dunai konföderáció szükségessége.

Ism.: K. N. 1920. II. p. 67-68. (Zigány Árpád)

988. FODOR [FERENC] Francis: The natural, ethnographical, and new political frontiers of Europe. = Oxford Hung. R. 1922. p. 221-242. P.

989. REMÉNYIK Sándor: A nemzeti öntudat jellege. = Pásztortűz 1922. [I.] p. 278-279. A.

990. BIBÓ István: A magyarság és a magyar társadalom jelleme. = Ttud. 1923. p. 367-385. Bibliogr. lábj. T.

Az "arisztokratikus jellegű magyarság" király- és államhűségéről, az "idegen" kereskedői- iparos szellem térhódítása.

991. JAKABFFY Elemér: Peccatur intra et extra muros ... = M. Kisebbség 1924. [I.] p. 189-197. R.

Jean Bauler Un nouveau danger pour la paix européenne c. könyve (Bern) kapcsán, mely megbélyegzi a horthysta irredentizmus "handabandáját", a m. revansista propagandának az erdélyi magyarság számára káros következményeiről s arról, hogy Mo. kultúrális felemelkedése jelenthet segítséget a m. kisebbségeknek.

992. RÉZ Mihály: A nemzetiségi kérdés a politikai tudomány szempontjából. = Emlékkönyv Berzeviczy Albert írói működésének félszázados évfordulója ünnepére. Pécs, Dunántúl Kvkiadó, 1925. p. 115-137. T.

A H. Sz. 1918. évf.-ában közölt cikk újralenyomata. L. MSZIB I. köt. 748. és 3. köt. 352. tétel.

993. BÁNFFY Dezső: A magyar nevek. - Fajvédők figyelmébe. = K. N. 17. 1925. 3-4. p. 28-31. P.

Névmagyarosítás és asszimiláció.

994. BALOGH Artur: Az európai nemzeti kisebbségek kongresszusa. = M. Kisebbség 1925. p. 801-869. T.

... Genf 1925. okt. 15-16. Részletes ism.

995. KERESZTURY Sándor: Európa "szükségszerű" elbalkánizálódása. = Korunk 1926. p. 312-313. A.

Vita C. Grofşorean temesvári polgármesternek a Jászi-féle nemzetiségi koncepciót s a marxizmust bíráló cikkével.

996. SZÉKELY Béla: Az asszimiláció analitikája. = Korunk 1926. p. 716-719. A.

997. WEBER, Arthur: Das ungarische Kulturproblem. = Zeitschrift für Politik 1927. p. 236-246. Klny.

998. JAKABFFY Elemér: A szervezett nemzetkisebbségi csoportok harmadik kongresszusa. = M. Kisebbség 1927. p. 589-606.

Genf 1927. aug. 21.

999. BARANKAY Lajos: A magyar integritás művelődéspolitikája. Pécs, Dunántúl Egy. ny., 1928. 89 p. 341195

Az integritás fogalma. A területi és kult. int.-ek különbségei. A társ. összetartozást tudatosító rétegenkénti prop. és nevelőmunka.

Ism.: M. P. 1928. p. 253-255.

1000. HAENDEL Vilmos, szepesváraljai: A nemzetiségek. Politikai tanulmány. Debrecen, Magyar Nemzeti Könyv és Lapkiadó Váll. R.t., 1928. 126 p. OSZK 60.183

Ism.: Ttud. 1929. p. 309. (Levatich László, nagykálnai)

1001. LECHNITZKY Gyula: A nemzeti géniusz. Bevezetés a nemzeti élet filozófiájába és a nemzeti életbölcseletbe. Kiad. a Bethlen Gábor Szöv. Bp., (Fráter és Tsa kvny.), 1928. 198,[2] p. Bibliogr. p. 194-197. és lábj.

A nemzeti élet problémái. Személyiség és nemzeti közösség.

Ism.: Lit. 1928. p. 210. - M. Középisk. 1928. p. 140. (Lechner Tibor) - Ttud. 1928. p. 434. (Z.E.)

1002. [x]DAS MINORITÄTENPROBLEM und seine Literatur. Kritische Einführung in die Quellen und die Literatur der europäischen Nationalitätenfrage der Nachkriegszeit, unter besonderer Berücksichtigung des Völkerrechtlichen Minderheitenschutzes. Allgemeiner Teil. Von Jacob Robinson. Berlin-Lpzg. Walter de Gruyter Co., 1928. 265 p.

Ism.: M. Kisebbség 1928. p. 257-261. (Jakabffy Elemér)

1003. JANCSÓ Benedek: A nyelvi és érzelmi asszimiláció feltételeinek vizsgálata. = Ttud. 1928. p. I-II. Ea.
Francia ny. kiv.: p. 126-127.

... és a téma szociológiai elemzésének fontossága.

1004. [KRENNER Miklós] SPECTATOR: Vajúdó Európa. = E. H. 1928. [1.] p. 29-31. P.

1005. CSEKEY István: A kisebbségi kultúrautonómia Észtországban. = Bp. Sz. 1928. 208. köt. p. 75-103. Bibliogr. lábj. T.

1006. ASZTALOS Miklós: A kis nemzetek jövője. = Híd 1928. p. 165-169. P.

1007. HORTHY Flórián: A kultúra szerepe a fajok versenyében. = D. Sz. 1928. p. 186-189. P.

1008. HORVÁTH Jenő: Magyarország és új osztrák elméletek. = M. Sz. 1928. [3.] p. 378-380. R.

A nemzetiségi kérdésben a Trianon előtti magyar uralkodó osztály pol. gyakorlatát elítélő vélekedés: Redlich, Josef: Das Österreichische Staats- und Reichproblem. Wien, 1926. II. köt. 290. p. c. könyve kapcsán ilyen birálatok elutasítása.

1009. OTTLIK László: Új Hungária felé. = M. Sz. 1928. [4.] p. 1-9. P.

A volt magyarországi nemzetiségek számára kilátásba helyezett új, "neopatriotista" nemzetiségi politika eszméje, békés revizió reménye. Kovrig Béla hozzászólását l. uo. p. 221-229., Bajza József, Tunyogi Szücs Kálmán hozzászólásait, és O. L. válaszát l. uo. 1929. [5.] p. 169-171., p. 358-362. A cikk sajtóvisszhangjáról l. uo. 1929. p. 72-77., Gratz Gusztávnak a témához kapcsolódó tanulmányát l. uo. p. 185-198.

1010. ZUSCHLAG Vilmos: Új Magyarország felé. - Egy-két szó az ugynevezett nemzetiségi kérdésről. = Sz. 1928. p. 463-467. P.

1011. HORTHY Flórián: Homogén és heterogén társadalmi fejlődés. = D. Sz. 1928. p. 555-556. P.

Javaslat a mo.-i nemzetiségek asszimilálására.

1012. A SZERVEZETT nemzetkisebbségek negyedik kongresszusa. = M. Kisebbség 1928. p. 657-677. A.

Genfben 1928. aug. 25-én.

1013. [KRENNER Miklós] SPECTATOR: A kisebbségi kérdéshez. = E. H. 1929. [1.] p. 23-28. P.

1014. SZÁSZ Béla: A magyar nemzetiségpolitika irányelvei. (A magyar öncélúság gondolata) = Ú. M. F. 1929. 2. p. 30-34. P.

Asszimiláció és a kisebbségek szerepe. Nemzeti politika és szociális haladás összefüggése.

Történelmi előzmények

1015. DOMANOVSZKY Sándor: A magyar kérdés történeti szempontból tekintve. Bp., Területvédő Liga, 1920. 40 p. Bibliogr. lábj.
OSZK 252.940

Ism.: Századok 1921-22. p. 100-101. (-ch-e)

1016. HORVÁTH Jenő: Magyarország és a nemzetiségi kérdés. Történelmi tanulmány. 1815-1920. Bp., Pfeifer, 1920. 93. p. Bibliogr. p. 85-93. és lábj. 46734

Román, szerb, szlovák és más külföldi szerzők műveinek felhasználásával.

1017. KOVÁCS Alajos: Nemzetiségi viszonyaink kialakulása az utolsó két században. Bp., Szabad Lyceum, 1920. 32 p. 1 t. /Magyarország ismertetése előadás-sorozat 1919 dec. és 1920. jan. havában, 9/ /A Szabad Lyceum Kiadvai 1919/20. 27. sz./
Klny.: A Néptanitók Lapja 1920. 32-33. sz.
341115

1018. KARÁCSONYI János: Történelmi jogunk hazánk területi épségéhez. Bp., Stephaneum ny., 1921. 160 p. Bibliogr. lábj. 48946

A tört. Mo. területére települt nemzetiségek múltja és elhelyezkedése.

Ism.: M. K. 1921. p. 392-398. (Juhász Kálmán)

1019. MÁRKI Sándor: Eötvös a kisebbségekről. = Pásztortűz 1921. [1.] p. 353-357. T.

1020. GYŐRFFY István: Kolozs vármegye néprajzi térképe a Hunyadiak korában. = Föld és Ember 1925. p. 103-107. 1 térk.-mell. A.

Nemzetiségek azonosítása.

1021. APPONYI Albert: A magyar nemzetiségi kérdés múltja és jövője Magyarországon. Bp., Szt. Imre Kollégium Kör, 1926. 28 p.

Ism.: U. Jb. 1929. p. 165. (Z.P.)

1022. ASZTALOS Miklós: Wesselényi Miklós, az első nemzetiségi politikus. Pécs, Karl, 1927. 62,[1] p. Bibliogr. lábj. /Symposion Kvek, 5/ 65689

A nemzetiségi- és paraszt kérdéssel kapcsolatos nézeteinek fejlődése 1831-től. Szemelvények munkássága egykorú visszhangjából.

Ism.: M. Kisebbség 1928. p. 264-266. (Jakabffy Elemér) - Századunk 1929. p. 124-125. (Ormos Ede)

1023. ALBRECHT Ferenc: Mocsáry Lajos centenáriuma. = M. Kisebbség 1927. p. 16-18.

Tevékenységének értékelése születése 100. évfordulóján.

1024. BALOGH Albin: Ország és nyelv (határok és nemzetiségek) a magyar történelemben. Bp., Szt. István Társ., 1928. 166 p. Bibliogr. p. 162-163. /Szt. István könyvek, 57/ 63334

Ism.: Kat. Sz. 1928. p. 59-60. (Balanyi György)

1025. KOVÁCS Alajos: La situation des peuples non-magyars dans la Hongrie d'avant-guerre. = Revue des Études Hongroises et Finno-Ougriennes 1929. p. 5-31. Bibliogr. lábj. T.

1026. KOVÁCS Alajos: Hogyan hamisították meg a románok a magyar statisztikát a békekonferencián? = Ttud. 1921. p. 147-160. T.

1027. JAKABFFY Elemér: Meddő próbálkozások. = M. Kisebbség 1922. p. 182-189., 1923. p. 22-29., p. 95-98. A.

A román statisztikáknak a magyarsággal kapcsolatos "tévedései". Válasz és viszontválasz román szakemberek kritikáira.

1028. ERDÉLY statisztikája. A Romániához csatolt egész volt magyar terület lakosságának nemzetisége, felekezeti és kulturális községenkénti statisztikája az 1910. és 1920. évi hivatalos adatok alapján. Szerk.: Jakabffy Elemér. Lugos, "Magyar Kisebbség" Nemzetpolitikai Szemle, 1923. VII, 143 p. 55238

p. III-VII.: A román nemzetiségi stat.-ról. p. 1-3.: az erdélyi stat. múltjából. A nemzetiségi stat. 1920.ban. - A moldvai csángók. - Részletes táblázatok. - Részlet a könyvből: M. Kisebbség 1923. p. 760-784.

1029. ERDÉLY népességi statisztikájának története. = M. Kisebbség 1923. p. 458-459. A.

Népszámlálási adatok a XVII. sz. végétől 1910-ig. Részlet M. Kisebbség szerkesztésében kiadás előtt álló Erdély statisztikája c. köt.-ből.

1030. KOVÁCS Alajos: Nemzetiségi erőviszok a történeti Magyarországon. = Emlékkönyv gróf Klebelsberg Kuno negyedszázados kultúrpolitikai működésének emlékére... Bp., Bp.-i Hirlap ny., 1925. p. 615-630. Bibliogr. lábj. 82926

Stat. adatokkal.

1031. FRITZ László: Egy román statisztikus újabb adatai az erdélyi kisebbségekről. = M. Kisebbség 1925. p. 703-709., p. 744-749. Bibliogr. lábj. T.

N. Istrate a Buletinul statistic al României 1925. évi I. sz.-ban megjelent és Erdély 1910-es valamint 1923-as statisztikáját főként az etnikumok szempontjából egybevető tanulmányának kritikája.

1032. JANCSÓ [Benedek] Benoit: La statistique arme de la défense nationale. = Journal de la Société Hongr. de Stat. 1926. p. 147-153. P.

1033. NAGY Iván: A nemzetiségi statisztika jelentősége a kisebbségi jogvédelem számára. 2. kiad. Bp., Centrum, 1928. 34 p. Bibliogr. lábj. /A Pécsi m. kir. Erzsébet Tud. Egyet. Nemzetközi Jogi Int. kiadvai, 5/ 340619

Fogalmi definiciók, módszertani kérdések, a szociológiai szempont. Javaslat m. Kisebbségi Intézet felállítására. A tanulmány először a Miskolci Jogászélet 1928. szept.-okt.-i számában jelent meg.

Ism.: Lit. 1929. p. 19.

1034. KOVÁCS Alajos: A nyelvismeret, mint a nemzetiségi statisztika ellenőrzője. = M. Stat. Szle 1928. p. 1-32., p. 133-156. T.

1035. NAGY Iván: Európa kisebbségei. Nemzetiségi statisztikai vázlat. Lugos, Magyar Kisebbség, 1929. 53 p. Bibliogr. lábj. és szövegben. 8-18001

1036 KOVÁCS Alajos: A nemzetiségi statisztika problémája. = M. Stat. Szle 1929. p. 73-94. T.
L. még franciául: Journal de la Société Hongr. de Stat. 1929. p. 67-115.

Nyelv vagy származás a nemzetiséghez tartozás alapja? Vita román statisztikusokkal.

A Szovjetunió nemzetiségi politikája

1037. BARANYAI Z[oltán]: Autonomie des petits peuples finno-ougriens. = Revue des Études Hongroises et Finno-Ougriennes 1923. p. 194-201. Bibliogr. lábj. A.

Nyugati források alapján a szovjetállam nemzetiségi politikája eredményeként autonómiához jutott votják, cseremisz, zürjén, mordvin nemzetiségek újjáéledéséről.

1038. BARANYAI Zoltán: Finnugor népek önkormányzati alakulatai. = M. Ny. 1924. p. 21-23. Bibliogr. lábj. R.

Szovjetoroszország nemzetiségi politikájáról a finnugor népekkel kapcsolatban.

1039. ZÜRICHBEN és Moszkvában. = M. Kisebbség 1924. [1.] p. 183. A.

Utalás Kamenyevnek a 2. szovjet kongresszuson tartott beszédére, amely szerint a Szu. figyelemmel kiséri a romániai és lengyelországi kisebbségek sorsának alakulását.

1040. BONKÁLÓ Sándor: Az ukrán nemzet sorsa az 1919 év végétől. = M. Kisebbség 1924. [1.] p. 629-637. T.

A szovjet nemzetiségi politikáról.

1041. FOKOS Dávid: La renaissance nationale des Zyrienes. = Revue des Études Hongroises et Finno-Ougriennes 1925. p. 243-254. Bibliogr. lábj.

Szovjet és egyéb külföldi források felhasználásával: a zürjén kultúra újjáéledéséről a Szu.-ban.

Magyar kisebbség a szomszédos államokban

1042. JANCSÓ [BENEDEK] Benoît: Defensio nationis Hungaricae. Recours en appel auprès du tribunal de l'opinion scientifique impartiale de l'humanité. Bp., Hornyánszky ny., 1920. 287 p. OSZK 117.319

1918 dec.-ben írt mű; a cseh-szlovák, román és mo.-i szláv nemzetiségek függetlenségi törekvéseinek birálata.

Ism.: M. P. 1920. p. 76-81. (Benisch Lajos)

1043. PAÁL Árpád: Népkisebbségi politika az utódállamokban. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 769-773. P.

1044. BENISCH Arthur: A Magyarországtól elszakított területek nemzetiségi és felekezeti viszonyai. = Föld és Ember 1922. p. 192-208. A.

Stat. adatok értékelése.

1045. OLAY Ferenc: A magyar kultúra válságos évei 1918-1927. Előszó: Perényi Zsigmond. Kiad. a Magyar Nemzeti Szövetség. Bp., (Hornyánszky ny.), 1927. VIII, 337 p. Bibliogr. p. 324-332. és lábj. 63308
Ua. franciául: Les années critiques de la culture hongroise 1918-1927. Bp., (Hornyánszky ny.), 1927. 337 p.

Az elcsatolt magyar területek vallás- és oktatásügye, szellemi élete.

Ism.: Irodtört. 1928. p. 169-170. (P[intér] J[enő]) - M. Külpolitika 1927. 24. p. 13-14. (Szakács Kálmán) - M. P. 1928. p. 50-51. (Kemény István) - R. de H. 1927. p. 142-143. (G. de H.) - Ttud. 1928. p. 279-280. (Sz. Gy.)

1046. BENEDEK Marcell: A magyar szellemi élet decentralizálása. = Korunk 1927. p. 32-38. T.

... és megosztottsága, az elszakított területek szellemi élete. Gyalui Farkas hozzászólását l. uo. p. 156-159.

1047. JANCSÓ Benedek: A magyar társadalom és az idegen uralom alá került magyar kisebbség sorsa. = M. Sz. 1927. p. 50-57. P.

A határokon túli m. kisebbség kulturális és anyagi támogatásának szükségessége. Az erőszakos területi revizió háborús kockázata, ennek elutasítása.

1048. BARTA Lajos: Magyar gyarmatok. = Ny. 1927. [2.] p. 223-233. P.

A határokon túli magyarság önálló szellemi életének problémái. Gaál Gábor hozzászólása: Korunk 1927. p. 648-650.

1049. XERDÉLYI Jenő: 1918-1928. A magyarság az utódállamokban és Magyarországon. Pozsony, 1928. 96 p.

Ism.: M. Sz. 1928. [3.] p. 53-56. (Steier Lajos)

1050. KOGUTOWICZ Károly: Az elszakított országrészek magyarsága. = Föld és Ember 1928. p. 4-41. Bibliogr. lábj. A.

Részl. stat. táblázatok.

Románia. Erdély. A kontinuitás elmélet

1051. KOVÁCS Alajos: Életképes-e a román uralom Magyarország keleti felében? = K. Sz. 1919. 3-12. p. 185-203. P. és klny.

Kísérlet a románság kult. és gazd. hátrányainak felmutatására.

1052. JANCSÓ [Benedek] Benoît: Quelques reflexions critiques sur l'essai de N.P. Comnène "La terre Roumaine a travers les âges." Atlas historique et ethnographique. Paris, Payot, 1919.- Bp., Hornyánszky, 1920. 36 p. II térk. x 7585

A dáko-román kontinuitás elmélet bírálata m., román és egyéb forrásokra hivatkozással.

Ism.: Századok 1920. p. 493-495. (-ch -e.)

1053. SCHMIDT Tibolt: Az erdélyi oláh kérdés és Nagy-Rumánia. Bp., Terminus ny., 1920. 48 p. /Az Erdélyi M. Székely Szöv. kvtára, 2/ 340636

Bp.-en tartott ea. A románok eredetéről, helyzetükről Erdélyben, a "dáciai kontinuitás" elméletről, forrásutalásokkal, soviniszta hangnemben.

1054. RADULESCU, C. Motru - Emil ISAC: A kultúrák közössége. = Napkelet (Kvár) 1920. p. 46-47. A.

Az edélyi m. és román nép egymásra utaltságáról, közös kultúrájáról.

1055. APÁTHY István: Erdély az összeomlás után. = Ú. M. Sz. 1920. p. 147-176. T.

Forradalmi és nemzetiségi mozgalmak, hatalomváltás - 1918 okt. 1919 jan.

1056. XOSVÁT Kálmán: Idea Europeana. = Zord Idő 1920. aug. 1. p. 648-650.

Emil Isac: Egy magyar költőhöz c. irásáról, a nemzetiségi művelődés jogát hangoztató I.E. c. folyóiratról.

1057. JANCSÓ B[enedek]: Hungary and Roumania. London-New York-Bp., Dawson - Steiger - Pfeifer, 1921. 64 p. /East European Problems, No. 22-24./ 340095

Áttekintés 1868-tól 1918-ig.

1058. THE TRANSYLVANIAN question. By A[ladár] Ajtay, B[enedek] Jancsó, A. Kovács. Bp., Pfeifer, 1921. 102 p. /East European Problems, No. 15-18/ 315582

1059. Sz.K.: A ROMÁNOK birtokpolitikája a Magyarországtól elszakított területeken = K. Sz. 1921. p. 231-242.

1060. JÁSZI Oszkár: Visszaemlékezés a román nemzeti komitéval folytatott aradi tárgyalásaimra. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 1345-1356. P.
Klny.: Cluj-Kvár, Lapkiadó, 1921. 14 p.
OSZK 117.207

1061. ERDÉLYI (ARADI) Viktor: A nemzeti kisebbségek kérdése Nagyromániában. Turda, Füssy ny., 1922. 31 p. /Szociológiai tanulmányok, 1/ OSZK 811.331

1062. GYÁRFÁS Elemér: Erdélyi problémák. Kolozsvár, Erdélyi Irod. Társ. kiad., 1923. 268 p. 54427

1903-1922 közti cikkek.

Ism.: E. Irod. Sz. 1924. p. 43-45. (V[árady] A[urél]) - M. Kisebbség 1923. p. 744-747. (Aradi Spectator) - M. K. 1924. p. 567-574. (Szatmári József)

1063. KOCSÁN János: Államnyelv és igazságszolgáltatás. = M. Kisebbség 1923. p. 16-20., p. 117-122. P.

A román tárgyalási nyelv kötelezővé tétele a bíróság előtt. Ennek kritikája.

1064. J[AKABFFY] Elemér: Seton Watson (Scotus Viator) tanulmánya Erdélyről. = M. Kisebbség 1923. p. 109-113., p. 389-391. R.

S. W.-nak a The Slavonic Review-ben. (1922. p. 306-322. és 1923. p. 533-551.) közölt, Erdély múltjával és helyzetével foglalkozó tanulmányának kritikája, tárgyi tévedéseinek feltárása.

1065. JAKABFFY Elemér: Astra és EMKE. = M. Kisebbség 1923. p. 705-711. T.

Az Asociaţiunea Transilvana (Román Irodalmi és Közművelődési Egyesület) és az EMKE szerepéről.

1066. HORVÁTH József: Az ultranacionalizmus. = M. Kisebbség 1924. [1.] p. 361-364. A.

... Romániában, és káros következményei.

1067. BOTOS János: Dr. Ludovic Ciato: A kisebbségi kérdés Nagyromániában. = M. Kisebbség 1924. [1.] p. 586-592. R.

Román szerző a kisebbségek védelmében irott könyvéről.

1068. BUDAY Árpád: Van-e alapja a dákó-román kontinuitás elméletének? = Emlékkönyv gróf Klebelsberg Kuno negyedszázados kultúrpolitikai működésének emlékére... Bp., Bp.-i Hirlap ny., 1925. p. 127-137. Bibliogr. lábj. 82926

Hivatkozások román és nyugati forrásokra.

1069. VALLÁSI kisebbségi jogok amerikai nagybizottsága: A vallási kisebbségek Erdélyben. Összeáll.: Cornish, L. C. Lugos, Husvéth - Hoffer, 1925. 103 p. 58585 92258

Ua. folytatólagosan a M. Kisebbség 1925. évf. p. 381-783. között.

Erdélyben végzett helyszíni vizsgálatok alapján 135 sérelmes eset leírása a vallásgyakorlás, nyelvhasználat, oktatás szabadsága gyakorlatával kapcsolatban. A román válasz és ennek bírálata.

1070. CABOT, John M.: The racial conflict in Transylvana. Boston, Mass., Beacon Press, 1926. 206 p. Bibliogr. lábj. és p. 201-206. OSZK 606.526

A m. és erdélyi román uralom összehasonlítása a m. és román értékelések ismertetése és kritikája. A Bánát kérdése.

Ism.: Ung. J. 1927. p. 303. (K.S.)

1071. RAJKA [László] Ladislaus: Was die Ungarn von Siebenbürger Sachsen halten? = Klingsor 1926. p. 212-214. P.

1072. LEMENY Johann: Was die Siebenbürger Rumänen von den Sachsen und Ungarn halten? = Klingsor 1926. p. 343-344. P.

1073. KERESZTURY [Sándor] Alexander: Die kulturelle Lage der Siebenbürger Rumänen in der Gegenwart. = Klingsor 1926. p. 376-378. P.

1074. DRAGOMIR, Sylvius: The ethnical minorities in Transylvania. Genève, Sonor Pr., 1927. 131 p. I t. 74055

Szász Zsombor: Erdély Romániában című angolul The minorities in Roumanian Transylvania c. művére válaszként a román etnikum tört. elsőbbségéről. Stat. kivatkozások. Az 1918 utáni erdélyi viszonyokról.

Ism.: U. Jb. 1929. p. 170-171. (Z.)

1075. xMÓRICZ Miklós: Erdély és a Regát. Gazdaságpolitikai tanulmány Erdély mai helyzetéről. [Lugos, M. Kisebbség K., 1927.?] 240 p.

Erdélyi és regáti tőkés szervezetek 1914-1929. Erdély gazdasági önállóságának előnyei.

Ism.: M. Kisebbség 1928. p. 499-501.

1076. SZÁSZ Zsombor: The minorities in Roumanian Transylvania. London, Richards Pr., 1927. 414 p. Biliogr. lábj. 62407
xUa. magyarul: Erdély Romániában. Népkisebbségi tanulmány. Bp., Grill, 1927. 366 p.

Igen gazdag könyv- és sajtóforrásanyagra támaszkodó tanulm. az erdélyi magyarok, szászok, zsidók helyzetéről 1918 után. Függelékben az 1918. dec. 1-i gyulafehérvári rezolució.

Ism.: D. Sz. 1928. 9. p. 564-565. (Gramantik Margit) - M. Kisebbség 1927. p. 669-672.

1077. NAGY [Miklós] Nicolas: L'avenir de Transylvanie. = R. H. 1927. p. 87-106. P.

Magyarok és románok viszonya, Erdély sorsa. Tört. előzmények.

1078. JAKABFFY Elemér: Die ungarische Minderheitenlage in Rumänien und die Entwicklung des allgemeinen Minderheitengedankens in Rumänien im Jahre 1927. = Klingsor 1928. p. 144-151. A.

1079. JANCSÓ Benedek: A "Hazafias hazugság" rendszere Romániában. = M. Sz. 1927. p. 178-182. P.

A romániai "optánsper" és az "agrárreformok" körüli sajtópolémiáról és a hivatalos propagandának a román sajtó által is cáfolt állításairól.

1080. KERESZTURY Sándor: Az erdélyi városok elrománosításának kérdéséhez. = M. Kisebbség 1927. p. 376-382., p. 397-405. T.

A románság városoktól való távolmaradásának történelmi okai.

1081. BÖNGÉSZÉS évtizedes román lapokban. = M. Kisebbség 1927. p. 519-525., p. 552-561., p. 568-573., p. 637-644. A.

Román kisebbségi sérelmek az első világháborút megelőző években. Válogatás erdélyi román és a regáti lapokban megjelent közleményekből.

1082. ALBRECHT Ferenc: Forrástanulmányok gróf Tisza István román nemzetiségi politikájához. = M. Kisebbség 1927. p. 681-689., p. 721-732., p. 759-770., p. 799-821., p. 844-854., p. 886-893. Bibliogr. lábj. T.

1083. CORNEA Tamás [Toma]: A kisebbségi kérdés. Politikai tanulmány. Cluj-Kolozsvár, Szerző, 1928. 63 p. 65538

A román nacionalizmus bírálata. A romániai kisebbségek egyenjogúságát szolgáló román alkotmány szükségességéről.

1084. DEÁK [Ferenc] Francis: The Hungarian - Rumanian land dispute. A study of Hungarian property rights in Transylvania under treaty Trianon. Introd.. G. W. Wickersham. New York, Columbia Univ. Press, 1928. X, 272 p. Bibliogr. p. 263-268. 67513

A román agrárreform, a magyar lakosság sérelmei s az ezek nyomán keletkezett nemzetközi viták anyagai.

Ism.: U. Jb. 1929. p. 383. (Z.)

1085. MÓCOK, máramarosiak ... = Huszonegyedik Sz. 1928. p. 16-18. P.

Nemzetiségi ellentétekről.

1086. BARABÁS Endre: Az erdélyi magyar és román kultúrzónák. = M. Sz. 1928. [2.] p. 154-162. Bibliogr. lábj. T.

Az 1924. július 26-i román elemi oktatási törvény 159-es (ún. "kultúrzóna") paragrafusa és annak végrehajtása.

1087. PÁL Gábor: Kisebbségi egyezmény és a magyar kisebbség. = M. Kisebbség 1928. p. 617-631. T.

A megnagyobbodott román állam képviselőinek 1919. dec. 9-i vállalása a nemzetiségekkel kapcsolatban ("Párizsi egyezmény") és ennek végrehajtása az eltelt időkben.

1088. JANCSÓ Benedek: A Román Nemzeti Parasztpárt és az erdélyi kisebbségek. = M. Sz. 1928. [3.] p. 140-145. P.

Az erdélyi társadalom különböző rétegei az 1918 előtti és utáni állapotokról. Maniu [Juliu] tevékenysége. Az erdélyi "különállás".

1089. [ERDÉLY 1918-1928]. = M. Sz. 1928. [4.] p. 64-67., p. 123-129., p. 137-142., p. 158-164., p. 356-365. P.

Gyárfás Elemér, Jancsó Benedek, Szász Zsombor cikkei az Erdély elszakadását kimondó gyulafehérvári rezolució 10. évf. alk.-ból az erdélyi magyarság gazd., kult., vallásgyakorlási helyzetéről az eltelt 10 év alatt.

1090. × JANCSÓ [Benedek] Benedetto: Alcune osservazioni sulla storia antica del popolo romena. Roma, An. Romana ed., 1929. [Kivonat az Europa Orientale 1929. júl.-aug. sz.-ából.]

A dáko - román elmélet ellen.

1091. KERTÉSZ Jenő: A tíz év előtti Erdély napjai. = Korunk 1929. p. 8-16., p. 89-98., p. 171-179. T.

A román impérium és az erdélyi-magyarság az 1918. szept.-dec.-i hatalomváltás idején.

1092. SULYOK István: Történelmi vita Erdélyről magyar és román tudósok között. = E. Irod. Sz. 1929. p. 157-162. P.

1093. ASZTALOS Miklós: A kisebbségi történetírás feladatai és módszere. = M. Kisebbség 1929. p. 168-175., p. 223-231., p. 248-252. Ua. önálló kiadványként: Lugos, Husvéth és Hoffer, 1929. 24 p.

Ism.: E. Irod. Sz. 1929. p. 353-354.

1094. FOLBERTH, Otto: Die drei Durchbrücke. Eine Vision der siebenbürgischen Landschaft. = Klingsor 1929. p. 321-327. T.

A Klingsor 1929-es m. számának bevezetője, amelyben az erdélyi öntudat, az egymásra utalt népek szövetsége mellett tett hitvallást.

1095. MÓRICZ Miklós: Erdély gazdasági élete a román uralom első tíz éve alatt. = K. Sz. 1929. p. 712-743. T.

Erdélyi magyarság

1096. JÁSZI Oszkár: A magyar nemzeti kisebbség helyzete Romániában. = B. M. U. 1920. dec. 17. p. 1-2. P.
L. még uarról: J.O.: Az erdélyi magyarság válsága: uo. 1922. márc. p. 3.

1097. AZ ERDÉLYI történelmi egyházak és Románia. Bp., Népies Irod. Társ. 1921. 34 p. Bibliogr. lábj. 342266

A kat. és prot. egyházak helyzete, tört. visszapillantással.

1098. A REFORMÁTUS Presbiteri világszövetség keleti bizottságának jelentése Középeurópának, főleg az oláh uralom alatti Erdélynek helyzetéről. Összeáll. Curtis A. William, Fleming J. R., Webster J. Magdonald [sic!]. Bp., Bocskay-Szöv.-Népies Irodalmi Társ. 1921. 30 p. P 1071

A ref. egyházközségek sérelmeiről, adalékok a csehszlovák nemzeti egyház"-ról és neohuszita törekvésekről is.

Ism.: Ttud. 1921. p. 470-474. (Nyireő István)

1099. AZ ERDÉLYI magyar gazdák sérelmei. = M. G. Sz. 1921. p. 659-665. A.

Török Bálint Románia erdélyi földbirtokpolitikája c. ea.-ának ism. Elhangzott Marosvásárhelyen, 1921. szept. 26-án.

1100. ALBRECHT Ferenc: Az erdélyi magyar kultúra kérdéséhez. = Pásztortűz 1922. [2.] p. 161-163. P.

1101. ANDOR Endre: Sajtónk küzdelmeihez. = M. Kisebbség 1923. p. 128-132. P.

Az 1920-ban indított aradi Rendkívüli Újság betiltásáról.

1102. DÓZSA Endre: Hatóságilag kifogásolt viseletek. = M. Kisebbség 1923. p. 278-282. A.

A magyar viselet és ruhadarabok készítése betiltásáról.

1103. "GLASUL Minorităţilor" = M. Kisebbség 1923. p. 538-541., p. 619-622. A.

Az erdélyi m. értelmiségnek a román közvéleményhez szóló lapjáról, ennek pozitiv fogadtatásáról román körökben.

1104. ERDÉLYI Almanach. Szerk. György Lajos. [Ill.] Bp., Studium, 1925. 268 p. 2534

Cikkek a kisebbségi politikáról, vallási és kult. életről, a m.-román művelődési kapcsolatokról.

1105. PÁSZTORTŰZ Almanach. Szerk. György Lajos. Cluj-Kolozsvár, Minerva, 1925. 272 p. OSZK 19.006

A szépirodalmi részen (p. 1-117.) kívül tanulmányok: Grandpierre Emil: Az erdélyi magyar kisebbségi politika hat éve. /p. 119-127./ - Az erdélyi magyar egyházak kultúrküzdelmei. /p. 127-150./ - Gál Kelemen: Az erdélyi magyar közoktatásügy küzdelmes hat éve. /p. 151-170./ - Gyárfás Elemér: Az erdélyi magyarság

gazdasági helyzete. /p. 170-176./ - Petres Kálmán: Az erdélyi magyar falusi nép kisebbségi életünk kulturális programjában. /p. 177-184./ - Csüry Bálint: Az erdélyi magyar tudományos élet (1919-1924). /p. 226-234./ - Bitay Árpád: Magyar-román művelődési kapcsolatok (1919-1924). /p. 250-253./

Ism.: M. Kisebbség 1925. [1.] p. 70-72. (-rom.) - Napkelet (Bp.) 1925. p. 276-278. (Farkas Gyula)

1106. AUER Pál: Az erdélyi magyar telepesek ügye. = J. K. 1925. p. 137-139. P.

A földkisajátításokkal kapcsolatos hátrányos megkülönböztetés. Népszövetségi állásfoglalás.

1107. SZEKFŰ Gyula: Az erdélyi probléma. = Napkelet (Bp.) 1925. p. 453-466. T.

A magyarság önálló erdélyi szervezkedésének történeti útja és a román impérium alatti önálló szervezkedésének helyeslése.

1108. NAGYENYEDI Album. MCMXXVI. Szerk. Lukinich Imre. Kiad. a Nagyenyedi Bethlen-Koll. volt diákjainak testvéri egyesülete. Bp., (Pátria ny.), 1926. 252 p. Bibliogr. fejezetenként 60014

Ravasz László: Erdélyi lélek. /p. 13-25./ - Imre Sándor: Töredékes gondolatok az erdélyi szellemről. /p. 25-39./ - Szádeczky-Kardoss Lajos: Erdély politikai jelentősége Magyarország történetében. /p. 39-49./ és más cikkek.

1109. SZÁDECZKY KARDOSS Lajos: A "tündér" Erdély. Bp., Pátria, 1926. 40 p. Bibliogr. lábj. OSZK ZKT

Erdély politikai jelentősége, a székely-román rokonság teóriájának kritikája.

Ism.: Századok 1927-1928. p. 81-82. (N. M.)

1110. GÁL Kelemen: Klingsor. Siebenbürgische Zeitschrift. Geleitet v. Heinrich Zillich. 3. Jg. 1926. H. 6-10. = E. Irod. Sz. 1926. p. 406-409. P.

Az erdélyi szász folyóirat magyar vonatkozású közleményeinek, kritikáinak értékelése.

1111. PAÁL Árpád: A magyar népkisebbség életkérdése Romániában. = Híd 1927. p. 101-105. P.

1112. ASZTALOS Miklós: A magyar kisebbség és a történelem Erdélyben. = M. Kisebbség 1927. p. 275-290., p. 325-331. Bibliogr. lábj. T.

1113. TAVASZY Sándor: Erdélyi szellemi életünk két döntő kérdése. = E. Irod. Sz. 1928. p. 3-12. P.

A m. kisebbség "kollektív etikája", világnézeti egységének sürgetése.

1114. GYÁRFÁS Elemér: Az erdélyi magyarság gazdasági küzdelmei 1918-1927. = M. Sz. 1928. [2.] p. 264-267. T.

Az erdélyi románság 1918-ig folytatott gazdasági- és banktevékenysége, a magyarság "felkészületlensége". A bukaresti centralizációs törekvések, külön erdélyi gazdasági érdekek.

1115. GRANDPIERRE Emil: Az erdélyi magyarság politikai küzdelmei az egységes Magyar Párt megalakulásáig. = M. Sz. 1928. [4.] p. 130-136. P.

1116. KÓS Károly: Erdély. Kultúrtörténeti vázlat. Kolozsvár, Erdélyi Szépmives Céh, 1929. 92 p. 60 t. /Erdélyi Szépmives Céh, IV, 2-3/ 83660

Székelyek, csángók

1117. TATROSI [János] John: The Hungarians of Moldavia. London-N.Y., Low W. Dawson-Steiger, Bp., Pfeifer, 1920. 16 p. /East-European Problems, 8/

A csángókról. M. változata: T. J.: A moldovai csángómagyarok. = Kat. Sz. 1921. p. 65-76.
Ua. franciául: R. H. 1922. T. 26. p. 129-134., p. 176-182.

1118. HÓMAN Bálint: A székelyek eredete. = M. Ny. 1921. p. 90-107. Bibliogr. lábj. T.
Ua. klny: Bp., Szabad Lyceum, 1921. 20 p.
Ua. németül: U. Jb. 1922. p. 9-36.

2345/33
2307/17-2

1119. JANCSÓ Benedek: A székelyek. Történeti és néprajzi tanulmány. [Ill.] Bp., Hornyánszky ny., 1921. 46, [1] p. 49759
Ua. angolul: The Székelys. A historical and ethnographical essay. Bp., Hornyánszky, 1921. 48 p.
Ua. franciául: Les Sicules. Bp., Hornyánszky, 1921. 48 p.
Ua. németül: Die Székler. Bp., Hornyánszky, 1922. 48 p.

1120. KRISTÓF György: Magyar avagy székely? = Pásztortűz 1921. [2.] p. 396-399. P.

1121. PAÁL Árpád: Székely és magyar. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 1226-1232. P.

Az önálló székely lelkiségről.

1122. KARÁCSONYI János: A székelyek ősei és a székely magyarok. Cluj-Kolozsvár, Szerző, 1924. 28 p. Bibliogr. lábj. OSZK 177.533

A székelyek magyarságának bizonyítása.

Ism.: U. Jb. 1924. p. 406-407. (Konrad Schünemann)

1123. GYÖRFFY István: A moldvai magyarság száma 1900-ban. = M. Ny. 1925. p. 124-126. A.

1124. BITAY Árpád: A moldvai magyarság. Történeti áttekintés. = E. Irod. Sz. 1926. p. 129-151. Bibliogr. lábj. T.
Ua. önállóan: Cluj-Kolozsvár, Minerva, 1926. 24 p. /Erdélyi Tudományos Füz., 4/ 340889
Tört. visszapillantás az 1880-as évektől.

1125. KARÁCSONYI János: Új adatok és új szempontok a székelyek régi történetéhez. Cluj-Kolozsvár, Minerva, 1927. 29 p. Bibliogr. lábj. /Erdélyi Tudományos Füz., 9/ 340799
Előbb megjelent: E. Irod. Sz. 1927. p. 224-250.
A székelyek eredeztetése a gepidáktól. Nyelvészeti érvek. L. még: Márki Sándor emlékkönyv. Cluj-Kolozsvár, Minerva, 1927. p. 98-124. 63031

1126. SZÁDECZKY KARDOSS Lajos: A székely nemzet története és alkotmánya. Bp., Franklin, 1927. IV, 400 p. Bibliogr. fejezetek végén. 63576
Ism.: Kat. Sz. 1928. p. 375-376. (Balogh Albin) - M. G. Sz. 1927. p. 490-491. - P. Sz. 1928. p. 274-277. (Zsirka Ferenc)

1127. EMLÉKKÖNYV a Székely Nemzeti Múzeum ötvenéves jubileumára. Szerk.: Csutak Vilmos. [Ill.] Sepsiszentgyörgy, Székely Nemzeti Múzeum kiad., 1929. 789,[4] p. 4 t. 1 térk. 70586
Sándor József: Báró Orbán Balázs élete és működése. /p. 235-243./, Viski Károly: A székely népművészetről. /p. 411-437./, Siculus: A székelyek eredetéhez és más cikkek, tanulmányok., Függelékben: Bitay Árpád: Székelyek a román irodalomban. /p. 686./, Szőts Lajos: A szé-

kely kérdés és a székely történet irodalma. /p. 686-711./, K.: A székelyföldre vonatkozó néprajzi irodalom rövid ismertetése és egyéb tárgyú bibliográfiák.

Ism.: D. Sz. 1929. p. 418-421. (Gaál István)

1128. STEUER János: A székely-kérdés válaszútján II. = E. Irod. Sz. 1929. p. 241-252. T.

Előzmény: E. I. Sz. 1927. p. 318-334.

Erdélyi szellem

1129. [x]CZÉZER Lajos: Modern transylvanizmus. = Zord Idő 1920. aug. 1. p. 609-612.

1130. ALBRECHT Ferenc: Erdélyi öntudat. = Pásztortűz 1922. [2.] p. 321-324. P.

1131. BUDAY Árpád: Az erdélyi szellem. = Pásztortűz 1922. [1.] p. 326-334. P.

1132. BODOR Aladár: Az erdélyi lélek. = Élet és Irod. 1923. 2. p. 14-21. P.

Az erdélyi szellemi élet, mint a magyar kultúra kiapadhatatlan erőforrása.

1133. SZEKFŰ Gyula: Az erdélyi probléma. = M. Kisebbség 1925. p. 365-372., p. 407-417. Bibliogr. lábj. T.

A transzilvanizmus, az önálló Erdély lehetősége.

1134. ASZTALOS Miklós: Az erdélyi tudat kialakulása. = M. Kisebbség 1926. p. 61-69., p. 101-109., p. 136-141., p. 170-174. Bibliogr. lábj. T.

1135. GYÖRGY [Lajos] Ludwig: Die geistige Lage der siebenbürgerischen Ungarn seit 1919. = Klingsor 1926. p. 257-264. A.

Heinrich Zillich fordításában. Az irod., tud. és művészetek helyzete.

1136. KRISTÓF György: Transilvánizmus. = E. Irod. Sz. 1926. p. 277-304. Bibliogr. p. 277. T.

Az erdélyi magyarság sajátosságai.

1137. IMRE Sándor: Töredékes gondolatok az erdélyi szellemről. = Pásztortűz 1926. p. 488-498. P.

1138. ASZTALOS Miklós: A "transilvanista - gondolat". Az erdélyi autonomista törekvések. = Új Élet 1927. 1. p. 6-14. P.

1139. RAVASZ László: Erdélyi lélek. = Híd 1927. p. 205-214. T.

Tanulmány a szerző 1927-ben megjelent "Tudom kinek hittem" c. gyűjt. kötetéből.

1140. JANCSÓ Benedek: Van-e szakadás az itthoni és az erdélyi lélek között ? = M. Sz. 1928. [3.] p. 289-299. P.

1141. KUNCZ Aladár: Az erdélyi gondolat Erdély magyar irodalmában. = Ny. 1928. [2.] p. 501-508. T.

Gaál Gábor kritikai reflexióját l. Korunk 1928. p. 907-910., Szentimrei Jenő észrevételeit G.G. kritikájára l. E. H. 1929. [1.] p. 61-63.

1142. KÁDÁR Imre: Az erdélyi gondolat és ellenfelei. = E. H. 1929. [1.] p. 161-165.

Erdély és az egyetemes szabadságeszmény.

1143. ARADI Viktor: Az "erdélyi gondolat" és az "erdélyi lélek". = Korunk 1929. p. 344-351. Bibliogr. lábj. T.

H. Zillichnek a Klingsorban közölt kritikája m. változatát l. E. H. 1929. [1.]

p. 470-472. A.V. válaszát a cikkel kapcsolatos reflexiókra: l. uo. p. 603-604.

1144. JANCSÓ Béla: Magyarság, transsylvanismus, székelység". = E. H. 1929. [1.] p. 388-389. P.

1145. KUNCZ Aladár: Erdély az én hazám. Csendes beszélgetés Áprily Lajossal. = E. H. 1929. [2.] p. 487-492. P.

Csehszlovákiai nemzetiségek

1146. IVÁNYI Béla: Pro Hungaria Superiore. Felsőmagyarországért. Debrecen, [ny. n. ?], 1919. 93 p. Bibliogr. fejezetenként
OSZK 279.400

Általános és megyénkénti visszapillantás a magyar-szlovák viszonyra. 1919 febr.-ban keletkezett előszó a Felvidék elcsatolása ellen.

Ism.: Századok 1919. p. 171-174. (Mályusz Elemér)

1147. STEIER Lajos: There is no Czeh cultur in Upper Hungary. Illustr. by Joseph Makoldy. [Ill.] Bp., Wodianer, 1920. 81 p. Bibliogr. p. 80-81. 47999

A m. kultúra alkotásai a Felvidéken, a cseh kultúra szerepének tagadása.

1148. PAIZS Ödön: A magyar kultúra irredentizmusa Északmagyarországon. = Ny. 1920. [2.] p. 735-737. P.

A cseh-magyar kultúrharc tapasztalatai Szlovenszkóban.

1149. PODHRADSZKY György: A Felföld nemzetiségi viszonyai. = Föld és Ember 1922. p. 8-15. A.

A szlovák, német, ukrán, goral népesség elhelyezkedése és felekezeti arányai, tört. visszapillantással.

1150. PODHRADSZKY György: A tótlakta Felföld politikai és kultúrgeográfiája. Bp., Studium, 1924. 107 p. Bibliogr. p. 60-107.
OSZK 47.284

1151. SETON-WATSON, R[obert] W[illiam]: The Magyar minority. = S.W., R.W.: The new Slovakia. Prague, Fr. Borovy, 1924. p. 99-113. 77561

A szlovák fennhatóság megteremtése által okozott megrázkódtatás a magyarság körében. A magyarság politikai és kulturális jogai és sérelmei az új államban.

1152. MAGYARORSZÁGI hírlapok a megszállott területeken. = Irodtört. 1925. p. 154-155. A.

A Népszava és a Világ csehszlovákiai importjának engedélyezése, e lapok vitája a Szózat c. jobboldali organum vádaskodásaival.

1153. xCRUCY, Francois: En longeant les Carpathes. = Europe 1925. dec. p. 433-447. P.

Magyarok és szlovákok helyzete a Felvidéken a világháború után.

1154. FARKAS Gyula: Az elszakított Felvidék magyarságának szellemi élete. Bp., Pallas, 1927. 46 p. Bibliogr. lábj. /Irodtört. füz., 23/ 319044
Előbb megjelent: Bp. Sz. 1927. 207. köt. p. 66-88., p. 222-241.

Sajtó, kult. egyesületek, irodalom.

Ism.: E. Irod. Sz. 1928. p. 148-149. (Gy.)

1155. THE SITUATION of the Hungarian minority in Czehoslovakia. Publication of the central bureau of the united oppositional parties of Slovakia and Carpathian-Russia. Wien, Kaltschmied print., 1927. 109 p.
OSZK 279.455

1919-1927 közötti fejlemények. A politikai, gazd., kult. sérelmek ism.

Ism.: M. Kisebbség 1927. p. 752.

1156. OTTLIK György: Magyar nemzet - cseh birodalom. = M. Sz. 1928. [2.] p. 112-121. Bibliogr. lábj. T.

Az "államalkotásra egyedül képes magyar nemzet" eszméje. A "csehszlovák nemzet", mint "fikció", a "magyar-tót nemzet" gondolata a szlovákság autonómiájával egyetlen államban.

1157. STEIER Lajos: Benes Eduard. A világháború és forradalmunk. Emlékek, gondolatok a csehek nemzeti szabadságharcáról. Praha 1927. 1-2. köt., 537 p. + 612 p. = M. Sz. 1928. [2.] p. 268-272. R.

A mű nemzetiségi koncepciójának bírálata.

1158. FLACHBARTH Ernő: A csehszlovákiai magyarok és németek viszonya. = M. Sz. 1928. [2.] p. 354-359. A.

1159. KÁSZONYI Ferenc: Egy különös nemzetiségi kérdés. - Kassa. - = M. Sz. 1928. [3.] p. 351-355. T.

Abaúj - Torna vm. és Kassa magyar és szlovák népességéről. Egykori hibás következtetésekről statisztikákkal.

1160. FLACHBART Ernő: A magyarság politikai élete cseh uralom alatt. = M. Sz. 1928. [4.] p. 98-108. P.

1918-1928.

1161. STEIER Lajos: A magyarság jogviszonyai és kultúrális élete Csehszlovákiában. = M. Sz. 1928. [4.] p. 109-122. P.

1162. FLACHBARTH Ernő: A szlovenszkói és ruszinszkói magyarság küzdelme a belső fronton az utolsó öt évben. = M. Kisebbség 1928. p. 322-335. P.

1163. B[RAUN] R[óbert]: A dédelgetett csehek. = Századunk 1928. p. 562. A.

A magyarokat a csehek, cseheket a magyarok ellen kijátszó Habsburg - politika "csehpártiságának" hamis legendájáról.

1164. STEIER Lajos: Ungarns Vergewaltigung. Oberungarn unter tschechischer Herrschaft. Zürich-Lpzg-Wien, Amalthea-Verl., 1929. XXII, 1007 p. 87 t. 8 térk. Bibliogr. lábj.
67251

A magyarság sérelmei a területi elcsatolás után. Párt és politikai viszonyok és harcok rendkivül széles sajtódokumentációra támaszkodó aprólékos rajza.

Ism.: M. Sz. 1929. [5.] p. 46-50. (Balla Antal) - U. Jb. 1929. p. 503. (Z.)

1165. [x]DOBOSSY Imre: A magyar kisebbségi kérdés. = Vetés 1929. 3. (ápr.) p. 13.

A pozsonyi M. Szeminárium kisebbségi és nemzetiségi szakcsoportjának programja.

Szlovákok, kárpátukránok

1166. BONKÁLÓ Sándor: A magyar rutének. Kiad. a Magyarországi területi épségének védelmi ligája. Bp., Pfeifer, 1920. 44 p. Bibliogr. lábj. és szövegben. 45442
Ua. németül: Die ungarländische Ruthenen. = U. Jb. 1921. p. 215-232., p. 313-341.

Tört. áttekintés a 13. sz.-tól.

1167. BONKÁLÓ Sándor: Ruténeink elszlávositása. = M. Helikon 1921. p. 198-200. A.

Kulturális viszonyok a cseh uralom alatt. A kárpátukránok "elukránosodása."

1168. JEHLICSKA Ferenc: A versaillesi béke és mi, szegény tótok. = M. Helikon 1921. p. 453-456. P.

A szlovákság "elcsehesitése" ellen.

1169. HODINKA [Antal] Antony: The home of the Ruthenian people. = Oxford Hung. R. 1922. p. 51-77. T.

1170. KACSANOVSZKY, Joseph - Jules VOLENSZKY - Nicolas KUTKAFALVY: Les ruthènes de Hongrie et de la Tchécoslovaquie. = R. H. 1922. T. 27. p. 114-117. A.

1921. szept. 10-i levél a Népszövetség titkárához a kárpátukránok "magyarországi képviselőinek" nevében.

1171. HODINKA Antal: L'habitat, l'économie et le passé du peuple ruthène au sud des Carpathes. = Revue des Études Hongroises et Finno-Ougriennes 1924. p. 244-275. Bibliogr. lábj. T.

1172. PECHÁNY Adolf: A szlovák kérdés. = K. N. 1925. 3-4. p. 42-52. P.

A szlovák nemzetiség tört. és fejlődésének gondjai a cseh államban.

1173. PECHÁNY Adolf: A Felvidék cseh uralom alatt. = K. N. 1926. dec. p. 23-34. T.

Szlovák és cseh ellentétek.

1174. ÁRKY Ákos: Ruszinszkó küzdelme az autónomiáért. 1918-1927. Bp., Studium, 1928. 55 p. 66716

Az 1918-23 közötti időszak politikai eseményei. Idézetek különböző dokumentumokból: a kárpátukrán, m. stb. politikusok, egyes pártok autónomiáért folytatott küzdelme.

1175. STEIER Lajos: A túrócszentmártoni deklaráció. = M. Sz. 1928. [2.] p. 163-169. Bibliogr. lábj. T.

Az 1918. okt. 30-i deklaráció létrejötte, szövege, az elkövetett "szabálytalanságok." A szlovákiai sajtópolémia.

1176. STEIER Lajos: Tót elkeseredés. = M. Sz. 1928. [2.] p. 354-359. Bibliogr. lábj. T.

A cseh "szupremácia" és ennek hatása.

1177. MISKOLCZY Ágoston: A máramarosi skizma-per 1913-1914-ben. - Adatok azon vád megdöntésére, hogy Magyarország részes volna a háború előidézésében. = M. Sz. 1928. [2.] p. 402-408., [3.] p. 92-96., p. 186-192., p. 285-288., p. 391-392., [4.] p. 92-96., p. 311-316. T.

1178. STEIER Lajos: Újabb elmélet a cseh-tót államegység biztosítására. = M. Sz. 1929. [5.] p. 243-250. R.

Rádl Emanuel: Der Kampf zwischen Tschechen und Deutschen (Reichenberg, 1928.) c. művének értékelése.

J u g o s z l á v i a

1179. SZEGEDY Rezső: A magyarországi horvátok. = Szt. István Akad. Ért. 1920. [2.] p. 92-97. P.

1180. [x] A KISEBBSÉGEK helyzete a délszláv államban. = Magyar Külpolitika 1921. júl. 31.

1181. BATTORYCH [Kornél] Kornelius: Southern slav unity. = Oxford Hung. R. 1922. p. 302-311. P.

A jugoszláv államról, az ottani magyar kisebbségről a békeszerződés után-Seton Watson The southern slav question (1911.) c. műve és a vonatkozó későbbi irodalom felhasználásával.

1182. HORVÁTH, [Jenő] Eugen: The Banat. A forgotten chapter of Hungarian history. = Anglo-Hung. R. 1923. p. 30-52. T. Bibliogr. lábj.

A magyarság és nemzetiségek a Bánátban a honfoglalástól 1920-ig.

1183. MISKOLCZY Gyula: A horvát kérdés (1790-1847). = Századok 1923-24. p. 567-584. Ea.

1184. HAVAS Emil: Magyar kultúra Jugoszláviában. = Genius 1924. jan. p. 34-35. A.

Pillanatkép a huszas évek elején kialakult helyzetről.

1185. WENDEL, H[ermann]: Der Kampf der Südslaven um Freiheit und Einheit. Frankfurt a. M., Frankfurter Societäts Druck, 1925. 798 p. Bibliogr. p. 757-778. 8-34906

Mo. szerepe. A szerb kisebbség helyzete Mo.-on. Tört. áttekintés, bővebben a századelő nemzeti egységtörekvéseiről, Mo. szerepéről s a mo.-i szerb kisebbség helyzetéről.

1186. GÁL József: Az SHS magyarságának politikai élete és harcai. = M. Kisebbség 1926. p. 51-60., p. 86-92., p. 142-145. T.

1187. BERKES József: A magyar kisebbség politikai helyzete az S.H.S. államban. = M. Sz. 1928. [2.] p. 48-53. A.

1188. BERKES József: A jugoszláv agrárreform és a magyar kisebbség. = M. Sz. 1928. [3.] p. 48-53. A.

Statisztikákkal.

1189. BERKES József: A magyarság tizéves élete az S.H.S. királyságban. = M. Sz. 1928. [4.] p. 169-177. T.

1190. FARKAS Geiza: A Szerb Matica jubileumi kiadványai. = Századok 1928. p. 451-452. A.

A magyar - szerb kapcsolatokról a Matica Srbska megalapításáról Pesten I. Lipót korában.

1191. B[RAUN] R[óbert]: Letopis. = Századunk 1929. p. 51-52. R.

Fedor Nikicnek az újvidéki szerb folyóirat 1928. dec.-i sz.-ában a vajdasági kultúrviszonyokról írt cikke kapcsán a m. kisebbség kulturális és gazdasági megerősödéséről az államhatalom burkolt korlátozó törekvéseinek ellenhatásaként.

1192. MISKOLCZY Gyula: A horvát kérdés és a délszláv állam gyökerei. = Napkelet (Bp.), 1929. p. 352-357., p. 423-429., p. 561-569. T.

N é m e t e k

1193. SCHWARTZ Elemér: Nyugatmagyarországi németek eredete. = Ethn. 1921. p. 113-119. T.

1194. PAIZS Ödön: A magyar kultúra harca Nyugatmagyarországon. = Ny. 1921. [1.] p. 483-484. P.

... a német kultúra túlsúlya ellen.

1195. BONITZ Franz: Der "Deutsch-Ungarische Kulturverein". Eine Reminiszenz. = K. N. 1922. 2. p. 56-62. P.

Egyesület a német - m. kapcsolatok ápolására Erdélyben 1918 tavaszán.

1196. ASZLÁNYI Dezső: Megszólal a történelem. Becskerek, Schneller, 1923. 96 p. 54832

Szellemtörténeti fejtegetések a németség hivatásáról, a szociális kérdésről, kommunizmusról, kereszténységről és zsidóságról. Az első két fejezet változata: A.D.: Das Deutschtum. Nagy-Becskerek, 1922. 46,[1] p. 54833

1197 SCHÜNEMANN, Konrad: Die Deutschen in Ungarn bis zum 12. Jahrhundert. Hrsg.: Robert Gragger. Berlin, Gruyter, 1923. VI,154 p. Bibliogr. lábj. és p. 138-140. /Ungarische Bibl. I. Reihe 8/ 87827

A németek betelepülése, társad. helyzetük a IX. sz.-tól Kálmán király koráig. Hivatkozások korabeli forrásanyagokra.

Ism.: Századok 1923-24. p. 332-335. (Pukánszky Béla)

1198. BONITZ [Ferenc] Franz: Zur Deutschenfrage in Ungarn.= K. N. 1923. 10. p. 18-24., 1924. 6. p. 12-17. P.

1199. HASSINGER, Hugo: Die Tschechoslowakei, ein geographisches, politisches und wirtschaftliches Handbuch. Wien-Lpzg-München, Rikola Verl., 1925. 618 p. Bibliogr. p. 602-618. 57468

Főként a csehországi németekről, valamint az 1919 előtti magyar nemzetiségi politika bírálata. /p. 128-134., p. 265-281./

Ism.: Ttud. 1926. p. 216-219. (Varga István)

1200. SCHWARTZ Elemér: A szülőföld kultusza. Nyugat-Magyarországon. = Ethn. 1925. p. 60-62. A.

A burgenlandi német nyelvű lakosság osztrákosításának folyamata.

1201. BURGENLAND. = M. Kisebbség 1925. p. 98-103. T.

Nemzetiségi viszonyokról statisztikai táblázatokkal.

1202. [SZEKFŰ Gyula?] Sz.Gy.: Megjegyzések egy kényes problémához. = Ttud. 1925. p. 253-256. P.

A mo.-i németség faji elkülönüléséről Bleyer Jakabnak a Magyarországban megjelent cikke kapcsán.

1203. x STEINACKER, Edmund: Entwicklung des völkischen Bewußtseins der ungarländischen Deutschen. = Der Auslandsdeutsche 1925. p. 447-448. P.

1204. x BASCH [Ferenc] Franz Anton: Das Deutschtum in Ungarn. München, Pfeifer, 1926. 23 p. Bibliogr. p. 22-23.

Tört. áttekintéssel.

Ism.: U. Jb. 1926. p. 511. (K.S.)

1205. x KORODI, Lutz: Nationale Irrwege in Ungarn. = Preussische Jahrbücher 1926. p. 30-36. P.

Apponyi Albert megnyilatkozásaira reagálva a mo.-i németség sérelmeiről.

1206. JAHRBUCH der Deutschen in Rumänien. Hermannstadt, Kraft-Drotleff, 1927-1928. 7-612

1927.) 47,[1] p. Bibliogr. p. 36-39.
1928.) 47,[1] p. Bibliogr. p. 33-37.

Nemzetiségi statisztikák, a romániai németség gazdasági, kulturális, politikai helyzetére vonatkozó adatok, valamint a külföldi németség adatai, beleértve a magyarországiakat. A bibliogr. függelékekben 1919 előtti művek az erdélyi németekről.

Ism.: E. H. 1929. [1.] p. 157-159. (Sulyok István)

1207. BLEYER [Jakab] Jakob: Das Deutschtum in Rumpfungarn. Unter Mitwirkung von Heinrich Schmidt, Rogerius Schilling, Johann Schnitzer, Bp., Verlag des Sonntagsblattes, 1928. 196 p. 5 térk. Bibliogr. p. 36-38., p. 85-87., p. 102. /Volksbücherei des Sonntagsblattes, 2/ OSZK ZKT

A mo.-i szerb, bajor, frank és egyéb népcsoportok betelepülése, megoszlása, stat. adatokkal, térképekkel.

Ism.: M. Kisebbség 1929. p. 310. - U. Jb. 1929. p. 157-158. (J.)

1208. x KODOLÁNYI János: A svábok lázitása. = Magyarország 1928. márc. 25. p. 5. P.

A mo.-i sváb kisebbség magatartásának bírálata.

1209. JANCSÓ Benedek: A magyarországi németek helyzete és az erdélyi kisebbségek. = M. Sz. 1928. [2.] p. 260-263. P.

Hozzászólás Rieth, Paul: Die geographische Verbreitung des Deutschtums in Rumpfungarn c. könyve a Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt-ban megjelent recenziója nyomán keletkezett vitához.

1210. HOGYAN hangzanak a magyarországi németség panaszai? = M. Kisebbség 1928. p. 281-291. Ea.

Bleyer Jakab képviselő a magyarországi németek mozgalmáról, nemzeti sérelmeiről. Az ea. értékelése.

1211. BLEYER Jakab: A magyarhoni német kérdés megoldása elé. = M. Kisebbség 1928. p. 511-514. P.

A Magyarországi Német Népegyesület és a német oktatás, tankönyvügy Mo.-on.

1212. PUKÁNSZKY Béla: Új orientáció az erdélyi szász történetírásban. = M. Sz. 1928. [3.] p. 150-154. Bibliogr. lábj. T.

Az eddigi Habsburg-párti szemlélet helyébe a szász - román szolidaritás gondolata lépett.

1213. KUBINYI Elek: A burgenlandi németek. = M. Sz. 1928. [3.] p. 251-256. A.

Az osztrákok magyarellenességéről.

1214. TRAEGER Ernő: Elszakított nyugati részek. = M. Sz. 1928. [4.] p. 178-184. T.

A burgenlandi magyarság helyzete 1920-tól.

1215. SCHWARTZ Elemér: Burgenland néprajzi folyóirata inak iránya. = Ethn. 1929. p. 180-181. A.

Az Ausztriához való ragaszkodás ideológiájának propagálása Burgenlandban.

A magyar kisebbség kulturális élete

1216. ŐSZ Béla: Felsőmagyarország iskolaügye a cseh megszállás alatt. Bp., Bethlen ny., 1922. 78 p. /Tudás Könyvtár, 1/

OSZK 295.492

Ism.: M. P. 1923. p. 15-16. (K[emény] F[erenc]

1217. B.: MAGYAR nyelvi és irodalomtörténeti előadások a kolozsvári egyetemen. = Irodtört. 1923. p. 61-63. A.

1218. A MAGYAR oktatás ügyéhez. = M. Kisebbség 1923. p. 157-159., p. 241-243., p. 355-359., p. 392-393., p. 456-457., p. 494-495., p. 582-583., p. 639-643., p. 692-693., p. 732-735., p. 768-769., p. 862-865., p. 918-921., p. 958-959., 1924. [1.] p. 38-39., p. 80-81., p. 130-131., p. 178-179., p. 346-347., p. 426-427.

Az erdélyi m. iskolákról.

1219. SULYOK István: A 6505. számú körrendelethez. = M. Kisebbség 1923. p. 324-328. A.

A felekezeti iskolákról készült és a nemzetiségek jogait csorbító rend. bírálata. Stat. táblázatok.

1220. GOMBOS Benő: A zsidó egység és a zsidó iskolák. = M. Kisebbség 1923. p. 584-588. P.

Önálló zsidó középiskolák terve Erdélyben, ennek éles kritikája a zsidó tanulók magyar anyanyelvű oktatása érdekében.

1221. AJTAY András: Adalékok a kultúrjog-egyenlőtlenséghez. = M. Kisebbség 1924. [1.] p. 720-727. A.

Az erdélyi m. oktatás, könyvtár, közművelődésügy helyzetéről.

1222. GÁL Kelemen: Egy esztendő az erdélyi magyar iskola életéből. = E. Irod. Sz. 1926. p. 14-46. T.

1223. GÁL Kelemen: Erdély magyar közoktatásügye. (1919-1926.) = Bp. Sz. 1926. 204. köt. p. 85-132. Bibliogr. lábj. T.

A m. nyelvű oktatást korlátozó és elnyomó intézkedések bírálata.

1224. AZ ELSZAKÍTOTT magyarság közoktatásügye. Irták: Barabás Endre - Berkes József [stb]. Szerk. Kornis Gyula. Bp., M. Pedagógiai Társ., 1927. IV, 230 p. Bibliogr. lábj.
61044

... a román, a jugoszláv, a csehszlovákiai és az osztrák közoktatás rendszerében. Tört. előzmények: Kornis Gyula, Jancsó Benedek, Barabás Endre, Berkes József, Pechány Adolf és Csuppay Lajos tanulmányai.

Ism.: Kat. Sz. 1927. p. 180-181. (Friml Aladár) - M. P. 1927. p. 53-55. (Kemény Gábor) - Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1926/27. p. 181-183. (K.D.) - Ttud. 1927. p. 103-107. (Benisch Arthur)

1225. KOZMOSZ: A székelység tanügyi önkormányzatához. = M. Kisebbség 1927. p. 259-261., p. 293-295. A.

1226. NYUJTÓDI Gáspár: "Kulturverknüppelung". = M. Sz. 1928. [3.] p. 364-368. P.

Az erdélyi m. diákok egyetemre és főiskolára jutásának nehézségei.

1227. BARABÁS Endre: A magyar iskolák a román uralom alatt. = M. Sz. 1928. [4.] p. 143-150. P.

1918-1928.

1228. AZ ERDÉLYI és magyarországi román egyházak és iskolák élete és szervezete a világháború előtt. - Román források alapján. - = M. Kisebbség 1928. p. 709-716., p. 751-760., p. 784-800., p. 823-832., p. 860-870., 898-903. T.

1229. BALÁZS András: Adatok az erdélyi kisebbségek iskolavédelmi küzdelmeihez. 1919-1929. Cluj-Kolozsvár, Minerva, 1929. 265, IV p. Bibliogr. lábj. 71258

1919-1929 közötti kérelmek, folyamodványok, emlékiratok, beadványok, hozzászólások és hírlapi cikkek.

Ism.: E. Irod. Sz. 1929. p. 395-397. (Biró Vencel) - M. Kisebbség 1929. p. 851-853.

1230. A ROMÁNIAI magyar nyelvű oktatásügy első tíz éve 1918-1928-ig. = M. Kisebbség 1929. p. 60-70., p. 88-96., p. 135-142., p. 176-182., p. 243-247., p. 292-295., p. 362-372., p. 419-428., p. 489-497., p. 528-531. Bibliogr. lábj. T.

Magyar kisebbségek irodalma és művészete. Emigrációs irodalom

1231. MI az igazi magyar irodalom? - A Napkelet körkérdése - = Napkelet (Kvár) 1920. p. 404-416., p. 504-508. P.

Bartalis János, dr. Borbély István, Endre Károly, dr. Erdélyi László, Erdélyi Viktor, Halász Gyula, ifj. Halász Gyula (Brassai), Marót Károly, Márki Sándor, Nagy Dániel, Sándor József, Sipos Domokos, Szentimrei Jenő, Tompa László, Walter Gyula nyilatkozatai.

1232. ANKÉT a magyar irodalomról. = Tűz 1921. 1-2. p. 68-80. T.

Az utódállamok magyar irodalmának helyzete Falu Tamás, Lengyel József, Mihályi Ödön, Barta Sándor, Mácza János, Kolnai Aurél irásai.

1233. KOVÁCS László: Erdélyi irodalom. = Pásztortűz 1922. [2.] p. 135-137. P.

1234. TAMÁSI Áron: Az erdélyi magyar irodalom körül. = Pásztortűz 1923. [1.] p. 641-642. P.

1235. KRENNER Miklós: Az erdélyi irodalom. = Genius 1924. jan. p. 23-24. P.

1236. JÁNOS Lajos: Van-e vajdasági magyar irodalom? = Genius 1924. márc. p. 40-41. P.

1237. KRISTÓF Gy[örgy]: La société littéraire hongroise de Transylvanie. = Cultura 1924. 2. márc. p. 195-196. A.

Az Erdélyi Irodalmi Társaságról 1888-as alapításától a huszas évek eleji működéséig.

1238. BALÁZS Béla: A háború utáni magyar irodalom. = Diogenes 1924. 22. p. 4-6. P.

Különböző írói csoportosulások az emigrációban.

1239. GYÖRGY Lajos: Az erdélyi magyarság szellemi élete. (1919-1925.). = Bp. Sz. 1926. 204. köt. p. 50-72., p. 186-240. Bibliogr. lábj. T.

Irodalom, képzőművészet, könyvkiadás, tudomány, kulturális szervezetek.

1240. NÉMETH László: Erdély lelke a legújabb irodalomban. = Ttud. 1926. p. 392-401. T. Német ny. kiv.: p. 477-478.

1241. [KÖRKÉP a kortársi magyar irodalomról.] = Korunk 1927. p. 81-96. P.

Komlós Aladár a magyarországi, Szentimrei Jenő az erdélyi, Fábry Zoltán a szlovákiai, László Ferenc a jugoszláviai m. irod.-ról.

1242. SZENTIMREI Jenő: Erdély írói. = Híd 1927. p. 96-100., p. 158-161., p. 198-203., p. 301-306., p. 370-376., 1928. p. 3-7., p. 50-56., p. 136-142. P.
Ua. németül: Klingsor 1927. p. 422-426., p. 457-462.

A kortárs - irodalomról.

1243. ALAPY Gyula: Szlovenszko irodalmi élete. = Könyvb. L. 1927/28. p. 91-94. A.

M. írókról.

1244. MILKÓ Izidor: A vajdasági külön magyar irodalom kérdése. = Könyvb. L. 1927/28. p. 253-255. P.

1245. HARASZTI Sándor: Vajdasági magyar irodalom. = 100 % 1927-1928. p. 281-282. A.

1246. FLACHBART Ernő: A szlovenszkói magyar kultúráról. = Könyvb. L. 1927/28. p. 311-313. P.

Főként az irodalomról.

1247. FÁBRY Zoltán: Szlovenszkói magyar irodalom. = 100 % 1927-1928. p. 363-365. A.

1248. ERDÉLYI irók a magyar irodalom egységéről. = E. H. 1928. [1.] p. 55-58., p. 146-151.

Ravasz László Irodalmi schizma c. cikkének visszhangja. Benedek Elek, R. Berda Mária, Kós Károly, Makkai Sándor, Molter Károly, Remenyik Sándor, Krenner Miklós (Spectator), Szentimrei Jenő és Tabéry Géza nyilatkozatai: az erdélyi irodalom önállóságának védelme. A magyar irodalom válságáról.

1249. KUNCZ Aladár: A Pen - Klub és a magyar kisebbségi írók. = E. H. 1928. [1.] p. 245-248. P.

1250. SZEKFŰ Gyula: Az erdélyi magyar irodalom kérdése. = E. H. 1928. [1.] p. 13-15. P.

Az erdélyi irodalom önállóságáról, radikális vonásairól, magas színvonaláról, a magyar tudományos irodalom hiányáról Erdélyben.

1251. [x] IFJÚSÁG és irodalom = Vetés 1928. 2. (okt.) p. 5-6.

A Szent György Kör pozsonyi kongresszusáról, az ifjúság és a m. irodalom viszonyáról. A Szent György Kör könyvtára jegyzékének közlésével.

1252. JANCSÓ Benedek: Román - magyar kultúrális megértés és a PEN-Klub Erdélyben. = M. Sz. 1928. [4.] p. 264-268. P.

A kisebbségi irodalom művelőinek a román PEN-Klubhoz való csatlakozása. Hozzászólás egy sajtóvitához. A románok és

kisebbségek közeledésének szükségességéről. L. még "Spectator" (Krenner Miklós) cikkét a Pen-Klub és az erdélyi kisebbségek címen: E. H. 1928. [1.] p. 427-431.

1253. KÁDÁR Imre: A negyedik marosvécsi találkozó. = E. H. 1929. [2.] p. 557-559. P.

Az E. H. és táborának helyzete az erdélyi irodalmi életben.

1254. SZIKLAY Ferenc: A kárpátalji magyar irodalom tíz éve. = E. H. 1929. [2.] p. 812-815.

j. FAJKUTATÁS. RASSZIZMUS

1255. [SUPKA Géza] s.g.: Dr. Lepsius okmányai. = F. Sz. 1921. p. 352-357. A.

A török kormány 1915. szept. 15-- dec. 1. közti, az örmény kisebbség teljes kiirtását célzó tömeggyilkosságairól, a feltárt hiv. dokumentumok ismertetése.

1256. VÁRNAI Dániel: Fajvédelem és filohungarizmus. = Sz. 1922. p. 481-485. A.

1257. BÁCS Imre: Fajkérdés és kritika. = Új Kultúra 1923. p. 319-321. P.

Az Auróra c. lap kritikája.

1258. SZEKFŰ Gyula: A faji kérdés és a magyarság. = Napkelet (Bp.) 1923. p. 801-820. T.

... mint népfaj, keveredései más fajokkal történelme során.

1259. BARTUCZ Lajos: A magyarság faji összetétele. = T. K. 1927. p. 65-80. Bibliogr. lábj. T.

1260. CSEPREGI HORVÁTH János, ifj.: Középosztály -kialakítás. = M. G. Sz. 1928. p. 241-251. T.

A nagyrészt "fajidegen" középosztály regenerálása a kisgazdák integrálásával.

1261. KOMLÓS Aladár: Fajvédő volt-e Ady Endre? = Századunk 1929. p. 308-312. P.

Zsidókérdés, antiszemitizmus

1262. NAGY Lajos: Az antiszemitizmus négyszemközt. Mi az igazság? Bp., (Fővárosi ny.), 1920. 12 p. P 288

A faji gyülölködés pszichikai társad., gazd. motivumairól.

1263. RADISICS Elemér: Reflexiók a Keresztény Kurzushoz. Lehet-e ma megoldani a zsidókérdést? Bp., Pfeifer, 1920. 39 p. Bibliogr. lábj.

A zsidóság szerepe a gazdasági és kulturális életben. A ker. m. "középosztály" féltékenysége és tehetetlensége.

Ism.: K. N. 1920. p. 68-70. (Zigány Árpád)

1264. CSOÓR Lajos: A zsidó földbérlők gazdasági életünkben. = M. G. Sz. 1920. p. 315-322. T.

A bérleti rendszer "nemzetivé" tétele.

1265. BIRÓ Lajos: A zsidók útja. Bp., Pegazus, 1921. 78 p. OSZK 290.814

A m. zsidóságnak a társadalomban, különösen a háború és forradalmak időszakában betöltött helyéről, szerepéről.

Ism.: Napkelet (Bp.) 1923. p. 172-179. (Szekfű Gyula) - Ny. 1922. [2.] p. 1041-1045. (Giesswein Sándor)

1266. GYŐRFFY István: A zsidók letelepedési kisérlete 1787-ben. = Falu 1921. p. 35. A.

1267. NÉMETH József: Közgazdasági erkölcsök - idegen kéz. = M. G. Sz. 1921. p. 55-60. P.

A gazdasági problémák áthárítása a nem magyar honos zsidó bérlőkre, kereskedőkre.

1268. DEZSŐ Lajos: Az elzsidósodott Budapest. = M. K. 1921. p. 198-202. P.

Zsidók és kikeresztelkedettek arányának alakulása stat. adatokkal. A gazdasági problémák fajelméleti szempontú értékelése.

1269. ZSADÁNYI Henrik: Egy holttest körül. = Ny. 1921. [2.] p. 1767-1768. A.

A Goldziher Ignác orientalista temetése körüli antiszemita hecc.

1270. KOVÁCS Alajos: A zsidóság térfoglalása Magyarországon. Bp., Szerző kiad., 1922. 77 p. OSZK ZKT

A faji diszkrimináció szolgálatában készített összeállítás és tanulm.

Ism.: Etn. 1922. p. 105-106. (Ny[árády] M[iklós]) - F. K. 1922. p. 242-243. (P.A.) - Föld és Ember 1922. p. 244. - Kat. Sz. 1923. p. 44-45. (Turi Béla) - M. K. 1923. p. 311-312. (Pezenhoffer Antal) - Ny. 1922. [2.] p. 1400-1408. (Zsadányi Henrik) - Sz. 1923. p. 44-45. (Braun Róbert) - Századok 1923-24. p. 182-185. (J.) - Ttud. 1922. p. 302-305. (Buday László)

1271. NAGY Lajos: Találkozásaim az antiszemitizmussal. Bp., Szerző, 1922. 95 p.

318395

Impresszionista kritikai jegyzetek a faji előítéletek közéleti megnyilvánulásairól.

1272. VENETIANER Lajos: A magyar zsidóság története a honfoglalástól a világháború kitöréséig. Bp., Főv. ny., 1922. 488 p.
B 924/7

Ism.: Századok 1923-24. p. 179-182. (Török Pál)

1273. BARANYAY Sz. Gyula: A zsidókérdés és megoldása. Bp., Bethlen ny., 1923. 94 p. /Társadalmi problémák, I/ OSZK ZKT

A mo.-i zsidóság faji alapon való gazdasági kirekesztése érdekében írott pamflet.

1274. A ZSIDÓ népiség. = Diogenes 1923. 1. p. 16-21., 13. p. 13-16. P.

A M. zsidóság integrálhatatlan népiségként való jellemzése. Tört. visszapillantás, hipotézis a jövőjéről.

1275. A ZSIDÓSÁG és a kultúra. = Diogenes 1923. 2. p. 9-13. P.

A mo.-i antiszemitizmusról.

1276. FÉNYES Samu: Magyar meg zsidó. = Diogenes 1925. 4. p. 1-4., 5. p. 1-4., 6. p. 1-5., 7. p. 1-4., 8. p. 1-5. P.

A mo.-i zsidóság helyzetével kapcsolatos gazd., társ. és kult. kérdésekről. Tört. visszapillantás a reformkorig.

1277. NÉP, faj vagy felekezet? = Diogenes 1925. 13. p. 17-20. P.

A zsidókérdésről.

1278. SCHÖPFLIN Aladár: Judeocentrikus világfelfogás. = Ny. 1925. [2.] p. 166-170. P.

Az antiszemita nézőpont veszélyei az irodalmi, szellemi életben.

1279. FÖLDESSY Gyula: Ady és a zsidóság. = Ny. 1925. [3.] p. 593-596. P.

Vita Dóczy Jenőnek a Magyarság 1925. dec. 6-i sz.-ában az Ady-Múzeum 2. köt.-éről közölt cikkével.

1280. SZÁSZ Zoltán: Magyarság és zsidóság. Bp., Szekulesz, 1926. 260 p. 60018

Az ún. "zsidókérdés" tematikájáról: fajkérdés, ortodoxia, asszimiláció, cionizmus, antiszemitizmus, ker. középosztály helyzete.

Ism.: Láthatár 1927. 2. p. 27. (Hrabovszkyné Révész Margit) - Ny. 1926. [2.] p. 791-793. (Braun Róbert - Századunk 1926. p. 385-387. (Vámbéry Rusztem) - U. Jb. 1927. p. 309. (Z.)

1281. CSETÉNYI Imre: Zsidó vonatkozások a reformkor szépirodalmi sajtójában. = M. Zs. Sz. 1926. p. 116-131. Bibliogr. p. 130-131. A.

1282. MILLOK Sándor: A zsidókérdésről. = Sz. 1926. p. 293-295. P.

Az antiszemitizmusról szocdem szempontból.

1283. Bl. Gy.: HOGYAN oszlik meg a magyar pénzintézetek, kereskedelmi és iparvállalatok vezérkara? = M. K. 1926. p. 465-468. P.

Felekezeti és faji szempontok.

1284. AZ ANTISZEMITA világfront. = Korunk 1926. p. 574-575. A.

Az 1925 őszi bp.-i antiszemita kongresszus kapcsán a németországi antiszemitizmus veszedelmességéről, Hitler külföldi agitációjáról, az európai államokban működő mérsékeltebb, vagy talajtalan irányzatokról.

1285. SZÉKELY Nándor: Magyarországi zsidó írók. = M. K. 1927. p. 443-448. P.

... értékelésük faji alapon.

1286. MUNKÁCSI Ernő: Közjogi törekvéseink az utolsó évtizedben. = Zsidó Évkönyv 1927/28. p. 163-175. P. B 059/530

A zsidóság helyzetéről Mo.-on.

1287. WALDAPFEL János: Magyar zsidó kultúra. = Zsidó Évkönyv 1927/28. p. 178-183. P. B 059/530

A m. tudomány, a művészetek, az irodalom, a közgazdaság területén kiemelkedett zsidók számbavétele.

1288. POLYÁK Béla: Zsidók a magyar mezőgazdaságban. Adalékok a magyar földbirtokpolitikához. Történeti és statisztikai alapon. Bp., Codex ny., 1928. 76 p. OSZK 64.503

Stat. adatok és elemzésük. A vonatkozó törvények a honfoglalástól az 1920-as évekig.

1289. ZSIDÓ kolonizáció Oroszországban. = Korunk 1928. p. 547-551. A.

A tervezett zsidó autonóm köztársaságról.

1290. PÁSZTOR Mihály: Szomorú statisztika a zsidóságról. = Zsidó Évkönyv 1928/29. p. 75-76. A. B 059/530

Az 1910-es, 1920-as és 1926-os népszámlálási adatok alapján: a születések csökkenő, az elhalálozások növekvő adatai, a zsidóság létszámának csökkenése.

1291. X FÁBIÁN Dániel: A zsidókérdésről. = Református Diákmozgalom 1929. p. 146-147., p. 162-163. P.

1292. MAGYAROK és zsidók. = M. Kisebbség 1929. p. 829-830. A.

Az erdélyi keresztény magyarság "alkalomszerűen" vállalja a magyarsággal azonosuló zsidóság magyarként való számbavételét. Az állásfoglalás román kritikájának ism.

1293. DARVAS Simon: Hogyan él a zsidóság a Bácskában és Bánátban? = Zsidó Évkönyv 1929/30. p. 47-48. P. B 059/530

1294. FEHÉR Márton: Az erdélyi zsidóság. = Zsidó Évköny 1929/30. p. 51-52. A. B 059/530

Létszám, politikai élet, közoktatás.

1295. MEZEI Ernő: Tiszaeszlár. = Zsidó Évkönyv 1929/30. p. 193-198. P. B 059/530

Kortársi emlékezés a vérvád körüli parlamenti vitákról.

Numerus clausus

1296. FERDINÁNDY László: A numerus clausus a szegedi egyetemen. = M. K. 1922. p. 165-166. A.

1297. GOMBOS Benő - NEUMANN Miksa, id.: Antiszemitizmus és numerus clausus. = M. Kisebbség 1923. p. 160-170., p. 237-240. P.

A jasii egyetemen Cuza prof. irányításával lefolyt antiszemita diáktüntetések kapcsán a romániai zsidóság társad. rétegződéséről, a numerus claususról, mint a mo.-i "megoldás"-ról.

1298. GÁBOR Gyula: A numerus clausus és a zsidó egyetem. Bp., Fráter ny., 1924. 36 p. B 378/98

Önálló zs. egy. terve.

Ism.: J. 1925. p. 136.

1299. LUKÁCS [György] Georg: Numerus clausus. = K. N. 1925. 1-2. p. 14-16. P.

1300. HALLER István: Harc a "numerus clausus" körül. Bp., Szerző kiad., 1926. 262 p. 6 mellékl.

A törvény előzményei, "fajvédő funkciója", szerepe a trianoni szerz. miatt megnövekedett értelmiségi munkanélküliség "enyhülésében".

Ism.: M. K. 1926. p. 576-578. (Lugosi Gyula) - Magyar Művelődés 1926. p. 136-138. (Csabai István) - U. Jb. 1927. p. 519-520. (Z.)

1301. KOVÁCS Alajos: Értelmiségünk nemzeti jellegének biztosítása. Bp., Stephaneum, 1926. 13 p. 62034
Előbb megjelent: Ttud. 1926. p. 257-269.

Javaslat a numerus clausus kiterjesztésére származási alapon. A kat. értelmiség "hátránya" a prot.-sal szemben. Az elcsatolt területekről menekült értelmiségiek elhelyezkedéséről.

1302. NUMERUS clausus? = J. K. 1927. p. 105. P.

Az ügyvédi "céhrendszer" felállításának terve. A kenyéririgység szerepe. Horváth Jenő, Teller Miksa, Vargha Ferenc, König Vilmos és Gergelyffy Géza hozzászólásait l. uo. p. 143-144., p. 169., p. 177-180., 1928. p. 1-3., p. 11-13., p. 15-16.

1303. A MANSZ álláspontja a Numerus Clausus ügyében. = M. Asszony 1927. p. 288-289. A.

Tiltakozás a törvény esetleges enyhítése ellen, Tormay Cecile nyilatkozata a M. Asszonyok Nemzeti Szövetsége nevében.

1304. A NUMERUS clausus. = Új M. 1927. p. 544-545. P.

1305. VÁMBÉRY Rusztem: Párbaj a numerus clausus-szal. = Századunk 1927. p. 589-591. P.

"A zsidóságukban magukat sértve érző diákok" párbajai kapcsán.

1306. LENDVAI István: A numerus clausus ügyéhez. = M. K. 1927. p. 954-955. P.

Az 1920. évi XXV. tc. külföldi birálatának elutasítása.

1307. FRIEDRICH Sári: A nőhallgatók és a numerus clausus. = Vox Academica 1927/28. 2. köt. p. 72-73. P.

Az értelmiségi munkanélküliség "hatékony ellenszere" a faji szelekció az egyetemi felvételnél.

1308. SAÁD Béla: Der Numerus Clausus. = Vox Academica 1927/28. 2. köt. p. 73-74. P.

A faji törvény betartásának "szükségessége".

1309. GÁBOR Gyula: Küzdelmeink a numerus clausus ellen. = Zsidó Évkönyv 1927/28. p. 150-152. P. B 059/530

1310. MENYHÁRTH Gyula: Az ügyvédség és a numerus clausus. = M. Jogi Szle 1928. p. 148-155. P.

1311. HERLOZ Jenő: Reflexiók az egyetemi tüntetésekhez. = Vox Academica 1928/29. p. 77-79. A.

A diákság antiszemita programakcióinak erkölcsi helyeslése.

1312. VÁMBÉRY Rusztem: Két rektor és a direktor. = Századunk 1929. p. 579-582. P.

A bp.-i tudomány és műegyetem vezetőinek antiszemita állásfoglalásairól.

Asszimiláció. Cionizmus

1313. SIMON Lajos: Hová vezet a zsidók útja? Bp., "Jövőnk", 1919. 80 p. OSZK ZKT OSZK 612.857

Asszimiláció, antiszemitizmus cionista megvilágításban.

Ism.: M. G. Sz. 1920. p. 70-72.

1314. A MAGYAR zsidóság almanachja. Védőirat. Szerk. Szirmai Vidor. Bp., Újságüzem ny., 1920. 190,[2] p. 4 t. 95116 B 303/47

Az asszimilált zsidóság a gazd., kult. és tud. életben. Turóczi (Trostler) József, Szini Gyula, Pollák Illés és mások cikkei.

1315. ABÁDI Imre: A zsidó állam problémája. = F. Sz. 1921. p. 47-51., p. 78-82.

1316. STRAUSZ Adolf: A palesztinai mozgalom. = Bp. Sz. 1921. 539-540. köt. p. 72-94. T.

A cionizmusról.

1317. EÖTVÖS József: A zsidók emancipátiója. Bánóczi József előszavával. Bp., Népszerű zsidó kvtár kiad., [1922]. 64 p. Bibliogr. lábj. /Népszerű zsidó kvtár, 1/ 51206

1318. HALLER István: Faj-e a zsidóság vagy felekezet? Bp., Apostol ny., [1920]. 32 p. OSZK 59.822

1319. HAMBURG József: A cionizmus az emberiség mérlegén. = Korunk 1926. p. 36-42. P.

1320. SCHÖNFELD József: Harcban a zsidóságért. A "Zsidó Szemle" szerkesztője összegyűjtött írásai. 1908-1927. Bp., Általános ny., [1927]. 152 p. 69876

A cionizmust népszerűsítő aktuálpolitikai cikkek.

1321. MAGYAR cionisták. = Diogenes 1927. 18. p. 23-24. A.

A Horthy-rendszer és a cionisták kapcsolata.

1322. SZÉKELY Nándor: A cionizmus. = M. K. 1927. p. 193-201. P.

Tört. előzmények, Herzl Tivadar szerepe. A helyzet Palesztinában.

1323. HATVANY Lajos: Egy zsidó-magyar monológja. = Korunk 1927. p. 327-334. P.

Antiszemitizmus és az asszimiláció akadályai.

1324. RÓNAY Károly, osgyáni: A tóra és népe. A zsidókérdés megvilágítása. Bp., Held ny., 1929. OSZK ZKT

A zsidóság rövid története, asszimiláció és cionizmus dilemmája.

1325. [SZÁSZ] SZÁZ Zoltán: Halljad Izrael. = Toll 1929. 7. p. 27-32. T.

A zsidóság asszimilációjáról és a cionizmusról.

1326. IGNOTUS [Veigelsberg Hugó]: " O mon goye!" = Toll 1929. 13. p. 22-24. P.

A zsidóság beolvadásáról. Braun Róbert hozzászólását l. uo. 14. p. 17-19., Braun Róbert újabb hozzászólását és Ignotus Pálét l. uo. 17. p. 39-41.

1327. BARABÁS Albert: Az arab nacionalizmus. = M. K. 1929. p. 303-307. P.

A palesztinai arabok növekvő ellenállása a zsidó bevándorlással szemben. Anglia érdekei.

1328. KOMLÓS Aladár: A zsidó lélek. = Korunk 1929. p. 405-414. T.

... és az asszimiláció. Tört. visszapillantás az emancipációig. Nádass József reflexióját l. uo. p. 682-684.

Cigányok. Színesbőrűek

1329. GYŐRFFY István: A cigányok. = Falu 1921. p. 59-60. A.

1330. PONGRÁCZ György: A nemzeti eszme ereje. = M. G. Sz. 1924. p. 307-314. Ea.

A keresztény nemzeti gondolat szerepe a fehérbőrű emberiség védelmében a színesbőrűek körében jelentkező egyenjogusítási törekvésekkel szemben.

1331. MOLNÁR Emil: A cigányfaj kriminalitása hazánkban az 1904-1917. években. Miskolc, Magyar Jövő ny. és Lapkiadó Váll., 1926. 8 p. /Miskolci Jogászélet Kvta, 12/
OSZK 12.626/12

A kor rasszista ideológiájának jegyében stat. adatok tendenciózus csoportosításával kisérlet a cigányság "bűnöző jellemének" felmutatására.

1332. TONELLI Sándor: A fehér ember detronizálása. = Századunk 1926. p. 57-66. Bibliogr. p. 57. és szöveg között. T.

A fehér fajvédelem angolszász apostolairól.

1333. HORTOBÁGYI László: Néger szakszervezeti mozgalmak Északamerikában és Délafrikában. = Sz. 1926. p. 445-450. P.

Harc az elkülönítés politikája ellen.

1334. GÁBOR Gyula: Emberevő cigányok. = J. K. 1927. p. 65-66. A.

A kassai "emberevő cigányok" peréről. Utalás az 1782-es Hont-megyei perre, melynek eredményeként a lelki terrorral kierőszakolt "beismerő" vallomások alapján 41 cigányt végeztek ki.

1335. REMÉNYI József: Az amerikai néger kérdés. = Korunk 1928. p. 1-8. P.

1336. HERMANN Antal: A kóbor cigányok kérdéséhez. = Ttud. 1928. p. 79-84. A.

A letelepítés nehézségei.

1337. JÁNOSSY Dénes: A néger probléma az Amerikai Egyesült Államokban. = M. Sz. 1928. [3.] p. 30-35. P.

k. GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM

1338. KEMÉNY [György] Georg: Die fremden Wechselkurse und die Umwälzung der internationalen Wirtschaftsbeziehungen. Essen, A.d.R. Baedecker, 1921. 124 p. 49354

A nemzetközi kereskedelem, áru- és pénzpiac összeomlása az első világháború alatt. A háborút követő válság és infláció Európában.

Ism.: A. Sw. 1924-25. p. 256-259. (Wilhelm Vershofen)

1339. xSZANA [Sándor] Alexander: Die neuen Wirtschaftsprobleme der Donau. Stuttgart, 1921.

1340. TELEKI Pál: Amerika gazdasági földrajza, különös tekintettel az Észak-Amerikai Egyesült Államokra. Bp., Centrum, 1922. VIII, 220 p. /Közgazdasági és közlekedési földrajzi jegyz., I/ 68248

Észak- és Dél-Amerika természeti és gazdasági földrajza.

Ism.: Föld és Ember 1923. p. 86. (Kogutowicz Károly)

1341. GRATZ Gustav - Richard SCHÜLLER szerk.: Die aussere Wirtschaftspolitik Österreich-Ungarns. Wien, Hölder-Pikler-Tempsky, 1925. XV, 334, 17 p. /Wirtschafts- und Sozialgeschichte des Weltkriges/ 58679

Az Ausztria és Mo., valamint a Monarchia és Németország közötti gazd. kapcsolatok az 1910-es évek elejétől a háború végéig.

1342. VARGA Jenő: Ázsia jelentősége a világgazdaságban. = Új M. 1925. 3. p. 43-45. P.

1343. POPPER József: A mai Szovjetoroszország. Egy tanulmányút élményei. Előszó: Pásztor Árpád. [Bp.], Világirodalom, (1926). 326 p. 12 t. 1 térk. /Utazások és felfedezések/ 8-10145

A vasútmérnök szerző szociografikus útinaplója a NEP időszakában.

Ism.: Lit. 1926. 7. p. 31-32. - Sz. 1927. p. 115-116. ([Révész Mihály] Rm.)

1344. LENGYEL Gyula: Az árúellátás és az árpolitika a Szovjetunióban. = Új M. 1926. [2.] Klsz. p. 34-38. P.

1345. KÁLDOR György: Az orosz gazdaság útja. = Századunk 1927. p. 487-497. Bibliogr. p. 497. T.

A hadikommunizmusról és a NEP-ről.

1346. GESZTELYI NAGY László: Tanulmányok a dán gazdasági viszonyokról. = Bp. Sz. 1928. 212. köt. p. 118-128. T.

1347. BÉKÉSSY Sándor: A szociális szellem hatása a nemzeti jövedelemre. = Ú. M. F. 1929. p. 35-41. 1 mellékl. P.

A nemzeti jövedelem elosztásának aránytalanságai, a termelékenység kérdése.

1348. SZENDE Pál: Österreichische Investitionspolitik. = Arbeit und Wirtschaft 1929. 49-52. hasáb. A.

Pénz- és adóügyi reformok, kölcsönök a beruházások ösztönzésére.

K ö z g a z d á s z o k

1349. BERNÁT István jubileuma. - F.D.: Bernát István munkái. = M. G. Sz. 1921. p. 130-133. Bibliogr. p. 131-133. A.

B.I. munkássága, irod. tevékenysége: 1882-1920.

1350. MARCZALI Henrik: Cobden történeti jelentősége. Bp., M. Cobden Szöv., [1921]. 18. p. /Cobden Kvtár, 2/ 8-79808

1351. ANTAL István: Cobden és a magyarországi liberalizmus. = M. G. Sz. 1923. p. 104-108. P.

1352. Sz.L.: DELITSCH, [Friedrich] Frigyes. = Kultúrproblémák [a F. Sz. utóda] 1923. febr. p. 14-15. N.

1353. RÉVAY Mór János: Bevezetés. = John Maynard Keynes: A béke gazdasági következményei. Bp., Révai, 1920. p. V-XVI. OSZK 211.723

1354. FUHRMANN Ferenc: Keynes közgazdasági kiadványai. = Kül. Szle 1923. p. 175-182. P.

1355. RADNAY István: Keynes új gazdasági rendszere. = M. K. 1927. p. 629-632. P.

A gazdasági kérdések szociológiai szempontú megközelítésének értékelése J.M. Keynesnél.

1356. VARRÓ István: Krejcsi Rezső. 1859-1928. = Századunk 1928. p. 625. N.

Szociológusi és gazdaságtudományi tevékenységének méltatása.

1357. GAÁL Jenő: Matlekovits Sándor emlékezete. Bp., MTA, 1926. 26 p. B 920/144

1358. NAMÉNYI Ernő: Matlekovits Sándor. Két emberöltő munkája és eredményei. Bp., M. Cobden - Szövetség, 1922. 126 p. 3 t. Bibliogr. p. 121-126. 8-79811

Ism.: K. Sz. 1922. p. 614-615. (N. D.)

1359. [MATLEKOVITS Sándor]
Éber Antal: Matlekovits Sándor. = K. Sz. 1926. p. 121-132. N. [Emlékezés a Közgazd. Társ. 1926. márc. 23-i közgy.-én]
Heller Farkas: Matlekovits Sándor. = K. Sz. 1925. p. 567-569. N.
[Matlekovits Sándor]. = K. Sz. 1922. p. 561-615. P.
[Előadások M. S. 80. születésnapja alk. a M. Közgazd. Társ.-ban: György Endre, Heller Farkas, Teleki Pál és mások M.S. életművéről, továbbá Szterényi József, Soltész Adolf és Apponyi Albert előadásai az Orsz. Ipartestület azonos témájú közgyülésén.]
Naményi Ernő: Matlekovits Sándor (1842-1925). = Századunk 1926. p. 75-76. N.

1360. [SMITH, Adam]
Bernát István: Adam Smith, a fiziokraták és a magyar mezőgazdaság. = Bp. Sz. 1928. 212. köt. p. 194-211. Bibliogr. lábj. T.
Bernát István: Smith Ádám tudományos előzményei és korszakos úttörő egyénisége. = A. É. 1926. p. 214-217. T.
Fellner Frigyes: Smith Ádám mint közgazda és a klasszikus nemzetgazdaságtani rendszer kialakulása. = Bp. Sz. 1928. 210. köt. p. 84-116. Bibliogr. lábj. T.

[A tanulm. kivonatát l. A. É. 1926. p. 217-222.]
Heller Farkas: Smith Ádám és a közgazdaságtan mai állása. = A. É. 1926. p. 222-232. T.
Sós Aladár: Adam Smith (1723-1790). = Ny. 1923. [1.] p. 87-89. P.
Sós Aladár: Adam Smith, a fiziokraták és a mezőgazdaság. = Századunk 1929. p. 238-240. R.
[Bernát István a Bp. Sz. 1928.-ban közölt ea.-nak kritikája.]

Gazdaságtörténet

1361. HÓMAN Bálint: A magyar királyság pénzügyei és gazdaságpolitikája Károly Róbert korában. Bp., Budavári Tud. Társ., 1921. 306 p. 1 t. 49928

1362. DOMANOVSZKY Sándor: A szepesi városok árúmegállító joga. Lőcse és Késmárk küzdelme az árúmegállításért. 1358-1570. Bp., Akadémia, 1922. X,522 p. 515133

Adalékok a korai polgárság történetéhez.

Ism.: Bp. Sz. 1924. 568. köt. p. 156-160. (Mályusz Elemér) - Levéltári K. 1924. p. 164-167. (Paulinyi Oszkár) - Vierteljahrsschrift f. Sozial- u. Wirtschaftsgeschichte Bd 17. 1923-1924. p. 396., D. S. reflexiója uo. p. 455-456.

1363. ECKHART Ferenc: A bécsi udvar gazdasági politikája Magyarországon Mária Terézia korában Bp., Budavári Tud. Társ., 1922. 380 p. OSZK 223.523

Az ország gazd. helyzete, mezőgazdaság-, vám-, ipar-, kereskedelempolitika, pénzügy. A piacgazdálkodás kezdetei. Fiziokrata elméletek hatása. A polgárság kialakulása.

Ism.: K. Sz. 1923. p. 427-428. (Gaál Jenő)

1364. BALOGH Anna: Gazdasági viszonyaink a Jagellók korában. = M. G. Sz. 1925. p. 229-237. Bibliogr. lábj. T.

1365. MISKOLCZY István: A középkori kereskedelem története. Bp., Szt. István Társ., 1926. 224 p. 1 t. Bibliogr. p. 214-216. /Szt. István kvek, 37/ 57513

Európai és keleti kereskedelem. Régiók szerinti rövid összefoglalás.

Ism.: Századunk 1926. p. 86. (v.i.)

1366. TAKÁTS Sándor: A magyar tőzsérség pusztulása. = Bp. Sz. 1926. 201. köt. p. 333-357. Bibliogr. lábj. T.

A bécsi udvar törekvései a 16. sz.-i mo.-i marhakereskedelem monopolizálására.

1367. GRÜNWALD Béla: Széchenyi magánhitelügyi koncepciójának szellemi és gazdasági előzményei és következményei a rendi Magyarországon 1790-1848. Pécs, Dunántúl Egyet. ny., 1927. 164 p. Bibliogr. lábj. és p. 161-164. /Történeti Értekezések, 14/

63051

1368. SZÁVAY Gyula: A magyar kamarai intézmény és a budapesti kamara története. /1850-1925/. [Ill.] Bp., Bp.-i Keresk. és Iparkamara, 1927. XII.648 p. 17 t., 1 térk. Bibliogr. p. VI., p. 615-647.

62757
B 386/183

A kamara elnökeinek, tagsága összetételének jellemzése.

Ism.: Századunk 1927. p. 250-251. (B.)

1369. VÁNDOR Pál: A közgazdaságtan története. A közgazdasági gondolatok kialakulásának és fejlődésének népszerű ismertetése. Bp., Népszava, 1927. 180. p. Bibliogr. lábj.

62112

Ism.: Századunk 1927. p. 617-618. (Sz. H.)

1370. SCHÄFER László: A merkantilizmus mezőgazdasági politikája Magyarországon. = M. G. Sz. 1927. p. 265-273. Bibliogr. lábj. P.

18. század.

1371. [x]CZÓBEL [Ernst] Ernő: Briefwechsel zwischen Marx und Engels. = Marx-Engels Archiv, Frankfurt M. 1927. Bd. 2. p. 427-441. R.

Engels a Das Kapital I. köt.-éről írt két recenziójának értékelése.

1372. CZETTLER Jenő: Bevezetés az egyetemes gazdaságtörténelembe. -- egyet. nyilv. r. tanár előadásai. Összeáll. és kiad. Szakál Lajos. Bp., Bethánia ny., 1929. 180 p.

Gazdasági elméletek

1373. HELLER Farkas: Közgazdaságtan. 2. köt. Közgazdasági politika. 2. kiad. Bp., Németh, [1920]. XVI,619 p. Bibliogr. lábj.

41057

Az 1. köt. 3. kiad.-át l. 1384. tétel alatt.

Ism.: F. Sz. 1921. p. 272. (Székely Artur) - K. Sz. 1921. p. 243-263. (Balás Károly) - M. Mérn. és Építészegy. Közl. 1921. p. 13-14. (Fábián Gáspár)

1374. VARGA Jenő: A tervszerű gazdálkodás problémája. = Proletár 1920. 24. p. 5-6. P.

A szovjetoroszországi termelési viszonyokról.

1375. SCHWEITZER Pál: Ricardo védelmére - Oppenheimer Ferenc földjáradékelméletének kritikája. = K. Sz. 1920. p. 76-109. Bibliogr. lábj. T.

A földbirtok magántulajdonrendszere révén élvezett munkanélküli jövedelem jogosságának igazolása, hivatkozással D.R. elméletére.

1376. FÖLDES Béla: Az ethikai nemzetgazdaságtan és a szociálpolitika. = Rel. 1921. p. 57-69. Ea.

1377. BALÁS Károly: Politikai gazdaságtan. Közgazdaságtan. Bp., Eggenberger, 1922. 1-2. köt. 50423/1-2

1.) 488 p.
2.) 491-919. p.

Antimarxista alapállású összefoglalás.

1378. SURÁNYI-UNGER Tivadar: Társadalmi és gazdasági tényezők elkülönülése a gazdaságelméletben. Bp., [ny.n.], 1922. 23 p.

Kisérlet a gazdaságtudománynak a társadalmi osztályok helyzetétől független vizsgálatára.

1379. SZEKFŰ Gyula: A magyar bortermelő lelki alkata. Történelmi tanulmány. Bp., Eggenberger, 1922. 83 p. Bibliogr. lábj. 50977

L. még: Sz. Gy.: Faji sajátosságaink a gazdaságtörténet világánál. = Minerva 1922. p. 143-186.

Az evolúciós és a tört. materialista elméletekkel szemben a faji tulajdonságok elhatározó-szerepének hangsúlyozása a termelésben. Hivatkozások 18.-19. sz.-i forrásokra.

1380. SURÁNYI-UNGER [Tivadar] Theo: Philosophie in der Volkswirtschaftslehre. Ein Beitrag zur Geschichte der Volkswirtschaftslehre.

Jena, Fischer, 1923-1926. Bd 1-2.
54919/1-2

1.) 1923. VIII,400,6p. Bibliogr. lábj.
2.) 1926. VIII,547 p. Bibliogr. lábj.

Tanulmányok a pol. gazd. és államelmélet klasszikusairól. /A 3. köt. 1967-ben jelent meg./

Ism.: Schmollers Jahrbuch 1928. p. 351-352. (Waldemar Mitscherlich) - Századunk 1927. p. 406-407. (Székely Hugó) - Ttud. 1924. 6. p. 34-37. (Neubauer Gy.)

1381. VITÉZ Géza, illyefalvi: Társadalmi gazdaságtan. Debrecen, Gárdos, 1923. 1-2. köt. /Jogi kézikönyvek 1-2./ 54867/1-2

1. Alapfogalmak és irodalom. 157 p.
2. Elméleti rész. 150 p.

Egyet. ea.-ok

1382. HELLER Farkas: A háború és a közgazdaságtan elmélete. = K. Sz. 1923. p. 1-22. Ea.

Akadémiai székfoglaló.

1383. HELLER [Farkas]: Die Entwicklung der Grundprobleme der volkswirtschaftlichen Theorie. [1921.] 2. umgearb. Aufl. Lpzg, Quelle u. Meyer, 1924. 162. p. /Wissenschaft u. Bildung, 162/ 60193

1384. HELLER Farkas: Közgazdaságtan. 1. köt. Elméleti közgazdaságtan (1918.) 3. kiad. Bp., Németh, 1925. XVI,352 p. Bibliogr. p. VIII-XIII. 41057
80153

Ua. németül: Volkswirtschaftslehre. Lpzg, Quelle, 1927. XI,294 p. OSZK 34542

A 2. köt. 2. kiad.-át l. 1373. tétel alatt.

1385. LIGETI Sándor: A társadalmi gazdaság dinamikája. Diciosanmartin [Dicsőszentmárton], Cartea Romaneasca din Valea Tarnavei, 1925. 128 p. Bibliogr. szöveg között és p. 47. 57588

A jövedelemelosztás, a "társadalmi fogyasztás" igazságtalanságai.

Ism.: Napkelet (Bp.) 1926. p. 669-670. (N.Gy.) - Ttud. 1925. p. 350-356. (Halász Gábor)

1386. VARGA [István] Stefan: Zwei ungarische Kapitaltheorien. = Schmollers Jahrbuch 1925. p. 835-840. Bibliogr. lábj. T.

Balás Károly és Heller Farkas elméleteinek kritikai ism. - Max Weber tőkeelméletéről

1387. LAURENTZY Vilmos: Az agrárizmus társadalmi szerepe. = M. G. Sz. 1926. p. 51-60. P.

Az osztálykülönbséget "nem ismerő" primitiv és vallásos paraszti életforma "fölénye" az indusztrializált, merkantilista társadalommal szemben.

1388. HELLER Farkas: Támadások a közgazdaságtan néhány alaptétele ellen. = K. Sz. 1926. p. 253-264. T.

Az értékelméletet elvető német irányzatok kritikai ism.

1389. KOVRIG Béla: Rationalismus a gazdaságpolitikában. = K. Sz. 1926. p. 759-770. P.

1390. FÖLDES Béla: Volkswirtschaftliche und sozialpolitische Untersuchungen. Jena, Fischer, 1927. 276 p. 61863

Német szaklapokban, főként a Jahrbücher für Nationalökonomie-ben megjelent tanulmányok foglalata.

Ism.: K. Sz. 1927. p. 252-254. (Domány Gyula) - R. H. 1927. p. 46-48. (E. G.)

1391. HELLER Farkas: Ethikai tudomány-e a közgazdaságtan. Bp., Szt. István Akad., 1927. 20, [1] p. OSZK 66.309
Előzőleg megjelent: K. Sz. 1927. p. 261-269., p. 339-348.

A gazdasági élet és társadalmi erkölcs kapcsolatáról.

1392. NEUBAUER Gyula: A határhaszonelmélet bírálata. Pécs, Danubia, (1927). 166 p. Bibliogr. p. 125-163. 62280

Ism.: Ttud. 1927. p. 303. (H.J.)

1393. SURÁNYI-UNGER [Tivadar] Theo: Die Entwicklung der theoretischen Volkswirtschaftslehre im ersten Viertel des 20. Jahrhunderts. Jena, Fischer, 1927. XII,320 p. Bibliogr. lábj. 61191

Az angol, német, olasz és francia nyelvterületek szerinti áttekintés.

Ism.: Schmollers Jb. 1928. p. 152-154. (Waldemar Mitscherlich) - Ttud. 1927. p. 286-290. (Varga István)

1394. SURÁNYI-UNGER Tivadar: A magyar gazdaságpolitika tudományos alapkérdései. Bp., M. Közgazd. Társ. - Grill - Benkő, 1927. 280 p. Bibliogr. lábj. /Közgazd. Kvtár, 3/ OSZK 214.305

Német ny. rezümé: p. 259-280.

Ism.: Journal de la Société Hongr. de Stat. 1929. p. 306-309. (Szádeczky-Kardoss Tibor)

1395. SURÁNYI-UNGER Tivadar: Statisztika és közgazdaságtan. = K. Sz. 1927. p. 177-195. Bibliogr. lábj. Ea.

Ua. franciául: Statistique et économie politique. = Journal de la Société Hongr. de Stat. 1927. p. 183-204.

1396. NAVRATIL Ákos: Közgazdaságtan és filozófia. = K. Sz. 1927. p. 305-323. T.

1397. NAVRATIL Ákos: Régi igazságok és új elméletek a közgazdaságban. Bp., Akadémia, 1928. 56 p. /Ért. a filoz. és társadalmi tudományok köréről, 3. köt. 5/
OSZK 13.629/III. 3.
Előzmény rövid változatban: A. É. 1927. p. 221-223.

Klasszikus angol közgazdaságtan. Régi és új pénz-, hitel-, és tőkeelméletek.

1398. KARG Norbert: A neoromantikus irányzat és Spann univerzalizmusa a közgazdaságtanban. = K. Sz. 1928. p. 122-134. T.

O. Spann gazdaságfilozófiája és annak szociológiai vonásai.

1399. KISLÉGI[!] NAGY Dénes: A tudományos gazdaságpolitika alapvetése. = Bp. Sz. 1928. 211. köt. p. 424-431. Bibliogr. lábj. T.

A kérdés felvetése.

1400. HAVAS Imre: A kapitalizmus vége? = Korunk 1928. p. 800-806. A.

Werner Sombart, Schmalenbach és Hirsch közgazdasági elméleteiről.

Magyarország közgazdasága

1401. HALLER István: Földmíveskérdés. - BIRÓ Ferenc: A magyar nemzeti ipar és kereskedelem. Bp., Hornyánszky, 1920. 67 p. /Védelmi Tanfolyam/ 8-11533

H.I. ea-a Mo. agrárjellegéről, a mammutbirtokok térítés ellenében történő parcellázásának szükségességéről. B.F. jezsuita páter, a fajmagyarság felkészítésének szükségességéről a "zsidókézben levő" ipar és kereskedelem körében tervezett örségváltásra.

1402. [x]VARGA Jenő: Die wirtschaftlichen Probleme, der proletarischen Diktatur. Wien, Neue Erde, 1920. 138 p.
Ua. 2. kiad. 1921. 138 p.
Ua. Hamburg, 1921. 158 p. /Bibl. d. Komm Int./
Ua. Paris, 1922. 199 p.
Ua. Moszkva, 1922. 145 p.
Ua. bolgárul: Nyikolajev, 1925. 271 p.

1403. [x]VARGA Jenő: Die wirtschaftsorganisation der ungarischen Räterepublik. Reichenberg, Runge, 1920. 20 p.
Ua. magyarul: Berlin, 1920. 20 p.
Ua. " : Moszkva, 1921. 32 p.
Ua. Prága, 1921. 32 p.

1404. CSÁK E. Viktor: A magyarországi kommunizmus gazdasági leszerelése. Bp., Szerző, 1921. 317 p. OSZK ZKT

A Tanácsközt. gazdasági intézkedései, s a felszámolását célzó ellenforradalmi rendeletek ism.-e és értékelése.

Ism.: M. G. Sz. 1922. p. 118-119. (-gnl - [Gesztelyi Nagy László])

1405. LÁZÁR Andor: Gazdaságpolitikai tanulmányok. Bp., Pfeifer, (1921). 88 p. 342756

Az ellenforradalmi konszolidációt szolgáló, részint szétszórtan (M.G.Sz., Ú.M.Sz., Szózat) már megjelent írások gyűjt.-e.

Ism.: M.G.Sz. 1921. p. 627. (-gnl - [Gesztelyi Nagy László])

1406. VÁGÓ József: Kereskedelem, ipar és pénzügyek. = Magyar Évkönyv 1921. Szerk. Süle Antal. Bp., Pantheon kiad., 1921. p. 177-195. B 943/788

1407. NEUHAUS Ferenc: Fölhivás a munkaadó és munkás-szervezetekhez. A tőke és munka sürgős együttműködésének szüksége Magyarországon. = Aurora 1921. p. 81-85. A.

... a németországi "Arbeitsgemeinschaft"-ok mintájára. Udvardy Miklós hozzászólását l. uo. p. 244-247.

1408. SZTERÉNYI József: Magyarország gazdasági helyzete. = M. Helikon 1921. p. 659-664. P.

Valuta, külkereskedelem, ipari termelés.

1409. MATLEKOVITS Sándor: A nemzetgyűlés működése közgazdasági szempontból. = K. Sz. 1922. p. 159-182. Ea.

Az ipari, kereskedelmi, pénzügyi, mezőgazdasági vonatkozású döntések értékelése - 1919-1921.

1410. LAKY Dezső: Csonka - Magyarország megszállásának közgazdasági kárai. Kiad. a M. Tud. Akad. Bp., (M. Tud. Társ. Sajtóváll.), 1923. 468 p. Bibliogr. lábj. /Magyar közgazd. kvtár és remekirók tára, 22/

54355

Ism.: K. Sz. 1923. p. 654-662. (R.M.) - M. G. Sz. 1924. p. 53-55. (G. S.) - Napkelet (Bp.) 1924. p. 88-89. (Moór Gyula)

1411. FELLNER Frigyes: A magyar Szent Korona országai nemzeti vagyonának és nemzeti jövedelmének megoszlása a mai Magyarország és az utódállamok között. = Bp. Sz. 1923. 560. köt. p. 173-240. Bibliogr. lábj. T.

1412. GESZTELYI NAGY László: Magyarország a világgazdaságban. = Kat. Sz. 1923. p. 598-611. Bibliogr. lábj. P.

1413. GESZTELYI NAGY László: Csonka - Magyarország és az utódállamok közgazdasága. Bp., Szerző kiad. 1924. 58 p. OSZK 313.438

Részletek a könyvből: M. G. Sz. 1923. p. 148-168., p. 222-236.

Ism.: M. G. Sz. 1925. p. 160.

1414. MAGYARORSZÁG újjáépítésének kérdéséhez. [Előszó]: Halmay Elemér. Bp., Kelet Népe, 1924. 58 p. 54978

Az 1924-es szanálási törvényjavaslatok megvitatása. Bethlen István, Apponyi Albert, Gratz Gusztáv és mások nyilatkozatai.

1415. RÓNAI Zoltán: Ungarn vor der Sanierung. = Arbeit und Wirtschaft 1924. 315-320. hasáb P.

A gazdasági válság, infláció következményei a különböző osztályok, rétegek életszínvonalában. A szanálás terheinek áthárítása a dolgozókra.

1416. UNGARNS Handel und Industrie in dem Jahre 1924. Hrsg. von der Budapester Handels - und Gewerbekammer. Bp., Handels- u. Gewerbekammer, 1925. 155 p. 13.947/1925

Az ipar és kereskedelem egyes ágazatainak helyzete, eredményei.

1417. VÁGÓ [József] Josef: Rückblick auf die finanziellen und wirtschaftlichen Verhältnisse Ungarns im Jahre 1925. Bp., Grill, 61 p. /Ex: Pester Lloyd 1925./ 59257

1418. SZAKASITS Árpád: A magyar reakció a költségvetés tükrében. = Sz. 1925. p. 422-427. A.

Stat. adatokkal.

1419. GOODE, William A. M.: Hungary. Economic and financial history. = Encyclopaedia Brittannica 13. ed. London - New York, 1926. Vol. 2. p. 396-398.

A huszas évek viszonyairól.

1420. EXNER Kornél: Államháztartásunk egyensúlya. M. Cobden Szöv. Ért. 1926. p. 11-17. A.

A gazdasági élet rendezéséhez.

1421. ALFÖLDI Antal: Magyarország és a nagyobb gazdasági területek. Bp., Egyet. ny., 1927. 250 p. Bibliogr. p. 247-248. 62.931

A világpiac áttekintése a 19. sz. kezdetétől; a szomszéd országokkal létesítendő vámunió előnyei. Irredenta szempontok.

1422. COMMERCE and industry of Hungary in the year 1927. Bp., Chamber of commerce and industry, [1928?] 212 p. OSZK 13.949

1423. GESZTELYI NAGY László: Magyar földért, magyar népért. Gazdaságpolitikai dolgozatok. Kecskemét Petőfi ny., 1927. 216 p. 63148

Szociál- és agrárpol. cikkek gyűjt.-e.

Ism.: M. G. Sz. 1927. p. 440. - U. Jb. 1927. p. 296. (Z.)

1424. LORTSCH, Karl [Charles] szerk: La Hongrie économique et les interêts français en Hongrie. Préf. de G. Blondel. Paris, Giard, 1927. XV.178 p. 4. mell. Bibliogr. p. VII-VIII. 63801

A m. mezőgazd., ipar és kereskedelem helyzete, nemzetközi szerepe a huszas években. Stat. táblázatok.

Ism.: Zeitschrift für die Gesamte Staatswissenschaft 1927. [1928?] Bd. 84. H.3.

1425. DIE VOLKSWIRTSCHAFT Ungarns im Jahre 1926. Unter Mitwirkung von Ludwig [Lajos] Leopold und Josef [József] Vágó. Hrsg. von Georg [György] Kemény mit einem Geleitwort von Alexander [Sándor] Popovics. Wien, Verlag M. Perles, 1927. 224 p. (Sonderabdruck Pester Lloyd/ 2896/2
Ua. Band. 1927. 187 p. 1 t.

Ism.: A. Sw. 1927. Bd. 58. p. 437-438. (S. Schilder) - Lit. 1929. p. 127. - U. Jb. 1927. p. 513. (Z.)

1426. FELLNER Frigyes: Csonka-Magyarország nemzeti vagyona. Bp., MTA, 1929. 94 [1] p. Bibliogr. lábj. 68858

A becslés módszeréről. A mezőgazd., ipari vagyon, épületek, közlekedés. A külfölddel kapcs. kereskedelmi, pénzügyi mérleg.

1427. DIE VOLKSWIRTSCHAFT Ungarns im Jahre 1928. von G. [György] Kemény - J. [József] Vágó. Geleitwort: A. Popovics. Bp., Pester Lloyd, 1929. 201,[2] p. 3 t. 2896/3

1428. LENGYEL Géza: Magyarország exportja Kelet felé. = M. Sz. 1929. [5.] p. 1-6. A.

A szomszédos államok felé irányuló export viszonylag alacsony szintje. A közel-keleti export nagy lehetőségei.

K a r t e l l e k , t r ö s z t ö k

1429. KARTELL és tröszt. Bp., Szfőv. háziny., 1929. 11 p. /Főv. Kvtár: Aktuális kérdések irodalma, 47/ O 171/207/47

Bibliográfia.

Ism.: Lit. 1929. p. 225-226.

*

1430. L.I.: A KARTELLEKRŐL. = M. K. 1926. p. 97-98. P.

A kartellek mint a drágaság okozói.

1431. FARAGÓ László: A trösztökért. = Sz. 1926. p. 212-214. P.

A trösztök tevékenységét korlátozni akaró törvényjav. bírálata. A cikk kom. kritikáját "A magyar szociáldemokrácia és a trösztösödés" címen l. Uj M. 1926. [2.] p. 512-515.

1432. KARTELL-uzsora. = Új M. 1926. [2.] p. 601-604. P.

Az ipari termékek árának növekedése.

1433. IHRIG Károly: A kartellek. = Új Élet 1927. I. p. 62-65. P.

A kartell szerepe a gazdaságban.

1434. KORNFELD Móric: Törvény a kartellekről.- Kísérlet a megoldásra. = M. Sz. 1927. [1.] p. 163-168. A.

Az állam beavatkozásának szükségességéről.

1435. ZELOVICH László: Kartelmozgalom és karteltörvény. = M. G. Sz. 1928. p. 23-33., p. 79-84. Bibliogr. lábj. T.

1436. ZELOVICH László: A kartelkérdés. = Bp. Sz. 1928. 209. köt. p. 77-108. Bibliogr. lábj. T.

... Ny.-Európában és Mo.-on, törvényes ellenőrzésük lehetséges formái.

1437. BRÓDY Béla: A nemzetközi vaskartell. = M. Közgazd. 1928. p. 208-216. A.

... megalakulása, közép-európai kapcsolatai, befolyása többek közt a m. iparra.

1438. KARTELLEK és trösztök. = M. Közgazd. 1928. p. 399-440. T.

Székács Antal az állam szerepéről a trösztök életében, Stein Emil a bankkartellről, Meszlényi Antal a kartellügyi törvénykezésről, Faragó László a szociáldemokraták álláspontjáról.

1439. GÖRGEY [István] Stefan: Die Kartellfrage in Ungarn. = Ungarisches Wirtschaftsjahrbuch 1929. p. 122-124. A.

1440. KIRÁLY Ferenc: A nagy nemzetközi ipari kartelek fejlődésének hatása a nemzetközi jogra. = M. Jogi Szle 1929. p. 225-232. Bibliogr. lábj. P.

Részlet a The Grotius Society 1929. márciusi londoni ülésén tartott ea.-ából. Megjegyzés: "Az angol ny. ea. teljes szövege a Grotius Society évkönyvében fog megjelenni".

1441. MÁRKUS György: A kartellek törvényes szabályozásáról. = Bp. Sz. 1929. 213. köt. p. 420-448. T.

A ny.-európai és amerikai példák. Jav. m. kartelltörvény alkotására.

A d ó z á s , p é n z

1442. CSÉCSY Imre: A pénz és az állam. - A pénz és a középosztály. Megjegyzések Hegedüs Lóránt programjához. = Aurora 1921. p. 26-32., p. 134-141. P.

1443. HELLER Farkas: A pénzelmélet fejlődése. = Közg. 1921. p. 196-222. Bibliogr. lábj. T.

1444. LENGYEL Gyula: Javul a magyar korona. = Proletár 1921. 40. p. 7-8. A.

A m. valuta értéknövekedése mögötti manipulációkról.

1445. EREKY István: A német birodalmi szükségáldozat s a magyar vagyonváltság. = Ttud. 1921. p. 349-390. Bibliogr. lábj. T.

A létminimum, a progresszív adózás kérdéseiről is.

1446. FAYER Sándor: Gondolatok a pénzkérdésről. Valutapolitikai tanulmány. Gratz Gusztáv előszavával. Bp., Franklin, 1922. 44,[1] p.

A pénz funkciója, háborús szerepe. Az infláció.

1447. VÁRADI Gyula: A valuta. /Közgazdasági problémák/ Wien, Európa, 1922. 79 p. /Európa ismeretterjesztő kvtár, 9/ OSZK 321.480

1448. FELLNER Frigyes: Csonka - Magyarország nemzetközi fizetési mérlege és a jóvátétel problémája. = Bp. Sz. 1922. 549. köt. p. 91-108. Bibliogr. lábj. T.

1449. KRESZ [Károly] Charles: Hungarian financial institutions. = Oxford Hung. R. 1922. p. 203-210. P.

Vázlatos kép a huszas évek elején kialakult helyzetről.

1450. POLÁNYI [Károly] Karl: Sozialistische Rechnungslegung. = A. Sw. 1922. Bd. 49. p. 377-420. Bibliogr. lábj. T.

Felix Weil birálatát (Gildensozialistische Rechnungslegung.) l.: uo. 1924-25. Bd. 52. p. 196-218. P.K. válaszát (Die funktionelle Theorie der Gesellschaft und das Problem der sozialistischen Rechnungslegung.) l. uo. p. 218-228.

1451. TUNYOGI SZÜCS Kálmán: Gondolatok a társadalmi pénzelméletről. = K. Sz. 1923. p. 303-317. P.

1452. MAGYARY Zoltán: Az alanyi adók a magyar adórendszerben. = Bp. Sz. 1924. 568. köt. p. 81-115. Bibliogr. lábj. T.

Tört. visszapillantás a századvégtől. A vonatkozó törvények módosításai.

1453. KEPES Ernő: A pénzről. Bp., Magyar Nemzetgazda, 1925. 166 p. 55660

Tudománynépszerűsítő munka.

Ism.: Ttud. 1925. p. 89-90.

1454. MAHLER Sándor: Erkölcs és pénzügyek. = K. Sz. 1925. p. 227-246. Bibliogr. lábj. Ea.

Főként az adómorálról.

1455. FELLNER Frigyes: Az adózás jelen állása Magyarországon. Bp., Franklin, 1926. 41 p. 343209

Előbb megjelent: Bp. Sz. 1926. 203. köt. p. 161-201.

1456. POPOVICS Sándor: A pénz sorsa a háborúban. Bp., MTA, 1926. 157 p. 1 mell. Bibliogr. p. 139-148. /A világháború gazdasági és társadalmi története. Osztrák és magyar sorozat/ 60392

A Monarchia pénzügyei 1867-től a háború végéig.

Ism.: A. É. 1927. p. 43-45. - K. Sz. 1927. p. 805-807. (Éber Antal)

1457. TITKOS adórendszer. = Új M. 1926. [1.] p. 113-115. P.

1458. FÖLDES Béla: Finanzwissenschaft. [1919.] 2. neubearb. Aufl. Jena, Fischer, 1927. XIV, 683 p. Bibliogr. lábj. 97867

p. 1-35.: Az állami és magángazdaság viszonyáról p. 157-566.: Az adózás elmélete, ezen belül az adózás társadalomgazdasági alapjairól, az egyes osztályok rétegek adózásáról.

Ism.: K. Sz. 1928. p. 370-371. (Domány Gyula) - Schmollers Jahrbuch 1924. p. 338-346. (Hans Ritschl)

1459. TELESZKY János: A magyar állam pénzügyei a háború alatt. Bp., Akad. K., 1927. 428 p. Bibliogr. lábj. 64162

Ism.: M. Sz. 1928. [3.] p. 78-81. (Bernát István)

1460. MAKAI Ernő: Modern valutapolitikai problémák. = M. Cobden Szöv. Ért. 1927. p. 14-16. P.

1461. PIKLER J. Gyula: Zur Frage der Dynamik und Systematologie des Geldes. = Schmollers Jahrbuch 1927. [2.] p. 723-760. Bibliogr. lábj. T.
Kivonata: Századunk 1928. p. 159-164., Müller Vilmos hozzászólása: uo. p. 309-315., P.J.Gy. válasza: uo. p. 315-319.

Adalékok az infláció, az érték, a stabil pénz elméletéhez.

1462. DOMÁNY Gyula: A valutarendszerek elmélete. Bp., Grill, 1928. 190 p. /Közgazd. Kvtár, 7/ OSZK 212.890

Ism.: Századok 1929. p. 48-49. (-r.)

Pénz, infláció, stabilizáció. Drágaság

1463. SÁRKÖZY István: A gazdasági konszolidáció útja. = K. N. 1920. 9-10. p. 54-63. P.

Az inflációról.

1464. MARCZALI Henrik: A papirpénz válságainak történetéhez. = J. K. 1921. p. 25-27. A.

... 1762-1811 között.

1465. KALMÁR S. Ernő: Drágaság és szabad forgalom. = Aurora 1921. p. 141-150. P.

Stat. adatokkal.

1466. SÁRKÖZY István: A pénz elértéktelenedésének törvényes elismerése. = M. Helikon 1921. p. 143-149. P.

... a vásárlóképesség, munkabér szempontjából.

1467. MÉHELY Kálmán: A rejtély. = F. Sz. 1921. p. 154-156. A.

Az infláció, a bérek elértéktelenedése.

1468. DÁLNOKI-KOVÁTS Jenő: A megélhetés drágulása a háború kitörése óta. = K. Sz. 1921. p. 262-292. T.

1469. CZETTLER Jenő: A magyar pénzügyek és a gazdák. = M. G. Sz. 1921. p. 371-380. P.

A pénzromlás és a vagyonváltság hatása az egyes rétegekre.

1470. JANKOVICH Béla: A drágaság hazánkban és a világpiac helyzete. = K. Sz. 1922. p. 1-27. T.

Stat. adatokkal - 1913-1921.

1471. PIKLER J. Gyula: Valódi pénz és álpénz. = Ny. 1922. [1.] p. 40-50. T.

1472. FLEISSIG Endre: A drágaságról. = Élet 1922. p. 183-188. P.

1473. TUNYOGI SZÜCS Kálmán: Az árváltozások káros hatásainak enyhítése. = M. G. Sz. 1922. p. 290-303., p. 334-346. Bibliogr. lábj. P.

Infláció és drágaság.

1474. DÁLNOKI-KOVÁTS Jenő: A megélhetés drágaságának jelzőszámai. = K. Sz. 1922. p. 492-496. A.

1475. PÁLYI [Menyhért] Melchior: Das Wesen der Inflation. = Hauptprobleme der Soziologie. Erinnerungsausgabe f. Max Weber. München, Duncker und Humblot, 1923. Bd 2. p. 339-352. T. Bibliogr. lábj. 61755/2

1476. VÁGÓ József: Drágaság, infláció, kivitel. Bp., M. Cobden Szöv., [1923]. 27 p. I t. /Cobden Kvt. 19/ 348269

1477. BALÁS Károly: Valutabetegségünk kérdéséhez. = K. Sz. 1923. p. 347-367. P.

1478. PIKLER J. Gyula: A pénz vásárlóereje és az infláció. = Ny. 1923. [2.] p. 409-424. T. Bibliogr. lábj.

Veres Pál kritikáját l. Sz. 1924. p. 44-46., P.J.Gy. válaszát l. Sz. 1924. p. 85-87.

1479. AJTAY József: A külföldi kölcsön. = Ttud. 1924. 1. p. 1-10. T.

... feltételei, nagyságrendje, felhasználása.

1480. VÁNDOR Pál: A pénzelértéktelenedésről. = Sz. 1924. p. 267-270. P.

1481. SCHÜTZ Géza: Magyarország pénzügyi "szanálása". = Sz. 1924. p. 347-350., p. 454-457. A.

A kétszázötven millió aranykoronás külföldi hitel és a stabilizáció osztályjellege.

1482. DÁLNOKI-KOVÁTS Jenő: Drágaság és hatósági beavatkozás. = K. Sz. 1924. p. 359-375. T.

1483. HANTOS Elemér: A pénz problémája Középeurópában. Bp., TÉBE, 1925. 152 p. Bibliogr. p. 149-152. 8-18402
Ua. franciául: La monnaie, ses systèmes et ses phenomènes en Europe centrale. Paris, Giard, 1926. p. 259. P.

Az infláció hatásai, egyes országok valutapolitikája, tervezet egy közép-európai valutaközösségről.

Ism.: K. Sz. 1927. p. 119-121. (Havas Jenő) - Századunk 1926. p. 90. (m.v.)

1484. JANKOVICH Béla: Infláció és pénzérték az utolsó évtized tapasztalatai nyomán. = A. É. 1925. p. 12-16. A.

1485. MITZAKIS, Michel: Le relèvement financier de la Hongrie et la Société des Nations. Paris, Pr. Univ. de Fr., 1926. XIV,418 p. 4 t. Bibliogr. lábj. és p. 405-409. 58628

Mo. gazd-i helyzete 1914-től. Az infláció, majd a stabilizáció folyamata bő adattára. A bethleni konszolidációs törekvések. A népszövetségi kölcsön szerepe.

Ism.: K. Sz. 1926. p. 324-327. (Szádeczky Kardoss Tibor)

1486. GÖRÖG Frigyes: Valutapolitikai tévedések. = M. Cobden Szöv. Ért., 1926. p. 6-9. P.

Az infláció, defláció és stabilizáció társadalmi kihatásai.

1487. FELLNER Frigyes: A pénzrendszer reformja Magyarországon. = Bp. Sz. 1926. 200. köt. p. 329-346. T. Bibliogr. lábj.

A stabilizáció, a pengő bevezetése.

1488. VARGA István: Tőke és infláció. = K. Sz. 1926. p. 562-588. Ea. Bibliogr. lábj. Klny. is. /OSZK 611.203/

1489. DOMÁNY Gyula: A magyar szanálás. Bp., Grill, 1927. 157 p. Bibliogr. lábj. 60765

Ism.: K. Sz. 1927. p. 270-271. (Hantos Elemér)

1490. IHRIG Károly: A külkereskedelmi mérleg problémájához. = M. Sz. 1927. [1.] p. 169-174. A.

A stabil valuta (pengő) és a külkereskedelmi mérleg passzivvá válása, ennek társadalmi hatása. Stat. adatok.

1491. [x]MITZAKIS Michel: La réforme monétaire hongroise. = Revue Politique et Parlementaire 1927. ápr. 10.

Ism.: R. de H. 1927. p. 44-46. (Hlatky Endre)

1492. DRÁGULÁSI hullám. = Új M. 1928. [2.] p. 462-464. A.

Gazdasági elzárkózás

1493. MÁTYÁS Jenő: Az ipari vámvédelem és a munkásság érdeke. = M. Gyáripar 1921. dec. p. 3-5. P.

1494. LENGYEL Géza: Vámvédelem, ipari többtermelés. Bp., Athenaeum, 1922. 132 p.
OSZK 237.983

A m. gazdaság az önálló vámterület megteremtése után. A védővám vagy pénzügyi vám dilemmája, gazdasági elzárkózás és külkereskedelem. Az új iparvédelem és munkásvédelem kérdései.

Ism.: M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1923. p. 3. (V. G.) - Ny. 1922. [2.] p. 1416-1417. (Zsadányi Henrik)

1495. DÉKÁNY István: Önellátóterület és területi munkamegosztás. = F. K. 1922. p. 230-234. A. Bibliogr. lábj.

A specializált, nem autarkiás gazdaság megteremtése, mint világirányzat.

1496. MATLEKOVITS [Sándor] Aléxandre: Protection douanière de l'industrie nationale. = K. N. 1923. 5. p. 45-48. P.

1497. FODOR Ferenc: Vámpolitika és a háborús politika. = Sz. 1923. p. 528-539. T.

Tört. áttek. A Monarchia felbomlása utáni önálló m. vámpolitika.

1498. MATLEKOVITS Sándor: A kereskedelmi politika mai helyzete. = Bp. Sz. 1924. 566. köt. p. 173-198. T.

A Trianont követő elzárkózási politika.

1499. GESZTELYI NAGY László: A magyar vámpolitika útjai. = Új Élet 1927. p. 198-202. P.

Védővám a magyar mezőgazdaságban.

1500. KNOB Sándor: Hány embert tartunk el külföldön ipari behozatalunkkal? = M. Sz. 1928. [2.] p. 28-34. A.

A munkanélküliség és ennek csökkentési lehetősége importpótló termeléssel.

1501. VARGA István: Gazdasági internacionalizmus és nacionalizmus. = K. Sz. 1928. p. 42-52. Bibliogr. lábj. T.

A szabadkereskedelem és védővám dilemmájáról.

1502. SZTERÉNYI József: Gazdasági autarkia. = M. Közgazd. 1928. p. 53-63. T.

... Magyarország, Ausztria és Németország autarchikus törekvéseinek vizsgálata.

1503. UDVARDY Miklósné: Társadalom és közgazdaság. = D. Sz. 1929. p. 140-142. P.

Javaslat a külkereskedelmi mérleg javítására importhelyettesítő termékekkel.

Gazdasági válságok, konjunktúra

1504. SURÁNYI-UNGER Tivadar: A gazdasági válságok történetének vázlata 1920-ig. Bp., Szt. István Társ., 1921. 160 p. Bibliogr. lábj. 56142

Részletesen a XVIII. sz.-tól.

Ism.: Kat. Sz. 1921. p. 315-317. (B[aranyay] J[usztin]) - M. G. Sz. 1921. p. 348-349. (gszl. [Gesztelyi Nagy László] - M. Középisk. 1921. p. 42-43. (Kossányi Béla)

1505. VARGA [Jenő] E[ugen]: Die Krise der kapitalistischen Weltwirtschaft. Hamburg, Verl. d. Kommunistische Internationale, 1921. 64 p. Bibliogr. lábj. 8-56944
x2. kiad.: Moszkva (1921.) 64 p.

Ism.: Neue Zeit 1921-1922. Bd. 40. p. 189. (Franz Laufkötter)

1506. FENYŐ Miksa: A gazdasági válság. = M. Gyáripar 1921. ápr. p. 1-5. P.

A háború következményei, vám, politika, külkereskedelem problémái.

1507. TUNYOGI SZÜCS Kálmán: A gazdasági válságok enyhítéséről. = M. G. Sz. 1921. p. 381-389. Bibliogr. lábj. P.

1508. LENGYEL Gyula: A magyar gazdasági válság. = Proletár 1921. 41. p. 11. A.

1509. SZENDE Pál: A gazdasági politika jövője. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 717-720.

A háborút követő gazdasági válságról.

1510. VARGA Jenő: Európa újjáépítése. = Egység 1922. 2. p. 1-2. P.

A világgazdasági helyzet, a gazd. válság 1922 májusában.

1511. CZETTLER Jenő: A magyar közgazdaság válsága. = K. N. 1923. 4. p. 57-62. P.

1512. A GAZDASÁGI válság és a finánctőke. = Magántisztv. L. 1924. 9. p. 1-2. P.

1513. KÖZÉPEURÓPA gazdasági válsága. = Új M. 1926. [1.] p. 22-25. P.

A válság okairól.

1514. HELLER Farkas: A szanálási válság. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1926. Technika és közgazdaság. p. 53-61. T.

1515. PÉCSI Albert: Európa gazdasági válsága és Magyarország jövője. = F. K. 1926. p. 193-202. P.

1516. BOÉR Elek: A konjuktura elmélete. Előszó: Földes Béla. Bp., Grill, 1927. 117 p. Bibliogr. lábj. 62255

A konjuktúra és válság fogalma. Modern főként külföldi konjuktúraelméletek ism.

1517. HELLER Farkas: Konjunkturaelmélet és konjunkturakutatás. = K. Sz. 1927. p. 1-20. Bibliogr. lábj. T.

Marx és R. Luxemburg általában a kapitalizmus összeomlását jelző elméletének bírálata. A huszas évek második felének konjunktúrája mint a tőkés rendszer életképességének "bizonyítéka".

1518. TANULMÁNYOK a konjukturakutatásról. Bp., M. Közgazd. Társ., 1928. 167 p. Bibliogr. lábj. /Közgazdasági Kvtár, 6/ OSZK 214.311

Heller Farkas, Andreich Jenő, Konkoly-Thege Gyula, Vágó József, Serbán István, Balogh Tamás tanulmányai. Német nyelvű rezümé.

Ism.: Századunk 1929. p. 100-103. (Sós Aladár)

1519. A MAGYARORSZÁGI gazdasági válság kérdéséhez. = Új M. 1928. [1.] p. 196-200. P.

A külkereskedelem egyensúlyhiánya, ennek következményei.

1520. HAVAS Imre: Konjunkturaelmélet és konjunkturakutatás. = Korunk 1928. p. 401-411. T.

1521. VÁGÓ József: Adalékok a magyar gazdasági programhoz. = Századok 1929. p. 201-216. T.

A gazd.-i mérleg passzivitásáról, a munkanélküliségről Bud János pénzügym. programja kapcsán.

1522. DÁNIEL Arnold: A magyar közgazdaság válsága és a kivezető út. = Századunk 1929. p. 551-558., p. 610-629. Bibliogr. lábj. T.

1523. BODOR Sándor[?]: Mérleg 1929-ről. = 100 % 1929-1930. p. 249-252. A.

A gazdasági világválság hatása Mo.-ra a statisztika tükrében.

1524. KARDOS Dezső: Világválság a mezőgazdaságban. = [100 %] Új Szemle 1929-1930. p. 360-363. P.

S z ö v e t k e z e t e k

1525. GESZTELYI NAGY László: A szövetkezetek szerepe Magyarország gazdasági megújhodásában. = M. G. Sz. 1920. p. 228-235. P.

A szövetkezeti mozg. mint a gazd. és társ. béke "helyreállításának" alapja. A Mo.-i Szövetkezetek Szövetsége az Országos Altruista Szövetség és az egyet. Közgazd. fakultása szerepe a képzésben.

1526. GAÁL Jenő: Szövetségünk és Thessedik [igy!] törekvései. = M. G. Sz. 1921. p. 15-20. P.

Párhuzam Tessedik S. és Károlyi Sándor szövetkezet-szervezési célkitüzései között.

1527. [CSEPREGI] HORVÁTH János: Das Genossenschaftswesen in Ungarn. = U. Jb. 1921. p. 342-350. P.

1528. ANTAL István: Szövetkezetek és a nemzeti újjászületés. = M. G. Sz. 1921. p. 420-433. P.

1529. GESZTELYI NAGY László: A szövetkezetek Erdélyben. = M. G. Sz. 1922. p. 53-54. P.

1530. GESZTELYI NAGY László: A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége megalakulása és feladatai. = M. Szöv. 1922. p. 60-61. Ea.

Gróf Károlyi Sándor beszédének ism.

1531. A BOLSEVIKIEK a szövetkezeti propagandáért. = M. Szöv. 1923. p. 333-334. A.

A szövetkezeti mozgalom térhódításáról a szovjet államban. L. még ugyanerről: Az Orosz Kommunista párt és a szövetkezetek. = Uo. 1924. p. 72-73.

1532. GESZTELYI NAGY László: A magyar szövetkezeti mozgalom ereje. = M. Szöv. 1923. p. 396. A.

A szövetkezeti irodalom jelentősége.

1533. IHRIG Károly: A szövetkezés társadalomgazdasági szerepe. = M. G. Sz. 1923. p. 518-526. T. Bibliogr. lábj.

Részlet: egy készülő tanulmányból.

1534. A SZÖVETKEZETI mozgalom Magyarországon. = M. Szöv. 1924. p. 17-18., p. 30. Ea.

Gróf Károlyi Sándor szerepéről, a mozgalom helyzetéről.

1535. -TS: A SZÖVETKEZETI mozgalom és a "reakció". = M. Szöv. 1924. p. 96-97. P.

A mozg. válsága több európai államban.

1536. SZILÁGYI László: Szövetkezés és szocializmus. = M. G. Sz. 1924. p. 166-174. Bibliogr. p. 174. T.

A gazdaszövetkezetek "politikamentessége"-nek védelmében.

1537. KERÉK Mihály: A földmunkások vállalkozó szövetkezetei. = M. G. Sz. 1924. p. 190-200. T.

A munkásszövetkezetek felhasználása a szakszervezetekkel szemben.

1538. CSEPREGI HORVÁTH János: A szövetkezeti intézmény története. = M. G. Sz. 1925. p. 168-189., p. 257-280., 1926. p. 10-50., p. 106-129., p. 196-212., p. 316-349. Bibliogr. lábj. T.

1539. CZETTLER Jenő: Szövetkezeti ismeretek. -- előadásaiból összeáll. Ihrig Károly. Bp., Pátria, 1926. 115 p. 69818

1540. CSEPREGI HORVÁTH János: A magyar szövetkezeti intézmény története. Bp., Mo.-i Szövetkezetek Szöv., 1926. I. köt. 83570

I.) 1926. 229 p. Bibliogr. lábj. /M. Szöv. kvtár, 2/

Részben a M. G. Sz. hasábjain már megjelent tanulmányok kibővített foglalata. Az 1. köt. "az első m. szövetkezet", a Rév-Komáromi Szabadalmas Hajóbiztositó Társaság alapitásától /1807-1808/ a századfordulóig tekinti a témát.
A 2. köt. 1935-ben jelent meg.

Ism.: A. É. 1927. jan-ápr. p. 51. (Gaál Jenő-Heller Farkas)

1541. HAJDU József: A földbérlő szövetkezeti mozgalom Magyarországon. Kecskemét, Petőfi ny., 1927. 15,[1] p. Bibliogr. p. [16].

341725

A különböző földbérleti rendszerek előnyei és hátrányai. A mezőgazd. szociálpolitikáról is.

1542. VINKÓ István: A rabszövetkezetek. = M. G. Sz. 1927. p. 173-186. T.

Gazd. adattárral az elítéltek számáról, megoszlásáról.

1543. IHRIG Károly: A nagyvárosok ellátása és a szövetkezetek. = V. Sz. 1927. p. 224-243. T.

1544. A HANGYA Szövetkezetek kongresszusa 1928. okt. 25-én. Bp., Hangya, 1928. 39 p.

341741

Ünnepi kongr. a szervezet alapítása 30. évford.-ján. Ea.-ok a szöv. fejlődéséről. A vidéki küldöttek névsora. L. még Jakobei Gyula: A harmincéves Hangya. = M. G. Sz. 1927. p. 399-406.

1545. IHRIG [Károly] Karl: Internationale Statistik der Genossenschaften. Berlin, Struppe-Winckler, 1928. XXIV,275 p. /M. Stat. Társ. kiadvai, 5/

64934

Laky Dezső előszavával. Hitel-, fogyasztási és mezőgazdasági szövetkezetek. Bő stat. anyaggal.

Ism.: M. Sz. 1929. [5.] p. 171-174. (Marschall Ferenc)

1546. TELEKI István: A szövetkezeti mozgalom sorsa Szovjet-Oroszországban. Bp., Pátria, 1928. 404 p. Bibliogr. p. 400-403. és lábj.

OSZK ZKT

... 1917-1929. Szovjetellenes megvilágítás. L. még T. I. cikkét uerről: M. Sz. 1928. [3.] p. 36-41.

Ism.: K. Sz. 1928. p. 816-818. (Óvári Papp Zoltán) - M. G. Sz. 1928. p. 451-456. (Ihrig Károly) - M. Sz. 1929. [5.] p. 175-176. (Ihrig Károly) Ttud. 1928. p. 453. (S.G.)

1547. IHRIG Károly: A szövetkezetek válsága. = M. Sz. 1928. [2.] p. 138-146. T.

1548. STEUER György: A földmunkások vállalkozó szövetkezetei. = M. G. Sz. 1928. p. 152-162., p. 201-209. T.

1549. SCHANDL [Károly] Karl: Entwicklung und gegenwärtiger Stand der genossenschaftlichen Bewegung in Ungarn. = Ungarisches Wirtschaftsjahrbuch 1928. p. 309-324. A.

1550. KERÉK Mihály: A földmunkások szövetkezeti mozgalma. = M. G. Sz. 1928. p. 498-507. T.

1551. IHRIG Károly: Budapest szövetkezetei 1926-ban. Bp., Szfőv. Háziny., 1929. 213 p. /Statisztikai Közlemények 57. köt. 4/

348115
B 310/122

Ism.: K. Sz. 1929. p. 763-764. (Óvári Papp Zoltán)

1552. SZABÓ Bertalan: A mezőgazdasági szövetkezetek jövője Magyarországon. = Ú. M. F. 1929. 2. p. 43-56. T.

A romániai szövetkezetek ismertetésével. Stat. adatok.

1553. SZILÁGYI László: A szövetkezetek nemzetközi szövetsége és a szocialisták. = M. G. Sz. 1929. p. 439-445. P.

Bővebben a szovjetunióbeli szövetkezetek kritikai ism.-e.

1554. EDVI ILLÉS Aladár - HALÁSZ Albert: Hungarian state policy with regard to the promotion of industry. Bp., Pfeifer, 1920. 18 p. 1 térk. 342932

Táblázatokkal az ipar megoszlásáról 1919-ig.

1555. REJTŐ Sándor: A többtermelés alapjai a Csonka - Magyarországban. = T. K. 1920. p. 329-343. T.

Nyersanyag és energiaforrások. Az ipar vázlatos áttekintése.

1556. ILOSVAY Lajos: Közművelődésügyünk és természettudományos állapotaink. = T..K. 1921. p. 129-139. A.

A természettudományi felsőoktatás és néhány iparág (vegyipar, üveg- és porcelángyártás stb.) helyzete.

1557. MARKHÓT Jenő: A magyarországi automobilizmus fejlődése. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1921. p. 361-366., p. 371-375. T.

Számadatokkal a hazai gyártás és a használat fejlődéséről.

1558. BARTA Artur: A magyar ipar múltja és jövője. = K. N. 1921. 8. p. 25-38., 9. p. 32-42., 10. p. 39-48., 1922. 3. p. 53-59. T.

1559. FENYŐ Miksa: A magyar gyáripar. = Magyar Évkönyv 1922. Szerk. Süle Antal. Bp., Pantheon, 1922. p. 182-187. A.
B 943/788

1560. CHORIN Ferenc: Az ipar és a munkáskérdés. = M. Gyáripar 1922. 3. 2. hasáb.

1561. FENYŐ [Miksa] Max: Die Industrie Ungarns. = K. N. 1924. 9. p. 25-35. A.

1562. COTEL Ernő: A magyar ipar válsága. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1924. Technika és közgazdaság. p. 45-46. A.

1563. FENYŐ [Miksa] Max: Die Zukunft der ungarischen Industrie. = Ungarisches Wirtschaftsjahrbuch 1925. p. 217-222. P.

1564. FARKASFALVI Sándor: Néhány adat a gyári vállalatokról és alkalmazottaikról. = K. Sz. 1925. p. 347-351. A.

1565. RUDAS Béla: Vissza harmincöt évvel? = Sz. 1926. p. 33-34. P.

Lloyd George és Werner Sombart regresszív koncepciója a "túltengő" ipar leépítésére.

1566. BÁLINT László: Az indusztrializmus válsága. = Korunk 1926. p. 195-205. P.

1567. VARGA Jenő: A Szovjetunió iparosodása. = Új M. 1926. [2.] Klsz. p. 23-27. P.

A NEP korszak eredményei számadatokkal.

1568. NAVRATIL Ákos: Az ipari bizottságok és a munkaközösség. = K. Sz. 1926. p. 553-561. P.

1569. HOLTZER, Hans: Die Entwicklung der ungarischen Textilindustrie. Zürich, H.A. Gutzwiller, 1927. 178 p. Bibliogr. lábj. és p. 7-10. OSZK 259.677

A m. textilipar kialakulása és fejlődése a 18. sz.-tól.

Ism.: Századunk 1929. p. 49-50. (K.)

1570. GUÓTHFALVY DORNER Zoltán: A magyar ipar helyzete a világháború után. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. havi füzetei 1927. p. 1-29. T.

1571. LENGYEL Géza: Van-e túlindusztrializálás Magyarországon. = K. Sz. 1927. p. 234-244. P.

1572. FARKASFALVI Sándor: Budapest gyáripara 1921-1926-ban. Bp., Szfőv. háziny., 1928. 185.p. 21 t. /Statisztikai Közlemények, 56. köt., 4/
348197
B 310/273

Ism.: Journal de la Société Hongr. de Stat. 1929. p. 291-294. (Pap László)

1573. A MAGYAR ipar helyzete és közvetlen konjunkturális kilátásai. = Új M. 1928. [1.] p. 49-52. P.

Stat. adatok alapján.

1574. SÁNDOR Pál: Mondizmus. = Együtt 1928. aug. p. 4-6. P.

Alfred Mond elméletéről, mely szerint a munka racionalizálása útján elérhető az "ipari béke". Az elmélet cáfolata.

1575. JULIER Ferenc: Magyar ipar - magyar honvédelem. = M. K. 1928. p. 477-480. P.

Önálló m. hadipar megteremtésének szükségességéről.

1576. AZ IPARI fejlődés iránya és az osztályharcos politika. = Új M. 1928. [2.] p. 551-555. A.

Stat. adatok elemzése.

1577. FENYŐ Miksa: A magyar kultúra és a gyáripar. = M. Gyáripar 1929. 10. p. 1-3. P.

1578. DIENES László: Az orosz szocialista tervgazdaság. (Az elért eredmények és az öt-éves gazdasági terv.) = Korunk 1929. p. 765-779., p. 862-873., 1930. p. 32-42. Bibliogr. 1930. p. 42. T.

A maga idején nagy figyelmet keltő első m. nyelvű pozitiv és tényszerű ism. és értékelés a szocialista nagyipar alapját megteremtő építőmunka kezdeti sikereiről.

1579. RÉVÉSZ R. Imre: Az ötéves terv első esztendeje. = Sarló és Kalapács 1929. dec. p. 7-9. P.

A szovjet iparfejlesztés első eredményei.

1580. GOLD Géza: A szocializmus építése a Szovjet-Unióban és a kapitalista stabilizálódás megrendülése. = Sarló és Kalapács 1929. dec. p. 12-14. P.

1581. CHLEPKÓ Ede: A szocialista versengés. = Sarló és Kalapács 1929. p. 14-15. P.

1582. KARDOS Dezső: Ötéves munkaterv. = 100 % 1929-1930. p. 8-12. P.

A SzU. ötéves tervének ism.

K i s i p a r , h á z i i p a r

1583. KERÉKGYÁRTÓ György: Háború utáni adatfelvételek a kisipar köréből. = K. Sz. 1923. p. 49-68. T.
Ua. rövid kiv.: M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1923. p. 27-29. Kérdőív mintával.

1584. MIHÁLYI Kálmán: Statisztikai dajkamesék a kisipar háború utáni állapotáról. = Sz. 1923. p. 224-226. A.

Hozzászólás Kerékgyártó György tanulmányához: K. Sz. 1923. p. 224-226.

1585. BUDAY László: Neue Bestrebungen zur Förderung des Handwerks in Ungarn. = U. Jb. 1925. p. 56-66. T.

1586. MÁRTON Béla: Debrecen kézműipara. = D. Sz. 1927. p. 347-355. Bibliogr. lábj. T.

Mesterségek és művelőik a 19. sz. elejétől, adatokkal.

1587. CSÁK E. Viktor: A háziipari termelés egyes külföldi államokban és Magyarországon. Előszó: Szterényi J., Bp., Hellas, 1928. 177. [3] p. 68213 8/12992

Ism.: M. Iparműv. 1928. p. 164.

Üzemszervezés, racionalizálás. Taylorizmus. Fordizmus. Bedeaux-rendszer

1588. GOMBOS Mihály - MÜLLER Félix: Taylorizmus az építőiparban. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1921. p. 241-242. T.

1589. NEUHAUS Ferenc: A munkaközösség. = K. Sz. 1921. p. 411-425. P.

A gyári termelés szervezéséről. Külföldi példák. Javaslat mo.-i munkaszervezésre.

1590. REICHENBACH Béla: A munka eredményének fokozása a mezőgazdaságban. Bp., Pátria ny., 1925. 85 p. 57175

Jav. a Taylor rendszernek a mezőgazdaságban történő bevezetésére.

1591. DEMBITZ Ágost: Az ipari psychotechnika. = M. Mérn. Építész Egyl. Közl. 1925. p. 174-182. T.

Az emberi erővel való gazdálkodás.

1592. KERTÉSZ Imre: Henry Ford és a fordizmus. Közgazdasági és szociálpolitikai tanulmány. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1926. Technika és Közgazdaság p. 33-39. T. Klny. is.

1593. DIAMANT Izsó: Ford. = Korunk 1926. p. 430-443. T.

F. és termelési rendszere. A taylorizmus.

1594. [x]VARGA Jenő: Der marxistische Sinn der Rationalisierung. = Die Internationale 1926. 14. p. 431-437. P.

1595. DANZIGER Kálmán: Fordizmus? = Dok. 1927. p. 34-38. T.

H.F. rendszerének motivumai a produktivitás és munkaintenzitás terén.

1596. SOULAVY Antal: Ipari termelésünk racionalizálódása. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. Mellékl.: Technika és közgazdaság. 1927. febr. 13. p. 5-8. T.

1597. GÁLOCSY Árpád: A termelés tényezői. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. Mellékl.: Technika és közgazdaság. 1927. márc. 13. p. 9-13. T.

Az emberi és a gazdasági tényezők viszonya, matematikai képletekre is lefordított elmélet.

1598. NÁDAI Pál: Fordizmus. = M. Iparműv. 1927. p. 189-191. P.

A futószalag forradalmasító hatása.

1599. DIAMANT Izsó: Az ipari amerikanizmus útjai. = Korunk 1927. p. 418-424., p. 510-515. T.

Taylor és Ford rendszere. Forgó Pál hozzászólását l. uo. p. 750-752.

1600. RUDAS Béla: Túl a fordizmuson. Bp., Munkáskultúra, 1928. 69 p. Bibliogr. lábj. /Munkáskultúra kvtára, 2/ 67331

A taylorizmus és továbbfejlesztése. A termelés racionalizálása, hatása a munkások munka- és életkörülményeire.

Ism.: Együtt 1928. márc. p. 26. (Kálmán József) - Sz. 1928. p. 119-120. (Ágoston Péterné) - Új M. 1928. [1.] p. 95-96.

1601. HALASI Béla: A termelés "racionalizálása" Németországban. = Századunk 1928. p. 15-19. P.

A következmények a munkapiacon, munkabérben.

1602. DIAMANT Izsó: Munka és ritmus. = Korunk 1928. p. 98-102. T.

Munkapszichológiai tanulmány. Danziger Kálmán hozzászólását l. uo. p. 398-400.

1603. GUÓTHFALVY-DORNER Zoltán: A pszichotechnika kérdései a tudományos munkaszervezés kongresszusán. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl., Mellékl. Technika és Közgazdaság. 1928. márc. 4. p. 17-19. A.

A Rómában tartott kongr. anyagának ism.

1604. BERGER Géza: Technikai haladás és kultúrális fejlődés. = Századunk 1928. p. 201-205. P.

Az üzemvezetési és a szakmai vezetési képességek azonosítása. Braun Róbert ellenvéleményét l. uo. p. 360-362.

1605. ANDREICH Jenő: A racionalizálás lényege. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. Mellékl. Technika és közgazdaság. 1928. júl. 22. p. 49-50. P.

Az ipari üzemen belüli átszervezés.

1606. KÖVESLIGETHY Radó, ifj.: A tudományos üzemvezetés alapja. = D. Sz. 1928. p. 354-356. P.

A munkatanulmányozás.

1607. DIAMANT Izsó: Emelkedő munkabérek, csökkenő munkaidő. = Korunk 1928. p. 852-858. A.

Korszerű munkaszervezési eljárások /Taylor, Ford/. Havas Imre hozzászólását l. uo. 1929. p. 76-78.

1608. DIAMANT Izsó: A racionalizálás és a dumping. = Korunk 1929. p. 333-341. P.

1609. FRIGYES Sándor: Psychotechnika és racionalizálás. = Korunk 1929. p. 696-701. P.

A taylorizmus és az új munkaszervezési eljárás.

1610. SÁNDOR Pál: Taylortól Bedeauxig. = 100 % 1929-1930. p. 342-345. P.

m. MUNKATUDOMÁNY
(L. még: Munkásbiztosítás. Munkanélküliség. - A Carta del lavororól l. Fasizmus)

1611. PAP Dezső: Békeszerződés és munkaügy. Bp., M. Lap- és Könyvkiadó, 1920. 60 p.
47513

A párizsi békekonferencián 1919-ben elfogadott "A munkajog nemzetközi szabályozása céljából állandó szervezetnek létesítésére irányuló egyezmény"-ről.

Ism.: K. Sz. 1921. p. 308-312. ([Matlekolvits [Sándor])

1612. A MUNKAVISZONY szabályozásáért. = Magántisztv. L. 1920. 2. p. 1-3. P.

A magántisztviselők érdekképviseletének állásfoglalása.

1613. AZ ÚJ FÖLMONDÁSI rendelet a gyakorlatban. = Magántisztv. L. 1920. 6. p. 1-2. P.

1614. MAGYARORSZÁGI Szakszervezeti Tanács. Az ipartörvény módosítása és a tanonckérdés. = Ifjúmunkás 1920. 11. p. 1-4., 1921. 5. p. 1-2. A.

Az 1922. XII. tc. kritikája. L. még Szakasits Antal cikkét uo. 1920. 5. p. 1-2., Kis Jenő cikkét uo. 1924. 3. p. 8.

1615. AZ IPARTÖRVÉNY módosítása. = Sz. É. 1920. p. 42-46. A.

A Szakszervezeti Tanács javaslata.

1616. FARKAS Géza: A munka és az elfáradás. = T. K. 1920. p. 265-279. T.

1617. [x]VARGA Jenő: Das Problem der Arbeitsdisziplin und Arbeitsintensität. = Almanach des Verlages der Kommunistischen Internationale Hamburg, 1921. p. 166-174.

1618. LÁNDOR Béla: Szénbányászat Magyarországon. = Proletár 1921. 35. p. 4. P.

A bányászok munkakörülményeiről.

1619. MÉHELY Kálmán: A munkáskérdés 1921-ben. = Magyar Évkönyv 1922. Szerk. Süle Antal. Bp., Pantheon kiad., 1922. p. 188-192.
B 943/788

1620. FEKETE F. Sándor: Munka és fáradtság. Bp., Franklin, 1923. 231 p. /Kultúra és tudomány, 41/ OSZK 12.396

Ism.: M. Mérn. Építész Egyl. Közl. 1925. p. 73. (Kelemen Móric)

1621. PRÁGER Márton: Az ipari munka befolyása az emberi szervezetre. = Antropológiai Füzetek 1923. p. 28-33. P.

1622. A MAGÁNTISZTVISELŐK kongresszusa határozati javaslatai. = Magántisztv. L. 1923. 11. p. 1-3. P.

... a magánalkalmazottak szolgálati és munkaviszonyának szabályozásához.

1623. ANDOR Endre: Az ipari és kereskedelmi munkapiac 1923-ban. = M. Stat. Szle 1924. p. 102-103. A.
Ua.: Ipari és kereskedelmi munkapiac 1924-ben. Uo. 1925. p. 38-41. A.

1624. BOROVICZÉNY Sándor: A munka keresztény fogalma. = M. K. 1924. p. 313-328. P.

1625. KOVRIG Béla: Az ipari békéről. Bp., Állami ny., 1925. 59 p. Bibliogr. p. 59. /Munkanélküliség Elleni Küzdelem Mo.-i Egy./
341463

Angol, francia, német stb. békéltető bizottságokról.

Ism.: Ttud. 1925. p. 217-221. (B.Z.)

1626. G.E.: A MUNKÁSVÉDELEM. = Ifjúmunkás 1925. 4. p. 2-3. P.

Követelések a munkakörülmények megjavítására.

1627. BALOGH Andor: A magyar munkapiac újjászervezése. Bp., Állami ny., 1926. 47 p. /A Munkanélküliség Elleni Küzdelem Mo.-i Egy. kiad., 22/
60752

1628. AZ IPARI munkás munkajoga. = Sz. 1926. p. 122-124. P.

A jogfosztás jogi intézményesítése.

1629. OLÁH Andor: A nemibajok sociális jelentősége és befolyása a termelő munkára. = Teleia 1927. p. 86-88. P.

1630. ANDOR Endre: A nemzetközi munkapiac kérdéséhez. = Mü. Szle 1927. p. 227-231. Ea.

A munkásvándorlás, munkástoborzás, a nemzeti és nemzetközi munkapiac kérdései és összefüggései.

1631. SZALAI T[ibor]: Arbeitslohn, Arbeitszeit und Kosten. Lpzg, Asia Major, 1928. 81 p. Bibliogr. lábj. és p. 75-81. 345021

Régebbi (Smith, Ricardo, J. St. Mill) és újabb elméletek. Bér és teljesítmény. Taylor és Ford.

1632. POLLÁK Ferenc: Racionalizálás, munkatudomány és munkásvédelem. = Sz. É. 1928. 1. p. 3-5., 2. p. 2-3., 3. p. 2-3. A.

Elméleti alapfogalmak.

1633. DANZIGER Kálmán: Munka és ritmus. = Munka 1928. 3. p. 68-71. P.

A monoton, gépi munka hatása a munkásokra.

1634. PAP Dezső: A magántisztviselők és a kereskedősegédek szolgálati viszonyának törvényi szabályozása. = M. Közgazd. 1928. p. 73-88. T.

1635. PRÁGER Márton: Ipari mérgezések. [Bp.], Munkaügyi Szle kiad., [1929]. 475 p. 3 t. Bibliogr. p. 423-436. 6 t.

Az egészségkárosodást okozó foglalkozások szakmánként. A mérgezésekre vonatkozó m. rendeletek.

Ism.: Gyermekvéd. 1929. p. 287.

1636. PÁL Elemér: Akkordmunka a vasúti pályafenntartásban. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1929. Technika és közgazdaság p. 65-70. T.

1637. BENE Lajos: Termelés és üzletmenet. = Országos Gazdaságstatisztikai és Konjunkturakutató Bizottság Közleményei. 1929. 1. p. 82-124. A.

A munkapiac, a munkanélküliség alakulása adatokkal, grafikonokkal.

1638. WEINSTOCK Sándor: Fény és munkateljesítmény. = Munka 1929. 5. p. 148-149. P.

A helyes világítás meghatározása munkakörök szerint.

1639. LÁZÁR Andor: Magyarország megerősödésének belső akadályai. = M. G. Sz. 1929. p. 208-220. P.

A munka alacsony termelékenysége, munkaszervezési hibák, a közigazgatás elbürokratizálódása.

Nemzetközi Munkaügyi Szervezet

1640. SIDÓ Zoltán: A nemzetközi munkaügyi hivatal. = Aurora 1921. p. 242-243. A.

1641. PAP Dezső: A nemzetközi munkaügyi szervezet működése. = M. Munkás Szle 1922. p. 161-176. P.

1642. PAP Dezső: A nemzetközi munkaügyi szervezet. = K. Sz. 1922. p. 337-358. P.

A BIT rövid története, tevékenysége.

1643. xBALOGH Andor: A munkaügy nemzetközi szervezete. = M. Külügyi Szle 1923. 1-2. p. 1-6.

1644. HELLER Farkas: Magyarország és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet. = K. Sz. 1923. p. 587-597. A.

1645. xHELLER [Farkas]: Ungarn und die Epoche des neuen internationalen Arbeiterschutzes. = Soziale Praxis 1924. p. 118-120., p. 138-140.

1646. PAP Dezső: A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet és Magyarország. Bp., Egyet. ny., 1925. 27 p. /Magyar Nemzeti Szöv. Kvtára, 9/

/Szociálpol. sorozat IV./ 57518
Előbb megjelent: M. Külpolitika 1926. 14. mell.

A M. Külügyi Társ. feladatai a N. M. Sz.-tel kapcsolatban.

Munkaidő

1647. HOROVITZ Jenő: Adalékok a nyolcórai munkaidőért folytatott harcok történetéhez. = Sz. 1922. p. 413-417. P.

1648. N[EMES] CZ[IKE] G[ábor]: A nyolcórás munkanap. = M. K. 1924. p. 468-469. A.

"A keresztény nemzetgazdaságtan szerint a nemzet felvirágoztatására az átlagos nyolc óra kevés".

1649. HÓDIT a Ford-féle bérpolitika. = Sz. É. 1926. p. 90. A.

A 40 órás munkahét bevezetéséről.

1650. HOROVITZ Jenő: Küzdelem a rövidebb munkaidőért. Washingtontól Bernen és Londonon át Brüsszelig. = Sz. 1927. p. 225-230. P.

1651. KORÓDY-KATONA János: A törvényhozás teendői a vasárnapi munkaszünet körül. = M. K. 1927. p. 506-508. P.

1652. DÓCZI Sámuel: Munkáspolitika és középosztály - mozgalom. (Éjjeli munkatilalom a pékiparban). = Századunk 1928. p. 108-110. A.

1653. HEVESI Gyula: Szakadatlan munkahét. = Sarló és Kalapács 1929. dec. p. 16-17. P.

Megszakítás nélküli munkaév. 5 napos munkahét. Elmélet és szovjet gyakorlat.

1654. VAJDA Sándor: A nyolcórás munkanap Magyarországon. = 100 % 1929-1930. p. 245-247. P.

1655. [x]VARGA Jenő: Vengrija. Zarabotnaja i cenü vo vremja i poszle diktaturü. = Narodnoe Hozjajsztvo 1920. 12. p. 97-98.

1656. MUNKABÉR - megélhetés. = Magántisztv. L. 1920. 17-18. p. 2., 1921. 1-2. p. 1-2., 1921. 5-6. p. 2-3. A.

1657. VARGA Jenő: Érdemes volt-e cserbenhagyni a diktatúrát? = Proletár 1921. 32. p. 9. A.

A munkabérek és az élelmiszerárak alakulása 1918-1920. közt.

1658. LÉTMINIMUM-számítások. = Magántisztv. L. 1922. 4. p. 1-3., 5. p. 4., 6. p. 3., 7. p. 2., 8. p. 3., 9. p. 3., 1923. 6. p. 2-3., 7. p. 4., 1924. 2. p. 4., 5. p. 6. A.

1659. DALNOKI-KOVÁCS Jenő: Árszínvonal, munkabér és életszínvonal 1921-ben. = K. Sz. 1922. p. 64-74. A.

1660. KÁLMÁN Miksa - WIESENBERGER Vilmos: A bérmegállapítás kérdéséhez. = Sz. 1922. p. 302-311. T.

A folyamatos infláció hatása. Az indexrendszer bevezetése. A szakszervezetek feladatai a munkabér-politikában. Herczeg Sándor hozzászólását l. uo. p. 561-564.

1661. GÁL Benő: Nyersanyagár és munkabér. = Sz. 1922. p. 489-498. A.

A munkabérek alakulása, számokkal egyes iparágakra lebontva.

1662. AZ INDEXSZÁMOK jelentősége a munkabérek meghatározásánál. = K. Sz. 1922. p. 505-534. Ea.

A M. Közgazd. Társ. 1922. szept. 22-i

értékezletének anyaga. Matlekovits Sándor, Dalnoki-Kovács Jenő, Vágó József, Kertész Miklós, Naményi Ernő, Knob Sándor, Becsey Antal, Neuhaus Ferenc és mások felszólalásai.

1663. KOVÁCS Norbert: Adalékok az ipari munkabérek hullámzásához. = M. Stat. Szle 1923. p. 79-83., p. 150-153., p. 324-332., 1925. 140-153. T.

Stat. táblázatokkal, bontásban férfi és nőalkalmazottakra.

1664. LÉTMINIMUMOT - indexet - béregyeztetést. = Magántisztv. L. 1923. 5. p. 1-3. P.

A létminimum számításokról.

1665. BERNÁT Gyula: A gazdasági válság és a munkabérek alakulása. = K. Sz. 1923. 47. Pótfüzet p. 1-15. T.

1666. HORTOBÁGYI László: Búzaár és mezőgazdasági munkabér. = Sz. 1923. p. 206-210. P.

... összehasonlítás 13 év adatai alapján.

1667. SAILE Tivadar: Az ipari munkabérstatisztika legújabb eredményei. = M. Stat. Szle 1923. p. 236-239. P.

1668. FARAGÓ László: Oroszország munkaviszonyai az Új Gazdasági Politika óta. = Sz. 1924. p. 402-406., 1925. p. 101-108. P.

A NEP idején a bér három tényezője: iparcikk, élelmiszer és pénz.

1669. HAJDRIK Sándor: A reálmunkabérek nemzetközi összehasonlítása. = M. Stat. Szle 1924. p. 468-473. A.

1670. BALASSA Ottó: A munkabér. = Sz. 1925. p. 7-9. A.

... alakulása 1914 és 1921 között.

1671. BALASSA Ottó: A kollektív munkaszerződések. = Sz. 1925. p. 266-270. P.

... keletkezésük története, szerepük.

1672. A MUNKABÉREK alakulása Magyarországon a forradalom és az ellenforradalom alatt. = Új M. 1926. [1.] 84-91. T.

Összehasonlító számadatok, táblázatok.

1673. BALÁS,[Károly] Karl, sipeki: Theorie der Einkommen und Zahlungsmachtverteilung. Wien, Manzsche Verl. 1927. 166 p. Bibliogr. lábj. OSZK 63.841

A tőke, a munka és a munkabér különböző formáinak meghatározása, elemzése.

1674. A MUNKÁSSÁG helyzete a konjunktúra végén. = Új M. 1928. [1.] p. 4-8. P.

Munkabérek 1926-1927-ben.

1675. PAP [Dezső] Desider: Arbeitslöhne, Teuerung und Lebenshaltung. = Ungarisches Wirtschaftsjahrbuch 1928. p. 367-379., 1929. p. 336-355. Bibliogr. lábj. T.

Bő stat. adatokkal, táblázatokkal.

1676. ALAPY Viktor: Ipari munkások keresete. = M. Gyáripar 1929. 7. p. 6-10. A.

Stat. adatokkal és grafikonokkal.

1677. [MOLNÁR] JESZENSZKY Erik: Egy társadalmi csodaszer: a magas munkabérek. = 100 % 1929-1930. p. 119-126. T.

A béremelés nem oldja meg a piaci válságot.

1678. GAÁL Jenő: Mezőgazdaság és morál. = M. G. Sz. 1920. p. 137-146. T.

A merkantilizmus bírálata.

1679. FEHÉRVÁRY Dezső - IHRIG Károly: Közgazdaság. = Magyar Évkönyv 1921. Szerk. Süle Antal. Bp., Pantheon kiad., 1921. p. 158-176. B 943/788

A mezőgazdaság helyzete.

1680. TÖLGYES István: A magyar agrármozgalom tükre. - A Magyar Gazdák Szemléjének 25 éve. = M. G. Sz. 1921. p. 247-256. Bibliogr. p. 244-256. A.

Az 1896. jan.-tól 1920. dec.-ig megjelent évfolyamok címanyaga 20 tematikus fejezetben, köztük: VII. a középosztály, X. a kartellek és trösztök, XVII. a kivándorlás kérdéseivel foglalkozó írásoké.

1681. BUDAY László: Háborús tanulságok az agrárpolitika szempontjából. = Bp. Sz. 1921. 539-540. köt. p. 58-65. T.

1682. BUDAY László: Agrárpolitika. Bp., Németh, 1922. 287,[1] p. Bibliogr. lábj. és p. 271-274. 50005

Részletek a könyvből: K. Sz. 1922. p. 53-63., Kat. Sz. 1921. p. 582-591., M. G. Sz. 1921. p. 728-734., M. G. Sz. 1922. p. 491-493., Ttud. 1921. p. 525-530.

Az agrárpol. fogalma, jelentősége. A földtulajdon kialakulása, formái. Mezőgazd. intézmények. A munkaerő. A mo.-i helyzet a világháború után.

Ism.: Bp. Sz. 1922. 550. köt. p. 175-195. (Laky Dezső) - M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1922. p. 207. (Veress Gábor) - Ttud. 1924. p. 47-48. (Sz.)

1683. CZETTLER [Jenő] Eugene: Agriculture in Hungary. = Oxford Hung. R. 1922. p. 147-153. P.

A helyzet a világháború után.

1684. FLEISSIG Endre: Mezőgazdasági többtermelés. = M. Élet 1922. p. 306-310. P.

A termelési szint emelésének követelménye. L. még Keglevich Gábor cikkét ("Többtermelés") uo. 1923. p. 17-23.

1685. TUNYOGI SZÜCS Kálmán: A mezőgazdasági termelés válsága. = M. G. Sz. 1922. p. 519-528. Bibliogr. lábj. P.

1686. SEBESS [Dénes] Dennis: The land question in Central Europe and Russia 1-2. = Oxford Hung. R. 1923. p. 62-85., p. 157-174. T.

1687. BERNÁT István: A nyugati államok agrárpolitikája. = A. É. 1923. p. 164-166. Ea.

1922. dec. 11-i ea: a polgári forradalmak, a földosztás "végzetes" következményei a francia, az angol mezőgazdaságban. A német és olasz konzervatív törekvések, Darányi Ignác és Károlyi Sándor agrárprogramjának magasztalása.

1688. BERNÁT István: Agrárpolitika nyugaton. = Bp. Sz. 1923. 553. köt. p. 206-221. T.

... az I. világháború után.

1689. EREKY Károly: A mezőgazdasági nagyüzemek és a többtermelés. = K. Sz. 1923. p. 617-632. P.

A m. mezőgazdasági nagyüzemi termelés elmaradottsága.

1690. [x]VARGA Jenő: Obscsie osznovü agrarnogo voprosza. = Ocserki po agrarnomü voproszü. Moszkva, Moszkovszkij rabocsii, 1924. p. 3-62. T.

1691. HÉZSER Aurél: A Tokaj-Hegyalja szőllőtermelése emberföldrajzi szempontból. = Föld és Ember 1924. p. 97-108. Bibliogr. p. 108. és lábj. T.

1692. KRECSMÁRIK Endre: Egy alföldi mintagazdaság a XVIII. században. = T. K. 1924. p. 218-222. Bibliogr. lábj. T.

Tessedik Sámuel szarvasi gazdaságáról, úttörő szerepéről a mezőgazd. oktatás megszervezésében.

1693. RÉDEI [József] Josef: Das Sozialdemokratische Agrarprogramm und die neue Ackerbaumethoden. = Arbeit und Wirtschaft 1925. 955-958. hasáb. P.

Ausztria szocdempártja agrárprogramjának értékelése.

1694. SAJÓHEGYI István: Magyarország földbérleti viszonyai. = M. Stat. Szle 1926. p. 68-82. A.

1695. FÖLDREFORM és mezőgazdasági válság. = Új M. 1926. p. 349-356. P.

Táblázatokkal, számadatokkal.

1696. BERNÁT István: Tanulmányok az agrárpolitika és a magyar agrármozgalom köréből. Bp., Pátria, 1927. 275 p. Bibliogr. lábj.

62081
349198

A századforduló-századelő agrárius törekvései.

Ism.: K. Sz. 1927. p. 379-381. (Laurentzy Vilmos) - Kat. Sz. 1928. p. 191-192. (Rusznák Rezső) - M. G. Sz. 1927. p. 219-220. (Czettler Jenő) - Napkelet (Bp.) 1927. p. 740-741. (Trócsányi Zoltán) - P. Sz. 1927. p. 594-596. - Ttud. 1927. p. 477-479. (K. L.) - U. Jb. 1927. p. 512. (Z.)

1697. KONKOLY-THEGE Gyula: Magyarország mezőgazdasági statisztikájának szervezete. Bp., Pesti kvny. [1927]. IX,161 p. 37 mell. 65732

Tört. visszapill.-sal 1848-tól.

1698. MATTYASOVSZKY Miklós: A földmívelés közgazdaságtana. Agrárgazdaságtan és agrárpolitika. Bp., Pátria, 1927. 379 p. Bibliogr. p. 371-379. 62394

A tőke, a munka szerepe, szervezkedés a mezőgazdaságban. Egyetemi tankönyv.

Ism.: Bp. Sz. 1928. 209. köt. 311-313. (Gaál Jenő) - M. G. Sz. 1927. p. 220-221. (Cz[ettler] J[enő])

1699. MÁRTON György: A makói hagyma termesztése. Emberföldrajzi kép. = Föld és Ember 1927. p. 21-46. 4 t. Bibliogr. p. 45-46. Sz.

1700. TELEKI István: Az orosz mir keletkezése, letünése és reneszánsza. = M. G. Sz. 1927. p. 346-360. Bibliogr. lábj. P.

1701. GÖNCZI Jenő: Demokrácia és alkotó mezőgazdasági politika. = Századunk 1927. p. 423-436. Bibliogr. p. 436. T.
Ua. klny. Századunk kvta, 3.

Az állam feladatai az agrárpolitikában, amerikai (Wisconsin) példa.

1702. LAURENTZY Vilmos: Az agrárkérdés történelmi jelentősége az ókorban és ma. = D. Sz. 1927. p. 570-585. Bibliogr. lábj. T.

1703. MARSCHALL Ferenc: Mezőgazdaságunk orientációja. = M. Közgazd. 1928. p. 24-34. T.

A területveszteségekből eredő károk, eladósodás, kivitel.

1704. IMRÉDI-MOLNÁR László: Adatok dohánytermelésünk gazdaságföldrajzához. = Föld és Ember 1928. p. 121-141. Bibliogr. p. 141. A.

1705. KÁSZONYI Ferenc: A pusztuló Hegyalja. = M. Sz. 1928. [2.] p. 188-190. A.

A bor dekonjunktúrája. Az alacsony borárak miatti szegénység.

1706. [TANULMÁNYOK a magyar mezőgazdaság helyzetéről.] = M. Közgazd. 1928. p. 246-302. T.

Hankóczy Jenő, Angyal Dezső, Liszka Jenő, Magyar Gyula, Tonelli Sándor, Staub Elemér és Láng Béla a búza, a kerti-, a gyümölcs és zöldségtermesztésről, a konzervipar helyzetéről.

1707. MUTSCHENBACHER Emil: A mezőgazdaság nemzetközi kapcsolatai és szervei. = M. Közgazd. 1928. p. 341-351. T.

1708. BERNÁT Gyula: A mezőgazdasági termelés jövedelmezőségének kérdéséhez. = Bp. Sz. 1928. 208. köt. p. 372-384. Bibliogr. lábj. A.

Amerikai és német összehasonlító adatokkal a mezőgazdasági válságról, a tőkés termelés koncentrációja hatásáról.

1709. FODOR Ferenc: A mezőgazdasági termelés színvonala Magyarországon a néprajzi és népsűrűségi viszonyok alapján. = M. Stat. Szle 1928. p. 745-755. 3 térk. T.

1710. GESZTELYI NAGY László: A magyar mezőgazdasági statisztika és a mezőgazdasági kamarák. = M. G. Sz. 1929. p. 11-18. T.

1711. WINKLER Ferenc: Németország, mint mezőgazdaságunk természetes piaca. = M. G. Sz. 1929. p. 112-123. T.

1712. I[HRIG] K[ároly]: A búza tragédiája. = M. G. Sz. 1929. p. 201-208. P.

A búza világpiaci áresésének következményeiről a m. mezőgazd.-ra.

1713. JUSTUS Pál: A mezőgazdaság világkrízise. = Munka 1929. 10. p. 304-306. A.

1714. I[HRIG] K[ároly]: Széljegyzetek egy beszámolóhoz. = M. G. Sz. 1929. p. 425-430. P.

A mezőgazdasági érdekképviselet problémáiról.

1715. KARDOS Dezső: A mezőgazdaság kollektivizálása a Szovjetunióban. = 100 % 1929-1930. p. 263-267. P.

a. ÁLLAM, DEMOKRÁCIA, KÖZIGAZGATÁS

P o l i t o l ó g u s o k

1716. ENGELMANN G[éza]: Meisterwerke der Staatsphilosophie. Berlin - Lpzg, De Gruyter, 1923. 257 p. 342181

Államfilozófusok Platontól Benthamig, szemelvényekkel.

Ism.: Korunk 1929. p. 556-558. (Szentgyörgyi Anna)

1717. ENGELMANN Géza: Political philosophy from Plato to Jeremy Bentham. Translated from the German by K.F. Geiser. With introduction by Oscar [Oszkár] Jászi. New-York - London, Harper Brothers, 1927. XXIV, 398 p. 13 t. Bibliogr. p. 384-386. 65207

Az 1923-as német kiad. átdolg. és bőv. változata. Platon, Arisztotelész, Dante, Machiavelli, Morus, Hobbes, Spinoza, Locke, Montesquieu, Rousseau, Hamilton, Madison, Jay és Bentham államfilozófiája. Jászi O. bevezetései az egyes fejezetek élén.

*

1718. SZABÓ Miklós: Bevezetés. = Aristoteles: Politika. Ford. és bev. --. Bp., M. Tudományos Társulatok Sajtóváll., 1923. p. 1-16. Bibliogr. lábj. /Magyar Filozófiai Társ. kvtára, 4/ 54386

A,hatásáról a politológia történetében.

Ism.: E. Ph. K. 1925. p. 54-57. (Förster Aurél)

1719. [CONCHA Győző]
Barabási Kun József: Concha Győző nyolcvanéves. = Ttud. 1926. p. 38-39. A.
Barabási Kun József: Jogászok és államférfiak. Concha Győző. = J. 1922. p. 99-102. P.

1720. FINKEY Ferenc l[evelező] tag beszéde Ferdinandy Géza l. tag ravatalánál 1924. március 18. = A. É. 1924. p. 209-211. N.

1721. A NAGY Grotius. = M. Holland Sz. 1925. p. 1-2. P.

Születése 300. évf. alk.

1722. SOMLÓ Bódog: Machiavelli. Bp., Politzer, 1921. 31 p.
Előbb megjelent: Ttud. 1921. p. 41-69.

1723. [MACHIAVELLI, Niccolo]
Gaál Gábor: Machiavelli, a démon. = Korunk 1927. p. 545-551. P. [Halálának 400 éves évf.] P.
Jászi Oszkár: Machiavelli. /1469-1527/. = Századunk 1927. p. 417-422. T.
Kőrösi Sándor: Machiavelli és Zrinyi. = Hadtört. K. 1922-1923. p. 43-55. Bibliogr. lábj. T.
Valli, Luigi: Niccolo Machiavelli. = Corvina 1928. p. 58-72. Ea.

1724. SZERÉNYI Ferdinánd: Masaryk breviárium, avagy munkánk vezérfonala. Ungvár, Néplap K., 1928. 236 p. 1 t. Bibliogr. p. 223-225. 8-14980

M. politikai, szociológiai és filozófiai életművét tükröző válogatás és életrajzi adalékok.

Ism.: Korunk 1929. p. 320-321. (Szalatnai Rezső)

1725. BARANYAI Zoltán: Első Montesquieu-fordításaink. = E. Ph. K. 1920. p. 3-10. Bibliogr. lábj. T.

... és M. hatása a XVII - XIX. sz.-i m. társadalomtudományra.

1726. MOÓR Gyula: Réz Mihály. = Ttud. 1921. p. 345-348. N.

1727. TÓTH Béla: Rousseauista politikusok. = Minerva 1928. p. 255-298. Bibliogr. lábj. T. Ua. klny. Minerva kvtár, 15.

Rousseau szerződéselméletének hatása a magyar politikai gondolkodás fejlődésére 1790-1848.

Államelméletek
(L. még: Történetfilozófia)

1728. HORNYÁNSZKY Gyula: A polis fogalma. = E. Ph. K. 1920. p. 17-28. Bibliogr. lábj. T.

A polis mint az állami akarat megtestesítője. Athén példája.

1729. NOTTER Antal: Az állam föladata a társadalmi kérdés megoldásában. = Rel. 1920. p. 29-49. T.

A kereszténységszocialista álláspont.

1730. SOMLÓ Bódog: Platon államtana. = M. Jogi Szle 1920. p. 290-300. Ea.

Ea. a M. Filozófiai Társ. 1920. márc. 13-i ülésén.

1731. [CZAKÓ Ambró?] ANDRONICUS: Báró Eötvös József tanításai az egyén viszonyáról az államhoz. = F. Sz. 1921. p. 290-294., p. 365-370. P.

1732. SZENDE Pál: Jóslás és előrelátás a politikában. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 1419-1424. P.

A történelmi tanulságok értékesítése. A mo.-i ellenforradalmi restauráció történelmi vaksága.

1733. WLASSICS Gyula: Dante a politikai irodalom történetében. = Ttud. 1922. p. 1-9. R.

D. De Monarchia c. munkájáról.

1734. TIHANYI Lajos: Államformánk. = J. 1922. p. 4-8. P.

A parlamentáris államforma helyeslése, a monarchia érdemeinek elismerése.

1735. CONCHA Győző: Dante államideálja. = Ttud. 1922. p. 202-213. R.

... De Monarchia c. munkája alapján.

Ism.: Ttud. 1922. p. 193-201. (Ereky István)

1736. DÉKÁNY István: Államszociológiai dolgozatok. 1. Társadalmi normák. Bp. Studium, 1923. 31 p. 54121
2. A politikai párt. Bp., Studium, 1925. 16 p.

Jogi normák és közszellem normák (erkölcs, szokások) viszonya. A legitimitás kérdése.

1737. RÉZ Mihály: A történelmi realizmus rendszere. Bp., Studium, 1923. 209 p. 54464

A társadalmat alkotó, az államot befolyásoló ideális tényezők kiemelése.

Ism.: Ath. 1924. p. 65-68. (Moór Gyula) - J. 1924. p. 252-253. (Buza László) - M. G. Sz. 1924. p. 101. - M. Művelődés 1925.p. 96-97. (Lechner Tibor) - P. Sz. 1924. p. 124. (Á. F.) - Századok 1925-26. p. 48-53. (Márki Sándor) - Ttud. 1924. p. 82-84. (-kl-)

1738. DÉKÁNY István: Kjellen államelmélete. = Ttud. 1923. p. 355-366. Bibliogr. lábj. R.

Rudolf Kjellen Der Staat als Lebensform (1917.) és Grundriss zu einem System der Politik (1920.) c. művei alapján.

1739. KÖRNYEI István: Széchenyi István fölfogása a magyarság politikai jelleméről. = M. G. Sz. 1924. p. 102-106. Bibliogr. lábj. Ea.

Elnöki megnyitó az Orsz. Széchenyi Szöv. 1924. évi április 8-i emlékünnepén.

1740. [x]URR György: Új államrendszer. Szociálpolitikai tanulmány. Kosice, Ipari és keresk. ny., 1925. 11 p.

1741. HORVÁTH Barna: Spengler államszemlélete és az állam fenomenológiája. = Ttud. 1925. p. 120-130. Bibliogr. lábj. T.

1742. TÓTH Béla: A felvilágosodás és a politikai romanticizmus. = Ttud. 1925. p. 182-190. Bibliogr. lábj. T.

... a 18. sz.-i magyar politikai gondolkodásban.

1743. PETRICHEVICH HORVÁTH Emil: A modern állam fogalma és feladatai. = Népegészs. 1925. p. 258-266. Ea.

A modern állam korlátozza az egyén szabadságát.

1744. ALBRECHT Ferenc: Újabb szempontok a politikai tudományban. = E. Irod. Sz. 1925. p. 365-369. P.

1745. HORVÁTH Barna: Staatsorgantheorie. Eine rechtstheoretische Untersuchung. Szeged, Városi ny., 1926. 115-157. p. Bibliogr. lábj. 58990
Klny. Acta Litt. ac Scient. Reg. Univ. Francisco-Josephinae I. 5.

Az állameszme keletkezése, az állam jogi funkciója.

Ism.: Ttud. 1926. p. 438-439. (Ruber József)

1746. KÉRÉSZY Zoltán: A politika mint művészet és mint tudomány. Bp., Pfeifer, 1926. 62 p. Bibliogr. lábj. 58424

Ism.: Lit. 1926. 3. p. 32. - Napkelet (Bp.) 1926. p. 669. (Halász Gábor) - Sz. 1926. p. 343-344. (Fenyvesi Andor) - Ttud. 1926. p. 211-213. (kl.)

1747. SZÉCHENYI vallomásai és tanításai. (Széchenyi Anthológia). Összeáll. Fekete József-Váradi József. Schandl Károly előszavával. Bp., Studium, 1926. 507 p. 1 t. Bibliogr. p. 78-83. 60273
8-6623

Életének kronológiája, műveinek és a róla szóló irodalomnak bibliográfiája. Válogatás írásából F.J. tanulmányával.

Ua. röv. kiad.: Széchenyi tanításai. Összeáll. Fekete József-Váradi József. Bp., Egyet. ny., [1926]. LIV, 325 [2] p. 5 t. (A magyar népművelés kvei)
8-12475

Ism.: D. Sz. 1927. p. 211-212. ([Hankiss János] (Hungarus Viator) - K. Sz. 1927. p. 251-252. (L.O.) - M. K. 1927. p. 39-40. (Váth János) - M. P. 1927. p. 55-57. (Quint József) - Ny. 1927. [1.] p. 113-114. (Görög Imre) - Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1926/27. p. 251-252. (K.T.) - Ttud. 1926. p. 298-301. (Szombatfalvy György)

1748. WLASSICS Gyula: Jogállam. = J. 1926. p. I-II. T.

A jogállam fogalmáról, tartalmáról.

1749. HORVÁTH Barna: A társadalom és az állam funkcionális szemlélete. = Ttud. 1926. p. 6-18. T.
Ua. klny. Bp., Stephaneum, 1926. 13 p.
59073

H. Kelsen és F. Sander elméletéről.

1750. KINSZKI Imre: Új elmélet a kapitalizmusról. = Századunk 1926. p. 79-83. Bibliogr. szöveg között. R.

Hillaire Belloc The Servile state (London, 1912.) c. könyve kapcsán a kapitalista és kollektív állam kialakulásáról.

1751. SZENTIRMAY Ödön: Az államfilozófia tárgyköre. = M. Jogi Szle 1926. p. 277-291. T.

1752. BÁRD Imre: Az államról. - Kisérlet szocialista államelmélet megalapozására ... = Sz. 1926. p. 326-331., p. 410-414., p. 442-445. Bibliogr. lábj. T.

1753. MIKSZÁTH Kálmán, [ifj.]: A kötelesség állama felé. Politikai tanulmány. Bp., Franklin, [1927]. 150 p. Bibliogr. lábj.
61983

... az angol parlamentalizmus előnyeiről a francia demokráciával szemben.

Ism.: Bp. Sz. 1927. 205 köt. p. 329-342. (Concha Győző) - Ttud. 1927. p. 95-98. (-ó.)

1754. HUSZTI József: Platon eszményi állama. = Széphalom 1927. 1. p. 29-48. P.

A filozófusok által vezetett platoni állameszme szembeállítása az értelmiséget "elpusztító" proletárállammal.

1755. RUSZNÁK Rezső: A modern állameszme. = Kat. Sz. 1927. p. 449-464. Bibliogr. lábj. P.

Kat. nézőpontból.

1756. CONCHA Győző: Hatvan év tudományos mozgalmai között. C.Gy. összegyűjtött értekezései és bírálatai. Bp., MTA, 1928. I. köt.
68348/I

I.) 645 p.

1869-1890 közötti írások, m. jogi, közigazgatási, politológiai kérdésekről, a m. faj hegemoniájáról.

Ism.: A. É. 1929. p. 130-132. - Ath. 1929. p. 316-317. (Dékány István) - Kat. Sz. 1929. p. 371-372. (Túri Béla) - U. Jb. 1929. p. 383. (z.)

1757. LUKÁCS [György] Georg: Jakob Baxa: Gesellschaft und Staat im Spiegel deutscher Romantik. Jena, Fischer, 1924. 664 p. - Manfred Schröder: Schelling: Schriften zur Gesellschaftsphilosophie.
Uo. 1926. 853 p. = A. G. S. 1928. p. 308-309. R.

1758. KONCZ Mihály: A jog lényege. - A politikáról. - Az egyenlőségről. Társadalomtudományi előadások. Kecskemét, Petőfi ny., 1929.
41 p.

Az osztályok szerepéről is a hatalom gyakorlásában.

1759. DÉKÁNY István: A kultúrpolitikai állam eszméjének kialakulása. (Fejezet egy államfilozófiához.) = Ttud. 1929. p. 21-42. Bibliogr. lábj. T.
Ua. klny. 340110

Államhatalom, osztályhatalom

1760. MARCZALI Henrik: A kormányzóság intézménye s hatásköre. = J. K. 1920. p. 41-43. A.

1761. CSEKEY István: A kormányzó és jogköre. = M. Jogi Szle 1920. p. 257-265. Bibliogr. lábj. P.

Az 1920. II. t. c. bírálata.

1762. KISS János: Mit várhatunk az államhatalomtól. = Rel. 1921. p. 91-106. T.

A kereszténységszocialista álláspont.

1763. MOÓR [Gyula] Julius: Macht, Recht, Moral. Szeged, Városi ny., 1922. 46 p. /Acta Litt. ac scientiarum Regiae Univ. Francisco-Josephinae. Sectio Iuridico-politica. 1. vol. 1. fasc./

1764. OTTLIK László: Felelősség és szükségszerűség. = Ttud. 1923. p. 386-399. Bibliogr. lábj. T.

A cikk Pethő S. Világostól Trianonig c. könyvéhez kapcsolodó kiegészítését l. "Kiegészítésül" c.-en: Ttud. 1925. p. 301-313.

1765. WLASSICS Gyula: Az átmeneti idők hatása a törvényhozó, a végrehajtó és a bírói hatalomra. = K. N. 1924. 2. p. 3-10. P.

1766. SZÁNTÓ Rezső: A munkásosztály, mint uralkodóosztály. = Új M. 1926. [2.] Klsz. p. 54-58. P.

A szovjet munkásosztály résztvétele az államigazgatási apparátusban.

1767. MÓRICZ Zsigmond: Politikai műveltség. = Híd 1927. p. 129-132. P.

A politikai vezetésről.

1768. KOLNAI Aurél: Die Machtideen der Klassen. = A. Sw. 1929. Bd. 62. p. 67-110. Bibliogr. lábj. T.

A feudális osztályok és a munkásosztály hatalmának közös vonása a leplezetlenség. A polgári osztály hatalmának a nemzeti érdekek "azonosságával" és a politikai liberalizmus hamis jelszavával való leplezettsége.

Ism.: Századunk 1929. p. 584-585. (Bíró Pál)

1769. KORNFELD Móric: Az állam terjedő hatalma. = M. Sz. 1929. [5.] p. 97-103. P.

A különböző politikai irányzatok szembesítése.

1770. NÉMETHY Imre: Munkamegosztás az államban. = Ttud. 1929. p. 105-118. P.

A törvényhozó, a végrehajtó és az államfői hatalom szétválasztásáról.

1771. KOVRIG Béla: Az állam fejlődő hatásköre. = M. Sz. 1929. [5.] p. 300-307. P.

Alkotmány, közjog. Államforma. Politikai helyzetképek

1772. ANDRÁSSY Gyula: Gondolatok néhány belügyi kérdésről. Bp., Pfeifer, 1920. 29 p.
OSZK 272.288

Az ált. politikai helyzetről, a zsidókérdésről, a munkáskérdésről. A zsidókérdés fejlődése és megoldása c. fej.-et l. még: K. N. 1920. 12.p. 4-12.

Ism.: Ny. 1921. [1.] p. 66-71. (Fenyő Miksa) - Ttud. 1921. p. 274-275. (H.J.)

1773. VÁZSONYI Vilmos: A reális konszolidáció és nemzeti egység föltételei. = K. N. 1921. 6. p. 5-20. P.

A vallás, mint a nemzeti egység "alapja". A „bolsevista veszedelem". A belső konszolidáció szükségessége.

1774. BALOGH Arthur - SZEGHŐ Imre: Románia új alkotmánya. Kolozsvár, Concordia ny., 1923. 115 p. OSZK 177.855

M., román és fr. nyelvű függelékben: az 1918. nov. 18. (dec.1.)-i gyulafehérvári határozatok, az 1919. dec.-i párizsi döntés, az 1920. jún. 4-i trianoni szerződés szövege.

1775. SZEKFŰ Gyula: A magyar állam életrajza. Történelmi tanulmány. (1917.) 2. kiad. Bp., Dick, [1923]. 240 p. Bibliogr. p. 227-240. 54484

Az először németül 1917-ben Berlinben, Der Staat Ungarn ... címen, majd ugyanazon évben magyarul Bp.-en megjelent mű újabb kiadása Sz. Gy. 1923-as előszavával. Az előszót l. még: Napkelet (Bp.) 1923. p. 299-311. (L. még: MSzIB 3. köt. 594.)

Ism.: Napkelet (Bp.) 1924. p. 258-261. (Miskolczy Gyula) - Sz. 1923. p. 238-240. (Rab Imre)

1776. ANGYAL Dávid: Az osztrák-magyar birodalmi probléma történetéből. = Bp. Sz. 1923. 555. köt. p. 118-133. R.

Joseph Redlich: Das österreichische Staats- und Reichsproblem ... Bd. I. T. 1-2. Leipzig, 1920. c. könyv ismertetése.

1777. ZSEDÉNYI Béla: Az alkotmányjogi reformok politikai problémái. = Emlékkönyv Berzeviczy Albert írói működésének félszázados évfordulója ünnepére. Pécs, Dunántól Kvk., 1925. p. 429-479. Bibliogr. lábj. OSZK 47.262

1778. CSEKEY [István] Stephan: Ungarns Staatsrecht nach dem Weltkrieg. Tübingen, Mohr, 1926. 410-483. p. OSZK 171.476 /Klny. Das Öffentliche Recht der Gegenwart/

Ism.: Jogállam 1927. p. 58-59. - M. Kisebbség 1926. p. 859-860.

1779. KAAS Albert: Az alkotmányfejlődés tényezői. Bp., Egyet. ny., 1926. 4. 128 p. Bibliogr. lábj. 60912

1780. TOMCSÁNYI Móric: Magyar közjog. - Alkotmányjog. Bp., Egyet. ny., 1926. 315 p. Bibliogr. lábj. 59828

Egyetemi tankönyv.

Ism.: Bp. Sz. 1926. p. 434-446. (Kun József) - Ttud. 1926. p. 223. (t.p.a.)

1781. KUNFI [Zsigmond] Sigmund: Das Haus Habsburg zum viertenmal. = K. 1926. p. 45-56. P.

József főherceg 1919 augusztusi, IV. Károly 1921 húsvéti, majd 1922-es budaőrsi restaurációs kisérletei, a kudarcok társadalmi és nemzetközi okai.

1782. EGYED István: Közjogi alapismeretek. Bp., Egyet. ny., 1927. XIII, 239 p., 14 t. /A magyar népművelés könyvei/ OSZK 13.225/4

Ism.: Ttud. 1927. p. 476-477. (t.p.a.)

1783. SANGIORGI: L'Ungheria della Repubblica di Károlyi alla Reggenza di Horthy. Bologna, Zanichelli, 1927. 227 p. OSZK ZKT

Röv. áttekintés (1918-1926).

1784. TIHANYI Lajos: A királyi intézmény és történelmi alkotmányunk újabb alakulása. (Közjogi tanulmány.) = M. Jogi Szle 1927. p. 20-30. T.

1785. ANDRÁSSY Gyula: Anglia és Magyarország alkotmányos fejlődéséről. = Bp. Sz. 1927. 206. köt. p. 161-178. T.

1786. XMOSCA, Rodolfo: Problemi politici. L'Ungheria contemporanea. Bologna, Zanichelli, 1928. 299 p.

Ism.: Corvina 1929. p. 269. (Amigo Solmi)

1787. RUSZNÁK Rezső: A kormányformák értelme és tartalma. (Az alkotmányos felelős, a prezidenciális és a parlamentáris kormányforma. A mai olasz és orosz kormányforma. A parlamentárizmus "általános csődje".) Bp., Pfeifer, 1928. 160 p. Bibliogr. p. 149-152. és lábj. 66661

Ism.: M. Jogi Szle 1929. p. 373-374.

1788. TÚRI Béla: Mai közjogi berendezésünk természete. Bp., Stephaneum, 1928. 63 p. Bibliogr. lábj. 64264

A szerző 1920. I. t.-cikkel foglalkozó nemzetgyűlési felszólalása és tanulmány.

Ism.: Ttud. 1928. p. 108. (t.p.a.)

1789. GÖNCZI Jenő: Németország politikai szerkezete Bismarcktól Hindenburgig. Bp., "Századunk", 1929. 42 p. Bibliogr. p. 41-42. /"Századunk" kvtára, 5/ 340112

1790. JÁSZI Oszkár: The dissolution of the Habsburg Monarchy. Chicago, Univ. Press. 1929. XXIV, 488 p. Bibliogr. p. 461-480. és lábj. 70268

Ism.: Lit. 1929. p. 379.
Ism. és részlet m. ford.-ban: Századok 1929. p. 545-550.

1791. POLNER Ödön: Állami létünk és a nemzeti királyság. = Széphalom 1929. p. 1-11., p. 73-79. P.
Ua. klny. Széphalom-kvtár, 13.

1792. [TANÁCSKÖZTÁRSASÁG különszám] = Új M. 1929. különsz. p. 9-122. T.

Kun Béla, Hajdú Pál, Bolgár Elek, Lengyel Gyula, Biró Károly, Magyar Lajos, Rácz Béla, Illés Artur, Boros F. László, Matheika János, Hevesi Ákos, Varga Jenő, Révai József, Landler Jenő, Szántó Béla és mások írásai a munkáshatalom győzelméről, gazd. pol., kult. életéről. Magyar Lajosnak az agrárpolitikáról írt cikkével kapcsolatos vitát l. uo. p. 294-314.

Demokrácia, diktatúra, terror

1793. BALÁZS György: A párizsi kommünt követő igazságszolgáltatás. = K. N. 1919. 3. p. 9-16. P.

A francia burzsoázia által 1871-ben végrehajtott tömegmészárlás mint követendő példa a magyar burzsoázia számára a munkáshatalom megdöntése után.

1794. POGÁNY József: Der weisse Terror in Ungarn. Wien, Neue Erde, 1920. 192 p. 336225

A fehérterror tőkés osztályjellegéről, formáiról.

Ism.: Napkelet (Kvár) 1920. p. 58-59. (Székely Béla)

1795. [X] LUKÁCS György: A fehér terror társadalmi Hinterlandja. = Proletár 1920. jún. 30. p. 5-6. A.

1796. GIESSWEIN Sándor: Mit akarunk? = K. N. 1921. 2-3. p. 18-27. P.

Az ellenforradalmi terrorról. Az alkotmányos élet helyreállításának szükségességéről.

1797. KUNFI [Zsigmond] Sigmund: Zur Krise der ungarischen Konterrevolution. = K. 1921. p. 385-396. T.

A m. ellenforradalmi rendszer ideológiája, ennek hazai és nemzetközi társadalmi háttere.

1798. HUSZTI József: A demokrácia útvesztője. (Athén példája). = Ttud. 1921. p. 428-442. Bibliogr. lábj. T.

A szabadságjogok kiterjesztésének "veszélyei"-ről.

1799. HORNYÁNSZKY Gyula, ifj.: A demokratizmus szelleme és Aristoteles Politiká-ja. = Ath. 1922. p. 47-67. T.

A . művének elemzése.

1800. KALMÁR Jenő: Az ellenforradalom okmánytárából. = Sz. 1922. p. 318-324. A.

Az 1919. aug. 6-i ellenforradalmi hatalomátvétel mozzanatai. A román királyi hadsereg mint a "nemzeti megújhódás" bábája.

1801. BRAUN Róbert: Bryce James: Az Amerikai Egyesült Államok demokráciája. [Modern democracies. 1921.] Ford. Braun Róbert. Bp., Dick, [1922.] VIII,200 p. = Ny. 1922. [I.] p. 496-498. R.

1802. STREET, C. J. C.: Hungary and democracy. With a foreword by T.P. O'Connor. London, Fisher Unwin 1923. 207 p. Bibliogr. lábj. 60658

A Horthy-rezsim diktatorikus belpolitikájának bírálata. A mo.-i nemzetiségek üldöztetésére vonatkozó 1918 előtti adatok. A m. irredentizmus kritikája.

1803. OTTLIK [György] George: Hungarian democracy. = Anglo-Hung. R. 1923. p. 63-71. P.

A Horthy-rezsim demokratikus szinben való jellemzése.

1804. XVARGA Jenő szerk.: V sztrane viszelin. Szbornik Sztatej o vengerszkoj revolucii. Gomel, Molodaja Gvardija, 1924. 76 p.

Cikkek a magyarországi ellenforradalmi terrorról.

1805. MÓNUS Illés: A demokráciáról. = Ifjúmunkás 1925. 7. p. I. P.

A fogalom jelentéstartalma a húszas években.

1806. KUNFI Zsigmond: Die Logik der Konterrevolution. = K. 1925. p. 298-307. R.

K. Kautsky Die Internationale u. Sowjetrussland c. művének birálata, a szovjethatalom K.K. által jövendölt megdöntését követő orosz ellenforradalmi terror perspektivája az 1919-es mo.-i tanulságok alapján.

1807. GÖNCZI Jenő: Az angol demokrácia példája. = Századunk 1926. p. 19-33. Bibliogr. p. 19. T.

1808. LIGETI Ernő: A demokrácia válsága és a diktatúrák. = Korunk 1926. p. 102-113. P.

1809. IGNOTUS [VEIGELSBERG Hugó]: A nagy sikoly a diktátor után. = Ny. 1926. [2.] p. 229-232., p. 324. P.

Az alkotmányosság, a polgári parlamentarizmus illetve a diktatúra közti különbség megkérdőjelezése. Braun Róbert kritikai megjegyzéseit l. uo. p. 322-324. I. válaszát l. uo. 405-406., majd I. újabb irását a témáról Diktatúra és népszavazás c.-en uo. p. 405-406. és

kritikai észrevételét Braun Róbert kritikájára uo. p. 730., végül Braun Róbert viszonválaszát uo. p. 744.

1810. ASCHER László: A magyar szabadság útja. Az első Somogyi-Bacsó röpiratpályázat nyertese. Bp., Népszava, 1927. 31 p. P 1275

A demokrácia kérdéseiről.

Ism.: Új M. 1928. [1.] p. 141-142.

1811. RÓNAI Zoltán: Schicksale der Gegenrevolution. = K. 1927. p. 1-7. P.

A magyar és finnországi ellenforradalom alakulása.

1812. PÓLÁNYI Károly: A magyar demokrácia célkitüzéseiről. /Levél a szerkesztőhöz/. = Láthatár 1927. 2. p. 10. P.

A demokrácia csődjét előidéző hibák vizsgálata.

1813. GYÖMREI Sándor: A bürokrácia. = Századunk 1927. p. 137-156. Bibliogr. T.
Ua. klny. Századunk kvta, 2.

... szerepe az állami élet szabályozásában, ideológiája, helye a társadalomban.

1814. KUNFI [Zsigmond] Sigmund: Der 15. Juli und seine Lehren. = K. 1927. p. 345-352. P.

Osztályerők, osztályviszonyok Ausztriában, az ellenforradalmi puccskisérlet tanulságai.

1815. JÁSZI Oszkár: A demokrácia krizise. Fascizmus és bolsevizmus között. = Korunk 1927. p. 401-412. P.

1816. BRAUN Róbert: Demokrácia és bürokrácia. = Századunk 1927. p. 437-452. Bibliogr. lábj. T.

Az angol, a francia és a magyar bürokrácia.

1817. A DEMOKRÁCIA válsága. Kérdések a közvéleményhez. = Századunk 1927. p. 290., 1928. p. 96-104., p. 211-218., p. 290-292., p. 369-370. P.

A Századunk szerk.-ének ankétja. Bíró Pál, Farkas Geiza, Jászi Oszkár, Kolnai Aurél, Pintér József, Török Árpád és Veres Péter hozzászólásai.

1818. HORNYÁNSZKY Gyula: Az európai kultúra. = Ttud. 1928. p. 129-140. Ea.

"Demokratikus", konzervativ-nacionalista és "autarkikus" (diktatorikus) irányzatok a modern Európában.

1819. VESZPRÉMY Géza: Helyes-e ha az egyetemi ifjúság politizál? = M. K. 1928. p. 377-378. P.

A jobboldali diákság terrorakcióinak elvi helyeslése, a "Golyvás János"-ként, "Proli Mihály"-ként jellemzett, politikára "alkalmatlan" szervezett munkások "vörös terrorjának" ostorozása.

1820. TÖRÖK Árpád: A szólásszabadság jelentősége a demokráciában és a diktatúrában. = Századunk 1928. p. 495-498. P.

1821. TURNOWSKY Sándor: Antidemokrácia. = Korunk 1928. p. 833-842. T.

A 20. sz. manipulált demokráciájáról.

1822. OTTLIK László: Diktatúra és demokrácia. = Ttud. 1929. p. 74-104. Bibliogr. lábj. T. /Klny.: Társadalomtud. füzetek, 11/
OSZK 10.056/11

... értelmezése és gyakorlatának értékelése.

1823. A SZÁZADUNK pályázata. = Századunk 1929. p. 243. A.

"Az európai reakció száz év előtt és ma" c. pályázat meghirdetése.

1824. KOLNAI Aurél: Az osztrák demokrácia sorsa. = Századunk 1929. p. 593-609. Bibliogr. lábj. T.

Választójog, pártok. Választási eredmények értékelése

1825. NAPJAINK problémái. = Ttud. 1922. p. 112-147. T.

A Ttud. szerk.-ének körkérdése a választójogról. Concha Gy., Ferdinandy Gejza, barabási Kun József, Polner Ödön, Szandtner Pál, Tóth Károly és Lajos, Buday László és Kovács Alajos válaszai Bárdossy László bevezetésével.

1826. KRISZTICS [Sándor] Alexander: The Hungarian elections. = Oxford Hung. R. 1922. p. 161-170. P.

Az 1920-as és 1922-es választások fasiszta szempontú értékelése.

1827. KUNFI [Zsigmond] Sigmund: Die Bedeutung der ungarischen Wahlen. = K. 1922. p. 193-197. P.

A fehérterror csödjének okai. A Bethlen-rezsim által rendezett választások. Az egyes osztályok, rétegek erőviszonyai.

1828. SZAKASITS Árpád: Egy magyar választás-optikai csalódással. = Sz. 1922. p. 311-317. P.

A Bethlen-Gömbös féle választások jellemzése.

1829. [BERNÁT István?] AGRÁRIUS: A választások tanulságai. = M. G. Sz. 1922. p. 321-328. P.

Pártok, parlamenti erőviszonyok.

1830. KÁLMÁN Miksa: Illusztrációk a közigazgatási reform szükségességéhez. = Sz. 1922. p. 499-503. P.

A kispesti és újpesti községi választási visszaélések.

1831. VANCZÁK János: A magyarországi szociáldemokrácia harca a demokratikus Magyarországért. = Sz. 1923. p. 49-53. P.

Főként a nemzetgyűlési választásokról és parlamenti harcokról.

1832. DÉKÁNY István: A politikai párt társadalombölcselete. = Ttud. 1924. p. 45-62. Bibliogr. a szövegben és lábj. T.

1833. KOVÁCS Alajos: A magyar választójogi reformok számszerű hatása. Bp., M. Társadalomtud. Társ. - Grill Kiad., 1925. 24 p. /Társadalomtudományi füzetek, I/ OSZK ZKT

Adatok a dualizmus korától.

Ism.: P. Sz. 1925. p. 412-413. (Dékány István)

1834. DÉKÁNY István: A politikai pártok tipusai. (Fejezetek egy államszociológiához.) = Ttud. 1925. p. 56-71. Bibliogr. lábj. T.

1835. KIS Jenő: A magyar választójog. - Kisérlet a tényleges hatalmi viszonyok konzerválására. - Megjegyzések a választójogi javaslathoz. = Sz. 1925. p. 257-262. P.

1836. TURNOWSKY Sándor: A proporcionalitás és a román választójogi javaslat. = Korunk 1926. p. 50-56. T.

... kritikája.

1837. KONKOLY THEGE Gyula: Az 1926. évi országgyűlési képviselőválasztás eredménye. = M. Stat. Szle 1927. p. 1-4. 1 térk. T.

Választókerületek ill. pártok szerint összehasonlítások 1896-tól.

1838. ZENTAY Dezső: Az 1926-os téli hajtóvadászat. - Adatok, megjegyzések, tanulságok az országgyűlési képviselőválasztásokról. = Sz. 1927. p. 1-15. A.

Stat. adatok, táblázatok. A felsőbb osztályok érdekeit nyiltan szolgáló törvények és rendeletek. A manipulációk kimutatása.

1839. MÓNUS Illés: Az országgyűlési képviselőválasztás számadatai. - A budapesti és budapestkörnyéki képviselőválasztás számadatai 1922-ről és 1926-ról. - Sz. 1927. p. 41-56., p. 77-88. A.

1840. KOLNAI Aurél: A német választási harc. = Századunk 1928. p. 206-210. P.

Rövid áttekintés 1920-tól, az osztályok erőviszonyai.

1841. OTTLIK László: Az amerikai pártrendszer alapjai. (Reflexiók az elnökválasztáshoz.) = Ttud. 1928. p. 365-370. Bibliogr. lábj. P.

1842. SZOMBATFALVY György: Budapest lelke. = Ttud. 1929. p. 144-149. A.

A fővárosi törvényhatósági választások eredményeinek elemzése.

Országgyülés, parlamentarizmus

1843. [X][LUKÁCS György] G.L.: Zur Frage des Parlamentarismus. = Kommunismus 1920. p. 161-172.

1844. BENEDEK Sándor: A főrendiház szervezeti kérdései. = J. 1920. p. 405-431. T.

Reformjavaslat.

1845. HORNYÁNSZKY Gyula: A parlamentek ellen. = Ttud. 1921. p. 1-16. Bibliogr. lábj. T.

Scipio Sighele Contro il parlamentarismo c. műve alapján a választójog szükítésének "szükségességéről" a tömegek,politikai éretlensége miatt.

1846. JÁSZI Oszkár: A parlamentáris demokrácia válsága. = B. M. U. 1921. szept. 15. p. 1. P.

1847. PARLAMENTI Almanach az 1922-1927. évi nemzetgyűlésre. (Sturm-féle országgyűlési almanach.) Szerk.: Baján Gyula. Bp., M. Távirati Iroda, 1922. 465,[54] p.

B 328/46
3498

A képviselők rövid életrajza; politikai pártprogramok, pártszervezetek és sajtójuk.

1848. A HÁZSZABÁLYOK revíziója. = M. Élet 1922. p. 215-216. P.

A parlamenti élet rendezetlensége. L. még erről Kenedy Géza cikkét uo. 1923. p. 38-42.

1849. EREKY István: A magyar felsőház. Bp., Állami ny., 1925. 36 p. Bibliogr. lábj. /Társadalomtudományi füzetek, 2/ 341808

Tört. visszapillantás, párhuzam az angol parlamenti rendszerrel.

Ism.: Ttud. 1925. p. 222-223. (t.p.a.)

1850. KÉRÉSZY Zoltán: A magyar rendi országgyűlés két táblájának kialakulása. Bp., Pfeifer, 1925. 40 p. Bibliogr. lábj. 56251

A kétkamarás rendszer, javaslat visszaállítására.

Ism.: Ttud. 1929. p. 222-223. (t.p.a.)

1851. EGYED István: A felsőház fölállítása. = M. K. 1925. p. 176-181. P.

1852. SZENDE [Pál] Paul: Die Unbequeme Demokratie. = Demokratie und Parlamentarismus. Ihre Schwierigkeiten und deren Lösung. Eine Rundfrage der Prager Presse. Praha, Orbis Verl., 1926. p. 171-176. OSZK 306.466

Ism.: Ttud. 1926. p. 241-256. (Hornyánszky Gyula)

1853. VARGHA Ferenc: A képviselők felelőtlensége. Bp., Franklin, 1926. 34,[2] p. /Jogállam kvtára, 20/ 17.616/20

A kritika szabadsága a parlamentben.

1854. MÓSA József: A parlament reformja. = Bp. Sz. 1926. 202. köt. p. 17-29. T.

... a történelmi vármegyerendszerhez való visszatérés alapján. Bernáth László kritikáját l. Ttud. 1926. p. 133-135., M.J. válaszát l. uo. p. 202-204.

1855. PAP József: A felsőházról szóló törvény. = J. K. 1926. p. 189-190. A.

1856. EREKY István: Nemzetgyűlés és országgyűlés. = Ttud. 1926. p. 353-362. Bibliogr. lábj. T.

A parlamenti 1919 után.

1857. MAGYAR Országgyűlési Almanach. A Felsőház és Képviselőház tagjainak életrajza és közéleti működése. 1927-1932. Szerk. Kun Andor, Lengyel László és Vidor Gyula. Ill. Bp., Légrády, [1927]. 583,[2] p. B 923/352

1858. ORSZÁGGYŰLÉSI Almanach az 1927-1931. országgyűlésre. Sturm-féle Országgyűlési Almanach. Szerk.: [Somogyváry] Freissberger Gyula. Bp., M. Távirati Iroda, 1927. 1-2. köt. OSZK 14.881/1-2

1. Képviselőház. 320 p. 4 mellékl.
2. Felsőház. 211 p.

Az országgyűlés tagjainak röv. életrajzaival.

1859. SINKÓ Ervin: A parlamentarizmus ideája és morálja. = Korunk 1927. p. 48-51. P.

1860. A MAGYAR országgyűlés története 1867-1927. Szerk. Balla Antal. Bp., Légrády, 1928. 540 p. OSZK 53128

Balassa Imre, Pethő Sándor, Kun Andor és mások cikkei.

Ism.: Lit. 1928. p. 101.

1861. SZATMÁRI Mór: Húsz esztendő politikai viharai. Előszó: Hegedüs Lóránt. Bp., Amicus, 1928. 245 p. 64072
B 328/59

Magyar parlamenti harcok 1880-tól 1900-ig.

Ism.: Századunk 1928. p. 230-235. (Ormos Ede)

1862. [x]WLASSICS Gyula: A parlamentarizmus jelene és jövője. = Pesti Napló 1928. jan. 28.

1863. RADISICS Elemér: Az Interparlamentáris Unió a parlamentárizmus válságáról. = M. Sz. 1928. [3.] p. 71-76. R.

1864. NIAMESSNY Mihály: A magyar parlamentárizmus 1867-től 1918-ig. = Bp. Sz. 1928. 211. köt. p. 187-238. T.

1865. ALBRECHT Ferenc: A parlamentarizmus válsága. = Ttud. 1928. p. 404-409. A.

Válasz az Interparlamentáris Unió kérdéseire.

1866. JANKOVITS Antal: A parlamentarizmus és a demokrácia válsága. = M. K. 1929. p. 60-67. P.

K ö z i g a z g a t á s , ö n k o r m á n y z a t , v á r m e g y e

1867. WEIS István: A múlt és jövő közigazgatása. Közigazgatásunk csődje. Bp., Közigazgatási Közlöny ny., 1920. 52 p. 46340

1868. ZSITVAY Tibor: A főispán az államosított közigazgatásban. = J. 1920. p. 137-140. T.

1869. WEIS István: A gazdaságosság elve a közigazgatásban. = K. Sz. 1923. p. 368-392. Bibliogr. lábj. T.

1870. [x]EREKY István: Magyar alkotmány- és közigazgatástörténet. Bp., M. Tört. Társ. 1925. /A magyar törttud. kézikve, 3. köt., I.füz./

1871. EREKY István: A közigazgatási jog és a közigazgatási jogtudomány kialakulása. = Emlékkönyv gróf Klebelsberg Kuno negyedszázados kultúrpolitikai működésének emlékére... Bp., Bp.-i Hirlap ny., 1925. p. 11-33. Bibliogr. lábj.

1872. EREKY István: A közigazgatási jog kialakulása Franciaországban. = Emlékkönyv Berzeviczy Albert írói működésének félszázados évfordulója ünnepére. Pécs, Dunántúl kvny., 1925. p. 29-68. Bibliogr. lábj.
OSZK 47.262

1873. TOMCSÁNYI Móric: A magyar közigazgatási jog alapintézményei. Bp., Egyet. ny., 1926. 402 p. Bibliogr. lábj. 58108

Ism.: J. K. 1927. p. 100-101. (Márffy Ede)

1874. BERNÁT István: Decentralizáció. = M. Sz. 1927. p. 5-11. P.

A centralizálás, a vármegyei hatalom gyengülése mint a forradalmak egyik "oka" a reformkor óta. Állásfoglalás a decentralizálás mellett.

1875. EGYED István: A magyar megyei önkormányzat fejlődése. = M. G. Sz. 1927. p. 31-41. Bibliogr. lábj. P.

XIII-XX. sz.

1876. EGYED István: A magyar vármegye válsága. = M. G. Sz. 1927. p. 360-369. Bibliogr. lábj. T.

1877. GÜNTHER Ferenc: Az autonómia eredete és kifejlődése. = V. Sz. 1927. p. 969-980. T.

A városi és vármegyei önkormányzat.

1878. RAKOVSZKY Iván: Az önkormányzat rendszerei. = Bp. Sz. 1928. 209. köt. p. 1-27. T.

... és tartalmi változásai Mo.-on és a nyugati államokban.

1879. EGYED István: Vármegyei önkormányzat. Bp., Eggenberger, 1929. 468 p. Bibliogr. lábj. és p. 445-458. 84866

1880. WEIS István: A közigazgatási szervezet társadalmi alapja. = Községfejlesztés 1929. 8-9. p. 1-2. P.

1881. SZENDREY Ákos: A közigazgatás népi szervei. = Népünk és Nyelvünk 1929. p. 23-38., p. 92-104. Bibliogr. lábj. és fejezetek végén. A.

17-18. sz. Levéltári anyagok felhasználásával.

1882. ERDŐDI Lajos: Népjóléti közigazgatás. = Ú. M. F. 1929. p. 79-80. P.

A bürokrácia antiszociális szerepe az államban.

Városi, községi közigazgatás

1883. BRAUN Róbert: A helyi önkormányzat. = Sz. 1922. p. 202-208. P.

A bp.-i helyzet összehasonlítása más európai fővárosokéval.

1884. PROPPER Sándor: Pártunk föladatai a községi politikában. = Sz. 1923. p. 68-72. P.

A SzDP 1922. évi dec. 24-i kongresszusának határozatairól.

1885. SZONTAGH Vilmos: A törvényhatósági bizottság újjászervezése az általános közigazgatási reform keretében. = Emlékkönyv Berzeviczy Albert írói működésének félszázados évfordulója ünnepére. Pécs, Dunántúl kvny., 1925. p. 385-407. OSZK 47.262

1886. RÉVÉSZ Mihály: Budapest és Bécs községi élete. = Sz. 1925. p. 134-139. P.

1887. A VÁROSHÁZI "új korszak" vivmányai Budapesten. = Új M. 1925. 4. p. 201-202. P.

Hatalmi harc a demokratikus blokk és a Wolff-párt között.

1888. BRAUN Róbert: Az amerikai helyi kormányzat. - A helyi kormányzat története, különös tekintettel a városra. = Sz. 1925. p. 222-229. P.

1889. ZSEDÉNYI Béla: A törvényhatóságok képviselete az országgyűlésen. Miskolc, Magyar Jövő, 1927. 191 p. /Miskolci Ev. Jogakadémia Tud. Értekezéseinek Tára, 30/ 82328

Ism.: Ttud. 1927. p. 279-281. (-l-z-)

1890. NÉMETHY Károly: Feljegyzések a székesfővárosi reform előestéjén. = V. Sz. 1927. p. 285-299., p. 442-465., p. 695-702. Bibliogr. lábj. T.

1891. ALSÓ László: A nemesi község hatósága és szervezete. Adatok Besenyőtelek község megalakulásáról és 1848 előtti szervezetéről. Bp., M. Közigazgatás, 1928 40 p.
OSZK 56662

Klny.: M. Közigazgatás 1928. 12., 13., 14. sz.

Okiratmellékletekkel.

Ism.: Levéltári Közl. 1928. p. 343-344. (Tirscher Jolán)

1892. GESZTELYI NAGY László: A "falu" jegyzője. = M. Sz. 1928. [2.] p. 131-137. Bibliogr. lábj. T.

A községi jegyzői intézmény történetéből Mária Terézia Urbáriumától.

1893. WEIS István: Az északamerikai várospolitika újabb irányai. = V. Sz. 1928. p. 369-394. Bibliogr. lábj. T.

1894. VÁRHIDY Lajos: Városaink az autonómiájukért. = V. Sz. 1929. p. 60-76.

A közigazgatás reformja

1895. MAGYARY Zoltán: A közigazgatási reform és államtudományi oktatásunk mai állapota. = Bp. Sz. 1922. 547. köt. p. 15-30. T.

1896. BUDAY Béla: A közigazgatási reform és a mérnökök. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1922. p. 83-90. P.

1897. KÁLMÁN Miksa: A közigazgatási reform és a munkásosztály érdekei. = Sz. 1922. p. 161-165. P.

1898. TISZA György: A közigazgatási reform fő kérdései. = M. Élet 1922. p. 246-252., 1923. p. 28-35., p. 410-419. T.

A törvényhatósági autonómiáról. L. még Vadnay Tibor cikkét uo. 1923. p. 98-108. és T.Gy. reflexióját uo. 1923. p. 246-256.

1899. EGYED István: Közigazgatási reform. = J. 1923. p. 15-25. Bibliogr. lábj. T.

A kinevezési rendszerről.

1900. BENISCH Arthur: Közigazgatásunk területi beosztásának reformja. = M. G. Sz. 1923. p. 24-30., p. 80-90. Bibliogr. lábj. T.

1901. HEGYMEGYI KISS Pál: A magyar közigazgatás demokratikus átszervezéséről. Debrecen, Hegedüs Sándor ny. 1924. 120 p. 79713

Tört. visszapillantás a korábbi reformokra. Részletes program.

1902. TANYAVILÁGUNK közigazgatásának reformja. = Községfejlesztés 1927. 4. p. 6-8. P.

1903. MÁRTONFFY Károly: A közigazgatás indusztrializálása. = Ttud. 1927. p. 348-361. Bibliogr. p. 361. T.

Különböző reformelképzelések.

1904. EGYED István: A közigazgatási képzés reformja. = V. Sz. 1927. p. 1032-1046. Bibliogr. lábj. T.

1905. WEIS István: Központosítás - szétpontosítás. = M. Sz. 1927. [1.] p. 121-128. P.

A kormányzati centralizáció kérdéséről. L. még W.I.: A közigazgatási reform kérdéséhez: uo. 1928. [2.] p. 1-9. és Egyed István: Decentralizáció és önkormányzat c. hozzászólását: uo. 1928. [2.] p. 1-9., valamint a szerk. hozzászólását uo. 1928. [2.] p. 152-153.

1906. [RÉVAI József?] NÉMETH Lajos: Centralizáció, decentralizáció és romantika. = 100 % 1927-1928. p. 129-132. P.

A M.Sz.-ben lefolyt vita kapcsán a m. és az olasz fasizmus ideológiájának különbségeiről.

1907. NÉMETHY Károly: A közigazgatási reform. = M. Sz. 1928. [2.] p. 209-217. T.

A vármegye: 1907 óta nem volt tisztújítás. Az önkormányzat kérdései.

1908. AZ ELLENFORRADALMI közigazgatás reformja. = Új M. 1929. p. 67-71. A.

Kommunista értékelés.

1909. WEIS István: A vármegyei reform. = Falu 1929. p. 69-72. P.

1910. MÁRTONFFY Károly: A közszolgálat és a közigazgatási intézetek. = Ttud. 1929. p. 370-389. T.

Központi hatalom és hivatali apparátus. A bürokrácia csökkentésére tett lépések a háború után.

1911. KÁSZONYI Ferenc: A méltóságos vármegye. = Ttud. 1929. p. 392-396. A.

A megyegyülések összetételét szabályozó 1929. évi XXX. törvénycikkről.

b. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK. HÁBORÚ ÉS BÉKE

1912. ANDRÁSSY Gyula: A jövő külpolitikája. Bp., Táltos, [1920]. 32 p. OSZK 184.943

1913. HORVÁTH Jenő: A balkáni kérdés utolsó fázisa 1895-1920. Tanulmány a huszadik század diplomáciai történelméből. Bp., Stephaneum ny., 1921. 227, [1] p. Bibliogr. p. 188-206. /Külügyi Kvtár, 2/ 348455

1914. HORVÁTH Jenő: Diplomáciai történelem. Bp., Szt. István Társ., 1921. 1-2. köt. Bibliogr. lábj. 46908

1.) A bécsi kongresszustól a frankfurti szerződésig 1815-1871. 230,[1] p.
2.) A frankfurti szerződéstől a párizsi szerződésekig 1871-1920. 249,[2] p.

Ism.: M. Középisk. 1921. p. 34-36. (Pataki Ferenc)

1915. IRK Albert: Az új nemzetközi jog. Bp., Pfeifer, 1922-1925. 1-2. köt. /Diplomáciai kézikvek, 1-2/ 52710

1.) (A béke joga.) 1922. 238 p.
2.) I. Bevezetés a nemzetközi jogtudományokba. II. A háború nemzetközi joga. 152 p.

A Nemzetek Szövetsége, Nemzetközi parlament és más nemzetközi szervezetek hatalomköre. Nemzetközi kapcsolatok békében és háborúban.

Ism.: Korunk 1926. p. 746-747. (Turnowsky Sándor)

1916. ALPÁRI Gyula: A Szovjetunió külpolitikai helyzete. = Új M. 1925. 1-2. p. 54-57. P.

1917. HUZELLA Tivadar: A nemzetközi élet nemzeti és egyéni alapjai. = Kül. Szle 1925. p. 259-283. T.

Orvosszociológiai írás a nemzetközi élet biológiai gyökereiről.

1918. WEIS István: Az entente jövője és a franciák. = Bp. Sz. 1926. 203. köt. p. 261-277. Bibliogr. lábj. T.

1919. KERESZTURY Sándor: Szlávok a háború után. = Korunk 1926. p. 337-347., p. 414-425. Bibliogr. lábj. T.

A Szl. és a kisantanthoz tartozó államok politikai célkitűzéseiről.

1920. HANTOS Elemér: Das Donauproblem. Wien Verl. Mitteleuropäische Wirtschaftstagung, 1928. 22 p. 348037

A Duna szerepe az államközi kapcsolatokban.

Ism.: Századok 1928. p. 323-324. (sp.)

1921. SZÁSZY István: Az államok közötti utódlás elmélete. Nemzetközi jogi tanulmány. Bp., Szerző kiad., 1928. X,719 p. Bibliogr. p. 705-716. és lábj. 67405
OSZK 63.130

Ism.: J. K. 1929. p. 57-58. (Ullein [Reviczky?] Antal)

1922. HORVÁTH Jenő: A román kérdés az európai politikában. = Háborús Felelősség 1928. p. 37-73. Bibliogr. lábj. T.

... 1815-től 1916-ig.

1923. FARKAS Geiza: Le Bon és Tagore. Végletek találkozása. = Századunk 1928. p. 104-108. P.

Európa és Ázsia népeinek viszonya, társadalmi, jogi, erkölcsi, politikai rendszereik különbségei.

1924. GEREVICH Zoltán: A statisztika a diplomácia szolgálatában. = M. Stat. Szle 1928. p. 544-548. Ea.

1925. GRATZ Gusztáv: Európai külpolitika. Bp., M. Szemle Társ., 1929. 80 p. Bibliogr. lábj. /M. Szemle Kincsestára, 25/ 77194

Az európai államok kapcsolatai 1918 után.

1926. VILÁGPOLITIKAI szemle. = Huszonegyedik Sz. 1929. p. 9-17. Bibliogr. lábj. P.

A Párizs környéki békekötések tizedik évfordulóján a világ érdektagoltságáról.

1927. KUNFI [Zsigmond] Sigmund: Der Weg der Nachfolgestaaten. = K. 1929. p. 60-67. P.

Azonosságok és sajátosságok a Monarchia területén keletkezett utódállamok politikájában.

A Népszövetség

1928. PATAKY Ferenc: Békekötés és népszövetség. = Bp. Sz. 1919. 514-516. köt. p. 160-182. T.

A békeszerződések várható eredményei.

1929. WITTMANN Ernő: Párizsi tervezet a népek szövetségéről. = J. K. 1919/20. p. 123. A.

1930. CZIRBUSZ Géza: Az államok új felosztása. = K. N. 1920. 3. p..23-26. P.

A Népszövetség alkalmatlansága feladata ellátására.

1931. MAGYARY Géza: A Nemzetek Szövetsége a mi szempontunkból. = M. Jogi Szle 1920. p. 393-400. P.

A békediktátum revíziójáért való esélyes küzdelem útja a Népszövetséghez való csatlakozás.

1932. GIESSWEIN Sándor: A népek szövetségének eszméje az új scholasztikában. = Aurora 1921. p. 33-45. Bibliogr. lábj. T.

A Skolasztikusok államra, háborúra, az államok közti nemzetközi kapcsolatokra von. nézetei.

1933. SZENDE Pál: A világpolitika jövő alakulása. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 1281-1286. P.

A nagyhatalmak és a Népszövetség.

1934. MAGYARY Géza: Die internationale Schiedsgerichtsbarkeit im Völkerbunde. Berlin, Liebmann, 1922. 176 p. Bibliogr. lábj.
50723

Ism.: Bp. Sz. 1922. 544. köt. p. 55-59. (Wlassics Gyula)

1935. MAGYARY Géza: La réforme de la Société des Nations. = K. N. 1922. 3. p. 31-35. P.

1936. CONCHA Győző: Az új nemzetközi jog. = Bp. Sz. 1924. 566. köt. p. 161-172. Ea. Röv. változata: A. É. 1924. p. 5-16.

A Népszövetség wilsoni koncepciójának csődje, a szervezet mint a győztes hatalmak eszköze.

1937. KRESZ Károly: A Népszövetség gazdasági munkája. Bp., May, 1925. 19 p. /Klny. Külügyi Szle 1925. 1-2. sz./ OSZK 616.081

Ism.: M. Mérn. Építész Egyl. Közl. 1925. Technika és Közgazdaság p. 40. (Kelemen Móric)

1938. NAGY Elek: Magyarország és a Népszövetség. Politikai tanulmány. Bp., Franklin, 1925. 208 p. Bibliogr. lábj. 82326

A Népszövetség állásfoglalásai a m. határok, a határokon túli kisebbségek kérdésében. Függelékben bő okmánytár.

Ism.: Bp. Sz. 1926. 202. köt. p. 188-192. (Wlassics Gyula) - J. K. 1926. p. 39-40. (Auer Pál) - M. Jogi Szle 1926. p. 67-68. (Magyary Géza)

1939. WLASSICS Gyula: A Nemzetek Szövetségének kritikai méltatása. = K. N. 1925. 1-2. p. 5-10. P.

1940. IRK Albert: A nemzetek szövetsége. (1920.) 2. kiad. Pécs, Danubia, 1926. 209 p. Bibliogr. p. 160-166. /Tudományos Gyűjtemény, 24/ 60412

A Népszövetség szervezete, feladata, testületei és jogszabályai. - Előzmény: I. A.: Az államok szuverenitása és a Nemzetek Szövetsége. = J. K. 1925. p. 122-123., p. 131-135.

1941. WLASSICS Gyula: A Népszövetség jogi és politikai rendszere. = J. 1927. p. 353-364. T.

1942. GRATZ Gusztáv: Békerevizió és Népszövetség. = M. Sz. 1928. [3.] p. 97-104. T.

1943. LUKÁCS György: A kisebbségi kérdés. = Bp. Sz. 1929. 213. köt. p. 331-343. T.

Javaslat egy állandó kisebbségi bizottság létrehozására a Népszövetségen belül.

Föderatív koncepciók, Vámunió, Páneurópa

1944. GIESSWEIN Sándor: Magyarország restaurálása és Európa restaurálása. = K. N. 1920. 5. p. 15-20. P.

Az antant által diktált területelcsatolások. Föderatív államok létrehozásának szükségessége.

1945. KÁDÁR Imre: A harmadik út. = Napkelet (Kvár) 1920. p. 65-70. P.

Egy világállam lelki feltételeit megteremtő kulturális nevelésért.

1946. JÁSZI Oszkár: Egy talmi dunai konföderáció terve. = B. M. U. 1922. szept. 17. p. 1-2.

1947. GIESSWEIN [Sándor] Alexander: Das Werden eines neuen Europas. = K. N. 1923. 9. p. 17-30. P.

1948. HALASI [Béla] Adalbert: Zur Frage: Paneuropa. = K. 1924. p. 352-360. R.

Coudenhove - Kalergi koncepciójának kritikája.

1949. HANTOS Elemér: Die Handelspolitik in Mitteleuropa. Jena, Fischer, 1925. VI, 112 p. 8 t. 57897

Az 1918-ig alakuló német-osztrák-magyar vámszövetség eszméjéről-szerző 1918-ban Salzburgban készített programtervezetének szövegével.

Ism.: A. Sw. 1925. Bd 54. p. 834. (S. Schilder)

1950. BAROLIN, C. Johannes - Kurt SCHECHNER: Für und wider Donauföderation. Wien-Lpzg, Braumüller, 1926. 150 p. OSZK 59.594

Mo. és a szomszédos államok gazdasági egymásrautaltsága, német vezetés alatti szövetségük lehetőségéről.

Ism.: U. Jb. 1927. p. 518-519. (Z.)

1951. TÖRÖK Árpád: Vom Nationalismus zu den Vereinigten Staaten von Europa. Wien-Lpzg, (M. Perles), 1926. 197 p. 60534

R. N. Coudenhove-Kalergi "Páneurópa" eszméjének népszerűsítése.

1952. [x]HANTOS Elemér: Über das Problem der europäischen Zollunion. = Weltwirtschaftliches Archiv Bd. 23. 1926. ápr.

Ism.: Századunk 1926. p. 334-335. ([Müller Vilmos] m.v.)

1953. HORTOBÁGYI László: Páneurópa... = Sz. 1926. p. 206-211., p. 247-250. P.

Somogyi Mihály hozzászólását l. uo. p. 280-283., Koleszár Bertalanét l. uo. p. 316-318., Kertész Miklósét l. uo. p. 368-376.

1954. GEREVICH Zoltán: Magyarország életérdekei és Páneurópa. = Ttud. 1926. p. 362-372. R.

1955. LIGETI Ernő: A páneurópai mozgalom. = Korunk 1926. p. 593-605. T.

Páneurópa és a kisebbségi kérdés.

1956. RAITH Tivadar: Kelet Európa ismeretlen föld. = M. Irás 1927. 2. p. 1-32. P.

K.-E. nemzetei egymásra utaltságáról. Tört.-i utalások, hivatkozások a népvándorlás korától az első világháborút követő békekötésekig.

1957. FALUHELYI Ferenc: Páneurópa - mit várhatunk tőle? [Pécs] Danubia, 1928. 68 p. Bibliogr. jegyz. p. 65-68. /Ma és Holnap, 8/

65708

1958. HANTOS Elemér: Europäischer Zollverein und mitteleuropäische Wirtschaftsgemeinschaft. Berlin, Organisation Verl. 1928. 66 p. /Schriftenreihe des Europäischen Zoll-Vereins, 1/

68244

Tört.-i visszapillantással.

Ism.: K. Sz. 1928. p. 809-811. (Pap György)

1959. FÁBIÁN Dániel: Európa jövője és a magyar paraszt. = Ú. M. F. 1929. 1. p. 54-64. Ea.

Kossuth és Jászi konföderációs elképzelései. Coudenhove - Kalergi Páneurópa-koncepciója.

1960. CSEBI POGÁNY Béla: Magyarság keleteurópai hivatása. = Ú. M. F. 1929. 2. p. 13-27. P.

"Kelet-Európai Kultur Unió" programja a finn, lengyel, szlovák, a Duna menti nemzetek összefogásával a német "Drang nach Osten"-nel szemben.

1961. KODOLÁNYI János: A magyar ifjúság tükre. = Századunk 1929. p. 462-467. P.

A Páneurópa-koncepcióról, a "két kultúra" problémájáról. Fábián Dániel hozzászólását l. uo. p. 530-552.

B é k e s z e r z ő d é s . R e v i z i ó

1962. IGNOTUS [VEIGELSBERG] Hugo: The dismembering of Hungary. Written especially for American readers. [Ill.] Berlin, Borsódi, (1920?) 15, [3] p. P 1755

Ism.: Ny. 1920. [2.] p. 732-735. (Zádor Jenő)

1963. TELEKI [Pál] Paul - Alexandre [Sándor] DOMANOVSZKY: La Hongrie Occidentale. Paris-Bp., Soudier-Pfeifer, 1920. 60 p. Bibliogr. lábj. /Questions de l'Europe orientale, 5/ 341913

Ausztriának a mai Burgenlandra emelt igényei kapcsán az osztrákok történeti, gazdasági, nemzetiségi vonatkozású érveinek cáfolata, hivatkozás a német nyelvű lakosság ezeréves magyar államhűségére, "amelyben csak" a bolsevizmus időszaka jelentett törést.

1964. MAGYAR béketárgyalások. Jelentés a magyar békeküldöttség működéséről Neully S/S-ben 1920 január-március havában. Kiad. a M. Kir. Külügyminisztérium. Bp., Egyet. ny., 1920-1921. 1-3. köt. OSZK 404.443

1.) XXII, 544 p.
2.) XII, 522 p.
3/a.) VI, 419 p. 1 mell.
3/b.) 27 térk.

Főként a román delegáció által benyújtott anyaggal vitázva. A hivatalos jellegű tevékenység dokumentumai mellett a mo.-i nemzetiségek 1918 előtti és utáni helyzetéről, az utódállamokba került magyarság sérelmeiről.

1965. KUNFI Zsigmond: A magyar béke. = Világosság 1920. jún. 1. p. 4-6. P.

A békeszerződés és a magyar kormány.

1966. HORVÁTH Jenő: Az európai béke biztosítékai a múlt században. 1815-1914. = Kül. Szle, 1921. p. 16-39. Bibliogr. T.

1967. SPECTATOR: A trianoni béke megalkotása. = Kül. Szle 1921. p. 103-128. T.

1968. BALOGH Artur: A népkisebbségek kérdése mint világprobléma. = Pásztortűz 1922. 1. p. 353-358., p. 403-409. T.

Az első világháborút követő békeszerződések elemzése.

1969. MAGYARY Géza: Zur Frage der Gültigkeit der Friedensverträge. = K. N. 1923. 2. p. 10-17., p. 26-33. P.

1970. HORVÁTH Jenő: A trianoni béke megalkotása 1915-1920. Diplomáciai történelmi tanulmány. Bp., "M. Külpolitika" 1924. 37 p. Bibliogr. lábj. 55142
Rövid változat: M. Külpolitika 1924. 5. p. 5-6., 6. p. 7., 7. p. 5-6.

Utalások az 1911-től érlelődött tervekre, dokumentumokra.

Ism.: M. Kisebbség 1924. p. 661-664.

1971. SZÁDECZKY K[ARDOSS] Lajos szerk.: A békerevizió kérdése. [Ill.] Bp., Hornyánszky ny., 1926. 152 p. 1 térk. 58269
Ua. angolul: Revision of the peace. [Ill.] Bp., Hornyánszky, 1926. 135 p. 1 térk. 72464

John M. Keynes, E. Grey, A. Tardieu, F. Nitti, Anatole France és számos más európai, valamint amerikai tudós, író, közéleti személyiség a Párizs környéki békéről.

Ism.: Századok 1927/28. p. 80-81. (N. M.)

1972. KRISZTICS Sándor: A békeszerződések revíziója. Pécs, Dunántúl ny., 1927. XX, 508 p. Bibliogr. lábj. 63843

Mo. és a Monarchia háborús felelősségét tagadó munka, a háborús diplomáciai feladatok és anyagok ismertetésével. Különféle javaslatok a békerevizióra.

Ism.: A. É. 1928. p. 66. - Ttud. 1928. p. 270-273. (Balanyi György)

1973. IGAZSÁGOT Magyarországnak. A trianoni szerződés következményeinek ismertetése és bírálata. Bp., Külügyi Társ., 1928. 402. p. 2. t. 64495
Bq 323/63
Ua. angolul: Justice for Hungary. Review and criticism of the treaty of Trianon. London, Longmans Green-Bp.-i Hirlap ny., 1928. 376 p. 65311

Irredenta, reviziós propaganda kiadvány: Apponyi Albert, Horváth Jenő, Lukács György (volt min.), Berzeviczy Albert, Fodor Ferenc, Eöttevényi Olivér, Földes Béla, Wlassics Gyula és Nagy Emil cik-

kei Mo. történelmi szerepéről, a trianoni béke hatásáról a gazd. életre. A Népszövetség szerepéről, a béke és a leszerelés viszonyáról, a szerződés revíziójának szükségességéről. Teleki Pál szerkesztésében: a tört. Mo. nemzetiségi térképe.

1974. VÁMBÉRY Rusztem: A revizió tizparancsolata. = Századunk 1928. p. 457-463. T.

A békés revizió lehetőségei.

1975. CZAKÓ [István] Stephen: Trianon Hungary. (Boston, U.S.A. 1929.) 2. kiad. Bp., Royal Hungarian Unio. Pr., 1929. 23 p. P 286

A trianoni békének Mo.-ra gyakorolt gazd., pol. és kulturális következményeiről, adatokkal. Az USA-ban és Kanadában tartott ea-ok szinopszisa.

1976. DAMI, Aldo: La Hongrie de demain. Critique des programmes revisionnistes. Paris, Delpeuch, 1929. 232 p. 3 térk. 69395

Tárgyilagos külföldi értékelés a trianoni békediktátumról és következményeiről tört. visszapillantással. A Mo.-i irredentizmus, a Revíziós Liga tevékenységének bírálata. Javaslat a békeszerződés korrekciójára.

Ism.: D. Sz. 1929. p. 379. (Hungarus Viator [Hankiss János]) - F. K. 1929. p. 155. (Pécsi Albert) - K. Sz. 1929. p. 762. (Winkle János) - Lit. 1929. p. 379. - R. H. 1929. T. 40. p. 46-47. - Ttud. 1929. p. 422-424. (Tóth Béla)

1977. [RÉVAI József] KEMÉNY: Harcoljon-e a Kommunisták Magyarországi Pártja Trianon ellen? = Új M. 1929. p. 315-324. P.

A csehszlovák és román proletariátussal való föderáció eszménye.

1978. HERCZEG [Ferenc] François - HEINRICH [Gusztáv] Gustave - ANGYAL Dávid: Réponse de l'Académie Hongroise a l'Académie Tchéque. = R. H. 1920. 1. 24. 2. p. 28-44. T.

Az MTA által a világ akadémiáihoz intézett felhívásról, a cseh akadémia válaszának részletes bírálata.

1979. DIENES László: Ázsiai hatások Európa szellemi életében. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 641-644. A.

1980. BAJZA József: Balkáni feladatok. = Kül. Szle 1922. p. 281-285. Bibliogr. lábj. P.

A balkáni államok kultúrális együttműködése.

1981. BALOGH Artur: A szellemi munka újjáépítése. = Pásztortűz 1922. [1.] p. 605-609. P.

A Népszövetség szerepéről.

1982. GRÓSZ Emil: A Nemzetek Szövetsége a szellemi együttműködés érdekében. = Bp. Sz. 1923. 556. köt. p. 169-174. A.

A Népszövetség keretében 1922. febr. 15-én H. Bergson elnökletével alakult Comission de la Coopération Intellectuelleről.

1983. BERGSON, H[enri]: Appel en faveur du travail intellectuel en Hongrie. = Revue des Études Hongroises et Finno-Ougriennes 1924. p. 1984-185. A.

A magyar tudományos kutatás válságos helyzetéről. H. B., mint a Comission Internationale de Cooperation Intellectuelle elnökének felhívása könyvadományok küldésére, cserekapcsolatok kialakitására a nyugati tud. intézmények részéről Mo.-gal.

1984. RÁCZ Gyula: Institut international du travail intellectuel. = Sz. 1925. p. 32-33. A.

A szervezők: Loucheur, Bergson, Einstein. A program. A szervezet szerepe a népek egymás közti megbékélésében.

1985. CSEKEY [István] Étienne: L'organisation d'instituts scientifiques à l'étranger. = R. H. 1925. T. 32. p. 121-132. Bibliogr. lábj. Ea. Klny. is.

A bécsi, római, berlini és dorpati (Észtország) m. intézetekről, a nemzetközi és külföldi finn-ugor nyelvészeti intézetek munkájában való részvételről.

1986. HORVÁTH Jenő: A nemzetközi egyetemközi kapcsolatok. = Kül. Szle 1925. p. 203-229. T.

1987. HANTOS Elemér: Das Kulturproblem in Mitteleuropa. Stuttgart, Enke Verl., 1926. 46 p. Bibliogr. lábj. 59633

A közép-európai kultúra sajátosságai. A németek szerepe. A kultúra válsága. Javaslat Középeurópai Intézet felállítására.

Ism.: K. Sz. 1926. p. 323-324. (Lányi Rezső) - Ny. 1926. [2.] p. 237-239. (Papp György) - Századunk 1926. p. 237-238. (r.i.)

1988. GRÓSZ Emil: L'Institut International de Coopération Intellectuelle. = R. H. 1926. ápr. p. 127-129. P.

A szervezet működéséről.

1989. HORNYÁNSZKY Gyula: Magyar egyesület a nemzetközi szellemi együttműködés szolgálatában. = Ttud. 1926. p. 417-420. A.

A Nemzetközi Szellemi Együttműködés Szövetségének /Fédération des Unions Intellectuelles/ tagozatáról.

1990. KLEBELSBERG [Kuno] Cuno: La cooperazione intellettuale tra l'Italia e l'Ungheria. = Corvina 1927. p. 5-26. A.

Tudományos és művészeti hatások, kölcsönhatások a 14. sz.-tól a két nemzet között. A fasiszta Olaszországgal kiépített kapcsolatok.

1991. SZEKFŰ Gyula: Gragger Róbert művelődésünk történetében. = Minerva 1927. p. 28-42. N.

Szerepe a m. tudomány németországi népszerűsítésében.

1992. MAGYARY Zoltán: A nemzetközi értelmi együttműködés. = M. Sz. 1927. [1.] p. 84-87. A.

A Comission- és az Institut International de Coopération Intellectuelle tevékenységéről.

1993. TURÓCZI-TROSTLER József: A magyarság és németség szellemi kapcsolata. = Századunk 1927. p. 87-92. P.

Bleyer Jakabnak a német irodalom mo.-i hatását elemző müncheni ea.-áról.

1994. FALUHELYI [Ferenc] François: Le rôle et la déstination culturelle de la Hongrie en Europe. Bp., Ed. de l'Association des Auditeurs et anciens Auditeurs Hongrois de l'Académie de Droit International de la Haye - Pécs, Impr. Univ. Dunántúl, 1928. 16 p. 339688

1995. KÉZAI Simon: Középeurópai szellem. = Toll 1929. 29. p. 19-21. A.

... vonásai és az írástudók lehetőségei.

1996. DUKA ZÓLYOMI Norbert: Magyar-szláv kultúrkapcsolatok. = Ú. M. F. 1929. 2. p. 68-71. P.

A cseh és magyar kultúra cseréjének szükségességéről.

Magyarország és a külföld

1997. XFERENCZI [Imre] Emerich: The distress in Hungary and the relief work of foreign countries. Bp., Central Comittee for Hungarian relief work, 1920.

1998. AZ OROSZORSZÁGI fogoly tisztek névsora... = Proletár 1920. 15. p. 5-6., 52. p. 3-4. A.

Az 1921-es fogolycsere - egyezmény előkészítése.

1999. NÁVAY Aladár: Magyar külpolitikai törekvések. = M. Helikon 1921. p. 68-72. P.

Nyitás Franciaország felé, kölcsön reményében.

2000. "AZ EMBERISÉG és civilizáció nevében!" = Proletár 1921. 32. p. 5. A.

Teleki Pál és Csicserin külügyi népbiztos levélváltása a fogolycsere ügyében.

2001. MARCZALI Henrik: Sur la communauté des interêts anglo-hongrois dans le passé. = R. H. T. 27. 1922. p. 145-158. Bibliogr. lábj. P.
Ua. magyarul: Az angol-magyar érdekkapcsolatok a múltban. = K. N. 1923. 5-6. p. 31-41.

2002. FENYŐ [Miksa] Maximilien: L'orientation de notre politique extérieure. = R. H. T. 28. 1923. p. 69-76., p. 116-120. P.

A Romániával, Olaszországgal, Szovjetunióval alakuló kapcsolatokról.

2003. MESKÓ Miklós: Románok és magyarok. = M. Kisebbség 1924. [1.] p. 93-106. P.

M. - román összefogás szükségességéről Németországgal és a fasiszta Olaszországgal szövetségben a "pánszláv veszély"-lyel szemben.

2004. x[BOLGÁR Elek] B. Alexis: Dokumente der roten Diplomatie. = Arbeiterliteratur 1924. Bd. II. p. 1121. R.

2005. RÉVAI József: Trianon-Genf-Moszkva. = Új M. 1925. 1-2. p. 31-36.

A Trianon után kialakult m. ellenforradalmi külpolitikáról.

2006. NAGY Miklós: Erdély jövője. = Bp. Sz. 1926. 204. köt. p. 339-358. Bibliogr. lábj. T.

A magyarság és románság egymásra utaltsága. Az érdekközösség megteremtésének perspektívája a Királyhágón inneni területek visszaadásával, az erdélyi nemzetiségek egyenjogúsításával.

2007. xTELEKI [Pál] Paul: Die weltpolitische und weltwirtschaftliche Lage Ungarns in Vergangenheit und Gegenwart. = Zeitschrift für Geopolitik 1926. p. 381-409. T. és klny.

Ism.: F. K. 1926. p. 174. (Geszti Lajos) - Ttud. 1926. p. 444-445. (d. n.)

2008. ALMANACH des étudiants hongrois. Réd. par Nagy Iván. Préf. de Zoltán de Magyary. Paris-Pécs, Dunántúl ny., 1927. 95 p.
OSZK 57.406

Magyary Zoltán a francia-magyar kapcsolatokról, Füzessery Katalin a Népszövetségről. Korányi István a nemzeti kisebbségről és egyéb tárgyú írások.

2009. TÓTH Béla: Jegyzetek egy tót könyvhöz. = D. Sz. 1927. p. 65-67. A.

Pavel Bujnák "Ján Arany v literatúre slovenskej" (Praha, 1924. 198 p.) c. Arany János szlovák hatását pozitívan értékelő könyve kapcsán a m. és szlovák nemzeti tudat, nemzeti irodalom párhuzamos kialakulásáról, előnyös kölcsönhatásáról.

2010. APPONYI Albert: Magyarország külpolitikai helyzete. = M. Külpolitika 1927. 2. melléklete.

2011. WEIS István: Magyarország Európában. = Új Élet 1927. p. 127-137. P.

Mo. politikai önállósága illetve függősége. Tört. vázlat.

2012. KLEBELSBERG Kunó: A népek szellemi együttműködése. = Napkelet (Bp.) 1927. p. 321-334. Ea.

Olasz - magyar kapcsolatok. B. Mussolini baráti gesztusai a Horthy-Magyarország felé. Az olasz nyelvoktatás bevezetése a m. középiskolákban.

2013. CSEKEY István: Északi irások. [Ill.] Bp., Pfeifer, 1928. 230 p. ZKT 2071

Cs.I. dorpáti (Észtország) egyetemi előadói működése alatt írt, az észt kulturális, társadalmi életet, az észt-magyar kapcsolatokat ismertető, antikommunista éllel a szovjetállamot bemutató, végül a finn politikai és tudományos viszonyokat jellemző cikkeinek gyűjteménye.

Ism.: M. Kisebbség 1929. p. 74.

2014. HORVÁTH Jenő: Magyar diplomácia. A magyar állam külpolitikai összeköttetései a bécsi végzésektől a kettős monarchia felbomlásáig, 1815-1918. Bp., Pfeifer-Zeidler, 1928. 202. p. OSZK 211.425

Ism.: Bp. Sz. 1928. 212. köt. p. 315-319. (Csekey István) - Ttud. 1929. p. 343.

2015. BOLGÁR Elek: A Magyarországi Tanácsköztársaság és a világpolitikai helyzet. = Új M. 1928. [1.] p. 149-154. P.

2016. SZABÓ Dezső: Az út - előre. A belső válság megoldása felé. Bp., Kellner ny., 1929. 45 p. /Sz. D.: Kritikai füz., 2/ 340496

A szomszéd kis népekkel való összefogás a német terjeszkedés ellen. - Vita Bethlen István beszédével az "alsóbb néposztályok"-ról.

2017. AJTAY [József] Joseph: L'avenir des hongrois. = R. H. 1929. T. 40. p. 12-23. P.

Mo. helye a Duna medence népei között. 11-19. sz., helyzete Trianon után.

2018. KILIÁN Zoltán: Antifasiszta hang Amerikában ellenünk. = M. Sz. 1929. [5.] p. 61-62. A.

Reflexió Carlo Sforza cikkére (American Review 1928. nov.), mely Olaszországgal és K. Európával foglalkozva a latifundiumos Mo.-ot szembeállítja a "szabad parasztok hazájává lett" szomszédos országokkal.

2019. BLEYER Jakab: A magyar és német viszony. = M. Sz. 1929. [5.] p. 114-124. P.

A mo.-i és erdélyi németségről is.

2020. HORVÁTH Jenő: Az angol-magyar érintkezések utolsó évszázada. - Az újabb kutatások összefoglalása. = T. Sz. 1929. p. 136-156. Bibliogr. lábj. T.

1815-1914.

2021. LUKÁCS [György] Georg: Les relations historiques de la France et de la Hongrie. = R. H. 1929. T. 40. p. 145-159. P.

A 11. sz.-tól a legújabb időkig.

2022. [X]LUKÁCS György: A gyarmatok szabadságharca. = Proletár 1920. aug. 5. p. 11. A.

2023. GY[ÖRGY J[ános]: Az orosz helyzet. = F. Sz. 1922. p. 52-53. A.

Az angol-am.-i intervenció és éhségblokád ellenforradalmi célkitűzései.

2024. KUNFI [Zsigmond] Sigmund: Krisen im britischen Weltreich. = K. 1922. p. 97-107. Bibliogr. lábj. P.

A brit imperializmus háború utáni hanyatlása, az angol társadalom válságjelei, a munkásmozgalom fellendülése.

2025. GYÖRGY János: Gandhi és India békés szabadságharca a népsorvasztó angol katonai uralom ellen. = F. Sz. 1922. p. 164-166. P.

2026. KUNFI [Zsigmond] Sigmund: Die Interventionspolitik gegen Österreich. = K. 1922. p. 313-323. P.

Horthysta, bajorországi és olasz fasiszta erőfeszítések az osztrák szociáldemokrata rendszer gazdasági tönkretételére.

2027. RÓNAI Zoltán: Kapitalistische und sozialistische Interventionspolitik. = K. 1924. p. 67-75. P.

A nemzetközi imperializmus politikai - katonai - gazdasági akciói a forradalmi országok ellen. A munkásosztály lehetőségei ellenakciókra.

2028. AZ OROSZORSZÁGGAL való kapcsolatok kérdése. = M. Szöv. 1924. p. 285. A.

A tőkés államok gazdasági blokádjának fokozatos felszámolásáról.

2029. KUN Béla: Harc Amerika Európai hegemóniája ellen. = Új M. 1926. [1.] p. 236-239. A.

2030. BERNÁT István: Gazdasági imperializmus. = Bp. Sz. 1927. 206. köt. p. 18-44. T. Bibliogr. lábj. P.

Az USA gazdasági, pénzügyi behatolása Európába és Latin-Amerikába.

2031. VARGA Jenő: Szoedinennüe Sztatü kak rukovodjascsaja imperialiszticseszkaja sztata. = Mirovoe Hozjajsztvo i mirovaja Politika 1927. 7. p. 3-31. T.

Az USA mint vezető imperialista hatalom.

2032. MICHEL Károly: A fehér faj válsága. = Kat. Sz. 1927. p. 328-338. Bibliogr. lábj. P.

A gyarmati népek függetlenségi törekvései, mozgalmai. A kat. egyház békítő szerepe.

2033. GRATZ Gusztáv: Balkánpolitikánk a világháború előtt. = Háborús Felelősség 1928. p. 281-313. Bibliogr. lábj. T.

2034. L.K.: BRÜSSZEL 1927 és Frankfurt 1929. = Huszonegyedik Sz. 1929. p. 17-20. A.

Két antiimperialista kongresszusról és a forradalmi mozgalmakról.

2035. f.ro.: MI A "GEOPOLITIKA"? = Huszonegyedik Sz. 1929. p. 20-22. A. Bibliogr. lábj.

A német imperialista törekvések ideológiai alátámasztását szolgáló propagandáról.

2036. [MOLNÁR] JESZENSZKY Erik: Az angol imperializmus hanyatlása. = [100 %] Új Szemle 1929-1930. p. 405-417.

Hadsereg, fegyverkezés, militarizmus

2037. VÉDELMI tanfolyam. Bp., Stephaneum, 1920. I-II. füzet. [10-20 old. terjedelemben] OSZK ZKT 4471

Imre Sándor: A hadsereg és a nemzetnevelés; Bajcsy Zsilinszky Endre: Militárizmus, pacifizmus; Magyary Zoltán: Társadalmi kérdések; Zadravecz István: Tömegpsychológia; Bernát István: A falu és a honvédelem; Prohászka Ottokár: A vallás, mint a nemzeti megújhódásnak tényezője; Raffay Sándor: A család és az otthon nemzetfenntartó szerepe; Lorx Viktor: Milyen legyen a magyar hadsereg tisztikara; Béldy Alajos: Testnevelés-honvédelem; Hoffmann Géza: Fajegészségtan és népesedéspolitika; Czettler Jenő: A többtermelés nemzeti fontossága és más ea.-ok.

2038. MOLNÁR Béla: Magyarország hadiköltségei. = Bp. Sz. 1920. 520. köt. p. 51-60. T.

... a világháború és a forradalmak alatt.

2039. Gy.F.: GONDOLATOK a hadseregről. = F. Sz. 1922. p. 69-71. P.

A m. hadsereg osztályjellege, szerepe a tőkés-földesúri restaurációban. A hatalmi csoportok vetélkedése a felduzzasztott haderő felhasználásában.

2040. HEVESI Gyula: Tíz éve háború! = Egység 1924. 1. p. 5-7. P.

A szociáldemokrácia kritikája és a fegyverkezés következményei.

2041. KÉRI [Pál] Paul: Vom Krieg der Zukunft. = K. 1926. p. 416-427. Bibliogr. szövegben. P.

A gázháborúról. A jövendő hadviselés technikája és céljai.

2042. SINKÓ Ervin: Nagy költőnek való téma. = Ny. 1927. [2.] p. 556-558. P.

Franciaországban, a marne-i csata színhelyén, az 1914. szept.-i ütközetet rekonstruáló hadgyakorlatról, mint a militarista szellem továbbélésének megnyilvánulásáról.

2043. KÉSZÜL a világbéke. = Huszonegyedik Sz. 1928. p. 80-86. P.

A nemzetközi diplomácia álpacifista manipulációiról.

2044. HARDY Kálmán: Jegyzetek a nemzeti hadsereg és a társadalom problémájához. = M. Sz. 1928. [4.] p. 70-73. A.

A katonák és a "civilek" viszonyáról.

2045. MÓNUS Illés: A hadsereg és a szociáldemokrácia... = Sz. 1928. p. 131-136., p. 211-216., p. 286-296., p. 311-315., p. 371-374., 1929. p. 126-133. Bibliogr. lábj. P.

Európai szocdem. pártok álláspontja a militarizmusról.

2046. GAÁL Gábor: Tíz év európai álarcosbál. = Korunk 1929. p. 1-9. A.

Megosztottság, gyűlölködés, háborús készülődés az első világháború kitörésének tizenötödik évfordulója küszöbén.

2047. KÉRI [Pál] Paul: Die Konzentration der bewaffneten Macht. = K. 1929. p. 23-36. Bibliogr. lábj. P.

Az új világháborúra való készülődések. Anglia és az USA fegyverkezése.

2048. KADOSA Marcell: Rajta vitézek. = Toll 1929. 9. p. 26-28. A.

A militarizmus, a háborús propaganda bírálata.

2049. A BOTBÜNTETÉST javasolja Gömbös... = Toll 1929. 27. p. 4. A.

A katonai BTK tervezett reformjáról.

2050. RÓNA Ferenc: A gázháború perspektívája. = Korunk 1929. p. 113-118. P.

- és a békemozgalom feladatai.

2051. JUSTUS Pál: Háború után, háború előtt. = Munka 1929. 7. p. 208-209. P.

A fegyverkezés növekedése, az újabb háború elkerülhetetlensége.

2052. JÓZSEF Ferenc: Sport és nemzetnevelés. = Napkelet (Bp.) 1925. p. 409-414. P.

A sport lehetőségei a militarista nevelésben a főherceg-szerző megvilágításában.

H á b o r ú

2053. MOLNÁR József: Háború, pacifizmus, integritás. = M. Helikon 1921. p. 328-335., p. 391-397. P.

A háború "hasznosságáról". Domokos László kritikai reflexióját "A háború a kultúra sírásója" címmel l. uo. p. 470-475., M.J. válaszát l. uo. p. 718-719.

2054. HUZELLA Tivadar: A háború és béke orvosi megvilágításban. Az orvosi szociológia vázlata. Bp., Eggenberger, 1923. 185 p. Bibliogr. lábj. 51822

Az orvos szerepe a háborúban. A háború mint "betegség" és ennek gyógyítása.

2055. STROMFELD Aurél: Az "örök béke korszakának" hadseregei. = Népszava Naptár 1923. p. 45-48. P.

Új háború lehetősége Európában a Páris környéki békék következtében.

2056. [BOLGÁR Elek] BAUMANN, Wilhelmi: Krieg und Proletariat. Wien, Literatur und Politik Verl. 1924.

2057. KOMLÓS Aladár: Miért szeretik az emberek a háborút? = Láthatár 1927. 2. p. 24-26. P.

2058. TRIANON revíziója- a Szovjetunió elleni háború jelszava. = Új M. 1927. p. 326-330. P.

2059. FARKAS Geiza: A háború mint nemzetközi bűncselekmény. = Századunk 1927. p. 453-455. P.

2060. STROMFELD Aurél: Készül az új háború! Életrajzi bevezetéssel ellátta: Madzsar József. Bp., Világosság ny., 1928. 64 p. 316200

Nemzetközi kapcsolatok kiéleződése a nyersanyagokért és piacokért való verseny miatt. A munkásosztály szerepe a békeharcban.

Ism.: Együtt 1928. ápr. p. 33-34. (Tóth Lajos) - Huszonegyedik Sz. 1928. 4. sz. p. 93. (n. n.) - Lit. 1928. p. 126. - Sz. 1928. 64 p. - 100 % 1927-1928. p. 191-192. (Kelemen László) - Századunk 1928. p. 244. (-de)

2061. [KRENNER Miklós] SPECTATOR: Vajudó Európa. = E. H. 1928. [1.] p. 29-31. P.

Az Európát fenyegető új háborúról.

2062. NAGY Lajos: Népszerütlen elmélkedés a háborúk okairól. = Toll 1929. 23. p. 28-31. A.

2063. A HÁBORUS veszedelem és a Kommunisták Magyarországi Pártja. = Új M. 1929. p. 189-195. P.

Az első világháború kitörése 15. évfordulóján egy új imperialista világháború perspektívájáról.

2064. A "MUNKA" háborús ankétja. = Munka 1929. 7. p. 213-214., 8. p. 247-248., 10. p. 290-294. P.

Fiatal olvasók véleménye a háborúról, (7. és 8. sz.), a szerkesztőség összefoglalója (10. sz.)

2065. [MOLNÁR] JESZENSZKY Erik: A kapitalizmus válsága és az imperialista háború. = 100 % 1929-1930. p. 207-313. P.

Nemzetközi összehasonlító adatokkal.

A z e l s ő v i l á g h á b o r ú h a t á s a . A f e l e l ő s s é g k é r d é s e
(L. még: A háború hatása a népesedésre; Társadalomtörténeti források. Memoárok)

2066. CSÁKY Imre: A háborús felelősség kérdése. = Bp. Sz. 1920. 518-519. köt. p. 81-88. P.

A világháború fő oka: a németek küzdelme Angliával szemben " a napért, levegőért" s a kisebb népek bekapcsolódása ugyanolyan célokért.

2067. KALLÓS Ede: Történetírás - történelem. = Ny. 1920. [I.] p. 409-412. P.

A történelmi tudatról kül. tekintettel a háborús élményekre.

2068. RÉTI Kamill: Háborús szenvedések szociológiája. = Világosság 1920. júl. 28. p. 144-145. P.

A háború hatása az egyénre és a tömegre.

2069. HUDOVERNIG Károly: A háború hatása az emberrek és a néptömegek psychéjére. = T. K. 1920. júl.-aug. p. 206-217. T.

2070. KOMLÓS Aladár: A háború fetisizmusa. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 1144-1149. P.

A háborús lelkesedést kiváltó pszichikai tényezők.

2071. PAPP J. V. - J. ERDÉLYI: Les magyars peinte par eux même. Préf. de Pertinax [Henri Sigmond]. Nancy, Berger-Levrault, (1922). XIV, 141 p. 48638

Az 1914-1919-es m. sajtóból /Az Újság, Pesti Hírlap, Pester Lloyd, Világ stb./ válogatott francia-, angol-, olasz-, USA- és belga ellenes uszító cikkek gyűjteménye, "Pertinaxnak", az Echo de Paris szerk.-jének magyarellenes, antikommunista és antiszemita kommentárjával.

2072. RUBINT Dezső: Az összeomlás 1918. Bp., Globus, 1922. p. 361, [2] p. 23 térk. Bibliogr. p. 361. 50656

Részlet német ford.-ban: K. N. 1922. 2. p. 17-41.

Az 1918. okt.-nov.-i katonai események krónikája p. 273-360.: részint forrásértékű dokumentumok, telefonbeszélgetések jegyzőkönyvei stb.

2073. STROMFELD Aurél: Mi okozta a központi hatalmak katonai összeomlását 1918 őszén? = Sz. 1922. p. 102-112. T.

2074. BALANYI György: A háborús felelősség kérdése. = Kat. Sz. 1922. p. 589-605. P.

2075. ANGYAL Dávid szerk.: Magyarország felelőssége a világháborúért. Bp., Oriens, 1923. 109 p. Bibliogr. lábj. 54339

Nagy Miklós: A magyarországi nemzetiségi kérdés története. /p. 5-64./ - Bajza József: A magyar agrárpolitika, mint a világháború oka. /p. 65-85./ - Balanyi György: Magyarország és a világháború diplomáciai előzményei. /p. 86-101./ - Buday László: Magyarország vesztesége a háború után. /p. 102-109./

2076. MARCZALI Henrik: Hogyan készült a nagy háború? Tanulmány. Bp., Athenaeum, [1923]. 60 p. 341234

A német imperializmus, a Monarchia, a m. politikai vezetés felelősségének mentegetése, a balkáni hódító célok tagadása. Az antant országokban kiadott emlékezések cáfolata.

Ism.: K. N. 1923. 7-8. p. 84-65.

2077. RUBINT [Dezső] Desider: Daten über das Verhalten der ungarischen Truppen beim Zuzammenbruch. Bp., Kgliches Ungarisches Kriegsarchiv - Kelet Népe - Das Junge Europa, 1923. 114 p. 54734

Válasz K. Fr. Nowak: Chaos /Berlin, 1922./ c. könyvének az 1918 őszén szétbomlóban levő m. hadseregről írt kritikájára: A hadsereg felső vezetésének a németekhez való hűségét dokumentáló idézetek és kommentárjuk. A vereség odiumának áthárítása a forradalomra.

2078. MIKSZÁTH Kálmán, ifj.: A világháború előzményei. = M. Élet 1923. p. 88-97., p. 181-192. T.

Mo. 1914 előtti külpolitikai helyzete.

2079. SUPKA Géza: A "nagy dráma". Miskolc, Klein - Kelényi ny., 1924. 489 p. 94990

Az első világháborúról, a központi hatalmak legfelső vezetőiről, a főbb háborús eseményekről, a velük kapcsolatos manipulatív propagandáról, tévhitekről.

2080. SETON-WATSON, R. W.: Sarajevo: study in the origins of the great war. London, Hutchinson, [1925]. 303 p. Bibliogr. lábj. 59615

A Monarchia, ezen belül a m. kormány, különösen Tisza István szerepe az 1908-1914 között kialakult nemzetközi feszült-

ség idején, viszonya a Balkán államokhoz, Szerbiához. Részben nyugati levéltári és nyomtatott forrásanyag alapján.

2081. HLATKY Endre: Népbiztosi történetírás. = K. N. 1925. 5-7. p. 35-41. R.

Ágoston Péter A háború okozói c., a Munkáskönyvtár 26. sz.-ként 1919-ben megjelent könyvének bírálata.

2082. HUSZÁR Vilmos: A háborús felelősség kérdéséhez. = M. Külpolitika 1926. 3. melléklete.

Mo. világháborús szerepéről.

2083. DIPLOMÁCIA és kortörténet. = Háborús Felelősség 1928. p. 1-2. P.

A folyóirat programja: Mo. világháborús szerepének dokumentumokkal, s ezek értékelésével való tisztázása, főként a külföldi közvélemény számára.

2084. HORVÁTH Jenő: A háborús felelősség kérdése. 1-3. = Háborús Felelősség 1928. p. 161-182., p. 348-361., p. 451-466. Bibliogr. szövegben.
Ua. angolul: Responsability for the great war and for the treaty of Trianon. Documents relating to the Hungarian question published since the end of the great war. Bp., M. Revíziós Liga 1928. 80 p.

2085. SPECTATOR: A detronizált mosoly. = Toll 1929. 25. p. 15-19. A.

A legyőzött országok lakosságát jellemző "általános pesszimizmus"-ról.

2086. FÁBRY Zoltán: A háború győzelme. = Korunk 1929. p. 389-392. P.

A világháború memoár és szépirodalmáról.

2087. BITTENBINDER Miklós: Világháborús élmény és irodalom. = D. Sz. 1929. p. 447-457. P.

Különböző társadalmi rétegek és nemzedékek értékelései az első világháborúról.

P a c i f i z m u s , b é k e m o z g a l o m

2088. FALUHELYI Ferenc: Az örök semlegesség és a világháború. Nemzetközi jogi tanulmány. Pécs, Dunántúl, 1920. 557 p. Bibliogr. lábj. OSZK 277.258

Ism.: Békejog és Békegazd. 1922. 7-8. p. 229-236. (Lers Vilmos)

2089. GIESSWEIN Sándor: Háború és béke között. Bp., Stephaneum ny., 1921. 126 p. Bibliogr. lábj. /Aurora kvtár, I/ 47511

Válogatás az Aurorában s a M. P.-ban megjelent cikkekből és egyéb írások.

Ism.: Ny. 1921. [I] p. 717-718. (Zsadányi Henrik)

2090. VÁMBÉRY Rusztem: A gyűlölet lerombolása. = Aurora 1921. p. 1-4. P.

A háború és osztályharc pacifista bírálata.

2091. CZAKÓ Ambró: A "Barátok Társaságának" működése a háború alatt. = F. Sz. 1921. p. 252-254. Bibliogr. p. 254. P.

A quakerek "Society of Friends" szervezetének pacifista munkája 1914-1918 között.

2092. GIESSWEIN [Sándor] Alexander: Zur Abrüstungsfrage. = K. N. 1922. 2. p. 49-56.

2093. [x]VARGA Jenő: Sztarüj i novüj pacifizm. = Kommunisztics eszkij Internacional 1922. 21. p. 5375-5392. P.

2094. HEGEDÜS József: Kant és a világbéke. = M. Jogi Szle 1922. p. 378-381. P.

2095. GIESSWEIN Sándor: A jog és a béke metropolisában. = M. Holland Szemle 1923. p. 2-3. P.

Visszapillantás a hágai békeértekezletekre.

2096. SZABÓ Sándor - VÁMBÉRY Rusztem: A pacifizmus és az a bizonyos gyülölet. = Sz. 1923. p. 10-14. P.

Vita a népek közötti békés együttélés lehetőségéről.

2097. KUNFI [Zsimond] Sigmund: Die Friedenspolitik des Proletariats. = K. 1923. p. 45-53. P.

2098. X [BOLGÁR Elek] A. B.: Gandhi und der Pazifismus. = Arbeiterliteratur 1924. Bd II. P. 1122. P.

2099. SZIRMAI Oszkárné: Giesswein Sándor békemunkája. = Giesswein-emlékkönyv. Bp., Stephaneum, 1925. p. 156-186. OSZK 46.759

2100. GIESSWEIN Sándor: A háború és béke kérdése a magyar parlamentben. (Szemelvény dr. Giesswein Sándor parlamenti beszédeiből.) = Giesswein-emlékkönyv. Bp., Stephaneum, 1925. p. 234-246. OSZK 46.759

2101. GLÜCKLICH Vilma: A háborúellenes erők szervezkedése. = Századunk 1926. p. 350-357. P.

1914-1926 közti pacifista kísérletek.

2102. AJTAY Gábor: A nemzetközi viszályok békés elintézéseinek lehetőségei és módjai. Bp., Grill, 1927. 84 p. Bibliogr. lábj. és p. 83-84. 317731

Tört. visszapillantás. Az 1899-es és 1907-es hágai békekonferenciákról. A Népszövetség szerepe.

Ism.: M. Kisebbség 1927. p. 749-751. (J[akabffy] E[lemér])

2103. VILÁGPOLITIKAI szemle. = Huszonegyedik Sz. 1928. p. 12-14. A.

A leszerelés és fegyverzetkorlátozás lehetőségei és az imperialista érdekellentétek.

2104. FARKAS Ceiza: Béketudomány. = Századunk 1928. p. 31-34. P.

A háborúk elkerülhetőségéről.

2105. KÉT tanulmány a pacifizmusról /Megjegyzések a Kellogg szerződés margójára/ MOÓR Gyula: A pacifizmus útján. - TÖRÖK Árpád: A pacifizmus válsága. Pécs, Dunántúl Egyet. ny., 1929. 31 p. Bibliogr. lábj. /Társadalomtudományi füzetek, 10/ 341027

A cikkek előzőleg megjelentek: Ttud. 1928. p. 336-355., p. 356-364., 1929. p. 43-53.

2106. A PACIFIZMUS útjai. = Huszonegyedik Sz. 1929. 25-26 p. A.

A nyugati sajtó egyes állásfoglalásairól.

2107. JÁSZI Oszkár: A béke útja. = Századunk 1929. p. 31-33. Ea.

Az új háborús veszélyről. Az Oberlin College-ben 3000 egy. hallgató előtt tartott angol ny. ea. m. kivonata.

2108. VÁMBÉRY Rusztem: Mennydörgő pacifizmus. = Századunk 1929. p. 387-389. P.

A békemozgalmak üldözése a közéleti fórumokon.

c. JOG ÉS TÁRSADALOM. JOGFILOZÓFIA

2109. [x] KISS Géza: [A jog és a szociológia viszonya.] = Arhiva pentru ştiinţa si reformă 1921. ápr. 1.

A tanulmányt ismerteti Kádár Imre: Napkelet (Kvár) 1921. p. 1152.

2110. HACKER Ervin: Börtönügyünk reformkérdései, különösen törvényhozási szabályozása. Felolvastatott a Magyar Jogászegylet büntetőjogi szakosztályában 1921. évi május hó 25. napján. Sárospatak, Ref. Főiskola kvny., 1922. 30 p. Bibliogr. lábj. /Klny.: A miskolci ág. hitv. ev. Jogakadémia Emlékkönyvéből [1921.]/ 57442

2111. TAGÁNYI [Károly] Karl: Lebende Rechtsgewohnheiten und ihre Sammlung in Ungarn. Berlin-Lpzg., Vereinigung wissenschaftlicher Verleger, De Gruyter, 1922. 128 p. Bibliogr. lábj. /Ungarische Bibl. 1. Reihe 3/ 348095

Az 1919-ben "Az élő jogszokások gyűjtéséről" címen megjelent mű német változata. L.: MSZIB 3. köt. 735. tétel.

Ism.: Kat. Sz. 1922. p. 446-447. (Lukcsics József)

2112. MOÓR Gyula: A társadalomtudomány és a tételes jogtudomány határkérdéseiről. = Ttud. 1922. p. 249-263. Bibliogr. szöveg között. T.

2113. ANGYAL Pál: A jogbölcselet alaptételei. [1917.] 4. kiad. Bp., Dunántúli kvk., 1923. 129 p. 54379

2114. MOÓR Gyula: Bevezetés a jogfilozófiába. Bp., Pfeifer, 1923. 356 p. /Filozófiai Kvtár, 3/ OSZK 212.169

Ism.: J. K. 1923. p. 117-119. (Meszlény Artur) - K. Sz. 1923. p. 422-427. (Laky Dezső) - Rel. 1928. p. 356-358. (Sipos István) - Ttud. 1923. p. 423-426. (Bárány Gerő)

2115. DÉKÁNY István: A társadalmi normák problémája és a mai jogbölcselet. = Ath. 1923. p. 1-31. Bibliogr. lábj. T.

2116. OTTLIK László: Jog és társadalom. = Ttud. 1924. 2-3. p. 15-32., 4-5. p. 16-34. Bibliogr. lábj. T.

A tanulmányt értékeli Horváth Barna: Jogtud. Köz. 1925. p. 46-47.

2117. MOÓR Gyula: Kant hatása a jogtudományra. = J. 1924. p. 181-186. T.

2118. HORVÁTH Barna: Die Grundlagen der "Universalistischen Metaphysik" in d. Rechtsphilosophie Julius Binders. Wien, Springer, 1926. 107-127. p. /Ex. Zeitschrift f. öffentl. Recht/ 63067

Ism.: J. 1927. p. 346.

2119. VARGHA Ferenc: Jogrend és erkölcsi rend. = J. 1926. p. 27-38. T.

2120. STAUD Lajos: A jog ethizálása - vagy pedig a természetjog felé? = J. 1926. p. 38-42. P.

2121. SZAKÁTS Kámán: Az értékelmélet jelentősége a jogbölcseletben. = Ath. 1926. p. 164-179. Bibliogr. lábj. T.

2122. RÓNAI Zoltán: Leonard Nelson: System der philosophischen Rechtslehre und Politik. Lpzg, Der Neue Geist, 1924. 680 S. = K. 1926. p. 232-235. R.

2123. MOÓR Gyula - MAGYARY Géza: Jogtudományok. = A magyar tudománypolitika alapvetése. Szerk. Magyary Zoltán. Bp., Egyet. ny., 1927. p. 129-132. 88132

2124. SOMLÓ [Bódog] Felix: Juristische Grundlehre. (1917.) 2. unveränderte Aufl. Vorwort von Julius Moór. Lpzg, F. Meiner, 1927. XV, 556 p.
1920-as kivonatos kiadás: Jogbölcsészet. Jogi alaptan. Bp., Grill, 1920. VII, 133 p. 9363

Többek között fejezetek a jog és erkölcs, a jog, mint a kollektív akarat, a társadalom és állam, a hatalom problematikájáról.

Ism.: Ath. 1927. p. 206. - Ttud. 1921. p. 36-38. (Moór Gyula)

2125. DUKES Géza: Egy új büntetőjogi elméletről. = Századunk 1927. p. 76-86. R.

Finkey Ferenc: A magyar büntetőjog tankönyve c. művének jogszociológiai szempontú értékelése. Tarde és Pikler Gy. jogelméletéről.

2126. HORVÁTH Barna: A jogfilozófia jelentőségéről. = Bp. Sz. 1927. 205. köt. p. 245-259. Bibliogr. lábj. T.

2127. HORVÁTH Barna: Die Idee der Gerechtigkeit. (Wien-Berlin, Springer, 1928). p. 508-544. /Ex: Zeitschrift f. öffentl. Recht 1928. 7. Bd H.4./ Bibliogr. lábj. 345446
Magyarul: Igazságosság és igazság. = Ttud. 1929. p. 209-247.

Kelsen jogszociológiai elmélete alapján.

2128. HORVÁTH Barna: Természetjog és pozitivizmus. Pécs, Dunántúl ny., 1928. 37 p. Bibliogr. lábj. /Társadalomtudományi füz., 9/ 67439

Kelsen jogszociológiai elméletéről.

2129. WOLKENBERG Alajos: Magyarország magánjogi törvénykönyvének ethikai vizsgálata. Bp., Egyetem ny., 1928. 41 p. Bibliogr. lábj.
OSZK 57.575

2130. MOÓR Gyula: A logikum a jogban. = Ath. 1928. p. 1-43. Bibliogr. lábj. T.
Német ny. kiv.
Ua. klny.: Bp., Egyet. ny., 1928. 47. p. /Fil. ért., 1/ 67648

2131. WOLF Ernő: Spengler jogfilozófiai tanításai. = J. 1928. p. 31-36. R.
O. S. főműve alapján.

2132. FÜRST István: Magánjog törvényalkotás és osztályuralom ... = Sz. 1928. p. 182-186., p. 222-226., p. 267-272., p. 345-350., p. 430-433. T.
A Magánjogi Törvénykönyv osztályjellegéről.

2133. VARGHA Ferenc: Bírói igazságszolgáltatás és társadalmi igazság. = M. Sz. 1928. [2.] p. 103-111. T.

2134. RUBER József: Történeti és jogi szemlélet. = Ath. 1929. p. 60-73. Bibliogr. lábj. T.

2135. MOÓR Gyula: Metafizika és jogbölcselet. = Ath. 1929. p. 193-210. Bibliogr. lábj. T.

2136. POLLÁK Illés: Az ügyvédség szerepe a jog fejlődésében. = J. 1929. p. 245-248. P.

2137. ECKHART [Ferenc] Franz: Staatsrecht und Privatrecht in Ungarn im Mittelalter. = U. Jb. 1929. p. 426-433. T.

J o g t u d ó s o k
L. még: Politológusok)

2138. MAGYARY Géza: A Magyar Tudományos Akadémia és a magyar jogtudomány. = Bp. Sz. 1926. 201. köt. p. 23-48. Bibliogr. lábj. T.

Jeles m. jogtudósok az Akadémia alapítását ól a világháborúig.

*

2139. VÁMBÉRY Rusztem: Csemegi Károly. = Századunk 1926. p. 195-196. N.

Cs.K. (1826-1899.) méltatása születése centenáriumán.

2140. [GROSSCHMID Béni]
Beck Salamon: Grosschmid Benő. = Századunk 1928. p. 224-225. A.
Groschmid. = J. K. 1928. p. 193. A.
Staud Lajos: Grosschmid Béni 70 éves. = M. Jogi Szle 1922. p. 65-67. P.
Szladits Károly: Grosschmid. = J. K. 1921. p. 170-171. P.

2141. [MAGYARY Géza]
Magyary Géza 1864-1928. = Vox Academica 1928/29. p. 54. N.
Magyary Géza (1864-1928). = M. Sz. 1928. [4.] p. 275-276. N.

2142. xxx: POLLÁK Illés. = J. 1923. p. 26-27. P.

Jogelméleti tevékenységéről.

2143. RUBER József: Timon Ákos. = Ttud. 1925. p. 1925. p. 143-144. N.

2144. RUBER József: Werbőczy gondolatvilága. = Minerva 1923. p. 99-132. Bibliogr. lábj. T.

A Hármaskönyv társtörténeti, kultúr- és jogtörténeti háttere.

Világnézeti és osztály-szempontok a jogban

2145. RÁKOS [Ferenc] Franz: Revolutionäre Gerichtsbarkeit. Wien, Arbeiterbuchhandlung, 1920. 45 p. Bibliogr. lábj. /Probleme der proletarischen Revolution, 4/ 9696

A jog osztályjellege. A M. Tanácsköztársaság büntetőjoga, börtönügye, katonai bírósága. A proletár osztályállam büntetőjogának jövője.

Ism.: M. Jogi Szle 1924. p. 241-245. (Kováts Andor)

2146. VÁMBÉRY Rusztem: A rendjavaslat. = J. K. 1921. p. 41-42. A.

"Az áll. és társ. rend védelmére" készülő jav. bírálata.

2147. VÁMBÉRY Rusztem: A nagy pör. = J. K. 1921. p. 57-58. P.

A Tisza-per politikai inditékai, háttere.

2148. MESZLÉNY Artur: A jog eldurvulása. = J. K. 1921. p. 129-130., p. 145-146., 1922. 49-50. P.

Az ellenforradalom törvényhozásának ellentmondásai.

2149. VÁGÓ Béla: László Jenő. = Proletár 1921. 28. p. 11-13. N.

A M. Tanácsköztársaság igazságügyi népbiztosának sorsa a fehérterror alatt.

2150. ZSITVAY Tibor: A szabadságjogok reformja. = M. G. Sz. 1921. p. 314-325. Bibliogr. lábj. T.

Javaslat "Nemzetvédelmi Bíróság" felállítására a legnagyobb állami fizetés kétszeresével dotált személyekből "a politikai rend védelmében".

2151. BOTBÜNTETÉS. = M. Jogélet 1920. 11. p. 6. A.

A botbüntetés eszméjének térhódítása ellenforradalmi körökben, a vonatkozó törvényjavaslat bírálata. (Előzményt l. uo. 8. sz.)

2152. KORVIN Ottó kálváriája. = Proletár 1921. 55. p. 14. A.

Szemtanú a fehérterror hatalmi szerveinek működéséről.

2153. AUER György: Jog, igazságszolgáltatás és forradalom. = J. K. 1922. p. 73-74., p. 83-85., p. 91-93. P.
Móra Zoltán hozzászólását l. uo. p. 122-123., p. 131-133., p. 138-140.

A forradalmak hatása a jogra ellenforradalmi megvilágításban.

2154. TISZA György: A rendtörvény. = M. Élet 1922. p. 284-288., 1923. p. 28-35. P.

Az állam és társadalom védelméről szóló törvényjavaslatról.

2155. VÁMBÉRY Rusztem: Hazaárulás. = Március [a F. Sz. utódal 1923. márc. p. 1-4. P.

A Károlyi Mihály elleni per kapcsán a hazaárulás fogalmának változásai a magyar történelemben.

2156. SZÜTS Miklós: A bíró világnézete. = J. K. 1923. p. 185-187. P.

2157. VÁMBÉRY Rusztem: Kivételes jog- kivételes hatalom. = Sz. 1923. p. 193-197. P.

A kivételes jog formális feloldása, gyakorlati érvényesítése az ellenforradalmi restauráció tartósítására.

2158. FÉNYES Samu: Szemérem. = Diogenes 1923. 22. p. 1-5. A.

A mo.-i bírói gyakorlat elfogultságáról.

2159. MOÓR Gyula: A jogi normák változásának problémája. = Ath. 1924. p. 1-12. Bibliogr. lábj. T.

A politikai követelmények, erkölcsi felfogások befolyása a jogi normák változására.

2160. VARGHA Ferenc: A bírói függetlenség. Bp., Franklin, [1925]. 32 p. Bibliogr. lábj. /jogállam könyvtára, 21/
Először megjelent: J. 1925. p. 1-14., p. 81-98. OSZK 17.616/21

2161. RUBER József: Jogtudomány és világnézet. = Ath. 1925. p. 1-19. Bibliogr. lábj. T.

A spenceri fajelmélet, a tarde-i szociológiai nézőpont s általában a jog társadalomfilozófiai alapjainak tagadása.

2162. KÖNIG Vilmos: A bírói hatalomról. = J. K. 1925. p. 161-162. P.

A bírói függetlenség akadályai.

2163. BEREND Béla: Bűnvádi joggyakorlatunk hullámzása politikai és sajtóperekben 1920 óta. = J. K. 1926. p. 97-98., p. 109-111., p. 125-127. T.

Az államrend elleni vétségek részrehajló elbírálása, a faji uszítás büntildözésének jogi lehetetlensége Mo.-on.

2164. A NAGY pör. = Új M. 1926. [2.] p. 409-463., p. 543-546.

A m.-szovjet viszony, a KMP és MSZMP működése, az 1919-es Tanácsköztársaság megítélése Rákosi Mátyás és 29 társa nyilvános pörének anyagában.

2165. KOMMUNISTÁK a rögtönítélő bíróság előtt. = Új M. 1927. p. 126-142. A.

Szántó Zoltán és társai bírósági tárgyalásának jegyzőkönyve. L. még uo. A diadalmas pör. p. 474-518.

2166. ANGYAL Pál: Az állam és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló 1921. III. t. c. Bp., Athenaeum, [1928]. XIV, 148 p. Bibliogr. p. VIII-IX. /A m. büntetőjog kézikönyve, 4/ 64301/4

A tulajdonrend védelmét szolgáló törvénykezés a forradalmak előtt. Az 1921-es törvény által nyújtott lehetőségek a forradalmi szervezkedések differenciáltabb eszközökkel való elfojtására konkrét példák a végrehajtásról.

2167. KIS Jenő: Jog és demokrácia. = Népszava Naptár 1928. p. 73-77. P. B 059/346

A jog osztálymeghatározottsága.

2168. AMBRÓCZY Ágoston: Szociális elv az igazságszolgáltatásban. = Ttud. 1928. p. 415-417. A.

A kommunistaellenes és az optánsperekről.

Nemzetközi és kisebbségi jog

2169. WLASSICS Gyula: Az önrendelkezés joga. Plebiscitum. A nemzeti kisebbségek védelme. = Bp. Sz. 1919. 514-516. köt. p. 1-50. Bibliogr. lábj. T.

2170. GUNDISCH Guidó: Az állampolgárság a békeszerződésben. = J. K. 1920. p. 28. A.

Az utódállamok területén élő magyarság közösségi illetőségének állampolgári hovatartozásáról.

2171. EGYED István: A magyarság védelme a csehszlovák államban. = J. K. 1921. p. 74-76., p. 84-86. P.

A von. törvények, rendeletek értékelése.

2172. AUER Pál: A nemzeti kisebbségek védelme. = J. K. 1921. p. 121-123., p. 133-135. Ea.

2173. BARANYAI Zoltán összeáll.: A kisebbségi jogok védelme. Bp., Oriens, 1922. 158 p. 50149

Ua. 2. bőv. kiad.: A kisebbségi jogok védelmének kézikönyve címen: Berlin, Voggenreiter Verl. 1925. 318 p. Bibliogr. lábj. 58761

A Párizs környéki békeszerződések a kisebbségek védelméről Romániában, Csehszlovákiában, Ausztriában. A kisebbségek védelmének ügye a Népszövetségben.

Ism.: Bp. Sz. 1926. 202. köt. p. 184-188. - E. I. Sz. 1926. p. 389-342. (Bitay Árpád) - F. Sz. 1922. p. 209-210. (Supka Géza) - J. 1922. p. 192-193. (M. G.) - M. Kisebbség 1926. p. 229-230. (Bitay Árpád) - M. Ny. 1924. p. 37-38. (Zolnai Béla) - M. Külpolitika 1926. 5. p. 10. - Napkelet (Bp.) 1926. p. 564-565. (K.L.) - Pásztortűz 1926. p. 240. (Bitay Árpád)

2174. WLASSICS Gyula: A kisebbségi védelem anyagi és alaki joga. = Kül. Szle 1922. p. 1-15. T.
Ua. franciául: Le droit matériel et formel de la protection des minorités. = R. H. 1922. T. 27. p. 241-255. L. még: W. Gy.: Die Minoritätenschutz und die Rechtswissenschaft. = K. N. 1922. 3. p. 16-23. és ua. magyarul: A kisebbségi védelem és a jogtudomány: M. Jogi Szle 1922. p. 194-200., valamint W. Gy.: A nemzetek szövetsége és a kisebbségi jogvédelem. = K. N. 1923. 10. p. 13-17.

2175. BALOGH Artur: A kisebbségi nemzetek védelmének újabb eredményei. = Pásztortűz 1922. [2.] p. 514-519. P.

A román nemzetiségi politika kritikája.

2176. MAGYARY Géza: Règlement de procédure relative a la protection des minorités. Bp., Hellas, 1923. 11 p. 55637

A Népszövetségnek benyújtott javaslat és indokolás.

2177. FÖLDES Béla: La protection des droits des minorités et la statistique des nationalités. = R. de la Société Hongr. de Stat. 1923. jan.-márc. p. 5-17.

2178. LUDWIG Ernő: A kisebbségi jogvédelem újabb étape-jai. = Kül. Szle 1923. p. 40-47. P.

2179. LOIS et ordonnances hongroises portant sur la protection des droits minoritaires en Hongrie. = R. H. 1924. T. 30. p. 70-86., p. 135-143. A.

Az 1868-as, az 1919. aug. 21-i, 1920-i és 1923-as törvényekről, rendeletekről.

2180. ALBRECHT Ferenc: A Nemzetek Szövetsége és a kisebbségek védelme. = M. Kisebbség 1924. p. 550-559. T.

2181. EÖTTEVÉNYI Olivér: Nemzetiségi törvényeink és a kisebbségi szerződések. = Emlékkönyv Berzeviczy Albert írói működésének félszázados évfordulója ünnepére. Pécs, Dunántúl kvk., 1925. p. 7-28. OSZK 47.262
Önállóan megjelent: Miskolci ev. Jogakad. tud. értekezéseinek tára, 25. 57881

2182. RUMÄNIENS Minderheitspolitik und der Weltfriede. - Eine Botschaft der Amerikanischen Liga zum Schutz der Minderheiten an die gesittete Welt. - = K. N. 1925. 3-4. p. 59-65. P.

2183. GRATZ Gusztáv: Új irányok a nemzetközi jogban. = Kül. Szle 1925. p. 121-128. P.

2184. BALOGH Artur: Kisebbségi jogok és azok védelme Romániában. = M. Kisebbség 1925. p. 255-260., p. 299-303., p. 337-341., p. 377-380., p. 418-420. T.
xUa. franciául: Les droits des minorités et la défense de ces droits en Roumanie. = Revue de Droit International de Sciences diplomatiques, politiques et sociales. (Genève) 1925. juillet-sept. p. 157-176.

2185. FALUHELYI Ferenc: Politikai vagy jogi kérdés-e ma a kisebbségek védelme? Bp., Nemzetk. Jogi Szakoszt. 1926. 22 p. /M. Külügyi Társ. kiadv. Nemzetközi Jogi Szakoszt., 3/ /Klny.: M. Külpolitika 1926. szept. 18. sz., 9. sz. mell./

2186. WLASSICS [Gyula] Jules: La protection juridique des minorités et les garanties internationales. = R. H. 1926. júl.-aug. p. 1-6. P.

2187. MAGYARY Géza: A nemzetközi bíráskodás válsága. = M. Sz. 1927. p. 113-120. P.

A romániai agrárreform során földjüktől megfosztott magyar állampolgárok miatti nemzetközi jogi bonyodalmak.

2188. JAKABFFY Elemér: A szervezett nemzetkisebbségek genfi kongresszusai és a magyar kisebbségek. = M. Sz. 1927. p. 175-177. A.

2189. MAIR, L.P.: The protection of minorities. The working and scope of the minorities treaties under the league of nations. London, Christophers, 1928. 15, 214 p.

67640

Az erdélyi kisebbségekre von. erdélyi m. és hivatalos román eredetű népszövetségi vitaanyagok és értékelésük.

Ism.: M. Kisebbség 1928. p. 501.

2190. BALOGH Arthur: A kisebbségek nemzetközi védelme a kisebbségi szerződések és a békeszerződések alapján. Berlin, Voggenreiter, 1928. 329, [3] p. 8-27278
Ua. németül: Der internationale Schutz der Minderheiten. München, Dresler, 1928. 293 p. 68870

Ism.: E. H. 1929. [1.] p. 420-428. (Krenner Miklós) - E. Irod. Sz. 1929. 394-395. (Sulyok István) - M. Kisebbség 1923. p. 186-188.

2191. [ARADI Viktor?]: A népek önrendelkezési joga. = Huszonegyedik Század 1928. 1-2. p. 40-45. Bibliogr. lábj. P.

2192. MAGYARY Géza: A kisebbségek védelme. = M. Sz. 1928. [2.] p. 44-48. P.

A romániai kisebbségekről.

2193. JELENTÉS Buza László: "A kisebbségek jogi helyzete a békeszerződések és más nemzetközi egyezmények értelmében" c. pályamunkájáról. = A. É. 1928. p. 69-72. R.

A fenti munka könyvalakban 1930-ban jelent meg.

2194. LUKÁCS György: A magyar-román agrár-pörök kérdése. = Bp. Sz. 1928. 208. köt. p. 321-341. T.

2195. KÉSMÁRKY György: Trianoni kisebbségek. - Kisebbségjogi összefoglalás. = M. Sz. 1928. [4.] p. 199-213. Bibliogr. lábj. T.

2196. GUTTMANN Viktor: Die theoretischen Grundlagen der Minderheitenfrage. Pécs, Dunántúl ny., 1929. 14, [1] p. /Schriften des Institutes für Internationales Recht an der Elisabeth-Univ. in Pécs, 11/ 73033

2197. [KRENNER Miklós] SPECTATOR: A kisebbségi kérdéshez. = E. H. 1929. [1.] p. 23-28. P.

A kisebbségek jogvédelméről.

2198. TÖRÖK Árpád: Staatsidee und Minderheitenrecht. = Klingsor 1929. p. 179-186. T.

2199. BALOGH Arthur: A kisebbségi jogok kérdése a román jogi irodalomban. = E. Irod. Sz. 1929. p. 225-229. R.

2200. BARANYAI Zoltán: A kisebbségi jog fejlődése és reformja a Nemzetek Szövetségénél. = M. Sz. 1929. [5.] p. 193-202. Bibliogr. lábj. T.

2201. [x]A JOGI szeminárium vitái. (Beszámoló.) = Vetés 1929. 4. (szept.) p. 10-11. A.

A kisebbségi kérdésről.

d. VALLÁS, EGYHÁZ, KLERIKALIZMUS

V a l l á s i g o n d o l k o d ó k

2202. HORVÁTH Sándor: Aquinói Szent Tamás világnézete. Bp., Szt. István Társ., 1924. 232 p. /Szt. István könyvek, 21/
OSZK 12.415/21

2203. HORVÁTH Sándor: A szociálpolitika alapvető problémája: a tulajdonjog - Szt. Tamásnál. = Vox Academica 1927/28. 2. köt. p. 213-216., p. 238-241., p. 266-268. P.

2204. NOTTER Antal: Aquinói Szent Tamás és a mai társadalom erkölcsi válsága. Bp., 1928. 12 p. /Az Aquinói Szt. Tamás Társ. felolvasásaiból, 1/ OSZK 10.076/1

2205. VÁRKONYI Hildebrand: Aquinói Szent Tamás filozófiája. Bp., Pfeifer, 1923. 94 p. Bibliogr. p. 93-94. és lábj. /Filozófiai kvtár, 5/ OSZK 212.164
Ism.: M. P. 1923. p. 48. (Waldapfel János)

2206. PAULER Ákos: Aquinói Szent Tamás. (Születésének hétszázadik évfordulójára.) = Napkelet (Bp.) 1925. p. 387-391. P.

2207. BLAU Lajos irodalmi munkássága. = M. Zs. Sz. 1926. p. 14-90. A.

Közel 2000 főként egyháztörténeti tárgyú tétel, köztük társadalombölcseleti munkák címei.

2208. PROHÁSZKA Ottokár emlékalbum. Szerk.: Toldy László, ifj. [Ill.] Bp., Mercedes ny., (1927). 80, 212, 55, [4] p. Bq 922/35

Angyal Pál, Szterényi József, Kovrig Béla, Kenéz Béla stb. írásai Prohászkáról a szociálpolitikusról, a "szociológusról" stb.

2209. PROHÁSZKA [Ottokár]: Tanulmányok. Összegyűjtötte: Brisits Frigyes. Bp., Szociális Missziós Társ., 1927. 412 p. 1 t.
63924

Németh Ernő: P.O. életrajza. /p. 5-44./; Czettler Jenő: Prohászka mint szociálpolitikus. /p. 251-265./ és más méltatások.

Ism.: Kat. N. 1928. p. 118-119. (Lippay Lajos) - Kat. Sz. 1928. p. 250-251. (Gálffy László)

2210. [PROHÁSZKA Ottokár]
Ádám Andor: Prohászka. = Toll 1925. 25. p. 26-29. A.
Apponyi Albert: Prohászka Ottokár. = M. K. 1927. [1.] p. 385-392. N.
Czettler Jenő: Prohászka az agrárius. = M. G. Sz. 1927. p. 193-197. N.
Farkass Jenő: Prohászka Ottokár. = Új Élet. 1927. p. 145-149. N.
Kiss János: Prohászka, mint bölcselő. = Rel. 1927. p. 74-84. Ea.
Mihelics Vid: Prohászka Ottokár. = Ttud. 1927. p. 1-10. P.

Nyirő József: Prohászka Ottokár. = Pásztortűz 1927. p. 145. N.
Prohászka Ottokár. = Kat. Sz. 1927. p. 257-260. N.
Prohászka Ottokár. = Ny. 1929. [2.] p. 597-603., p. 732-735. N. [Földi Mihály és Farkas Zoltán P.-ról naplója alapján]
Schütz Antal: Prohászka Ottokár emlékezete. = Szt. István Akad. Ért. 1927. 12. évf. p. 10-15. N.
Schütz Antal: Prohászka Ottokár a hittudós. = M. K. 1927. p. 337-341. N.
Somogyi József: Prohászka Ottokár. = Ath. 1927. p. 155-160. N.
Szabó Pius: Prohászka Ottokár. = Híd 1927. p. 65-66. N.
Szász Zoltán: Ki kap Magyarországon szobrot. Jegyzetek Prohászkáról. = Toll 1929. 28. p. 20-25. P.
Várkonyi Hildebrand: Prohászka Ottokár. = Széphalom 1927. p. 292-293. N.

2211. [RENAN, Ernest]
Kuncz Aladár: Renan. = Ny. 1921. [1.] p. 936-940. R. [A Jézus élete m. kiadása kapcsán.]
Laczkó Géza: Renan. - Születése századik évfordulóján. = Ny. 1923. [1.] p. 421.

2212. RÉVÉSZ Imre: Harcok három fronton. = Theol. Szle 1925. p. 490-530. T.
Részlet az id. R. I.-ről (1826-1881) irt életrajzból, annak a ref. egyház érdekében folytatott harcairól.

Vallás. Vallástörténet. Vallásfilozófia és -pszichológia. Hiedelmek

2213. MARÓT Károly: A vallás egyénlélektani gyökerei. = Ath. 1919. p. 77-85., p. 128-138. Bibliogr. lábj. T.

2214. GIESSWEIN Sándor: A keresztény kultúra lényege. = K. N. 1920. 4. p. 14-22. Bibliogr. lábj. Ea. Klny. is.

Szövege megjelent még: Giesswein-emlékkönyv Bp., Stephaneum, 1925. p. 43-49.
OSZK 46.759

2215. CZAKÓ Ambró: A vallásfilozófia alapvonalai. Bp., Ethika Tudományterjesztő és Kvk., 1921. 158 p. Bibliogr. lábj. /Ethika Kvtár, 6/ 8-79863

A vallásfil. feladata, tárgya. A vallás viszonya a tudományhoz, kultúrához, művészetekhez. A kereszténység fejlődéséről.

Ism.: F. Sz. 1921. p. 326-327., p. 459-460. (György János)

2216. CZAKÓ Ambró: A vallási fejlődés útja. Bp., Szerző, 1922. 63 p. 50919

Eredetileg a Független Szemle 1922. évf.-ban megjelent három antiklerikális irányú vallásfilozófiai tanulmány.

Ism.: Sz. 1922. p. 430-432. (My[Migray József])

2217. KOLNAI Aurél: Krisztianizmus vagy keresztény kultúra. = Tűz 1922. 1-2-3. p. 64-66. P.

2218. RÉVAY József: A társadalmi kérdések szerepe az őskereszténységben. = Sz. 1922. p. 521-524. R.

A. Harnack Das Urchristentum und die soziale Frage c. és Ernst Lohmeyer Soziale Fragen im Uhrchristentum c. műve értékelése.

2219. MAKKAI Sándor: A vallás az emberiség életében. A vallás lényege és értéke. Vallásfilozófiai előadások. Torda, Füssy ny., 1923. 1-2. köt. Bibliogr. lábj. és p. 171-

172. /Erdélyi Ref. Egyház Kvtár, 2-3/
58072

1.) 172 p.
2.) 151 p.

Ókori távol- és közel-keleti vallások, az egyistenhívő vallások, animizmus, szekták. Vallásszociológiai elméletek. Durkheim.

Ism.: P. Sz. 1924. p. 459-461. (Tankó Béla) - Ttud. 1925. p. 360-364. (Bartók György)

2220. MAKKAI Sándor: Illuzió, suggestió és vallás. = Cultura 1924. 3. máj. p. 216-223. Ea.

Ea. a kolozsvári ref. teológia akadémiai estélyén. L.: Feuerbach, Comte, H. Spencer és Durkheim valláselméleteinek kritikája.

2221. AZ ERDÉLYI katolicizmus múltja és jelene. Irták: Bagossy Bertalan, Balázs András, Pilinszky Lajos, Biró Vencel stb. Dicsőszentmárton, Erzsébet kvny., 1925. 563 p.
100215

Ism.: Kat. Szle 1926. p. 117-118. (-y. l./

2222. BOROVICZÉNY Nándor: A szolidarizmus eszméje a középkorban. = M. K. 1925. p. 128-133. P.

A keresztény összetartozás.

2223. HAMVAS Endre: A félszázados francia vallástalanítás. = M. K. 1925. p. 472-479. P.

Comte, Proudhon, Renan, Taine, Michelet, Quinet elmarasztalása.

2224. ARTNER Edgár: Egyház és történelem. Bp., Apostol ny., 1926. 167 p. Bibliogr. fejezetek végén OSZK 266.892

A kereszténység elterjedése, az eretnek mozgalmak. Az újkori eretnekségek keletkezése és hatásuk a forradalmakra. A modern eszmeáramlatok bírálata.

Ism.: Kat. N. 1926. p. 362. (Hamvas Endre)

2225. BRANDIS, Clemens: Die ungarische Seele. Ein psychologischer Beitrag zur Verständnis Ungarns. Zürich-Lpzg-Wien, Amalthea Verl. 1926. 154 p. 60538

A keresztény és konzervatív irányzat a m. múltban.

Ism.: Kat. Sz. 1927. p. 183-184. (Sz. R.) - M. K. 1927. p. 135-137. (Szathmáry József)

2226. CZAKÓ Ambró: Kereszténység és modern élet. Cluj-Kolozsvár, Korunk, 1926. 24 p. /Korunk kvta, 1/ 342444

Filozófia, tudomány, művészet, erkölcs fogalma a ker. vallás szemszögéből.

Ism.: Sz. 1926. p. 378-379. (T.) - Századunk 1926. p. 486. (Sz[imonidesz Lajos])

2227. KÜHÁR Flóris: Bevezetés a vallás lélektanába. Bp., Szt. István Társ. 1926. 206 p. Bibliogr. p. 200-204. /Szt. István könyvek, 41/ 57509

Ism.: M. K. 1926. p. 271-272. (Gálffy László)

2228. KÜHÁR Flóris: A keresztény bölcselet története. Bp., Szt. István Társ., 1927. 326 p. /Szt. István könyvek, 43-44/ OSZK I2.415/43-44

2229. HOGY keletkezik egy új Lourdes. = Korunk 1926. p. 64-65. R.

Ism.: Jászi Oszkárnak a Slavonic Review-ben közölt vallásszociológiai írásáról, melyben a szlovenszkói Kolcovében teremtett új búcsújáróhely keletkezésével foglalkozott.

2230. SZEKFŰ Gyula: A magyar hitújítás története a katolikus középiskolákban. = M. K. 1926. p. 593-597. P.

2231. SZIMONIDESZ Lajos: A világ vallásai. [Ill.] Bp., Dante, [1927.] 1-2. köt.
1.) Primitív és kultúrvallások. Iszlám és buddhizmus. 306, [14] p. 51 t. Bibliogr. p. [314-317.]
2.) Zsidóság és kereszténység. 318, [15] p. 61 t. Bibliogr. p. [325-329.]
100750

Részletes vallás- és kultúrtörténet.

Ism.: Korunk 1928. p. 72-74. (Kemény Gábor) - Könyvbarátok L. 1927/28. p. 144-148. (Fülep Lajos) - Lit. 1927. p. 405-466. (Lambrecht Kálmán) - Ny. 1927. [2] p. 789-795. (Zoványi Jenő) - P. Sz. 1928. p. 192-195. (Szelényi Ödön)

2232. VASADY Béla: A valláspszichológia fejlődésének története. = Theol. Szle 1927. p. 63-160., p. 194-232. Bibliogr. lábj. T.

Klny.: Debrecen, Városi és Tiszántúli Egyházker. ny., 1927. 136 p. 64304

Ism.: Ath. 1928. p. 183-185. (Trócsányi Dezső) - P. Sz. 1929. p. 489-490. (Varga Sándor)

2233. KÜHÁR Flóris: A vallás lélektan mai problémái. = Ath. 1927. p. 237-246. Bibliogr. lábj. T.

2234. SIMÁNDY Pál: Szociális kereszténység. = Korunk 1927. p. 291-295. P.

A nyugati államokban terjedő mozg. értékelése.

2235. MELICHÁR Kálmán: Lábcsókkal való hódolás. = Kat. Sz. 1927. p. 596-601. Bibliogr. lábj. P.

A pápa lába hüvelykujja csókolásának szokásáról.

2236. PROHÁSZKA Lajos: Vallás és kultúra. Leopold Ziegler filozófiája. Bp., Eggenberger, 1928. 93 p. Bibliogr. lábj. és szöveg között. Klny. Minerva 1928. /Minerva kvtár, 13./ 65463

Ism.: Theol. Szle 1928. p. 357. (Sz[elényi] Ö[dön])

2237. ZBOROVSZKY Ferenc: A keresztény bölcselet. Bp., Szt István Társ., 1928. 1-2. köt. 66693

1.) Természetbölcselet. 1928. 250 p. Bibliogr. lábj.

A 2. köt. (Pszichológia) 1932-ben jelent meg.

Ism.: Kat. N. 1929. p. 39. (Lippay Lajos)

2238. SELTMANN Rezső: Az inkvizició a történelmi kutatások megvilágításában. = Századunk 1928. p. 1-14. Bibliogr. p. 12-14. T. ua. klny. Századunk kvtár, 4.

Ch. H. Lea History of the inquisition in Spain (New York 1906.) c. műve m. kivonatának megjelenése alk. az egyházi inkvizició rendszeréről, módszereiről bő dokumentációval.

2239. SÁNDOR Pál: A dolgozó ifjúság vallási gondolatvilága. = Együtt 1928. jún. p. 19-20. P.

2240. SZENTIMREI Jenő: Az evangélium erdélyi forradalmárja. = Korunk 1928. p. 218-220. A.

Makkai Sándor vallásbölcseleti előadássorozatáról.

2241. BALLA Antal: A vallás renaissance-a. = Ttud. 1929. p. 400-403. P.

Franciaországi adatokkal.

2242. ILLYÉS Gyula: Vallási újjáéledés. = Korunk 1929. p. 523-530. P.

... és új irányzatok az egyes felekezetekben, Franciaországban.

Katolicizmus, klerikalizmus. Egyház és állam

2243. BERNHARD Zsigmond: Egy jezsuita emlékei a kommunizmus idejéből. Bp., Korda, 1919. 125 p. OSZK ZKT

Tendenciózus élménybeszámoló a jezsuiták befolyását korlátozó intézkedésekről Bp.-en illetve Kalocsán a "felszabadításukat" hozó román királyi hadsereg bevonulásáig.

Ism.: Kat. Élet 1920. p. 47.

2244. BANGHA Béla: Magyarország újjáépítése és a kereszténység. Bp., Szt István Társ., 1920. 200 p. Bibliogr. lábj. OSZK ZKT

Ism.: Bp. Sz. 1921. 529-530. köt. p. 1-25. - K. N. 1920. 9-10. p. 48-54. (Zigány Árpád) - Rel. 1920. p. 90-92. (Kiss János)

2245. LIEBNER János: A katolikus egyház helyzete a magyar forradalmak alatt. = Kat. Élet 1920. p. 33-34., p. 62-64., p. 99-101., p. 116-118., p. 141-142., p. 170-172. P.

... antikommunista megvilágításban.

2246. HAMVAS Endre: Az ellenforradalmár pápa - XIII. Leó szociális programja. = Kat. Élet 1920. p. 215-218., p. 235-237. P.

2247. SZÉKELY István: A forradalmak útja és a keresztény politika. Bp., Kath. Élet, 1921. 184 p. 47126

Ism.: Rel. 1920. p. 109-110. (Kiss János) - Ttud. 1921. p. 490-491. (-i. -f.-)

2248. HETÉNYI Gyula: Szociális kultúránk válsága. = Kat. Sz. 1921. p. 3-21. P.

A liberalizmus, a nacializmus és a materialista világnézet kritikája. A keresztény nemzeti "megújulás".

2249. TÓTH Tihamér: A vallás jelentősége az államban és a társadalomban. = Rel. 1921. p. 71-90. T.

2250. B[ANGHA] B[éla]: Az egységes keresztény front és katolicizmus. = M. K. 1921. p. 107-109. P.

2251. CZAKÓ Ambró: Bangha Béla S.J. címére. = F. Sz. 1921. p. 225-228. P.

Kritikai jegyzetek a M. Kultúra újraindulásáról, a "keresztény kurzus"-ról, a Kat. Sajtóvállalatról.

2252. B[ANGHA] B[éla]: A mi sajtónk. = M. K. 1921. p. 355-359. P.

A kat. sajtó szembeállítása a "zsidó" sajtóval.

2253. A MAGYAR Kultúra olvasóihoz. = M. K. 1922. p. 1-2. P.

Programadó cikk a lap két esztendő szünet utáni újraindítása alk. A folyóirat régi ellenforradalmi "érdemeiről", szerepéről az "elburjánzott" sajtóval szemben.

2254. BANGHA Béla: A "kurzus" bajai. = M. K. 1922. p. 14-24. P.

A klerikalizmus nyílt vállalásának időszerűségéről. A demokrácia, a szabadságjogok, a népfelség eszméinek kritikája. A "minden numerus clausus és botbüntetés ellenére" még ingatag kurzusrezsimről.

2255. A MAGYAR katolikus szervezkedés kérdése. = M. K. 1922. p. 705-718., 1923. p. 1-8., p. 207-212., p. 305-307., p. 415-417., p. 513-520., p. 547-548. P.

Bangha Béla vitaindító cikke, Tamás Viktor, Ferdinandy László és Bangha Béla vitája. - Jankovits Antal hozzászólását l. uo. 1929. p. 125-131., Incze Antalét l. uo. 1929. p. 573-575.

2256. BANGHA Béla: Nagy kérdések útján. Gondolatok világnézeti kérdésekről. (1922.) 2. kiad. Bp., Magyar Kultúra, 1923. 103 p. /Katholikus Kultúrkönyvtár, I/ OSZK 13.904/1 822.8/6

A harcos katolicizmus a hitetlenség, az egyke és a válások terjedése, a liberális és szocialista eszmék térhódítása ellen.

Ism.: Sz. 1922. p. 572-575. (Révay József)

2257. FÉNYES Samu: A klerikalizmus világhódítása. = Diogenes 1923. 21. p. 1-4. P.

A klerikalizmus és sovinizmus összeszövődése.

2258. FORSTER Gyula: A püspöki székek betöltésének kérdéséhez. = Bp. Sz. 1923. 553. köt. p. 170-193. T.

Egyház és állam viszonya a magyar történelemben.

2259. APPONYI Albert: Katholizismus und Internationalismus. = Der Katholizismus und moderne Politik. Hrsg. vom Akademischen Verein Logos. Innsbruck-Wien-München, 1925. p. 57-76.

Az internacionalizmus különböző értelmezései és a kat. nemzetköziség.

2260. LOTZ Antal: A Pax Romana ifjúsági mozgalom. = M. K. 1925. p. 501-503. A.

Az 1921-ben a kat. egyetemisták nemzetközi egyesítésére indított mozg. Bolognában tartott 5. kongr.-áról (1925. szept. 5-8.), a m. küldöttség szerepéről, tevékenységéről.

2261. b+f.: A KATHOLIKUS egyház Magyarországon a békeszerződés után. = K. N. 1925. 5-7. p. 43-45. P.

2262. HALLER István: A keresztény politika. Bp., Apostol ny., 1926. 111 p. Bibliogr. lábj. /A keresztény politika kézikvtára, I/

A liberalizmus, a szocializmus bírálata, a keresztény politika pozitív értékelése.

2263. BANGHA Béla: A magyar katolicizmus jövője. = M. K. 1926. p. 337-345., p. 425-434. P.

A kisebbségi protestantizmus "közéleti túlsúlya". Kat. intézmények, fejlesztésük.

2264. CZAKÓ Ambró: Korunk problémái a jezsuiták felfogásában. = Századunk 1926. p. 364-375. T.

A spiritizmus, okkultizmus, asztrológia, teozófia, a szovjet állam, az antiszemitizmus, a magántulajdon szentsége, a testkultúra jezsuita megvilágításban.

2265. KÉRÉSZY Zoltán: Katholikus egyházi jog a Codex Juris Canonici alapján. (Pécs), Danubia, 1927. I-IV. köt., 1102 p. Bibliogr. lábj. és a fejezetek élén. /Tudományos gyűjtemény, 23., 27., 28., 31/ 60566/1-4

A kánonjog alapos kommentárja. Az egyház szervezete, intézményei, hierarchiája, tisztségviselők feladat- és hatásköre. Egyházi oktatás.

Ism.: Bp. Sz. 1928. 209. köt. p. 479-480. (Domány Gyula)

2266. MAGYAR katolikus almanach. I. évfolyam 1927. Szerk.: Gerevich Tibor - Leopold Antal - Zsembery István. Bp., Stephaneum ny., 1927. 832 p. B 059/867

Mo. egyházmegyéinek és kat. tanügyi intézményeinek névtára. Adatok a kat. egyesületekről, intézményekről, továbbá Szekfű Gyula: A katolikus történetírás Magyarországon, /p. 695-700./ - Egyed István: A magyar katolikus egyház az országgyűlésben. /p. 716-723./ c. tanulmánya és más írások.

Ism.: Kat. Sz. 1928. p. 177-179. (B.I.)

2267. PROHÁSZKA Ottokár: Kultúra és terror. A társadalmi kérdés. Bp., Szt. István Társ., [1927]. 327 p. /P.O. összegyűjtött művei, II/ 64261/II

1893-1918 közötti írások szociális kérdésekről, a gazdaságról, a kultúráról, szociáldemokráciáról, a marxizmusról, kereszténységszocializmusról. A címadó nagyobb terjedelmű munka először 1918-ban jelent meg; MSzIB 3. köt. 788.

2268. OLAJKÁR Alajos: Laikus hitoktatókat a tanyákra. = Kat. N. 1927. p. 228-232. A.

Kat. papok hiánya a szórványtelepüléseken. Javaslat "B listás" és menekült állástalan értelmiségek beállítására.

2269. BANGHA Béla: A kultúra hitvallása. = M. K. 1927. p. 881-889. P.

A "katolikus kultúrfölény"-ről.

2270. BANGHA Béla: A jezsuitarend és ellenségei. Arad, 1928. 175 p. Bibliogr. lábj. /Katholikus Kultúrkvtár, 10/

OSZK ZKT

Rövid tört. áttekintés. A rend helyzete Mo.-n, ellene emelt vádak elutasítása.

Ism.: Pásztortűz 1928. p. 167-168. (Olasz Péter)

2271. CZAKÓ [Ambró] Ambrosius: Der Katholizismus. Ein religionsphilosophischer Versuch. Wien, Selbst-verlag, 1928. 264 p. 67293

A kat. egyház, dogmák, vallási élet a papság jellege, a kat. erkölcs, a katolicizmus viszonya a kultúrához, társadalomhoz, szocializmushoz.

Ism.: Századunk 1929. p. 55-56. (Szimonidesz Lajos)

2272. BANGHA Béla: Kultúrák harca. = M. K. 1928. p. 1-8. P.

A keresztény kultúra térvesztése és önvédelme.

2273. VÉCSEY J[ózsef] Aurél: Az Egyház és állam szétválasztása. = M. K. 1928. p. 122-125. A.

Kat. álláspont.

2274. SZAMOSVÖLGYI Gábor: A katholicizmus Romániában. = M. Sz. 1928. [4.] p. 284-287. A.

A görögkeleti egyház túlsúlya. A görögkatolikusok sérelmei. Tört. visszapillantással.

2275. GÁLFFY László: Kapitalizmus és katolicizmus. = M. K. 1928. p. 529-537. P.

Az egyház antiszemita töltésű antikapitalizmusa.

2276. KOVÁCS Alajos: A katolikusok statisztikája Csonka-Magyarországon. = Magyar Katolikus Almanach 3. évf. 1929. Bp., Stephaneum ny., [1929]. p. 903-917., 3 t. 2819

2277. SZIMONIDESZ Lajos: Napóleon, Mussolini és az egyház. = Toll 1929. 7 p. 12-15. T.

Az egyház és állam szétválasztásának kérdése. A fasizmus egyházpolitikája mint a napoleoni példa karikatúrája.

2278. MUSSOLINI és a pápa szövetsége. = U. M. 1929. p. 94-95. P.

A fasizmus és az egyház megbékélésének ideológiai és taktikai háttere.

2279. V.J.A.: A lateráni szerződés előzményei. = M. K. 1929. p. 236-237. A.

A fasiszta rezsim és a pápai állam kiegyezésének értékelése.

2280. KÓS Károly: Megint a Helikon. = E. H. 1929. [1.] p. 386-388. P.

Az erdélyi Katholikus Akadémia megalakulása és az erdélyi magyarság egységét megbontó fellépése.

Protestantizmus

2281. ZOVÁNYI Jenő: A reformáció Magyarországon 1565-ig. Bp., Genius, (1921). 485,[2[p. Bibliogr. lábj. 61835

... elterjedése, ennek társad.-i okai. Ellentétek az egyes prot. irányzatok között.

Ism.: Sz. 1922. p. 578-581. (Migray József)

2282. BORSOS Károly: Kálvinista világnézet. Elő- és utószóval ellátták: Révész Imre - Tankó Béla. Mezőtúr, Török Ignác Kvkiadó, [1922]. 31 p. OSZK 816.878

Szociális problémák. A kálvinizmus antimarxista jellegéről. A világnézet oktatása a középiskolában.

Ism.: M. P. 1923. p. 55. (Szücs Jenő)

2283. KISS Elek: A vallás és az erkölcs unitárius nézőpontból. Cluj-Kolozsvár, Minerva 1922. 35 p. OSZK 180.314
Klny.: a Keresztény Magvető 1926. 1., 2. sz.-ából.

Ism.: Lit. 1928. p. 208.

2284. PAYR Sándor: A Dunántúli Evangélikus Egyházkerület története. Sopron, Székely ny., 1924. Bibliogr. lábj. 55838

I.) XVI, 932 p.

Valamennyi gyülekezetet leíró monográfia.

Ism.: M. K. 1924. p. 628-631. (Kühár Flóris)

2285. VÁSÁRY István: Kálvinizmus és erkölcs. = Debreceni Képes Kalendáriom 1924. p. 23-29. P.

2286. BARTÓK György: Kant és a protestantizmus. = D. Sz. 1924. p. 277-284. P.

2287. CZAKÓ Ambro: The future of protestantism, with special reference to south-eastern Europe. London, Allen and Unwin, 1925. 128 p. 57962

Bővebben a m., vázlatosan a szomszédos államok kat. és prot. egyházairól. Az egyház és papok nélküli szabad vallásgyakorlatról. A vallás és a szocialista mozg. összegyeztetéséről.

Ism.: Ttud. 1925. p. 269-272. (N. Gy.)

2288. RÉVÉSZ Imre: A magyarországi protestantizmus történelme. Bp., M. Tört. Társ., 1925. 75 p. Bibliogr. p. 2-11 és fejezetenként /A m. történettud. kézikve 3. köt., 4. füz./
348.507

Röv. áttekintés a 19. sz. végéig.

Ism.: Theol. Szle 1925/26. p. 728-730. (Payr Sándor) - U. Jb. 1926. p. 187. (K.S.)

2289. SZABÓ Dezső: A magyar protestántizmus problémái. (Bp.), Genius, [1926.]. 63 p.
60125

A protestantizmus kurzuspolitikájának kritikája.

Ism.: Híd 1927. p. 54-56. (P. Gulácsy Irén) - Századunk 1926. p. 408-409. (Sz.) - Ttud. 1926. p. 303-307. (P.P.)

2290. B[ANGHA] B[éla]: A felekezeti előítéletek forrása. = M. K. 1926. p. 609-617., p. 687-694. P.

A prot. hitoktatás éles birálata.

2291. JÁNOSI József: Olaszország nem kér a vallási megoszlásból. = M. K. 1926. p. 878-879. A.

Az olasz fasiszta sajtó "példamutatása" a protestáns térítőmunka elutasításában.

2292. SIMÁNDY Pál: A magyar kálvinizmus útja. Losonc, Kultúra, 1927. 40 p. 343299

... szerepe a m. és nyugat-európai kultúra terjesztésében, feladatai a nemzeti kultúra kialakításában. Tört. visszapillantás.

Ism.: Diákvilág 1929. márc. p. 5-9. (Sz.) - Korunk 1929. p. 762-764. (Fábry Zoltán) - Századunk 1928. p. 248-251. (Szimonidesz Lajos)

2293. A PROTESTÁNTIZMUS Magyarországon. A protestáns szellem hivatása a magyar nemzet életében. Sajtó alá rend.: Vida Gyula. Bp., Bethlen Gábor Szövetség kiad., 1928. 510, [1] p. 15 t. 8-46978
B 284/37

S. Szabó József: Történeti helyzetrajz. /p. 9-114./

Ism.: P. Sz. 1928. p. 197-201. (Pukánszky Béla) - Theol. Szle 1928. p. 95-96. ([Révész Imre] ri)

2294. SZEBERÉNYI Lajos Zsigmond: Luther vagy Loyola? Theológiai tanulmány. Békéscsaba, Ev. Egyházi Könyvker., 1928. 349 p. Bibliogr. p. 285-343. /Prot. Kultúrkönyvtár, I/ 66127

Luther és Loyola élete és tevékenysége, a protestantizmus és az ellenreformáció küzdelme Mo.-on a középkor végétől az 1920-as évekig.

Ism.: Századunk 1928. p. 440-442. (Szimonidesz Lajos)

2295. SOMOGYI István: A reformátusok és a magyar fajvédelem. = M. K. 1928. p. 230-238. P.

Protestánsok aspirációi egyházuknak, mint magyar nemzeti egyháznak reprezentálására. Ennek bírálata.

2296. RÉVÉSZ Imre: A magyar protestantizmus útjai. = M. Sz. 1928. [4.] p. 230-239. P.

Ideológiák, irányzatok.

2297. ZOVÁNYI Jenő: Történelmi átértékelés. = Századunk 1928. p. 265-271. P.

Új protestantizmusért.

2298. BANGHA Béla: Magyar probléma és vallási béke. = M. K. 1928. p. 326-332. R.

A prot. Bajcsy-Zsilinszky Endrének a kat. egyház iránt toleráns cikkéről.

2299. ÁDÁM Andor: Kulturkampf. = Toll 1929. 23. p. 32-34. A.

A kat.-prot. ellentétek, Balthazár Dezső szerepe.

2300. VITALIS István: Mire kötelez a történeti múlt? = Századunk 1929. p. 312-316. P.

Az 1529-es speyeri birodalmi gyűlés 400. évf.-ján a protestantizmus helyzetéről a huszas években.

Á t t é r é s e k

2301. BENISCH Artúr: A hitfelekezeti erőviszonyok változásai Csonka-Magyarországon. = Ttud. 1925. p. 169-182. T.

Stat. adatokkal.

2302. ASZTALOS József: Áttérési mozgalom és felekezetnélküliség az 1919-1924. években. = M. Stat. Szle 1926. p. 183-191. A.

2303. PAKODI Pál: Az áttérések mérlege. = Ttud. 1926. p. 197-199. A.

...és nagyságrendje az egyes vallásfelekezeteknél.

2304. SZIMONIDESZ Lajos: A vallásváltoztatásokra vonatkozó statisztikai adatok. = Századunk 1926. p. 221-225. A.

Mo.-on és egyes európai államokban. A felekezetnélküliek számának gyors növekedése. Reflexió Asztalos József fenti témájú a M. Stat. Szle 1926. ápr.-i sz.-ában megjelent cikkére.

2305. SIKLÓSI Ferenc: A zsidók megtérítése. = M. K. 1927. 694-697. P.

A prot. egyház sikerének leértékelése.

Egyéb (zsidó, brahmán, buddhista stb.) vallások. Szekták. Spiritizmus

2306. BAKTAY Ervin: A hindu bölcselet. = M. Irás 1921. p. 70-74., p. 107-111., p. 149-154. T.

2307. SCHMIDT József: Az ind papság és a kasztrendszer. = F. Sz. 1921. p. 141-144. P.

A brahmanizmus szerepe az "alsóbb" néposztályokat állati sorba taszító kasztrendszerben.

2308. MEZEY Ferenc: A zsidó vallás és a nem zsidók. = Aurora 1921. p. 233-241. P.

2309. SCHMIDT József: Az indiai özvegyelégetés. = F. Sz. 1921. p. 436-441. Bibliogr. szövegben.A.

2310. ZUBRICZKY Aladár: Kereszténység és buddhizmus. = Kat. Sz. 1921. p. 448-461., p. 513-529. Bibliogr. lábj. T.

Gazdag forrásanyagra hivatkozó összehasonlító tanulm.

2311. POLIÁNY Zoltánné: Spiritizmus és vallásosság. = M. Helikon 1921. p. 926-931. P.

A spiritizmus és vallás egyeztetése. A spiritizmus hatása az öngyilkosságok szaporodására.

2312. FELLEGI János: Zsidóság és kereszténység. Egyetemes vallásbölcselet, Bp., Globus ny., 1922. 223 p. Bibliogr. lábj. 51568

A fetisizmus és vallás viszonya. Az egyistenhit keletkezése. A zsidó vallás és etika sajátosságai, különbözősége a ker. vallástól.

Ism.: M. K. 1922. p. 747-750. (B[anghal B[élal])

2313. CZAKÓ Ambró: A vallási fejlődés útja. = F. Sz. 1922. p. 4-6., p. 43-47., p. 100-104., p. 167-170., p. 195-199. T.

A papság konzervatizmusa, a különböző egyházak megmerevedése, a modernizálás szükségessége. A quakerizmus, mint "a vallás megújulásának" kerete.

2314. GYÖRGY János: A gnosztikusok. = F. Sz. 1922. p. 19-20. R.

Madary Károly "A. Einstein, E. H. Schmitt und das Ende der Philosophie" és Szirbik Antal, "Schriften" c. munkáinak m. fordítása alk. a krisztiánus-messianisztikus gnózis világmegváltó szerepéről.

2315. SCHMIDT József: A buddhizmus befolyása a nyugati kultúrára. = F. Sz. 1922. p. 129-132. P.

2316. KOMÁRIK István: A spiritizmus katolikus megítélése. = M. K. 1922. p. 257-261. P.

2317. LEVELEK a zsidó néplélek kialakulásáról. = Diogenes 1924. 27. p. 8-12., 38. p. 5-9. P.

A zsidó és keresztény vallás kölcsönös hatása.

2318. CSIKESZ Sándor: A szektákról. = Theol. Szle 1925. 1. p. 61-77. Bibliogr. lábj. T.

A ref. egyház szempontjából - főként a nazarénusokról - személyes megfigyelések, tapasztalatok alapján.

2319. VASS Vince: Baptizmus, nazarenizmus, methodizmus. = Theol. Szle 1925. p. 367-379. Bibliogr. szöveg között. T.

... külföldön és Mo.-on, utóbbiról stat. táblázat is.

2320. [x] CSOPJÁK Attila: A persellisták millenisták tanainak rövid ismertetése és cáfolata. Bp., Welker, 1926.

2321. NYISZTOR Zoltán: Szekták Magyarországon. Methodisták, nazarénusok Üdv Hadserege stb. Bp., Szt. István Társ., 1926. 89 p.
57873

... valamint a millenisták és a mormonok tanai és azok kat. bírálata.

Ism.: Kat. Sz. 1926. p. 52-53. (Müller Lajos)

2322. CZAKÓ Ambró: Kereszténység és a modern élet. = Korunk 1926. p. 7-16., p. 81-89. Ea.

1925 nyarán a birminghami Selley Oak Collegeben tartott népszerű ea.-ok ism.-e.

2323. Cz[AKÓ?] A[mbró?]: Szabad vallástudományi előadások Budapesten. = Korunk 1926. p. 62-63. A.

Szimonidesz Lajos, Czakó Ambró, Zoványi Jenő és György János ea.-airól.

2324. CZAKÓ Ambró: Az egyetemes vallás eszméje. (Vázlat). = Századunk 1926. p. 135-137. Ea.

1925 májusban az American School of Religionban tartott ea.

2325. SZEKTA mozgalmak Magyarországon. = Új M. 1926. [1.] p. 198-201. A.

2326. MESTER János: Kelet nagy gondolkodói. Bp., Franklin, 1927. 232 p. /Kultúra és Tudomány, 59/ OSZK 12.396

Indiai gondolkodók, a védák bölcselete, a szankhja, a jóga és kisebb rendszerek. Buddha, kinai gondolkodók, (Konfucius, Lao-ce). Irániak, (Zarathusztra, stb.)

Ism.: Kat. Sz. 1927. p. 175-176. (Michel Károly) - Könyvbarátok L. 1927/28. p. 247. (Fülep Lajos) - P. Sz. 1928. p. 264-266. (Varga Zsigmond) - Századunk 1928. p. (Baktay Ervin)

2327. xNYISZTOR Zoltán: Adventisták. Bp., Szt. István Társ., 1927. 32 p.

2328. xNYISZTOR Zoltán: Baptisták, nazarénusok, methodisták, üdvhadsereg, adventisták, nemzetközi bibliatanulók. Tahitótfalu, Sylvester, 1926. 40 p.

2329. xNYISZTOR Zoltán: Nazarénusok. Bp., Szt István Társ. 1927. 32 p.

2330. SZIMONIDESZ Lajos: Szabad egyház. = Századunk 1927. p. 32-42. P.
Klny.: Századunk Könyvtára, [1.] 342.909

A vallástalanság térhódításának okai. A dogmatikus és szabad egyház szembeállítása.

2331. SCHÖNSTEIN Sándor: A spiritizmus társadalmi jelentősége. = 100 % 1927-1928. p. 159-160. P.

Spiritizmus mint a vallás kiegészítője.

2332. BERNSTEIN Béla: Felekezeti széttagoltság. = Zsidó Évkönyv 1927/28. p. 243-245. A.

... kongresszusi, ortodox és statusquo pártokra.

2333. BLAU Lajos: A zsidó vallás és a kultúra. Bp., Neuwald ny., 1928. (10 p.) /Szináj. Népszerű zsidó vallási ism. tára, 1/
OSZK 10.093

Ism.: D. Sz. 1929. p. 703-708. (Kállay Kálmán)

2334. DOMOKOS László: A szellem élete. Az evangéliumi tanítás a huszadik század világosságában. Bp., Szerző, 1928. 533 p.

Kisérlet a kereszténység és spiritizmus egyeztetésére.

Ism.: Századunk 1929. p. 329-331. (Szimonidesz Lajos)

2335. SZIMONIDESZ Lajos: Hogyan keletkezik máról holnapra új egyház? = Századunk 1928. p. 479-486. P.
Ua. klny. 342908

A nagyváradi presbiteriánus egyház születése. /1928. jan. 29./

2336. BARABÁS Albert: A cárizmus bukása új megvilágításban. = M. K. 1928. p. 709-713. P.

Maurice Paléologne "A cári Oroszország a nagy háború alatt" c. 3 kötetes műve kapcsán a pravoszláv egyház oroszországi talajvesztéséről, mint a forradalmak "főokáról".

2337. k. r.: "DER FALL Szimonidesz". = Századunk 1929. p. 154-157. P.

A Szimonidesz Lajos és más haladó gondolkodású papok elleni hajsza és ennek visszhangja külföldön. "Scriba" hozzászólását l.: Századunk 1929. p. 260-261.

2338. GRÓH István: A görög-keleti egyházak jövője Csonkamagyarországon. = M. K. 1929. p. 209-213. P.

2339. GÁBOR Gyula: A zsidóság legsürgősebb közjogi problémái. = Zsidó Évkönyv 1929/30. p. 54-59. P. B 059/530

Főként a vallás helyzete az emancipációtól az 1920-as évekig.

Vallás és tudomány. Ateizmus. Vallás és szocializmus

2340. CZAKÓ Ambró: Szocializmus és klerikalizmus. Vázlat. = F. Sz. 1921. p. 90-97. Bibliogr. lábj. T.

Papok szociáldemokrata orientációja, illetve szervezkedése egyes ny. európai államokban.

2341. CZAPIK Gyula: A falusi ifjúság nevelése. = Kat. N. 1921. p. 177-180. T.

A vallástalanság mértéke falun. Az egyház feladatai.

2342. HAMVAS Endre: A szociáldemokrácia és a vallás. = Kat. N. 1921. p. 263-268. T.

Tézisek a szociáldemokrata meggyőződésű iparostanulóknak a vallás és az egyház számára való visszanyeréséhez.

2343. DADAY Loránd: A kereszténység és a társadalmi kérdés. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 521-527. P.

Az egyházak és a szocializmus.

2344. RÖVID monista káté. = Diogenes 1924. 30-31. p. 1-16. T.

Ateista irányelvek.

2345. MIGRAY József: Korunk vallási kérdései. = Sz. 1924. p. 60-65., p. 204-210. P.

A modern tudományos gondolkodás és a vallási dogmatizmus.

2346. CSERNOCH János: A kultúra válsága. = Kat. Sz. 1924. p. 257-267. Ea.

2347. GIESSWEIN Sándor: Tudomány és vallás a huszadik században. = Giesswein-emlékkönyv. Bp., Stephaneum, 1925. p. 50-53.
OSZK 46.759

A tudomány és vallásosság "egymásra utaltsága."

2348. HOROVITZ Jenő: A vallás és az egyház kérdése az osztrák szociáldemokrata párt programjában. = Sz. 1927. p. 23-29. A.

(Tiborc) Tieder Zs. hozzászólását l. uo. p. 151-152.

2349. BERNÁT István: Vallás és a szociáldemokrácia. = P. Sz. 1927. p. 349-356. P.

Saint-Simon, Proudhon, Marx valláskritikájának elutasítása.

2350. MÓNUS Illés: Az egyház, a vallás és a szociáldemokrácia. - Jegyzetek a pártprogramról. = Sz. 1928. p. 205-211. Bibliogr. lábj. P.

Az európai szocdem pártok állásfoglalása.

2351. SZIMONIDESZ Lajos: Ateisták a német vallási statisztikában. = Századunk 1928. p. 221-223. P.

A háború utáni kitérési mozgalom, stat. adatokkal. A cikk kritikáját "Ateista propaganda kertelés nélkül" címen l. M. K. 1928. p. 140-142.

2352. VANCZÁK János: Szocializmus, vallás, papság. = Sz. 1929. p. 4-7. P.

Az Új Március kritikai jegyzetét l.: Új M. 1929. p. 55-56.

2353. SZIMONIDESZ Lajos: A lappangó vallási forradalom. = Toll 1929. 12. p. 25-27. A.

... és az egyházakat elhagyók számának alakulása.

2354. [BANGHA Béla?]: Az egyház a világnézetek harcában. = M. K. 1929. p. 109-118. P.

Az egyház megrendült helyzete a tudományok térhódítása miatt. Az Occam-féle "kettős igazság" talpazatának szüségessége a modern eszmék elleni harcban.

2355. ERDEY Ferenc: Mi irányitsa a modern gondolkodást? = Rel. 1929. p. 240-252. P.

"Végső irányító" az egyház, de a földi élet kérdéseiben a tudomány, technika is szerepet kaphat.

2356. MAILÁTH József: Szocializmus és katholicizmus. = Kat. Sz. 1929. p. 888-897. P.

2357. b.k.: A VALLÁS magánügy. = 100 % 1929-1930. p. 221-222. P.

... a szocialista államban.

e. ERKÖLCS, ÉRTÉK

2358. KÁRMÁN Mór ethikája. Ethika mint a sociológia alapja. Előadásai és hátrahagyott iratai alapján összeállította Kármán Elemér. Bp., Genius, 1921. 166,[8] p. /Szabad Iskola, 1/ 49738

2359. HUSZTI József: Epikuros ethikája. = Ath. 1921. p. 5-26. Bibliogr. lábj. T.

2360. CZAKÓ Ambró: Haladás és hagyomány. = F. Sz. 1921. p. 337-343. Ea.

Tradició és haladás. Erkölcs és társadalmi haladás.

2361. AMBRUS Zoltán: Ifjúsági előadások. = M. Élet 1922. p. 268-272. P.

Az ifjúság erkölcséről.

2362. GÁSPÁR Endre: Útban az új etika felé. = Ma 1922. dec. 25. 2-3. p. [11-16.] P.

2363. SIKLÓSSY László: A régi Budapest erkölcse. Bp., Táltos, 1922-1923. 1-3. köt. Bibliogr. (kötetenként), lábj.

1.) A magyar középkor erkölcse. 207,[1] p.
2.) A prostitució. (1541-1848.) 288 p.
3.) A polgári erkölcs. 213,[2] p.
B 302/9

Ism.: F. Sz. 1922. p. 210. (Supka Géza) - M. Irás 1922. p. 168. (Raith Tivadar) - Tört. Szle 1922. p. 180-182. (Holik Flóris)

2364. MIGRAY József: A szocialista etika. = Népszava Naptár 1923. p. 38-44.

B 059/346

Az etika fejlődése az őskortól a szocialista etikáig.

2365. FÉNYES Samu: Erkölcs és reakció. = Diogenes 1924. 19. p. 1-4. P.

2366. POSCH Jenő: Az erkölcsi érzület egysége. = Ny. 1924. [2.] p. 495-528. Bibliogr. lábj. T.

2367. BÁRÁNY Gerő: Az ethikai világrend útjelzői. Bp., Budavári Tud. Társ., 1925. 131 p. Bibliogr. lábj.

57252

A boldogság, a béke eszméjéről. Újságírás és kultúra. A nevelés kérdései.

Ism.: E. Irod. Sz. 1926. p. 397-399. (Varga Béla) - Minerva 1925. p. 173-174. (Nagy József [Halasy]) P. Sz. 1925. p. 636. (Bartók György)

2368. [HALASY] NAGY József: Az ethika alapvonalai. (Pécs), Danubia, 1925. [4] „191 p. Bibliogr. p. 184-185. /Tudományos gyűjtemény, 12/

67429

2369. IMRE József: Orvosi ethika. Előadások az orvosi élet helyes folytatásáról. Bp., Studium, 1925. 290 p. OSZK 807.935

Orvos és beteg viszonya, gyógyítási kötelezettség. A honorárium és módjai.

Ism.: Bp. Sz. 1926. 201. köt. p. 152-155. (-y-s) - E. Irod. Sz. 1926. p. 105. (Török Imre) - Theol. Szle 1925. p. 389-392. (Csia Sándor)

2370. BALLA Antal: Az erkölcsi szabályok szociológiai megvilágításban. = Ttud. 1925. p. 245-251. Bibliogr. lábj. T.

Durkheim erkölcsszociológiájáról.

2371. ERDEY Ferenc: Új utak erkölcstanításunk rendszerében. Kalocsa, Árpád r.t., 1926. 65 p. Bibliogr. lábj. 62190

Aquinói Tamás erkölcsrendszeréről. A cserkészmozgalomban, kat. hitoktatásban terjesztett erkölcsi eszmények.

Ism.: Kat. N. 1927. p. 38-39. (Lippay Lajos) - Rel. 1927. p. 145-147. (Záborszky István)

2372. HORVÁTH Barna: Az erkölcsi norma természete. Bp., Budavári Tud. Társ., 1926. 195 p. Bibliogr. p. 185-187. és lábj.

Ism.: Kat. Sz. 1927. p. 627-628. (Kornis Gyula) - Ttud. 1927. p. 101-103. (Bartók György) - Vox Academica 1927/28. p. 17. (M.)

2373. CSORBA Ferenc: Ethika a gyakorlati életben. = Bp. Sz. 1926. 204. köt. p. 1-36. R.

G. Raymond Ethics and natural law. (New York-London, Putnam's Sons) c. könyvének ism.

2374. BIRÓ [Pál] Paul: Sittlichkeitsmetaphysik Otto Weiningers. Eine geistesgeschichtliche Studie. Wien-Lpzg, W. Braumüller, 1927. 87 p. OSZK VII Ph. pr. 470,a

2375. x KOLNAI Aurél: Der Aufbau der ethischen Intention. = Philosophisches Jahrbuch der Görres Gesellschaft. Fulda, 1927.

2376. KOVÁCS Kálmán: A szinpad erkölcse. [Ill.] Bp., Amicus, 1927. 57, [3] p. OSZK 59.302

A szinészi erkölcs, a rendezői hivatás.

Ism.: Korunk 1928. p. 746-747. (Pollatsek László)

2377. KECSKÉS Pál: Az erkölcsbölcseleti kritika legújabb eredményei. = Rel. 1927. p. 181-214. Bibliogr. lábj. T.

Kant, Husserl, M. Scheler, Pauler Ákos elméletéről, Aquinói Tamás rendszeréről.

2378. IMRE Sándor: A közös munka lelki akadályai. - Néhány vonás a mai magyarság arculatának egyik oldaláról. - = Ttud. 1927. p. 194-216. Bibliogr. lábj. T.

Az egyes társadalmi rétegek ismeretszintjének és irányultságának különbségei, azonos erkölcsi értékek hiánya.

2379. AJTAY Miklós: Etikai széljegyzetek. = Híd 1927. p. 259-262. P.

A bergsoni intuicionista modellről.

2380. SZENDE István: Erkölcs és társadalom. = 100 % 1927-1928. p. 201-203. A.

Osztályerkölcs és kollektív erkölcs.

2381. BALÁZS Dezső: Menger Antal erkölcstana. = Zsidó Évkönyv 1927/28. p. 296-300. P.
B 059/530

2382. BŐHM Károly: Az ember és világa. 5. rész. Az erkölcsi érték tana. Bp., Luther Társ., 1928. XXIII, 278 p. OSZK 54.975/5

Bartók György bevezetését Bőhm Károly életéről, filozófiájáról s főműve 5. kötete kiadásának előzményeiről I. p. VII-XXIII.

Ism.: Ath. 1928. p. 165-167. (Noszlopi László)

2383. LIGETI Sándor: Az erkölcs keletkezése és fejlődése. Dicsőszentmárton, Szerző kiad., 1928. 154 p. Bibliogr. lábj. 65473

Lévy-Bruhl és Durkheim elméletéről. A jóság szociológiája.

Ism.: Korunk 1928. p. 152-154. (Turnowsky Sándor) - Századunk 1928. p. 320-322. (Érdy Lajos)

2384. NOTTER Antal: Aquinói Szent Tamás és a mai társadalom erkölcsi válsága. = Rel. 1928. p. 112-123. Ea.

2385. BÁRÁNY Gerő: Ethikai világrend. = Széphalom 1929. p. 153-166. P.
Ua. klny.: Széphalom kvtár, 14/ OSZK 10011/14

2386. KECSKEMÉTI Pál: Demokrácia és morál. = Századunk 1929. p. 324-326. P.

É r t é k

2387. BUDAY Árpád: Idők változása. = Pásztortűz 1923. [1.] p. 705-710. P.

Az évszázados értékek romlásáról.

2388. BOGNÁR Cecil: Értékelmélet. Bp., Szt. István Társ., 1924. 124 p. Bibliogr. p. 122-124. /Szt. István Könyvek, 14/ 54430

Etikai, esztétikai, gazdasági értékrend a kat. egyházfilozófiában.

Ism.: K. N. 1924. 1. p. 34. (Várady Miklós) - Kat. Sz. 1923. p. 632. (Kühár Flóris) - Napkelet (Bp.) 1924. p. 254-256. (Koszó János)

2389. HORNYÁNSZKY Gyula: A kultúráról, a kultúrértékekről és a történettudomány értékeléséről. = Ttud. 1924. 4-5. p. 1-15. T.

2390. TAVASZY Sándor: A szellemi élet lényege és módjai. = Pásztortűz 1924. p. 252-254. Ea.

Kant és Bőhm Károly nyomán: az értékekről. Székfoglaló ea. az Erdélyi Irod. Társ.-ban.

2391. HORNYÁNSZKY Gyula: Az erkölcsi értékek a történetben. = Ath. 1925. p. 103-111. T.

... a történelmi relativizmus nézőpontjából.

2392. BARTÓK György: Az erkölcsi értékeszme története. I. Az erkölcsi értékeszme története a görög philosophiában. Szeged, Városi ny., 1-2. köt.
I.) 1926. 169 p. 61023

A 2. köt. 1935-ben jelent meg.

2393. HORVÁTH Barna: A materiális értéketika új iránya. Bp., Egyet. ny., 1927. [2], 101-236 p.
Előbb megjelent: Athenaeum 1927. 3-4. sz.
342.441

2394. KOLNAI Aurél: Der ethische Wert und die Wirklichkeit. Freiburg in Breisgau, Herder, 1927. XIV, 171 p. Bibliogr. p. XI-XIV.
63857

Az elvont értékelméletek bírálata, a társadalmi gyakorlatra épülő értékelmélet.

Ism.: Ath. 1929. p. 322-323. (Noszlopi László) - Századunk 1928. p. 184-185. (Ns.)

2395. [x]KOLNAI Aurél: Neigung, Pflicht und Gesinnung. = Archiv für Systematische Philosophie und Soziologie. Bd. 30. 1927. p. 54-65. T.

Hajlam, kötelesség, erkölcs kölcsönhatása. Az emberben meglevő jó és gonosz ösztönök szerepe az érték megítélésében.

2396. VARGA Sándor, [Kibédi]: Valóság és érték. Az ismeretelmélet és értékelmélet alapproblémája. Szeged, 1928. 90 p. /Acta litterarum ac scientiarum Regiae Universitatis Hungaricae Francisco-Josephinae. Sectio philosophica III. 1/ OSZK 13.449/III.1.

2397. SZABÓ Dezső: Az értékelmélet vagy axiológia főbb problémái. Pápa, Ref. Főisk. ny., 1929. 94, [1] p. Bibliogr. p. 91-94. és lábj. 68926

Ref. teológus műve. M. és külföldi filozófusok (Rickert, Windelband, M. Scheler, Böhm K., Bodnár Zs. stb.) értékelméletének ism.

2398. KECSKEMÉTI [Pál] Paul: Wert und Wertgarantie. Ein Beitrag zur Analyse des modernen Bewusstseins. = A. Sw. 1929. Bd. 61. p. 513-532. Bibliogr. lábj. T.

Az érték fogalma a 16-19. sz.-ban, tartalma a modern társadalomban.

Közéleti, gazdasági, nemi, valláserkölcs. Párbaj

2399. VÁMBÉRY Rusztem: A panamáról. A Magyar Cobden-Szövetségben 1922. jan. 27.-én tartott előadás. Bp., M. Cobden Szöv., 1922. 86 p. 1 t. /Cobden-kvtár, 5/ 8-79813

Szerző arcképével.

2400. CZÉKUS Géza: Párbaj és becsületszék. = M. K. 1923. p. 478-480. P.

A párbaj kötelezettségének félhivatalos visszaállítása lovagiasügyekben a tisztikarnál. Ennek kat. nézőpontból való bírálata.

2401. [x]RADVÁNYI Sándor: A párbaj. Pécs, Dunántúl ny., 1925. 25 p. /A Miskolci Ág. Ev. Jogakadémia szemináriumának füzetei, 3/

2402. PÁL György: A homosexuális probléma modern megvilágításban. Bp., Henrik és fia, 1926. VIII, 120 p. OSZK 239.015

Tört. visszapillantás, a homoszexualitás erkölcsi, társadalmi megitélésének változásai.

Ism.: Századunk 1926. p. 399-401. (Bálint Mihály)

2403. FRANKHAMISÍTÁS... = Új M. 1926. p. 1-9., p. 57-64., p. 294-298. P.

A Horthy-rezsim sajátos vonásai. A frankhamisítási pör.

2404. SZAKASITS Árpád: A frankhamisítás és a magyar politika útjai. = Sz. 1926. p. 61-65. P.

2405. R-s: MORÁLIS felelősség a közgazdasági életben. = Ttud. 1926. p. 131-133. A.

A részvénytársasági spekulációk ellenőrzéséről.

2406. VÁMBÉRY Rusztem: A vallás, mint az erkölcs őre. = Századunk 1927. p. 1-18. Bibliogr. p. 18.

A vallásosság és bűnözés összeférhetősége. A társadalmi erkölcs és vallás-erkölcs ellentéte.

2407. FÖLDES Lajos: A nemi erkölcsről. = Teleia 1927. p. 134-136. P.

2408. BETILTOTT meztelenség. = M. K. 1928. p. 142. P.

Hatósági intézkedés a Dunauszoda meztelenül fürdő növendégei felöltöztetésére, ennek valláserkölcsi értékelése.

2409. LIGETI Sándor: A munka erkölcse. = Korunk 1928. p. 252-257. T.

2410. PÁLOSI Ervin: A protekció. = Vox Academica 1928/29. p. 45-47. P.

A jelenség etikai, társadalompolitikai vonatkozásai.

2411. FINKEY Ferenc: Új törvény a pornográfia büntetéséről. = Bp. Sz. 1929. 214. köt. p. 4-27. T.

2412. IGNOTUS Pál: Etnopanama. = Toll 1929. 5. p. 5-10. T.

A panamázást "nemzeti erénynek" tekintő szemléletről.

2413. [x]KARÁCSONY Sándor: Úri morál. = Diákvilág 1929. okt.-nov. p. 20-23.

Az uralkodó elit erkölcséről.

f. IDEOLÓGIÁK
(L. még: Történetfilozófia)

Filozófusok és rendszerük

2414. BABITS Mihály: Gondolat és írás. Bp., Athenaeum, 1922. 292,[4] p. 328498

Szt. Ágostonról, Leibnizről, Kantról, Nietzschéről, Bergsonról, valamint az először a Pesti Naplóban (1917. dec.) megjelent, Veszedelmes világnézet c. cikk.

2415. A GONDOLAT úttörői. Szerk. Lambrecht Kálmán. Bp., Dante, 1925. 188 p. 9 t. OSZK 12651/11

Tudósok népszerű életrajzai, köztük Nagy józsefé H. Keyserlingről, Pethő Sándoré Th. Carlyle-ről, Szabó-Patay józsefé A. Forelről.

2416. [HALASY] NAGY József: Gondolkodók. Bp., Franklin, 1926. 193 p. /Kultúra és Tudomány, 155/ OSZK 12.396/51

Malebranche, D'Alembert, Kant, Boutroux, Bergson, Keyserling, Faguet, Bőhm Károly és Pauler Ákos életművéről.

2417. [HALASY-] NAGY József: Két filozófus. Platon és Kant. Bp., Franklin, 1927. 174,[2] p. Bibliogr. p. [174] /Kultúra és Tudomány, 57/
OSZK 12396/52

Ism.: Napkelet (Bp.) 1927. p. 557. (U.G.) - Ttud. 1927. p. 236.

2418. ZECHMEISTER Károly: Kant és Bolzano. Pécs, Dunántúl ny., 1927. 79. p.

2419. LAZICZIUS Gyula: Belinszkij és Hegel. Pécs, Dunántúl ny., 1928. 24 p. OSZK 58.708

*

2420. PAULER Ákos: Aristoteles. Bp., Pfeifer, 1922. 153 p. /Filozófiai Kvtár, 1/ 51377

Ism.: E. Ph. K. 1923. p. 220-222. (Förster Aurél) - M. K. 1922. p. 169-170. (Waldapfel János)

2421. [BACON, Francis]
Hajós Antal: Bacon. = T. K. 1926. p. 238-286. P.
Rácz Lajos: Egy háromszáz éves jubileum. = Ath. 1920. p. 1-10. Bibliogr. lábj. [A Novum Organon megjelenésének évf.-ján.] - [Imre József kiegészítését l. uo. p. 403.]

2422. LAKATOS Imre: Orosz misztika és európai szellem. = E. H. 1928. [1.] p. 15-20. T.

Az orosz messianizmus Dosztojevszkijnél és Bergyajev /filozófiai/ írásaiban.

2423. SZEMERE Samu: A hetvenéves Bergson. = Zsidó Évkönyv 1929/30. p. 284-285. P.
B 059/530

2424. VÉRTESI Frigyes: Bergson rendelmélete. Pécs, Karl ny., 1927. 40 p. /Symposion könyvek, 3/ OSZK 285.254

2425. [BERGSON, Henry]
Dienes Valéria: Bergson filozófiájának alapgondolatai. = Rel. 1928. p. 54-67., p. 136-144., p. 252-267. T. [Székfoglaló az Aquinói Szt Tamás Társ.-ban.]
Dienes Valéria: Emlékezés a Nobel-díjas Bergsonról. = Ath. 1929. p. 74-79. T.
Gálffy László: Antiintellektualizmus a modern bölcseletben. = M. K. 1926. p. 346-353. T.
Lakatos Imre: A hetvenéves Bergson. = E. H. 1929. [2.] p. 752-753. P.

2426. VÁCZY Péter: Dilthey. Élmény és költészet. Ford. Várkonyi Hildebrand. Bp., 1925. 176. p. /Ember és természet, 8/ = Ath. 1925. p. 142-143. R.

2427. THIENEMANN Tivadar: Erasme en Hongrie. = Revue des Études Hongroises et Finno-Ougriennes 1927. p. 83-114. Bibliogr. lábj. T.

2428. D[ÉKÁNY] I[stván]: Eucken Rudolf életéről és egyéniségéről. = Ath. 1927. p. 160-169. Bibliogr. lábj. T.

2429. SOMOGYI József: Geyser, [Josef] József. = Ath. 1929. p. 146-147. P.

A német neotomista filozófusról.

2430. KERÉNYI Károly: Herakleitos és a görög filozófia eredete. = Ath. 1924. p. 11-34. Bibliogr. p. 32-33. T.

2431. LUKÁCS [György] Georg: Moses Hess und die Probleme der idealistischen Dialektik. = A. G. S. 1926. p. 105-166. Bibliogr. lábj. T.
Ua. klny. Leipzig, Hirschfeld, 51 p.
OSZK Pk. Sp. 869V

Az újhegelianus iskoláról, Marx és Engels állásfoglalásáról M.H. teoriájával kapcsolatban.

2432. BARTÓK György: Kant. Kolozsvár, Út, 1925. 121 p. 58415

Ism.: Ath. 1926. p. 86-87. (Varga Sándor) - E. Irod. Sz. 1926. p. 100. (Tavaszy Sándor) - Napkelet (Bp.) 1926. p. 86-87. (Halász Gábor) - Theol. Szle 1925/26. p. 733. (Tankó Béla)

2433. ERDEY Ferenc: Kant valláserkölcsi világnézete. Bp., Szent István Társ., 1929. 137 p. Bibliogr. p. 131-135. /Szt István kvek, 68/ 66682

Ism.: Kat. Sz. 1929. p. 85-86. (Zborovszky Ferenc) - Lit. 1928. p. 388-389. - M. K. 1928. [2.] p. 540. (Olasz Péter)

2434. SÁNDOR Pál: Előszó. = Immanuel Kant: Egy világpolgár gondolatai. Bp., 1926. p. 5-8. /Európa kvtár, 1/

2435. [KANT, Immánuel]
Bartók György: Kant emlékezete. = Ath. 1924. p. 2-10. T.
Kecskeméti Pál: Az idealizmus útjai. Kant. = Symposion 1925. p. 12-92. T.
Pauler Ákos: Kant. = A. É. 1924. p. 98-108. T.
Pauler Ákos: Kant. (Születésének kétszázadik évfordulójára.) - Napkelet (Bp.) p. 431-438. P.
Pukánszky Béla: Kant első magyar követői és ellenfelei. = P. Sz. 1924. p. 294-303. Bibliogr. p. 303. T.
Rónai Zoltán: Max Adler: Kant und der Marxizmus. = K. 1926. p. 134-137. R.
Schneller István: Kant mint pedagógus. = M. P. 1924. p. 7-13. T., Ua.: P. Sz. 1924. p. 262-276.
Tavaszy Sándor: Mi közünk nekünk Kanthoz? - Kant születésének kétszázéves fordulójára. = Pásztortűz 1924. p. 13-14. P.

2436. HORVÁTH Barna: Természetjog és pozitivizmus. = Ttud. 1928. p. 213-247. Bibliogr. lábj. A.

Részletesen Kelsen elm.-nek ism.

2437. [KEYSERLING, Hermann]
Erg Ágoston: Yankee és Yoghi. = Korunk 1928. p. 109-112. [Indiai és nyugati elemek H.K. filozófiájában.] P.
Káldor György: K.H.: Új világ születése. = Pandora 1927. p. 117-119. R.
K.H. = Lit. 1927. p. 60-62. P. [Interjú H.K.-gel Bp-en tartott ea. alk.]
Ns.: Új világ születése. = Századunk 1927. p. 56-58. R.
Trócsányi Dezső: K. az értelem filozófusa. = Ath. 1928. p. 59-70. T.

2438. SZ.L.: KIERKEGAARD titka. = Toll 1929. 32. p. 26-27. A.

2439. TURÓCZI-TROSTLER József: Lessing és a felvilágosodás. (Születése 200. évfordulójára). = Századunk 1929. p. 84-91. T.
Ua. klny.: Századunk kvta, 6.

2440. KECSKEMÉTI Ármin: Mendelssohn kétszáz esztendeje. = Izr. M. Irod. Társ. Évkve 1929. p. 132-162. T. B 058/148

2441. [NIETZSCHE, Friedrich]
Borbély István: Nietzsche. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 312-316. A.
Feleky Géza: Nietzsche levelei. = Ny. 1923. [1.] p. 90-93. R.

2442. PROHÁSZKA Lajos: Pascal emlékezete. = M. P. 1923. p. 33-46. Bibliogr. lábj. T.

B.P. szül. 300. évfordulójára.

2443. D[ÉKÁNY] I[stván]: Utópista volt-e Platon? = Ath. 1928. p. 70-85. Bibliogr. lábj. T.

Főként Politeia c. művéről.

2444. DÉKÁNY István: Platon és a modern társadalomfilozófia alapproblémája. = Ath. 1929. p. 152-164. Bibliogr. lábj. T.

2445. K[ORNIS Gyula]: H. Rickert: Die Philosophie des Lebens. Darstellung und Kritik der philosophischen Modeströmungen unserer Zeit. Tübingen, Mohr, 1920. VIII,196 p. = Ath. 1921. p. 94-107. R.

2446. RÁCZ Lajos: Rousseau élete és művei. Bp., MTA 1929. 1-2. köt.
1.) 298 p. Bibliogr. p. 285-294.
2.) 292 p. Bibliogr. p. 265-276.
67259/1-2

Ism.: D. Sz. 1929. 5. p. 262-263. (Gulyás József) - Irodtört. K. 1929. p. 363-364. (Zlinszky Aladár)

2447. [ROUSSEAU, Jean-Jacques]
Eckhardt Sándor: A Contrat Social. Fejezetek a magyar felvilágosodás történetéből. = Minerva 1923. p. 133-161. Bibliogr. lábj. T.
Eckhardt [Sándor] Alexandre: Le "Contrat social" en Hongrie. = Revue des Études Hongroises et Finno-Ougriennes 1924. p. 117-137. Bibliogr. lábj. T.
Kemény Gábor: Rousseau és az állampolgári nevelés. = M. P. 1921. p. 1-9. T.
Posch Jenő: Rousseau-ról. = Ny. 1922. [1.] p. 135-136. P.
Rácz Lajos: A magyar Rousseau-irodalom legrégibb terméke. = E. Ph. K. 1928. p. 169-175. Bibliogr. szövegben és lábj. [Az első R. fordítások. Kiegészítés Eckhardt S. A francia forradalom eszméi Mo.-n c. művéhez.]
Rácz Lajos: Rousseau és Magyarország. = D. Sz. 1927. p. 400-409. Bibliogr. lábj. T.
Ua. franciául: Revue des Études Hongroises et Finno-Ougriennes 1924. p. 31-38.
Rácz Lajos: Rousseau és a nemzeti nevelés. = M. P. 1926. p. 43-46. P.

Rácz Lajos: Gróf Teleki József látogatása Rousseaunál. = E. Ph. K. 1923. p. 120-121. A.

2448. LUKÁCS [György] Georg: Othmar Spann, Kategorienlehre. Die Herdflamme. Ergänzungsband I. Jena, Gustav Fischer, 1927. XVI, 373 p. = A. G. S. 1928. p. 302-306. R.

2449. ALEXANDER Bernát: Spinoza. Bp., Globus ny., [1924]. 78 p. /Népszerű zsidó kvtár, II/
OSZK 17.256/II

Ism.: P. Sz. 1924. p. 324-325. (Rácz Lajos)

2450. ENGEL Sára: Az emberi élet Spinoza filozófiájában. Pécs, Engel ny., 1929. 38 p.
OSZK 279.585

2451. POSCH Árpád: Bevezetés. = Spinoza levelei. Bp., Franklin, (1926). p. 7-10. 348884

S.-nak az egyetemes filozófiatörténetben elfoglalt helyéről, jelentőségéről.

Ism.: P. Sz. 1927. p. 171-173. (Dékány István)

2452. [SPINOZA, Benedictus de]
Gaál Gábor: Spinoza. = Korunk 1927. p. 161-169. T.
Schweiger Lázár: Spinoza. = M. Zs. Sz. 1927. p. 120-126. P. [Sp. halála 250. évf. alk.]

2453. KOSZÓ János: [Ernst] Troeltsch Ernő. 1865-1923. = Ath. 1923. p. 63-68. N.

2454. RÁCZ Lajos: Vico és a történetbölcsészet megalapítása. = P. Sz. 1925. p. 447-454. Bibliogr. p. 454. P.

2455. KINSZKI Imre: H. G. Wells és a nyugati civilizáció. = Ny. 1922. [2.] p. 1031-1033. R.

H. G. W. társadalomelméletéről. Az új Machiawelli, a fölszabadult világ. A civilizáció megmentése c. művei alapján.

Magyar gondolkodók és filozófiai elméletek

2456. PUKÁNSZKY Béla: A magyar Hegel - vita. = Minerva 1922. p. 316-341. Bibliogr. szövegben és p. 340-341. T.

A Tudományos Gyűjtemény, Athenaeum, a Századunk, a Figyelmező 1837-1840-es folyamaiban és önálló kiadványokban Warga János, Vecsey József, Szeremlei Gábor, Szontagh Gusztáv, Erdélyi János, Tarczy Lajos és mások részvételével lefolyt vitáról.

2457. SZINTÉZIS. Tanulmányok a szellemi tudományok köréből. Szerk.: Nagy Sándor. Bp., Amicus, 1926-1927. 1-2. köt.

58398/1-2

1.) 1926. 109 p.
2.) 1927. 111 p-

Kinszki Imre: Háború utáni kérdések és angol szellem; Sárközi György: Magyar ifjúság, magyar irodalom; Biró Pál: Weininger; Székely Lajos: Az új orosz szinpadművészet útja; Friedmann Ernő: Logika és misztika; Nagy Sándor: Oswald Spengler és a német filozófia, Erdélyi Alice: A végzet gondolata az etikában; Káldor György: Az európai ifjúság problémája és más tanulmányok.

Ism.: Korunk 1926. p. 744-746. (Dienes László) - Könyvb. L. 1927/28. p. 237-238. (Fülep Lajos) - Századunk 1926. p. 419-420. (B.S.) és 1927. p. 345-346. (E.L.)

*

2458. AJTAY Miklós: A magyar szellemtörténet metafizikája. = A Bartha Miklós Társaság Évkönyve. Bp.-Pécs, Dunántúl ny., 1925. p. 59-66. B 810/40

2459. ALEXANDER Bernát: Tanulmányok. - Filozófia. Bp., Pantheon, 1924. 239 p. 313124

1893-1923 közti írásai.

Ism.: Ny. 1924. [2.] p. 411-415. (Dénes Lajos)

2460. [ALEXANDER Bernát]
Alexander Bernát ifjúkori levelei Horváth Cyrillhez. = M. Zs. Sz. 1928. p. 343-377. A.
Alkalay Ödön: Alexander Bernát mint tanár. = Ny. 1927. [2.] p. 713. N.
B[alassa] J[ózsef]: Alexander Bernát. 1850-1927. = M. Nyőr 1927. p. 152-153. N.
Elek Artúr: Alexander Bernát. = M. Művészet 1927. p. 541-542. N.
Érdy Lajos: Alexander Bernát emlékének. = Századunk 1927. 10. p. 553-557. N.
Gaál Gábor: Alexander Bernát. /1850-1927./ = Korunk 1927. p. 796-798. N.
N.: Alexander Bernát. (1850-1927) = Ath. 1927. p. 259-263. N.
Nagy Emilné: A nagy tanítómester. Alexander Bernát halálára. = Jövő Útjain 1927. 4. p. 35-37. N.
Schöpflin Aladár: Alexander Bernát halálára. = Ny. 1927. [2.] p. 635-637. N.
Szemere Samu: Alexander Bernát emlékezete. = Izr. M. Irod. Társ. Évkve 1929. p. 25-49. T.
Varga Béla: Alexander Bernát meghalt. = Pásztortűz 1927. p. 526-527. N.

2461. BALASSA József: Bánóczi József. = Ny. 1927. [1.] p. 278-279. N.

2462. BÁRÁNY Gerő: Filozófiai mozaik. Szeged, Városi ny., 1927. 16 p. /Széphalom Kvtár, 4/ OSZK 10.011/4

Az emberi lét értelme, kapcsolata a természettel.

2463. BARTÓK György: A "rendszer" filozófiai vizsgálata. Bp., Akad., 1928. [2],45,[3] p. /Ért. a filoz. és társadtud. köréből, 3. köt. 5/ OSZK 13.629/III.5.

A bölcseleti rendszer és az egyes tudományok rendszerei.

2464. BARTÓK György: Böhm Károly. Bp., Franklin, 1928. 166 p. /Kultúra és Tudomány, 64/ 67176

2465. JOÓ Tibor: Történetfilozófiai alapok Böhm Károly rendszerében. Szeged-Bp., Studium, 1929. 64 p. /Értekezések a Ferenc József Tud. Egy. fil. int.-ből, 2/ 69255

Ism.: P. Sz. 1929. p. 405-406. (Szelényi Ödön)

2466. PAULER Ákos: Böhm Károly emlékezete. Bp., Akad. K., 1924. 11 p. /MTA ... emlékbeszédek, 18. köt. 17. sz./ OSZK 13.627/18.17

2467. [BÖHM Károly]
Borbély Gyula: Böhm Károly. = Pásztortűz 1921. [2.] p. 245-250. P.
Tavaszy Sándor: Böhm Károly személyisége. = Pásztortűz 1925. p. 158-160. P.

2468. xTRONCHON, Henri: Un voltairien de Hongrie, le comte Jean Fekete de Galantha. (1741-1803). Paris, Impr. Nationale E.-Leroux, 1924. 219-275. p. T.

A tanulm. kivonata: Revue des Études Hongroises et Finno-Ougriennes 1924. p. 89-105. Helvetius (De l'Esprit)-jugé par voltairien de Hongrie c. alatt.

2469. MITROVICS Gyula: Hatvani István, a debreceni magyar filozófus. = D. Sz. 1927. p. 417-419. A.

Az 1750-es - 1780-as években megjelent müveiről.

2470. WALDAPFEL János: Kármán és az idealizmus. = M. P. 1922. p. 129-132. A.

Vita Weszely Ö.-nek a M. P. előző sz.-ában közölt folyóiratism.-e és Thienemann T. A pozitivizmus és a m. történettudományok c. tanulm.-a azon megállapításával, mely szerint K. M. "realista" világnézetü volt. W.Ö. válaszát l. uo. p. 132-134.

2471. SÁRKÖZY Pál: Elfelejtett magyar tudós. Kerekgedei Mikó Pál S.J. (1724-1793) élete. = M. K. 1929. p. 24-30. Bibliogr. lábj. P.

2472. PALÁGYI [Menyhért] Melchior: Naturphilosophische Vorlesungen. Über Grundprobleme des Bewusstseins und des Lebens. 2. Aufl. Lpzg, Barth, 1924. XV, 302, [2] p.

349215

A természetről és társadalomról kreált neovitalista koncepció foglalata.

2473. [PAULER Ákos]

Varga Béla: Pauler Ákos logikája és jelentősége a magyar filozófiában. /Pauler Ákos: Az igazság elméletének alapvonalai c. müve kapcsán./ = E. Irod. Sz. 1925. p. 209-218., p. 263-273. R.

Kornis Gyula: Uj magyar filozófiai rendszer. Pauler Ákos filozófiája. = Minerva 1922. p. 29-89. Bibliogr. szövegben.

2474. POLLÁK Illés: Urvater Salz und andere Betrachtungen und Beleuchtungen. Bp., Grill, 1927. 191 p.

82403

1907-1925 között részint a Pester Lloyd hasábjain megjelent filozófiai, szociológiai, pszichológiai, közgazdasági cikkek.

Ism.: J. 1926. p. 560. (b.gy.)

2475. MADARY Károly: A. Einstein, E. H. Schmitt und das Ende der "Philosophie". Berlin, Alberti, - Bp., Világosság ny., 1921. 95 p. 73350

Schmitt Jenő Henrik gnosztikus filozófiájának ism., egyeztetése Einstein világképével.

Ism.: F. Sz. 1921. p. 19-20. (György János)

2476. SZÉCHENYI igéi. Előszó: Szekfű Gyula. Bp., Pallas, 1921. 254 p. Bibliogr. p. 249-252. 47493

Sz. I. műveiben szétszórt gondolatok gyűjt. A nemzeti és nemzetiségi kérdésről, a m. faj sajátosságairól, a parasztságról és földreformról, a sajtóról, külpolitikáról, a forradalomról.

Ism.: Irodtört. 1921. p. 145-146. (H.) - Irodtört. K. 1921. p. 259-262. (Angyal Dávid)

2477. SZÉCHENYI eszmevilága. 3. köt. Berzeviczy Albert, Tolnai Vilmos, Gaál Jenő, György Endre, Ferdinandy Gejza és Ravasz László tanulmányai. Bp., Franklin, 1923. 188 p. Bibliogr. lábj. /Kultúra és Tudomány, [46]/ 11306/3

3.) 188 p.

Az 1. és a 2. köt. 1912-1913-ban jelent meg. Előzményeket lásd: MSZIB 3. köt. 908.

Ism.: Bp. Sz. 1926. 200. köt. 189-205. (Gaál Jenő) - M. K. 1926. p. 150-154. (Hidasnémeti László)

2478. TAVASZY Sándor: Mi a filozófia? Cluj-Kolozsvár, Minerva, 1928. 68 p. OSZK 161.577

Tudománynépszerűsítő kalauz.

Ism.: P. Sz. 1929. p. 628-629. (Varga Sándor) - Pásztortűz 1928. p. 382-383. (Albrecht Dezső) - Századunk 1929. p. 127. (E.L.)

2479. TRIKÁL József: A gondolkodás művészete. Bp., Szt István Társ., 1926. 220 p. /Szt István kvek, 40/ OSZK 12.415/40

Filozófiai világkép. A tudományok felépítése. A természetfeletti világ kat. megvilágításban.

Ism.: Kat. Sz. 1926. p. 55-57. (Kornis Gyula)

2480. VÁRKONYI Hildebrand: Az indukció filozófiája. Pécs, Karl, 1927. 83,[2] p. Bibliogr. p. 84. és lábj. /Symposion könyvek, 2/ 61099

Az indukció alapelve, elemei, az induktív módszer. Az indukció-probléma története a filozófiában.

Ism.: Századunk 1927. p. 136. (Sz[imonideszl L[ajos])

A filozófia története, helyzete, feladatai

2481. PAULER Ákos: Bevezetés a filozófiába. 2. jav. kiad. Bp., Pantheon, 1921. XV,[1], 320 p. /A Pantheon ismerettára/ 8-45220

Ism.: M. P. 1921. p. 40-43. (V.S.) - Napkelet (Kvár) 1921. p. 565-568. (Dienes László)

2482. [THIENEMANN Tivadar] th.: A filozófia feltámadása. = Minerva 1922. p. 103-106. R.

A filozófiai érdeklődés újjáéledéséről Pauler Ákosnak az Ath. 1921-es évfolyama élén közölt cikke kapcsán.

2483. [HALASY-] NAGY József: A mai filozófia főirányai. Bp., Franklin, 1923. 174,[2] p. /Ember és természet, 4/ 8-13666

Ism.: Pásztortűz 1924. p. 139. (Zs.)

2484. SZEMERE Samu: A jelenkori filozófia főbb irányai. Bp., Lantos, 1923. 181,[2] p. Bibliogr. fejezetenként /Ethika kvtár, 9/ 8-8134

E. Mach, W. James, H. Bergson, E. Husserl és H. Rickert filozófiájáról. Tudománynépszerűsítő munka.

Ism.: Sz. 1923. p. 236-238. (M[igray] J[ózsef]?)

2485. TAVASZY Sándor A jelenkor szellemi válsága. Kritikai útmutató. 1923. Minerva, Cluj-Kolozsvár, 65 p. Bibliogr. lábj. 55.329

Vallási, világnézeti, művészi és tudományos válság. Irracionalizmus, okkultizmus, orientalizmus és a relativitás elmélete.

Ism.: Pásztortűz 1923. p. 336-339. (Remenyik Sándor)

2486. UNTERSTEINER, Mario M.: A filozófia mai állása Olaszországban. - Egy magányos lélek szemlélődései -. /A Nyugatnak./ - = Ny. 1925. [1.] p. 82-99. T.

2487. KORNIS Gyula: A magyar philosophia fejlődése és az Akadémia. Bp., M.T. Akad.-Franklin ny., 1926. 48 p. 60032
Ua. franciául: Le développement de la philosophie hongroise et l'Académie Hongroise. = R. H. 1928. p. 1-9., p. 56-65., p. 145-158., p. 201-211.

Intézmények, folyóiratok, filozófusok 18-19. sz.

Ism.: M. P. 1926. p. 183-184. (Prohászka Lajos) - Ttud. 1926. p. 220-221. (ó)

2488. [HALASY]-NAGY József: A pozitivizmus kezdetei. = Minerva 1926. p. 177-201. Bibliogr. lábj. T.

A polgárság világnézetének megfogalmazódása a filozófiában.

2489. KORNIS Gyula: A filozófia múltja, jelene és jövő feladatai. = A magyar tudománypolitika alapvetése. Szerk. Magyary Zoltán. Bp., Egyetemi ny., 1927. p. 79-91. Bibliogr. lábj. 88132

2490. [HALASY-] NAGY József: A filozófia története. (1921. 2. átd. kiad.) Bp., Pantheon, 1927. 478 p.

Ism.: D. Sz. 1927. p. 315. (Tankó Béla) - Kat. Sz. 1921. p. 445-446. (Trikál József) - Korunk 1927. p. 470-471. Kemény Gábor) - M. K. 1921. p. 116-118. (Bernhard Zsigmond) - M. P. 1921. p. 156-158. (Zivuska Jenő)

2491. TAKÁCS Menyhért: Mi a bölcselet? A gondolkodás történetének kézikönyve. Berlin, Voggenreiter, 1927. 130, 2 p. 63620

Kat. nézőpontú filozófiatört. áttekintés.

Ism.: Könyvb. L. 1927/28. p. 306-307. (Fülep Lajos) - Századunk 1928. p. 65. (V[ámbéry] R[usztem]

2492. [HALASY-] NAGY József: Filozófiánk jövő feladatai. = Ath. 1927. p. 89-100. Bibliogr. lábj. T.

A szélsőséges idealista filozófiai szemlélet megerősítéséért, a "naturalista" (materialista) szemlélet ostorozása "az idealista világnézetű ember" által "irtózattal" elutasított Ady Endre példáján.

2493. BARTÓK György: Teendőink a magyar filozófia történelmének ügyében. = Ath. 1928. p. 153-162. P.

A kutatómunka helyzete.

2494. [HALASY] NAGY József: A filozófia nagy rendszerei. Bp., M. Szemle, 1929. 77, [1] p. Bibliogr. p. [78.] /Magyar Szemle Kincsestára, 76/ 71136

Platontól Kantig, röviden a 19. sz. filozófusai, köztük Comte és Marx.

Kultúr-, tudásszociológia

2495. MANNHEIM Károly: Ernst Bloch: Geist der Utopie. München-Lpzg, Duncker-Humblot, 445 p. = Ath. 1919. p. 207-211. R.

2496. BÁRÁNY Gerő: Az egyén és a nemzet szerepe a kultúrában. = Ttud. 1921. p. 106-114. P.

2497. KORNIS Gyula: Bevezetés a tudományos gondolkodásba. A tudomány fogalma és rendszere. Bp., Széchenyi könyvkeresk., 1922. 275 p. Bibliogr. fejezetenként 50878

Ism.: M. Élet 1922. p. 225-229. (J.A.)

2498. MANNHEIM [Károly] Karl: Die Strukturanalyse der Erkenntnistheorie. Berlin, Reuther und Reichard, 1922. 80 p. (Kant Studien Ergänzungsheft, 57/ OSZK 609.379

Ism.: Ny. 1922. [2.] p. 1033-1034. (Nagy Sándor)

2499. [x]MANNHEIM [Károly] Karl: Über die Eigenart kultursoziologischer Erkenntnis, Heidelberg, 1922. 174 p. /Manuskript./

2500. FREYER, Hans: Theorie des objektiven Geistes. Eine Einleitung in die Kulturphilosophie. (1923.) 2. Verl. Lpzg-Berlin, Teubner,

1928. és Prometheus. Ideen zur Philosophie der Kultur. Jena, Diederichs, 1923.

Ism.: Ath. 1925. p. 59-60. (Prohászka Lajos) - Ath. 1926. p. 56-59. (Prohászka Lajos) - Ath. 1929. p. 148-152. (Bartók György)

Az utóbb a bp.-i Tudegy.-en működő szerző kultúrfilozófiai koncepciójáról.

2501. BÁCS Imre: Sors - kultúra - ember. = Új Kultúra 1923. p. 289-293. P.

A kultúra és a civilizáció elhatárolása.

2502. xMANNHEIM [Károly] Karl: Eine soziologische Theorie der Kultur und ihrer Erkennbarkeit /konjuktives und kommunikatives Denken/. Heidelberg, 1924. /Manuskript./

2503. HORNYÁNSZKY Gyula: A cultura tagozódása. = Bp. Sz. 1925. 57I. köt. p. II-29. T.

2504. xMANNHEIM [Károly] Karl: Das Problem einer Soziologie des Wissens. = A. Sw. Bd. 53. 1925. p. 577-652.

2505. xMANNHEIM [Károly] Karl: Ideologische und soziologische Interpretation der geistigen Gebilde. = Jahrbuch für Soziologie 2. 1926. p. 424-440.

2506. MANNHEIM [Károly] Karl: Das konservative Denken. Soziologische Beiträge zum Werden des politisch-historischen Denkens in Deutschland. Tübingen, Mohr, 1927. H. I-2. 8-56318

1.) 68-142 p.
2.) 470-495 p.

Megjelent még az Archiv f. Sozialwissenschaft und Sozialpolitik c. folyóirat 1927-es évfolyamában.

2507. KOREK Valéria: Scheler: Versuche zu einer Soziologie des Wissens. = Ath. 1927. p. 210-213. R.

Scheler kultúr-szociológiai rendszeréről.

2508. BODA István: Az "igazság" problémája és a modern kultúra válsága. = Korunk 1927. p. 481-494., p. 601-609. T.

2509. ZIEGLER, Heinz O.: Ideologienlehre. = A. Sw. Bd. 57. 1927.

Mannheim ismeretszociológiájáról: p. 660., p. 686., p. 688., p. 689., p. 694., p. 697.

2510. PROHÁSZKA Lajos: Scheler, Max: Die Formen des Wissens und die Bildung. Bonn, 1925. Fr. Cohen. 48 p. = Ath. 1928. p. 92-94. R.

2511. x MANNHEIM [Károly] Karl: Die Bedeutung der Konkurrenz im Gebiete des Geistigen. = Verhandlungen des Sechsten Deutschen Soziologentages vom 17. bis 19. Sept. 1928. in Zürich. Tübingen, Mohr, 1929. p. 35-83. T.

Korreferátum L. v. Wiese ea.-hoz. M.K. kiegészítő hozzászólását l. uo. p. 119-124-en "Schlusswort" címen.

2512. x MANNHEIM [Károly] Karl: [Hozzászólás a Diskussion über "Das Verstehen" c. vitához.] = Verhandlungen des Sechsten Deutschen Soziologentages vom 17. bis 19. Sept. 1928. in Zürich. Tübingen, Mohr, 1929. p. 238-243.

2513. MANNHEIM [Károly] Karl: Ideologie und Utopie. Bonn, Cohen, 1929. XV, 250 p. /Schriften z. Philosophie u. Soziologie, 3/

Ism.: Archiv f. systematische Philosophie und Soziologie Bd. 33. 1929. p. 238-252. (Siegfried Marck) - Die Gesellschaft 1929.

[2.] p. 348-355. (Paul Tillich) - Uo. p. 356-369. (Herbert Marcuse) - Kölner Vierteljahrshefte f. Soziologie 1929. p. 240-243. (Robert Heiss) - Zeitschrift f. Völkerpsychologie und soziologie 5. 1929. p. 406-417. (Julius Kraft)

2514. ×LANDSHUT, S.: Kritik der soziologie. Freiheit und Gleichheit als Ursprungsprobleme der Soziologie. München-Lpzg, 1929.

Vita Mannheim K.: Ideologie und Utopie c. művével.

2515. SCHELTING, Alexander: Zum Streit um die Wissenssoziologie. I. Die kultursoziologischen Kategorien Alfred Webers. = A. Sw. Bd. 62. 1929. p. 1-66.

Mannheim K. és Lukács Gy. elméleteinek bírálata. - A 2. rész nem jelent meg.

Tudomány és világnézet. Történeti tudat

2516. CZAKÓ Ambró: A világnézetek meghatározó tényezői. = Magántisztv. L. 1921. 3-4. p. 2., 5-6. p. 2-3., 7-8. p. 3-4. P.

A tudomány és művészet szerepe.

2517. SZENDE [Pál] Paul: Verhüllung und Enthüllung. Der Kampf der Ideologien in der Geschichte. = A. G. S. 1921. p. 185-270. Bibliogr. lábj. T.
L. még erről Sz. P.: A tudományok rendszere és a társadalmi rendszer. = Századunk 1926. p. 182-190.

A különböző ideológiák megközelítésének "elleplező" és "leleplező" módszeréről.

2518. GÖTZ Irén: Tudomány harca a világnézetért. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 193-201. A.

A természettudományos megismerés útja a középkortól, szerepe a világnézet formálásában.

2519. BALOGH Artur: Uralkodó irányok, eszmék és jelszavak a társadalmi fejlődésben. = Pásztortűz 1921. [1.] p. 741-745., p. 770-773., p. 787-791., [2.] p. 32-36., p. 75-81., p. 165-175. T.

2520. TAVASZY Sándor: A világnézeti irányok és alapproblémák. = Pásztortűz 1921. [2.] p. 551-553., p. 607-609., 1922. [1.] p. 104-108., p. 202-206. T.

2521. x MANNHEIM [Károly] Karl: Beiträge zur Theorie der Weltanschauungs - Interpretation. = Jahrbuch f. Kunstgeschichte I. XV. 1921-1922. p. 236-274.
Klny: Wien, E. Hölzel, 1923. 44 p.

2522. A MA embere. = Diogenes 1924. 2. p. 4-6., 3. p. 4-6., 4. p. 4-7., 5. p. 4-7. P.

Társadalom és világnézet kapcsolatáról.

2523. TAVASZY Sándor: Világnézeti kérdések. Turda-Torda, Füssy J. műint., 1925. 186 p.
56243

Cikkek a fil. alapkérdéseiről, az erdélyi kultúra, a prot. teológia problémaköréből.

Ism.: Theol. Szle 1925. p. 186-187. (T. B.)

2524. BRANDENSTEIN Béla: Korunk lelki válsága és a metafizika problémája. = Minerva 1926. p. 3-17. Bibliogr. lábj. P.

Antikantianus, neokatolikus koncepció a kulturális világnézeti válság megoldásáról.

2525. SZÁNTÓ Hugó: A győzelmes metafizika. = Korunk 1926. p. 321-329. T.

A természettudományok fejlődése és hatása a társadalomtudományi gondolkodásra.

2526. [HALASY-] NAGY József: A modern gondolkodás. Bp., Athenaeum, 1927. 223 p. /Élet és Tudomány, 17/ OSZK 12.666/17

Ism.: M. Középisk. 1929. p. 55-56. (-n.-a.) - Napkelet (Bp.) 1927. p. 1140-1141. (L.D.)

2527. TONELLI Sándor: Emberi problémák. Szeged, Délmagyarországi Hírlap és ny. Váll., 1927. 259, [2] p. Bibliogr. p. 70-72. 66725

Vál. esszék: az emberi civilizáció kezdetei, eszmék és tömegek forradalom és ellenforradalom idején, a művészet és közgazdaság viszonya, "Világfelfogásunk válsága", a technika fejlődése és a jövő társadalom.

Ism.: Lit. 1927. p. 364-365. - Századunk 1927. p. 466-467. (Varró István)

2528. [HALASY-] NAGY József: A modern világfelfogás néhány vonása. = D. Sz. 1927. p. 5-15. T.

A természettudományos alapokon nyugvó filozófiai irányzatok bírálata, a skolasztikához való visszatérés.

2529. ÉRDY Lajos: A természettudományos világfelfogás válságáról. = Századunk 1927. p. 201-217. P.

Az atomfizika felfedezésének hatása.

2530. [HALASY-] NAGY József: A polgárság és a modern világfelfogás. = Bp. Sz. 1927. 206. köt. p. 65-89. T.

2531. HORNYÁNSZKY Gyula: A történet szerepe a népek öntudatában. = Ttud. 1927. p. 465-468. A.

2532. HANKISS Szilárd: Történeti szemlélet a természettudományokban. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1929. p. 86-88. Bibliogr. lábj. T.

A tudományos gondolkodás fejlődéséről, és térhódításáról.

2533. XECKHARDT [Sándor] Alexandre: L'histoire dans la conscience nationale hongroise. = Le Monde Nouveau 1929. jan.-febr. p. 835-843.

2534. [HALASY-] NAGY József: A XIX. század ellentétei. = P. Sz. 1929. p. 301-309. Ea.

Idealista és "naturalista" elméletekről.

2535. D[ÉKÁNY?] I[stván?]: Az amerikanizmustól a bolsevizmusig. = Ttud. 1929. p. 404-409. A.

Európa "ideológiai közrefogottságú" helyzetének "veszélyei".

2536. BAUER Ervin: Természettudomány és világnézet. = Sarló és Kalapács 1929. dec. p. 90-91. P.

Fasizmus, hitlerizmus

2537. DAS NEUE Ungarn. Ein Sieg des völkischen Gedankens. Von einem Deutschungarn. München, Deutscher Volksverlag, 1920. 40 p.

339772

A mo.-i ellenforradalmi rendszerről, mint a zsidó világuralom ellen küzdő "népi" (völkisch) erők leendő fehér internacionáléjának bázisáról, egyszersmind a Hitler és A. Rosenberg irányításával szervezkedő német mozgalom példaképéről.

Ism.: Népegészs. 1921. p. 68. (Győry Tibor)

2538. VANTSÓ Gyula: Nemzeti szocializmus. = M. Munkás Szle 1921. p..89-102. P.

A tőkésosztály és a munkástömegek "érdekazonossága", gazdasági-politikai "egyenjogúsága" nemzeti és vallási keretekben. Fasiszta program.

2539. A MAGYAR szociális politika legsürgősebb feladatai. (Szerkesztői bevezető). = M. Munkás Szle 1922. p. 1-5. P.

Fasiszta korporációs eszmékről.

2540. [CZAKÓ Ambról-a.: Szabadkőművesek és jezsuiták. = F. Sz. 1922. p. 89. R.

Alfred Rosenberg Das Verbrechen der Freimaurerei. Judentum, Jesuitizmus, deutsches Christentum (München, Hoheneichen Verlag, 1921.) c. korai náci könyvének bírálata.

2541. TÓTH István: Az ébredő Olaszország. = F. Sz. 1922. p. 292-294. P.

A fasizmus osztályjellege hatalomrajutásának körülményei.

2542. A NÉMET sárkánytojások. = Diogenes 1923. 20. p. 16-18. P.

A német fajelmélet tudománytalanságáról.

2543. KÖNIG Antal: Naplójegyzetek a Kahr-Hitler pörhöz. = M. K. 1924. p. 230-234. P.

A hitlerizmus bírálata az 1923-as müncheni puccskisérlet kapcsán.

2544. -i -f.: A FASCIZMUS válsága. = Ttud. 1925. p. 20-22. P.

A szocialista munkásság féktelen terrorját "a polgári társadalom erőszakával"

letörő, "nagy és kétségtelen érdemeket" szerző olasz fasizmus válsága a Matteotti-gyilkosság miatt.

2545. HORNYÁNSZKY Gyula, ifj.: A német fajvédelem útja. = Ttud. 1925. p. 83-87. A.

A hitlerizmus, a puccskisérlet kudarca után. A "nemzeti erőket", militarista szellemet, revanseszmét újjáélesztő ideológia pozitiv értékelése, térhódításának jóslata.

2546. L.I.: A FASCIZMUS szocializmusának tanulságai. = M. K. 1926. p. 27-31. P.

A vaskézzel "osztálybékét" teremtő fasizmus és a ker. szocializmus "rokonvonásairól".

2547. BALLA Antal: Az olasz fascizmus kormányzati elvei. = Századunk 1926. p. 138-140. P.

2548. RUDAS Béla: A fassizmus elmélete... = Sz. 1926. p. 283-288., p. 414-417. P.

... tömegmozgalommá válása, Olaszország példáján.

2549. PURJESZ Imre: A fasiszta Széchényi. = Századunk 1926. p. 471-473. R.

A Fekete József szerkesztésében kiadott Széchenyi szöveggyűjtemény ellentmondásai, Sz.-t a fasizmus "előhirnökeként" jellemző bevezetésének kritikája.

2550. PEYER Károly: A X. genfi munkaügyi konferencia tárgyalásai és az olasz fascista mozgalom birálata. Bp., Népszava, 1927. 24 p. /Szakszervezeti mozgalom, 4/ 347227

A betegsegélyzés, minimális munkabér, egyesülési szabadság ügyében hozott határozatokról s bővebben a Nemzetközi Szakszerv. Szöv.-nek az olasz fasiszta munkaszervezetet bíráló memorandumáról.

2551. SZÉKSOÓS Antal: Carta del Lavoro. = Láthatár 1927. 3. p. 29-32. A.

A fasizmus kritikája.

2552. RUDAS Béla: Harc a fasizmussal: a tömegekért. = Sz. 1927. p. 97-100. P.

2553. EREKY István: Fascizmus és parlamentárizmus. = M. Sz. 1927. 4. p. 136-149. Bibliogr. lábj. P.

Az olasz fasizmus pozitiv értékelése, az antifasiszta B. Croce és Don Sturzo kritikáinak ism.-e.

2554. MIHELICS Vid: Az olasz munkaalkotmány. = Ttud. 1927. p. 217-248. Bibliogr. lábj. P.

A Carta del Lavoro, mint "bátor közeledés a társadalomnak a keresztény elvek szerinti újjáépítéséhez".

2555. CONFERENZE sul fascismo. = Corvina 1927. p. 230-231. A.

Híradások Lovag Oscar di Franco, Kőszegi László és Türr Stefanie a MOVE-ben, a M. Társadtud. Egy.-ben, illetve a Nemzetközi Ügyek M. Egy.-tében a fasizmusról, mint "az osztálybéke, a magasrendű szocializmus" megteremtőjéről, az "új Napoleonként" jellemzett Mussoliniről tartott ea.-airól.

2556. MÓNUS Illés: A szolgaság chartája. = Sz. 1927. p. 237-244. Bibliogr. lábj. R.

A fasiszta Carta del Lavoro birálata.

2557. CSÓKA Lajos: Mussolini. = M. K. 1927. p. 577-587. Bibliogr. lábj. P.

A fasiszta elmélet és gyakorlat magasra értékelése.

2558. RUSZNÁK Rezső: Az olasz értelmiség és a fascizmus. = Vox Academica 1927/28. [2]. p. 157-158. P.

Az olasz fasizmus "nincs ellentétben a katolicizmussal".

2559. BIKKAL Dénes: A fasiszta Olaszország. Mit alkotott a fasizmus öt év alatt? Bp., Stádium, 1928. 126 p. Bibliogr. p. 122-124.
OSZK ZKT 2822

A fasizmus magasztaló méltatása.

2560. GEŐCZE Sarolta: A középosztály nemzetközi szervezkedése. = Ttud. 1928. p. 75-79. Bibliogr. lábj. A.

Beszámoló a római V. Nemzetközi Középosztály Kongresszusról, többek között Bernát István és Geöcze Sarolta felszólalásáról és állásfoglalásáról "a vörös Moszkvával szembenálló fasiszta Róma" védelmében.

2561. [x]FÖLDES Béla: A mai Olaszország társadalmi államesszménye. = P. Ll. 1928. febr. 18.

2562. ELŐRENYOMULÁS a zsákutcába. = Huszonegyedik Sz. 1928. p. 88. P.

Az olasz fasizmus bírálata.

2563. -m.: MANNHARDT J.W.: A fasizmus. Ford. Komán A. és Vucskits J. Miskolc, Magyar Jövő, 1927. 358 p. = Ath. 1928. p. 182-183. R.

2564. KÁTAI Miklós: Az olasz imperializmus és a fasizmus jövője. = Sz. 1928. p. 384-387. P.

Kritikai jegyzetek.

2565. SZENDE [Pál] Paul: Internationaler Faschismus. = K. 1929. p. 148-150. R.

A fenti címen Karlsruhében C. Landauer és H. Honegger kiadásában megjelent fasiszta szellemű tanulmánygyűjtemény kritikája.

2566. SZENDE Pál: Der Faschismus in Europa. = K. 1929. p. 198-200. R.

Julius Deutsch Bécsben a Wiener Volksbuchhandlung kiadásában megjelent tanulmányának értékelése.

2567. V.[ÁMBÉRY Rusztem(?)]: Fascista jólét számokban. = Századunk 1929. p. 237-238. P.

Politikai elnyomás és gazdasági hanyatlás Olaszországban az előző néhány év adatai tükrében.

2568. MÉRAY-HORVÁTH Károly: Forradalmak, szocializmus, bolsevizmus. = Ttud. 1929. p. 262-278. T.

Az olasz fasizmus, mint a parlamentárizmus "tébolyának" megszüntetője. A bankszervezetek, mint a "parazita" zsidóság "megtestesülései". - Hegedüs József reflexióját l. uo. p. 414-418.

2569. LIPPAI Zoltán: A magyarországi fassizmus. = Új M. 1929. p. 281-288. T.

... kialakulásának háttere- ideológiájának céltudatos terjesztése.

2570. MÁRIH Béla: Az olasz paradicsom. = Korunk 1929. p. 738-739. P.

A fasiszta uralom negativ szociális mérlege.

Egyéb ideológiák. "Turánizmus"

2571. PAÁL Árpád: A faji kérdések igazoltsága. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 129-133. P.

A faji összetartás helyeslése. Elek Miklós reflexiója: uo. p. 255-256.

2572. TONELLI Sándor: A turánizmus. Szeged, Schwarcz ny., 1922. 12 p. /A Magyar Jövendőből/ 50599

A "turáni" ideológia s egyszersmind faji misztika tarthatatlanságáról.

2573. [BAJCSY-] ZSILINSZKY Endre: Fajvédelem. = Új Ezredév 1922. 1. p. 3-7., 2. p. 5-8. P.

Faji és nemzeti megújhodás. A középiskola, a katonaság szerepe.

2574. SZABÓ Dezső: Új magyar ideológia felé. Első tanulmány: Elszámolás a múlttal és jelennel. = Aurora 1923. 1. jan. 20. p. 1-29. P.

A "fajidegen" zsidó "imperializmus", az ugyancsak "idegen" konzervatív arisztokrácia, keresztény kurzus, valamint az egyházak bírálata.

2575. SZABÓ Dezső: A turánizmus. = Élet és Irod. 1923. 1. p. 14-22. P.

A tudományos sarlatánizmus szélhámosai és tömeghatásuk az "elmaradt, szük horizontú középosztály" körében. A tudományosan megalapozott fajrokon-kutatás szükségességéről.

2576. SZABÓ Dezső: Új magyar ideológia felé 2. tanulmány: A nemzeti megtartás és haladás elemei. 3. Az arisztokrácia. 4. A papság. 5. A középosztály. 6. A munkásság. 7. A magyar paraszt. 8. A magyar hadsereg. = Élet és Irod. 1923. 2. p. 1-13., 3. p. 1-16., 4. p. 25-37., 5. p. 1-20., 6. p. 1-13. P.

Az 1. r. megjelent Auróra (szerk. Sz. D.) 1923. p. 1-29.

2577. GOLDZIEHER Miksa: A fajkérdés. = Kultúrproblémák [A F. Sz. utódal 1923. febr. p. 1-4. P.

A fajvédő ideológiák mo.-i és külföldi térhódítása.

2578. JÁSZI Oszkár: A faji kérdés kiélesedése. = B. M. U. 1923. márc. 11. p. 1. P.

2579. SZABÓ Dezső: Habsburg-destrukció és fehér bolsevizmus. = Élet és Irod. 1923. 6. p. 21-47. P.

A magyar fajt "létében fenyegető" idegen kalandor eszmék és képviselőik.

2580. SZABÓ Dezső: Remény nélkül. = Élet és Irod. 1923. 7-8. p. 29-40. P.

Fajvédelem szükségessége a liberalizmussal, a klerikalizmussal és az arisztokráciával szemben.

2581. [x]MAROSI Arnold: Átöröklés és nemzetvédelem. Bp., Szt István Társ., 1924. 125 p. /Szt István Kvek, 19/

Ism.: Kat. Sz. 1923. p. 630-631. (Turi Béla) - K. N. 1924. 1. p. 33. (Várady Miklós) - M. K. 1923. p. 762-763. - Rel. 1924. p. 74-76. (Vendel János) - Ttud. 1924. 2-3. p. 54. (Gy.)

2582. RITOÓK Zsigmond: Fajtaság és magyarság. = Napkelet (Bp.) 1924. p. 25-37. T.

Fajtakeveredés, turánizmus.

2583. SCHMIDT József: Túránizmus. = Ny. 1925. [3.] p. 197-200. P.

A Teleki Pál és Cholnoky Jenő védnöksége alatti mozgalom tisztán politikai jellegéről, a "turánista elmélet" tudománytalanságáról.

2584. MÉHELY Lajos: A magyar fajvédelem irányelvei. Bp., Held ny., 1926. 61 p. Bibliogr. lábj OSZK ZKT

A faj biológiai "elmélete" és állítólagos politikai következményei.

Ism.: Népegészs. 1927. [2.] p. 1167-1168. (-om-)

2585. GYÖMREI Sándor: A fajelméletek és a gazdasági élet. = Századunk 1926. p. 34-50. Bibliogr. p. 147. T.

A különböző intelligenciájú és képességű emberfajok polgári elméletéről.

2586. VÁMBÉRY Rusztem: Fajelmélet. = Századunk 1926. p. 257-275. T.

A politikai áramlat szociológiai elemzése. Gobineau s a huszas évek árja és turáni elmélete.

2587. BENEDIKT Lajos: Történelmi tényező-e a faji öntudat? = Korunk 1926. p. 784-790. T.

Vázlatos történeti áttekintés, nemleges felelettel.

2588. CSEPREGI HORVÁTH János: Mi a faj? = Ttud. 1928. p. 317-335. Bibliogr. lábj. T.

A tudományos meghatározás összetevői. Pótlás a cikkhez "A nép fogalmának megállapításához" címen: Ttud. 1929. p. 131-132.

2589. [MOLNÁR René] BAÁN István: A magyar nemzeti szocializmus. = 100 % 1929-1930. p. 175-178. P.

Szabó Dezső nézeteinek bírálata.

Konzervatív, nacionalista, revizionista ideológiák

2590. GEÖCZE Sarolta: A nemzeti megújhodás erkölcsi feltételeiről. Bp., Szabad Lyceum, 1920. 20 p. /Időszerű kérdések, 9/ /Szabad Lyceum Kiadvai, 18/ 343736

Antikommunista, antiszemita "keresztény nemzeti megújhodási program". A háborús vereség odiumának áthárítása a forradalmakra.

2591. IMRE Sándor: Nemzeti önismeret. Előadássorozat 1919 december és 1920 január havában. Bp., Szabad Lyceum, 1920 24 p. /Szabad Lyceum Kiadvai, 12/ /Magyarország ismertetése/ 340711
Eredetileg megjelent: Néptanítók Lapja 1919. 9-12.

A nacionalista ideológia és terjesztésének eszközei.

2592. JANCSÓ Benedek: A román irredenta mozgalmak története. Bp., Bocskay-Szöv., 1920. VIII,502 p. OSZK ZKT

A magyarországi románság története, az irredentista törekvések kialakulása és fejlődése. Románia és a mo.-i román nemzetiség.

2593. JÁSZI Oszkár: A magyar irredenta. = Világosság 1920. jún. 22. p. 60-61. P.

Az irredentizmus bírálata.

2594. (g.): SOVINIZMUS. = Pásztortűz 1921. [1.] p. 433-436. P.

2595. STRÖMPL Gábor: A magyarság geográfiai öntudata. = F. K. 1922. p. 27-32. T.

"Az államőrző geográfiai tényezők céljatudott ismerete", Teleki Pál "földrajzi gondolata".

2596. KELTZ Sándor: Konzervatív világrend. Bp., Studium, 1923-1927. 1-3. köt. OSZK ZKT

1. Konzervatív világnézet. 288 p.
2. Faji konzervatizmus és zsidóság. 434 p.
3. Konzervativizmus és demokrácia a világtörténelemben. - A magyar nemzeti impérium demokratizálásának története. 317 p.

Az 1. köt. belső címlapján előrejelzés a 4.-5. és 6. könyvről.

2597. SZABÓ Dezső: Rokamból - romantika. = Élet és Irod. 1923. 5. p. 23-41. P.

Az ellenforradalom ideológiai áramlatai. Az irredentizmus, antiszemitizmus, kereszténység és azok népellenes tartalma. A kurzuspolitika haszonélvezői, az értelmiségi stréberek jellemzése.

2598. MILOTAY István: Tíz esztendő. Cikkek, kortörténeti jegyzetek. 1914-1924. Bp., Pallas, 1924. 268 p. OSZK ZKT

Válogatás a Budapesti Hírlapban, az Új Nemzedékben és a Magyarságban megjelent ellenforradalmi cikkeiből,-társadalmi-politikai problémák.

Ism.: Kat. Sz. 1925. p. 380-382. - M. K. 1925. p. 271-274. (Horányi Béla)

2599. HORNYÁNSZKY Gyula: Nacionalizmus, szupranacionalizmus. = Ttud. 1926. p. 81-87. Ea.

2600. KLEBELSBERG Kuno: Neonacionalizmus. -- Összegyűjtött újságcikkei. Bp., Athenaeum, [1928]. 316 p. OSZK 45.538

A Pesti Napló, Bp.-i Hírlap, Nemzeti Újság, 8 Órai Újság hasábjain 1927. jan. - 1928. máj. közt megjelent cikkek és az MTA 1928. máj. 10-i közgy.-én tartott ea. szövege: kultúr- és egyházpol. kérdésekről, az olasz fasizmusról, mint követendő példáról, egyéb ideológiai kérdésekről.

Ism.: A. É. 1929. p. XXII. - D. Sz. 1928. p. 430. (Hungarus Viator) [Hankiss János] - Kat. Sz. 1928. p. 453-457. (Turi Béla) - M. Középisk. 1928. p. 112-114. (-n. -a.) - Napkelet (Bp.) 1928. p. 303-308. - P. Sz. 1928. p. 732-733. (Török Pál) - 100 % 1928-29. p. 19-23. (Németh Lajos)

2601. NEMZETI szellem - nemzeti kultúra. = Bp. Sz. 1928. 208. köt. p. 427-462., 209. köt. p. 118-142. A.

Berzeviczy Albert, Concha Győző, Ravasz László, Teleki Pál, Fellner Frigyes, Voinovich Géza és mások reflexiói a Klebelsberg Kunó által kezdeményezett eszmecserére a "neonacionalizmus"-ról.

2602. VÁMBÉRY Rusztem: A "Neo". = Századunk 1928. p. 178-179. P.

A "neo- nacionalizmusról", Klebelsberg Kunó kultúrpolitikájának kritikája.

2603. VÁMBÉRY Rusztem: Revizió és reakció. = Századunk 1928. p. 375-377. A.

A magyar hivatalos nacionalista és militarista propaganda kedvező visszhangja a hasonló külföldi irányzatok hiveinél. A Rothermere-legenda.

2604. [x]MOSCA, Rodolfo: Revisionismo ungherese. = La Vie Oriente. Anno 7. 1929. No. 9.

2605. A MAGYAR munkásosztály és a revizió. = Új M. 1929. p. 131-138. T.

A szélsőséges nacionalista uszítás tendenciája a Duna-menti népek közötti ellentétek kiélezésére a SzU. és a munkásmozgalom ellen. A MSZDP és a reviziós propaganda.

2606. [x]BETHLEN [István]: Nationalismus und Kosmopolitismus. = Zeitschrift für Geopolitik 1929. [I.] p. 268-270.

2607. KORNIS Gyula: Nemzeti megújhodás. Bp., Eggenberger, 1929. 32 p. 69035
Eredetileg megjelent: Napkelet (Bp.) 1929. p. 481-494., p. 561-576.

A neonacionalista ideológia rövid foglalata.

Ism.: Kat. Sz. 1929. p. 667-669. (Turi Béla)

2608. [x]KARÁCSONY Sándor: Ezeréves kultúregység, irredenta kultúrpolitika. = Diákvilág 1929. ápr. 8. p. 38.

2609. KEMÉNY Gábor: Magyar polgárok szociális háromszöge. (Turánizmus - szociálizmus - páneurópaiság). = Korunk 1929. p. 289-293. P.

A Bartha M. Társ. vitáinak, Vámbéry R. a fabianizmusról tartott ea.-ának és Szász Zoltán a páneurópa eszmét propagáló ea.-ának kritikai ism.-e.

L i b e r a l i z m u s . F a b i a n i z m u s

2610. BRAUN Róbert: A liberalizmus jövője. = Ny. 1921. p. 51-54. R.

L.T. Hobhouse Liberalizmus címen magyarul (Bp., Világirodalom, 1921. 262 p.) Sidó Zoltán bevezetőjével megjelent művéről.

2611. KOLNAI Aurél: A liberális szocializmus erkölcsi kiindulópontjai. - A liberális szocializmus társadalomtudományi kiindulópontjai. = Aurora 1921. p. 91-98., p. 208-222. T.

2612. APPONYI Albert: Társadalmi átalakulások. Bp., M. Cobden Szöv. Kiad., 1922. 19 p. 1 t. /Cobden kvtár, 9/ 8-79817

A "vezetésre hivatott" osztályok kiváltságainak védelme "a m. történelmi kontinuitás" jegyében. Az "átmeneti" töréseket okozó szabadságmozgalmak, forradalmak kiújulásának elhárítása - reformok útján.

2613. GRATZ Gusztáv: Politikai és gazdasági liberalizmus. Bp., Cobden Szöv., [1922]. 26 p. 1 t. /Cobden kvtár, 7/ 8-79806

2614. TISZA György: Magyar szabadelvűség. = M. Élet 1922. p. 94-103. P.

A liberalizmus a társadalmi gyakorlatban.

2615. JÁSZI Oszkár: Liberalizmus és szocializmus. = B. M. U. 1922. jún. 16. p. 1. P.

2616. JÁSZI Oszkár: A liberalizmus új elmélete. = B. M. U. 1923. aug. 2. p. 1., aug. 4. p. 5. P.

2617. LISZKA Béla: A gazdasági liberalizmus. = M. K. 1925. p. 535-545. T.

A nagytőke és bankok térhódítása, kereszténységszoc. bírálat.

2618. BALLA Antal: A liberalizmus története, gazdasági és politikai tanításai. Bp., Légrády ny., 1926. 364 p. Bibliogr. lábj.

60549

Ism.: Láthatár 1927. 2. p. 28-29. (Lukács Kornél) - Lit. 1927. p. 59. - Ny. 1927. [1.] p. 209-210. (Braun Róbert) - P. Sz. 1927. p. 178-179. (Szelényi Ödön) - Ttud. 1927. p. 89-90. (Huszti József) - U. Jb. 1927. p. 281. (Z.)

2619. ANGLICANUS: Szabadságszobor és szabadság. = Századunk 1926. p. 55-57. P.

Az amerikai közgondolkodás uniformizálása, az oktatási rendszer osztályjellege, az előítéletek ápolása.

2620. IGNOTUS [VEIGELSBERG Hugó]: Liberáldemokrácia. = Ny. 1926. [2.] p. 863-870. P.

Az angol minta. Az osztályharcelmélet bírálata.

2621. CZAKÓ István: "Fabian Society". = Új Élet 1927. p. 66-70. P.

2622. ALBRECHT Ferenc: A magyar demokrácia válsága. = Ttud. 1928. p. 34-51. T.

A liberalizmus alkonya, a polg. radikalizmus bírálata. A középosztály hiánya.

2623. SÓS Aladár: Homo oeconomicus. = Századunk 1928. p. 609-624. T.

A liberális, szabadversenyes elmélet szembeállítása a marxista elmélettel.

2624. VÁMBÉRY Rusztem: Az értelmiség szocializmusa. = Századunk 1929. p. 1-20. T.

A fábiánizmusról. L. még V.R. Fabianizmus c. cikkét: Toll 1929. 23. p. 7-11.

2625. A MAGYAR Fabiánus Társaság. = M. K. 1929. p. 286-289. A.

2626. HORNYÁNSZKY Gyula: Liberális vagy nem liberális. = Ttud. 1929. p. 296-297. P.

A fogalom értelmezése.

Utópista, anarchista, reformista, revizionista, antiszocialista irányzatok

2627. HARASZTI Sándor: Bakunin titka. = Korunk 1929. p. 313-315. A.

B.-nak Polonszkij szovjet történész által az Ochrana levéltárában megtalált (I. Miklós cárhoz intézett) "Gyónás"-áról. B. szerepének objektív értékelése.

2628. [BERNSTEIN, Eduard]
Hort Dezső: Eduard Bernstein. Kultúrtörténeti portré. = Sz. 1928. p. 365-370. P.
K.D.: Bernstein. = 100 % 1929-1930. p. 165-166. P.
Mónus Illés: Eduard Bernstein. = Sz. 1925. p. 56-61. P. [E.B. 75. születésnapja alk.]

2629. [MOLNÁR] JESZENSZKY Erik: Blanqui. = 100 % 1928-1929. p. 235-238. P.

2630. PFEIFFER Miklós: Campanella "Civitas Solis"-a. = Ath. 1919. p. 32-45. Bibliogr. lábj. T.

2631. [DÜHRING, Eugen]
Dühring meghalt. = M. K. 1921. p. 381. N.
Jászi Oszkár: Eugen Dühring. 1833-1921. = B. M. U. 1921. okt. 13. p. 1. N.

2632. ÁDÁM Andor: Ferrer. = Toll 1929. 24. p. 16. N.
Francesco Ferrer y Guardiáról "törvényes" meggyilkolásának 20. évf. alk.-ból.

2633. [JAURÈS, Jean]
[Molnár] Jeszenszky Erik: Jaurès. = 100 % 1928-1929. p. 361-364. P.
Vándor Pál: Jean Jaurès halálának tizedik évfordulójára. = Sz. 1924. p. 301-308. N.

2634. LAMBRECHT Kálmán: Kropotkin, a tudós. = M. Helikon 1921. p. 227-228. N.

2635. [LASSALLE, Ferdinand]
(ky.): Lassalle. = Sz. 1924. p. 324-325. P.
Lukács [György] Georg: Die neue Ausgabe Lassalles Briefen. = A. G. S. 1925. p. 401-423. R.
Migray József: Lassalle történelmi jelentősége. = Sz. 1925. p. 180-185. P.
Schönstein Sándor: Lassalle. = 100 % 1927-1928. p. 5-8. P.

2636. HORT Dezső: Renner. = Sz. 1929. p. 186-189. P.

2637. [MOLNÁR] JESZENSZKY Erik: Sorel: egy kísérlet a marxizmus megmentésére". = 100 % 1929-1930. p. 159-163. P.

2638. RÉVÉSZ Mihály: 1848. Táncsics. = Sz. 1924. p. 237-244. Bibliogr. lábj. P.

A szocialista eszmék jelentkezése az 1840-es évektől és T.M.

2639. [TROCKIJ, Lev Davidovics]
Haraszti Sándor: A számüzött Trockij. = Korunk 1929. p. 306-308. P. [Permanens forradalomelméletének kritikája.]
[Lukács György] Vajda Sándor: Trockij. = 100 % 1928-1929. p. 420-424. A. Trocki. = Új M. 1929. p. 112-114. P. [Lenin és T. nézeteinek különbségéről.]

*

2640. LECHNER Károly: Az elmefogyatékosságok szerepe a társadalomban. = T. K. 1919. okt.-dec. p. 273-286. T.

A szocializmus, mint a legsúlyosabb "elmefogyatékosság" megnyilvánulása.

2641. LÁZÁR László, csiktapolcai: Egy természettörvény és az emberiség. Déva, Laufer - Cluj-Kolozsvár, Minerva, 1-2. köt. 342404

1.) 1920. 59,[1] p.
2.) 1921. 77 p.

Ok-okozat törvényének utópisztikus alkalmazása a gazdaságra, társadalomra, munkásmozgalomra.

Ism.: Korunk 1927. p. 912. (Mezey Zoltán)

2642. PÁLYI Ede: Az eszményi állam törvénykönyve. Bp., Kultúra, 1920. 167 p. 320897

Utópisztikus alkotmány tervezet 24 §-ban és részletes kommentára.

2643. [ARADI] ERDÉLYI Viktor: Mi az anarhizmus? = Napkelet (Kvár) 1921. p. 121-123. P.

2644. BALOGH Artúr: Szocializmus és nemzetiség. = Pásztortűz 1921. [1.] p. 216-219. P.

A szocializmus, mint a nemzeti érdekek képviselője.

2645. JÁSZI Oszkár: A "liberális bolsevizmus". = B. M. U. 1922. aug. 13. p. 1-2. P.

2646. SZAKASITS Árpád: Gyakorlati szocializmus. = Sz. 1922. p. 460-465. P.

Az angol "Gild-szocializmus"-ról.

2647. TAVASZY Sándor: A szocializmus lelki rugói. = Pásztortűz 1922. [2.] p. 654-660. P.

2648. FÖLDES Béla: Die Hauptströmungen der sozialistischen Gedankenwelt. Berlin, Elsner, 1923. VIII,414 p. Bibliogr. p. 405-414. 330688

A szocializmus fogalma az ókortól a 20. sz.-ig polgári megvilágításban.

2649. MIGRAY József: Sombart privát szocializmusa. = Sz. 1923. p. 359-365. P.

W.S. 1922. nov. 9-én a M. Cobden Szövetségben "Kapitalizmus és szocializmus" címmel tartott ea.-ának ism.-e.

2650. [x]NAGY Sándor: A szocializmus keletkezése. Hódmezővásárhely, Haladás, 1924. 103 p.

2651. MOLNÁR Árpád: A szocialista földprogram. = Sz. 1924. p. 119-124. P.

Az SZDP Proudhon és David rendszeréhez igazodva a magánföldtulajdon álláspontján van.

2652. DÁNOS Árpád - KOVÁCS Gábor: A szociális eszmék fejlődése a modern szocializmusig. Bp., Pantheon, 1925. XII, 388 p.

315459

K.G. posthumus művének felhasználásával a szocializmus fogalmának tört. kialakulásáról.

Ism.: E. Irod. Sz. 1926. p. 157-158. (J.E.) - E. Irod. Sz. 1928. p. 103. (Perényi József) - K. Sz. 1925. p. 635-636. (Varga István) - Lit. 1926. 3. p. 31-32. - Ny. 1926. [1.] p. 172-173. (Knob Sándor)

2653. MOÓR Gyula: A szocializmusról. = Emlékkönyv Berzeviczy Albert írói működésének félszázados évfordulója ünnepére. Pécs, Dunántúl kvny., 1925. p. 102-114. Bibliogr. lábj.

OSZK 47.262

A marxizmus szovjetunióbeli megvalósításának polgári bírálata.

2654. POLÁNYI [Károly] Karl: Neue Erwägungen zu unserer Theorie und Praxis. = K. 1925. p. 18-24. Bibliogr. lábj. P.

A munkásság betekintése önként létrehozott szervezeti (szakszervezet, szövetkezet) gazdasági mechanizmusába mint a szocialista életforma demokratikusságának feltétele.

2655. MAILÁTH József: Gondolatok az agrárszocializmusról. = Szt. István Akad. Ért. 1925. [1.] p. 22-28. P.

2656. LUKÁCS György: Lassalle új hívei. = Új M. 1925. 1-2. p. 91-93. P.

F.L. téves államelméletének felmelegítése polgári és szocdem méltatásokban halála centenáriumán.

2657. PÉTER Géza: A filozófia célja. = Sz. 1925. p. 277-283. Bibliogr. lábj. R.

Eberhard Zschimmer Philosophische Briefe an einen Arbeiter (Jena, 1920.) c. könyve kapcsán a különböző polgári elméletekről és a marxista felfogásról.

2658. MAILÁTH József: A szocializmusról. = K. Sz. 1925. p. 579-589. Bibliogr. lábj. Ea.

Antiszocialista álláspont.

2659. MIGRAY József: Az utópiák. = Népszava Naptár 1926. p. 72-80. P. B 059/346

Elméletek Platontól H.G. Wellsig.

2660. KIS Jenő: A szocializmus és a nemzeti eszme. = Sz. 1926. p. 97-103. P.

2661. [x]BERTALANFFY [Lajos] Ludwig: Die klassische Utopie. = Preussische Jahrbücher 1927. p. 341-357.

2662. BÁLINT László: A kétféle szocializmus. = Korunk 1927. p. 854-860. T.

A george-izmus szembeállítása a marxizmussal. Fáskerti Tibor hozzászólását l. Korunk 1928. p. 159-160., Bálint L. válaszát l. uo. p. 319-320.

2663. IHRIG Károly: A szocializmus okai és gyógyítása. = A protestantizmus Magyarországon. Szerk. Vida Gyula. Bp., Bethlen G. Szöv., 1928. p. 475-501. B 284/37

2664. BALLA Antal: Durkheim a szocializmusról. = Ttud. 1928. p. 252-255. R.

É.D. Le socialisme. Édité par Marcell Mauss. Paris, Alcan, 1928.

2665. SÓS László: Természettudomány és szocializmus. = 100 % 1928-1929. p. 281-284. A.

Az osztályérdek jelentkezése a természettudományban.

2666. [MOLNÁR] JESZENSZKY Erik: Anarkizmus és marxizmus. = 100 % 1928-1929. p. 425-428. A.

Az anarchizmus rövid tört. és helye a kor munkásmozgalmában.

2667. HORT Dezső: Hendrik de Man és az értelmiség szocializmusa. = Sz. 1929. p. 214-219. P.

2668. TAMÁS Aladár: Az álbaloldal ellen. = 100 % 1929-1930. p. 1-5. P.

A reformizmusról a Szocializmus 1928. évi 2., 4., 5. és 6. sz.-ában lezajlott vita és a Kassák-féle Munka c. lap a reformizmussal, revizionizmussal szemben mértéktartó, a kommunista mozgalmat engesztelhetetlenül megbélyegző állásfoglalásáról.

2669. SÁNDOR Pál: Szindikalizmus Magyarországon. = 100 % 1929-1930. p. 32-34. P.

A háború után a szindikalizmus a munkásmozgalom jobboldalát jelenti.

2670. [MOLNÁR] JESZENSZKY Erik: A szindikalizmus: egy "forradalmi" munkásmozgalom. = 100 % 1929-1930. p. 64-68. T.

2671. VAJDA Sándor[?]: Trockizmus és likvidátorság. = 100 % 1929-1930. p. 427-431. P.

A trockizmus jelentkezése Magyarországon.

2672. MIGRAY József: Marx és Engels. = Sz. 1923. p. 124-130. P.
Elméletükről, életükről.

2673. BRAUN Soma: Marx és Hegel. = Sz. 1928. p. 92-97. P.

M

2674. [x]LUKÁCS György: Friedrich Engels születésnapjának 100 évfordulójára. = Proletár 1920. nov. 18. p. 5-6.

2675. [KAUTSKY, Karl]
Barna Károly: Kautsky Károly és a marxizmus. = 100 % 1929-1930. p. 57-63. T.
[Bolgár Elek] Bauer, Alfred: Der 70 jährige Kautsky und der lebende Marxizmus. = Arbeiterliteratur 1924. No 10. P.
Bresztovszky Ede: Karl Kautsky és a magyar proletariátus. = Sz. 1924. p. 435-439. P.
Polányi Károly: Karl Kautsky és a demokrácia. = B. M. U. 1922. szept. 17. p. 6-7. P.
Rónai Zoltán: Kautskys "Materialistische Geschichtsauffassung". = K. 1928. p. 233-245. R.
Rónai Zoltán: Kautskys Klassen- und Staatslehre. = K. 1929. p. 464-479. P.
Rónai Zoltán: Kautsky und die Revolution. = K. 1924. p. 421-431. T.
Szabó János: A hetvenéves Kautsky. = Sz. 1924. p. 425-434.

2676. [x]LUKÁCS György: Lenin. Tanulmány Lenin gondolatainak összefüggéséről. (Ford. Gábor Andor.) Wien, Verl. Ama, 1924. 192 p.
Ua. németül: Studie für den Zusammenhang seiner Gedanken. Wien, Arbeiterverlag, 1924. 77 p.
Borítólapon: Masaryk, G.T.: Állam és politika. Wien, West-Verl.

2677. [LENIN, Vladimir Iljics]
x[Lukács György]: Lenin. = Das Forum 1924. No. 21. N.
Lukács [György] Georg: N. Lenin. Ausgewählte Werke. Sammelband. Der Kampf um die soziale Revolution. Wien, Verlag für Literatur und Politik, 1925. XVI. 789 p. = A. G. S. 1926. p. 451-454. R.
xLukács György: [Lenin.] Ford. Gen Ohi. Tokio, Hakuyoosha, 1927.
Varga Jenő: Lenin. = Kommuniszt 1924. 29 p. 5-20. N.

2678. GAÁL Gábor: Luxemburg Róza emlékezete. = Korunk 1929. p. 150. P.
Halála 10. évf.-án.

2679. [MARX, Karl]
[Aradi Viktor]: Marx Károly 1818. V. 5.-1883. III. 14. = Huszonegyedik Sz. 1928. p. 48. P. [Születése 110. évf. alk.]
Barna Károly: Marx és a munkáspárt. = 100 % 1929-1930. p. 167-169. P.
Csanády Ferenc: Marx. = Sz. 1923. p. 99-109. Bibliogr. lábj. T. [Halála 40. évfordulója alk.]
Sass [András] Andreas: Marx'Beziehungen zu Bartholomäus von Szemere. = A. G. S. 1921. p. 38-48. Bibliogr. lábj. T.
Várnai Dániel: A negyvenedik évforduló. = Sz. 1923. p. 97-99. P.

2680. VAJDA Sándor: Franz Mehring útja. 1846-1919. = 100 % 1928-1929. p. 257-260. P.

2681. [LUKÁCS György] NÉMETH Lajos: Plechanow. [Plechanov] Halálának 10-ik évfordulóján. = 100 % 1927-1928. p. 353-356. P.

2682. GORDIUS: Clara Zetkin. = Sz. 1927. p. 314-315. P.

2683. MEZEY Lajos: A marxizmus Achilles-sarkai. Bp., Szerző, 1919. III p.
OSZK Pol.g 1077x

A marxizmus gazd.-i és pol.-i alaptételeinek sekélyes színvonalú bírálata.

2684. NEUHAUS Ferenc: A társadalmi kérdés. Gazdaságpolitikai dogmák bírálata. Bp., Dick, [1920]. 222 p. Bibliogr. lábj. 8-2418

A Marx előtti és a marxista irányzatok. A revizionista és különféle nem marxista elméletek. A marxizmus elutasítása. Záró fejezetben Szabó Ervin dogmaellenes álláspontjáról.

2685. PALÁGYI Menyhért: Marx és tanítása. (1909.) 2. kiad. Bp., Szt. István Társ., 1920. 163 p. 44213

A MTSz 1909-es évf.-ában közölt tanulmány új kiadása. L. MSzIB 2. köt. 2326.

Ism.: M. Középisk. 1921. p. 36-38. (Balanyi György) - Nemzetnevelés 1926. p. 45-46.

2686. TUNYOGI-SZÜCS Kálmán: Szabad-e tovább követni Marxot? Tanulmány a társadalom anyagi termeléséről. [Bp.], Központi Sajtóvállalat, 1920. 168 p. 46150

Antimarxista álláspont.

Ism.: M. G. Sz. 1921. p. 697. (Ipszilon)

2687. RÓNAI Zoltán: Az orosz forradalom és a nyugati szocializmus. = Világosság 1920. jún. 8. p. 28-30. R.

Otto Bauer: Bolschewismus oder Sozialdemokratie című művének értékelése.

2688. x[LUKÁCS György] G.L.: Die neueste Ueberwindung des Marxizmus. = Kommunismus 1920. p. 155-156.

2689. CZETTLER Jenő: A szociáldemokrácia és a földmívesosztály. = Rel. 1921. p. 228-239. T.

Marx és Kautsky bírálata a tőkés- nagybirtokos rendszer apológiája.

2690. KISS János: A szociáldemokrácia alapelveinek bírálata. = Rel. 1921. p. 240-263. P.

Marx, Engels és Lassalle elméleteiről.

2691. ORMOS Ede: Marx, Karl: A tőke. A közgazdaságtan bírálata I. köt. Fordította Guth Antal. Wien, Fischer Verl. 1921. = Napkelet (Kvár) 1922. p. 182-185. R.

Az első magyar fordítás jelentőségéről.

Ism.: Napkelet (Kvár) 1922. p. 182-185. (Ormos Ede)

2692. OTTLIK László: A marxizmus társadalomelmélete. Elméleti kritika és történelmi tanulságok. Bp., Franklin, 1922. 136 p. Bibliogr. lábj. /Kultúra és Tudomány, 36/

59757.

A marxizmus és a szovjet gyakorlat "tudományos bírálata". György János alább jelzett recenziójának minősítése a könyvről (Shakespeare mondatának egy variánsával): "Őrültség, de nincs benne methodus".

Ism.: F. Sz. 1922. p. 209. (György János) - K. Sz. 1922. p. 500-502. (Matlekovics Sándor)

2693. SZ[ERDAHELYI] S[ándor]: Az Anti-Dühring - magyarul. = Sz. 1922. p. 43-44. R.

A mű történelmi jelentőségéről.

2694. BALOGH Artur: Igazi demokrácia. = Pásztortűz 1922. [1.] p. 232-238. P.

A marxista államelmélet elutasítása. Weiss Sándor kritikai reflexióját l. Napkelet (Kvár) 1922. 5., B.A. válaszát l. Pásztortűz 1922. [1.] p. 412-415.

2695. SZERDAHELYI Sándor: A Tőke [így!]. Jegyzetek a "Kapital" első magyar fordításához. = Sz. 1922. p. 337-348. R.

A mű aktualitásáról ennek kapcsán a magyar osztályviszonyokról, a fejlődési tendenciákról.

2696. FERDINANDY László: Marx államelmélete. - Pusztán osztályharc-e a történelem? - Csupán elnyomó hatalmi szerv-e az állam? - Elhalhat-e az állam? = M. K. 1922. p. 577-583., p. 642-652., p. 726-732., 1923. p. 16-21. Bibliogr. lábj. T.

2697. OTTLIK László: A marxizmus tudományos igényei. = Ath. 1924. p. 13-29. Bibliogr. lábj. T.

Az értéktöbblet elmélet s a tört. mat. tudományos értékének teljes tagadása.

2698. LUKÁCS [György] Georg: Unter dem Banner des Marxizmus. Jg. 1. Heft 1-2. Wien, Verlag für Literatur und Politik 1925. = A. G. S. 1926. p. 454-455. R.

2699. FARKAS Imre: "Őrült volt-e Marx vagy a világ legnagyobb gazembere?" = Századunk 1926. p. 479-480. R.

A Magyar Kálvin Szövetség "Hit és nemzetvédelmi előadások" c. 1926-ban kiadott 160 lapos előadásgyűjteményének színvonaláról.

2700. DÉKÁNY István: A marxista osztályelmélet bírálatához. (Osztályelmélet és társadalomfilozófia.) = Ttud. 1927. p. 362-402. Bibliogr. lábj. T.

2701. ERDÉLYI Kálmán: Megbukott-e a marxizmus? = Korunk 1927. p. 391-393. R.

Hendrik de Man: Zur Psychologie des Sozialismus c. könyvéről.

2702. DÉKÁNY István: A "társadalmi osztály" jelene és jövője. = Bp. Sz. 1928. 2II. köt. p. 51-79., p. 268-284., Bibliogr. lábj.

A marxista osztályelmélet "cáfolata".

2703. MAYER, Gustav: Marx-Engels Archiv. Zeitschrift des Marx-Engels-Instituts in Moskau. Frankfurt a. M. 1927. Bd. 1-2. = A. Sw. 1928. Bd. 59. p. 429-431. R.

Czóbel Ernőnek, a moszkvai Marx-Engels Intézet h. vezetőjének és Hajdú Pálnak az Archiv szerkesztésében való közreműködéséről.

2704. BUCHINGER Manó: A huszonötéves leninizmus útja és fejlődése. = Sz. 1928. p. 302-310., p. 334-340. P.

Szocdem szempont.

2705. SZAKASITS Árpád: A nyolcvanesztendős Kommunista Kiáltvány. = Sz. 1928. p. 535-556. P.

2706. NYILT levél a Kommunisták Magyarországi Pártjának tagjaihoz. A K. M. P. valamennyi tagjához. = Új M. 1929. p. 253-267. T.

A Blum [Lukács György] tézisek bírálata. Lukács György önkritikáját l. uo. p. 345.

2707. GÖNCZI Jenő: Szocialista hitújítás. = Századunk 1929. p. 295-301. R.

H. de Man: Zur Psychologie des Sozialismus és Au dela du Marxisme, E. Vandervelde: Le marxisme a-t-il faillite? K. Kautsky: De Man als Lehrer és Harold I. Laski: Karl Marx c. művei kapcsán a revizionista irányzatok térhódításáról.

2708. KISLÉGI NAGY Dénes: A marxizmus munkaérték elméletének bírálatához. = K. Sz. 1929. p. 697-711. Bibliogr. lábj. T.

Marxi filozófia. A történelmi materializmus. Az osztályharc elmélete

2709. X[LUKÁCS György] G.L.: Klassenbewusstsein. = Kommunismus 1920. p. 415-423., p. 468-473. T.

2710. FOGARASI Béla: Bevezetés a marxi filozófiába. Wien, Európa, 1922. 67 p. /Európa ismeretterjesztő kvtár, 5/ OSZK 321.477

Ism.: Sz. 1923. p. 511-512. (Faragó László)

2711. LUKÁCS [György] Georg: Geschichte und Klassenbewusstsein Studien über marxistische Dialektik. Berlin, Malik Verlag, 1923. 343 p.

Ism.: A. G. S. 1925. p. 227-236. (Révai József) - Arbeiter-Literatur 1924. p. 493-517., p. 669-697., p. 1064-1090. (Rudas László) - A. Sw. 1924-25. Bd. 58 p. 816-817. (C. Brinkmann) - Die Gesellschaft 1924. Bd. I. p. 575-578. (S. M.) - Ttud. 1925. p. 204. ([ifj. Hornyánszky Gyula] H.Gy.)

2712. PAÁL Máté: Az osztályharc elmélete és formái. = Sz. 1923. p. 405-412. P.

2713. RADVÁNY László: Korsch Karl. Marxizmus und Philosophie. Leipzig, C. L. Hirschfeld, 1923. = A. Sw. 1924-25. Bd. 53. p. 528-535. R.

2714. FERENCZ József: A történelmi materializmusról. = E. Irod. Sz. 1925. p. 35-41. T.

A spenceri evolúciós elv szembeállítása a tört. mat.-sal.

2715. RÁCZ Lajos: A történelmi materiálizmus és a vallás. = A. É. 1925. 12. p. 365-367. T.

Részlet egy készülő tanulmányból.

2716. BRAUN Soma: A történelmi materializmus elmélete. = Sz. 1925. p. 385-392. P.

Részlet a készülő (1934-ben kiadott) műből.

2717. RÓNAI Zoltán: Max Adler: Kant und der Marxizmus. = K. 1926. p. 134-137. R.

2718. DÉKÁNY István: A marxista osztályelmélet. Bp., [M. Társadalomtud. Társ.], 1928. 48 p. Bibliogr. lábj./Társtud. Füz. 3/
OSZK 173.754

Antimarxista megvilágítás.

Ism.: K. Sz. 1928. p. 516-517. (Surányi-Unger Tivadar) - Századunk 1928. p. 433. (tb.) - Ttud. 1928. p. 306.

2719. RÁCZ Lajos: A történelmi materializmus és a vallás. Miskolc, Magyar Jövő, 1928. 127. p. Bibliogr. p. 110-118. 66714

A marxizmus vulgáris kritikája.

Ism.: P. Sz. 1929. p. 277-278. (Szelényi Ödön) Theol. Szle 1928. p. 216. (Mátyás Ernő) - Ttud. 1928. p. 125.

2720. [ARADI Viktor?]: A materialista világfelfogásról. = Huszonegyedik Sz. 1928. p. 33-35. P.

2721. EPPSTEIN, P.: Mannheim. Die Fragestellung nach der Wirklichkeit im historischen Materialismus. = A. Sw. Bd. 60. 1928. p. 449-507.

2722. BEREGI Tivadar: A marxizmus történetfilozófiájához. = Munka 1929. 8. p. 227-228. P.

2723. NÁDAS Endre: Filozófiai materializmus és történelmi materializmus. = Munka 1929. 9. 261-264., 10. p. 307-309. Bibliogr. lábj. P.

Gergő Endre kritikai megjegyzéseit l. uo. p. 306-308.

2724. BARNA Károly: Történelmi és filozófiai materializmus. = 100 % 1929-1930. Bibliogr. lábj. A.

g. SZOCIÁLPSZICHOLÓGIA

(L. még: Ifjúság. Üzemszervezés. Alkoholizmus. Öngyilkosság. Bűnözés. Társadalomegészségügy)

2725. KOLLARITS Jenő: A szenvedés eltűréséről. = T. K. 1919. aug.-szept. p. 222-229. Bibliogr. lábj. A.

Seneca, Boetius, Schopenhauer vonatkozó szövegei alapján.

2726. NEMESNÉ M[ÜLLER] Márta - RÉVÉSZ Margit: A lelki fejlődés útja. Az 5-15 éves gyermek spontán tevékenysége. Bp., Bethlen G. irod. és ny. rt., 1920. 221 p.

Ism.: M. P. 1922. p. 170-173. (Ranschburg Pál)

2727. HORNYÁNSZKY Gyula: A lélektani kutatások irányai. = Ath. 1921. p. 42-62. Bibliogr. szöveg között és lábj. T.

2728. JUHÁSZ Andor: R. Müller - Freienfels: Persönlichkeit und Weltanschauung. Psychologische Untersuchungen zu Religion, Kunst und Philosophie. (Teubner, Leipzig-Berlin, 1919.) = Ath. 1922. p. 68-74. R.

2729. LÓSY SCHMIDT Ede: Az emberiség válsága és a technika. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1922. p. 255-257. P.

A technikai fejl. elembertelenítő hatását hirdető nézetek bírálata.

2730. RANSCHBURG Pál: Az emberi elme. Bp., Pantheon, 1923. 1-2. köt. /Pantheon ismeretára/

1.) Az értelem. XXIII, 278 p.
2.) Érzelem, ösztön, akarat, egyéniség. XIV,270 p.

54111/1-2

Ism.: Ath. 1924. p. 50-53. (Kornis Gyula) - K. N. 1923. 7-8. p. 65-66., 10. p. 32. (Várady Miklós) - Kat. Sz. 1924. p. 181-182. (Trikál József) - M. K. 1923. p. 700-701. (Jablonkay [Gábor])

2731. OTTLIK László: Felelősség és szükségszerűség. = Ttud. 1923. p. 386-399. Bibliogr. lábj. T.

... a politikai döntéseknél. A személyiség tört.-i szerepe.

2732. SZELÉNYI Ödön: A lélek élete. A kísérleti és metafizikai lélekkutatás. Bp., Kultúra kiad., [1924.?] 124 p. /"A Kultúra Iskolája"/ OSZK 274.020

p. 73-79.: A társadalmi lélektan tárgya.

Ism.: Napkelet (Bp.) 1924. p. 90-91. (Zsigmond Ferenc)

2733. A LIPCSEI VIII. pszichológiai kongresszus. (1923. ápr. 17-20.) = Ath. 1924. p. 38-49. R.

2734. VÖLGYESI Ferenc: Az indeterminizmus a hipnózis lélektani megvilágításában. = J. K. 1924. p. 122-125. T.

A büntetőtörvénykönyv alapproblémája: a bűnözés beszámíthatóságának problémája.

2735. MESTER János: Edward L. Thorndike: Psychologie der Erziehung. Jena, Fischer 1922. XII, 351 p. = Ath. 1925. p. 125-128. R.

2736. ANGYAL Pál: La base sociologique de l'autorité. = R. H. 1925. T. 32. p. 1-10. Bibliogr. szövegben. P.

Hivatkozás Leopold Lajos Presztízs c. művére is.

2737. KOLESZÁR József: Az erkölcsi fogyatékosság diagnosztizálásának kérdése. = M. Gyógyped. 1925. p. 59-62. T.

Az erkölcsi fogyatékosság alakító tényezői. A szerzett és öröklött hajlamok. A szociális viszonyok. Az alkalom, a felbujtás.

2738. IMRE Sándor: A személyiség kérdése. Bp., Kisdednevelés k., 1926. 16 p.

OSZK 302.922

Klny.: Kisdednevelés 51. évf. 8-9. sz.

Ea. az erkölcsi nevelés ügyében összehívott nemzetközi kongresszuson /Róma/.

Ism.: M. P. 1928. p. 178-179. (Frank Antal)

2739. MÁDAY István: Az ösztönélet némely törvényszerűségéről. [Bp., ny. n. 1926?]. 138-157. p. 1 t.
/Kln.: Benedek László emlékkönyv/
344154

2740. FARKAS [Geiza] Geyza: Mi tetszik és miért? Egy lélektani esztétika kisérlete. Nagybecskerek, Pleitz ny., 1927. 160 p.
OSZK 169.069

Ism.: P. Sz. 1928. p. 119-121. (Mitrovics Gyula) "Kisérlet egy lélektani esztétika érdekében" alcímmel.

2741. TÖRÖS László: Egy év Wundt árnyékában. = D. Sz. 1927. 1. p. 63-64. A.

A lipcsei Lélektani Intézetről.

2742. PAÁL Ferenc: A szégyenérzés szociológiája. = Együtt 1927. nov. p. 24-28. A.

Előítéletek polgári társadalomban.

2743. VÁRKONYI Hildebrand: A lélektan mai állása. Bp., Egyet. ny., 1928. 38 p. Bibliogr. lábj. /Filozófiai Értekezések, 2/
OSZK 10.045/2

Eredetileg megjelent: Ath. 1928. p. 44-58., p. 113-134.

2744. SALAMON László: A hiúság átértékelése. = Korunk 1928. p. 629-633. T.

2745. PSYCHOLÓGIAI tanulmányok a lélektannak és határterületeinek elméleti és gyakorlati kérdéseiről professzor dr. Ranschburg Pál tiszteletére. Irták tanítványai, külföldi és hazai tisztelői és munkatársai. Bp., Egyet. ny., 1929. VIII, 493 p. 65019

Cikkek R. P. szerepéről a gyógypedagógia fejlődésében, Máday Istváné az alkalmazkodásról, György Júliáé a züllöttség és idegbetegség összefüggéséről valamint más tanulm.-ok.

2746. NAMÉNYI Lajos: A törvénytelen származásúak psychiatriai vonatkozásban. = Népegészs. 1929. [1.] p. 81-89. P.

A "törvénytelenség" és deviancia "összefüggéséről".

P s z i c h o l ó g u s o k

2747. [FREUD, Sigmund]

Décsi Imre: A hetvenéves Freud professzorról. = Lit. 1926. 5. p. 26-27. P.
Dukes Géza: Freud-jubileum. = Századunk 1926. p. 225-228. Bibliogr. lábj. P.
Ignotus [Veigelsberg Hugó]: Utószó Freud önéletrajzának magyar fordításához. = Ny. 1925. [2.] p. 136-137. P.

2748. [POSCH Jenő]

(-n): Posch Jenő. = Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1924. p. 92. N.
Pauler Ákos: Posch Jenő. = Ath. 1924. p. 76. N. [Elhunyt: 1923. júl. 3.]
Posch Árpád: Posch Jenő. /1859-1923/ = Ny. 1924. [1.] p. 747-752. N.
Schöpflin Aladár: Posch Jenő. = Ny. 1923. [2.] p. 116. N.

2749. [WUNDT, Wilhelm]

Király György: Wundt /1832-1920/. = Ny. 1920. [2.] p. 988-989. N.
Kornis Gyula: W. Wundt. = Ttud. 1921. p. 70-96., p. 202-218. Ua. kln. Bp., Eggenberger, 1921. 45 p. 47776
Lambrecht Kálmán: Wundt emléke. = M. Helikon 1920. p. 483-484. N.

2750. KOLNAI Aurél: Psychoanalyse und Soziologie. Zur Psychologie von Masse und Gesellschaft. Lpzg-Wien-Zürich, Internationaler Psychoanalytischer Verlag, 1920. 152 p. Bibliogr. lábj. 47102
x Ua. angolul: Psychoanalysis and sociology. London, G. Allen and Unwin, 1921. 185 p.

Többek közt a munkásmozg., az orosz és m. proletárforradalmak jelenségeinek elemzése.

Ism.: Ny. 1922. [1.] p. 556-559. (Kinszky Imre)

2751. LECHNER Károly: A "freudizmus" tanainak lélek- élettani bírálata. = T. K. 1920. márc.-ápr. p. 74-90., máj.-jún. p. 138-164. T.

2752. KOLNAI Aurél: Über das Mystische. = Imago 1921. p. 40-70. Bibliogr. lábj. T.

Misztikus jelképek keletkezésének háttere.

2753. DUKES Géza: Psychoanalytische Gesichtspunkte in der juridischen Auffassung der "Schuld". = Imago 1921. p. 225-250. Bibliogr. lábj. T.

A tudatalatti motívumok számbavételének hiánya Freud fellépése előtt, a tudatalattiak jelentősége és szerepe a bűnözésnél. A társadalmi tilalmak háttere.

2754. FERENCZI Sándor: Pszichoanalizis és társadalompolitika. = Ny. 1922. [1.] p. 554-555. P.

A freudizmus hivatalos elismerése a német - osztrák - m. forradalmak tudománypolitikája által. A freudizmus és baloldali politika kapcsolatának tagadása. A baloldali értelmiség körében teret hódító individuálpszichológia bírálata.

2755. HERMANN Imre: Bevezetés a pszichoanalizis gondolatkörébe. Bp., Ethika tudományterjesztő és Könyvkiadó, 1923. 32 p. /Az Ethika Tud. Gyűjteménye, 5/ OSZK 251.428

2756. x FERENCZI Sándor - Otto RANK: Entwicklungsziele der Psychoanalyse. Lpzg-Wien-Zürich, 1924.

Idézi: Kolnai Aurél: Der ethische Wert und die Wirklichkeit c. műve XII. oldán.

2757. x KOLNAI Aurél: Max Schelers Kritik und Würdigung der freudschen Libidolehre. = Imago 1925.

2758. BÁLINT Alice: A totemizmus. = Századunk 1926. p. 43-55. Bibliogr. szövegben. T.

Freud elmélete. A primitív népek körében végzett 19-20. századi kutatások eredményei.

2759. NEUFELD Béla: A tudatalatti problémája a legújabb agyfizikai kutatások fényében. = Korunk 1926. p. 206-210. A.

2760. GÖMÖRI Jenő: Alkalmazott pszichoanalizis a bécsi Jugendamtban. = Korunk 1926. p. 302-304. A.

2761. PFEIFER Zsigmond: Freud és a pszichoanalizis. = Korunk 1926. p. 329-336. P.

2762. KÁDÁR Imre: Pszichoanalitikus nevelés Oroszországban. = Korunk 1926. p. 812-815. A.

Egy moszkvai gyermekotthonban.

2763. FELDMANN Sándor: Az osztályelhelyezkedés lélektana. /Pszichoanalitikai gondolatmenet/. = Láthatár 1927. 1. p. 22-23. P.

2764. BODA István: A Freud-féle lélektan bírálata. = D. Sz. 1927. p. 152-160., p. 289-295., p. 410-416., p. 530-537. Bibliogr. lábj. T.

2765. KÁLLAY Miklós: A freudizmus és az irodalom. = Lit. 1927. p. 215-217. P.

2766. NAGY Lajos: A pszichoanalizis szociológiai perspektívában. = Együtt 1927. aug. p. 10-14. P.
L. még: N. L.: Szocializmus és pszichoanalizis.: uo. dec. p. 6-10.

2767. NÉMETH Antal: A "tudattalan" felfedezésének alkotáslélektani jelentősége. = Bp. Sz. 1927. 206. köt. p. 256-263. Bibliogr. lábj. A.

2768. FELDMANN Sándor: Idegesség és ösztönélet. Tanulmányok a pszichopatológiai és szexuálpatológiai köréből. Bp., Novák Rudolf, 1928. 140 p. OSZK 68.582

"Az osztályelhelyezkedés lélektana." "A lelki orvoslás válsága" és más tanulmányok.

Ism.: Együtt 1928. ápr. p. 35-36. (Färber István)

2769. FELDMANN Sándor: A részvétérzésről. = Együtt 1928. ápr. p. 17-19. P.

2770. MARCZELL Mihály: Freud elmélete. = Kat. N. 1928. p. 161-166. Bibliogr. lábj. A.

A pszichoanalizis értékei, kritikája, a gyóntatás, mint a Freud előtti "terápikus módszer".

2771. NEMES László: Pszichoanalizis és marxizmus. = 100 % 1928-1929. p. 358-360. P.

2772. NÉMETH László: Freud és a pszichoanalizis. = Ttud. 1929..p. 1-20. T.

2773. LENÁRT Mária: Pszichoanalitikai tanulmányi csoport. = Jövő Útjain 1929. p. 157-158. P.

"Az új nevelés ligája" 1929-es helsingőri világkonferenciájának külön tanulmányi csoportja. A pszichoanalizis és pedagógia kapcsolatáról.

2774. HOLLÓS István: Nemzeti géniusz és pszichoanalizis. = Ny. 1929. [1.] p. 195-200. P.

A hivatalos magyar tudományosság elutasító magatartása a freudizmussal szemben. A magyar "álomfejtés", "álomszövés" szavak eredendően analitikus jelentéséről.

2775. NÉMETH Andor: Kritikai jegyzetek a lélekelemzés terápiájához. = Korunk 1929. p. 325-331. P.

Orvos és beteg kapcsolatáról.

2776. FELDMANN Sándor: Wells Clissoldja mint analitikus. = Együtt 1929. aug. p. 7-9. P.

A lélekelemzés szociológiai értékéről H.G. Wells műve kapcsán.

2777. n.a.: FREUD és a francia közvélemény. = Lit. 1929. p. 409-410. P.

Individuálpszichológia

2778. MÁDAY István: Harcostipus és munkástipus. = Gyermek 1921. p. 80-88. Bibliogr. lábj. P.

Az egyéni különbségek lélektanáról.

2779. KURZWEIL Pál: Adler Alfréd individuálpszichológiájáról. = F. Sz. 1922. p. 83-87., p. 108-116. T.

Vázlatos ism. a freudi elmélet kritikájával.

2780. [x]BEKE Ágnes: Az Adler-féle "individuálpszichológia főbb szempontjai." Bp., Egyet. ny., 1926. 16 p.

2781. KAHÁNA Ernő: Adler Alfréd individuálpszichológiája. = Korunk 1926. p. 764-779. T.

Elekes Miklós hozzászólását Freud és Adler c.-en l. uo. 1927. p. 192-196. Kahána Ernő válaszát l. uo. p. 476-479.

2782. ZECHMEISTER Ida: Idegesség és gyermeknevelés. = Jövő Útjain 1928. 2. p. 41-46. P.

2783. ZILAHI László: Az emberismeret tudománya. Alfred Adler individuálpszichológiája. = Munka 1928. 3. p. 81-85., 4. p. 101-105. Bibliogr. lábj. T.

2784. PÉTER T.: Társadalmi pszychológia. = Együtt 1928. okt. p. 27-29. P.

A. Adler pszichológiai gyakorlatáról.

2785. MAGYAR Individualpszichológiai Egyesület ülései jegyzőkönyvének kivonata. = Jövő Útjain 1929. 1. p. 39., 2. p. 79. A.

... az 1928. nov. és 1929. jan.-márc.-i ülésekről. Utalás Máday Istvánnak a világnézet és individuálpszichológia összefüggéséről tartott ea.-ára.

T ö m e g l é l e k t a n . N é p l é l e k t a n
(L. még: Az első világháború hatása.)

2786. [x]DÉKÁNY István: Tömeglélektani jelenségek a társadalomban. Fejezetek a társadalmi morfológiából. Bevezetés a társadalomtudományokba. 2. Bp., Szerző, 1920. 45 p.

2787. SOLYMOSSY Sándor: A magyar nép lelkéről. Bp., Szabad Lyceum, 1920. 20 p. (Klny.: Néptanítók Lapja 1920. 15-17.) /Szabad Lyceum Kiadvai, 21/ /Magyarország ismertetése, 4/ 343741

2788. DÉKÁNY István: A nép- és társadalomlélektan mai állása. = Ath. 1920. p. 11-32. Bibliogr. lábj. T.

W. Wundt, James Mark és Baldwin tud.-os munkásságáról.

2789. VARGHA Ferenc: Az izgatás psychológiája. = M. Jogi Szle 1920. p. 71-76., p. 136-145., p. 206-218., p. 265-278., p. 350-370., p. 418-425. Bibliogr. lábj. T.

Az 1918-1919-es forradalmak, mint "egy elmebeteg gróf" és "gonosztevő", továbbá politikai "bűnözők" művei.

2790. SZENDE [Pál] Paul: Die Krise der mitteleuropäischen Revolution. (Ein massenpsychologischer Versuch.) = A. Sw. 1920-21. Bd. 47. p. 337-375. T.

Az 1918-1919-es közép-európai forradalmi hullámról, a tömegek magatartásának, hangulatának változásairól, különös tekintettel a németországi helyzetre. Az ellenforradalmi tendenciák előrenyomulása reformista-pszichologikus megvilágításban. A magyar proletárforradalom győzelmének lélektani hátteréről.

2791. [KISLÉGI] NAGY Dénes: A kártya. = F. Sz. 1921. p. 47-49. A.

A kártyajáték tömeges térhódítása, a "kártyadüh", a hazárdjáték s annak társadalmi - lélektani okai.

2792. BIBÓ István: A néplélektan mint tudomány. = Ttud. 1921. p. 406-427. Bibliogr. lábj. T.

2793. DÉKÁNY István: Bevezetés a társadalom lélektanába. Szociálpszichológia. Pécs-Bp., Danubia 1923. 117 p. /Tudományos Gyűjt., 3/ 54153

Ism.: Napkelet (Bp.) 1923. p. 780. (Koszó János) - Ttud. 1924. 2-3. p. 31-53. (László István)

2794. BIBÓ István: A magyarság és a magyar társadalom jelleme. Bp., Magy. Tud. Társ. Sajtóváll., 1924. 19 p. 54605

Az "ősi arisztokratikus", a "vitéz állattenyésztő", a földműves, az iparos és kereskedő, jellemvonásaik a múltban és ezek várható "szintézise".

2795. DÉKÁNY István: A "társas Én" mint a társadalompszychológia alapproblémája. Bp., Franklin, 1924. p. 36-53. Bibliogr. lábj. /Klny.: Athenaeum, 1924. p. 35-53./

2796. FARKAS Geiza: A társadalmi lélektan köréből. Három előadás. [Nagybecskerek] Velikibecskerek, Pleitz, 1925. 42 p.

Ism.: Századunk 1926. p. 330. (F-s I-e)

2797. ELEKES Miklós: Korunk neurózisa. = Korunk 1926. p. 30-36. T.

Az emberiséget veszélyeztető káros eszmék. (egoizmus, erőszak stb.)

2798. RÓHEIM Géza: Psyche és társadalom. = Századunk 1926. p. 115-125. Bibliogr. p. 124-125. T.

A primitív társadalmak lélektana.

2799. DÉKÁNY István: Tanulmányok a társadalmi morfológia köréből. = Ttud. 1926. p. 269-288. Bibliogr. lábj. T.

A közönség mint szociológiai fogalom.

2800. ERG Ágoston: Tömeglélektani problémák. = Dok. 1927. p. 38. P.

A tömegek szellemi alacsonyabbrendűségét valló elméletek kritikája.

2801. NAGY Lajos: Gustave le Bon: Új idők pszichológiája. = Együtt 1927. jún. p. 28-29. R.

Le Bon antiszocialista nézeteinek éles bírálata.

2802. BESSENYEI Lajos: A magyar néplélek válsága. (1927.) 2. kiad. Debrecen, Csáthy, 1928. 222 p. Bibliogr. p. 213-222. OSZK ZKT

Ism.: P. Sz. 1929. p. 165-167. (Szelényi Ödön) - U. Jb. 1929. p. 170. (F.D.)

2803. XFARKAS Geiza: Die Gruppenseele. Eine sozialpsychologische Studie. [Nagybecskerek] Velikibecskerek, F. Ruesz, 1928. II p.

2804. SZÜCS-SZOMOR Lajos: Tacitus mint tömegpszichológus. Tudományelméleti kisérlet a tömegpszichológia és a történelem viszonyáról. I. elméleti rész Bp., (Pallas), 1928. 89 p. Bibliogr. p. 74-88. és lábj. 77106

Ism.: Ath. 1929. p. 95. - Ttud. 1929. p. 185.

2805. VARGA Béla: A mai közszellem pszichológiája. Cluj-Kolozsvár, Minerva, 1928. 43,[1] p. /Minerva kvtár, 9/ 339721

A társadalomlélektan alapjairól.

Ism.: Pásztortűz 1928. p. 190. (Jancsó Béla)

2806. BARTÓK György: A mindennapi élet lélektana. = P. Sz. 1928. p. 313-319. P.

Emlékezet, felejtés, utánzás, szokás. Hivatkozás G. Tarde szociálpszichológiájára.

2807. [x]SCHMIDT Ferenc: A tömeg. Lélektani tanulmány. = Orsz. Polgári Iskolai Tanáregyesületi Közlöny 1929.

2808. BETEG Európa vagy megváltó Európa? = Huszonegyedik Sz. 1929. p. 2-4. P.

Az európai válsághangulatról.

2809. BIBÓ István: Földrajzi, irodalmi és erkölcsi szempontok a magyar lélek mai megítélésében. = Népünk és Nyelvünk 1929. p. 85-91. Bibliogr. lábj. P.

2810. BESSENYEI Lajos: Történelem és lélektan. = D. Sz. 1929. p. 120-125. Bibliogr. lábj. T.

Törekvés a néplélektan eredményeinek alkalmazására a történetkutatásban.

Képességvizsgálat. Pályaválasztás

2811. FÖLDES Béla: Munkanélküliség és pályaválasztás. = M. Munkás Szle 1922. p. 6-9. P.

A munkanélküliség "kiküszöbölése" "a társadalom újjászervezésével". A pályaválasztás szabályozása.

2812. WESSELY Ödön: A pályaválasztás és a tehetségvizsgálatok. = Ttud. 1922. p. 29-43. T.

2813. [x]FOCHER László: A pszichológiai pályaválasztási tanácsadás jelenéről és jövőbeli fejlődésének útjairól. = Gyógyászat 1922. 3.

2814. SOMOGYI Manó: A pályaválasztási tanácsadás. = K. Sz. 1922. p. 293-336. Bibliogr. p. 335-336. Ea.

2815. PAPP Tamás: A képességek vizsgálata. = Sz. 1923. p. 273-276. P.

Gál Benő kritikai hozzászólását l. uo. p. 332-334.

2816. BÁLINT Antal: A képességvizsgálat a pályaválasztási tanácsadás szolgálatában. = Gyermek 1923-24. p. 34-35. A.

2817. BERÉNYI Ferenc: A pályaválasztásról. = M. Gyógyped. 1924. p. 27-33. Ea.

2818. PRAHÁCS Margit: A muzikalitás lelki feltételei. Bp., Budavári Tudományos Társ., 1925. 63 p. /A Pázmány Péter Tudegy. Fil. Szem. dolgozatai, I/ OSZK 66.002

A tehetség megállapítására szolgáló módszerek bírálata. A vizsgálatok eredményei.

Ism.: Ath. 1925. p. 146-147. (Sereghy Elemér)

2819. TAUFFER Vilmos: A tehetségvizsgálat és pályaválasztási tanácsadás. = Bp. Sz. 1925. 753. köt. p. 178-205. T.

2820. DOMOKOS Lászlóné: Az egyéniség vizsgálata az iskolában. = Jövő útjain 1926. 3. p. 14-19. P.

Tehetségvizsgálat az új Iskolában. A szociális magatartásra is kiterjedő "pszichogrammák" (kérdőívek).

2821. HERMANN Imre: Tehetségvédelem és a tehetségesek vizsgálata. = Jövő útjain 1926. 3. p. 20-21. P.

A pályaalkalmassági vizsgálatok nehézségei.

2822. HERMANN-CZINNER Alice: A pszichotechnikáról. Eredményei és problémái. = Századunk 1926. p. 424-433. T.

2823. ANDOR Endre: Pályaválasztási tanácsadás szervezése. = K. Sz. 1926. p. 589-601. A.

2824. BÁLINT Antal - OZORAI Frigyes [szerk.]: Tehetségvédelem és pályaválasztás. Az 1926. évi febr. 2-án tartott orsz. kongr. naplója. [Ill.] Bp., M. Gyermektanulm. Társ., 1927. 140 p. 62283

Földes Béla, Kenéz Béla, Huszár Károly Klebelsberg Kuno, Máday István, Nagy László, Ozorai Frigyes és mások ea.-ai. Beszámoló a tehetséges gyermekek munkakiáll.-ról (1926. jan. 17-febr. 26.)

Ism.: Ifj. Vez. 1927. p. 103-104.

2825. E[RG] Á[goston]: Pszichometrikus statisztika. = Dok. 1927. p. 17. A.

Statisztikai adatok a jómódú és szegény gyermekek tanulási képességeiről.

2826. SIMONNÉ JANKOVICH Adél: Képességvizsgálatok és pályaválasztási tanácsadás. = Népegészs. 1927. [1.] p. 272-279. A.

2827. SZ[OKOLA] L[eó]: Pályaválasztási tanácsadás és a fiatalkorú munkanélküliek szociális gondozása. = V. Sz. 1927. p. 703-705. P.

2828. ÉLTES Mátyás: A gyengeelméjű gyermekek társadalmi elhelyezkedése. = Jövő Útjain 1928. 2. p. 57-58. P.

A kisegítő iskolából kilépettek pályájának alakulása. Stat. adatok.

2829/a Sz.L.: FŐISKOLAI Tanulmányi és Pályaválasztási Tájékoztató Intézet. = V. Sz. 1928. p. 528-529. A.

Átlagostól eltérő tehetségűek problémái

2829/b MOLNÁR Antal: Bartók Béla és a kulturtörténet. /A mester 40. születésnapja alkalmából./ = M. Írás 1921. p. 36-40. Bibliogr. p. 36. P.

A művészi géniuszok, mint koruk homályos törekvéseinek kész kifejezői és a közösséghez való viszonyuk.

2830. HUSZÁR Károly: Magyar tehetségek megmentése. = Gyermek 1922. p. 3-4. P.

"Petőfi-ösztöndíj" meghirdetése.

2831. RAJNISS Ferenc: Milyen környezetben élnek a magyar tehetségek? = Gyermek 1922. p. 5-11. P.

Statisztikai összefoglalás.

2832. KUNCZ Aladár: Petőfi zsenije. = Ny. 1923. [1.] p. 9-20. T.

Művészetpszichológiai tanulmány. Zseni örökléstani elméletekről.

2833. MÁDAY István: A Magyar Gyógypedagógiai Társaság első országos értekezlete. = M. P. 1923. p. 67-71. R.

Értelmi és testi fogyatékos gyermekekről. Ranschburg Pál, Szondi Lipot, Máday István és mások előadásai.

2834. BEÖTHY Zsolt: A lángelme. Az irodalomtörténet elméletéről tartott előadás-sorozatból. = Bp. Sz. 1923. 659. köt. 117-135. T.

Külföldi, főként német valamint magyar gondolkodók a zseniről.

2835. MAGYARY-KOSSA Gyula: Adatok a magyar géniusz biológiájához. = Ath. 1925. p. 73-102. Bibliogr. lábj. T.

A 19. sz. kimagasló magyar tudósainak, íróinak egykorú fogadtatása, életútja és műveik a Lombroso-féle zsenielmélet szemszögéből.

2836. HERMANN-CZINER Alice: Pszichotechnika és pedagógia. = Jövő Útjain 1926. I. p. 38-40. Bibliogr. p. 40. P.

"Gazdaságlélektan" és hivatáspszichológia. A tehetségesek kiválasztása, nevelése.

2837. HRABOVSZKYNÉ RÉVÉSZ Margit: A rendellenes gyermek társadalmi jelentősége. = Jövő Társadalma 1926. 4. p. 14-18. P.

Értelmileg, érzelmileg fogyatékosok és kiemelkedő tehetségűek problematikája.

2838. HUSZÁR Károly: A magyar ifjú tehetségek jövője. = Gyermek 1926. p. 148-149. Ea.

Beszéd a tehetséges ifjak munkakiállításának megnyitásán. A kiállítás részl. ism. uo. p. 149-156.

2839. CSELÉNYI-WALLESHAUSEN Zsigmond: A zseni a XX.-ik században. = KUT 1927. 2. p. 12-15. P.

A zseni és a kollektiv ideológia "ellentmondásai".

2840. HRABOVSZKYNÉ RÉVÉSZ Margit: Áltehetségek. = Jövő Útjain 1928. 2. p. 52-56. Bibliogr. p. 56. P.

A tehetség kibontakozásának és érvényesülésének deformációi.

2841. LUKÁCS [György] Georg: Edgar Zilsel: Die Entstehung des Geniebegriffes. Ein Beitrag zur Ideengeschichte der Antiken und des Frühkapitalismus. Tübingen, Mohr, 1926. VIII, 346 p. = A. G. S. 1928. p. 299-302. R.

2842. KEMÉNY Gábor: Tehetségek érvényesülése és a demokrácia. = Sz. 1929. p. 244-246. P.

Hazai reformkisérletek a tehetségek felkutatására, kibontakoztatására.

Babonák, hiedelmek, kuruzslás

2843. FARKAS Geiza: Démonok közt. Társadalomlélektani tanulm. Bp., Grill, 1923. 46 p.
OSZK 279.039

A démon képzete a primitív és fejlettebb kultúrákban, szerepe a fajgyűlöletben. Irodalmi megformálások.

2844. PÁNDY Kálmán: Képzelődések, hóbortok és más gondolkodási hibák. = T. K. 1923. szept.-okt. p. 281-296. T.

2845. NAGY Ákosné SZIGETHY Piroska: A babonák világából. = M. Asszony 1924. p. 19-21. A.

2846. HAÁSZ Imre: A boszorkányhit útja. Miskolc, Genezis, 1925. 67,[1] p. Bibliogr. lábj.
OSZK 56.767

Ism.: Sz. 1926. p. 264. (F.A.)

2847. SOLYMOSSY Sándor: Névmágia. = M. Ny. 1927. p. 83-99. Bibliogr. p. 97-99. T.

2848. ZLINSZKY Aladár: A névvarázs. = M. Ny. 1927. p. 100-109. Bibliogr. lábj. T.

2849. VÁMBÉRY Rusztem: Az emberi értelem fogyatékossága. = Magánalkalmazott 1927. jún. 1. p. 2. Ea.

Tévhitek tömegbefolyása, konzerválása politikai célokból.

2850. ROTHSCHNEK Jenő: Néphit és természettudomány. = D. Sz. 1925. p. 104-119. Bibliogr. lábj. P.

2851. HOFFER József: Kuruzsló eljárások és gyógyszerek Magyarországon 1928-ban. = A.- Csev. 1928. p. 509-514. A.

2852. KORÁNYI Sándor: A kuruzslásról. = Népegészs. 1928. [2.] p. 1339-1340. P.

2853. HOFFER József: A magyar nép körében elterjedt néhány babonáról. = Népegészs. 1929. [1.] p. 109-117. P.

Az Orsz. Stefánia Szöv. adatgyűjtése alapján.

2854. SZ.L.: ÖRDÖGŰZÉS Belzebub segítségével. = Toll 1929. 32. p. 28-30. A.

A spiritizmus fellendüléséről.

2855. HAÁSZ Imre: Boszorkánypörök Debrecenben. = D. Sz. 1929. p. 226-233., p. 337-342., p. 474-478. Bibliogr. lábj. T.

1575-1735.

2856. DADAY András, deési: A magyar kuruzslásról. = Népegészs. 1929. [2.] p. 955-964. Ea.

h. KÖZVÉLEMÉNY, SAJTÓ

Közvélemény, véleményformálás, propaganda

2857. SZIRTES Artur: Közvélemény és társadalmi fejlődés. Bp., "Műiparos", 1921. 80 p. Bibliogr. p. 75-77. 50601
Ua. németül: Zur Psychologie der öffentlichen Meinung. Wien-Lpzg, Perles, 1921. IX, [3], 100 p. /Sozialpsychologische Forschungen 1/ 51010

Ism.: F. Sz. 1921. p. 127. (György János) - Ny. 1921. [1.] p. 718-719. (Szilágyi Géza) - Ttud. 1921. p. 624-626. (ifj. Horányánszky Gyula)

2858. [SUPKA Géza] ESSZÉTAI Hémár: A kortársak politikai kritikátlansága. = F. Sz. 1921. p. 286-288., p. 344-351. P.

A tömegek tudatának manipulálása. Tört. és irodtört. példák.

2859. HORNYÁNSZKY Gyula: A közvélemény eszméje a görögök között. = Ttud 1922. p. 44-60. Bibliogr. lábj. T.
Ua. önállóan németül: Die Idee der öffentlichen Meinung lei den Griechen. Szeged Városi ny., 1922. 36 p. /Acta lit. ac. scient. R. Univ. Francisco-Josephinae Sect. phil. I. Tom I. fasc./

Az ókori Athén példája.

2860. GRATZ Gusztáv: Auswärtige Politik und öffentliche Meinung. = K. N. 1922. II. p. 7-13. P.

2861. HORNYÁNSZKY Gyula: A szabadság nevében. (Adalék a közvélemény történetéhez.) = Ttud. 1922. p. 281-293. Bibliogr. lábj. T.

Ókori görög és római háborúk okainak elemzése.

2862. SZEKFŰ Gyula: Történeti könyvek a nagyközönség számára. = Napkelet (Bp.) 1923. p. 360-362. R.

Tudományosság és közérthetőség egységéről. Miskolczy István az Anjou korról, s Eckhart Ferenc Mária Terézia udvarának gazdaságpolitikájáról írt könyvei kapcsán.

2863. DÉKÁNY István: A közvélemény erővesztésének okai a modern társadalmakban. = Bp. Sz. 1926. 201. köt. p. 404-433. Bibliogr. lábj. T.

2864. SZABÓ László: Magyar hibák, magyar gondok. Bp., Athenaeum, 1927. 204 p. 62282

A Pesti Naplóban 1925. máj.-dec. közt megjelent cikkek társadalmi előítéletekről, a kurzusrendszerről, gazd., pol. kérdésekről.

2865. KEBLOVSZKY Lajos: A hivatalos hírszolgálat kiépítése a háború alatt. = Sajtó 1927. 4. p. 1-5. P.

2866. WIDMAR, Antonio: Rassegna della letteratura italiana in Ungheria. = Corvina 1927. p. 138-145. P.

A horthysta kultúrpolitika törekvései, "a történelem mélységeiben gyökeredző" fasizmus "belső lelkületének" megismertetése.

2867. KLUGE Endre: Sajtópszichológia. = Sajtó 1927. 8. p. 1-7. P.

A terjesztés. A közvélemény alakítása.

2868. ILLYÉS Gyula: Duhamel Oroszországban. = Ny. 1927. [2.] p. 713-717. R.

G.D. riportkönyve kapcsán a szovjetellenes uszítóirodalom túltengéséről, D. könyve objektivitásáról.

2869. MISKOLCZY Ágost: Az ellenséges propaganda és a magyar szökevények. = M. Sz. 1928. [2.] p. 54-58. A.

A bécsi m. emigráns sajtó a rendszert leleplező cikkeinek külföldi visszhangjáról.

2870. TAS József: Mit tanítanak Magyarországról a külföld iskoláiban? = M. P. 1928. p. 143-154. P.

2871. BALOGH József: A külső propaganda - Jegyzetek - = M. Sz. 1928. [2.] p. 277-282. Bibliogr. lábj. P.

A magyarellenes antant-kisantant - propagandáról.

2872. MÉRAY Pál: A nagy német közvéleménygyárak. (Demokrácia a gyakorlatban.) = Korunk 1928. p. 428-431. A.

2873. VARGHA Ferenc: Az izgatás múltja és jelene. = M. Sz. 1928. [3.] p. 7-11. P.

"Hasznos" izgatás az irredentizmus, káros "a vakondokat utánzó sejtrendszerrel tökéletesített" kommunista "izgatás".

2874. SZÁSZ Zoltán: A bűnös város és az ártatlan falu. = Toll 1929. 21. p. 12-16. T.

... jelszavakról a tiszazúgi tömeges gyilkosságok kapcsán.

2875. NAGY Lajos: Kultúrvilágfölény a karácsonyi számokban. = Századunk 1929. p. 41-42. P.

A kb. 16 bp.-i napilap együttesen mintegy 6000 könyvoldalt kitevő karácsonyi számainak zagyva egyvelege, ízlésrombolása.

2876. MÁLYUSZ Elemér: Milyen történelemre tanítanak hírlapjaink? = M. Sz. 1929. [5.] p. 267-270. P.

A zsurnalizmus felületességei és hamisításai.

2877. SZOMBATFALVY György: Rohan herceg a magyarokról. = Ttud. 1929. p. 298-301. R.

Rohan az Europäische Revue-ben (1929. máj.) közölt Ungarn und Rumänien c. cikkének ism. A cikk szerint a békeszerződés lesújtó hatására "Magyarország lelkileg reakciós".

2878. [BAJCSY-] ZSILINSZKY Endre: Nemzeti újjászületés és sajtó. [Bp.], Táltos, 1920. 123 p. 55570

Túlnyomórészt a román megszállás alatt írt jegyzetek: a sajtó magyar reneszánszának perspektívája a zsidók háttérbeszorítása útján.

Ism.: M. G. Sz. 1920. p. 261-262. (gnl -[Gesztelyi Nagy László]) - Ny. 1920. [2.] p. 815-816. (Zsadányi Henrik) - Ny. 1920. [2.] p. 986-988. (Móricz Zsigmond)

2879. KENEDY Géza: Két sajtókérdés. /Kamara és főiskola./ = M. Helikon 1921. p. 193-197., p. 257-263., p. 336-340. P.

A kamara tervének ellenzése. L. még erről K.G.: A sajtókamara. = M. Sz. 1929. [5.] p. 339-341.

2880. CONCHA [Győző] Viktor: Die ungarische Publizistik 1918-1920. = U. Jb. 1921. p. 356-359. P.

Jobboldali szerzők (Prohászka O., Székely István, Vadnay Tibor, Réz Mihály) működéséről.

2881. TÚRI Béla: Sajtó reform és sajtóetika. = Kat. Sz. 1921. p. 384-394. P.

A keresztény tőke mozgósítása a keresztény sajtókérdés érdekében.

2882. DÉKÁNY István: A sajtókérdésről. = Ttud. 1921. p. 544-556. Bibliogr. lábj. T.

2883. CSÁNYI K. László: A tanulóifjúság és az újságolvasás. = Kat. N. 1922. p. 112-116. A.

A Bp. VIII. ker. Német (ma: Somogyi Béla) utcai polgári fiúiskola 320 tanulója körében végzett felmérés eredményéről.

2884. SOMOGYI Géza: Újságírói fakultás. = M. P. 1922. p. 166-167. A.

A m. származású Pulitzer József alapítványából a Columbia egyetemen (USA) 1903-ban létesített fakultásról, a Mo.-i Turán Szöv. 1921-ben indított sajtótanfolyamáról.

2885. CZAKÓ István: A világsajtó múltja és jelene. Előszó: Horváth Jenő. Bp., Stephaneum, 1923. VIII,225 p. /A Magyar Külügyi Társ. kiadv.-ai/ /Külügyi Kvtár, 7/ 2440/7
OSZK 322.671

Ism.: M. G. Sz. 1923. p. 180-181. (-gnl-, [Gesztelyi Nagy László]); (L.L. hozzászólását l. uo. p. 256-259.) - M. K. 1923. p. 121-122. (Bangha Béla)

2886. SZENTPÁL Olga, R.: Sztárszellem és kórusszellem. = Jövő útjain 1926. 4. p. 12-14. P.

A sajtó által terjesztett sztárkultuszról.

2887. GYÖRGY Lajos: Az erdélyi könyv és újság. = Művelődés 1926. p. 127-137. P.

2888. FEYSZ A. Hugolin: Az amerikai magyar sajtó mérlege. = Kat. Sz. 1926. p. 129-139. A.

2889. GOMBÓ István: A sajtó mint világhatalom. = K. N. 1927. jan.-febr. p. 33-48. Ea.

2890. SZÉKELY Nándor: Zsidó felekezeti újságok és zsidó újságírók. = M. K. 1927. p. 128-132. P.

2891. BANGHA Béla: Most tíz éve ... a nagy katolikus sajtóriadó 10 éves fordulóján. = M. K. 1927. p. 158-165. P.

A Katolikus Sajtó Vállalat alapításáról, fejlődéséről.

2892. PFEIFFER Miklós: A sajtó a közegészségügy szolgálatában. = Sajtó 1927. 5. p. 12-16. P.

2893. ZSOLDOS Benő: A sajtó a bűnügyi nyomozás szolgálatában. = Sajtó 1927. 6. p. 16-18. P.

2894. ELEKES Dezső: Az időszaki sajtó statisztikája. = M. Stat. Szle 1927. p. 250-271. T.

2895. PODHRADSZKY György: Csehszlovákia sajtója. = Könyvb. L. 1927/28. p. 279-284. P.

2896. THURZÓ-NAGY László: A vidéki sajtó. Miskolc, Szerző, 1928. 140 p. OSZK 289.634

2897. BALOGH József: A magyar nép lapja. = M. Sz. 1928. [2.] p. 16-20. P.

Egy "népújság" létrehozásának szükségességéről.

2898. BANGHA Béla: A "Magyarság" és a katolikusok. = M. K. 1928. p. 279-280. P.

A legitimista lap kat. nézőpontú bírálata.

2899. BALOGH József: A hírlap az iskolában. = M. Sz. 1928. [2.] p. 370-373. P.

... mint tudatformáló eszköz és mint tantárgy.

2900. Az 1928. évi kölni nemzetközi sajtótudományi kongresszus. = Sajtó 1928. p. 501-514. A.

2901. SUPKA Géza: Falk Miksa és az újságírói etika. = Sajtó 1928. p. 609-622. P.

2902. OLAY Ferenc: A magyar sajtó és az utódállamok. 1918-1928. [Közread. a] Magyar Nemzeti Szövetség. Bp., 1929. 32 p. OSZK 176.488

Ua. franciául: R. H. 1929. T. 40. p. 160-174.

2903. BÓCZ Bálint: Fogalomzavar az újságkritika körül. = Toll 1929. 5. p. 17-21. T.

Vitaindító cikk a kritika funkciójáról. "A." és "N.L." (Nagy Lajos?) hozzászólásai: uo. 6. p. 28-31.

2904. KEMÉNY Gábor: Rákosi Jenő. = Korunk 1929. p. 223-224. N.

"H-i" kritikai észrevételeit K.G. cikkéhez l. uo. p. 324., K.G. válaszát l. uo. p. 404.

2905. MÁTÉ Károly: Sajtó és tudomány. = Minerva 1929. p. 223-239. Bibliogr. lábj. T.
OSZK IO.054

Ua. klny.: Minerva kvtár, 24.

A sajtótudományi oktatásról.

2906. SZEIBERT János: A sajtó és a falu. = Sajtó 1929. p. 498-502. P.

2907. RUBIN László: Új magyar publicisztika. - Századunk 1929. p. 566-573. P.

Szabó László, Lengyel Ernő, Szász Zoltán, Ottlik György, Milotay István, (Bajcsy) Zsiliniszky Endre, Oláh György, Pethő Sándor, Zsolt Béla, Migray József, Kassák Lajos, Szekfű Gyula és a Bartha Miklós Társaságban tömörült fiatalok publikációjáról. Szász Zoltán reflexióját l. uo. p. 654-655.

2908. ZSEDÉNYI Béla: A sajtótudomány létjogosultsága és feladatai. = Sajtó 1929. p. 609-616., p. 662-670. Bibliogr. lábj. T.

Sajtószabadság, cenzúra

2909. BÓNITZ Ferenc: A magyar sajtóprobléma. = K. N. 1921. 2-3. p. 39-44. P.

Sajtószabadság és társadalmi szabadság viszonya.

2910. TARNAI János: Sajtószabadság? = J. K. 1921. p. 169-170. P.

Az új sajtótörvény bírálata.

2911. LINGAUER Albin: Cenzúra és sajtóreform. = K. N. 1921. 7. p. 18-22. P.

2912. A SZELLEM emigrációja. = Diogenes 1923. 18. p. 1-4. P.

A mo.-i cenzúra mint a szellemi elnyomás egyik eszköze.

2913. SZŐKE Sándor: Sajtótörvény és rendtörvény. = J. K. 1924. p. 69-70. A.

A felelősségre vonásról.

2914. MÜLLER Lajos: A tiltott újságok és könyvek. = M. K. 1926. p. 150-151. P.

Az egyházi indexről.

2915. VÁMBÉRY Rusztem: Sajtóbilincsek és sajtórabszolgák. Bp., Népszava, 1927. 16 p.
OSZK 813.395

Két cikk a Népszava máj. 1. és 29.-i számából a sajtószabadság kérdéséről.

Ism.: Új M. 1927. p. 420-422.

2916. FÉNYES Samu: Szellemnek nincs itt helye! = Diogenes 1927. 2. p. 1-3. P.

Az emigránsok írásainak kitiltása Mo.-ról.

2917. VÉSZI József: A magyar sajtó üldözése az utódállamokban. = Sajtó 1927. 10. p. 2-6. P.

2918. VARGHA Ferenc: Sajtószabadság. = M. Sz. 1928. [4.] p. 327-337. P.

A jogszabályok "túlzott enyhesége". A "jogrend" fölébe helyezése a sajtószabadságnak.

2919. A MUNKÁSSAJTÓ gúzsbakötése. = Új M. 1929. p. 28-29. P.

A bethleni új sajtótörvényről.

2920. BEREND Béla: A sajtószabadság évfordulóján. = J. K. 1929. p. 49-50. A.

A sajtószabadság fejlődése, a kivételes hatalom prolongálása a sajtójogban.

2921. RÁTH-VÉGH István: Cenzura és erkölcs. = Ny. 1929. [1.] p. 823-827. P.

Külföldi példák a "szeméremsértő" irod. cenzurázásának szempontjairól.

Egyes lapok programjai, értékelésük
(L. még: Társadalomtudományi folyóiratok)

2922. A LEGPROGRESSZÍVEBB irodalmi irányok új magyar folyóiratai. = Lit 1927. p. 90-91. A.

A Dokumentum, az Új Föld és a Magyar Irás értékelése.

2923. MOLNÁR Béla: Az első magyar közigazgatási szaklap. = Sajtó 1928. p. 453-458. P.

Az 1869-ben indult Magyar Jegyzőről, az 1870-ben indított rövid életű Községek Újságjáról.

*

2924. [RÉZ Andor] R.A.: Kritika az "Akasztott ember"-ről. = Egység 1922. 4. p. 16. R.

2925. AURORA. = Aurora 1923. 1. jan. 20. p. 75-76. A.

A Szabó Dezső által indított, utóbb Élet és Irodalom c.-en megjelenő lap programja.

2926. [BEKÖSZÖNTŐ] = Cultura 1924. 1. jan. p. 1. P.

A francia, román, német ny. lap feladata: a három erdélyi nemzetiség tudósai számára "közös fórumot" teremteni a "közös érdekek" jegyében.

2927. [DEBRECENI Szemle]
Magoss György: Bevezető. = D. Sz. 1927. p. 1-3. P.
Debreceni Szemle. = D. Sz. 1927. p. 131. [A lap keletkezéséről, feladatáról.] P.

2928. [DOKUMENTUM]
Gró Lajos: Dokumentum. Kassák Lajos új szemléje. = Korunk 1926. p. 60-61. R.
V.: Kassák új folyóirata. Dokumentum. = Sz. 1927. p. 76. P.

2929. [EGYSÉG]
Az "Egység" útja és munkaprogramja. = Egység 1922. 3. p. 1. P.
Válasz a Mának. = Egység 1922. 3. p. 15-16. P. [Az Egységet ért kritika ellen.]

2930. [EGYÜTT]
[Nagy Lajos?]: Az Együtt útja. = Együtt 1927. máj. p. 1-2. P.
(-y): Együtt. = Sz. 1927. p. 355-356. P.

2931. K: ÉLET és irodalom. = Élet és Irod. 1923. 4. p. 77. P.

A lap olvasóiról.

2932. [ERDÉLYI Helikon]
Új folyóirat Erdélyben. = Korunk 1928. p. 589-591. A.
h.j.: Erdélyi Helikon. = Napkelet (Bp.) 1928. p. 784-786. A.
[Hankiss János] hj.: Erdélyi Helikon. = D. Sz. 1928. p. 434. A.
Kós Károly: Erdélyi Helikon. = Klingsor 1928. p. 313-314. P.
Kuncz Aladár: Tíz év. = E. H. 1928. [1.] p. 2-5. P.
Spectator: Az Erdélyi Helikon védelmében. = Toll 1929. 19. p. 15-18. P. A szerk. reflexiója: uo. 20. p. 38-39.

2933. GYÖRGY Lajos: Erdélyi Irodalmi Szemle. = M. Kisebbség 1926. p. 432-434. A.
Az újjáalakított folyóirat ismertetése.

2934. RÉVÉSZ Mihály: Húsz esztendő. = Ifjúmunkás 1924. 7. p. 1-3. P.
A lap tört.-éből.

2935. KIRÁLY György: Az Irodalomtörténet. = F. Sz. 1921. p. 263. A.
A folyóirat ellenforradalmi arculatáról.

2936. NEVELŐS Gyula: Miért van szükség erre a lapra? = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 1-2. P.

2937. [A JÖVŐ útjain]
Baloghy Mária: Az új nevelés. = Jövő útjain 1926. 1. p. 1-3. P.
É[rdy] L[ajos]: A Jövő útjain. = Századunk 1926. p. 168. R.

2938. OLVASÓINKHOZ. = K. N. 1919. 3. p. 1-2. P.
A Kelet Népe 1909-1914-es bp.-i előzményeiről, 1915-1918-as berlini kiadásáról (Das Junge Europa címen), 1918. dec. -1919. márc.-i bp.-i angol és francia számairól s programjáról 1919 nov.-i újraindítása alk.

2939. [LÁTHATÁR]
[Dienes László] d.: A "Láthatár". = Korunk 1927. p. 314-315. R.
Tamás Aladár: Ciprustombok helyett - egy sirhalom. = 100 % 1927-1928. p. 214-216. P. [A Láthatár megszünéséről.]

2940. [MA]
Kassák Lajos: Válasz és sokféle álláspont. = Ma 1922. aug. 30. p. 50-54. P. [A lap irányáról.]
[Réz] Rosinger Andor: A "Ma" "forradalmi" ideológiája. = Egység 1922. 2. p. 14-16. P.

2941. RAITH Tivadar: Számadás. = M. Irás 1923. p. 49-51. P.

2942. A MAGYAR munkásság jövendője. (A szerkesztők programja.) = M. Munkás Szle 1921. p. 1-5. P.
A fasiszta lap programja.

2943. CSÁSZÁR Elemér: Beköszöntő. = M. Múzsa 1920. p. 1-3. P.
Az irodalmi lap ellenforradalmi programja.

2944. TURÓCZI-TROSTLER József: A Magyar Nyelvőr ötven éve. /Egy fejezet a magyar pozitivizmus történetéből/. = Századunk 1928. p. 39-43. R.
A lap tud. jelentősége, a benne érvényesülő filozófiai eszmék. - L. még erről A. [Czakó Ambró] cikkét A Nyelvőr jubileuma címen a F. Sz. 1921. p. 371-372.

2945. NAGY József Béla: Beköszöntő. = Magyar Pedagógia 1919. 89-92. P.

2946. [A MUNKA]
[Dienes László] d.l.: A Munka. = Korunk 1928. p. 826-827. R.
Vajda Sándor: "Konstruktív szocializmus" - avagy Kassák szembeszáll a destrukcióval. = 100 % 1928-1929. p. 134-138. P.
[A Munka irányzatának kritikája].

2947. NÉMETH László: A "Nyugat" húsz esztendeje. = Ttud. 1926. p. 426-430. A

2948. T.T.: THE OXFORD Hungarian Review. = M. Kisebbség 1923. p. 795-798. R.

2949. PÁSZTORTŰZ. = Pásztortűz 1921. [1.] p. 1-2. P.
Az induló lap programadó cikke.

2950. H[ANKISS] J[ános]: Revue des Études Hongroises. Baranyai Zoltán és Eckhardt Sándor francianyelvü folyóirata. Paris, Champion. = D. Sz. 1929. p. 45. R.

2951. [SZÉPHALOM]
Hankiss János: Széphalom. = D. Sz. 1927. p. 77. R.
Sz. Gy.: Széphalom. = Ttud. 1927. p. 74-77. R.
Széphalom. = Széphalom 1927. p. 100-102. P.
Teleki Pál: Bevezető. = Széphalom 1927. p. 3-5. P.

2952. GÖMÖRI Jenő: Induló. = Tűz 1921. 1-2. p. 6-12. P.
A lap beköszöntője. Célkitűzése: egységes, politikamentes magyar irodalmi közvélemény és kritika megteremtése.

2953. [DIENES László] d.: Új Föld. = Korunk 1927. p. 238-239. R.
Remenyik Zsigmond és Tamás Aladár folyóiratának indulásáról.

2954. BIRÓ Lajos: In memoriam - Purjesz Lajos. = Ny. 1925. [1.] p. 100-102. N.

A századelő szociológusainak széles teret nyujtó Világ c. napilapról főszerkesztőjének elhunyta alk.

Reklám, plakát és hatása

2955. NÁDAI Pál: A plakát. = M. Grafika 1921. p. 20-21. P.

A tömegekre irányított művészi hatás szempontjából.

2956. MESZLÉNY Artur: Falragaszjog. = J. K. 1921. p. 105-110. Bibliogr. lábj. P.

A von. törvények, rendeletek értékelése.

2957. HEVESY Iván: A politikai plakát. = Ny. 1922. [1.] p. 517-523. T.

2958. GULYÁS Jenő: Plakátkultúra Magyarországon. = M. Grafika 1923. p. 94-96. P.

2959. RABINOVSZKY Marius: Reklám-lélektani alapon. = M. Grafika 1925. p. 2-3. P.

2960. HERZOG Salamon: Reklám és ötlet. = M. Grafika 1925. p. 34-35. P.

2961. LÁSZLÓ Dezső: A reklám, a hirdetés és az újság hatása a civilizációra. = M. Grafika 1925. p. 88-90. P.

2962. KASSÁK Lajos: A reklám. = Korunk 1926. p. 299-300. A.

2963. NAMÉNYI Ernő: A reklám szociológiája. = Századunk 1927. p. 265-273. Bibliogr. lábj. T.

2964. A REKLÁM. Három részben. I. Naményi Ernő: A reklám gazdaságtana. Függelékül: Beck Salamon: A reklám joga. 2. Hermanné Czinner Alice: A reklám lélektana. 3. Nádai Pál: A reklám művészete. Bp., Pantheon, [1928]. 110, 105, 86 p. OSZK 219585

H.-né Cz. A. cikkének kivonatát l.: U. F. 1927. p. 52.

Ism.: K. Sz. 1928. p. 70-71. (Kislégi Nagy Dénes) - Lit. 1928. p. 18-19.

2965. LAKNER Artur: Milyen hirdetés csábítja be a közönséget a filmszínházba? = Filmkultúra 1928. 4. p. 5-6. P.

2966. A MŰVÉSZET és a közegészségügy. = M. Grafika 1928. p. 66-67. P.

Az egészségvédelmi plakátokról.

2967. RADVÁNYI László: A védjegy, a reklám és az iparművészet. = M. Iparmüv. 1928. p. 121-124. P.

2968. MIHÁLYFI Ernő: Modern magyar reklámkultúrát! = M. Grafika 1929. p. 49-52. P.

Az Est lapok hirdetéstervező osztályának az Iparművészeti Múzeumban rendezett kiállítása kapcsán a magyar reklámszakmáról, reklámművészetről, a reklám gazdasági szerepéről, tömeghatásáról.

2969. MIHÁLYFI Ernő: Modern plakát - művészi újsághirdetés. = M. Iparmüv. 1929. p. 93-95. P.

2970. ROSNER Károly: "A reklám a világ jólétének kulcsa". = M. Grafika 1929. p. 182-189. P.

A németországi reklámokról. A reklám fejlődéstörténetének vázlata, véleményformáló szerepe.

2971. C.G.: RÁDIÓKULTÚRA. = M. K. 1927. p. 70-72. P.

A protestánsoknak a rádió műsorában való "túltengése" ellen.

2972. VÁRSZEGHY János: Budapest rádióelőfizetői. = M. Stat. Szle 1927. p. 1057-1063. A.

A rádió elterjedése, készülékek száma, megoszlása.

2973. RÁDIÓ és grammofon. = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 30-31. P.

A rádió térhódítása a várakozások ellenére ösztönzően hat a lemezjátszók elterjedésére.

2974. HERZOG Salamon: A rádió hatása a könyvnyomtatásra. = M. Grafika 1929. p. 237-239. P.

A könyv- és újságolvasás csökkenése.

i. NYELV ÉS TÁRSADALOM

2975. SPITZER Leó: Az úri igeragozás. = M. Nyőr 1919. p. 28-30. P.

Simonyi Zsigmondnak a folyóirat 1918-as évf.-ában (p. 193-196.) közölt cikkéhez (l. MSzIB 2. köt. 2503.) kapcsolódva az "úri" és a népnyelv" viszonyáról. Fehér László hozzászólását l. M. Ny. 1919. p. 57-61.

2976. TOLNAI Vilmos: A proletár-diktatura nyelvéről. = M. Ny. 1920. p. 9-14. A.

Ellenforradalmi hangvételben a kialakult új terminológiáról.

2977. SOMOGYI Géza: A világháború és a magyar nyelv. = M. Nyőr 1920. p. 68-72. P.

L. még Csefkó Gyula A háborús katonanyelvből c. cikkét a M. Ny. 1921-es évf.-ában, p. 167-172.

2978. PROLETÁR. = M. Ny. 1920. p. 90. A.

A proletár szó jelentéséről.

2979. BALOGH József: Kommün. - A proletárdiktatúra elnevezéseiről. = Bp. Sz. 1920. 526-528. köt. p. 67-73. Bibliogr. lábj. P.

Bizonytalanság az ellenforradalmi terminológiában.

2980. RUBINYI Mózes: Amerikai magyarság. = M. Nyőr 1921. p. 11-13. Bibliogr. lábj. P.

Az amerikai magyarság keveréknyelvéről, az ottani m. sajtó nyelvkonzerváló szerepéről.

2981. GORKA Sándor: Az emberfajták és a nyelv. = T. K. 1921. p. 66-67. A.

2982. GOMBOCZ Zoltán: Nyelvtörténet, lélektan, társadalmi lélektan. = Ttud. 1921. p. 97-105. A.

Heymann Steinthal és W. Wundt elméleteiről.

2983. KOVÁCS Alajos: Népünk nyelvismerete. = Bp. Sz. 1921. 531. köt. p. 111-136., 532-533. köt. p. 81-91. T.
A tanulm. kivonata: A. É. 1921. p. 16-20.

A magyarság és a nemzetiségek nyelvismereteinek alakulása.

2984. BALASSA József: Nemzeti érzés a nyelvben. = M. Nyőr 1921. p. 114-115. P.

2985. GOMBOCZ Zoltán: Változás és törvény a nyelvtudományban. = Ttud. 1921. p. 194-201. T.

Az egyéni és társaslélektani feltételek.

2986. TOLNAI Vilmos: A közmondás néplélektani tekintetben. = Ttud. 1921. p. 219-229. T.

2987. ZOLNAI Béla: Nyelvtudomány és szellemtörténet. = Minerva 1922. p. 93-103. Bibliogr. lábj. T.

Társadalomszemlélet és nyelvi kifejezés viszonya.

2988. CSŰRI Bálint: A nép beszédének retorikájához. = M. Ny. 1923. p. 55-56. A.

2989. KOVÁCS Alajos: A magyar nyelvismeret és az írni-olvasni tudás fejlődése 1910 óta. = M. Stat. Szle 1923. p. 219-227. T.

Az analfabétizmus méretei, csökkentésének eszközei.

2990. MELICH János: Az oláh kérdés. = Napkelet (Bp.) 1924. p. 258-264. Ea.

A román nyelv eredetéről.

2991. BALÁS Károly: Nyelvében él a nemzet. = E. Irod. Sz. 1925. p. 103-107. P.

Nemzet, faj, nyelv összefüggéseiről ellenforradalmi megvilágításban.

2992. IRATOK a magyar államnyelv kérdésének történetéhez 1790-1848. Szerk. és bev. Szekfű Gyula. Bp., M. Történelmi Társ. 1926. VIII, 664 p. /Magyarország Újabbkori Történetének Forrásai/

Szekfű Gy. tanulmánya p. 7-208 és jegyzőkönyvek szövegei a magyar nyelv- és irodalom és nyelvoktatás tárgyában 1790-1848 között.

Ism.: Bp. Sz. 1926. 203. köt. p. 1-16. (ifj. Wlassics Gyula) - E. Irod. Sz. 1926. p. 201-206. (Apor Péter) - Levéltári K. 1926. p. 252-256. (Miskolczy Gyula) - M. Kisebbség 1926. p. 637-642. - Minerva 1927. p. 268-277. (Tolnai Vilmos) - Napkelet (Bp.) 1926. p. 717-721. (Galgóczy György)

2993. ZOLNAI Béla: A látható nyelv. = Minerva 1926. p. 18-71. Bibliogr. lábj. T.

Az írott nyelv kultúrtörténete. Jeltudományi, antropológiai, szociológiai, stb. szempontok.

2994. ZOLNAI Gyula: Budapesti nyelv. = M. Ny. 1926. p. 139-140. R.

2995. BALOGH József: Társadalom. = M. Ny. 1926. p. 342. A.

A társadalom szó elemzése.

2996. LUX Gyula: A nyelv. Nyelvlélektani tanulmány. Bp., Athenaeum, [1927.] 134 p. Bibliogr. p. 125-127. és lábj. 62259

2997. KLEMM Antal: Pozitivizmus és idealizmus a nyelvtudományban. = M. Ny. 1927. p. 10-24., 1928. p. 151-160. Bibliogr. lábj.

2998. WESZELY Gyula: Budapestizmus. = M. Ny. 1926. p. 219-220., 1927. p. 515-516., 1928. p. 50-52., 1929. p. 61-62. P.

A fővárosi nyelvről.

2999. KERTÉSZ Manó: Alázatos szolgája. (A magyar udvariasság történetéből.) = M. Nyőr 1929. p. 35-46. Bibliogr. lábj. T.

A kifejezés története és tartalmi elemzése.

3000. KERTÉSZ Manó: A magyar grófi címről. = M. Nyőr 1929. p. 67-69. Bibliogr. lábj. P.

j. NEVELÉS, OKTATÁS, MŰVELŐDÉS
(Családi nevelés. L. Család)

Pedagógusok, szociálpedagógusok

3001. [APÁCZAI CSERE János]
Bodrogi János: Apáczai Csere János emléke és az anyanyelvi oktatás jelentősége. = M. Kisebbség 1926. p. 2-8. Bibliogr. lábj. P. [Születése 300. évf.-ja alk.]
Mitrovics Gyula: Apáczai Csere János. = P. Sz. p. 525-534. [Ea. a debreceni Tudegy.-en.]
Némenyi Imre: Apáczai Csere János és a magyar nemzeti tudományosság. = P. Sz. 1925. p. 535-545. P.
Tavaszy Sándor: Apáczai Csere János az erdélyi magyar tudós eszményképe. - Emlékezésül születésének háromszázadik évfordulójára. = Pásztortűz 1925. p. 254-255. P.

3002. A SZALÉZI nevelés. = Kat. N. 1927. p. 153-158. A.
Don Bosco (1815-1888) nevelési rendszeréről.

3003. CZEKE Marianne: Korompai gróf Brunsvik Teréz. = Jövő útjain 1927. I. p. 29-34. P.

3004. KÜHÁR Flóris: Foerster pedagógiájának bírálata katolikus szempontból. = M. K. 1924. p. 193-204. T.

3005. PAULER Ákos: Herbart. = Ath. 1926. p. 93-96. Ea.
H. születése 150. évf. alk.

3006. [IMRE Sándor]
Karácsony Sándor: Imre Sándor. = P. Sz. 1928. p. 636-640. P.
Kemény Gábor: Imre Sándor nevelő munkája. = Századunk 1928. p. 553-555. P.

3007. HÁMOS Margit: Ellen Key. = Jövő Útjain 1926. 3. p. 31-33. N.

3008. SUSCHITZKY, Edith: A Montessori - módszerről. = Forrás 1929. 1. p. 17-18. P.

3009. KEMÉNY Gábor: Nagy László és a modern pedagógia. = Századunk 1928. p. 412-415. P.

3010. [PESTALOZZI, Johann Heinrich]
Berzeviczy Albert: Megemlékezés Pestalozziról halálának századik évfordulója alkalmából. = A. É. 1927. p. 13-15. N.
Czeke Marianne: Pestalozzi, a szociálpedagógus. = Jövő Útjain 1926. 4. p. 34-36. P.
Kármán Elemér: Pestalozzi sírjánál. = Gyermekbarát 1925. 6. p. 1-2. P.
[Pestalozzi emlékezete] = M. P. 1927. p. 73-123. Ea.
Kornis Gyula és Gyulai Ágost méltatásai. - Kemény Ferenc: Pestalozzi Magyarországon. /p. 92-99. Bibliogr./ - Kemény Ferenc: Magyar Pestalozzi bibliográfia. /p. 100-114./ - Szelényi Ödön: Pestalozzi-irodalom /p. 114-123./
Rácz Lajos: Pestalozzi Henrik. = P. Sz. 1927. p. 163-165. P.
Trócsányi Dezső: Emlékezés a szociálpedagógia atyjáról. = Ttud. 1927. p. 68-70. A.

3011. KEMÉNY Gábor: Rousseau redivivus. = Napkelet (Kvár) 1920. p. 81-85. P.
R. nevelési rendszeréről.

3012. FENYVESI Andor: Bertrand Russel nevelési elvei. = Munka 1929. 10. p. 317-318. R.

B.R.: A nevelés örök céljai c. könyve alapján.

3013. TANKÓ Béla: Schneller István 80. születésnapjára. = Theol. 1927. 8. p. 338-341. P.

3014. SZENDE Pál: Zigány Zoltán. El nem mondott halotti beszéd. = Világosság 1921. febr. 16. p. 101-102. N.

Pedagógiai elméletek, a pedagógia története

3015. [x] A NEVELÉS szociológikus megalapozása. = Néptanítók Lapja 1920. 4-7. sz.

3016. [PADÁNYI] FRANK Antal: Lelki megújhodás. Voluntarisztikus-idealizmust hirdető pedagógia néhány alapvonala. Bp., Békéssy, 1924. 188 p. Bibliogr. lábj. 56693

Ism.: M. P. 1925. p. 52-53. (Quint József)

3017. PROHÁSZKA Lajos: Új társadalmi pedagógia. = M. P. 1924. p. 75-77. R.

Siegfried Kawerau Soziologische Pädagogik (Lpzg, Quelle u. Meyer, 1921. VII, 277 p.) c. műve kapcsán a "szocialista szellemű" nevelésszociológia bírálata.

3018. WESZELY Ödön: A magyar pedagógia újabb fejlődése. = Minerva 1924. p. 77-83. Bibliogr. szövegben. T.

Tört. visszapillantás. A "szociológiai" és "pszichológiai" irányzat.

3019. VÁRKONYI Hildebrand: A pedagógia a szellemi tudományok sorában. = Minerva 1924. p. 165-173. Bibliogr. lábj. P.

3020. DIENES Valéria: Bergsonizmus az iskolában. = Ny. 1924. [2.] p. 346-350. A.

B. lélektani iskolájából kinövő pedagógiai elmélet és gyakorlati megvalósítása Nemesné Müller Márta Városmajor u.-i iskolájában.

3021. DÉKÁNY István: Adalékok az iskola társadalombölcseletéhez. = M. Középisk. 1924. p. 4-10., p. 36-39., 1925. p. 6-9. Bibliogr. lábj. T.

3022. KORNIS Gyula: Társaságunk feladatai és pedagógiai pacifizmus. = M. P. 1925. p. 1-11. Ea.

A "pedagógiai pacifizmus" bírálata.

3023. NEMESNÉ M[ÜLLER] Márta: A jövő útjain. = Jövő Útjain 1926. 1. p. 4-10. P.

A heidelbergi nközi ped. kongr. kapcsán a pedagógiai optimizmus védelme.

3024. IMRE Sándor: Az egyéni és a társadalmi nevelés viszonya. = Jövő Útjain 1926. 4. p. 1-4. Bibliogr. P.

3025. KORNIS Gyula: A magyar kultúrpolitika száz évvel ezelőtt. = Bp. Sz. 1926. 203. köt. p. 66-101. Bibliogr. lábj. T.

Különös tekintettel az oktatásügyre és a magyar nyelv kérdésére.

3026. GÁL Kelemen: Pedagógia és pszichológia. = E. Irod. Sz. 1927. p. 33-45. Bibliogr. lábj. Ea.

Csoportlélektani szempontok az iskolai oktatásban.

3027. ERG Ágoston: Közösségérzés és szociális pedagógia. = Dok. 1927. p. 34. P.

A gyermekek pubertás-kori kollektivitástudatáról.

3028. OLÁH Gábor: Az egyéniség nevelése. = D. Sz. 1927. p. 145-151. T.

A tehetség, az egyéni hajlamok hangsúlyozása a tömegneveléssel szemben. Vitaindító cikk.

3029. [PADÁNYI-] FRANK Antal: Önismeret. (Önmegismerésre való nevelés). Bp., Révai, 1928. 283 p. Bibliogr. p. 279-280.

Tört. áttekintés: az ókortól a 19. sz.-ig. Az önismeret társad. szerepe.

Ism.: Rel. 1929. p. 176-178. (Jankovits Miklós)

3030. WESZELY Ödön: Pedagógiai alapfogalmak változása. = Minerva 1928. p. 305-314. Bibliogr. lábj. T.
Ua. klny.: Minerva kvtár, 1929.

3031. PROHÁSZKA Lajos: Pedagógia mint kultúrfilozófia. Bp., Egyet. ny., 1929. 36 p. Bibliogr. p. 28-35.
Eredetileg megjelent: M. P. 1929. p. 23-42., p. 109-124. 69499

3032. KEMÉNY Ferenc: Technika és pedagógia. = M. P. 1929. p. 9-22., p. 96-108. Bibliogr. lábj. T.

A technikai fejlődés hatása az ifjúságra. Technikai nevelés szükségessége.

3033. SZUNYOGH Ferenc: A benedeki pedagógia. = Kat. N. 1929. p. 157-167., p. 206-213., p. 232-242. Bibliogr. lábj. T.

3034. SZEMERE Samu: Pedagógia és filozófia. = M. P. 1929. p. 225-236. Bibliogr. T.

Iskola és társadalom. Világnézeti szempontok

3035. k.j.: MAGYAR Tanárok Nemzeti Szövetsége. = M. Középisk. 1919. p. 38-41. A.

Az ellenforradalmi, nacionalista gondolkodású tanároknak az 1918-1919-es forradalmak alatt illegálisan, Bp. román megszállása után legálisan működő szervezetéről.

3036. FINÁNCZY Ernő: Négy hónap a magyar Tanácsköztársaság történetéből. = M. P. 1919. p. 92-114. P. Klny. is.

Az 1919-es munkáshatalom oktatásügyének ellenforradalmi bírálata elszórtan adatokkal.

3037. GIESSWEIN Sándor: A történelmi oktatás a Nemzetek Szövetsége szolgálatában. = M. P. 1919. p. 115-119. P.

A világháború alatti militarista nevelés éles bírálata.

3038. NAGY József Béla: Háborús pedagógia. = M. P. 1919. p. 137-144. R.

W. Schremmer Die deutsche Schule... című és a J. Norrenberg szerkesztésében Die deutsche höhere Schule... c.-en 1916-ban kiadott műve kapcsán: a szélsőséges nacionalista-militarista oktatás bírálata.

3039. BENEDEK János: Politizálás az iskolában. = M. P. 1919. p. 159-161. A.

A tanári szobában kirobbanó politikai és felekezeti viták "kedvezőtlen hatása" a tanulókra.

3040. HETÉNYI Gyula: Ifjúságunk jövője. = Rel. 1919. p. 95-102., p. 159-175., 1920. p. 78-86. T.

Az áll. isk. mellett az egyházi iskolák "nélkülözhetetlenségéről".

3041. HAMVAS Endre: A modern világnézetek és az iskolaszabadság. = Kat. N. 1921. p. 13-17., p. 36-41. Bibliogr. lábj. P.

Az egyházi iskolák fenntartásáért, az erkölcsi rend és szabadságjogok nevében.

3042. WESZELY Ödön: Világnézet és nevelés. = M. P. 1921. p. 33-40. Bibliogr. szövegben P.

3043. GIESSWEIN Sándor: Nemzeti és nemzetfölötti nevelés. = F. Sz. 1921. p. 333-336. Ea.

Az 1921. júl. 10-i bécsi nközi nőkongresszuson tartott ea.: a nevelés feladata a népek közötti megbékélésben.

3044. CSÉPLŐ Pál: A középiskolába lépő tanulók kiválasztásának módja. = M. Középisk. 1922. p. 67-71. A.

Felvételi vizsga és következményei a hátrányos helyzetű gyermekekre.

3045. HAMVAS Endre: A szocialista iskolaideál. = Kat. N. 1922. p. 83-88. P.

A szocdem. iskolapolitika bírálata.

3046. FRIML Aladár: Iskola és világnézet. = M. Középisk. 1923. p. 44-52. Ea.

A kat. világnézet intézményes terjesztéséről.

3047. KORNIS [Gyula] Julius: Middle class educational problems in Hungary. = Oxford Hung. R. 1923. p. 137-156. T.

3048. TESZÁRSZ Kálmán: A "keresztény" kurzus és a kultúra. = Sz. 1923. p. 458-459. P.

A közoktatási rendszer elsorvadása.

3049. SZERDAHELYI Sándor: Az iskolakerülés, a főváros és a munkásság. = Gyermekbarát 1924. 1. p. 3-4. P.

A szülők, az iskola és a társadalom közötti kapcsolatteremtés szükségessége.

3050. KELEMEN László: Az állampolgári nevelés Magyarországon. = M. K. 1924. p. 539-545. P.

3051. N[EMES] CZIKE Gábor: Katolicizmus és az iskolák. = M. K. 1924. p. 641-654. P.

3052. BALOGH Béla: Embertan és középiskola. = Antropológiai Füzetek 1925. p. 2-15. T.

A természettudományos szemlélet a középfokú oktatásban.

3053. HAMVAS Endre: Harc, mely nem akar véget érni. /Kép a francia iskolapolitikáról/. = Kat. N. 1926. p. 73-80. Bibliogr. lábj. P.

Az egyház befolyásának fokozatos visszaszorítása, az ateista szemlélet térhódítása a francia közoktatásban. Tört. áttekintés.

3054. KOVÁCS Vince: Neveljünk szociális érzéket. = Kat. N. 1926. p. 113-120., p. 145-153., p. 185-192. Bibliogr. lábj. T.

Fegyelemre, munkára, "hazafiságra" stb. való nevelés a keresztény erkölcstan alapján.

3055. MIHÁLYI Ernő: Az idealizmus a magyar történetírásban és történettanításban. = Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1925/26. p. 257-259. P.

A pozitivista és a materialista szemlélet bírálata.

3056. A MAGYAR középiskola és a középiskolai tanári munka jelentősége. = Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1925/26. p. 297-313. Ea.

Kornis Gy. a középisk. szerepéről, Gaál Mózes a magyar "kultúrfölényről" és más ea.-ok.

3057. EMBER István: A nemzeti történettanítás kérdéséhez. = Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1926/27. p. 1-5. P.
L. még: E. I.: Történetszemlélet és történettanítás. uo. 1926/27. p. 1-5., E.I.: A történettanítás problémái. uo. 1929. p. 301-307.

A történettanítás világnézetformáló szerepéről.

3058. BARANKAY Lajos: Nemzeti értékeink tudatosítása a nevelésben. = M. P. 1927. p. 129-142. Bibliogr. lábj. P.

Erkölcsi, etikai értékek. A tekintélyi elv.

3059. NÉMETH József: Földrajz a nemzeti gondolat szolgálatában. = Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1927/28. p. 325-329. P.

Az irredentizmus iskolai propagálásának lehetőségéről.

3060. [x]GAJDA Béla: Az irredentizmus a középiskolában. Bp., Egyetemi ny., 1928. 14 p. Klny.: M. Művelődés 1928. 1-2.

Ism.: Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1928/29. p. 72-73. (Kemény Gábor)

3061. DÉKÁNY István: A történelmi kultúra mélyítéséről. = M. Középisk. 1928. p. 133-137. P.

A történelmi oktatás és a társadalomszemlélet alakítása.

3062. KEMÉNY Gábor: Műveltségi demokrácia és politikai demokrácia. Jegyzetek a tanügyi kongresszushoz. = Századunk 1928. p. 499-501. P.

3063. MADAI Gyula: Középiskoláink és nemzeti kultúránk egysége. = Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1928/29. p. 229-234. P.

A nacionalista és irredenta eszmék propagálásáról.

3064. HANAUER István: Történelem és pedagógia. = Kat. N. 1929. p. 345-351. P.

A református történelemoktatás bírálata.

A közoktatás, a művelődésügy helyzete

3065. LACZKÓ Géza: Az Eötvös-Collegium, középiskolai tanárjelöltek állami internátusa. = Ny. 1920. [2.] p. 817-818. A.

3066. JESZENSZKY Sándor: Közoktatás. = Magyar Évkönyv 1921. Szerk. Süle Antal. Bp., Pantheon kiad., 1921. p. 138-146.

B 943/788

3067. x BUDAY László: Iskolaügyünk az ország megcsonkítása után. = M. Művelődés 1922. 6-8. sz.

3068. MAGYARY Zoltán: Művelődési politika és közoktatásügyi közigazgatás. = Ttud. 1922. p. 61-76. T.

3069. BENISCH Artúr: Középiskoláink topográfiája. = M. Művelődés 1924. p. 33-39. P.

A középiskolák rendszere 1924-ben.

3070. MOZOLOVSZKY Sándor: Népünk műveltsége, egybevetve a korral, anyanyelvvel és vallással. = M. Stat. Szle 1924. p. 257-261. A.

3071. ASZTALOS József: A tanintézetek s azok tanerőinek és tanulóinak száma az 1920/21-1922/23. években. = M. Stat. Szle 1925. p. 32-37. A.

3072. KELETI Adolf: Budapest oktatásügye Bárczytól máig. = Sz. 1925. p. 148-153. A.

3073. LAKY [Dezső] Désiré: Étude sur le dévelopement de la culture intellectuelle en Hongrie dans le temps récents. = Journal de la Société Hongroise de Stat. 1926. p. 1-60. T.

3074. ASZTALOS József: Közoktatásunk legfontosabb adatai 1920/21-től 1924/25-ig. = M. Stat. Szle 1926. p. 339-345. A.

3075. ASZTALOS József: Elemi iskolai oktatásügyünk Budapesten és környékén. = M. Stat. Szle 1926. p. 720-722. A.

3076. JANIK Gyula: Közoktatásunk legfontosabb adatai 1925-26-ban. = M. Stat. Szle 1927. p. 739-748. A.

3077. ASZTALOS József: Polgári iskoláink az 1925/26. tanévben. = M. Stat. Szle 1927. p. 928-942. T.

3078. NÉMETH Lajos [?]: Négy egyetem egy millió analfabéta. = 100 % 1927-1928. p. 33-35. P.

A m. kultúrpolitika ellentmondásai.

3079. KODOLÁNYI János: Nevelésünk csődje. A fiú. = Együtt 1928. jan. p. 17-21., márc. p. 15-20., máj. p. 1-5. P.

Az ösztönök elnyomása a nevelésben. A középiskolai oktatás zsákutcái. A fiú- és leánynevelés.

3080. MAGYARY Zoltán: Vezető szakemberek képzése. = M. Sz. 1928. [2.] p. 319-327. P.

Az oktatás, képzés rendszere, Ösztöndíj-tanács, külföldi magyar intézetek.

3081. ASZTALOS József: Elemi népoktatásunk újabb fejlődése. = M. Stat. Szle 1928. p. 1269-1308. T.

3082. KORNIS Gyula: Az angol középiskolák. = M. Sz. 1928. [4.] p. 405-412., 1929. [5.] p. 88-96. Bibliogr. lábj. T.

3083. KAPUSSY Imre: A termelő iskola. = E. H. 1929. [1.] p. 1-5. P.

A munkaiskola Nyugat-Európában.

3084. NAGY József: A kultúra decentralizációja. = M. P. 1929. p. 160-178. P.

Az oktatási intézmények hatása a városi kultúra fejlődésére.

A közoktatás reformja

3085. NEMÉNYI Imre: Nemzeti culturánk jövő útjai. = Bp. Sz. 1919. 514-516. köt. p. 67-105. T.

A tanítóképzés reformjáról.

3086. KORNIS Gyula: Iskolarendszerünk reformja. = M. Középisk. 1920. p. 1-17. Ea.

3087. GYERMEK és iskola Szovjetoroszországban. = M. Középisk. 1920. p. 54-56. P.

Lunacsarszkij reformtörekvéseinek ism. a kezdeti kudarcok kiemelésével.

3088. SUPKA Géza: Ahol embert faragnak. = F. Sz. 1922. p. 171-173. P.

Nemesné Müller Márta "Családi iskolá"-jának értékelése.

3089. KORNIS Gyula: Iskoláink reformja és a főiskolák. = Bp. Sz. 1923. 557. köt. p. 32-54. Ea.

3090. IMRE Sándor: Újjáépítés és megújhódás. = M. Élet 1924. p. 7-11. P.

A reform gazdaság- és művelődéspolitikai feltételei az 1920-as években.

3091. KOVÁCS János: Az iskolakötelezettség kiterjesztése. = M. P. 1924. p. 65-68. P.

A gyermekmunka kiküszöbölése, a választójogosultak számának növelése és a nemzeti szupremácia helyreállítása, mint a tankötelezettség 6 évről 8-ra való emelésének indoka.

3092. RÁCZ Gyula: A középiskola reformja. = Sz. 1924. p. 166-170. P.

3093. KARÁCSONY Sándor: A népoktatási reform és az alsó nép osztály lelki alkata. = P. Sz. 1924. p. 212-221., p. 349-359., p. 416-434. T.

A kasztrendszer.

3094. RÁCZ Gyula: A középiskolai tanárképzés. = Sz. 1924. p. 271-274. P.

Reformjavaslat.

3095. KARÁCSONY Sándor: A középiskolai reform. = P. Sz. 1925. p. 77-85., p. 155-159., p. 223-232. T.

A reform bírálata különös tek.-tel "az alsó nép osztálybeliek" életformájába "lezüllött", illetve az onnan a középosztályba "becsúszott, betévedt, nem odavaló" elégedetlen rétegek helyzetére.

3096. NAGY László: Az új Nevelés [így!] pozitiv alapjai. = Jövő Útjain 1926. 1. p. 11-12. P.

Két kisérleti magániskoláról: "Új iskola" (Bp., II. ker. Biró u.) és Nemesné Müller Márta "családi iskolá"-ja.

3097. NEMESNÉ M[ÜLLER] Márta: A munkacélok szerepe a Családi Iskolában. = Jövő Útjain 1926. 2. p. 11-13. P.

3098. DANZIGER Kálmán: A munkaiskola. = Dok. 1926. p. 44-47. T.

Reformelképzelések az iskolai oktatás kreativitásra ösztönző átszervezésére.

3099. KELETI Adolf: Iskolareformok. = Sz. 1926. p. 251-254. P.

A fiú -és leányközépisk., a tanyasi elemi-, valamint a polgári fiú- és leányisk. reformjáról.

3100. DANZIGER Kálmán: Az orosz iskolareform. = Korunk 1928. p. 705-710. A.

3101. KARÁCSONY Sándor: Amennyi vágyainkból teljesedhetik. Az új nevelés lehetősége a magyar középiskolai gyakorlatban. = Jövő Útjain 1929. p. 86-94. P.

3102. BEREGI Tivadar: A munka pedagógiája. = Munka 1929. 5. p. 133-135. Bibliogr. lábj. P.

Az alkotó munkára való nevelés előnyei az ismerettömeg puszta elsajátítása helyett.

Falusi, tanyai oktatás és népművelés

3103. DEPTNER Tibor: A Magyar Gazdaszövetség és a falusi szabadtanítás. = M. G. Sz. 1921. p. 78-86. Bibliogr. lábj. P.

3104. TÖLGYES István: A Magyar Gazdaszövetség a gazdatársadalom oktatása érdekében. = M. G. Sz. 1922. p. 283-289. Bibliogr. p. 284-289. A.

A Szöv. által kiadott művek címjegyzéke tematikus rendszerben: agrárpolitikai, népművelési, szociálpolitikai kiadványok, falumonográfiák.

3105. IMRE Lajos: A falu művelődése. Vezérfonal a nép nevelői számára. Bp., Studium kiad., 1922. 142 p. Bibliogr. p. 138-142. 55665

Ism.: Pásztortűz 1923. p. 185-186. (Tavaszy Sándor)

3106. FEST Sándor: A tanyaiskolák kérdéséhez. = Napkelet (Bp.) 1923. p. 646-651. A.

Az USA-beli farmiskolák és a hazai tanyai oktatás problémái.

3107. NAGY Géza: A falu kultúrája. = Pásztortűz 1923. [1.] p. 906-912. P.

3108. BODOR Antal: Tanyai iskolák. = Falu 1926. p. 179-181. P.

A Klebelsberg-féle törvény értékelése.

3109. BUDAY Barna: A rongyos gárda. = Falu 1926. p. 765-766. P.

A falusi népházak létesítésének s a parasztság élete tanulmányozásának szükségességéről.

3110. BARABÁS Endre: Falutanulmányozás a tanítóképzőben. = Jövő útjain 1927. 4. p. 18-24. P.

Egy 1913-14-ben lefolytatott akcióról. A rendelkezésre álló szakirodalom megismertetésével indított szociográfikus szemle. A tanítójelöltek falun kialakítható kapcsolatairól.

3111. POGÁNY Frigyes: A film kultúrhivatása a magyar vidéken. = Filmkultúra 1928. 5. p. 1-2. P.

3112. NAGY Sándor: Népművelési és kultúrintézmények létesítése. = Falu 1928. p. 77. A.

3113. DROZDY Gyula: Milyen az új tanyai oktatás? = M. Sz. 1928. [2.] p. 289-293. A.

Klebelsberg Kunó programjának végrehajtásáról. Néhány adalék.

3114. GESZTELYI NAGY László: Régi tanyaiskolák. = M. Sz. 1928. [2.] p. 293-295. A.

... keletkezésük tört.-e. Az 1920-as évek programja: 3500 tanterem, 1750 tanítói lakás biztosítása.

3115. GESZTELYI NAGY László: A tanyai népművelés problémáiból. = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 6-7., p. 64-65. P.

3116. HÜBNER József: A tanyai iskolánkívüli népművelés problémája. Mi a tanya-probléma? = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 106-107. P.

3117. GESZTELYI NAGY László: Lehetne-e a tanyai iskolánkívüli népművelést rendszeresíteni és egységbe foglalni? = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 151-153. P.

3118. NEVELŐS Gyula: Népművelési problémák közvetlen tapasztalatok alapján. = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 193-195. P.

Szolnok- és Biharmegyében, a kecskeméti tanyavilágban gyűjtött tapasztalatok alapján a Rádió-Szabadegyetemről.

3119. BOZÓ Gyula: Falusi népházak és a népművészet. [Ill.] = Községfejlesztés 1929. 3. p. 11-13. P.

3120. EÖRI János: A 8 osztályos elemi iskola - falun. = Falu 1929. p. 204-208. T.

A dunaszentmiklósi plébános hozzászólása a törvénytervezethez.

3121. BODOR Aladár: A könyv és a falu. = Falu 1929. p. 327-331. P.

A könyvolvasás szokásának elterjesztése falun.

Tanoncképzés, szakoktatás

3122. GRÓH István: Az Országos Iparművészeti Iskola. = M. Iparműv. 1919. p. 64-65. A.

Az iskola helyzete a Tanácsközt. alatt, ellenforradalmi megvilágításban.

3123. VANCZÁK János: Az ifjúmunkások nevelésének új iránya. = Ifjúmunkás 1920. 2. p. 1-2. P.

Javaslatok a tanoncképzés átszervezésére.

3124. GRÓH István: Reformok az iparművészeti iskolai oktatásban. = M. Iparműv. 1920. p. 11-12. P.

3125. OKTATÁSÜGYI program ... = Ifjúmunkás 1920. 5. p. 5-6., 1922. 4. p. 4. A.

A tanoncképzésről.

3126. ZELOVICH Kornél: A technikai oktatás reformja. = K. Sz. 1921. p. 473-483. Ea.

3127. LAURENTZY Vilmos: A korszerű gazdasági oktatás új iskolái. Mezőgazdasági és ipari középiskolái. = M. G. Sz. 1923. p. 416-428. Bibliogr. lábj. T.

3128. GÁL Benő: A mai tanoncnevelés kezdete. = Ifjúmunkás 1924. 2. p. 4. P.

A Szakszervezeti Tanács 1919 őszén indított tanoncképző mozgalmáról.

3129. SZAKASITS Árpád: Az ipari tanoncképzés kérdéséhez. = Sz. 1924. p. 70-74. P.

Az 1922. évi ipartörvény kritikája.

3130. [x]VAJKAI, Julie-Ève: L'éducation de la future ouvrière. = Revue Internationale de l'Enfant (Genève) 1927. p. 253-271.

Ism.: Gyermekvéd. L. 1927. p. 178.

3131. BORTNYIK Sándor: Az "iparművészeti" oktatás új útjai. = M. Grafika 1928. p. 255-258. P.

3132. ÁFRA NAGY János: A fővárosi iparostanonc-ügy társadalompolitikai problémái. - Les problèmes de politique sociale des conditions des apprentis industriels de Budapest. = M. Stat. Szle 1928. p. 457-475. T. Klny. is: B 372/204

3133. JANIK Gyula: A tanoncoktatás fejlődése az 1926/27. iskolai évig. = M. Stat. Szle 1929. p. 96-110. T.

A szakokt. törvény végrehajtásáról.

Ism.: U. Jb. 1929. p. 179.

F e l s ő o k t a t á s
(L. még: A szociológia oktatása. Numerus clausus)

3134. [GRANDPIERRE Emil?] G.E.: A kolozsvári egyetemről. = Bp. Sz. 1920. 518-519. köt. p. 207-208. A.

Az egy. tört.-éből, román intézményként való felavatása (1920. febr. 1.) alk.

3135. GESZTELYI-NAGY László: Eszméink diadala. = M. G. Sz. 1920. p. 265-271. A.

A 3. orsz. szövetkezeti kongr. megtartása és az egyetemi Közgazd. Kar. felállítása, mint 1920 október "tüzoszlop"-ként kiemelkedő eseményei.

3136. HANUY Ferenc: A közületek jogállása és az egyetemek. = M. K. 1921. p. 76-88. Bibliogr. lábj. P.

A közület fogalma, az egyetemek kialakulása a 11. sz.-tól.

3137. [CZAKÓ Ambró] *: A főiskolák a proletárdiktatura alatt. = F. Sz. 1921. p. 173-175. P.

Császár Elemérnek a főiskolák Tanácsközt. alatti helyzetéről írt (l. A bolsevizmus Magyarországon c. köt.) cikkéről, ennek hamisításairól.

3138. FEHÉR Gusztáv: Egyetemeink és a katolikus érdekek. = M. K. 1922. p. 196-205. P.

3139. NÉKÁM Lajos: Egyetemi problémák. = M. K. 1923. p. 713-722., 1924. p. 12-18., p. 77-80. P.

Tört.-i visszapillantás a m. egyetemek fejl.-ére. A helyzet az 1920-as évek elején.

3140. STUDENT distress and student relief in Hungary. = Anglo Hung. R. 1924. p. 98-116. P.

A magyar felsőoktatási intézmények. Tört. visszapillantás. Az első világháború utáni helyzet. A diákság helyzete, jövője.

3141. EGYED István: Közigazgatási képzés a közgazdaságtudományi karon. = J. 1924. p. 125-129. T.

3142. MAGYARY Zoltán: A felső-oktatás és tudományos élet a háború után Németországban és Ausztriában. = Bp. Sz. 1924. 569. köt. p. 189-233. T.

3143. ASZTALOS József: A főiskolai hallgatók az 1923/24. tanévben. = M. Stat. Szle 1924. p. 267-274. A.

3144. KRISTÓF György: Magyar tanszékek egyetemeinken. = M. Kisebbség 1925. p. 450-459. T.

A kolozsvári egyetemen.

3145. KLEBELSBERG Kuno: Magyar culturpolitika a háború után. = Bp. Sz. 1926. 201. köt. p. 1-22. Ea.

Az MTA állami dotálása, a "gyűjtemény-egyetem" létesítése, a kolozsvári és pozsonyi egyetemek áttelepítése Szegedre, ill. Pécsre. Az egyetemi, középiskolai, népiskolai oktatás konzervatív vonásainak erősítéséről.

3146. NÉMETHY Imre: Gondolatok a jogászi oktatásról és a jogászi nevelésről. = Új Élet 1926. 2. p. 15-22. P.

3147. MOLNÁR Kálmán: A jogi oktatás reformja és a tanszabadság. = J. K. 1926. p. 65-67. P.

3148. RASSAY Gyula: Néhány gondolat a jogi oktatás reformjához. = J. K. 1926. p. 169-170., p. 183-185. A.

3149. [HALASY-]NAGY József: Egyetemi szervezeti problémák. = Minerva 1926. p. 320-332. P.

Az egyetemi autonómia, a kutatás -oktatás, az oktatók helyzete.

3150. SZÁNTÓ Lajos: A mi egyetemünk. = Új M. 1926. [2.] köt. Klsz. p. 88-90. P.

A moszkvai "Nyugati nemzeti kisebbségek kommunista egyeteme"-ről.

3151. ZOVÁNYI Ernő: Egyetemi autonómia. = Századunk 1927. p. 531-535. P.

3152. PÁLOSI Ervin: Katolikus jogi oktatásunk. = M. K. 1927. p. 661-671. P.

19-20. sz. A katolikus egyház térvesztéséről az egyes egyetemeken, jogakadémiákon.

3153. ASZTALOS József: A főiskolai hallgatók az 1926/27. tanévben. = M. Stat. Szle 1927. p. 1019-1030. T.

3154. BALÁS Károly: Jogi és államtudományi oktatásunk reformjáról. = Ttud. 1928. p. 12-33. T.

Egyed István kritikai észrevételét l. uo. p. 409-415.

3155. ANKÉT a specializálódásról. = Ttud. 1928. p. 250-252. A.

Egyetemi tanárok résztvételével Mihelics Vid szervezésében.

3156. HEKLER Antal: Egyetemi kérdések. = M. Sz. 1928. [4.] p. 276-279. A.

A budapesti tudományegyetemet a parlamentben és sajtóban ért vádakról és a valóban fennálló fogyatékosságokról.

3157. MODROVICS Károly: A mérnöknevelés fejlesztése. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1929. Technika és Közgazdaság p. 61-62. A.

3158. WESZELY Ödön: Az egyetem eszméje és típusai. Rektori székfoglaló előadás. = Minerva 1929. p. 125-171. Bibliogr. p. 169-171. T. Ua. klny: Minerva kvtár, 21.

Tudománypol.-i és rövid történeti áttekintés.

3159. Az EGYETEMI hallgatók... = Toll 1929. 21. p. 4-5. A.

A diplomások munkanélküliségéről, a kispolgári, munkás- és szegényparaszt fiataloknak a tandíjrendszer útján az egyetemekről való kiszorításáról.

Népművelés, szabadoktatás, settlement mozgalom

3160. [x] DEPTNER Tibor: Népművelés és szabadoktatás. Bp., Szabad Lyceum kiad., 1920. 24 p. Klny.: Néptanítók Lapja 1920. 9-12. sz.

3161. FEKETE József: A népfőiskolai gondolat. - CZETTLER Jenő: A magyar népfőiskola. Bp., Orsz. Szabadokt. Tan., 1921. 19 p. /Az Orsz. Szabadoktatási Tanács Kiadvai, I/

8-95647

3162. SCOSSA Dezső: A szabadoktatás mérlege. Az "Országos Szabadoktatási Tanács" beszámolója. = M. G. Sz. 1922. p. 27-31. A.

Az 1920-21-ben újra indult szabadoktatás ism.

3163. NYIREŐ István: Az iskolánkívüli népművelés és eszközei. = Ttud. 1922. p. 90-111. Bibliogr. lábj. T. Klny. is. OSZK 199407

Könyvtárak és szabadoktatási intézmények.

Ism.: M. P. 1924. p. 27-29. (Radák Olga)

3164. BIBÓ István: Az iskolánkívüli népművelés problémája. = Ttud. 1922. p. 236-248. T.

3165. NOVÁGH Gyula: Az Egyház feladata az iskolánkívüli népművelés és testnevelés terén. = Kat. N. 1924. p. 184-191. T.

3166. ERŐDI-HARRACH Béla: A magyar settlement-mozgalom eszméi. Kiad. az Egyet. Szociálpol. Int. Archivuma. Bp., Studium, 1926. 59,[1] p.
63178
B 331/120

Ism.: U. Jb. 1929. p. 175. (-r.)

3167. SÜLE Dénes: Az iskolánkívüli népművelés. = Falu 1927. p. 13-16. P.

A "Leventeoktatók Zsebkönyve 1927-re" c. kiadványból átvett cikk.

3168. NOVÁGH Gyula: Budapest-Székesfőváros Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága. = Ifj. Vez. 1927. p. 15-16. P.

Rövid ismertetés a Biz. feladatairól, ill. annak 1925/26-os munkájáról.

3169. NÉPSZERŰ Főiskolai Tanfolyam. = D. Sz. 1927. p. 131-132. A.

Debrecen.

3170. NOVÁGH Gyula: Népművelési munka az ifjúsági egyesületekben. = Ifj. Vez. 1927. p. 298-303., p. 340-345., p. 346-365. P.

A népművelői munka alapelveinek, szervezetének, egyes formáinak ismertetése. Tanmenetek vázlata, köztük Rajniss Ferencé "Társadalomtudományi ismeretek" címen.

3171. KERESZTURY Sándor: Az erdélyi román közművelődés napjainkban. = Korunk 1927. p. 488-502. A.

Egyesületek, tudományos és népszerű sajtó az imperiumváltozás előtt és után.

3172. KEMÉNY Gábor: Szülők iskolája Budapesten. = Korunk 1928. p. 138-139. A.

A Bp.-i Népművelő Bizottság tevékenységéről.

3173. NOVÁGH Gyula: A társadalmi egyesületek munkája. = Ifj. Vez. 1928. p. 161-167. P.

A kormány és a klérus által támogatott ifjúsági szervezetek népművelő szerepéről.

3174. HANKISS János: Felnőttek iskolája. = D. Sz. 1928. p. 186. A.

Az iskolánkívüli népművelés megszervezése Kelet-Mo.-on.

3175. -gh.: HANGVERSENYEK a városi népművelés szolgálatában. [Ill.] = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 73-75. A.

Bp.-i és vidéki ingyenes szabadtéri hangversenyek.

3176. FEKETE József: A népművelés veszélyei. = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 147-151., p. 201-204. P.

A "magyar néplelket kiforgató" idegen kultúrák helyett "sajátos magyar népkultúra" védelme; a művelődési anyag cenzurájáról.

3177. QVINT József: Népoktatás és népművelés. = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 196-200. P.

3178. NÉMETH Sándor: Irodalmunk szerepe a népművelésben. = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 244-248. P.

A neonacionalista szellem érvényesítéséről. "Idegen írók műveire a magyar népművelésben nincs szükség".

Munkáskultúrmozgalmak, munkásoktatás
(L. még: Sport)

3179. MÁCZA János: Proletárkultúra és kommunista kultúra. = Ék 1924. 3. p. 8., 1924. 4. p. 9-10. P.

Vita L. Trockij álláspontjával.

3180. CZAKÓ Ambró: A munkástovábbképzés kérdéséhez. = Sz. 1924. p. 312-316. P.

3181. ÁGOSTON Antónia: A nemzetközi munkásoktatás. = Sz. 1924. p. 392-398. A.

3182. SZIKLAI Sándor: Munkásfakultások a Szovjetunióban. = Új M. 1926. [2.] Klsz. p. 86-88. A.

3183. TAMÁS Aladár: Osztályharcos munkásoktatás. = 100 % 1927-1928. p. 301-304. P.
L. még erről: T.A.: Az osztályharcos kultúrmozgalom egységéről. uo. 1928-1929. p. 101-104., Németh Lajos: Racionalizálás hatásai és munkáskultúra. uo. p. 205-208., [Schönmann] Sós László: A munkáskultúregyesületek ideológiai fejlődése. uo. p. 451-453., Kézdi Lajos: Harc a munkáskultúráért. uo. 1929-1930. p. 69-73., Gergely Sándor: Miért harcolunk? uo. p. 100-102., Kézdi Lajos: Munkáskultúregyesületek válsága. uo. p. 145-149.

A párt és kultúregyesületek, az osztályharc és kultúrmunka viszonya. Az Alkoholellenes Munkásszövetség, a Természetbarátok Turista Egyesülete, a Munkás Testedző Egyesület és az Eszperantista Munkások Szövetsége tevékenységéről. A szocdem.-reformista befolyás kritikája.

3184. A MUNKÁSKULTÚRSZÖVETSÉG alakulásához. = 100 % 1927-1928. p. 169-171. A.
L. még: A Munkáskultúr -szövetség megalakulása. = U. M. 1928. [1.] p. 93-95. P.

Az 1928. jan. 29-i ülésről.

3185. NÉMETH Lajos[?]: Kultúra és politika. = 100 % 1927-1928. p. 209-213., p. 295-299. T.

A munkáskultúra és az osztályharc [Deményi Keleti Pál reflexióját l. uo. p. 249-250. Németh Lajos válaszát l. uo. p. 251-253.

3186. G.O.: A SZABADISKOLÁK kérdéséhez. = Huszonegyedik Sz. 1928. p. 6-9. P.

Programjavaslatok erdélyi magyar munkásoktatás megszervezésére.

3187. BRAUN József: Kultúrát a munkás- kultúregyesületeknek. = Munka 1928. 2. p. 58. P.

3188. FELADATAINK az osztályharcos kultúrmozgalomban. = 100 % 1929-1930. p. 295-297. P.

Szerkesztőségi cikk.

K ö n y v k i a d á s . K ö n y v t á r a k , o l v a s á s . M ú z e u m o k

3189. TURCSÁNYI Elek: Fővárosi Múzeum. = Ny. 1921. [1.] p. 225-234. P.

Az intézmény kulturális tevékenységének bírálata.

3190. NYIREŐ István: A megcsonkított Magyarország könyvtári és múzeumi közművelődésügye. = Ttud. 1921. p. 597-602. A.

3191. GULYÁS Pál: Kommunista könyvtárpolitika. Bp., Szt István Akadémia, 1922. 129 p.

Eredetileg megjelent a M. Kvsz. 1921-1922-es évfolyamaiban, további részlet a Szt István Akad. Ért.-ben (1920. p. 151-160.). A M. Tanácsközt. könyvtári reformjainak ellenforradalmi szempontú bírálata bő forrásidézetekkel a korabeli sajtóból és a vonatkozó irattári anyagokból.

Ism.: Irodtört. 1922. p. 112-113. (ts.)

3192. ERDŐSI Károly: Magyar könyvtermelés és világkönyvtermelés. = Kat. Sz. 1922. p. 273-287. P.

1913-as és 1921-es adatok.

3193. BOZÓKY Géza: Csonkamagyarország katolikus könyvtárainak jövője. = M. K. 1923. p. 272-280. P.

3194. [x]FITZ József: Les bibliothèques de la Hongrie. = Revue des bibliothèques 1925. No. 11-12.

Az összefoglalást értékeli és kiegészíti Varró István a Századunk 1926. évf. 336. old.-án írt recenziójában.

3195. KAPI Béla: Az olvasás művészete. = E. Irod. Sz. 1925. p. 369-382. T.

3196. BRAUN Róbert: Több könyvet Bostonnak. = Ny. 1926. [2.] p. 157-158. P.

A 75 éves Boston Public Library követésre méltó közművelődési munkája, ennek magyar tanulságai.

3197. MI VAN könyvtárainkkal? = M. Kisebbség 1927. p. 19-24. P.

63 erdélyi magyar könyvtár helyzetéről adatokkal.

3198. CSŰRÖS Ferenc: A legújabb magyar múzeum. = D. Sz. 1927. p. 27-38. A.

Déri Frigyes alapítványának hányatott sorsáról, a róla elnevezett múzeum építéséről, megnyitásának kulturális jelentőségéről.

3199. HALÁSZ Sándor: Miért kilátástalan az erdélyi könyvkiadás? = Korunk 1927. p. 551-555. A.

Az olvasói igények hiánya. Dienes László hozzászólását l. uo. p. 590-592., Halász Sándor hozzászólását l. uo. p. 829-832.

3200. BRAUN Róbert: A régi magyar és román könyvtermelés számokban. = Könyvb. L. 1927/28. p. 255-258. A.

3201. RANSCHBURG Viktor: A könyv útja a szerzőtől a közönségig. = Könyvb. L. 1927/28. p. 270-277. P.

A könyvkiadásról és könyvkereskedelemről.

3202. KELÉNYI B. Ottó: A könyvtár és a művelődés kapcsolatai. = V. Sz. 1928. p. 251-259. P.

3203. FODOR Árpád, R.: A könyvolvasó munkás. = M. Sz. 1928. [4.] p. 35-41. T.

Az érdeklődés irányai, olvasásstatisztika.

3204. BALOGH József: A magyar könyv élete napjainkban. = M. Sz. 1928. [4.] p. 346-355. Bibliogr. lábj. P.

Könyvkiadás a világháború előtt. Nehézségek a háború után. A rádió, film mint a sajtó konkurrenciája. Állami könyvkiadó politika óhaja.

3205. NÉPKÖNYVTÁRAK - a nép ellen. = Új M. 1928. [2.] p. 620-621. A.

Klebelsberg kultuszminiszter programjának bírálata.

3206. FEKETE József: Népkönyvtári problémák. = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 56-61. P.

A falusi népkönyvtárak elhelyezése, kezelése, népművelő tevékenysége.

3207. ALSZEGHY Zsolt: A népkönyvtárak első könyvjegyzéke. = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 110-111. R.

A VKM 1500 címet tartalmazó mintajegyzékének válogatási szempontjairól.

3208. NYIREŐ István: Mit olvassunk? = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 255-259. Ea.

A könyvek válogatása, cenzurázása. 100 ajánlott könyv címe.

3209. KOZOCSA Sándor: Népkönyvtár és népművelés. = Falu 1929. p. 164-166. P.

3210. NÁDAI Pál: Az eleven múzeum. = M. Iparműv. 1929. p. 181-183. P.

3211. A MAGYAR könyv válsága. = Századunk 1929. p. 231-237., p. 399-400. P.

A könyvvásárlási kedv rohamos hanyatlásáról. Bresztovszky Ede, "-sz." és mások állásfoglalásai egy vitához.

3212. [SZENTKUTY] DRESCHER [Pál] Paul: Bücherentleihungen an den Zehn städtischen Bücherhallen zu Budapest. (21. Juni, 20. und 21. September 1929). = U. Jb. 1929. p. 446-448. A.

M., német, francia, angol-amerikai és egyéb szerzők műveinek keresettsége.

3213. [SZENTKUTY] DRESCHER Pál: Közművelődési közkönyvtárak a nagyvárosi kultúra szolgálatában. = V. Sz. 1929. p. 537-542. P.

Az "irodalom alatti irodalom": a ponyva, a rémregény népszerűsége.

3214. (r.): STATISZTIKA és valóság. = E. H. 1929. [2.] p. 658-659. A.

Az erdélyi magyar könyvkiadásról.

A rádió, a film művelődési szerepe

3215. ZEMPLÉNYI Imre: A rádió a művelődés szolgálatában. = Falu 1925. p. 175-177. P.

A rádió térhódítása a falvakban.

3216. STEIN Márton: Az oktatófilm igazi útjai. = Film és Művelődés 1927. p. 49-56. P.

A film szerepe a pedagógiában. L. még St.M. cikkét uo. p. 65-67., Geszti Lajos cikkét uo. 1929. p. 37-41., Kupcsay Felicián cikkét uo. p. 77-81., Nagy Árpád cikkét uo. 1928. p. 39-42. és Filmkultúra 1928. 1. sz. p. 4-7., Lisinczky Ferenc cikkét Filmkultúra 1928. 2. sz. p. 36-37 és Geszti Lajos cikkét Filmkultúra 1928. 3. sz. p. 16-18.

3217. GESZTI Lajos: A filmoktatás értéke és célja. = Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1927/28. p. 3-8. P.

3218. A KÖTELEZŐ iskolai filmoktatás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 27.547/1928. IX. filmsz. és a 26.789/1928 IX. filmszámú rendeletei. = Filmkultúra 1928. 3. p. 18-21. A.

3219. MOSDÓSSY Imre: A pedagógiai film és az iskolai módszer. = Filmkultúra 1928. 8. p. 16-18., 1929. 7-8. p. 15-17., 9. p. 15-16., 10. p. 13-14., 11. p. 14-15., 12. p. 11-12. P.

3220. MILLEKER Rezső: A rádió népművelési szempontból. = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 28-29. P.
L. még: M.R.: A rádió népművelés-problémái. uo. p. 157-158.

3221. FELCZÁN József: A rádió, mint falusi népművelési probléma. = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 209-211. P.

3222. CASTIGLIONE Henrik: Budapest moziviszonyai. = Filmkultúra 1929. 2. p. 1-4. A.

3223. SZALMÁS Piroska, F.: Rádiókultúra. = Munka 1929. 5. p. 154-155. P.

S p o r t

3224. FEKETE Péter: Az ifjúmunkások testi nevelése. = Ifjúmunkás 1920. 3. p. 5. P.
L. még uo. 4. p. 4., 1923. 6. p. 5.

3225. LENZ Oszkár: A nőknek való sportokról. = M. Asszony 1923. p. 162-163. P.

3226. KASSÁK Lajos: Sport és tömegorganizáció. = Ma 1924. 6-7. júl. 1. p. [12]. P.
A kiemelkedő egyéni teljesítmények helyett egy "egészséges sportkultusz szociális lehetősége".

3227. ZEMPLÉNYI Imre: Sport és nevelés. = Népegészs. 1924. p. 360-363. P.
A sport demokratizáló jellegéről.

3228. KRUPPA Rezső: A sport mint szervezeti probléma. = Sz. 1926. p. 20-25. P.

A munkásmozgalom és munkás sportegyesületek. A tömegsport. A sport elüzletesítése.

3229. [DIENES László] d.l.: A testkultúra és az Egyház. = Korunk 1926. p. 457-461. P.

Katolikus dogmák a testkultúra ellen.

3230. PÁTZAYNÉ LIEBERMANN Lucy: A testkultúráról. = Dok. 1927. p. 33. P.

A testkultúra fontossága a modern civilizáció feltételei között.

3231. SIKLÓSSY László: Sport és társadalom. = Századunk 1927. p. 218-225. P.

A sport vázlatos tört.

3232. TÓTH Lajos: A sport mint tömeghisztéria. = Együtt 1927. dec. p. 28-29. P.

3233. BARNA Károly [?]: Sport, mint tömegmozgalom. = 100 % 1927-1928. p. 89-91. P.

A sport kultúrmozgalmi jelenség, az ifjúság nevelésének eszköze. Államosítása militarista célokkal történik.

3234. FRANK György: Munkásturisztika. = 100 % 1927-1928. p. 338-340. P.

3235. VÉGH Péter: A munkássport. = 100 % 1927-1928. p. 340-342. P.

3236. VÁMBÉRY Rusztem: Olimpiász. = Századunk 1928. p. 424-426. P.

A "sportfanatizmusról". A nemzetközi sportkapcsolatok társadalmi jelentősége.

3237. TAMÁS Aladár: "Versenysport vagy tömegsport?" = 100 % 1928-1929. p. 49-50. P.

A polgári- és munkássport megkülönböztetése.

3238. BONDY Béla: Sportanalizis. = 100 % 1928-1929. p. 380-382. P.

A polgári és a munkássport eltérő céljai.

3239. GRÓ Lajos: A munkáskultúra kialakulása és a munkás-sport. = Korunk 1929. p. 550-553. A.

k. IRODALOM, MŰVÉSZET
(L. még: Egyes lapok programjai. - Határokon túli irod.-művészet anyagát l.: Nemzetiségi kérdés)

3240. UITZ Béla: Az orosz művészet helyzete. = Egység 1922. 2. p. 3-4. P.

3241. SCHÖPFLIN Aladár: A magyar irodalom a huszadik században. = Ny. 1924. [1.] p. 761-804. T.
Ua. németül: Die ungarische Literatur im 20. Jahrhundert. = U. Jb. 1925. p. 177-230.

M. Gorkij kérésére írt tanulm. a társad. mozg.-ak, ideológiai áramlatok irod. hatásának bemutatásával. L. még Fenyő Miksa Schöpflin c. cikkét a Ny. 1924. [2.] p. 169-176.-on, melyben Milotay I.-nak a Magyarságban megjelent Schöpflint támadó írására válaszol és Braun Róbert közleményét a Ny. 1924. [1.] p. 1105-1106-on Schöpflin tanulmányának szlovákiai visszhangjáról.

3242. SOMOGYI Antal: Vallás és modern művészet. Bp., Szt. István Társ., 1927. 116 p. Bibliogr. p. 112-116. /Szt István kvek, 46/ 60256

Ism.: Theol. Szle 1927-28. p. 378. (Tankó Béla)

3243. TANKÓ Béla: Vallás és művészet. = Theol. Szle 1927. p. 3-24. Bibliogr. lábj. P.

3244. THIENEMANN Tivadar: Irodalomtörténeti alapfogalmak. = Minerva 1927. p. 84-123., p. 202-267., 1928. p. 338-413., 1929. p. 284-312. Bibliogr. lábj. T.

Irodalomszociológiai szempontok.

3245. KOMLÓS Aladár: Az igazság a népiesség körül. = Ny. 1929. [2.] p. 51-55. P.

Az irodalmi népiesség jelentésváltozásai, szociológiai tartalma.

3246. FÖLDI Mihály: Magyar író napjai. = Ny. 1929. [2.] p. 685-691. P.

A kortársi irodalom helyzetéről, az írók magatartásának szociáldemokrata megítéléséről, az új magyar irodalom közönségfogadtatásáról.

A művészet társadalmi helye, feladata

3247. YBL Ervin: A l'art pour l'art bukása. = M. Iparműv. 1920. p. 13-14. P.

3248. OTTLIK László: Szenzuális művészet. = Ny. 1920. [1.] p. 520-527. P.

A művészetek öncéluságának koncepciója. A szocialista művészet létének tagadása.

3249. REMÉNYIK Sándor: Politika és irodalompolitika. = Pásztortűz 1922. [1.] p. 565-566. P.

A Pásztortűz l'art pour l'art arculatáról.

3250. KÁLLAI Ernő: A konstruktív művészet társadalmi és szellemi távlatai. = Ma 1922. aug. 30. p. 55-59. P.

3251. REITER Róbert: Vázlat: Társadalom, művész, művészet. = Ma 1922. 2-3. dec. 25. p. [3-4]. P.

Tézisek.

3252. TONELLI Sándor: Művészet és közgazdaság. = Ttud. 1924. 4-5. p. 35-44. T.

A kapitalizmus, a mechanizálódás hatása a művészetekre.

3253. SZÁNTÓ György: A művészet rendeltetése. = Periszkóp 1925. 3. p. 9-15. P.

3254. KOMLÓS Aladár: Örök dolgok felé. = Ny. 1925. [2.] p. 161-164. P.

A tisztán szociális, illetve a l'art pour l'art művészeti koncepciók egyoldalúságáról.

3255. GORKIJ, Maxim: Az író hivatása - és korunk orosz irodalma. = Ny. 1925. [3.] p. 545-558. T.

A Ny. számára írt cikk.

3256. RABINOVSZKY Márius: A művész feladata. = KUT 1926. 1. p. 13-14. P.

3257. [FÁBRY Zoltán] Fy.: L'art pour l'art és a proletár költészet. = Korunk 1926. p. 472-474. A.

Lukács Györgynek a "Die Tat"-ban megjelent azonos című cikkéről.

3258. RÓZSA Miklós: Művészet és erkölcs. = KUT 1927. 3. p. 2-8. P.

3259. GEREVICH Tibor: A magyar művészet jelentősége. = Képzőművészet 1927. p. 35-41., p. 67-72. T.

A Trianon utáni magyar művészet szerepéről.

3260. GERGELY Győző: A művészet mint természeti törvény. = Együtt 1927. jún. p. 19-24. P.

3261. MARSOVSZKY Miklós: Túltermelés. = Ny. 1927. [2.] p. 890-891. P.

A művészet árujellegéről.

3262. NAGY Lajos: Nincs l'art pour l'art. = 100 % 1927-1928. p. 42-44. P.

Az osztályszempontok érvényesülése a művészetekben.

3263. AMBRUS Zoltán: A könyv és az üzlet. = Könyvb. L. 1927/28. p. 108-115., p. 188-196. P.

A francia példa kapcsán a kritika, a reklám és az üzlet szerepéről a kulturális életben.

3264. [x]FÜLEP Lajos: A mai művészet válsága. = Diákvilág 1929. okt. p. 5-9.

3265. NAGY Lajos: Magyar író 1929-ben. = Századunk 1929. p. 373-381. P.

Az irodalmi, drámai alkotóművészet gúzsbakötése nyilt és burkolt cenzurával, a polgári olvasóközönség igénytelensége, az írók létgondjai a honoráriumok minimumra szorítása miatt.

Társadalmi jelenségek tükröződése a művészetben

3266. LUKÁCS [György] Georg: Die Theorie des Romans. Berlin, Cassirer, 1920. 169 p.

Ism.: Logos 1920/21. p. 298-302. (Mannheim [Károly] Karl) - Ny. 1927. [2.] p. 213-216. (Marsovszky Miklós)

3267. RAITH Tivadar: Kultúra, fajiság, irodalom. = M. Írás 1921. p. 1-4. P.

A múlt kultúrájának tükröződése az irodalomban, hatása az olvasóra.

3268. DÉRY Tibor: Új irodalom elé? = F. Sz. 1921. p. 301-308. P.

A "Ma" irodalmi törekvéseinek társad. hátteréről, és Kassák költészetéről.

3269. MÁCZA János: Irók a mai Oroszországban. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 847-852. A.

... és irodalmi irányzatok.

3270. HEVESY Iván: Katakombáktól a Dadáig. = Ny. 1921. [2.] p. 1730-1731.

A társadalmi és művészi formák párhuzamos fejlődése.

3271. HEVESY Iván: A művészet reinkarnációja. = Ny. 1922. [1.] p. 182-190. T.

A társ.-i és művészeti változás kölcsönhatása. A kollektív művészet. A plakát, a rikkancs, a mozi szerepe, Kosztolányi D. reflexióját l. uo. 1922. [2.] p. 1072-1075., Kmetty János, Bortnyik S., Jemnitz Sándor, Bor Pál és Raith Tivadar hozzászólásait l.: M. Írás 1922. p. 73-85., p. 87-93., p. 97-99., p. 101-104.

3272. MÁCZA János: Az új művészek és a proletkult. = Ma 1922. aug..30. p. 60-61. P.

3273. [SZABÓ Dezső]: A magyar paraszt jellemzése. = Élet és Irod. 1923. 6. p. 72-73. P.

... az irodalomban és ennek fonákságai.

3274. SÁNDOR Kálmán: A modern ember gyökértelensége. (Szempontok). = M. Írás 1924. 1. p. 1-3. P.

Az elidegenedésről.

3275. RÉZ [András] Andreas: Hauptrichtungen in der neueren ungarischen revolutionären Literatur. = Arbeiter-Literatur 1924. p. 478-483. P.

3276. NÉMETH Andor: Az eldologiasodás és az új művészet. = Ma 1925. jún. 15. p. [8.,11]. P.

3277. KÁLLAY Ernő: Magyarság és európaiság. = KUT 1926. 1. p. 7-13. P.

... a művészetben.

3278. CSELÉNYI-WALLESHAUSEN Zsigmond: Korszellem és progresszív művészet. = KUT 1926. 7-8. p. 11-15. P.

3279. BRAUN Soma: Az új orosz regény. = Korunk 1926. p. 279-289. T.

A forradalmi átalakulás és az új alkotók. L. még erről B.I. cikkét "Az orosz irodalom új arca" c.-en: Együtt 1928. jan. p. 29-32.

3280. GENTHON István: A gépművészet. (Tatlin.) = Korunk 1926. p. 383-386. P.

A szovjet művészet új útjain a konstruktivizmus.

3281. BONKÁLÓ Sándor: Az orosz forradalom írói. Ny. 1926. [2.] p. 304-309. P.

A társadalmi változások tükröződése a huszas évek közepének szovjet irodalmában.

3282. [LUKÁCS György] VAJDA Sándor: Parasztregények. II.: Kodolányi János. = 100 % 1927-1928. p. 183-186. R.

3283. GAÁL Gábor: Ibsen és az ibsenizmus mérlege. = Pásztortűz 1928. p. 152-154. P.

H.I. polgárábrázolásának érvényessége, irodalmi és közönséghatása.

3284. NÁDAI Pál: A masinizmus művészete. = Századunk 1928. p. 292-300. P.

A technikai kultúra hatása.

3285. KASSÁK Lajos: Angyalföld. Regény. Bp., Pantheon, [1929]. 356,[2] p.

B 813/441

Szociografikus igényű regény, a munkáskerület mindennapi életéről.

Ism.: Korunk 1929. p. 318-320. (M. Pogány Béla) - Sz. 1929. p. 162-163. ([Révész Mihály] Rm.)

3286. RADOS K. Béla: Irodalom és társadalom. = Ú. M. F. 1929. 1. p. 24-27. P.

A parasztság előtérbe állítása az irodalomban.

3287. FÁBRY Zoltán: Új valóság - új irodalom. Az új orosz irodalom. = Korunk 1929. p. 194-203. Bibliogr. p. 202. T.

3288. SIMÁNDY Pál: A magyar nyavalyák regénye. = Korunk 1929. p. 270-277. R.

A magyar lélekről Móricz Zsigmond Úri muri c. regénye kapcsán. Salamon László kritikai megjegyzéseit l. uo. p. 482-484.

3289. FÁBRY Zoltán: Proletárirodalom. = Korunk 1929. p. 309-311. P.

3290. KEMÉNY Gábor: Móricz Zsigmond és a magyar szociális probléma. = Századunk 1929. p. 365-372. T.

3291. MAKKAI János: Proletárirodalom, proletárművészet. = Napkelet (Bp.) 1929. p. 413-422. P.

A polgári irodalom és művészet válsága, a proletár művészet kialakulása és első válságjelei. - Surányi Miklós hozzászólását l. uo. p. 506-512., Farkas Zoltánét uo. p. 555-556., Makkai János válaszát uo. p. 696-698.

Művészet és politika

3292. MARGITAY Ernő: Vörös művészeti politika. = M. Iparművészet 1919. p. 50-62. P.

Antal Frigyes, Berény Róbert, Ferenczy Béni, Hauser Arnold, Lukács György, Pátzay Pál, Pór Bertalan, Uitz Béla, Wilde János és más kiemelkedő művészek, tudósok, megbélyegzése a munkáshatalom melletti állásfoglalásukért, valamint a Tanácsköztársaság művészeti politikájának ellenforradalmi kritikája.

3293. BABITS Mihály: Magyar költő kilencszáztizenkilencben. (Vita és vallomás.) = Ny. 1919. [2.] p. 911-929. P.

Az ellenforradalmi terror légkörében önmaga mentségére írt cikk: a Tanácsköztársaság irodalompolitikájának és saját szerepének értékelése. - Az önkritika elutasítását, B.M. és a Nyugat ellenforradalmi megbélyegzését l. sz. a.: Az új Nyugat. = M. Múzsa 1920. p. 48-49.

3294. (l.l.): AKIK kimaradtak a műsorból. = M. Múzsa 1920. p. 47-48. A.

Gábor Andor, Szomory Dezső, Bródy Sándor, Molnár Ferenc műveinek kirekesztése a szinpadokról az ellenforradalmi "rendcsinálás" jegyében.

3295. AZ ÍRÓ erkölcsi hitele. = M. Múzsa 1920. p. 135-137. A.

Négyesy Lászlónak az 1918-1919-es forradalmakban pozitiv szerepet betöltött írók, mindenekelőtt Krúdy Gyula a közéletből való eltávolítását követelő levele és Császár Elemér, a lap szerkesztője egyetértő válasza.

3296. á.e.: A SZOVJET és az írói dijak. = M. Múzsa 1920. p. 143-144. A.

A Tanácsköztársaság alatti munkájukért tiszteletdijat felvett írók elmarasztalása "nemzetellenes" magatartásuk címén.

3297. J...s.: VÖRÖSMARTY-akadémia. = M. Múzsa 1920. p. 265. P.

Az 1918 végén alapított haladó szellemű intézmény kritikája.

3298. KIRÁLY György: A pesti irodalom. = F. Sz. 1921. p. 3-10. Bibliogr. szövegben. P.

Vita a Gondolat 1920. szept. 2-i sz.-ának a városi irodalmat "zsidónak" minősítő cikkével. A városi és provinciális irodalom szembeállításának tarthatatlanságáról.

3299. BARBUSSE Henri üdvözlő írása a Tűz-höz. = Tűz 1921. 1-2. p. 13-14. P.

Az értelmiség humanizmusának szubjektív korlátairól és ezek leküzdéséről.

3300. BEÖTHY Zsolt: A cultura politikája. = Bp. Sz. 1921. 53I. köt. p. 97-106. A.

A m. irodalom válsága, nemzetnevelő küldetése, feladata a nemzeti tudat megőrzésében az elcsatolt területeken és a m. "kultúrfölény" védelmében.

3301. SCHÖPFLIN Aladár: Konzervatív kritika, fejlődő irodalom. = Ny. 1921. [I.] p. 565-575. P.

Horváth János a haladó irodalmat bíráló állásfoglalása politikai tartalmáról. A Ny. művészeti irányának védelme.

3302. KIRÁLY György: A Nyugat a Revue des Deux Mondes-ban. = Ny. 1921. [I.] p. 802-804. A.

Jean és Jérome Tharaud-nak a fr. folyóirat 1921. ápr. 15-i 12. sz.-ában megjelent, a m. progresszív értelmiséget megbélyegző cikkének bírálata.

3303. SIKABONYI Antal: Az irodalom és a művészetek mai hivatása. = M. Helikon 1921. p. 1095-1102., p. 1165-1170. P.

Az irodalom elsekélyesedése, a társadalmi okok keresése.

3304. EGY halott művész cenzorai. = M. Iparmüv. 1922. p. 22-28. P.

Körösfői Kriesch Aladár műveinek emlékkiállítása kapcsán a főv.-i kurzuspolitika kritikája, mert a művész meztelen női alakokat ábrázoló alkotása bemutatását betiltatta.

3305. TURÓCZI-TROSTLER József: Király György (1887-1922). = F. Sz. 1922. p. 161-163. N.

K. Gy. ellenforradalmi üldöztetéséről és a terrorral szembeni helytállásáról is.

3306. MIHÁLY Barnabás: Művészetpolitika és politika az irodalomban. = Új Kultúra 1922. p. 211-213. P.

A művészet szabadságának kérdéséhez.

3307. [KIRÁLY György emlékszám.] = Ny. 1922. [1.] p. 629-716. Bibliogr. lábj.

Czakó Ambró: Király György, a publicista. /p. 641-643./ - Braun Róbert: Az elcsapottak a destrukció szolgálatában. /p. 645-647./ - Trócsányi Zoltán: A magyar ősköltészet. Király György könyve. /p. 656-661./ - Czebe Gyula: A hún kérdés mai állása./p. 662-669./

3308. SZENTIVÁNYI Ödön: Petőfi és a szociáldemokraták. = M. K. 1922. p. 719-725. T.

Petőfi forradalmi szemléletének tagadása.

3309. SZEKFŰ Gyula: Petőfi - centenárium. = Napkelet (Bp.) 1923. p. 21-25. A.

A költő történelemszemléletéről és forradalmiságáról.

3310. SZABÓ Dezső: Levél az ifjúsághoz. = Élet és Irod. 1923. 2. p. 22-45. P.

A keresztény kurzus erkölcseinek bírálata. A nacionalista diákság felhasználásáról a sztrájkok letörésében. Az irodalompolitikában úrrá lett terrorról.

3311. BERZEVICZY Albert: Petőfi politikai költészete. = Bp. Sz. 1923. 553. köt. p. 161-169. Ea.

Ea. a Kisfaludy Társ. febr. 11-i ülésén: a Tanácsköztársaság Petőfi-kultuszának megbélyegzése, P.S. pol.-i költészetének elítélése, mert ideológiájában "lehetetlennek tartotta" a haza és szabadság közötti ellentétet".

3312. -a.: AZ A BIZONYOS másik irodalom. A Nyugat jubileumi füzetéhez. = M. K. 1923. p. 419-423. P.

A Nyugat irányzatának bírálata fajelméleti alapon.

3313. × [BOLGÁR Elek]: Klassenkampf und Literatur in Amerika. = Arbeiter Literatur 1924. p. 1026.

3314. NAGY Lajos: Szabad-e, lehet-e ma írni a magyar írónak? = Ny. 1925. [1.] p. 483-493. P.

Az írói szabadság korlátozói: a közízlés, a cenzúra, a kiadói érdekek. Kosztolányi D. hozzászólását l. uo. [3.] p. 66-72.

3315. VOINOVICH Géza: Tanulságok Romain Rolland regényeiből. = Pásztortűz 1926. p. 85-86. P.

Műveinek a nemzetek megbékélését magas művészi szinten propagáló jellegéről.

3316. [LUKÁCS György]: Kispolgárok az ellenforradalomról. = Új M. 1926. [1.] p. 399-401. R.

Szabó Dezső "Segítség" és Gergely Sándor "Achrem Fickó csodálatos élete" valamint Móricz Zs. "Kivilágos kivirradtig" c. műve értékelése.

3317. [LUKÁCS György]: Kassák Lajos. = Új M. 1926. [2.] p. 675-678. P.

3318. VÁMBÉRY Rusztem: A költő mint felelőtlen elem. = Együtt 1927. jún. p. 7-9. P.

Az irodalmi alkotások hatása és az írók felelőssége.

3319. FÖLDES Sándor: Írói bátorság, írói felelősség. = Korunk 1927. p. 135-138. A.

Az írástudók árulásának formái Mo.-on.

3320. SZOKOLAY Béla: Művészetpolitikánk. = Híd 1927. p. 232-241., 1928. p. 71-79. T.

Kritikai áttekintés az 1840-es évektől.

3321. FÁY Árpád: "Nyugattól" a "Nyugatig". = 100 % 1927-1928. p. 97-101. P.

A lap depolitizálódása 1919 után.

3322. SÁNDOR Pál: Gorkij hazamegy... = Együtt 1928. ápr. p. 14-16. P.

Az író és a forradalom.

3323. HAL[ASI] Béla: A nagy Pintér. = Századunk 1928. p. 564-567. R.

Pintér Jenő kétkötetes magyar irodalomtörténete (Franklin, 1928.) politikai irányzatosságáról, szakmai fogyatékosságairól, ellentmondásairól.

3324. SZONDY György: Ifjúsági irodalmunk. = Iskolánkív. Népműv. 1928/29. p. 11-13. P.

Jav. az ifjúsági irodalom megrostálására.

3325. S.L.: MUNKÁSKIÁLLÍTÁS. = 100 % 1928-1929. p. 13-15. P.

1928. szept. 8-9. az MTE Wesselényi utcai helyiségében. Szocialista agitációs elemek élvonalbeli művészek alkotásaiban.

3326. FÁBRY Zoltán: Menekülő lira. = 100 % 1928-1929. p. 434-435. P.

A bethleni "konszolidáció" irodalmi mérlege.

3327. BÁLINT György: Irodalmi és művészeti vérvádak. = Toll 1929. 30..p. 26-28. A.

Progresszív művészet és politika.

3328. KEMÉNY Gábor: Kaffka Margit és a szociális lelkiismeret. = Korunk 1929. p. 108-113. T.

Társadalmi változás, csoportok és tipusok ábrázolása K.M. műveiben.

3329. BALLA [Ignác] Ignazio: La diffusione del pensiero ungherese in Italia. = Corvina 1929. p. 254-261. A.

Az ellenforradalmi Mo.-t támogató írók (Tormay Cecil, Herczeg Ferenc, Surányi Miklós, stb.) műveinek fordítása és kiadása a fasiszta Olaszországban.

3330. LAKATOS Imre: Julien Benda: La fin de l' éternel. (Éditon Nouvelle Revue Française) = E. H. 1929. [1.] p. 395-396. R.

Az irástudók árulásáról.

Művészet és világnézet

3331. ROZVÁNYI Vilmos: Révész Béla: Miniatürök. = Ny. 1920. [1.] p. 96-97. R.

A szocialista író fogalmáról.

3332. MOLNÁR Antal: Új művészet kapujában. /Vázlat./ = Aurora 1921. p. 158-165. P.

1918-ban írt cikk. A polgári művészet kritikája s a nacionalizmus művészetet alakító szerepéről.

3333. DIENES László: Egy magyar művész Bécsben. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 323-326. P.

Uitz Béla műveinek világnézeti tartalmáról. L. még erről Hevesy Iván cikkét Uitz Béla címen: Ny. 1922. [2.] p. 1205-1211.

3334. BARTA Sándor: Az új (szocialista) irodalom fejlődése, ideológiái és formai törvényszerűségei. = Akasztott Ember 1922. 3-4. p. 1-2. P.

3335. MOHOLY-NAGY László: Vita az új tartalom és az új forma problémájáról. = Akasztott Ember 1922. 3-4. p. 3-4. P.

A szocialista művészet feladatai és formája.

3336. KÁLLAI Ernő: Konstruktív forma és szociális tartalom. = Akasztott Ember 1922. 3-4. p. 4-5. P.

Konstruktivizmus és társadalmi forradalom.

3337. FÖLDES Jolán: Új művészet felé. = M. Írás 1922. p. 121-128. P.

Eszmeáramlatok és művészi kifejezés.

3338. FÜLEP Lajos: Művészet és világnézet. = Ars Una 1923. 1. p. 1-11., 2. p. 41-46., 3. p. 75-91. T.

3339. BORTNYIK Sándor: Művészet és proletárforradalom. = Akasztott Ember 1923. 1. p. 6-7. P.

3340. UITZ Béla: Kisérlet az ideológiai forma felé. = Ék 1923. p. 6-7. P.

A kultúra társadalmi meghatározottsága az építőművészet példáján.

3341. BÁCS Imre: Forrongó művészet világszemléleti képsikon. = Új Kultúra 1923. p. 323-326. P.

3342. MIGRAY József: Művészet és szocializmus. = Fáklya 1924. 1. p. 20-22. P.

3343. ÉBER László: Courbet és Proudhon. = Ars Una 1924. 8-9. máj.-jún. p. 322-325. R.

3344. RAITH Tivadar: Politika és művészet. = M. Írás 1925. p. 17. P.

Világnézet és művészet összefüggéseiről.

3345. SCHNELLER Margit: Tolsztoj világnézete és kultúrfilozófiai jelentősége. Pécs, Dunántúl, 1927. 51 p. Bibliogr. lábj.

62907

3346. HEKLER Antal: Művészet és világnézet. = Vox Academica 1927. [1.] p. 17-19. P.

A stílusváltozások függése világnézeti változásoktól. L. még erről: H.A.: Művészet és világnézet uo. p. 424-425.

3347. FÁBIÁN István: A francia konzervativizmus filozófiai alapvetői. - Maurras, Seillière, Maritain. - = Minerva 1927. p. 141-156. Bibliogr. lábj.
Ua. klny.: Minerva kvtár, 8.

3348. SZERDAHELYI Sándor: Szocializmus és művészet. Révész Béla 25 éves írói jubileumára. = Sz. 1927. p. 430-433. P.

3349. KASSÁK Lajos: Proletárművészet vagy szocialista művészet. = Munka 1928. 2. p. 33-34. P.

3350. ["AZ IRÁSTUDÓK árulása" vita]
Babits Mihály: Az irástudók árulása. = Nyugat 1928. [2.] p. 355-376. [Vitaindító.]

Korunk 1928. p. 817-821. (Nádass József)
Munka 1929. 5. p. 152-153. (Kassák Lajos)
Napkelet (Bp.) 1928. p. 750-753. (Halász Gábor)
Nyugat 1928. [2.] p. 761-762. (Osvát Ernő)
Nyugat 1929. [1.] p. 474-484. (Szilasi Vilmos)
Nyugat 1929. [1.] p. 554-556. (Ignotus [Veigelsberg Hugó])
Századunk 1928. p. 470-475. (Kecskeméti Pál)
Századunk 1929. p. 147-151. (Rubin László)
Századunk 1929. p. 258-260. (Farkas Geiza)
Toll 1929. 7. p. 36-37. (Ignotus Pál)

3351. FENYVESI Andor: Művészet és filozófia a háború után. (A háborút követő évek kultúrtörekvéseinek lélektani vizsgálata). = Századunk 1928. p. 534-546. T.

3352. BAUMGARTEN Ferenc: A XIX. század regénye. = Ny. 1929. [1.] p. 152-162. T.

Lukács Györgynek a Zeitschrift f. Aesthetikben (és önállóan is) megjelent Theorie des Romans c. tanulm.-ára hivatkozással, Rousseau, Kant és Nietzsche hatásáról a német, a fr. és az orosz regényirodalomra.

3353. (Dj.): MŰVÉSZI kritika vagy osztálykritika? = Korunk 1929. p. 163-164. A.

Az osztályszempontú kritika korlátairól.

3354. VILÁGNÉZET és irodalom. = Ny. 1929. [1.] p. 340-349., p. 409-413., p. 470-473. Ea.

Ignotus Pál, Ignotus Hugó, Kassák Lajos állásfoglalásai a Ny. által rendezett vitán.

3355. VAS István: Az irodalom marxi vizsgálata. = Korunk 1929. p. 581-584. R.

Bücher: Arbeit und Rhytmus, Mark Iczkowicz: La litterature à la lumière du matérialisme historique és más azonos irányú könyvek kapcsán.

Egyes írók művei körül zajlott világnézeti-esztétikai viták anyagából

3356. [VITA Ady életműve körül]
Schöpflin Aladár: Ady igazsága. = Ny. 1920. [1.] p. 124-126. P.

Ady forradalmisága, társ.-i elkötelezettsége.

3357. ZOLNAI Béla: Forradalom és irodalom. = Irodtört. 1921. p. 86-89. P.

Ady forradalmiságának bírálata.

3358. KIRÁLY György: Irodalmunk és közönsége. = F. Sz. 1921. p. 149-153. R.

Horváth János: Aranytól Adyig (Pallas, é.n.) c. művének, különösen az irodalom és közönsége kettészakadásáról, a modern irodalom elzsidósodásáról írt fejezeteinek éles bírálata.

3359. KIRÁLY György: Végszó az Ady-anthológia ügyében. = Ny. 1922. [1.] p. 266-268. P.

A Dóczy Gyula szerkesztésében kiadott 121 költeményt tartalmazó, Ady proletárverseit kirekesztő, gyűjtemény körüli vita politikai hátteréről.

3360. SCHÖPFLIN Aladár: Ady körül. = Ny. 1923. [1.] p. 296-304. T.

A kompromisszumot kereső és a protestáló politikai magatartás ellentéte a magyar történelemben az Ady körül zajló pol.-i viták kapcsán.

3361. [TIBORC] TIEDER Zsigmond: Ady bevonulása a magyar iskolákba. = Korunk 1926. p. 584-585. R.

Párkány Norbert "Ady versek. Magyarázatos kiadás az ifjúság számára" c. tendenciózusan válogatott és kommentált gyűjteményének értékelése.

3362 P[INTÉR] J[enő]: Ady problémák. = Irodtört. 1927. p. 341-353. T.

Az Ady hagyatéka körüli irodalmi és politikai háborúskodás körképe.

3363. GAÁL Gábor: Egy Ady-könyv és az Ady-kérdés. = Korunk 1927. p. 428-433. R.

Makkai Sándor: Magyar fa sorsa c. könyvéről. Az "Ady kérdés" mint a 20. sz.-i magyar szellemiség tisztázásának kérdése. Az akadémikus, ókonzervatív irodalompolitika ellentmondásos magatartása. Simándy Pál hozzászólását l. uo. p. 670-672.

3364. [AZ "IFJÚ szivekben élek" ankét előzménye és programja]
Németh László: Az Ady-pör. = Ttud. 1927. p. 248-266.
Berzeviczy Albert: Irodalmunk és a Kisfaludy Társaság. = Bp. Sz. 1927. 204. köt. p. 321-328.
Babits Mihály: A kettészakadt magyar irodalom. /Válasz Berzeviczy Albertnek/.
Schöpflin Aladár: A kettészakadt magyar irodalom. = Ny. 1927. [1.] p. 527-539., p. 606-610.
Berzeviczy Albert: Még egyszer: irodalmunk és a Kisfaludy Társaság. = Bp. Sz. 1927. 206. köt. p. 292-296.
A kettészakadt irodalom. = M. K. 1927. p. 464-467. [Vita az Adyval kapcs. nézetekről a Bp. Sz., a Széphalom, a Ny., a M. Hírlap, a Pesti Napló, a Bp. Hírlap hasábjain.]

Vargha Gyula: Beszéd a nagykőrösi Arany János Társaságnak 1927. május 26-án tartott közgyűlésén. = A. É. 1927. 38. köt. p. 199-201. [Makkai Sándor: Magyar fa sorsa c. könyvének bírálata is.]
Delney Tamás: Az új nemzedék. = Híd 1928. 1. p. 1-2.
Vajda Sándor [Lukács György]: Ady mint program. = 100 % 1927-1928. p. 321-324.
Szász Zoltán: "Ifjú szivekben élek". = Ny. 1928. [2.] p. 225-239.
x Fábián Dániel: Válasz Szász Zoltánnak. 1-2. rész. = Előszó 1928. szept. 16. p. 13-14., szept. 30. p. 13-14.
Kodolányi János: "Ifjú szivekben élek." (Válasz Szász Zoltánnak.) = 100 % 1928-1929. p. 35-41.
x Győry Dezső: "Ifjú szivekben élek." Egy Nyugat- kritika alkalmából. = Prágai Magyar Hírlap 1928. szept. 19. p. 4.
Kemény Gábor: Magyar polgárok szociális háromszöge. (Turanizmus- szocializmus-páneurópaiság). = Korunk 1928. p. 289-293.
Fábry Zoltán: Etnográfiai szocializmus. = Korunk 1929. p. 447.

3365. IFJÚ szivekben élek. A magyar fiatalság hitvallása Ady Endre költészetének tanulságai mellett. Bp., Híd, 1928. 63 p.
OSZK 56798

Móricz Zsigmond, Kodolányi János, Győri Dezső, Fábián Dániel, Simándy Pál, Féja Géza, Kodály Zoltán és mások írásai Ady művének jelentőségéről, a magyarság sorskérdéseiről. A Bartha Miklós Társaság 1928. máj. 3-6.-i Ady emlékünnepségének anyagából.

3366. ZOLNAI Béla: Tótágas Ady körül. = Széphalom 1928. p. 59-77. Bibliogr. lábj. T.

3367. HEVESI András: Az új magyar lira. = Széphalom 1928. p. 118-122. A.

Adyról és az Ady kritikáról.

3368. VAJTHÓ László: Én, Ady Endre. = Széphalom 1928. p. 186-189., p. 266-271., p. 347-360., p. 439-444. T.

3369. ADY Lajos: Mende-mondák és ferdítések Ady körül. = Széphalom 1928. p. 281-284. Bibliogr. lábj. A.

3370. FÖLDESSY Gyula: A költői lángelme világnézeti és esztétikai ismertetőjelei Ady Endre példájában. /Halála tizéves fordulójára./ = Századunk 1929. p. 92-99. P.

3371. [ADY vita] = Toll 1929. 11. p. 1-3., 12. p. 7-11., 13. p. 1., p. 7-21., 14. p. 6-8., p. 12-14., 15. p. 7-14., p. 16-21., 16. p. 5-6., p. 7-12., p. 17-19., 17. p. 7., p. 10-20., 18. p. 11-14., p. 14-16., p. 18-26., 19. p. 8-10., 21. p. 17., 22. p. 4-5. P.

Vészi József vitaindító, Kosztolányi Dezső a közvéleményt felkavaró cikke. Márai Sándor, Kassák Lajos, Ignotus, Dutka Ákos, Szász Zoltán, Spectator, Füst Milán, József Attila, A.E.-nek a m. irod. megújításában betöltött és politikai vezérszerepét elismerő, illetve részben - egészben vitató hozzászólásai, valamint az Ady körüli háborúság mögötti politikai és osztályszempontok feltárása. Zsolt Béla szerkesztői zárszava.

3372. NÉMETH Andor: Ady-revizió. = E. H. 1929. [2.] p. 504-508. A.

Ady művének társadalmi jelentőségéről, a körülötte zajló viták Kosztolányi D.-nek a "Toll"-ban megjelent írása nyomán.

3373. HARASZTI Sándor: Leszámolás a múlttal. = Korunk 1929. p. 660-662. A.

A Toll c. hetilap Ady - vitájáról. Komlós Aladár hozzászólását l. uo. p. 706-711.

3374. [VITA Babits Mihály Halálfiai c. művéről]
Irodalomtörténet 1927. p. 228-232. (Alszeghy Zsolt)
Korunk 1927. p. 582-583. (Komlós Aladár)
Könyvbarátok Lapja 1927. I. p. 64-67. (Schöpflin Aladár)
Láthatár 1927. 4-5. p. 37-40. (Rubin László)
Magyar Kultúra 1927. p. 825-827. (Gáspár Jenő)
Magyar Szemle 1927. p. 206-211. (Császár Elemér)
Magyar Szemle 1927. p. 211-213. (Farkas Gyula)
Múlt és Jövő 1927. p. 420-422. (Komlós Aladár)
Napkelet 1927. p. 650-654. (Rédey Tivadar)
Nyugat 1927. [1.] p. 771-787. (Földi Mihály)
Nyugat 1927. [2.] p. 312-316. (Ignotus [Veigelsberg Hugó])
Nyugat 1927. [2.] p. 542-550. (Tóth Aladár)
Nyugat 1927. [2.] p. 550-551. (Ignotus [Veigelsberg Hugó])
Nyugat 1927. [2.] p. 871-874. (Bohuniczky Szefi)
Pandora 1927. p. 233-245. (Szabó Lőrinc)
Pásztortűz 1927. p. 407-408. (Kiss Ernő)
Protestáns Szemle 1927. p. 598-600. (Németh László)
Századunk 1927. p. 320-323. (Benedek Marcell)
Századunk 1927. p. 323-324. (T. M.)
Századunk 1927. p. 511-517. (Kassák Lajos)
Századunk 1927. p. 605-608. (Kecskeméti György)

Századunk 1927. p. 608-611. (Tóth Aladár)
100 % 1929. p. 15. (Gergely Sándor)
Társadalomtudomány 1928. p. 85-87. (Pakodi Pál)
Toll 1929. 23. p. 11-16. (Németh Andor)
Szabó Dezső: Filozopter az irodalomban.
Babits M.: Halálfiai. Regény. Bp., Boór, 1929. 47 p. /Sz.D.: Kritikai füz., I/ 336464

A magyar társadalom Babits regényében. A magyar dzsentri és a zsidóság szembeállítása.

3375. [VITA Erdélyi József költészetéről]
Erdélyi Szemle 1928. 9. p. 8-10. (Molnár Sándor)
Magyar Kultúra 1928. [2.] p. 296-297. (Kilián Zoltán)
Napkelet 1928. [2.] p. 465-467. (Németh László)
Nyugat 1928. [2.] p. 204-205. (Tersánszky J. Jenő)
Nyugat 1928. [2.] p. 273-280. (Ignotus Pál)
Nyugat 1928. [2.] p. 283-289. (Tersánszky J. Jenő)
Nyugat 1928. [2.] p. 289-292. (Tóth Aladár)
Nyugat 1928. [2.] p. 292-295. (Ignotus Pál)
Protestáns Szemle 1928. 9. p. 667-668. (Marconnay Tibor)

A népi urbánus vita első megnyilatkozása.

3376. [VITA Hatvany Lajos Urak és emberek c. művéről]
Cél 1927. 1. p. 55-59. (Lendvai István)
Korunk 1927. p. 229-232. (Ligeti Ernő)
Könyvbarátok Lapja 1927. 1. p. 76-78. (Kárpáti Aurél)

Literatura 1927. 2. p. 31. (Mohácsi Jenő)
Múlt és Jövő 1927. p. 420-422. (Komlós Aladár)
Múlt és Jövő 1927. p. 221-222. (Patai Edith)
Napkelet 1927. p. 221-222. (Zsigmond Ferenc)
Nyugat 1927. [1.] p. 204-205. (Harsányi Zsolt)
Nyugat 1927. [1.] p. 283-285. (Ignotus)
Pandora 1927. p. 105-106. (Ignotus Pál)
Századunk 1927. p. 293-298. (Paál Ferenc)

3377. [SZABÓ Dezső Az elsodort falu c. művének fogadtatásából]
Budapesti Szemle 1919. [1.] p. 234-240. (Császár Elemér)
xDélmagyarország 1919. szept. 28. (Juhász Gyula)
Egyetemes Philológiai Közlöny 1921. p. 62-63. (Zsigmond Ferenc)
Erdélyi Helikon 1928. p. 577-588. (Németh László)
xGondolat 1919. okt. 5. p. 7-9. (Bodor Aladár)
xGondolat 1920. jan. 8. p. 9-10. (Bodor Aladár?)
xIfjak Szava 1919. nov. 23. p. 12. (Solymossy L.)
xIfjak Szava 1919. nov. 30. p. 13-14. (Palasovszky Ödön)
Katholikus Szemle 1920. p. 179-183. (Brisits Frigyes)
Korunk 1927. p. 593-600. (Kemény Gábor)
Nyugat 1919. p. 1020-1036. (Fülep Lajos)
Nyugat 1921. [1.] p. 219-224. (Dóczy Jenő)
Pásztortűz 1921. [1.] p. 70-73. (Kovács László)
Protestáns Szemle 1928. p. 573-577. (Karácsony Sándor)
Tűz 1922. p. 26-31. (Komlós Aladár)
Új Magyar Szemle 1920. [1.] p. 225-233. (Harsányi Kálmán)

x Vasárnapi Újság 1919. 340. sz. (Schöpflin Aladár)

E s z t é t i k a

3378. CSIKI Endre: Előtanulmányok az új esztétikához. = Napkelet (Kvár) 1920. p. 35-42., p. 154-160., p. 340-346. T.

Módszertani megközelítés.

3379. BOR Pál: Ember és művészet. /Egy kiadatlan esztétikából./ = M. Írás 1922. p. 25-32. P.

1915-ös keltezésű esszé.

3380. WANNEMACHER Fábián: Az utca esztétikája. = M. Iparmüv. 1923. p. 17-20. T.

3381. NÁDAI Pál: Izlésfejlődés és stíluskorszakok. [Ill.] Bp., Dante, [1924]. 150, [10] p. 15 t. OSZK 12.651/15

Keleti kultúrkörök. Keresztény művészet. Áttekintés a reneszánsztól a copf stílusig. Angol bútorművészet. A tört. - társadalmi tényezők szerepe.

Ism.: M. Grafika 1922. p. 11. (B[álint] A[ladár]) - M. Iparmüv. 1922. p. 22-23. - Ny. 1922. [1.] p. 221-222. (Bálint Aladár)

3382. ALEXANDER Bernát: A játék, az utánzás, a dísz. = Ars Una 1924. 6. p. 236-239., 7. p. 272-280. T.

A jelenségek esztétikai hatásáról, szociális funkciójáról.

3383. NÉMETH Antal: A gép esztétikája. = Periszkóp 1925. 3. p. 31-36. P.

3384. SPECTATOR: A művélvezet problémája. = KUT 1926. 7-8. p. 19-20. P.

Befogadás-esztétikai kérdések.

3385. MITROVICS Gyula: A magyar esztétikai irodalom története. Debrecen, Csáthy, 1928. [4], 448, VII p. 65820

Ism.: Minerva 1929. p. 117-122. (Keresztury Dezső)

3386. ELEK Artur: Az utcakép egyénisége. = M. Iparmüv. 1929. p. 6-7. P.

Az utca arculatát torzító berendezések, közlekedési eszközök, kirakatok stb.

3387. MARKOS Györgyné: A szépség, a ruha meg az otthon. = M. Iparmüv. 1929. p. 43-45. P.

A lakásdíszítés, öltözködés, az utca esztétikájának alakulása.

3388. HEVESY Iván: Budapesti városesztétika. = Toll 1929. 24. p. 30-31. P.

Művészet és közönsége. Kritika

3389. NÁDAI Pál: A művészet társadalmi szervezése. = M. Iparmüv. 1921. p. 3-6. T.

A művész és közönség viszonya. A közönség nevelése.

3390. KUDLÁK Lajos: Kritikusoknak és psychoanalitikusoknak! = Ma 1921. márc. 15. p. 67-68. P.

A művészeti kritika társadalomelemző feladatáról.

3391. NYIREŐ István: Könyveink és nemzeti kultúránk. = Ttud. 1921. p. 248-256. A.

Könyvkiadás, olvasási kultúra.

3392. LIGETI Ernő: Az írás szociális útja. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 492-495. P.

Író és közönsége viszonya.

3393. ZSADÁNYI Henrik: A felolvasó asztal. = Ny. 1922. [1.] p. 153-154. P.

A fiatal írók törekvése az új magyar irodalom népszerűsítésére.

3394. SÁNDOR Pál: Kétszer húsz esztendő. = M. Írás 1922. p. 184-187. P.

Zola Rougon - Maquart ciklusáról, annak társadalmi hatásáról.

3395. KASSÁK Lajos: Egy generáció tragédiája. (A bécsi Szabad Iskolában tartott előadásaim vázlata). = Ma 1923. 7-8. máj. 1. p. [14-15]. Ea.

A proletárság kultúrigényei. A proletkult. elutasítása.

3396. SCHÖPFLIN Aladár: Új idők irodalma. = P. Sz. 1924. p. 110-113. P.

Az olvasóközönség izlésváltozása. Adykultusz. A m. irodalom decentralizálódása.

3397. NAGY Lajos: Idegen regények garmadái. - RANSCHBURG Viktor: Válasz Nagy Lajos cikkére. - RÉVAY Mór János: A "garmadáról". = Ny. 1925. [2.[p. 215-227. P.

A magyar írók helyzete. Kiadási viszonyok, a közönség izlése, olvasáskultúrája.

3398. L[UKÁCS] Gy[örgy]: Jókai. = Új M. 1925. 12. p. 93-95. P.

J.M. művei tartós tömeghatásának világnézeti okai.

3399. GOMBOS Albin: Észrevételek az ifjúsági irodalommal kapcsolatos kérdésekhez. = M. Művelődés 1926. p. 1-8. P.

Az elemi- és középiskolai tanulók olvasói izlése. L. még Kovács Dezső cikkét uo. p. 33-46.

3400. FÓNAGY Béla: Reflexiók a "KUT" kiállítása körül. = KUT 1926. 2. p. 6-10. P.

A Képzőművészek Új Társaságának (KUT) közönségkapcsolatai.

3401. KIK a legolvasottabb írók? = Lit. 1926. 3. p. 11-12. A.

A Mo.-i Magántisztviselők Szövetsége Ady Könyvtárának 1925. évi jelentéséből.

3402. GÁSPÁR Endre: A kritika krizise. = Dok. 1926. p. 24-27. T.

A jelenkor művészetének formakereső tendenciái és ezek hatása a megváltozott kritikai gyakorlatra.

3403. HANKISS János: "Népszerű irodalom" és "detektívregény". = D. Sz. 1927. p. 50-53. Bibliogr. lábj. T.

3404. IMRE Sándor: A legújabb irodalom és az ifjúság. = Híd 1927. p. 67-72. T.

A modern irodalom tanítása és fogadtatása az iskolákban.

3405. HANKISS János: A "detektívregény" történetének vázlata. = D. Sz. 1927. p. 296-302. Bibliogr. lábj. P.

3406. SÁNDOR Pál: Közönség és irodalom. = Együtt 1927. aug. p. 31-32. A.

Egy oroszországi olvasásfelmérés eredményei.

3407. FUNK Sándor: Az "arany középút" esztétikája. = Századunk 1927. p. 565-568. P.

A közepes művészeti értékek népszerűségének okai.

3408. SZAKASITS Antal: Olvas a proletár. = Együtt 1928. márc. p. 4-6. P.

A színvonalas irodalom iránti érdeklődés növekedése a munkásság körében.

3409. LYKA Károly: Művészet és a vidék. = Műgyűjtő 1928. p. 66-67. P.

A szolnoki és a nagybányai művésziskolák hatása a helyi lakósság körében.

3410. [LUKÁCS György] KELEMEN László: Molnár Ferenc. = 100 % 1928-1929. p. 190-193. P.

Az író sikerének világnézeti és társadalmi okai.

3411. N[AGY] L[ajos]: A "közönség". = Forrás 1929. 1. p. 23. P.

A könyvolvasó és színházlátogató közönség fogalmának felülbírálata.

3412. FINTA Sándor: A new yorki szovjetorosz művészeti kiállítás. = M. Iparműv. 1929. p. 105-107. A.

Célja: a forradalommal kapcsolatos értetlenség eloszlatása. A kiállítás hatalmas tömegsikere.

3413. PERSIÁN Ádám: A rádió és a kritika. = Toll 1929. 30. p. 38-40. A.

A rádió kritikai műsorainak alacsony színvonaláról.

3414. NÉMETH László: Nép és író. = Napkelet (Bp.) 1929. p. 357-359. Ea.

Ea. a Bartha Miklós Társ. 1929. febr. 27-i Magyar föld estélyén.

3415. NÁDAI Pál: A polgár és a művészet. = Századunk 1929. p. 558-565.

Ponyvairodalom. Pornográfia

3416. H.E.: HÁBORÚT a pornográfia ellen. = Kat. Élet 1920. p. 148. P.

A bp.-i kirakatok pornográf képeiről.

3417. VENDEL János: Bojkottáljuk a szennyirodalmat! = Kat. Élet 1920. p. 279-280. P.

3418. SZENT-ISTVÁNY Béla: Pornográfia és büntetőjog. = M. Jogi Szle 1920. p. 484-493. T.

3419. K: AZ EROTIKUM. = M. Múzsa 1920. p. 521-522. A.

A "pornográf" irodalomról Babits M. odasorolt Eratója kapcsán.

3420. PAP József: Jegyzetek a pornográfiáról. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 191. A.

3421. RÓNAY Mária: A ponyva írói és olvasói. = Lit. 1928. p. 62-63. P.

3422. HÁY Gyula: Ponyva-láz. = Korunk 1929. p. 511-516. P.

... és tömeglélektani alapjai.

Színház

3423. KULTSÁR Miklós: A szlovenszkói magyar színészet. = Tűz 1921. 1-2. p. 100-102. P.

3424. FALUDI Iván: A XX. századbeli orosz színpad. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 790-793. Bibliogr. lábj. P.

L. még erről: F. I.: Az orosz színpad forradalma: uo. p. 1052-1056.

3425. HEVESI Sándor: A mai dráma válsága. = Bp. Sz. 1922. 548. köt. p. 9-29. T.

3426. ERNST, Paul: A modern dráma. = Ny. 1924. [1.] p. 79-86. P.

A drámai forma és a történelmi periódusok összefüggései /17-19. sz./ - A Ny.-nak ajánlott cikk.

3427. HEVESY Iván: Új Föld. = Ny. 1924. [1.] p. 1015-1016. R.

Az avantgarde iró-művészcsoport színpadi szerepléseiről.

3428. GERGELY Győző: A színház, a kritika és a közönség. = Sz. 1925. p. 108-111. P.

3429. MATHEIKA János: A forradalmi színház. = Új M. 1926. [2.] p. 97-99. A.

A szovjet színház fejlődéséről.

3430. NAGY Lajos: A színpadi szerző mint kortünet. = Századunk 1926. p. 376-384. P.

A polgári ideológiát szolgáló művek és az igazi irodalom.

3431. NÉMETH Antal: Az európai színházi kultúra mai helyzete. = Korunk 1926. p. 490-496. T.

3432. MOHOLY-NAGY László: A jövő színháza a teljes színház. = Dok. 1927. p. 6-8. T.

A hagyományos színpadi ábrázolás kritikája.

3433. BÁNÓCZI László: A színház válsága. = Láthatár 1927. 1. p. 18-20. P.

3434. SÁNDOR Pál: Politika a színházban. = Együtt 1927. nov. p. 12-13. P.

Erwin Piscator színházáról. L. még erről: Az új színház: Huszonegyedik Sz.

1928. p. 21., Materializmus a színpadon: uo. p. 87-88., Dienes László: A politikai színház. Az újra megnyílt Piscator színpad: Korunk 1929. p. 748-751.

3435. NEMES László: A német színpad a művészetek harcában. = 100 % 1927-1928. p. 56-59. P.

3436. A MAGYAR drámaírás válsága. = Ny. 1928. [1.] p. 173-198., p. 249-274. P.

A Nyugat ankétja. Heltai J., Bibó L., Feleky Géza, Földi M., Harsányi Zsolt, Ignotus Hugó, Karinthy Frigyes, Kassák L., Kárpáti Aurél, Laczkó Géza, Lengyel Menyhért, Révész Mihály, Schöpflin A., Babits M., Barta Lajos, Bárdos Artúr, Füst M., Gergely István, Hevesy Iván, Ignotus Pál, Jób Dániel, Mohácsi Jenő, Szini Gyula, Zilahy Lajos stb. hozzászólásai a válság okairól.

3437. JUHÁSZ Géza: Az új magyar dráma és a világsiker. = D. Sz. 1928. p. 290-300. P.

A dráma és közönsége színpadi szerzők példáin.

3438. KOMLÓS Aladár: Kurzus és színészkultusz. = Századunk 1928. p. 569-570. P.

A színészekkel kapcsolatban mestersége-sen szított kultusz társadalmi hátteréről.

3439. ZSOLT Béla: Nem kell színház? = Toll 1929. 1. p. 18-21. P.

A színház válságáról. - Relle Pál hozzászólása: uo. 2. p. 18-21., Kárpáti Aurélé uo. 3. p. 17-21., Bárdos Arturé uo. 4. p. 3-6., Pünkösti Andoré uo. 4. p. 19-22.

3440. NÉMETH Antal: A színjátszás esztétikájának vázlata. Bp., Franklin, 1929. 56 p. Bibliogr. p. 54-56. és lábj.
Előzmény: A "tudattalan" szerepe a művészi alkotásban. = Bp. Sz. 1929. 212. köt. p. 263-274. T.

Ism.: Ny. 1929. [2.] p. 121-122. (Kürti Pál)

3441. OLAY Ferenc: A magyar színjátszás története az utódállamok területén 1918-1928. = Bp. Sz. 1929. 215. köt. p. 215-240. Bibliogr. lábj. T.

A színházak felszámolásáról.

3442. GEREBLYÉS László: A géprombolók Budapesten. = Korunk 1929. p. 383-385. A.

A forradalmi munkásszínjátszás megújulása. E. Toller művének ea.-sáról.

3443. LACZKÓ Géza: A magyar színjátszás válsága. = E. H. 1929. [2.] p. 552-554. P.

Bp. monopol helyzete, a könnyű műfaj felülkerekedése, a mozi szerepe.

Z e n e

3444. MOLNÁR Antal: Bloch Ernst: Philosophie der Musik. München-Leipzig, 1918. = Ath. 1919. p. 146-151. R.

3445. KERESZTY István: Zene, irodalom és egyéb. = F. Sz. 1921. p. 63-64. P.

A zeneművészet helyzete az ellenforradalom kezdetén, a zeneművek kiadásának problémái.

3446. SÁGODY Otmár: Hangversenyéletünk reformja. = M. Helikon 1921. p. 110-112. P.

"Magyarázatos hangversenyek" programja.

3447. MOLNÁR Antal: Az énekkarok szerepe a kultúrában. = Kékmadár 1923. 10. p. 9-16. Ea.

A szolidaritás érzésének jelentkezése a kórusban.

3448. SEPRŐDI, I.: L'importance de Bela [!] Bartók dans l'histoire de la musique. = Cultura 1924. 3. máj. p. 295-297. P.

B.B. művének "legfőbb értéke": a különböző népi- nemzeti zenék tudományos mélységű feldolgozásával "az egyes fajokon felülemelkedő egyetemes értékű" zenéig jutott el, amelyben "a nemzeti érzés tökéletes egyensúlyba került a teljes humanitással".

3449. JUSTUS György: Tömegkórus és dal. = Dok. 1927. p. 25-26. T.

A közösségi éneklések szerepe a dalkultúra elterjedésében.

3450. JUSTUS György: Tiszta muzsika. = Dok. 1927. p. 31-32. P.

A zeneművészet és társadalom kölcsönhatása.

3451. GERGELY Sándor: Megjegyzések egy munkás dalosünnepséghez. = 100 % 1927-1928. p. 305-307. P.

A munkás- és polgári dalosegyletek közötti különbségek.

3452. MOLNÁR Antal: Az új zene. = Korunk 1928. p. 173-178. P.

A Bartók - Kodály - Sztravinszkij és Schönberg munkásságában kialakult modern zene, a dzsessz s a tánckultúra jellemzői, társadalmi hátterük.

3453. RAFFAY Sándor: Harc a nemzeti gondolatért a magyar zenén keresztül. = Ifj. Vez. 1928. p. 97-99. R.

Az idegen zene térhódításáról, a cigányzene és a régi magyar zenei hagyományok háttérbe szorulásáról.

3454. JEMNITZ Sándor: Magyar zeneélet. = Munka 1928. 2. p. 51-53. P.

A munkás zeneélet hiányolása, a hivatalos zenei irányzatok bírálata.

3455. FÜREDY F. Gusztáv: A jazz problémáiból. = D. Sz. 1928. p. 425-429. A.

A néger népzenétől a városi folklórig.

3456. FÜSSI Pál: Polgári zene - forradalmi zene. = 100 % 1929-1930. p. 228-231. P.

F i l m m ű v é s z e t

3457. SÁNTHA Pál: A mozi etikája és hatósági ellenőrzése. = Kat. N. 1922. p. 78-83., p. 106-112. T.

3458. SÁNDOR Pál: A mozizene. = M. Írás 1922. p. 151-153. P.

3459. LAZICZIUS Gyula: A mozi. = F. Sz. 1922. p. 258-260. P.

A film helye és szerepe a művészetek között.

3460. MOSZKITÓ: Néhány szó a mozgószínházakról. = K. N. 1923. II. p. 33-34. P.

A mozik "kártékony" hatásáról.

3461. HARSÁNYI Zsolt: Mozi. = Ny. 1923. [I.] p. 58-62. P.

A filmművészet perspektíváiról.

3462. BARABÁS Gyula: Mozi. = Sz. 1923. p. 182-184. P.

A mozi nézettsége, hatóereje.

3463. HEVESY Iván: A filmjáték formája. = Ny. 1924. [1.] p. 708-720. T.

Az új művészeti ág esztétikai sajátosságai.

3464. GRÓ Lajos: A filmművészet jelentőségéről. = Sz. 1925. p. 289-290. P.

A film szerepe a tömegek tudat- és ízlésformálásában.

3465. KÁLLAY Ernő: Potemkin. = Ny. 1926. [2.] p. 71-74. P.

A szovjet film korszakos jelentőségéről. A berlini előadások tömegsikerének ellentmondásos visszhangja.

3466. HEVESY Iván: Chaplin. = Korunk 1926. p. 401-414. T.

Művészetének és tömeghatásának gyökerei.

3467. KASSÁK Lajos: Az orosz film. = Korunk 1926. p. 567-574. T.

3468. KOMLÓS Aladár: A kivándorolt Balázs Béla. = Korunk 1926. p. 820-822. R.

B.B. Der sichtbare Mensch oder die Kultur des Films c. könyve kapcsán filmesztétikai munkásságáról.

3469. [x]GRÓ Lajos: A film útja. Bp., Általános kvkiadó, 1927.

Ism.: M. Irás 1927. 6. p. 16.

3470. NAGY Lajos: Iskolás elmélkedés a filmről. = Együtt 1927. máj. p. 22-26. P.

A film politikai manipuláns funkciója a tőkés társadalomban. Kara István hozzászólását l. uo. jun. p. 13-15.

3471. HEVESY Iván: A film szociológiája. = Új Föld 1927. p. 46-49., p. 67-68. P.

3472. FIALA Ferenc: Film és művészet. = Híd 1927. p. 61-62. P.

Technika és művészet együttélése.

3473. HEVESY Iván: A pesti filmkultúra. = Ny. 1927. [I.] p. 135-140. P.

- technikai, művészi, forgalmazási szempontból. A közönség igényeiről.

3474. GAÁL Gábor: A film és kritikája. = Korunk 1927. p. 502-509., p. 630-636. P.

3475. CASTIGLIONE Henrik: A magyar kinematográfia gazdasági jelentősége és helyzete. = Filmkultúra 1928. 5. p. 3-10. T.

3476. FALUS Ervin: A film kollektivitása. = Együtt 1928. máj. p. 17-20., jún. p. 29-31. P.

3477. GRÓ Lajos: A filmszinész szociológiájához. = Korunk 1928. p. 265-268. P.

3478. BALÁZS Béla: Movietone, a beszélő film. = Korunk 1928. p. 646-647. A.

A hangosfilm várható jövőjéről.

3479. GAÁL Gábor: A szótlan és a megszólaló film. = Korunk 1928. p. 737-739. A.

A hangosfilm jövőjéről.

3480. PALASOVSZKY Ödön: Lencse. = 100 % 1928-1929. p. 68-70. P.

A polgári filmgyártás kritikája.

3481. SZÉKELY Jenő: Vihar Ázsia fölött. - Orosz filmek -. = E. H. 1929. [I.] p. 238-240. P.

Pudovkin művészetéről.

3482. CASTIGLIONE Henrik: A kinematográfia karrierje. = Filmkultúra 1929. 5. p. 6-11. P.

A mozi elterjedése Mo.-on.

3483. SIKLÓS Ferenc: Meghalt egy művészet? - Itt a talkie. = Toll 1929. 24. p. 36-38. A.

A némafilm nekrológja.

3484. SIKLÓS Ferenc: Az orosz film. = Toll 1929. 30. p. 35-37. T.

3485. BÁRDOS Artur: Széljegyzetek a beszélő-filmhez. = Toll 1929. 33. p. 18-20. A.

3486. A MOZI és a rádió szociológiájához. Paul Honigsheim kölni professzor előadása a Magyar Társadalomtudományi Társulatban. = Ttud. 1929. p. 390-391. Ea.

3487. EGY év a magyar film történetében. Anno 1929. = Filmkultúra 1929. 12. p. 1-5. P.

A filmgyártást érintő jelentősebb események.

Képzőművészet, iparművészet. Népművészet

3488. WILDNER Ödön: Az új fényűzési adó. = M. Iparműv. 1920. p. 32-34. P.

Az 1920. évi XVI. törvénycikk kommentára.

3489. RÉTI István: Képzőművészeti nevelés. = Ny. 1920. [1.] p. 245-256. P.

Többek közt a rajztanárok helyzetéről és a vizuális nevelés társadalmi szerepéről.

3490. HEVESY Iván: Művészet. = F. Sz. 1921. p. 163-167. P.

A képzőművészeti kiállítások színvonalának csökkenése, az "utca művészete", a plakátművészet.

3491. PETROVICS Elek: Iparművészetünk sorsa. = M. Iparműv. 1922. p. 43-45. P.

3492. KOZMA Lajos: Az iparművészet jövő fejlődéséről. = M. Iparműv. 1923. p. 35-37. P.

3493. ERNST Endre: Egy új művész egyesülés. = Ars Una 1924. 6. p. 247. A.

15 progresszív magyar képzőművészből álló társaság /K.U.T = Képzőművészek Új Társasága/ alakulása.
[Rippl-Rónai, Vaszary J., Beck Ö.F., Bornemissza, Czigány D., Egry J., Kmetty J., Kozma, Koszta, Márffy, Medgyessy F., Perlrott, Szobotka, Szőnyi, Vedres Márk.]

3494. RÓZSA Miklós: Diadalmi ének. = KUT 1926. 2. p. 2-7. P.

A Képzőművészek Új Társasága (KUT) eredményei.

3495. RABINOVSZKY Máriusz: Művészi életünk pangásáról. = Ny. 1926. [1.] p. 1023-1026. P.

3496. ELEK Artúr: A magyar iparművészet nehéz ideje. = M. Iparműv. 1927. p. 2-4. P.

3497. KASSÁK Lajos: (Az új építészet...) = Dok. 1927. p. 19. P.

3498. FORGÓ Pál: Építőművészet vagy építőipar? = Dok. 1927. p. 27-29. P.

A hagyományos építőművészet válsága.

3499. KÓS Károly: Magyar képzőművészet Erdélyben. = Híd 1927. p. 38-41. P.

3500. NÁDAI Pál: A kézműipar szelleme. = Századunk 1927. p. 558-564. P.

Az iparművészet és a képzőművészet közeledése.

3501. FORGÓ Pál: Az új építészet problémái és eredményei. = Korunk 1927. p. 681-688. T.

3502. NÁDAI Pál: Népművészet és hagyomány. = Műgyűjtő 1928. p. 2-3. P.

A népművészet és az "úri" művészet viszonya.

3503. VISKI Károly: A magyar népművészet irodalma. = Mügyűjtő 1928. p. 18-19. P.

A fontosabb művek.

3504. CZAKÓ Elemér: A magyar népművészet válsága. = Ethn. 1928. p. 65-70. Ea.

3505. MOHOLY-NAGY László: Az ember és a háza. = Korunk 1929. p. 298-299. A.

Az új építészet feladatai.

a. TÁRSADALMI FEJLŐDÉS

3506. SZEGEDY István: Politika és erkölcs. = Ny. 1920. [1.] p. 299-310. T.

A társadalmi fejlődés elméleti kérdéseiről.

3507. BIBÓ István: Az emberiség múltjáról és jövőjéről. = Ttud. 1921. p. 115-135. Bibliogr..lábj. T.

Az Einstein-féle relativitáselmélet és Spengler kultúrpesszimizmusa vulgarizáló értelmezésének veszélyei.

3508. GYŐRGY János: Társadalmi megújulás. A régi rend bomlása és az újnak csirái. = F. Sz. 1922. p. 10-12. P.

3509. KAAS Albert: Társadalmi irányok és forradalmak élettana. = M. Élet 1922. p. 109-114. P.

3510. IGNOTUS [VEIGELSBERG Hugó]: Napoleon óta. = Ny. 1922. [1.] p. 157-166., p. 244-251. P.

A polgári forradalmak átmenete a "konszolidációba".

3511. GEŐCZE Sarolta: A fejlődés iránya. = M. G. Sz. 1923. p. 11-23. P.

Keresztényszocialista nézőpont.

3512. LANDLER Jenő: Az iparosodó Magyarország. = Új M. 1925. 1-2. p. 14-22. P.

A szociáldemokrata "agrárfeudális ország" elmélet bírálata.

3513. VÁMBÉRY Rusztem: Az új és a Régi küzdelme. = Századunk 1926. p. 1-18. T.

3514. RADVÁNYI László: Nötzel, Karl: Die soziale Bewegung in Russland. Ein Einführungversuch auf Grund der russischen Gesellschaftslehre. Stuttgart-Berlin-Lpzg, Deutsche Verlagsanstalt 1923. 556 p. = A. Sw. 1926. Bd 56. p. 270-272.

Az orosz 19. és 20. sz.-i társadalomtudományi elméletekkel foglalkozó német mű tudománytalanságáról.

3515. 'SIGMOND Andor: A társadalmi fejlődés iránya. = Ttud. 1926. p. 380-392. T.

3516. SELTMANN Rezső: A fejlődés törvényszerűtlensége a történelemben. = Korunk 1926. p. 443-448. P.

Ligeti Sándor hozzászólása: uo. p. 623-627., Németh Antalé uo. p. 637-639., Vas Béláé uo. 1927. p. 257-263.

3517. IGNOTUS [VEIGELSBERG Hugó]: Lenin és Ghandi. = Ny. 1927. [1.] p. 918-921., [2.] p. 220-221. R.

3518. -ts: A TECHNIKAI túlfejlődés katasztrófája. = V. Sz. 1927. p. 1107-1111. P.

3519. VÁMBÉRY Rusztem: Van-e haladás? = Századunk 1928. p. 73-86. Bibliogr. p. 86. T.

3520. ANGYAL Pál: A haladás problémája az emberi gondolkodás történetében. = Ttud. 1928. p. 141-161. Bibliogr. szöveg között. T.

3521. VÁRKONYI Hildebrand: A fejlődés eszméje és a szellemi tudományok. = Bp. Sz. 1928. 210. köt. p. 161-181. Bibliogr. lábj. T.

3522. CSORBA Ferenc: Az emberiség haladásáról. = Bp. Sz. 1928. 211. köt. p. 368-386. T.

... és a haladáseszme fejlődéséről: Comte, Quetelet, Spencer.

3523. MAKAY Miklós: A keletközépeurópai államrendszer problémája. = Századunk 1928. p. 593-608. T.

A gazd.-i - társadalmi fejlődés elmaradottsága Ny.-Európához viszonyítva. A nemzetállamok kialakulásának elkésettsége.

3524. [HALASY-] NAGY József: A fejlődés eszméje. = Ath. 1929. p. 1-59. Bibliogr. lábj. T. Ua. klny. Bp., M. Fil. Társ., 1929. 59 p. OSZK 10.045/3

Tört. áttekintés az ókortól. p. 43-52.: A fejlődés-eszme szociológiája címen Hegel, Spencer és Marx elméletének "életlenségé"-ről.

Ism.: E. Irod. Sz. 1929. p. 398-399. (Tavaszy Sándor) - Jövő útjain 1929. p. 117. (Bitterbinder Miklós)

3525. BÉKÉSSY Sándor: A társadalmi fejlődés iránya. = U. M. F. 1929. 1. p. 72-78. P.

b. REFORM, FORRADALOM

3526. BUD János: A kommunizmus után. = K. Sz. 1919. 3-12. p. 137-184. Bibliogr. lábj. P.

Az 1917-1919-es orosz és m. szoc. forradalmak példájára hivatkozva a szocializmus megvalósíthatatlanságának "bizonyítása".

3527. [x]LUKÁCS György: Forradalom és ellenforradalom Németországban. = Proletár 1920. aug. 26. p. 7-8.

3528. FRAKNÓI Vilmos: Martinovics élete. Bp., Athenaeum, 1921. 284 p. Bibliogr. lábj.
321682

Függelékben a jakobinus mozgalomra von. gazdag adattár.

Ism.: Ny. 1921. [2.] p. 1205-1206. (Zsadányi Henrik)

3529. KUNFI [Zsigmond] Sigmund: Der Sonne entgegen. = K. 1923. p. 121-129. P.

A szocialista és nemzeti függetlenségi mozgalmak nemzetközi térhódítása a huszas években.

3530. MÜLLER Lipót: Francia politikai eszmék a reformkor irodalmában. = E. Ph. K. 1923. p. 164-180. Bibliogr. lábj. T.

3531. KAMOCSAY Jenő: Aristoteles tana a forradalmakról - keresztény tan. = M. K. 1923. p. 168-170. P.

A forradalmak "jogtalansága" és "erkölcstelensége".

3532. KUNFI [Zsigmond] Sigmund: Der Bauer in der Revolution. = K. 1923. p. 253-257. P.

A bulgáriai parasztfelkelés jelentősége.

3533. AZ EURÓPAI agrárforradalmak. = M. Szöv. 1923. p. 334-335. P.

Európa gazdasági és társadalmi megújulása a földreformtól függ.

3534. GERGELY Sándor: A Dózsa-féle parasztforradalom története. Bp., 100 % kiad., 1925. 61 p. OSZK 10.118/4

Ism.: Korunk 1929. p. 478-479. (e.á.) - Sz. 1929. p. 165. (Révész Mihály)

3535. [BOLGÁR Elek]: [Einleitung?] = Die Achtundvierziger Reden und Dokumente der Europäischen Revolution. 1848-49. Berlin, Neuer Deutscher Verl. 1928. /Redner der Revolution, Bd VII/2/

3536. GERMANUS Gyula: A török forradalom. = Bp. Sz. 1928. 208. köt. p. 342-371. Bibliogr. lábj. R.

Dselál Nuri A török forradalomról c. könyve alapján az 1922-es forradalmi átalakulásról.

3537. [MOLNÁR] JESZENSZKY Erik: A Párizsi Kommün. = 100 % 1928-1929. p. 337-339. P.

3538. [MOLNÁR] JESZENSZKY Erik: Osztálypárt és tömegek harca a francia forradalomban. = 100 % 1929-1930. p. 268-270. P.

1789-1793.

F ö l d r e f o r m

3539. BUZA Barna: A kommunista összeesküvés. Hogyan kezdődött a zsiványdiktatúra? Kommunizmus vagy földosztás? Bp., Rovó ny., 1919. 78 p. OSZK ZKT

A polg. dem. forradalom tervezett földreformjának dicsérete, a szocialista forradalom agrárpolitikájának egyértelmű megbélyegzése.

Ism.: M. G. Sz. 1920. p. 66-67. (gk.)

3540. VARGA Jenő: A földkérdés a magyar proletárforradalomban. Ekaterinburg, O.K.P. Agitációs Oszt. Közp. Irod., 1920. 15,[1] p. /Forradalmi Írások/ PI/63

Ua. németül: Die Agrarfrage in der ungarischen proletärischen Revolution. Reichenberg, Runge, 1922. 19 p.

3541. LÁZÁR Andor: Birtokreform. = M. G. Sz. 1920. p. 16-27. P.

A Károlyi-rezsim földpolitikájának tendenciózus értékelése. Ellenforradalmi földref. ígérete.

3542. A MAGYAR földbirtok balkanizálása. (2. kiad.) Bp., Hornyánszky ny., 1921. 167 p. 75951

Az 1918 előtti agrárfejlődés dicsérete. A mérsékelt földreform szükségességéről. A csehszlovák, román és jugoszláv földreform mint a régi mo.-i agrárviszonyok "bolsevik" tipusú "balkanizálása".

Ism.: M. G. Sz. 1921. p. 697-698. (-gnl- [Gesztelyi Nagy László])

3543. SEBESS Dénes: Új Románia földbirtokpolitikája Erdélyben. Bp., Népies irod. Társ., 1921. 187 p. 48950

Ua. németül: Die Agrarpolitik Neu-Rumäniens in Siebenbürgen. [Berlin], Gruyter, 1921. 178 p. 62755

A román kormány a nemzetiség rovására folytatott agrárpolitikájáról.

Ism.: J. 1921. p. 316-317. (Meszlény Artúr) - T. Sz. 1926. p. 215-217. (Lebényi) - Vierteljahrsschrift f. Sozial- u. Wirtschaftsgeschichte 1924/25. p. 271-273. (Harold Steinecker) -

3544. JAKABFFY Elemér: A telepfosztás erkölcsi alapja. = Napkelet (Kvár) 1922. p. 65-73. A.

A román agrárreformról.

3545. CSÁSZÁR Károly: A jugoszláv agrárreform. = Békejog és Békegazd. 1922. 9. p. 253-257. P.

3546. KOVÁCS János: A Károlyi-kormány földreformja. = Március [a F. Sz. utóda] 1923. p. 4-8. P.

3547. PÁL Gábor: A székelyföldi közbirtokok és az agrárreform. = M. Kisebbség 1923. p. 4-15., p. 46-57. T.

3548. JAKABFFY Elemér: A régi telepesek pusztulása. = M. Kisebbség 1923. p. 319-323. A.

Kisajátítási eljárások. Dokumentumokkal.

3549. SEBESS Dénes: Az új agrárdemokráciák. Bp., Légrády, 1925. 146 p. 58698

Ua. németül: Die neuen Agrardemokratien. Lugos, Husvéth-Hofer, 1926. 110 p.

Kitekintés a 19. sz.-i nyugat-európai agrárreformokra, agrárforradalmakra. Agrárreformok a szomszédos államokban 1919 után.

Ism.: K. Sz. 1926. p. 57-58. (R-n.) - M. Kisebbség 1926. p. 731-741. (Albrecht Ferenc) - P. Sz. 1926. p. 524-526. (Albrecht Ferenc) - Ttud. 1926. p. 60-62. (ifj. Rácz Lajos) - U. Jb. 1927. p. 308-309. (Z.)

3550. VARGA [Jenő] Eugen: Materialen über den Stand der Bauernreform. Hamburg, Hoym, 1925. 176 p.

V. J. bev.-e: p. 5-11. Áttekintés az öt világrész parasztszervezeteiről és földref. mozgalmairól.

3551. xOROSZ Mihály: Szocializálási kisérletek a mezőgazdaságban különös tekintettel a hazai viszonyokra. Bp., 1928

Részlet a könyvből: A Károlyi-kormány és a kommunizmus földreformja: M. G. Sz. 1928. p. 457-463.

3552. ARADI Viktor: A romániai agrárkérdésről. = Huszonegyedik Sz. 1928. p. 1-6., 2. p. 45-47. Bibliogr. lábj. P.

A birtokviszonyok fejlődése.

3553. AGRÁRREFORM és optánspör. = Huszonegyedik Sz. 1928. p. 65-68. Bibliogr. lábj. P.

A birtokviszonyok 19. és 20. századi alakulása Erdélyben és a romániai agrárreform.

3554. JANCSÓ Benedek: Az agronomokról és viselt dolgaikról. = M. Sz. 1928. [2.] p. 349-353. A.

A romániai agrárreform körüli visszaélésekről.

3555. BODROGKÖZY Zoltán: A magyar agrármozgalmak története Kossuth Lajos fellépésétől Nagyatádi Szabó István haláláig. Bp., Egyet. ny., 1929. 1. rész. Bibliogr. lábj.

71137

I.) 336 p.

Kisgazdapárti szempontok.

Ism.: D. Sz. 1929. 10. p. 555-556. (K.)

3556. ÖRSY Attila: Új jobbágyfelszabadítás előtt. = Ú. M. F. 1929. 1. p. 28-30. A.

A földreform szükségességéről.

3557. [GAGYI Jenő] ETÉDI: La reforme agraire sur les territoires arrachés a la Hongrie. = R. H. 1929. T. 40 p. 153-168., p. 193-225. T.

... Csehszlovákiában, Romániában, Jugoszláviában.

A Nagyatádi-féle földreform

(L. még: Parasztság)

3558. MAILÁTH József: A magyarországi birtokpolitikai reform előzményeiből. Bp., Benkő, 1920. 48, [1] p. 339659

Ua. németül: Zu der Vorgeschichte der Besetzpolitischen Reform in Ungarn. Bp., Pester Lloyd, 1925. 55 p.

Ism.: K. Sz. 1920. p. 714-717. (Matlekovits Sándor)

3559. KENÉZ Béla: A készülő földtörvény. = Ú. M. Sz. 1920. p. 8-22. P.

Érvelés adatokkal a nagybirtokrendszer érdekeit maradéktalanul tiszteletben tartó látszat-reform mellett.

3560. A FÖLDBIRTOKREFORM. A Magyar Közgazdasági Társaság ankétja. [1920. ápr. 21. - ápr. 26.] = K. Sz. 1920. p. 131-245. Ea. Klny. is.

Matlekovits Sándor, Sebess Dénes, Hantos Elemér, Buday Barna, Somogyi Manó, Éber Antal, Teleszky János és mások előadásai, illetve hozzászólásai.

3561. KOLLÁR László: A földbirtokreform. = J. 1920. p. 317-343. T.

Az Országos Földbirtokrendező Bíróság feladatáról és szerepéről.

3562. CZETTLER Jenő: A Magyar Gazdaszövetség és a birtokreform. Bp., Stephaneum, 1921. 27 p. 339661

A Rubinek Gyula - Nagyatádi Szabó István-féle reformjavaslat kapcsán a nagybirtokosok szervezete birtokrendezési programjainak magasztalása.

3563. THURÁNSZKY [László] Ladislaus (szerk.): Das ungarische Bodenreform und das Grundbesitzpolitik Ungarns. Gesetze und Verordnungen. Bp., Pallas, 1921. 189 p.
OSZK 298.013

Tört. visszapillantás. Az 1920. XXXVI. tc. A vitézi telkek adományozása.

3564. FOGOLYÁN Lukács: A magyar agrárreform. = Aurora 1921. p. 187-195. P.

A demokratikus földbirtokreformra vonatkozó elméletek összevetése az 1920-as magyar földreformmal. Ennek kritikája.

3565. CZETTLER Jenő: A birtokreform. = M. G. Sz. 1921. p. 212-227. Ea.

3566. KOÓS Zoltán: A földbirtokreform. = K. Sz. 1921. p. 368-388. T.

Perspektivák az 1920. évi XXXVI. tc. végrehajtásával kapcsolatban.

3567. MAILÁTH József: A birtokreform a gyakorlatban. Vázlatokkal, okiratmásolatokkal és fényképekkel. Bp., Benkő, 1922. 45 p.
341717

Adatok parcellázásról, földbérletről a szerzőnek saját és rokonai birtokán.

Ism.: M. G. Sz. 1922. p. 231-232. (-gul- [Gesztelyi Nagy László]) - Századok 1922. p. 283-285. (-j-)

3568. TAKÁCS József: A magyar földbirtokreform. = Sz. 1922. p. 117-125. P.

A Nagyatádi-féle földreform bírálata.

3569. BUDAY Barna: A földreform a politikában. = M. Élet 1922. p. 253-256. P.

Az 1920-as földreformtörvény végrehajtásáról.

3570. DÉNES István: A földreform Magyarországon és a földreform jelentősége. Bp., Globus ny., 1923. 85 p. Bibliogr. lábj.

3571. SEBESS Dénes: A földosztás Magyarországon. = J. 1923. p. 1-14. P.

A törvény bírálata.

3572. DESEŐ Antal: A földbirtokreform. = M. G. Sz. 1924. p. 148-165. Bibliogr. p. 165. T.

Az 1920. XXXVI. tc. értelmezése, gyakorlati végrehajtásának problémái.

3573. DÉNES István: Miért pusztul Magyarország? Bp., Szerző, 1925. 124 p. Bibliogr. lábj. 57661

Döntően a földbirtokmegoszlásról, radikális földreform szükségességéről, vám- és adópolitikáról.

3574. KONKOLY-THEGE Gyula: Magyarország földbirtokviszonyai és a földbirtokreform. Előszó: Bernát István. Bp., Hornyánszky ny., 1925. 38 p., 5 t. 34273I
Eredetileg megjelent: M. Stat. Szle 1925. 10. p. 386-401. Ea.

Ea. A Nagyatádi-féle földreform várható eredményeiről.

Ism.: M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1926. mell.: Technika és Közgazdaság. p. 14-15.

3575. RÁCZ Béla: Földreform és parasztkérdés Magyarországon. = Új M. 1925. 1-2. p. 23-30. P.

A magyar birtokmegoszlás és mezőgazdasági osztálytagozódás, a horthysta agrárreform lényege, adatokkal.

3576. A FÖLDREFORM próbatétele. = Új M. 1925. 5. p. 247-254. P.

Az 1920. XXXVI. tc. végrehajtásának előódázásáról.

3577. [x]TORNAY G. V.: Die Bodenreform und ihre Wirkung auf die Entwicklung der ungarischen Landwirtschaft. Bp., Grill, 1926. 100 p.

A m. földreform történetéből.

Ism.: K. Sz. 1926. p. 818-819. (Mattyasovszky Miklós)

3578. VARGA István: A magyarországi birtokmegoszlás egyenetlensége és a földbirtokreform. Statisztikai tanulmány. = K. Sz. 1926. p. 25-35. Bibliogr. lábj. T.

3579. SCHANDL Károly: Birtokpolitika és földreform Magyarországon. Kiad. a M.kir. Földmüvelésügyi Min. Bp., Pallas ny., 1927. 58 p. 64466

A földbirtokreformot hivatalból védelmező, túlértékelő munka.

Ism.: K. Sz. 1927. p. 658-659. (Éber Antal) - M. Stat. Szle 1928. p. 109-110. (Th[irring] L[ajos])

3580. NEUBAUER Ferenc: A földbirtokreform liquidálása. = K. Sz. 1927. p. 21-46. Ea.

Javaslatok a finánciális okokra hivatkozással elvetélt földreform végrehajtására állami pénzforrások és a földhözjutottak hozzájárulásai segítségével.

3581. BÉCSY Bertalan: A földbirtokreform szabta új feladatok. = Új Élet 1927. p. 36-38. P.

Az 1920-as földreform.

3582. ZENTAY Dezső: A földbirtokreform és a magyarországi földbirtokviszonyok... = Sz. 1927. p. 122-127., p. 163-169., p. 207-211., p. 296-300. Bibliogr. lábj. T.

Az 1921-es földreform értékelése. Nemzetközi összehasonlítás, bő statisztikai adattár.

3583. A FÖLDREFORM pénzügyi megoldása. = Új M. 1927. p. 270-275. T.

A "Gazdák Propaganda Szövetsége" követelése: a haszonbirtokhátralék és a megváltási összegek állami, tehát közjogi formában való behajtása.

3584. DÉNES István: Harc a föld népéért. Bp., Légrády [1928]. 284 p. 94731

Főként az agrárkérdéssel foglalkozó 1922-26-os képviselőházi referátumok a hozzászólásokkal.

3585. Az ELLENFORRADALOM földreformjának eredményei és tanulságai. = Új M. 1928. [1.] p. 53-57. A.

3586. FELLNER Frigyes: A földbirtok-reform financirozása Magyarországon. = Bp. Sz. 1928. 211. köt. p. 249-267. Bibliogr. lábj. T.

- külföldi kölcsönökből.

3587. NEUBAUER Ferenc: Földbirtok megoszlás és többtermelés. = K. Sz. 1928. p. 425-443. T.

Az ország mezőgazd. fejlődése a részleges birtokreform után.

3588. KORNFELD Móric: A földreform befejezése. = M. Sz. 1928. [4.] p. 240-243. P.

3589. [x]BÁNDY Ferenc (szerk.): A földbirtokrendezés befejezése. Bp., Tisza, 1929. 425. p. XLI. p.

Ism.: U. Jb. 1929. p. 509. (Z.)

3590. TORNAI Lajos: Birtokpolitikánk útjai és a földbirtokreform. = Ttud. 1929. p. 248-256. A.

... a világháború utáni Magyarországon. Statisztikák: A huszas évek földbirtokreformja nem hozott érdemleges változást a birtokmegoszlásban, de "újabb földbirtokreform nem jöhet szóba".

F o r r a d a l m a k

3591. SZABÓ Ervin: Társadalmi és pártharcok a 48-49-es magyar forradalomban. Bev. és sajtó alá rend.: Jászi Oszkár. Wien, Bécsi Magyar Kiadó, 1921. 383 p. Bibliogr. lábj. 315618

Első nagyszabású vállalkozás a forradalom marxista nézőpontú vizsgálatára, a kötet élén /p. 9-30./ Jászi Oszkár, Szabó Ervin és életmunkája c. portrévázlata.

Ism.: B. M. U. 1921. szept. 18. p. 7. (Polányi Károly) - F. Sz. 1921. p. 321-323. (Supka Géza) - Ny. 1922. [1.] p. 34-39. (Király György) - Uo. 1922. [1.] p. 349-351. (Braun Róbert) - Századok 1921-1922. p. 410-417. (Mályusz Elemér)

3592. SZENDE [Pál] Paul: Die Krise der mitteleuropäischen Revolution. Eine metaphysische Version. Tübingen, Mohr, 1921. 41 p.

Az 1919-1921-es forradalmi mozgalmak szociológiai elemzése.

Ism.: K. 1921. p. 296. (Fritz Roger)

3593. CZEBE Gyula: A görög forradalom századik évfordulója. = Aurora 1921. p. 86-91. P.

Az 1821. márc. 6-i forradalom értékelése.

3594. SZENDE Pál: A forradalom tömeglélektanához. = Világosság 1921. ápr. 6. p. 201-202. T.

3595. KÁRMÁN Elemér: Az ethika jövője. = Aurora 1921. p. 99-103. P.

A forradalmak "megelőzése" az erkölcs "átalakításával".

3596. VARGA Jenő: Vengerszkaja revolucia 1848-1849 gg. = 75-letijü revolucii 1848-1849 gg. Szbornik sztatej. Moszkva, Krasznaja novi, 1923. p. 163-186.

3597. SZENDE [Pál] Paul: Zur Soziologie der Revolution. = K. 1923. p. 329-337. T.

3598. SZEKFŰ Gyula: Negyvennyolcas történetünk mai állása. = Napkelet (Bp.) 1924. p. 243-253. R.

Steier Lajosnak Beniczky Lajos 1848-1849-es emlékezéseihez írt bev. tanulmányáról, az emlékiratokról s a forradalom alatti nemzetiségi problémákról.

3599. DRAGOMIR Silviu: Avram Jancu és N. Balcescu. = M. Kisebbség 1924. p. 780-782. A.

A.J. és N.B. magatartása az 1848-as forradalom idején.

3600. BALLA Antal: T.E. Masaryk, Die Weltrevolution. Erinnerungen und Betrachtungen 1914-18. Berlin, 1925. = Ttud. 1925. p. 364-370. R.

3601. TONELLI Sándor: Forradalom és ellenforradalom. = Századunk 1926. p. 337-349. T.

3602. X[BOLGÁR Elek]: [Az 1848-as forradalom.] = Bol'saja Szovetszkaja Enciklopedia 10. köt. 1928. p. 46-47.

3603. ECKHARDT Sándor: A francia forradalom eszméi Magyarországon. Bp., Franklin, 1924. 222 p. /Ember és természet, 7/

OSZK 12653/7

Ism.: Ath. 1925. p. 68. (g.) - Irodtört. K. 1925. p. 138-139. (Hankiss János) - K. N. 1925. 5-7. sz. p. 58. (ifj. Halmay Elemér) - M. K. 1925. p. 458-459. (sz.i.) - Minerva 1925. p. 86-88. (Várkonyi Hildebrand) - Napkelet (Bp.) 1925. p. 79-81. (Koszó János) - P. Sz. 1925. p. 26-27. (Rácz Lajos) - Századunk 1926. p. 86-87. (v.i.)

3604. TAMÁS Aladár: A kínai forradalom. = 100 % 1927-1928. p. 259-261. P.

3605. MESZLÉNYI Antal: A magyar katholikus egyház és az állam 1848/49-ben. Bp., Szt István Társ., 1928. 258 p. Bibliogr. p. 251-253. és lábj. /Szt István kvek, 58/

63333

Kitekintés a külföldi (francia) forradalomra is. Egykorú hazai és külföldi sajtóforrások, prímási és püspöki levéltári anyagok felhasználásával.

Ism.: Bp. Sz. 1928. 209. köt. p. 148-151. - Kat. N. 1928. p. 38-39. (A.K.) - M. K. 1927. p. 1017-

1018. (Martin Aurél) - M. Művelődés 1928. p. 21-22. (Cs[abai] I[stván])

3606. LUKÁCS [GYÖRGY] Georg: Otto Rühle, Geschichte der Revolutionen Europas. III Bände (357, 336, 302 p.) Dresden, Kaden u. Co. 1927. = A. G. S. 1929. p. 160-162. R.

3607. HORNYÁNSZKY Gyula - SZÜCS-SZOMOR Lajos: Theodor Geiger: Die Masse und ihre Aktion. Ein Beitrag zur Soziologie der Revolution. Stuttgart, Enke, 1926. VIII, 193 p. = Ttud. 1929. p. 134-137. R.

Szocialista forradalom

3608. JÁSZI Oszkár: Danton vagy Napoleon? = B. M. U. 1921. júl. 17. p. 1-2. P.

Az orosz forradalomról. L. még uo. nov. 20. p. 1.: J.O.: Lenin napoleoni frontja.

3609. MOÓR Gyula: A bolsevizmus elméleti alapjai. = Ttud. 1921. p. 443-460. Bibliogr. lábj. T.

A marxizmus egyes tételei és a szovjet antiszocialista érveléssel.

3610. POLÁNYI Károly: Hivő és hitetlen politika. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 984-990. P.

Az orosz forradalom eszmei "kudarcáról".

3611. NIKLAI Péter: Diehl, Karl: Die Diktatur des Proletariats. 2. Aufl. Jena, Fischer, 1928. = Ttud. 1925. p. 211-213. R.

A szovjethatalom közeli bukását jövendölő mű dicsérete.

3612. LENIN és Trockij. = Diogenes 1925. 5. p. 18-21., 6. p. 5-8., 7. p. 4-8. P.

Szerepük a szoc. forradalomban.

3613. HUSZÁR Károly: Az égő Oroszország. Bp., Dante, 1926. 333 p. Bibliogr. p. 319-324. OSZK ZKT

Oroszország röv. tört. A szocialista forradalom ellenforradalmi szempontú értékelése.

Ism.: M. G. Sz. 1926. p. 161-168. (Czettler Jenő) - M. K. 1926. p. 404-408. (Mester János) - Sz. 1927. p. 115-116. (Révész Mihály] Rm.)

3614. KOVRIG Béla: Az új Oroszország /1917-1926/. Bp., Franklin, 1926. 400 p. Bibliogr. p. 391-394. és lábj. OSZK ZKT

Az ideológia és a gazdaság (hadikommunizmus, NEP) elemzése és összevetése, ellenforradalmi szempontból.

Ism.: E. K. 1926. p. 189. (Bárány László) - K. Sz. 1926. p. 327-329. (Trócsányi György) - Lit. 1926. 4. sz. p. 31-32. - M. Mérn. és Építész Egyl. 1926. p. 39. (Andreich Jenő) - Századunk 1926. p. 159-161. (Kiss Dezső)

3615. [AZ OROSZ proletárforradalomról.] = Új M. 1926. [2.] Klsz. p. 1-33. P.

Kun Béla: A szocializmus építésének három szakasza.(p. 1-11.); Landler Jenő: Az orosz forradalom és a magyar munkásosztály.(p. 13-17.); Alpári Gyula: Az orosz forradalom ellenségei.(p. 17-20.); Hevesi Ákos: Mit adott a proletárforradalom a parasztságnak.(p. 28-33.) és más cikkek.

3616. [TIBORC] TIEDER Zsigmond: Német munkások - Szovjetoroszországban. = Sz. 1926. p. 421-422. R.

Egy német munkáscsoportnak a volt Putyilov művekben tett látogatása illetve beszámolója kapcsán a szovjetellenes prop.-ról.

3617. BUCHINGER Manó: Szovjetoroszország jubileuma. = Sz. 1927. p. 397-403. P.

A szovjethatalom tíz éve.

3618. [AZ OKTÓBERI szocialista forradalom.] = Új M. 1927. Klsz. p. 5-117. T.

Kun Béla, Hajdú Pál, Hevesi Ákos, Varga Jenő, Révai József, Landler Jenő, Lukács György, Szántó Béla tanulmányai.

3619. [x]KUNFI [Zsigmond] Sigmund: Klassenkampf. = Arbeiter Zeitung 1927. dec. 15.

Az orosz szoc. forr. hatása a munkásmozgalomra.

3620. SZLADEK Barna: Az orosz forradalmak és ellenforradalmak története. Bp., Szerző, 1928. 74 p. OSZK ZKT

Az 1917-1922-es események vázlata ellenforradalmi megvilágításban.

Ism.: Századunk 1928. p. 258-259. (sg.)

3621. ADORJÁN Andor: Adolf Joffe. = Ny. 1928. [1.] p. 63-72. N.

A. Jofféről halála alk., az orosz szoc. forr. irányának alakulásáról az 1920-as években.

Magyarországi forradalmak 1918/1919

(L. még: Társadalomtörténeti források. Memoárok)

3622. SZABÓ László: A bolsevizmus Magyarországon. A proletárdiktatura okirataiból. Bp., Athenaeum, 1919. 240 p. 43614

Ellenforradalmi kommentárral.

Ism.: Századok 1920. p. 393-398. (Balanyi György)

3623. JÁSZI Oszkár: Magyar kálvária, magyar feltámadás. A két forradalom értelme, jelentősége és tanulságai. Wien, Bécsi M. K., 1920. 168 p.
Ua. németül: Magyariens Schuld, Ungarns Sühne. Übersetzt von Andreas Sas. Geleitw. von Max Bernstein. München, Verl. f. Kulturpolitik, 1923. [2.] XV, 249, [2] p.
Ua. angolul: Revolution and counter-revolution in Hungary. Intr. by R.W. Seton-Watson. London, King, 1924. XXIII, 239 p. 56926

Ism.: A. G. S. 1921. p. 99-105. (Szende Pál) - Aurora 1921. p. 196-208. (Csécsy Imre) - B. M. U. 1920. okt. 31. p. 3. (Rédei József) - M. Kisebbség 1924. p. 860-861. (T.T.) - Napkelet (Kvár) 1921. p. 690-692. (Kádár Imre) - Ny. 1921. [1.] p. 297-303. (Fenyő Miksa) - Pásztortűz 1921. p. 108-109. - Ttud. 1921. p. 297-302. (H.J.) - Világosság 1920. dec. 22. p. 478-279. (Rónai Zoltán) - Világosság 1923. febr. 4. p. 6. (Rédei József)

3624. [KUN Béla] KOLOZSVÁRY Balázs: Forradalomról forradalomra. /A kommunisták feladatai Magyarországon/. Moszkva, M. Agitációs Osztályok Központi Irodája, 1920. 46 p.

Ua. németül: KOLOZSVÁRY [Bálint] Blasius: Von Revolution zu Revolution. Wien, Verl. Neue Erde, 1920 55 p. P 2890

A M. Tanácsköztársaság megdöntését követő polit. helyzet, fehérterror, a kommunista párt újjászervezése, új szocialista forradalom perspektívája.

3625. xKUN Béla: Revolutionary essays. London, Brit. Soc. Party, 1920. 55 p.

3625. A PROLETÁRDIKTATURA Magyarországon. A bolsevista rémuralom hiteles története. Szerk.: Huszár Káoly. Bp., Újságüzem Kiad., 1920. 219 p.
xUa. németül: Die Proletardiktatur in Ungarn. Regensburg, Kösel-Pustet, 1920.

H.K., Bódy Tivadar, Prohászka Ottokár és mások ellenforradalmi agitációs célzatú írásai.

Ism.: A. Sw. 1922. Bd. 49. p. 852. (G. Colm) - M. P. 1921. p. 61-66. (Kemény Ferenc) - Sz. 1920. p. 393-398. (Balanyi György)

3627. RUDAS László: A szakadás okmányai. Adalékok a magyarországi proletárdiktatura bukásához. Wien, Kommunisták Németausztriai Pártja, 1920. 74 p. Bibliogr. lábj. P 1/62

A szociáldemokrácia, a szakszervezetek szerepe és viszonya a KMP-hez, a proletárdiktatúrához.

3628. SZÁNTÓ Béla: Osztályharcok és proletárdiktatúra Magyarországon. Radek Károly előszavával. Moszkva, Kommunista Internacionale, 1920. 90 p. P 1/65
Ua. németül: Klassenkämpfe und die Diktatur des Proletariats in Ungarn. Mit einem Vorwort von Karl Radek. Wien, "Neue Erde", (1920), 100 p. P 3558

Vázlat a szoc. forradalom közvetlen előzményeiről és lefolyásáról.

3629. A BOLSEVIZMUS Magyarországon. Szerk.: Gratz Gusztáv. Bp., Franklin, 1921. XXII. 861 p. 62117

Részben vezető burzsoá szakemberek, köztük Balogh József, Matlekovits Sándor, Wlassics Gyula, Berzeviczy Albert, Czakó Elemér, Imre Sándor, Breit József eredeti forrásokra is hivatkozó tendenciózus tanulmányai a Tanácsköztársaság állam- és jogrendszeréről, kül- és belpolitikájáról, gazdasági intézkedéseiről, oktatási reformjairól, irodalmi, művészeti életéről, hadseregéről stb. a munkáshatalom megvalósíthatatlansága bizonyításának céljával.

Ism.: F. Sz. 1921. p. 69-70. (Czakó Ambró) - M. G. Sz. 1922. p. 114-118. (Bj.) - M. Ped. 1921. p. 61-66. (Kemény Ferenc) - Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1921. p. 70-71. (r.)

3630. BUZA Barna: Hogy veszett el Magyarország? Bp., Schimkó, 1921. 40 p. P 2470

A világháború és az 1918-1919-es forradalmak értékelése polg. demokratikus nézőpontból.

3631. THARAUD, Jean - Jérome THARAUD: Bolchévistes de Hongrie. = Revue des Deux Mondes 1921. p. 611-652., p. 757-804. P.

A világháború kitörésének mo.-i előzményei. Tisza I. szerepe. Károlyi Mihály és Kun Béla forradalmi tevékenységének szélsőséges ellenforradalmi antiszemita jellemzése. Hivatkozások levéltári forrásokra és személyes informátorokra, benyomásokra.

Ism.: Ttud. 1921. p. 509-518.

3632. GARAMI Ernő: Forrongó Magyarország. Emlékezések és tanulságok. (3. kiad.) Lpzg-Wien, Pegazus, 1922. XII, 243, [1] p.
B 943/865
51021

Az 1918-1919-es forradalmakról.

3633. S[ZEKFŰ Gyula] J[ulius]: Hungary. - History (1918-1921.] = Encyclopaedia Britannica. The new volumes. 12. ed. London-New York, Encycl. Brit., 1922. vol. 31. p. 405-406., p. 415-418.

Mo. ált. gazd.-társad.-kult. jellemzése. - Az 1918-1919-es forradalmak, az ellenforradalom és fehérterror eseményei ellenforradalmi megvilágításban.

3634. RÉVAI József: A magyar proletárdiktatúra keletkezéséhez és bukásához. = Egység 1922. 3. p. 1-3. P.

3635. STROMFELD Aurél: Népköztársaság és tanácsköztársaság Magyarországon. = F. Sz. 1922. p. 288-289. P.

"Szerző készülő emlékirataiból."

3636. FERDINANDY László: Indokolt és indokolatlan forradalmak. - A Károlyi- forradalom. = M. K. 1922. p. 396-402., p. 464-467. P.

3637. BŐHM Vilmos: Két forradalom tüzében. Októberi forradalom. Proletárdiktatura. Ellenforradalom. Wien, Bécsi M. K., 1923. 487, X, [1] p.
8-28857
B 323/224

Ua. németül: Im Kreutzfeuer zweier Revolutionen. München, Verlag Kulturpolitik, 1924. 552 p.

Ism.: Die Gesellschaft 1925. [1.] p. 461-462. (Julius Braunthal)

3638. KELEMEN Béla szerk.: Adatok a szegedi ellenforradalom és a szegedi kormány történetéhez. (1919.) Naplójegyzetek és okiratok. Bevezető rész Tonelli Sándor: A szegedi forradalmi mozgalmak. Szeged, Bp., Szerző-Politzer, 1923. 605 p.

OSZK ZÁRT 503.367

Bő forrásanyaggal az 1918-1919-es forradalmak helyi hatásáról, vonatkozásairól.

Ism.: M. K. 1923. p. 119-121. (Czékus Géza)

3639. KORCSMÁROS Nándor: Forradalom és emigráció. Bp., Szerző, 1923. 181, [1] p. /Magyar bajok, 1/

54114
B 819/103

Az 1918-1919-es forradalmak békés győzelméről újságíró szemmel.

Ism.: Diogenes 1923. 13. p. 14-17. (Fényes Samu)

3640. ÖT év multán. A Károlyi-korszak előzményei és céljai. (Bp., Globus ny.), [1923]. 221, [2] p.

319606

Buza Barna, Dénes Lajos, Fényes László, Nagy Vince, Rupert Rezső, Supka Géza, Szász Zoltán, Vámbéry Rusztem az őszirózsás forradalomról, jogrendszeréről, a földreformról, a nemzetiségi kérdésről stb.

Ism.: Sz. 1924. p. 34-40. (Nemess Bálint)

3641. [x]LEWIN, J. O.: K isztorii vengerszkoj revolucii. = Ausland 1924. Adat az U. Jb. 1925. p. 140-ről.

3642. ZEMPLÉNI [Imre] Emerich: Die Sowjetführer Ungarns. = U. Jb. 1924. p. 362-392. Bibliogr. lábj. Ea.

Werner Sombart szemináriumán tartott referátum: "szociológiai elemzés" formájában ellenforradalmi nézőpontú portrék Kun Béláról, Szamuely Tiborról, Pogány Józsefről, Lukács Györgyről, Kunfi Zsigmondról és összefoglalóan a munkáshatalomról.

3643. KUN Béla: Lesz-e még forradalom Magyarországon? = Új M. 1925. 1-2. p. 3-13. P.

Az októberi és márciusi forradalom megdöntésének okairól. A munkásmozgalom helyzete az 1920-as években.

3644. NYÍRI Gyula: Az októberi forradalom demokráciája 1918-1919. Bp., Hornyánszky, 1926. 116 p.
Ua. németül: Die Regierung Károlyi in Ungarn 1918-1919. Bp., Hornyánszky, 1926. 136 p. Bibliogr. lábj. OSZK ZKT

Ellenforradalmi értékelés.

Ism.: Ttud. 1926. p. 446-447.

3645. A MAGYAR proletárdiktatura főtanulságai.= Új. M. 1926. [1.] p. 147-157. P.

3646. JUHÁSZ Viktor: A proletárdiktatura és előzményei Székesfehérvárott. Függ.: A román megszállás. Székesfehérvár, (Csitáry ny.), 1927. 436 p. Bibliogr. p. 395-396. és lábj. /Közlemények Székesfehérvár város történetéből, 1. köt./ OSZK ZKT

3647. LENIN a magyar proletárdiktaturáról. = Új M. 1927. p. 83-94. T.

A témára vonatkozó beszédeinek ism.-e.

3648. [A MAGYAR Tanácsköztársaság kilenc év távlatából.] = Új M. 1928. p. 145-167. T.

Kun Béla, Bolgár Elek, Lukács György, Szántó Béla, Vágó Béla, Hajdú Pál, Vántus Károly írásai a szoc. forradalom jelentőségéről, nemzetközi helyzetéről, a belső ellenforradalom jelenségeiről.

3649. KUNFI [Zsigmond] Sigmund: Die Besiegten. = K. 1928. p. 545-553. P.

Az őszirózsás forradalom értékelése.

c. TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI MOZGALMAK, SZERVEZETEK

3650. POLITIKAI pártprogramok. = M. G. Sz. 1922. p. 32-44. A.

A Honvédelmi Párt, a Független Kisgazda Földmíves Polgári Párt programja.

3651. PÁSZTOR Mihály: A "kurzus" a városházán. = Sz. 1922. p. 112-116. P.

Wolff Károly pártjának bírálata.

3652. SULYOK István: Magyar Párt. = M. Kisebbség 1923. p. 1-3. P.

A feloszlatott Magyar Szövetség helyébe alakított párt feladatairól.

3653. [MICHELS, Robert a politikai párt szociológiájáról írt könyve 2. kiadásának magyar fogadtatása.]

Lukács György: R. M.: Zur Soziologie des Parteiwesens... Lpzg, 1928. = A. G. S. 1928. p. 309-315. R.

Ottlik László: R. M.: Zur Soziologie des Parteiwesens... Lpzg, 1925. = Ath. 1926. p. 66-68. R.

Szende Pál: R. M.: Zur Soziologie des Parteiwerens. = K. 1926. p. 88-91. R.

3654. LOTZ Antal: Az ifjúsági mozgalmak lélektani indítékai. = M. K. 1926. p. 173-183. Bibliogr. lábj. P.

A társadalmi válságok miatt az "öregekből" kiábrándult ifjúság értékkereső törekvéseinek kielégítése valláserkölcsi motivumokkal.

3655. VARGA Sándor, Kibédi: A német diákság munkája. Szeged, Hírlapkiad. ny., 1927. 17, [3] p. /Bethlen Gábor Kör (Kolozsvár-Szeged) kiadvai, 1/ OSZK 10.271/1

A németországi kommunista diákmozg.-ról. A hitlerista mozg. pozitív jellemzése. Egyéb német diákszervezetek.

3656. RUBIN László: A marxizmus megbukott, de él a szocializmus. Indítvány Polgári Szocialista Párt alapítására. = Láthatár 1927. 4-5. p. 2-16. T.

A cikk mottója: "Világ szocialistái szövetkezzetek!"

3657. N[EMES] CZIKE Gábor: A katolikus nőmozgalom. = M. K. 1928. p. 538-543. P.

3658. SZENDE Pál: Pártharcok és pártélet Franciaországban. = Századunk 1925. p. 337-349. T.

Ellenforradalmi, fajvédő szervezetek

3659. KUNFI Zsigmond: Deres és vitézi rend. = Világosság 1920. szept. 1. p. 220-223. P.

A Horthy-rezsim hatalomra juttatását segítők "vitézzé" avatása, földhöz juttatása.

3660. JELENTÉS az Országos Széchenyi-Szövetség 1919/20. évi működéséről. = M. G. Sz. 1920. p. 250-258. A.

A "nemzet feltámadását" segítő Szöv. újjászületése Bp. román megszállása után - 1919. aug. 18. Programja: "egy keresztény Galilei Kör" kifejlesztése. Agitátorképző tanfolyamának előadói többek közt: Hoffmann Géza, Heller Farkas, Krisztics Sándor, Lendvai István, Milotay István, Turi Béla, gróf Andrássy Gyula, Weis István, Kovrig Béla.

3661. GRAGGER Róbert: Die turanische Bewegung in Ungarn. = U. Jb. 1921. p. 156-160. A.

A mozg. 1914 előtti előzményei, háború alatti tevékenysége. A Turáni Társaság. Tudományos törekvések a finn-ugor népekkel való kapcsolatok feltárására. A Körösi Csoma Társaság alapítása 1920-ban.

3662. MEZŐGAZDASÁGI szociálpolitikai szemináriumot... = M. G. Sz. 1921. p. 645-650. A.

... az Orsz. Széchenyi Szövetség rendezésében - 1921. márc. - jún.

3663. AZ ORSZ. SZÉCHENYI-Szövetség története. = M. G. Sz. 1922. p. 353-364. P.

Gesztelyi Nagy László: Alakulásától a kommunizmus bukásáig. 1905. november 25-től 1919. augusztus 3-ig. - Csepregi Horváth János, ifj.: Az újraéledés kora a kommunizmus bukásától napjainkig.

3664. HUSVÉTH József: A radikális szocializmus fegyverei és ellenszerei. = Kat. Sz. 1922. p. 536-542. A.

"Nemzet- és fajvédelmi" szervezetek létrehozása, a kistulajdonosi egzisztenciák szaporítása.

3665. A FOEDERATIO Emericana kézikönyve. Bp., M. Jövő kiad., 1923. 48 p. OSZK 321.881

Az 1921. jún. 29-én alakult kat. diákszöv. kiadványa.

3666. SCHWARZ Elemér: A Foederatio Emericana. = Kat. N. 1923. p. 11-13. A.

Az 1921. jún. 29-i alakulásról, feladatairól.

3667. SZABÓ Dezső: A titkos szervezetekről. = Élet és Irod. 1923. 3. p. 22-27. P.

A fajvédelmi, turáni, keresztény, irredenta és egyéb frazeológiák leple alatt szervezkedő karrierista értelmiségiek egyesületeiről.

3668. FARKASS Jenő: A Vitézi Rend a magyar élet távlatában. = M. Sz. 1928. [4.] p. 317-326. T.

A szervezet megalakítása, összetétele, feladata. 60.000 hold szétosztása 10.000 tag között.

3669. A "SASOK". = Új M. 1928. [2.] p. 379-384. P.

Az "Ébredő Magyarok" munkáscsoportja, utóbb a "Magyar Fassiszta Munkások Pártja" elnevezés alatti működéséről.

Keresztényszocializmus

3670. HALLÓSY Tibor: A keresztény szocializmus mibenléte és bírálata. = Rel. 1920. p. 57-72. P.

3671. BERNÁT Gyula: A keresztyén szocializmusról. = M. G. Sz. 1921. p. 403-413. P.

3672. JÁSZI Oszkár: Keresztény szocializmus és szocialista kereszténység. = B. M. U. 1922. dec. 24. p. 1. P.

3673. URR György: Ifjúság és kereszténységszocializmus. Bp., Nemzeti Munkáskvtár, 1923. 15 p.
341682

3674. DVIHALLY Géza: A kereszténységszocialista bányász mozgalom. Beszámoló jelentés a kereszténységszocialista bánya- és kohómunkások Országos Szövetségének 1923-24. évi működéséről és az 1925. évi május hó 25-én tartott II. országos kongresszusról. Székesfehérvár, Vörösmarty ny., [1925]. 32 p.
342862

3675. MIGRAY József: Az egyház, a munkáskérdés és a kereszténységszociális szakszervezetek. Bp., Népszava, 1925. 38, [2] p. Bibliogr. lábj. /Szocialista agitációs iratok, 38/
OSZK 14.323

3676. MIHELICS Vid: A szakszervezkedés elmélete és iránya. Pécs, Dunántúli Egy. ny., 1928. 53 p. Bibliogr. lábj. 67438
Eredetileg megjelent: Ttud. 1928. p. 162-212.

... Nyugat-Európában a világháború után. Részl. a fasiszta korporációról és a kerszoc. szakszervezetekről.

Ism.: M. K. 1928. p. 391-392. (Csiky Géza)

3677. MIHELICS Vid: XIII. Leó és a szociális állam. = M. K. 1928. p. 81-89. Bibliogr. lábj. P.

A Rerum novarum által elindított kerszoc. mozg. helyzetéről.

3678. MIHELICS Vid: A szakszervezet és a szociális állam. = M. Sz. 1928. [4.] p. 51-58. P.

A mo.-i kerszoc. mozg. útkeresése, "fáziskésése" az olasz fas. korporációkhoz képest.

3679. PINTÉR József: A Kolping-mozgalom célkitűzései és munkája. = Ifj. Vez. 1928. p. 170-175. P.

A Katolikus Legényegylet célja és feladatai.

Gazdaszövetség, Faluszövetség, Gyáriparosok Szövetsége

3680. [CZETTLER Jenő]: A Magyar Gazdaszövetség a kommunismus alatt. = M. G. Sz. 1920. p. 8-15. Ea.

Az OMGE likvidálása. Gesztelyi Nagy László és a Gazdaszöv. többi vezetőjének "passzív ellenállása".

3681. GESZTELYI NAGY László: Egy negyedszázad eredményei. A Magyar Gazdaszövetség 25 éve. Bp., Stephaneum, 1921. 38 p.

OSZK 273.828

Eredetileg megjelent: M. G. Sz. 1921. p. 87-120.

3682. DARÁNYI Ignác: A múltról a jövőnek. = M. G. Sz. 1921. p. 1-3. P.

A M. Gazdaszöv. szerepe 1896-os alapításától.

3683. SCHANDL Károly: A kisgazdatársadalom öntudatra ébresztése és a Magyar Gazdaszövetség. = M. G. Sz. 1921. p. 61-71. P.

Tört. áttekintés: 1890-1919.

3684. A MAGYAR Gazdaszövetség jubiláris közgyűlése. = M. G. Sz. 1921. p. 185-199. P.

Bernát István ünnepléséről. - A Szöv. fejlődéséről irattári dokumentumok alapján.

3685. MATLEKOVITS [Sándor]: A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének 20 éves fennállása. = K. Sz. 1922. p. 497-500. P.

3686. A FALUSZÖVETSÉG. = Új M. 1927. p. 157-160. P.

Cserkész-, leventemozgalom

3687. [x]BÉLDI Alajos: Testnevelés - honvédelem. = Magyar Katonai Közlöny 1920. p. 43-56. Klny.: Védelmi tanfolyam p. 23-47.

3688. OLASZ Péter: A magyar cserkésznevelés megindítása. = M. K. 1923. p. 486-496. P.

3689. BENE Lajos: Ifjúsági egyesületek. = Falu 1925. p. 138-139. A.

A levente mozg.-ról. L. még erről: Kozma Imre cikkét uo. p. 12-14.

3690. HERMANN Győző: A cserkészmozgalomról. = Falu 1925. p. 328-331. P.

3691. A LEVENTE és a sport. = Új M. 1927. p. 312-314. P.

- mozgalom mint a militárizmus előiskolája.

3692. SIK Sándor: Az ifjúsági mozgalmakról. = Ifj. Vez. 1927. p. 9-14. P.

A német és magyar cserkészmozgalmakról, azok viszonyáról, a leventemozgalomról.

3693. ÁFRA NAGY János: Hézagtalanul végre kell hajtani a testnevelési törvényt! = Ifj. Vez. 1927. p. 66-70. P.

Az 1921-es, mintegy 900.000 fiatalt érintő "Levente-törvény" végrehajtásáról. Ne legyen senki, aki kibújhatna a "Levente vaskeze alól".

3694. SIPŐCZ Jenő: Beköszöntő. = Ifj. Vez. 1927. p. 1. P.

A folyóirat programja: a leventeoktatók munkájának támogatása.

3695. SZEDERKÉNYI Anna: Törvényt a leányok iskolánkívüli nevelésére és beszervezésére. = Ifj. Vez. 1928. p. 50-52. P.

A levente és cserkészmozgalom mellett a lányokat iskoláskoruktól családi és kenyérkereső szerepükre nevelő mozgalom és szervezet teremtésének sürgetése.

3696. EPERJESSY István: Irányító gondolatok a székesfővárosi leventemozgalom fejlesztéséhez. = V. Sz. 1928. p. 866-873. P.

3697. XBALOGH Edgár: A magyar cserkészet megújhódása. = Vetés 1928. 1. (szept.) p. 1-2.

A szlovenszkói ifjúság Baden- Powell-i, cserkészetének új ifjúsági mozgalommá való átalakulásáról. L. még Kodolányi János cikkét: Cserkészek Szlovenszkóban. = Magyarország 1928. aug. 10. p. 7.

Galilei Kör, Sarlósok, Bartha Miklós Társaság

3698. XBROGYÁNYI Kálmán: Sarlósok. = Vetés 1928. 1. (szept.) p. 1.

A Sarló-mozgalom első próbálkozásairól. L. még uerről Dobossy Imre cikkét uo. p. 2-3.

3699. RUBIN László: Emlékezés a Galilei körre. = Munka 1928. 1. p. 28-29. P.

3700. RUBIN László: A Galilei Kör története. /Alakulásának huszadik évfordulója alkalmából./ = Századunk 1928. p. 464-469. P.

3701. VASS László: "Vetés". (A szlovenszkói magyar ifjúság 10 éves munkájának eredményei.) = Ú. M. F. 1929. 2. p. 63-66. A.

A szlovenszkói m. egyetemisták "Vetés" c. lapjáról, a Sarló-mozg.-ról, Balogh Edgár szerepéről.

3702. xBUDAY György: A Szegedi Bethlen Gábor Kör. = Vetés 1929. 4. (szept.) p. 7.

Levél a Sarlóhoz a Bethlen Kör nevében.

3703. xBARTA Lajos: Magyar sorsprobléma. = Reggel (Bratislava) 1929. szept. 28. p. 6.

A Bartha Miklós Társaságról és a Sarlóról.

3704. POLÁNYI Károly: A Galilei Kör mérlege. = Korunk 1929. p. 416-421. P.

3705. (vl.): A BARTHA Miklós Társaság Magyar Föld estje. = Napkelet (Bp.) 1929. p. 469.

3706. SZALATNAI Rezső: Új arcú magyarok. = Korunk 1929. p. 875-881. P.

A Sarló-mozgalomról.

3707. xVASS László: Sarlós mozgalom. A szlovenszkói magyar ifjúság élete. = Diákvilág 1929. okt.-nov. p. 28-31.

3708. xLÁSZLÓ Gyula: "Vetés". = Diákvilág 1929. okt.-nov. p. 45-46.

A pozsonyi m. diákok mozgalmáról.

3709. SZENTIMREI Jenő: A vetés meg a sarló. Csehszlovákiai fiatal magyarok. = E. H. 1929. [2.] p. 738-740. P.

A Sarló köréről, Ady, Szabó Dezső, Kassák hatásáról. A fiatal Balogh Edgárról.

Feministák, szabadgondolkodók, szabadkőművesek

3710. [GLÜCKLICH Vilma]
Kemény Gábor: Glücklich Vilma és a magyar feminista mozgalom. = Korunk 1927. p. 882-883. N.
Vámbéry Melanie: Glücklich Vilma, a magyar nőmozgalom megalapítója. (1872-1927.) = Századunk 1927. p. 375-379. N.

3711. l.m.: SYLVIA Pankhurst. = Korunk 1928. p. 551-552. N.

*

3712. A NŐK Nemzetközi Békeligájának bécsi kongresszusa. A feminizmus programja. = Aurora 1921. p. 231-232. A.

III. kongr. Bécs 1921. júl. 10-16.

3713. LECHNER Károly: A női lélek és a feminizmus orvostermészettudományi megvilágításban. = T. K. 1922. jan.-febr. p. 1-18., márc.-ápr. p. 65-89. T.

A feminizmus bírálata.

3714. BAKONYI Kálmán: A szabadkőművesség. = F. Sz. 1922. p. 97. A.

Hazai előzményei a 18-19. sz.-ban. Felszámolása az ellenforradalom felülkerekedése után.

3715. THIENEMANN Tivadar: A szabadgondolkodás első nyomai a magyar középkorban. = Minerva 1922. p. 223-240. Bibliogr. szöveg között. T.

... 15. sz.-ban. Korabeli szövegek elemzése.

3716. SOMOGYI István: A szabadkőmüves Budapest. = M. K. 1922. p. 653-660. P.

3717. SZILÁGYI M. Rózsa: Új irányzat és gyakorlat a szociális működésben. = Pásztortűz 1924. p. 272-273. P.

A női öntudat ébredéséről.

3718. KASTNER Jenő: Nemzeti újjáébredés és szabadkőmüvesség. = Napkelet (Bp.) 1926. p. 180-183. P.

Szerepe Olaszországban a 19. sz. folyamán.

3719. CZAKÓ Ambró: A progresszív Ausztria. = Korunk 1926. p. 225-227. A.

Az osztrák szabadgondolkodókról.

3720. BAKONYI Kálmán: A magyar szabadkőmüvesek igazsága. 1. füz. Bp., Biró M. kiad., 1927. 47 p. P 1075/1

Szabadkőmüves szabályzat. Tevékenységük a háború alatt.

Ism.: M. K. 1928. p. 32-34. (Palócz Béla)

3721. LATOMUS: A szabadkőmüvesség és a háború. = Századunk 1927. p. 59-63. A.

A mozg. békeakciói az első világháború alatt.

3722. GLÜCKLICH Vilma: A nemzetközi nőmozgalom a háború után. = Korunk 1927. p. 129-132. A.

3723. SOMOGYI István: Szabadkőmüvesség, katolicizmus, protestantizmus. = M. K. 1928. p. 106-113. P.

A szabadkőmüvesség bírálata.

3724. NEMES László: A proletár szabadgondolkodás. = 100 % 1928-1929. p. 24-25. P.

A polgári és proletár szabadgondolkodás különbsége.

3725. SOMOGYI István: A szabadkőművesség igazi arca. Bp., Apostol ny., 1929. 1-2. köt. 68.374/1-2

1.) A szabadkőművesség felelőssége Trianonért. 183 p.
2.) A földalatti Magyarország. 212 p.

A mozg. ellenforradalmi-klerikális jellemzése. A Társadalomtudományi Társaság bemutatása szabadkőműves szövetkezésként. Az olasz fasizmus "érdemei", a mozg. üldözésében.

3726. PÁL Miklós János: A szabadkőművesség titkai. (Beszélgetés John Mossaz-val a Nemzetközi Szabadkőműves Szövetség nagy kancellárjával.) = Toll 1929. 11. p. 29-30. A.

3727. MINT egy darab üde utópia... = Toll 1929. 23. p. 4-5. A.

A lepencei feminista kongresszusról.

3728. NEMES László: A "nemzetközi női nap" történetéből. = 100 % 1929-1930. p. 197-198. P.

A polgári és szocialista mőmozgalom szembeállítása.

d. MUNKÁSMOZGALOM, MUNKÁSSZERVEZETEK
(L. még: Munkáskultúra)

A munkásmozgalom történetéből

3729. ACÉL: Mártirjaink [Ill.] = Új M. 1929. p. 273-281. N.
Gőgös Ignác és Lőwy Sándor.

3730. BACSÓ Béla, Somogyi Béla. = Ifjúmunkás 1920. 6. p. 4-5. N.

3731. [RÉVÉSZ Mihály] rm.: Jászai Samu. = Sz. 1927. p. 37-40. N.

3732. LANDLER Jenő 1875 november 23 - 1928. február 25. = Új M. 1928. [1.] p. 1-106. Emlékszám.

Szamuely Tibor 1918-as cikke. Részletek L. J. irásaiból, Révai József, Lukács György és mások értékelései.

3733. MOSOLYGÓ Antal elvtárs. = Új M. 1927. p. 156-157. N.

3734. KIS Jenő: Stromfeld Aurél. = Munkáskultúra 1927. 11. p. 1. N.

*

3735. GÁL Benő: A szakszervezetek működése a háború idején. Bp., Népszava, 1921. 31, [1] p. /Szocialista agitációs iratok, 27/
B 331/102

3736. VÁRNAI Dániel: Az ötvenesztendős munkássajtó. = Sz. 1922. p. 193-197. P.

A Népszava és a Volksstimme félévszázados pályafutásáról.

3737. SZAKASITS Antal: Hatvan esztendős a munkásinternacionálé. = Ifjúmunkás 1924. p. 1-2. A.

Az I. Internacionálé megalakulásáról és felbomlásának körülményeiről.

3738. JÁSZAI S[amu]: A magyar szakszervezetek története. Kiad. a Magyarországi Szakszervezeti Tanács. Bp., Világosság ny., 1925. 332 p. Bibliogr. lábj. 330468
B 331/369

Visszapillantás a céhes legényegyletekre is.

Ism.: P. Sz. 1926. p. 256-258. (Bernát Gyula) - Sz. 1925. p. 409-410. (Révész Mihály) - Sz. 1925. p. 427-431. (Rothenstein Mór) - Sz. É. 1925. p. 77-78. (Gál Benő) - Új M. 1925. ó. p. 305-310. - Uo. 1926. p. 30-35.

3739. KERTÉSZ Miklós: A nemzetköziség útja. Öt esztendő a Szakszervezeti Internacionálé történetéből. Bp., Népszava, 1925. 187 p.
55954

1919-1924.
Részlet a könyvből: Sz. 1924. p. 386-391.

3740. CZÓBEL [Ernő] Ernst: Zur Geschichte des Kommunistenbundes. Der Kölner Bundesgemeinde vor der Revolution. = A. G. S. 1925. p. 299-335. Bibliogr. lábj. T.

3741. [x]CZÓBEL [Ernő] Ernst: Hans Stein: Der Kölner Arbeiterverein (1848-1849). Ein Beitrag zur Frühgeschichte des rheinischen Sozialismus. Gilsbach et Co., Köln, 1921. 112 p. = Marx - Engels Archiv, Franfurt/M. 1926. p. 429-437. R.

3742. TAKÁCS József: A földmunkásmozgalom története. Harminc esztendő. Bp., Magyarországi Földmunkások Orsz. Szöv., 1926. 193 p.

Ism.: Sz. 1926. p. 158. (Rm.) - Új M. 1926. p. 335-338.

3743. BUCHINGER Manó: A magyarországi könyvkötőmunkások szervezkedésének története. Bp., Világosság, 1927. 278 p.
64240
B 331/266

Részlet a könyvből: Sz. 1927. p. 383-388.

Ism.: Sz. 1927. p. 466-468. (Breszтovszky Ede) - Századunk 1928. p. 436. (M.R.)

3744. RÉVÉSZ Mihály: Fejezetek a magyar munkásmozgalom történetéből. (1913). 2. kiad. Bp., Népszava, 1927. 95 p.

Az 1. kiad.-t l. MSZIB 3. köt. 1150. Részlet a készülő új kiad.-ból: Sz. 1927. p. 332-340.

3745. WELTNER Jakab: "Milliók egy miatt." (Emlékek). [Ill.] Bp., Szerző, 1927. 307 p.
316178

Ism.: Együtt 1927. 6. sz. p. 21-22. (Nagy Lajos) - Korunk 1928. p. 227-229. (Kemény Gábor) - Sz. 1928. p. 20-22. (Dóczi Gyula) - Századunk 1928. p. 123-125. (Kemény Gábor) - Uj M. 1928. [1.] p. 60-65.

3746. SZENDE [Pál] Paul: Friedrich Giovanoli. Die Maifeierbewegung, ihre wirtschaftliche und soziologische Ursprünge und Wirkungen. Karlsruhe, J. Braun, 1925. 140 p. = K. 1927. p. 98. R.

A tanulmány úttörő szerepéről a munkásmozgalom szociológiai, szociálpszichológiai vonatkozásainak értékelésében.

3747. GABRIEL, Josef: Fünfzigjährige Geschichte der Banater Arbeiterbewegung, 1870-1920. [Ill.] Temesvár, Schwäbischer Verl., 1928. 196 p.
68162

Ism.: Sz. 1928. p. 35-37. (Zuschlag Vilmos) - U. Jb. 1929. p. 148-149. (Z.)

3748. HUBAI János: A cipészmozgalom 50 éve. 1878-1928. Bp., Világosság, 1928. 48 p. /Bőripari Munkás 1928. 14. sz. mell./
341387
B 331/437

Stat. adatokkal.

Ism.: U. Jb. 1929. p. 164. (Z.)

3749. SZÁNTÓ Béla: Hogyan alakult meg a Kommunisták Magyarországi Pártja? = Új M. 1928. [I.] p. 159-160. P.

A munkásmozgalom helyzete. Irányzatok

3750. KÁDÁR Imre: Az olaszországi szocializálás. = Napkelet (Kvár) 1920. p. 57-58. A.

A gyárfoglaló mozgalmakról.

3751. x[LUKÁCS György] G.L.: Zur Organisationsfrage der Intellektuellen. = Kommunismus 1920. No 3. p. 14-18.

3752. GARBAI Sándor: Az egységtelen emigráció. = Világosság 1920. okt. 13. p. 816-818. P.

3753. KUNFI Zsigmond: A magyar emigráció. = Világosság 1920. okt. 27. p. 347-350. P.

3754. x[LUKÁCS György] G.L.: Oppertonismus und Putschismus. = Kommunismus 1920. p. 1107-1115.

3755. x[LUKÁCS György] G.L.: Die Krise des Syndikalismus in Italien. = Kommunismus 1920. p. 1432-1440.

3756. LENGYEL [Gyula] Julius: Der Zusammenbruch des Kapitalismus. Wien, Arbeiterbewegung, 1921. 14 p. OSZK OC 41.193

A munkásság feladatai az európai forradalmi helyzetben. A tanulm. új kiadása: az Austromarxismus (Wien, Europa-Verlag, 1970.) című gyűjteményes köt.-ben (p. 355-357.).

3757. A MUNKÁSSÁG jövője. = Ttud. 1921. p. 262-264. A.

A m. munkásságnak a forradalmi mozgalmaktól való elidegenítési "lehetőségei".

3758. RÁCZ Béla: Az osztályharc erőviszonyai a magyar mezőgazdaságban. = Proletár 1921. 58. p. 13-14. P.

3759. [X]KIRÁLY Albert: Zwei Jahre Arbeiterbewegung in Ungarn. Wien, Arbeiterbuchhandlung, 1922. 32 p. /Probleme der proletarischen Revolution, II/

1919-1922.

3760. (vd): AZ INTERNACIONÁLÉ válsága. = Népszava Naptár 1922. p. 27-37.

B 059/346

A nemzetközi munkásmozgalom egységének fölbomlása, a III. Internacionálé kritikája.

3761. BUCHINGER Manó: A munkásosztály nemzetközi egysége. = Sz. 1922. p. 150-161. P.

A szovjethatalom szocialista voltának elvitatása. A reformizmus, a II. Internacionálé eszmei védelme.

3762. MARUSÁK Dezső: Az európai és amerikai munkásmozgalmak fejlődése 1921-ben, különös tekintettel a bánya, vas- és fémiparra. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. Mellékl. Technika és Közgazdaság 1923. p. 21-22., p. 25-26. A.

3763. SOMOGYI István: Szocializmus és a magyar mezőgazdasági népesség. = M. G. Sz. 1923. p. 283-295. Bibliogr. T.

A m. agrárszocialista mozgalmakról.

3764. RÉZ Andor: A magyarországi munkásmozgalom helyzete. = Egység 1924. I. p. 7-11. P.

3765. RÉVAI József: A párt: a forradalom organizátora. = Új M. 1926. [2.] Klsz. 58-60. A.

Az SzKP szerepe.

3766. VARGA Ödön: Van-e és lesz-e szocializmus Amerikában. = Korunk 1928. p. 209-212. A.

Az amerikai munkásmozgalom gyengeségéről.

3767. AZ AMERIKAI magyar trockisták. = Új M. 1928. [1.] p. 220-221. P.

..."Proletár" címen indított lapjáról.

3768. NÁDASS József: Balratolódás az orosz belpolitikában. = Korunk 1928. p. 376-383. T.

Trockij és a baloldali ellenzék programja, kizárásuk a bolsevik pártból.

3769. A POLITIKAI elítéltek szervezett, rendszeres támogatásáról. = Új M. 1928. [2.] p. 407-409. P.

A Vörös Segélyről és üldözéséről.

3770. [LUKÁCS György]: Az ipari fejlődés iránya és az osztályharcos munkáspolitika. = Új M. 1928. [2.] p. 551-555.

3771. MADZSAR József: Az értelmiség és a szocializmus. = 100 % 1928-1929. p. 307-314. P.

Hozzászólás Vámbéry Rusztem 1927. febr. 27-i előadásához. Tamás Aladár reflexióját l. uo. p. 311-314.

3772. SZENDE [Pál] Paul: Klassenkämpfe und Finanzsystem in Republik Österreich. = K. 1929. p. 320-333. T.

3773. Sz.Gy.: A TROCKIZMUS szétzüllése. = Sarló és Kalapács 1929. dec. p. 17-18. P.

3774. GERGELY Sándor: Csak láncainkat veszithetjük el... = 100 % 1929-1930. p. 49-53. P.

A munkásmozgalom stratégiája és taktikája.

3775. NEMES László: A nőmozgalom elvi problémái. = 100 % 1929-1930. p. 117-118. A.

A szocialista nőmozgalom: osztálymozgalom.

3776. SÁNDOR Pál: Bérrendszer vagy társulási rendszer. = 100 % 1929-1930. p. 178-180. P.

A munkásarisztokrácia bevonása a profitszerzésbe.

3777. B.V.: KOMPROMISSZUM és megalkuvás. = 100 % 1929-1930. p. 272-274. P.

A marxista munkásmozgalom stratégiája és taktikája.

S z o c i á l d e m o k r a t a p á r t

3778. MIHELICS Vid: Marxizmus és felelősség. = M. K. 1919. p. 54-57. P.

Az MSzDP "lehiggadt" politikájának dicsérete.

3779. TÓTH István: Az egyesült német szociáldemokrata párt. = F. Sz. 1922. p. 248-249. A.

3780. ECKHART Ferenc: A szociáldemokrácia az új Ausztriában. = Ttud. 1923. p. 329-353. Bibliogr. p. 354. T.

3781. BÜCHLER József: Pár szó pártunk belső problémáiról. = Népszava Naptár 1924. p. 21-24. B 059/346

Pártszervezetek, oktatás, az emigráció problémái.

3782. SZÁSZ Béla: A szocializmus útja és föladatai a mai helyzetben. = Sz. 1924. p. 350-358. P.

A szocdem. párt programjáról. Kis Jenő hozzászólását l. uo. p. 389-400.

3783. SPECTATOR: Szétesés és tömörülés. = M. Kisebbség 1924. p. 793-803. T.

Az erdélyi szociáldemokráciáról.

3784. BIRÓ [Károly] Karl: Ungarische Arbeiterbewegung seit dem Sturz der Räterepublik. Hamburg, Hoym, 1925. 157 p.
OSZK 325.013

Részletesebben az MSzDP szerepéről.

3785. SZAKASITS Árpád: A jövő munkásnemzedék nevelésének szocialista föladatai. = Népszava Naptár 1925. p. 71-76. B 059/346

A szocialista gyermek- és ifjúmunkásnevelés jelentősége.

3786. BRESZTOVSZKY Ede: Az új munkásnemzedék és a szocializmus. = Sz. 1925. p. 58-65. P.

A fiatal munkások nevelése, megnyerése. Kis Jenő és Elkán László stb. hozzászólásait l. uo. p. 146-150., p. 193-198., p. 230-234.

3787. PROPPER Sándor: Szociáldemokrácia és bolsevizmus. = Ifjúmunkás 1925. 6. p. 4. P.

A reformista politika analógiája.

3788. SZAKASITS Árpád: Mozgalmunk aktuális kérdései. = Sz. 1925. p. 337-341. P.

Faragó László hozzászólását l. uo. p. 400-402., Balogh Vilmáét A nő a szocializmusban c.-en l. uo. p. 402-404., -kő- hozzászólását uo. p. 439-440., Gonda Béla hozzászólását "Kisiparos rétegek a szoc. mozg.-ban" c.-en uo. p. 440-442.

3789. DIE SOZIALDEMOKRATISCHEN Parteien, ihre Rolle in der internationalen Arbeiterbewegung der Gegenwart. Hrsg. von Eugen Varga [Jenő]. Hamburg, Hoym, 1926. 318 p. 59401

Az európai államok és az USA szocialista pártjainak kritikai ismertetése.

Ism.: Sz. 1926. p. 379-381. (Gonda Béla) - Századunk 1926. p. 242-243. (V[ámbéry] R[usztem])

3790. SZAKASITS Árpád: Az ifjúság szerepe a munkásmozgalomban. = Népszava Naptár 1926. p. 90-94. B 059/346

Az ifjúság szocialista neveléséről.

3791. BÁRD Imre: Intellektuelek a munkásmozgalomban. = Láthatár 1927. 2. p. 14-16. P.

Értelmiségi típusokról, köztük a szocdem mozgalomban mellőzött Szabó Ervinről.

3792. [TIBORC] TIEDER Zsigmond: Pártoktatásunk a szocializmus tükrében. = Sz. 1927. p. 353-355. Bibliogr. lábj. A.

3793. SALY Dezső: A szociáldemokrácia válsága. = M. K. 1927. p. 715-717. P.

A nyugati és magyar szociáldemokrácia erőtlenedése a marxizmus szovjetunióbeli térhódításának hatására. A szakszervezeti és a szocialista mozgalmat likvidáló olasz fasizmus "példamutatása" Mo. számára.

3794. KONDOR Bernát: Agitátorélmények. Garami Ernő előszavával. (Wien, 1923.) 2. kiad. Bp., Népszava, (1928), 158, [2] p. 94056
B 329/12

Epizódok a szocdem.mozgalom életéből (1900-as, 1910-es évek).

Ism.: Századunk 1929. p. 59. - Új M. 1928. [2.] p. 487-488.

3795. SZAKASITS Árpád: A kispolgárság és a szociáldemokrácia. = Sz. 1928. p. 126-130. P.

3796. KUNFI [Zsigmond] Sigmund: Die Weltlage des demokratischen Sozialismus. = K. 1928. p. 135-141. P.

3797. MIHELICS Vid: A két munkás-internacionálé kongresszusa. = M. K. 1928. p. 200-204. P.

A szociáldemokraták brüsszeli kongresszusa "mértéktartó" hangvételéről, a kerszoc. munkásmozgalomról.

3798. BERNÁT István: A szociáldemokrácia újabb fejlődése. = Bp. Sz. 1928. 209. köt. p. 350-382. Bibliogr. lábj. és szövegben. T.

A nyugat-európai és a m. szociáldemokrácia ellenforradalmi nézőpontból.

3799. I[NCZE] I[stván]: "Lehet-e hívő ember szociáldemokrata?" = M. K. 1929. p. 58-59. P.

Reflexió a Népszava cikkére.

3800. VAJDA Imre: Háború és a német szociáldemokrácia. = Munka 1929. 7. p. 210-212. P.

A szociáldemokrata párt választási győzelme, az egyezkedés veszélye.

3801. [HACKER] KEÉR Dezső: A szociáldemokrácia harca az ifjúság lelkéért. = 100 % 1929-1930. p. 150-152., p. 259-262. P.

3802. [HACKER] KEÉR Dezső: Frakcióharc és annak fegyverei a szocialista ifjúsági mozgalomban. = 100 % 1929-1930. p. 156-158. P.

K o m m u n i s t á k M a g y a r o r s z á g i P á r t j a

3803. x[LUKÁCS György] G.L.: Die moralische Sendung der Kommunistischen Partei. = Kommunismus 1920. p. 482-488. P.

3804. LANDLER Jenő: Centralizált párt katonailag szervezett fegyelemmel. = Proletár 1920. nov. 25. p. 1-3., dec. 2. p. 1-2., dec. 9. p. 1-3. P.

A forradalmi osztályharc végigvitelére vállalkozó párt szervezeti felépítésének, akcióképességének előfeltételei, ezek szembesítése a burzsoá társadalom alapjait érintetlenül hagyó szociáldemokrata reformizmussal.

3805. LUKÁCS György: Organizatorische Fragen der revolutionären Initiative. = Internationale (Berlin) 1921. p. 298-307. P.

A forradalmi tömegpártok kommunista párttá szerveződésének lehetőségei, tanulságai.

3806. x[LUKÁCS György]: Partei- und Jugendbewegung in Ungarn. = Jugend - Internationale 1921. máj. p. 231-233.

3807. xBETTELHEIM, Ernst: Zur Krise der kommunistischen Partei Ungarns. Wien, Luigard, 1922.

3808. xHOGYAN építsük szervezeteinket? = Kommün 1922. ápr. 12.

L. még erről: A felülről való pártépítés: uo. máj. 10., Kommunista pártfegyelem: uo. jún. 28., Kommunista mozgalom vidéken: uo. jún. 21.

3809. [x] LANDLER Jenő: A magyarországi munkásmozgalom kilátásai. = Kassai Munkás 1923. ápr. 17.

3810. [KASSÁK Lajos]: Álláspont. Tények és új lehetőségek. (Wien) "Ma", 1924. 47 p.

315581

A KMP emigrációs vezetőinek és taktikájuknak bírálata irószemmel.

3811. [x] A KOMMUNISTA Internacionálé alapkövei. Irányelvek és tézisek a kommunista pártmunkáról. A bevezetést és jegyzeteket irta: Kun Béla. Wien, Verlag der Arbeiterbuchhandlung, 1925.

3812. KUN Béla: Lesz-e még forradalom Magyarországon? = Új M. 1925. 1-2. p. 3-13. P.

A m. társad. osztályszerkezetéről, a munkásoszt., a kommunisták lehetőségeiről és feladatairól.

3813. A MAGYARORSZÁGI Szocialista Munkáspárt. = Új M. 1925. 1-2. p. 69-71. A.

Az új párt alakulásáról, viszonyáról az MSzDP-hez, az illeg. KMP-hez.

3814. A KOMMUNISTA Párt az ellenforradalom keresztтüzében. = Új M. 1927. p. 69-80. P.

A rendőri és sajtóhadjárat a KMP ellen.

3815. TIZEZER szavazat a kommunista pártra. = Új M. 1929. p. 122-131. A.

Az illeg. Kommunisták Magyarországi Pártja sikere a társadalombiztosítói választásokon, az eredmény értékelése.

3816. KUN Béla: Fordulópont a KMP-ben - fordulópont az emigrációban. = Sarló és Kalapács 1929. dec. p. 1-2. P.

A Komintern által adott támogatásról.

3817. NYILT levél a KMP tagjaihoz. = Sarló és Kalapács 1929. dec. p. 30-35. P.

A párt válsága. A baloldali tömegek aktivitása és a párt aktivitása közti ellenmondás. A frakcióharcról.

Szakszervezetek

3818. BÖHM Vilmos: Forradalom és szakszervezetek. = Világosság 1920. jún. 1. p. 14-16. P.

A szakszervezetek átalakulása az első világháború alatt és a forradalmakban.

3819. A MAGYARORSZÁGI szakszervezetek számokban. = Magántisztv. L. 1920. 8. p. 3-4. A.

Stat. adatok 1913-20-ból.

3820. KIRÁLY Albert: A szakszervezeti demokrácia. = Proletár 1920. aug. 5. p. 1-3. P.

3821. LA LIBERTÉ syndicale en Hongrie. Documents rapportés par la mission d'information du Bureau International du Travail (Août-septembre 1920.) Genève, B.I.T., 1921. 194 p.
OSZK 285.554
Ua. magyarul: Szakszervezeti szabadság Magyarországon - 1920. aug.-szept. Kiad. a Nemzetközi Munkaügyi Hiv. Bp., Népszava, 1922. 183 p. 49931

A B.I.T. által Teleki Pál min. kérésére kiküldött 3 tagú bizottság vizsgálatai a m. szakszervezetek fehérterror alatti helyzetéről.

Ism.: F. Sz. 1921. p. 273. - K. Sz. 1920. p. 592-599. ([Matlekovits Sándor)

3822. MALASITS Géza: A magyarországi munkások szakszervezeti mozgalma. = F. Sz. 1921. p. 26-29., p. 49-53., p. 110-115. T.

3823. GÁL Benő: A szakszervezetek iparfejlesztő kultúrmunkája. = F. Sz. 1921. p. 296-299. P.

3824. JÁSZAI (Samu): Az agitáció. /Bizalmiférfiaknak ajánlva/. Bp., Népszava, 1922. 23 p. /Szakszervezeti Mozgalom, 1/ 341602

3825. [x]KIRÁLY Albert: Zwei Jahre Arbeiterbewegung in Ungarn, die Gewerkschaften im Sturm der Gegenrevolution. Wien, 1922. 16 p.

3826. JÁSZAI Samu: A szakszervezetek taktikája. = Sz. 1922. p. 58-61. P.

3827. PEYER Károly: A földalatti rabszolgák szervezkedése. = Népszava Naptár 1925. p. 77-80. B 059/346

A bányamunkások mozgalmairól.

3828. RÁKOSI Mátyás: A szakszervezeti egységről. = Új M. 1925. 1-2. p. 36-40.

A magyarországi helyzet és feladatok.

3829. SZÁNTÓ Béla: A nemzetközi szakszervezeti mozgalom és a magyarországi szakszervezetek. = Új M. 1925. 1-2. p. 40-43. A.

3830. SZÁNTÓ Béla: Szakszervezetek és munkabérpolitika. = Új M. 1926. [2.] Klsz. p. 49-54. P.

A szovjet szakszervezetekről.

3831. VÁNDOR Pál: A szakszervezeti mozgalom a háború után. = Korunk 1928. p. 87-94., p. 189-196. T.

3832. A MAGYARORSZÁGI szakszervezetek taglétszáma 1927-ben. = Új M. 1928. [2.] p. 354-356. A.

Az adatok elemzése. Kiegészítő adatközlések uo. p. 384-392.

3833. BARNA Károly: Marx és a szakszervezeti harc. = 100 % 1929-1930. p. 112-114. A.

B é r m o z g a l m a k , s z t r á j k o k

3834. TARNAI János: Strike és büntetőjog. = J. K. 1919. 16. p. 2-4., 1920. p. 10-12. Bibliogr. lábj. P.

3835. [x]LUXEMBURG, Rosa: Tömegsztrájk. Lukács György előszavával. Wien, Arbeiter - Buchhandlung, 1921. p. 1-7.

3836. KOVÁCS Norbert: Munkaviszályok Magyarország szénbányáiban. = M. Stat. Szle 1923. p. 317-321. P.

3837. PAJOR Rudolf: Egy bérharc története. Bp., Világosság ny., 1924. 64 p. 347308
B 331/368

Az 1924. áprilisában lezajlott nyomdász sztrájkról.

Ism.: Sz. 1924. p. 374-375. (H-g.)

3838. GERGELY Győző: A bányászok sztrájkja. = Sz. 1924. p. 262-265. P.

3839. SAILE Tivadar: Munkaviszályok a magyarországi szénbányákban az 1923. és 1924. évben. = M. Stat. Szle 1925. p. 286-291. A.

Sztrájkok, kizárások.

3840. KOVRIG Béla: Az angol erőpróba. = Ttud. 1926. p. 177-190. Bibliogr. lábj. T.

Az angol szénbányászsztrájk és következményei.

3841. MOZOLOVSZKY Sándor: Munkaviszályok a magyarországi szénbányákban 1925-ben. = M. Stat. Szle 1926. p. 254-258. A.

Sztrájkok, kizárások.

3842. A SALGÓTARJÁNI földindulás. = Új M. 1926. [1.] p. 288-294. P.

A bányászmegmozdulásról.

3843. MIHELICS Vid: A tőke és a munka harca Angliában. = M. K. 1926. p. 309-315. P.

A sztrájkmozgalmak kerszoc. bírálata.

3844. [x]POLÁNYI [Károly] Karl: Problem des englischen Generalstreiks. = Österreichische Volkswirtschaft. 1926. p. 971-974.

L. még erről: Csizik Béla: Az angliai nagy sztrájk: Bp. Sz. 1927. 206. köt. p. 344-372.

3845. MAGYARORSZÁGI sztrájkhullám és a magyar szakszervezeti vezetők. = Új M 1927. p. 216-221. P.

3846. BÉRMOZGALMI hullám-szakszervezeti vezetés nélkül. = Új M. 1927. p. 307-309. P.

L. még erről: A bérmozgalmi hullám tovább tart Magyarországon. uo. p. 327-359.

3847. MOZOLOVSZKY Sándor: Az 1926. évi munkaviszályok Magyarországon. = M. Stat. Szle 1927. p. 634-644. T.

3848. CHORIN Ferenc: Az angol szénsztrájk. = M. Közgazd. 1928. p. 20-23., p. 64-72., p. 156-159. T.

3849. KIZÁRÁS és sztrájk a budapesti faiparban. = Új M. 1928. [1.] p. 300-301. P.

L. még erről: Két sztrájk: uo. p. 324-327.

3850. A BÁNYAMUNKÁSOK országos bérmozgalma és annak tanulságai. = Új M. 1928. [2.] p. 536-538. A.

3851. GEREBLYÉS László: A bányász-tüzvonalban. = 100 % 1928-1929. p. 163-166. Sz.

Bányászsztrájk Pilisvörösváron 1928. nov. 24. l. még: A pilisvörösvári bányamunkások harca: Új M. 1929. p. 6-8.

3852. TÖMEGEK és intézmények. = Huszonegyedik Sz. 1929. p. 26. A.

Az angliai munkássztrájkokról.

3853. GERGELY Sándor: Ütközet a Bedeaux fronton. = 100 % 1929-1930. p. 318-322. Sz.

Beszélgetés a Ganz Hajógyár sztrájkoló munkásaival.

e. TÖRTÉNET ÉS TÁRSADALOM
(L. még: Ideológiák, Történeti-tudat)

3854. HORVÁTH Jenő: Bevezetés a Balkán-történet tanulmányozásához. 395-1920. Bp., Stephaneum ny., 1922. 48 p. /M. Külügyi Társ. kiadvai, 7/ 0169/64

Tört. források bibliográfiája korszakok szerint.

3855. NAPLÓK, emlékiratok, feljegyzések Magyarország történetéhez 1815-1867. = Háborús Felelősség 1928. p. 399-418., p. 480-497. A.

Főként magyar közéleti személyiségek, részint folyóiratokban szétszórt írásainak bibliográfiája Bártfai Szabó László összeállításában.

3856. [BÉKEFI Remig]
Békefi Remig. = M. Középisk. 1924. p. 1-3. N.
Bernhard Zsigmond: Békefi Remig. = M. K. 1924. p. 358-359. N.
Miskolczy Gyula: Békefi Remig. 1858-1924. = Levéltári K. 1924. p. 201-202. N.
Négyesy László búcsúbeszéde Békefi Remig zirci apát r. tag ravatalánál 1924. május 27.-én. = A. É. 1924. p. 111-113. N.

3857. ZSADÁNYI Henrik: Carlyle Tamás. = Ny. 1923. [1.] p. 85-89. P.
Előszó Th. C.: Hősökről c. művének készülő új m. kiadásához.

3858. [FEJÉRPATAKY László]
Áldásy Antal: Fejérpataky László tudományos hagyatéka. = Levéltári K. 1924. p. 135-141. A.
Melich János: Fejérpataky László (1857. aug. 17-1923. márc. 6.) = M. Ny. 1923. p. 100-101. N.

3859. KOSZÓ János: Fessler és a romantikus történetfilozófia. = Minerva 1922. p. 305-326. Bibliogr. lábj. T.
F. Ignác Aurél (1756-1839) m. származású Szt. Pétervároni működő történészről, 10 kötetes Geschichte Ungarn's c. művéről.

3860. CSÁNKI Dezső: Fraknói Vilmos 1843-1924. = Levéltári K. 1924. p. 208-210. N.

3861. [GOLDZIHER Ignác]
Dávid Antal: Goldziher Ignác. 1850-1921. = M. Nyőr 1921. p. 151-152. N.
Heller Bernát: Goldziher Ignác. = M. Zs. Sz. 1927. p. 261-274. P.

Szily Kálmán: Goldziher Ignác. (1850-1921.) = M. Ny. 1922. p. 72. N.

3862. WILDNER Ödön: Lamprecht és a történetírás. = Karl Lamprecht: Modern történettudomány. Bp., Révai, 1926. p. I-XV. 8-3350

Ism.: Sz. 1926. p. 54-55. (Fenyvesi Andor)

3863. MARCZALI Henrik: Emlékeim. = Ny. 1929. [I.] p. 569-576., p. 687-692., p. 719-726., p. 810-815., [2.] p. 29-35., p. 96-112., p. 225-234., p. 295-302., p. 353-368., p. 416-424., p. 476-484., p. 536-545., p. 614-626., p. 709-721. P.

Önéletrajzi jegyzetek.

3864. [MÁRKI Sándor]
Biró Vencel: Márki Sándor. = E. Irod. Sz. 1927. p. 129-158. Bibliogr. p. 265-276. N.
Gombos Albin: Márki Sándor. = Levéltári K. 1925. p. 315-317. N.
Gombos Albin: Márki Sándor emlékezete. = F. K. 1926. p. 134-138. Ea.
Márki Sándor. (1853-1925) = Hadtört. K. 1925. p. 211-212. N.

3865. MÁLYUSZ Elemér: Szeremlei Samu. 1837-1924. = Levéltári K. 1924. p. 210-212. N.

3866. [TAGÁNYI Károly]
Csánki Dezső: Tagányi Károly. 1858-1924. = Levéltári K. 1924. p. 205-208. N.
Holub József: Tagányi Károly 1858. márc. 19-1924. szept. 9. = Századok 1923-24. p. 833-837. N.
Kossányi Béla: Tagányi [Károly] Karl. = U. Jb. 1925. p. 67-69. N.
Melich János: Tagányi Károly (1858-1924). - M. Ny. 1924. p. 180. N.
Pais Dezső: Tagányi Károly. = Napkelet (Bp.) 1924. p. 281-283. N.

3867. [HALASY-] NAGY József: Taine. Bp., Franklin, 1922. 186,[1] p. 1 t. /Ember és természet, 1. A XIX. század pozitivizmusa/
51795

3868. [TAINE, Hippolyte Adolphe]
Elek Oszkár: Taine. = Lit. 1928. p. 118-120. P.
Wildner Ödön: A Taine centenárium. = Bp. Sz. 1928. 211. köt. p. 239-248. P. [Beszámoló az emlékünnepségekről.]

3869. NÉMETH József: Thallóczy Lajos és a magyar Balkán-kutatás. = M. Helikon 1921. p. 1157-1162., p. 1221-1225., p. 1299-1304., p. 1355-1360. T.

A történetírás helyzete. Történetfilozófia, történetszociológia
(L. még: Kultúr-, tudásszociológia)

3870. [SPENGLER, Oswald: Der Untergang des Abendlandes c. művének fogadtatásából]
Bartók György: A nyugat alkonya. = Pásztortűz 1922. [1.] p. 426-430. P.
Dékány István: Spengler történetelmélete. = T. Sz. 1922. p. 165-175. R.
Földessy Gyula: Spengler alapvető eszméinek kritikája. = Korunk 1926. p. 481-490. T.
Goldzieher Miksa: Oswald Spengler. = F. Sz. 1922. p. 270-272. P.
Hornyánszky Gyula: Oswald Spengler... = Ttud. 1921. p. 230-241. T.
Kiss Albin: Spengler történelembölcselete. = M. Középisk. 1921. p. 44-53. P.
Pauler Ákos: Új kultúrfilozófia. = Ath. 1920. p. 82-87. R.
Szőlősy Lajos: Spengler könyve a hanyatló Nyugatról. = Bp. Sz. 1920. 521-522. köt. p. 178-182. R.
Szőlősy Lajos: Der Untergang... = Bp. Sz. 1922. 548. köt. p. 77-79. P.

Tavaszy Sándor: A nyugat-európai kultúra sorsa Spengler filozófiájának tükrében. = E. Irod. Sz. 1924. p. 118-122., p. 207-211.
Thienemann Tivadar: A Nyugat alkonya. Oswald Spengler irodalom. = Minerva 1922. p. 342-361. A.

3871. THIENEMAN Tivadar: A pozitivizmus és a magyar történettudományok. = Minerva 1922. p. 1-28. Bibliogr. szövegben. T.

Különösen A. Comte hatásáról a századvég - századelő magyar történetírására.

3872. TÓTH László: La recente storiografia ungherese. = Corvina 1922. p. 121-130. Bibliogr. lábj. R.

A m. történetírás újabb eredményeiről.

3873. KORNIS Gyula: Történetfilozófia. Bp., M. Tört. Társulat kiad., 1924. 226 p. Bibliogr. fejezetenként. /A M. Törttud. kézikve, 1. köt., 1 füz./ 70596

Többek közt a történelem viszonya más tudományokhoz.

Ism.: M. Jogi Szle 1924. p. 238-240. (Moór Gyula) - M. Művelődés 1924. p. 42-43. (Kisparti János) - M. P. 1925. p. 47-48. (Prohászka Lajos) - Napkelet (Bp.) 1924. p. 474-475. (Pauler Ákos) - Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1924/25. p. 164-166. - P. Sz. 1924. p. 518-519. (Bartók György) - Ttud. 1925. p. 152-155. (Dékány István)

3874. RÉVÉSZ Imre: A magyarországi protestantizmus tudományos történetírása. Debrecen, Debreceni Tisza István Tud. Társ., 1924. 27 p. /Klny.: Protestáns Szemle 1924. 9-10. sz./ /A Tisza István Tud. Társ. Közleményei, 2. köt., 1. füz./ OSZK 13.440/11

Felekezeti elfogultság az egyházi történetírásban. Javaslat az objektív történetírás megteremtésére.

3875. SZEKFŰ Gyula: Történetpolitikai tanulmányok. Bp., M. Irod. Társ., 1924. 139 p. Bibliogr. lábj. /Napkelet Kvta, 3/ 55368

A liberalizmusról, faji kérdésről, Petőfiről, Andrássyról, Bismarckról.

Ism.: M. Kisebbség 1924. p. 979-982. (-rom.)

3876. SZEMERE Samu: Spengler filozófiája. Bp., Béta, 1924. 80 p. /Mindent tudok kvtár, 10/ 55081

...-nak rövid kivonata, helye a filozófiatörténetben.

3877. FERDINÁNDY László: Történelembölcseleti tanulmányok. = M. K. 1924. p. 377-391., p. 473-478., p. 529-538. T.

3878. SZEKFŰ Gyula: Világtörténet és magyar történet. = Emlékkönyv gróf Klebelsberg Kuno negyedszázados kultúrpolitikai működésének emlékére... Bp., Bp.-i Hirlap ny., 1925. p. 35-43. 82926.

3879. LUKINICH Imre: A Magyar Tudományos Akadémia és a magyar történettudomány. Bp., MTA, 1926. 18 p. Bibliogr. lábj. 58587
B 061/35

Előbb megjelent: Bp. Sz. 1926. 202. köt. p. 1-16.

3880. x MANNHEIM [Károly] Karl: Vorlesungen über die Geschichte. Heidelberg, 1926.

Adalék az Athenaeum 1926. évfolyamából. (p. 240.)

3881. SZEKFŰ Gyula: A fiatalabb történetírók talán legkiválóbbika. = Széphalom 1927. p. 326-327. P.

Válasz a baloldali bírálatra, mely elmarasztalta Sz. Gy.-át 1919 előtti támogatóinak ellenforradalmi megbélyegzése miatt.

3882. KOREK Valéria: Problematikai és tartalmi átalakulások az újabb történetfilozófiában. (1833-1927.) Bölcsészdoktori értekezés. Bp., Egyet. ny., 1928. 40. p. Bibliogr. lábj. 66903
Eredetileg megjelent: Ath. 1928. p. 135-152., p. 235-255.

Önálló alfejezet: Az ismeretszociológia-, ennek keretében Mannheim K. elméletéről.

Ism.: Ttud. 1929. p. 313. (Joó Tibor)

3883. LUKINICH Imre: Jelentés a keleteurópai történetírók szövetsége szerkesztő-bizottságának 1928. július 21-22-én Rigában tartott üléséről. = A. É. 1928. 191-194. A.

3884. LUKINICH Imre: A történetírás 1918 óta. = M. Földrajzi Évkönyv az 1929. évre. Bp., M. Földrajzi Int., 1929. p. 112-122. 2818

Külföldi és hazai történészek új műveiről.

3885. MARÓT Károly: Történetírás és történetfilozófia. = Bp. Sz. 1929. 213. köt. p. 449-462., 214. köt. p. 91-118. Bibliogr. lábj. T.

Ős kor, ó kor

3886. HORNYÁNSZKY Gyula: Kis- és nagyterületű állam. (Polis és hellenisztikus birodalom.) = T. Sz. 1921. p. 1-47. Bibliogr. szövegben T.

3887. EILDERMANN, Heinrich: Urkommunismus und Urreligion. Berlin, A. Seehof, 1921. = A. G. S. 1921. p. 428. R.

Hivatkozás Somló Bódognak Der Güterverkehr in der Urgesellschaft c. művére.

3888. RÁCZ Béla: Kereszténység és rabszolgaság. Wien, Druck "Elbemühl", 1922. 79 p. /Európa ismeretterjesztő kvtár, 8/

OSZK 285.019

3889. RÉVAY József: Az ókori civilizáció pusztulása. = Sz. 1922. p. 580-584. R.

Ferrero. "Az ókori civilizáció pusztulása" c. művének marxista törekvésű bírálata.

3890. KALLÓS Ede: Görög élet és műveltség. Keresztmetszetek és vázlatok. Bp., Athenaeum, [1924]. 199 p. Bibliogr. lábj. 55830

Előtanulm.: K.E.: Rejtett tudás. = Ny. 1921. [1.] p. 326-338.

Ism.: Ny. 1925. [1.] p. 517. (Révay József)

3891. LAURENTZY Vilmos: Az agrárgondolat történelmi fejlődése az ókorban. = M. G. Sz. 1924. p. 293-306., 1925. p. 57-70. Bibliogr. lábj. P.

Város és falu viszonya az ó- és középkorban.

3892. HENLEIN István: A néptribunság keletkezése és betöltése. = Emlékkönyv gróf Klebelsberg Kunó negyedszázados kultúrpolitikai működésének emlékére... Bp., Bp.-i Hírlap ny., 1925. p. 75-91. Bibliogr. lábj. 82926

Főként ókori auktorok (Cicero, Livius stb.) alapján.

3892. HORNYÁNSZKY Gyula: Demokratikus eszmék és intézmények a görögök között a közvélemény keletkezésének szempontjából. = Emlékkönyv gróf Klebelsberg Kunó negyedszázados kultúrpolitikai működésének emlékére... Bp., Bp.-i Hírlap ny., 1925. p. 65-74. Bibliogr. szövegben. 82926

I.e. 5-ó. sz.

3894. ZBOROVSZKY Ferenc: Az őskőkor embere, kultúrája és vallása. Bp., M. Kultúra kiad., 1926. 167 p. /Kath. Kultúrkönyvtár, 9/ Bibliogr. p. 167. 66012

Az emberiség őstörténetének kat. megítélése.

Ism.: Kat. Szle 1926. p. 573-574. (Balogh Albin)

3895. JUHÁSZ Vilmos: Az őskultúra szelleme. = Symposion 1926. p. 33-63. Bibliogr. p. 63. T.

Az ősember kultúrája, vallása, erkölcse.

3896. KÁLLAY Kálmán: Zsidó mesterségek és foglalkozások Jézus korában. = Theol. Szle 1926. p. 949-959. Bibliogr. lábj. T.

Az Újszövetség vonatkozó szövegeinek és utalásainak elemzése alapján.

3897. RÉVAY József: Petronius és kora. Bp., Franklin, [1927]. 259 p. Bibliogr. p. 237-246. 62925

Részlet a műből: Ny. 1923. [1.] p. 246-254.

A Satiricon keletkezéséről. A Nero korabeli római társadalom P. művének tükrében.

Magyar társadalomtörténet

3898. DOMANOVSZKY Sándor: Die Geschichte Ungarns. München-Lpzg, Rösl, 1923. 379 p. 2 térk. /Bibl. der Weltgeschichte/ 54487

Az államalapítástól a legújabb időkig.

3899. ECKHART Ferenc: Bevezetés a magyar történelembe. Pécs-Bp., Danubia, 1924. 169 p. /Tudományos Gyűjtemény, 6/ Bibliogr. p. 161-169. OSZK 10.220/6

Ua. franciául: Introduction a l'histoire hongroise. Paris, Champion, 1928. 179 p. 4 térk. /Bibl. d'Études Hongr., 1/

A törzsszervezet korától a dualizmusig.

Ism.: Corvina 1929. p. 262-264. (Kastner Jenő) - D. Sz. 1929. p. 259. (R. Kiss István) - M. Kisebbség 1929. p. 653. - Napkelet (Bp.) 1924. p. 456-457. (Miskolczy Gyula) - R. de H. 1929. p. 94-95.

3900. RELKOVIĆ Neda: Aus dem Leben der sieben "niederungarischen Bergstädte" im 14.-17. Jahrhundert. = U. Jb. 1926. p. 39-80., 5 t. Bibliogr. p. 76-80. T.

Selmecbánya és más bányavárosok levéltári anyagának felhasználásával.

3901. ERNYEI József: Régi cseh telepítések hazánkban. = Föld és Ember 1926. p. 65-86. Bibliogr. lábj. T.

Levéltári források felhasználásával. 11-18. sz.

3902. KAZAL Zsigmond: A magyar mezőgazdaság története a honfoglalás előtti időktől az újabb korig. Előszó Czettler Jenő. Függ.:

A Hédervári Ferenc hazaárulásáért 1523-ban hozott jószágvesztési ítélet. Bp., Stádium, 1927. 215 p. Bibliogr. p. 211-212.
63687

Hivatkozás levéltári anyagokra; a birtokviszonyokra, birtokos és jobbágyrétegek helyzetére von. adatok 1848-ig.

Ism.: M. G. Sz. 1927. p. 490. - Századok 1927-1928. p. 666-667. (Pleidel Ambrus)

3903. KISS István, Rugonfalvi: Az erdélyi fejedelmek nemzeti politikája. Bp., Bethlen Gábor Társ., 1927. 107 p. /Bethlen Könyvtár, 12/
63930

Erdély röv. tört. János Zsigmondtól II. Rákóczi Ferencig.

Ism.: D. Sz. 1928. 3. p. 190-191. (Gáspár Gyula)

3904. VINKLER János: A magyar igazságszolgáltatási szervezet és polgári peres eljárás a mohácsi vésztől 1848-ig. Pécs, Dunántúli ny., 1927. 734 p. Bibliogr. lábj. /A Magyar Jogászegylet Deák Ferenc Irodalmi Bizottságának kiadványai, 2. évf. I-II. köt./
OSZK 13.125/II 1-2

Ism.: Bp. Sz. 1927. 541. köt. p. 83-96. (Kérészy Zoltán)

3905. TÖRÖK Pál: Hóman és Szekfű magyar története. Bp., Egyet. ny., [1929]. 47 p.
71546

A H.B. által írt, a honfoglalástól 1196-ig terjedő s a Sz. Gy. által írt az 1526-tól Bocskai felkeléséig terjedő korszakokat tárgyaló kötet értékelése.

3906. HAJNAL István: Írástörténet az írásbeliség felújulása korából. Bp., Budavári Tud. Társ. 1921. 173 p. XXI t. 49929

Ism.: M. K. 1922. p. 248-249. (Tóth László) - M. P. 1923. p. 53-55. (Császár Mihály)

3907. HÓMAN Bálint: A magyarság megtelepülése. Bp., Szabad Lyceum, 1921. 24 p. /A Szabad Lyceum kiadv., 28/ 2345/28
Eredetileg megjelent: M. G. Sz. 1920. p. 39-54.

3908. ERDÉLYI László: Árpádkor. A magyar állam, társadalom, művelődés legrégibb története 1301-ig. Bp., Pallas, 1922. 347 p. Bibliogr. p. 301-310. OSZK 210.427

Ism.: M. K. 1922. p. 758-760. (Váry Dezső)

3909. MÁLYUSZ Elemér: Turóc megye kialakulása. Kiad. a Budavári Tudományos Társ. Bp., Apostol ny., 1922. IX, 196 p. 1 térk. Bibliogr. lábj. 50620
Kivonata: Die Entstehung des Komitates Turóc. = U. Jb. 1921. p. 298-312.

A honfoglalástól a 15. sz.-ig, levéltári források alapján.

Ism.: Föld és Ember 1923. p. 28-32. (B.T.) - M. K. 1923. p. 380. (Tóth László)

3910. MÁRKI Sándor: A határjárók. = F. K. 1922. p. 33-43. T.

Árpád-kori levéltári források felhasználásával a határkijelölőkről, birtokviszonyokról.

3911. TAGÁNYI Károly: Vázlatok a régibb Árpád-kori társadalom történetéből. = Ttud. 1922. p. 214-227. Bibliogr. lábj. T.

3912. HÓMAN Bálint: A magyarok honfoglalása és elhelyezkedése. Bp., MTA, 1923. 50 p. /A magyar nyelvtudomány kézikönyve, I. köt. 7. füz./ 8-79857

3913. LUKCSICS Pál: A vásárhelyi apácák története. Veszprém, Egyházm. ny., 1923. 112 p. Bibliogr. lábj. /Közlemények Veszprém vármegye múltjából, 1/ OSZK 277.015

Főként a középkori birtokperekről, a kolostor jobbágyainak munkájáról, életmódjáról, a függelékben leirt levéltári források alapján.

Ism.: Föld és Ember 1924. p. 58. (Bátky Zsigmond) - Levéltári K. 1924. p. 185-186. (-Á-)

3914. THIENEMANN Tivadar: Városi élet a magyar középkorban. = Minerva 1923. p. 41-69. Bibliogr. lábj. T.

3915. DIVALD Kornél: Művészeink nemzetisége és társadalmi helyzete a középkorban. = Ttud. 1923. p. 400-413. P.

3916. MÁLYUSZ Elemér: La formation d'un comitat dans la Hongrie historique. = Revue des Études Hongroises et Finno-Ougriennes 1924. p. 18-30. Bibliogr. lábj. T.

Liptó, Árva és Zólyom megyék szervezése a 11-13. sz.-ban.

3917. SCHÜNEMANN, Konrad: Ungarische Hilfsvölker in der Literatur des deutschen Mittelalters. = U. Jb. 1924. p. 99-114. Bibliogr. lábj. T.

A honfoglalást megelőző és követő évszázadokban a magyar haderőkbe besorolt

utóbb nemzetileg asszimilálódott kabar, görög, kun, román, szláv és egyéb népcsoportokról.

3918. GYŐRFFY István: A kunok megtérése. = P. Sz. 1925. p. 669-681. Bibliogr. lábj. P.

3919. BRUCKNER Győző: Magyarország belső állapota a mohácsi ütközet előtt. [Ill.] Bp., Egyet. ny., 1926. 32 p. Bibliogr. p. 28-32.
32098
/Klny.: A "Mohácsi Emlékkönyv"-ből/

3920. x ZOLTAI Lajos: Települések, egyházas és egyháztalan falvak Debrecen város mai határa és külső birtokai területén a XI-XV. századokban. Debrecen, Méliusz, 1926. /A debreceni Tisza István tud. társ. honismertető bizottságának kiadv.-ai, 2. köt., 1. pótfüz./

Ism.: Föld és Ember 1926. p. 112. (Bátky Zsigmond) - Theol. Szle 1925/26. p. 392-393. (Ecsedi István)

3921. SCHÜNEMANN, Konrad: Zur Grundbesitzverteilung im mittelalterlichen Ungarn. = U. Jb. 1926. p. 462-464. Bibliogr. lábj. A.

A 12-14. sz.-i német források felhasználásával.

3922. SEBESTYÉN Károly, Cs.: Milyen házban laktak a honfoglaló magyarok? = Napkelet (Bp.) 1926. p. 691-696. A.

Ásatások és korabeli források alapján.

3923. HÓMAN Bálint: A magyar történetírás első korszaka. Pécs, Dunántúl ny., 1927. 31 p. Bibliogr. lábj. /Minerva kvt, 5/
65459
Előbb megjelent: Minerva 1923. p. 11-40.

A Gesta Ungarorum forrásértékelése.

3924. SZABÓ Ferenc: Társadalom, művelődés Zsigmond törvényeiben. Békéscsaba, Körösvidék kny., 1927. 140, IV p. Bibliogr. lábj. /Kolozsvári-Szegedi értekezések, 13/
OSZK 13.681/13

3925. FRIEDMAN Dénes: Volt-e a honfoglaló magyaroknak sógorházasságuk? = M. Zs. Sz. 1927. p. 126-131. Bibliogr. lábj. A.

3926. MÁLYUSZ Elemér: Polgárságunk részvétele a középkori országgyűléseken. = P. Sz. 1927. p. 142-146. Bibliogr. lábj. T.

Ism.: Vierteljahrshefte f. Sozial- und Wirtschaftsgeschichte 1927. p. 393.

3927. LÉDERER Emma: A legrégibb magyar iparososztály kialakulása. = Századok 1927-28. p. 492-528., p. 633-645. Bibliogr. lábj. T.

11-13. sz.

3928. MELICH János: A honfoglaláskori Magyarország. Bp., MTA, 1929. 434 p. Bibliogr. fejezetek végén /A Magyar Nyelvtudomány kézikönyve I. köt. 6. füz./ 348506

Egykori írásbeli források, valamint földrajzi elnevezések alapján körkép a Kárpát-medencében lakott népekről, illetve a magyarság megtelepüléséről.

Ism.: F. K. 1925. p. 218-219. (Ligeti Lajos) - Napkelet (Bp.) 1925. p. 262-265. (Pais Dezső)

XVI-XVIII. század

3929. KOVÁCS Gábor: Jan von Leyden. = K. Sz. 1919. p. 285-288. P.

A 16. sz.-i német anabaptista mozg. kommunisztikus kisérletének kudarcáról.

3930. HÓMAN Bálint: Tudományos történetírásunk megalapítása a XVIII. században. Székfoglaló. Bp., Stephaneum ny., 1920. 29 p. /A Szt. István Akad. Történelmi-, Jog- és Társadalomtudományi Osztályának felolvasásai, I. köt. 5. sz./ 8-79340

Rövid változat: Szt. István Akad. Ért. 1920. [2,] p. 135-139.

3931. ZOVÁNYI Jenő: Protestantizmus és humanizmus. /Egyszersmind észrevételek némely támadásokra./ = F. Sz. 1921. p. 277-285. P.

A 16. sz.-i humanizmus szerepe a reformáció térhódításában.

3932. ZOVÁNYI Jenő: A felvilágosodás története. Bp., Genius, [1922]. 185 p. /Szabad iskola, 6/ 51015

... a humanizmus és reformáció korától a nagy francia forradalomig.

3933. CSÉRER Lajos: Erdélyi nemzetiségi politika a fejedelmek korában. = M. G. Sz. 1922. p. 6-16. Bibliogr. lábj. P.

Az erdélyi románság 16-17. sz.-i helyzetéről. L. még Cs.L. Az erdélyi földművelő köznép állapota a fejedelmi kor kezdetén - Gazdaságtörténelmi jegyzetek. c. cikkét: uo. p. 31-36.

3934. MIGRAY József: Egy kereszténytársadalmi állam története. A jezsuiták köztársasága Paraguayban. (1609-1768). Bp., Népszava, 1923. 71 p. Bibliogr. lábj. 341679

Ism.: Sz. 1923. p. 431-432. (Gergely Győző)

3935. SZABÓ András: Egy dokumentum a régi erdélyi iskolapolitikáról. = M. Kisebbség 1923. p. 516-521. P.

Lorántffy Zsuzsanna 1657-es rendelete román pap- és tanítóképző iskola alapitásáról Fogarason.

3936. ZOLNAI Béla: Magyar janzenisták. = Minerva 1924. p. 66-90., 1925. p. 10-40., p. 129-164. Bibliogr. lábj. T.

18. sz.

3937. BITAY Árpád: Az erdélyi románok a protestáns fejedelmek alatt. Diciosanmartin-Dicsőszentmárton, Erzsébet ny., 1925. 23 p.
OSZK 86.443

Ism.: M. Kisebbség 1925. p. 514-517. (-rom-)

3938. BRUCKNER Győző: A Thököly család késmárki magánföldesurasága. = Emlékkönyv Berzeviczy Albert írói működésének félszázados évfordulója ünnepére. Pécs, Dunántúl kvny., 1925. p. 141-220. Bibliogr. lábj.
OSZK 47.262

3939. [ECKHART] ECKHARDT [igy] Ferenc: Mária Terézia és a magyar parasztkérdés. = Emlékkönyv gróf Klebelsberg Kuno negyedszázados kultúrpolitikai működésének emlékére... Bp., Bp.-i Hírlap ny., 1925. p. 499-512. Bibliogr. lábj. 82926

3940. ECKHARDT Sándor: Újabb adatok a magyar fölvilágosodás történetéhez. = Emlékkönyv gróf Klebelsberg Kuno negyedszázados kultúrpolitikai működésének emlékére... Bp., Bp.-i Hírlap ny., 1925. p. 525-530. Bibliogr. lábj. 82926

3941. SZABÓ Dezső: Mária Terézia és a parasztok. = Emlékkönyv gróf Klebelsberg Kuno negyedszázados kultúrpolitikai működésének emlékére... Bp., Bp.-i Hírlap ny., 1925. p. 513-524. Bibliogr. lábj. 82926

3942. MADZSAR Imre: Az elemi oktatás fővárosunkban a török kiűzése után. = Századok 1925-26. p. 25-47. T.

3943. RELKOVIČ Néda: Adalék a főúri gyermekek neveltetéséhez a XVI. és XVII. században. = M. Művelődés 1926. p. 47-50. A.

3944. SZERB Antal: Az udvari ember. = Minerva 1926. p. 224-286. Bibliogr. lábj. T. Ua. klny. Minerva kvtár, 7.

A reneszánsz udvari emberről Baldassare Castiglione azonos c. egykorú műve alapján.

3945. A SZATMÁRVIDÉKI asszimilációhoz. = M. Kisebbség 1926. p. 345-347., p. 384-385., p. 431., p. 502-503., p. 610-611., p. 655., p. 694., p. 727., p. 788., p. 807-808., p. 852-853., p. 893., p. 941-942. A.

A 18. sz.-i sváb telepítésekről korabeli házasodási anyakönyvek alapján.

3946. MÁLYUSZ Elemér: Az 1514. évi jobbágyháború okai. = Ttud. 1926. p. 373-380. Bibliogr. lábj. T.

3947. GYÖRFFY István: A hajdúk eredete. = P. Sz. 1927. p. 133-141., p. 220-229. Bibliogr. lábj. T.

3948. VERZÁR Gyula: A brassói céhek hanyatlásának okai. = M. G. Sz. 1928. p. 344-353. T.

17-18. sz.

3949. SZEKFŰ Gyula: Bethlen Gábor. Bp., M. Szemle Társ., 1929. 314 p. Bibliogr. p. 280-302. 65510

Sz.Gy. válaszát Kritika és terror címen R. Kiss István, Balthazár Dezső és Hajnal István a fenti könyvről a P. Sz. 1929. febr.-i sz.-ában írt bírálatára l. M.K. 1929. p. 252-256. és klny. P 1341

Ism.: E. H. 1929. [1.] p. 231-235. (Kós Károly) - Hadtört. K. 1929. p. 115-119. (-y.) - Napkelet (Bp.) 1929. p. 299-301. (Hajnal István) - Pásztortűz 1929. p. 140-141. (Nagy Géza)

3950. SZABÓ József, F.: Karácsony György tömegmozgalmának rugói. = D. Sz. 1929. p. 142-145. A.

Az 1569-1570-es tiszántúli jobbágyfelkelés anabaptista vonásairól.

3951. SAS Andor: A munkácsi uradalom szökevény jobbágyai a XVIII. században. A mezőgazdasági munkásság sorsának és vándorlásának történetéhez. = Századunk 1929. p. 217-228. Bibliogr. lábj. T.

3952. ASZTALOS Miklós: Az erdélyi állam iskolapolitikája. (1556-1690). = M. Kisebbség 1929. p. 548-554., p. 597-606., p. 643-658. Bibliogr. lábj. T.

XIX-XX. század. Feldolgozások, források, memoárok

(L. még: Magyarországi forradalmak 1918-1919)

3953. ANDRÁSSY Gyula: Diplomácia és világháború. Bp., Légrády, [1920.] 253 p.

OSZK 622.093

Ua. németül: Diplomatie und Weltkrieg. Berlin-Wien, Ullstein, 1920. 348 p.

A világháború okai és okozói, főbb katonai eseményei, az 1918-1919-es forradalmak.

Ism.: Külügyi Szle 1921. p. 89-102. (Lutter János)

3954. MARCZALI Henrik: A béke könyve. A múlt tanulsága. Bp., Athenaeum, 1920. 195 p. 46907

Mo. külkapcsolatainak vázlatos tört. Európai béketörekvések.

3955. DOMANOVSZKY Sándor: Czernin emlékiratai. = Bp. Sz. 1920. 521-522. köt. p. 119-143. Bibliogr. lábj. R.

Czernin: Im Weltkriege. Berlin-Wien, Ullstein und Co., 1919.

3956. HATVANY Lajos: Das verwundete Land. Lpzg-Wien-Zürich, Tal, 1921. 499 p. 8-21180

A világháborúhoz és békediktátumhoz vezető társadalmi-politikai mozgások impresszionisztikus rajza.

Ism.: Aurora 1921. 3. p. 257-258. (Feleky Géza) - F. Sz. 1921. p. 268-269. (Király György) - Ny. 1921. [1.] p. 244. (Móricz Zsigmond) - Ny. 1921. [1.] p. 871-874. (Giesswein Sándor) - Napkelet (Kvár) 1921. p. 438-440. (Ormos Ede)

3957. ORMOS Ede: Mi okozta Magyarország szétbomlását? Jászi Oszkár előszavával. Wien, Fischer, 1921. 124 p. 344875

A m. uralkodóosztályok népet, nemzetiségeket elnyomó politikája a középkortól az első világháború időszakáig.

3958. SZILASSY [Gyula] Julius: Der Untergang der Donaumonarchie. Diplomatische Erinnerungen. Berlin, Neues Vaterland, 1921. 423 p. 47634

Mo. első világháborús szerepe. Az egyes hadviselő népek mentalitásáról. A diplomata pályán szerzett tapasztalatok felhasználásával Mo. német függésének elítélése.

Ism.: R. H. 1922. T. 27. p. 10-16. (Huszár G.)

3959. BERZEVICZY Albert: Az abszolutizmus kora Magyarországon. 1849-1865. Bp., Franklin, 1922-1937. 1-4. köt. 50333

1.) 1922. 436 p. Bibliogr. lábj.
2.) 1926. 366 p.

A 3. és 4. köt. 1932-ben, illetve 1937-ben jelent meg. Az Orsz. Levéltár, a bécsi udvari és belügyminisztériumi levéltár, valamint egyéb korabeli források felhasználásával készült átfogó igényű munka az 1849-1865 közötti időszakról. L. még: X B.A.: Bach und Schmerling. = Österreichische Rundschau 1922. p. 1159-1177.

Ism.: A. É. 1929. p. 145. - Bp. Sz. 1922. [!] p. 151-157. (Angyal Dávid) - Bp. Sz. 1927. 207. köt. p. 315-316. (d.) - Irodtört. 1922. p. 107. (Madzsar Imre) - K. N. 1922. 6-7. p. 5-14. (Szerk.) - Kat. N. 1927. p. 308-309. - Levéltári K. 1926. p. 247-250. (Miskolczy Gyula) - M. P. 1922. p. 72-77. (Madzsar Imre) - Sz. 1922. p. 165-173. (Braun Róbert) - Századok 1921-22. p. 681-684. (Wertheimer Ede)

3960. SZABÓ László: Mi okozta az összeomlást és a forradalmakat? Hadvezérek, államférfiak és diplomaták emlékiratai nyomán. Bp., Athenaeum, 1922. 158 p. 8-49579

Fejezetek Hindenburg, Czernin, Conrad, Ludendorff, Boroevics, Tirpitz, Scheidemann és más német, osztrák hadvezérek, politikusok, valamint Szilassy Gyula visszaemlékezéseiből kommentárokkal.

Ism.: F. Sz. 1922. p. 127. (Czakó Ambró) - Napkelet (Kvár) 1922. p. 313-314. (Erdélyi Kálmán)

3961. W[ERTHEIMER] E[de]: Hungary - History 1910-1921. = Encyclopaedia Britannica. The new volumes. 12. ed. London-New York, Encycl. Brit. 1922. Vol. 31. p. 410-415.

Az 1910-es évek elejének és a világháború időszakának politikatörténeti vázlata.

3962. VÁCZY József: Zsoldos Ignác emlékirata II. Sándor cárhoz az orosz jobbágyság felszabadítása érdekében. Zsoldos Ignác kiadatlan kéziratából. = M. G. Sz. 1922. p. 100-108. Bibliogr. lábj. A.

Az MTA könyvtár kézirattárában őrzött források felhasználásával az 1853-ban készült és a bécsi orosz nagykövet útján a cárnak elküldött javaslat valószínű sorsáról.

3963. GRÓF Tisza István összes munkái. Kiad. a Magyar Tud. Akadémia, Bp., Franklin, 1923-1927. 1-4. köt. 55879/1-4

1.) 1923. IV, 708 p.
2.) 1924. VII, 393 p.
3.) 1926. X. 387 p.
4.) 1927. XXIV. 430 p.

Az 5. és 6. köt. 1933-ban illetve 1937-ben jelent meg.
Tanulmányok, értekezések, naplójegyzetek, levelezés, előterjesztések.

3964. HEVESY [Andor] André: L'agonie d'un empire. L'Autriche-Hongrie. Paris, Perrin, 1923. 281 p. 54322

Az 1815-ös bécsi kongresszustól 1918-ig.

Ism.: U. Jb. 1925. p. 120-121. (C. Brinkmann)

3965. KÁROLYI Mihály: Egy egész világ ellen. Wien, Bécsi M. Kiadó, 1923. 54635
8-51893

I.) Harcom a békéért. 498 p.
Ua. németül: Gegen eine ganze Welt. Mein Kampf um den Frieden. München, Verlag für Kulturpolitik, 1923. XVII,515 p.

Részletesen az első világháború előtti és alatti békekísérletekről.

Ism.: M. K. 1924. p. 512-518. (Vécsey József Aurél) - Napkelet (Bp.) 1924. p. 187-191. (Szekfű Gyula)

3966. BENICZKY Lajos bányavidéki kormánybiztos és honvédezredes visszaemlékezései és jelentései az 1848/49-i szabadságharcról és a tót mozgalmakról. Életrajzát... irta, a visszaemlékezéseket sajtó alá rend.: Steier Lajos. Bp., M. Tört. Társ., 1924. IX, [3] 786 p. Bibliogr. lábj. /Mo. újabbkori tört. forrásai/ 54826
B 923/175

Bécsi és bp.-i levéltárak anyagai. S.L. átfogó bev. tanulmánya /p. 3-226./ az 1830-1848-as szlovák nemzetiségi mozgalmakról.

Ism.: Levéltári K. 1924. p. 171-172. (Mayer Béla)

3967. ANDRÁSSY Gyula: A világháború előzményei. Bp., Franklin, 1925. 1-2. köt. 56696

1.) 145 p.
2.) 231 p.

3968. PETHŐ Sándor: Világostól Trianonig. A mai Magyarország kialakulásának története. A földrajzi részt írta Fodor Ferenc. Ill. 3. kiad. Bp., Enciklopédia kiad., 1925. VIII, 324, [4] p. 57003

P.S. könyvéről l. Nagy Miklós: Világostól Trianonig. P.S. könyvének birálata. Bp., Zeidler, 1926. 147 p. 59658

3969. PUTNOKI Béla: Igazságszolgáltatásunk a cé-
hek idejében. = Emlékkönyv Berzeviczy Al-
bert írói működésének félszázados évfordu-
lója ünnepére. Pécs, Dunántúl kvny., 1925.
p. 480-502. Bibliogr. lábj.
OSZK 47.262

3970. BE[THLEN István]: Political history. = En-
cyclopaedia Britannica 13. ed. London-New
York, 1926. Vol. 2. p. 390-396. Bibliogr.
p. 396.

... a Monarchia összeomlásától 1924-ig.

3971. KORNIS Gyula: A magyar kultúrpolitika száz
évvel ezelőtt. = Bp. Sz. 1926. 203. köt.
p. 66-102. T.

3972. BATTHYÁNY Tivadar: Beszámolóm. Bp., Athe-
naeum, [1927]. 1-2. köt. 63838
B 900/36

1.) 325 p.
2.) 400 p.

Az osztrák-m. kapcsolatok, a világhábo-
rú, az őszirózsás forradalom, s benne
az 1919. aug.-ával indult ellenforrada-
lom vezető klikkjeinek szerepe, a volt
függetlenségi, majd "Károlyi-párt" egyik
vezéralakjának megvilágításában.

Ism.: Lit. 1928. p. 30.- Könyvb. L.
1927/28. p. 295-298. (Marczali
Henrik) - Századunk 1928. p.
121-122. (Vámbéry Rusztem)

3973. KRISTÓFFY József: Magyarország kálváriája.
Az összeomlás útja. Politikai emlékek
1890-1926. Bp., Wodianer, 1927. VIII, 863
p. 1 t. 61199

Ausztria és Mo. viszonyára, a dinasztia
színfalak mögötti hatalmi politikájára
von. dok.-ok és értékelésük.

Ism.: Bp. Sz. 1928. 208. köt. p. 214-
260. (Nagy József) - Könyvb. L.

1927/28. p. 244-247. (Török Pál) - Napkelet (Bp.) 1927. p. 619-622. (Mályusz Elemér) - Ny. 1927. [2.] p. 627-633. (Grexa Gyula) - P. Sz. 1927. p. 393-395. (Török Pál) - Sz. 1927. p. 182-185. (Propper Sándor)

3974. MAJOR Ödön: Miért osztották fel Magyarországot? Esztergom, Buzákovits G. kvny., 1927. 155, [1] p. Bibliogr. 64818

3975. BERNÁT Gyula: A reformkorszak kisérletei a mezőgazdasági termelés fellendítésére. = M. G. Sz. 1927. p. 221-235. Bibliogr. lábj. T.

3976. ANGYAL Dávid: Szakaszok Magyarország újabb történetéből. Bp., Franklin, 1928. 176 p. /Kultúra és tudomány, 62/ 65101

Tanulmányok Széchenyiről és Tisza Istvánról.

Ism.: Bp. Sz. 1928. 210. köt. p. 305-308. (Török Pál) - Lit. 1928. p. 433. - Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1928. p. 334-335. (W. J.) - Századunk 1928. p. 433-436. (Kemény Gábor)

3977. ASZTALOS Miklós: Kossuth Lajos kora és az erdélyi kérdés. Bp., Collegium Transilvanicum, 1928. 205, [3] p. Bibliogr. fejezetenként 69321

Erdély története a 18. sz. végétől 1892-ig.

Ism.: Századok 1927-28. p. 898-900. (Hajnal István)

3978. ZELENSKI Róbert: Emlékeim. Bp., Szerző, [1928]. 931 p.

Az agrárius politikus közéleti pályafutása, felső- és képviselőházi beszédei, szélső konzervatív állásfoglalásai a nagybirtokrendszer védelmében, számos dokumentum, levelek beiktatásával. Visszapillantás Mo. tört.-ére "a balkezű Kossuth Lajos által felidézett 48-iki forradalom" óta.

Ism.: Napkelet (Bp.) 1929. p. 142-144. (Szekfű Gyula) - Századunk 1929. p. 255. - Ttud. 1929. p. 151-157. (Albrecht Ferenc) - U. Jb. 1929. p. 149. (Z.)

3979. ELKÁN László: Szokolay István, Lukács Móric és társaik. - Fejezet a korai magyar kapitalizmus történetéből. = Sz. 1928. p. 28-33. Bibliogr. lábj. T.

Adalékok a mo.-i tőkés termelés és korai munkásmozgalmak történetéhez.

3980. RÉVÉSZ Mihály: A céhkorszak utolsó évei. - Fejezet a magyar munkásmozgalom történetéből. = Sz. 1928. p. 102-106. Bibliogr. lábj. T.

A 18. sz. végi 19. sz. eleji fejlődés. Szerzőnek a Népszava 1927. dec. 25-i sz.-ában /p. 33-34./ megjelent "Osztályharcok a céhek világában" c. cikke kifejtése.

3981. TÖREKVÉSEK Magyarország federalizálására. 1848-1849. = Háborús Felelősség 1928. p. 235-238. A.

Dokumentumok kommentárral.

3982. SZILÁGYI Ágota: Angol írók Magyarországról 1848-1867. = Háborús Felelősség 1928. p. 467-470. A.

3983. PETHŐ Sándor: Viharos emberöltő. Hét portrait. Bp., Stádium, 1929. 243 p.

69288
B 923/436

Ifj. Andrássy Gy., Apponyi A., Grünwald Béla, Prohászka Ottokár, Tisza István, Ugron Gábor és Vázsonyi Vilmos jellemzése.

a. SZEGÉNYSÉG, MUNKANÉLKÜLISÉG

M u n k a n é l k ü l i s é g
(L. még: Munkatudomány, Diákok, fiatal értelmiségiek)

3984. AZ ELBOCSÁTOTT tisztviselők munkaértéke. = Magántisztv. L. 1920. 1. p. 3-4. A.

Adatok szakmák és iskolai végzettség szerint.

3985. LENGYEL Gyula: A gazdasági világválság. = Proletár 1921. 30. p. 5-6. A.

Üzembeszüntetések, munkanélküliség.

3986. MUNKABÉR és munkanélküliség. = Proletár 1921. 54. p. 13-14. A.

Stat. adatok 1920-1921-ről.

3987. FÖLDES Béla: A Munkanélküliség orvosszerei. A munkanélküliség állapota 1921-ben és újabb javaslatok annak megelőzésére. Elnöki megnyitó beszéd "A munkanélküliség Elleni Egyesület" közgyűlésén. = M. Munkás Szle 1922. p. 65-69. Ea.

Kovrig Béla hozzászólását l. uo. p. 201-210., p. 250-258., p. 326-339.

3988. KOVÁCS Norbert: Munkapiac és munkanélküliség... = M. Stat. Szle 1923. p. 8-11., 1924. p. 274-281., p. 370-374., p. 462-467., 1925. p. 292-294., 1926. p. 144-146., p. 258-260., p. 426-427., p. 554-

556., p. 597-598., 1927. p. 46-50., p. 210-213., p. 553-555., p. 651-653., p. 750-751., p. 844-846., p. 943-945., 1929. p. 360-377. A.

Stat. adatok külföldi összehasonlításokkal.

3989. BALOGH Andor: Adatok a munkanélküliség kérdéséhez. = Külügyi Szemle 1923. p. 190-193. A.

... Mo.-on és más európai államokban.

3990. ADATOK a munkanélküliség statisztikájához. = M. Stat. Szle 1923. p. 240. A.

... Mo.-on 1923-ban.

3991. VÁGÓ [József]: Le chômage en Hongrie. = Revue Internationale de Travail 1925. 3. p. 370-398. Bibliogr. lábj. T. Klny. 57248

3992. XANDOR Endre: Hatósági küzdelem Magyarországon a munkanélküliség ellen. (Székfoglaló értekezés a M. Stat. Társaságban.) = Munkaügyi Közlöny 1926.
Fr. ny. kiv.: R. de la Société Hongr. de Stat. 1926. p. 154.

3993. SCHIVETZ Ferenc: A mérnöki munkaalkalmak kérdéséhez. = M. Mérn. Építész Egyl. Közl. Technika és Közgazdaság 1926. p. 9-10. A.

3994. PAP Dezső: Belső gyarmatosítás - vagy kivándorlás. = Új Élet 1927. p. 175-182. P.

Az értelmiségi munkanélküliségről.

3995. -ts: MUNKANÉLKÜLISÉG és munkaalkalom a városi építkezésekben. = V. Sz. 1927. p. 914-917. P.

3996. KOISS Géza: Mit tettek városaink a munkanélküliség leküzdéséért. = V. Sz. 1927. p. 1084-1106. T.

3997. SZOCIÁLIS statisztika. = M. Stat. Szle 1928. p. 44-53., p. 158-160., p. 265-288., p. 393-396., p. 735-740., p. 1929. p. 614-622.

Munkanélküliség, munkapiac, bérharcok, sztrájkok, bérstatisztikák szakmák szerinti bontásban is.

3998. SOMLÓ Lipót: "Amerikában mindenki dolgozhatik". = Korunk 1928. p. 161-168. A.

A prosperitás csúcspontjain is fennálló tömeges munkanélküliségről, a nemzeti jövedelem elosztásában fennálló szakadékokról, adatokkal.

3999. KOISS Géza: Munkanélküliség. = Mü. Szle 1928. p. 225-231. P.

A munkanélküliség megokolása a trianoni békével és a munkások "deviáns" tulajdonságaival.

4000. MEKKORA a munkanélküliség Magyarországon? = Új M. 1928. [2.] p. 425-428. A.

Szakmánkénti adatok és értékelésük.

4001. NOVÁGH Gyula: A munkanélküliek iskolánkívüli oktatása. = Iskolánkív. Népmüv. 1928/29. p. 233-238. A.

A szervezett ingyenszendvics akcióval egybekötött "népmüvelés" Bp.-en. A munkátlanok "alkoholista, munkakerülő" magatartásáról.

4002. BERNÁT Ottó: Szegények vagyunk de rosszul élünk. = Toll 1929. 7. p. 50-52. A.

A munkanélküliségről.

4003. BARNA Károly: Világmunkanélküliség. = 100 % 1929-1930. p. 193. A.

A világválság első következményei, adatokkal.

4004. SÁNDOR Pál: Munkanélküliség és szociáldemokrácia. = 100 % 1929-1930. p. 241-244. A.

A munkanélküliség megoldhatatlansága a kapitalizmusban.

Munkanélküliség elleni biztosítás. Munkaközvetítés

4005. BALOGH Andor: A magyar hatósági munkaközvetítés újjászervezése. = M. Munkás Szle 1922. p. 19-20. A.

4006. A MAGYAR hatósági munkaközvetítés eredménye és az ipari és kereskedelmi munkapiac 1922-ben. = M. Stat. Szle 1923. p. 84-86. P.

4007. KOVRIG Béla: A mai munkanélküliség problémája és orvoslása. Bp., Állami ny., 1924. 59 p. /Munkanélküliség Elleni Küzdelem Mo.-i Egy./ 55139

Ism.: Ttud. 1924. 4-5. sz. p. 62-64. (L.I.)

4008. ANDOR Endre: A hatósági munkaközvetítés előretörése külföldön. = K. Sz. 1924. p. 288-301. Ea.

4009. LERNER Dezső: A munkaközvetítés. = Sz. 1925. p. 62-68. P.

... kialakulása, különös tekintettel a hazai viszonyokra.

4010. BALOGH Andor: A magyar munkapiac újjászervezése. Bp., M. Kir. Áll. ny., 1926. 47 p. Bibliogr. lábj. /Munkanélküliség Elleni Küzdelem Mo.-i Egy. kadv., 22) 60752

Az áll. munkaközvetítő hiv. tevékenysége 1916-tól, jav. megreformálására.

Ism.: U. Jb. 1927. p. 306-307. (Z.)

4011. x PAP Dezső: A munkanélküliség elleni küzdelem. Bp., 1926. 25 p.

Idézi: Balogh Andor: A magyar munkapiac. 1926. p. 32.

4012. HORNYÁNSZKY Gyula, Ifj.: A munkanélküliség és a kötelező biztosítás. = Ttud. 1926. p. 192-196. A.

4013. DRÉHR Imre: A munkahiány esetére szóló biztosítás. = K. Sz. 1926. p. 265-276. Ea.

4014. PAP Dezső: Jegyzetek a munkanélküliség elleni biztosítás kérdéséhez. = K. Sz. 1926. p. 277-290. Ea.

4015. KRUPPA Rezső: A magyar szociálpolitika csődje. - A munkanélküliség esetére való biztosítás ügye. = Sz. 1927. p. 128-131. P.

4016. SZALAY Sándor: A munkahiány esetére szóló biztosítás elmélete. = V. Sz. 1927. p. 430-441. T.

S z e g é n y s é g , n y o m o r

4017. FERENCZI Imre: A budapesti lakosság helyzete és a külföldi segítség. = Aurora 1921. p. 122-129. P.

A nyomor és a segélyakciók.

4018. (I.A.): A MUNKÁSSÁG életnívójának süllyedéséről. = Proletár 1921. 34. p. 11-12. A.

Statisztikai adatokkal.

4019. KIRÁLY Albert: A magyar munkásság mindennapi kenyere és hangulata. = Proletár 1921. 39. p. 7. P.

A hivatalos létminimum. A munkásság szükségletei.

4020. VADNAY Tibor: Az inség. = M. Élet 1922. p. 47-52. P.

A magyarországi szegénység problémája.

4021. LIBER Endre: A szegényügy szervezete. = V. Sz. 1927. p. 557-573. T.

Szeretetotthonok, árvaházak Bp.-en.

4022. TAMÁS István: A Szent - István hét margójára. = Toll 1929. 19. p. 35-38. A.

A gazdasági válság és a nyomor szembesítése a Szt István heti rendezvények pazarló pompájával.

4023. PÁSZTOR Árpád: A szegény ember újra szegénynek születne... = Toll 1929. 22. p. 35-37. A.

Egy koldus életpályája, helyzete.

4024. CZAKÓ István: Az amerikai néger lakosság szociális viszonyai. = Népegészs. 1929. [1.] p. 452-455. P.

b. ALKOHOLIZMUS, DOHÁNYZÁS. ÖNGYILKOSSÁG

4025. VINCE [Sándor] Alexander: Das Alkoholverbot in den Vereinigten Staaten. = K. 1923. p. 278-280. A.

4026. BENEDEK László: Az alkoholkérdés mai állásáról. Debrecen, Méliusz, 1924. 41 p. Bibliogr. szövegben. OSZK 240.620

Az amerikai alkoholellenes küzdelem fejlődése kapcsán. Stat. táblák.

4027. DONÁTH Gyula: Az alkoholtilalom kivihetősége Magyarországon. Bp., Korvin ny., 1925. 19 p. 339506

4028. DONÁTH Gyula: Alkoholizmus és alkoholkérdés. Bp., Novák, [1926?] 36 p. OSZK 53.750

Ism.: Alkoholizmus 1927. p. 31. - Egészség 1926. p. 309. (Schuschny Henrik)

4029. GORTVAY György: Állami és társadalmi tennivalók a magyar alkoholizmus elleni küzdelemben. Bp., Egészségügyi Reformiroda, (1926). 12 p. 59841

A mo.-i antialkoholista egyesületek címeivel.

Ism.: Gyermekvéd. L. 1926. 10. p. 34. (Saly László) - Századunk 1926. p. 339. (S.P.) - U. Jb. 1926. p. 515. (Z.)

4030. ZEMPLÉNYI Imre: A szeszfogyasztásról. = Falu 1926. p. 219-222. A.

Mátranováki bányaorvos cikke orsz. adatokkal, javaslat szesztilalom bevezetésére.

4031. PÁNDY Kálmán: A XVIII. nemzetközi alkoholellenes kongresszus. = Alkoholizmus 1927. p. 24-25., p. 41-43. P.

A kongr. anyagának ism.-e.

4032. KRISTÓF Domonkos: Az alkoholellenes sajtó a háború óta. = Alkoholizmus 1927. p. 26-27. P.

4033. AZ ALKOHOLKÉRDÉS a közegészségi és társadalompolitikai országos értekezleten. = Alkoholizmus 1927. p. 54-56. P.

4034. DÓCZI Imre: A szeszes italok, mint a betegségek előidézői. = Alkoholizmus 1927. p. 57-60. P.

4035. HELLER Jakab: Az alkohol és a nemi betegségek. = Teleia 1927. p. 118-120. P.

4036. SCHÖNBERGER Mór: Tömegbetegség - tömeggyógyszer. = 100 % 1927-1928. p. 111-113. P.

Az alkoholizmus elleni küzdelemről.

4037. HOHENBERG József: A dohány és a dohányzás. A dohányzás története. A dohányzás hatása az emberi szervezetre. Küzdelem a nikotin ellen. 3. kiad. Bp., Novák, [1928]. 129 p. Bibliogr. p. 126-128. 66462

A dohányzás elterjedése, fizikai, pszichikai hatása. Az ellene folyó mozgalmak.

Ism.: Népegészs. 1928. [2.] p. 1571-1572. (Holler József)

4038. [x]GORTVAY György: Az alkoholkérdés társadalompolitikai megvilágításban. Bp., 1929. 51 p. /Klny.: Társadalombiztosítási Közlöny 1929. júl./

Ism.: M. Stat. Szle 1929. p. 933-935. (Sz.T.)

Öngyilkosság

4039. FÖLDI Mihály: Külföldi szemle. Weininger öngyilkossága. = Ny. 1919. [2.] p. 1114-1120. R.

O. Weininger életművének, pályájának elemzése: az öngyilkossághoz vezető önpusztító magatartásról.

4040. POSCH Jenő: Az öngyilkosság lélek- és erkölcstani szempontból. Akadémiai székfoglaló. = Ny. 1921. [1.] p. 167-181., p. 288-294., p. 383-396. Bibliogr. p. 396. T.

Részlet az ea.-ból: A. É. 1921. p. 25-26. Füst Milán hozzászólását l. p. 464-471., P. J. válaszát l. p. 642-644., Füst Milán viszonválaszát l. p. 724.

4041. KÉTHELY Sándor: Az öngyilkosság és az euthanasia. Pécs, Dunántúl ny., 1924. 27 p. /A Miskolci Ág. Hitv. Ev. Jogakadémia szemináriumainak értekezései, 2/
OSZK I3.472/2

4042. HAMVAS Endre: Fiatalkorúak öngyilkossága. = Kat. N. 1924. p. 140-145. P.

4043. ZEHERY Lajos: Az öngyilkosság mint a társadalmi élet tömegjelensége. = Ttud. 1926. p. 88-102. Bibliogr. lábj. T.

Nközi összehasonlításokkal.

4044. K[OVÁCS] A[lajos]: Az öngyilkossági esetek szaporodása az utóbbi években. = M. Stat. Szle 1926. p. 346-347. A.

4045. BERNÁT István: Elválók és öngyilkosok. Bp., Pátria ny., 1927. 28 p. Bibliogr. lábj. /M. Stat. Társ. Kiadv., 2/ 62081
Fr. ny. kiv.: R. de la Société Hongr. de Stat. 1926. p. 157.

Öngyilkossági okok a távolabbi múltban s a századelőn;mo.-i és külföldi adatok.

4046. AZ ELVÁLÁSOK és az öngyilkosságok okai és leküzdésüknek eszközei. A Magyar Statisztikai Társaság értekezlete 1927. febr. 14. és 17-én. Sajtó alá rend. Laky Dezső. Debrecen, Városi ny., 1927. 97 p. /M. Stat. Társ. kiadv., 3/ OSZK I3384/3
Ua. francia ny. vált. l.: Journal de la Société Hongr. de Stat. 1927. p. 1-97.

Bernát István ea.-a (l. előző tételt), továbbá Geöcze S., Hornyánszky Gyula, Thirring G., Laky D., Prohászka Ottokár, Áfra Nagy János, Angyal Pál és mások felszólalásai.

Ism.: Gyermekvéd. L. 1927. p. 69-71. (Rottenbiller Fülöp) - K. Sz. 1927. p. 663-665. ([Kislégi] Nagy Dénes) - Népegészs. 1927. p. 1064. (-om-)

4047. ANGYAL Pál: Az öngyilkosság és a büntetőjog. = Ttud. 1927. p. 11-21. Bibliogr. szöveg között. T.

Az öngyilkosság megítélésének változása. Az öngyilkosság típusai Durkheim nyomán.

4048. ANKÉT az elválások és az öngyilkosságok kérdéséről. = Ttud. 1927. p. 70-72. A.

A Magyar Statisztikai Társaság rendezésében. Az előadások röv. ism.

4049. GARDA József: Trianon szerepe az öngyilkosságok statisztikájában. = Revizió 1927. aug. p. 37-40. A.

4050. MELLY József: Az öngyilkosságok Budapesten és az európai nagyvárosokban. Bp., Szfőv. háziny., 1928. 77 p. Bibliogr. p. 77. / Közlemények 56. köt. 2. sz./

B 310/202

A társadalompatológiai okok. Összehasonlítás külföldi európai városokkal.

Ism.: Egészség 1928. p. 304. (S[chimert Gusztáv]) - M. Stat. Szle 1928. p. 934-935. (Sz.T.)

4051. SAMASSA János: Az öngyilkosság megakadályozásáról. Bp., Uránia, 1928. 15 p.

OSZK 61.917

Törvényjav. az emberteleségükkel öngyilkosságot előidézők büntetőjogi felelősségrevonására.

4052. ÖNGYILKOSSÁGOK Budapesten. = Sz. É. 1928. 8. p. 8. A.

Európai városok összehasonlító stat. adatai. Bp. az első, Amsterdam az utolsó helyen.

4053. S[CHUSCHNY Henrik]: Az öngyilkosságról... = Egészség 1928. p. 202-203. A.

A mo.-i öngyilkosságok számának megtizenkétszereződése 40 év alatt, Mo. a világlista élén, Sebők Zsigmond a Mentők Lapjában közölt elemzése alapján.

4054. NE BÁNTSD a sajtót! = M. K. 1928. p. 506-507. A.

Az öngyilkossági hírek közlését korlátozó olasz fasiszta sajtórendelet példájára hozott magyar kormányintézkedésről, a mo.-i öngyilkosságok magas számáról. Az intézkedés bírálatának elutasítása.

4055. SZÉL Tivadar: Az öngyilkosok demográfiája. = M. Stat. Szle 1928. p. 715-734., p. 847-868. T.

Az öngyilkosok számának és arányának növekedése 1880-as évektől. Grafikonok. Nemzetközi összehasonlítás.

4056. MÁDAY István: Az életuntak lélektanához. = Jövő Útjain 1929. p. 51-57. P.

Két esettanulmány.

4057. PEZENHOFFER Antal: Öngyilkosságok, elválások. = M. K. 1929. p. 383-388. P.

A vallási megoszlás adatairól is.

4058. NÁNÁSSY László: Az életuntság lélektana és terápiája. = M. K. 1929. [2.] p. 449-460., p. 497-509. P.

4059. KOVÁCS Norbert: Az új öngyilkossági statisztikai adatgyűjtés első eredményei. = M. Stat. Szle 1929. p. 953-977. T.

4060. GROSZMANN Frigyes: Öngyilkosság és vallás. = Zsidó Évkönyv 1929/30. p. 263-265. P.
B 059/530

Az okok, a jogi vonatkozások. Vallási megoszlás.

c. PROSTITUCIÓ

4061. BUCHINGERNÉ LADÁNYI Szeréna: A prostitució és a nemi morál irodalma. = Sz. 1929. p. 383-387. A.

Leíró bibliográfia.

*

4062. FREY József: A prostitució történetéből különös tekintettel a hadseregekre. = Teleia 1924. p. 61-63., p. 81-82., p. 101-106. P.

Áttekintés az ókortól a 20. sz.-ig.

4063. BIRÓ Béla: A nemi betegségek kútforrása. = Teleia 1925. p. 6-9. A.

A nemibetegek világviszonylatban kiemelkedően magas száma Mo.-on. A prostitució s az ezzel egyenrangú egyéb társadalmi tényezők szerepe.

4064. SCHREIBER Emil: A prostitució és a nemi betegségek. = Teleia 1926. p. 22-26. A.

Tört.-i visszapillantással.

4065. BUCHINGERNÉ LADÁNYI Szeréna: A prostitució és a nemi betegségek leküzdése. = Sz. 1927. 139-143. Bibliogr. lábj. P.

4066. A PROSTITUCIÓ kérdéséhez. = M. K. 1927. p. 508-510. P.

Kat. nézőpontból.

4067. BIRÓ Béla: Reglementativ és abolitiv. = Népegészs. 1927. [2.] p. 871-889. P. Bibliogr. p. 889.

A prostitució intézményesítésének történetéből az ókortól.

4068. STEIGER-KAZAL Dezső: Társadalmunk néhány teendője a prostitutió csökkentésére. = Népegészs. 1928. [1.] p. 145-151. P.

4069. TÜREI-OSVÁTH István: A pincérnők szociális helyzete és a prostitució. = Teleia 1928. p. 178-180. P.

4070. TÜREI-OSVÁTH István: A pincérnők titkos prostituciója. = Teleia 1929. p. 38-40. P.

4071. TÜREI-OSVÁTH István: A gyermekek prostituciója. = Gyermekvéd. 1929. p. 63-65. P.

Eszmefuttatás az erkölcstelenségről három kamaszfiú nemi betegséggel való fertőzése kapcsán.

d. BŰNÖZÉS, KRIMINÁLSZOCIOLÓGIA

4072. SZŐLŐSSY Oszkár: Börtönügy a forradalom alatt. = M. Jogélet 1920. 4. p. 2-4., 5. p. 3-4. P.

Az 1918-1919-es változások ellenforradalmi megvilágításban.

4073. DUKES Géza: Kriminológia és pszichoanalizis. = J. K. 1920. p. 30-31. A.

4074. KÁRMÁN Elemér: Ein Kriminalpädagogisches Institut. =. Monatsschrift für Kriminalpsychologie 1922. H. 7-12. p. 193-222.

4075. SZENT-ISTVÁNY Béla: Büntetőtörvényeink agrár szempontból szükséges reformja, tekintettel a kriminalitás újabb alakulataira. =.M. G. Sz. 1923. p. 4-10. T.

A vidéki és városi bűnözés összehasonlítása.

4076. SZABÓ Béla: A nők kriminalitása a háború folyamán. = M. Stat. Szle 1923. p. 143-145. P.

4077. KOLESZÁR József: Az erkölcsi fogyatékosok gyógyító nevelése. = M. Gyógyped. 1924. p. 4-9. T.

A kriminálpedagógia és a gyógypedagógia kapcsolata.

4078. BENEDEK László: A kriminalitás fokozódásának okairól. = J. K. 1925. p. 49-50. P.

A munkanélküliség, háború okozta népmozgalmak, hadbavonulás, repatriálás, áttelepülések, járványok szerepe.

4079. HACKER Ervin: A világháború hatása a kriminalitásra Franciaországban. = J. K. 1925. p. 82-84. P.

4080. GÁL Ernőné: Bűnözés, munkanélküliség, életstandard. = Sz. 1925. p. 310-313. A.

Az 1914-1923 évekre kiterjedő stat. adatok.

4081. FAJJAVÍTÁS mirigykezeléssel.=Korunk 1926. p. 479-480. A.

A kriminalitásra való hajlam "öröklhetősége" ill. a társad. tényezők szerepe. A hajlam műtéti "megelőzéséről".

4082. ZENTAY Dezső: Bűnök és büntetések. = Századunk 1927. p. 353-366., p. 498-510. T.

A büncselekmények a statisztika tükrében. A nők kriminalitása. A fiatalkorú bűnözés.

4083. ZENTAY Dezső: Bűnhullám Magyarországon. = Sz. 1927. p. 376-380. A.

4084. PONGRÁCZ Sándor: Erkölcs, biológia, büntetőjog. = D. Sz. 1928. p. 210-213. P.

A bűnöző lélektanának megközelítése.

4085. FERENCZI Sándor: A pszichoanalizis és a kriminalitás. = Századunk 1928. p. 272-281. Bibliogr. lábj. Ea.

A Verein für Angewandte Psychopathologie bécsi ülésén tartott ea.

4086. HACKER Ervin: Vallás és kriminalitás. = P. Sz. 1928. p. 320-323. P.

4087. AZ EGYKÉNEK társa akadt... = Toll 1929. 18. p. 4-5. A.

A tiszazúgi arzénes gyilkosságokról.

4088. TISZTELJÜK, becsüljük a bábákat. = Toll 1929. 20. p. 6-7., p. 21. P.

A tiszazúgi arzénes gyilkosságok kapcsán Klebelsberg K. min. nyilatkozatáról, mely a kultúrszínvonal emelése helyett a valláserkölcsi nevelést minősítette a bűnözés ellenszerének.

4089. VÁMBÉRY Rusztem: Tiszazúgi tanulság. = Századunk 1929. p. 524-526. P.

4090. ZSOLDOS Benő: A Kriminológiai Intézet a diktatúra alatt. = J. K. 1919/20. p. 120. P.

Az Intézet államosítása, szervezeti szabályzatának rögzítése a Tanácsközt. idején.

4091. VITÁNYI Béla: A fiatalkorúak kriminalitása az országos bűnügyi nyilvántartás és a bűnügyi statisztika módszereiben. = M. Jogi Szle 1921. p. 165-209. T.

4092. KÁRMÁN Elemér: Az elzüllött és bűnös gyermekek nevelésének ügye hazánkban. = F. Sz. 1921. p. 401-406. P.

4093. KÁRMÁN Elemér: A newyorki gyermekbíróságról. = J. K. 1922. p. 19-20. P.

4094. WESZELY Ödön: Eszmék a javítónevelés továbbfejlesztéséhez. = M. Jogi Szle 1922. p. 298-303., p. 413-440. T.

4095. RÁTH-VÉGH István: Egy gyermekbíróság halálára. = J. K. 1924. p. 103-104. A.

A pestvidéki gyermekbíróság elsorvasztása, a gyermekbíráskodás decentralizálása. Kritika.

4096. LÉVY Lajosné: A disszociális gyermek. = J. K. 1925. p. 21-22. P.

A nevelő és a pszichológus kapcsolata a fiatalkorú bűnözővel. Az amerikai Commitee on methods of preventing delinquency, valamint a bécsi Jugendamt vezetője August Aichhorn pszichoanalitikus korrekciós munkájáról.

4097. KOLESZÁR József: Javítónevelés a fiatalkorúak ceglédi m.kir. fogházában. = M. Gyógyped. 1925. p. 47-54. T.

4098. NÉMETH Péter: A fiatalkorúak bírója és a gyermekvédelem. = Jövő Útjain 1926. 1. p. 40-42. P.

4099. GEGUS Dániel: A rendőri gyermekbíróság. = Gyermekvéd. L. 1926. 2. p. 13-18. P.

4100. MORVAY László: Átmeneti otthonok jelentősége. = Gyermekvéd. L. 1926. 6-7. p. 5-14. P.

Konkrét példák bűnöző, csavargó gyerekekről.

4101. TARJÁN Jenő: A kiskorúak büntetőjogi védelme. = J. K. 1926. p. 85-86. A.

4102. BARABÁS Zoltán: A züllésnek indult gyermekek és az állami gyermekvédelem. = Gyermekvéd. L. 1927. p. 342-347. P.

Országos adatok.

4103. VAJKAI Júlia Éva: Igazságügyi gyermekvédelem Belgiumban. = Gyermekvéd. L. 1927. p. 378-386. P.

Összehasonlítás a m. viszonyokkal.

4104. NÉMETH Péter: Nemzetközi szociális kongresszus Párizsban. = Gyermekvéd. L. 1928. p. 189-192. P.

A fiatalkorúak bíróságáról. A "gyermekrendőrségekről".

4105. VÁGÓ Károly: Vázlatok az erkölcsileg fogyatékosok gyógypedagógiájához. = Gyermekvéd. L. 1928. p. 254-257. P.

A bűnöző fiatalkorúakról, a kriminálpedagógusképzés problémáiról.

4106. SUGÁR Béla: Az új iskolaeszmény és a javítónevelés. = Gyermekvéd. L. 1929. p. 6-8. P.

A "javítóintézetekben" folyó oktatómunkáról.

4107. VAJKAI Júlia Éva: Igazságügyi gyermekvédelem Angolországban. = Gyermekvéd. L. 1929. p. 9-19. P.

Összehasonlítás a m. viszonyokkal.

4108. BARANYAY Károly: Reformgondolataim a fiatalkorúak feletti bíráskodás köréből. = J. K. 1929. p. 63-65. P.

4109. LEVYNÉ F. Kata: Fiatalkorúak bírósága - nevelőtanács. = J. K. 1929. p. 92-94., p. 102-104. A.

4110. VAJKAI Júlia Éva: Az áldozat. = Gyermekvéd. L. 1929. p. 143-151. P.

Fiatalkorú veszélyeztetett leányokról. Az apai incestus és a nemi erőszak példái. A szociális háttér. Reformjavaslatok.

4111. HOFFMANN Marianne: Az igazságügyi leányvédelem szervezete. = Gyermekvéd. L. 1929. p. 224-233. Ea.

A szegényügy rendezetlenségének és a fiatalkorú bűnözők védelmének összefüggéseiről.

4112. BARANYAY Károly: A fiatalkorúak bűnözésének leggyakoribb okai. = Gyermekvéd. L. 1929. p. 372-375. P.

e. KÖZEGÉSZSÉGÜGY

4113. [HEIM Pál]
Bogdán Ernő: Dr. Heim Pál. = Gyermekvéd. L. 1929. p. 299-300. N.
Fekete Sándor: A gyermekek Heim Pálja. = A.-Csev. 1929. p. 684-687. P.
Gerlóczy Zsigmond: Heim Pál. = Egészség. 1929. p. 328-329. N.
Heim Pál. = A.-Csev. 1929. p. 663-678. N.

4114. HOLLÓS István: Búcsúm a sárga háztól. Bp., Genius, 1927. 133,[3] p. OSZK 61.030

Idegbetegek és környezetük. Elmegyógyintézeti orvos impresszionista jegyzetei.

Ism.: Jövő útjain 1928. 2. p. 7. (Révész Margit, Hrabovszkyné) - Korunk 1928. p. 387-388. (Pfeifer Zsigmond) - Lit. 1928. p. 9. - Ny. 1928. [1.] p. 380-383. (Ignotus [Veigelsberg Hugo]) - Századunk 1928. p. 61-62. (Takács Mária)

4115. GERLÓCZY Zsigmond: Kétly Károly báró. = Egészség 1927. p. 66-68. N.

Szakirodalmi, orvosképző, akadémiai és közegészségügyi munkásságáról.

4116. ÜNNEPI ülés báró Korányi Frigyes l. tag emlékezetére 1928. december 17-én. 1. Berzeviczy Albert megnyitó beszéde. 2. Bókay János: Megemlékezés báró Korányi Frigyesről. = A. É. 1928. p. 180-191. N.

A közegészségügy terén kifejtett reformtevékenységről és szervezőmunkájáról.

4117. GERLÓCZY Zsigmond: Liebermann Leó. = Egészség 1926. p. 234-237. Bibliogr. szöveg közt. N.

Közegészségi, társadalomtudományi munkásságáról is.

4118. SCHUSCHNY Henrik. = Teleia 1929. p. 171. N.

*

4119. GOLDZIEHER Miksa: Ellenforradalom és közegészségügy. = Világosság 1920. jún. 15. p. 48-50. P.

4120. GOLDZIEHER Miksa: Szocializmus és egészségügy. = Világosság 1920. aug. 11. p. 178-180. P.

4121. FÁY Aladár: A szociális egészségügy szerepe a szociális politikában. = M. Munkás Szle 1921. p. 81-88. P.

4122. SUGÁR Béla: A Pirquet-féle mérések alkalmazása. = Gyermekvéd. L. 1926. 2. p. 22-27. P.

Azonos viszonyok között élő gyerekek fejlődését hátráltató tényezők. A bp.-i áll. gépgyár lakótelepének munkaiskolájában végzett vizsgálatok alapján.

4123. WEIS István: Az egészségügyi reformok. = Községfejlesztés 1926. 5. p. 11-12. P.

4124. MELLY József: A vörhenykérdés különös tekintettel a székesfővárosi viszonyokra. Bp., Szfőv. háziny., 1927. [8], 131 p. 1 t. Bibliogr. p. 129-131. /Statisztikai közlemények 55. köt. 1/ B 310/208

A közegészségügyi hálózatról a népsűrűség, az iskola szerepe a fertőzésben. Nemzetközi összehasonlító stat. adatok.

4125. SOMOGYI Zsigmond: A cselédkérdés egészségügyi vonatkozásai. = Egészség. 1927. p. 136-140. P.

4126. BÁLINT Rezső: Gyógyítás és kuruzslás. = Bp. Sz. 1927. 206. köt. p. 322-343. T.

Gyógyítási eljárások, gyógyszerek és az orvostudomány fejlődése.

4127. A TÁRSADALMI egészségügy. = Huszonegyedik Sz. 1928. p. 27. P.

A szociológiai gondolkodás fontossága az orvostudományban.

4128. LÉNÁRD Imre: Tapasztalataim a trachoma elterjedéséről és az ellene való küzdelem. - GRÓSZ Emil: A trachoma Magyarországon. = Népegészs. 1928. [1.] p. 868-880., 1928. [2.] p. 907-908. T.

4129. CSÖRSZ Károly: A modern elmegondozás feladatai Keletmagyarországon. = D. Sz. 1929. p. 535-542. P.

A z e g é s z s é g ü g y h e l y z e t e
(L. még: Az első világháború hatása)

4130. GYŐRY Tibor: A proletárdiktatúra a közegészségügy terén. = Népegészs. 1920. p. 169-173., p. 258-262., p. 335-343., p. 400-410., p. 444-446., p. 459-466., p. 535-540., p. 573-577. 45616
Ua. klny. Bp., Pesti kny., 1920. 63 p.

Ism.: Századok 1921-22. p. 421-422. (-y.-r)

4131. DONÁTH Gyula: A világháborúban legyőzött népek fajbiológiai jövője. = T. K. 1920. nov.-dec. p. 353-361. T.

A háború hatásainak /alultápláltság, betegségek stb./ lehetséges következményei.

4132. ILOSVAY Lajos: Egészségügyünket érintő megjegyzéseim. = Egészség 1921. p. 6-13. Ea.

A világháború utáni helyzet elemzése, a Tanácsköztársaság egészségpolitikájának elutasítása.

4133. PACH Henrik: A társadalmi ember élete. /A szociálhigiénia, a bűnözési, gazdasági és társadalmi statisztika vezérfonala/. Bp., Népszava, 1923. 176 p. Bibliogr. p. 175-176. B 330/2

Születések. Halandóság, családi élet. Népbetegségek, a világháború következményei e téren.

4134. TUSZKAY [Ödön] Edmond: La Hongrie et l'hygiène internationale. = R. H. 1923. T. 28. p. 81-89. P.

4135. SCHÜTZ Géza: A társadalom felelősége a halál munkájában. = Sz. 1923. p. 449-457., p. 491-495., 1924. p. 74-79. P.

A tuberkulózis, az alkoholizmus és szifilisz Magyarországon. Nemzetközi összehasonlító adatok.

4136. GORTVAY György: A magyar közegészségügy új esztendeje. = Népegészs. 1925. p. 854-861. P.

Prevenció és egészségügyi nevelés.

4137. HAMBURGER Jenő: Egészségügyi, orvosi és kórházi viszonyok Oroszországban. = Új M. 1926. [2.] Klsz. p. 78-80. A.

4138. GERLÓCZY Zsigmond: Közegészségügyi és orvosi kérdések. Felsőházi beszéd. = Egészség 1927. p. 193-212. Ea.

Az egyke, a falu elmaradottsága, a vidék orvosi ellátása, és az orvostovábbképzés kérdéseiről.

4139. CSORDÁS Elemér: A szociálhygiénés problémák megoldása a székesfővárosban. = Népegészs. 1927. [1.] p. 256-269. Ea.

4140. BODOR Antal - GERLÓCZY Zsigmond szerk.: Nyitott könyv. [Ill.] Bp., Orsz. Közegészségi Egy. [1928]. 320 p., 27 t. 93345

130 kisebb cikk köztük Korányi Sándor, Gortvay György, Donáth Gyula, Bodor Antal stb. írásai közegészségügyi kérdésekről.

Ism.: Gyermekvéd. L. 1928. p. 300. - Lit. 1929. p. 25. - Népegészs. 1929. p. 718-719. (Sárközy Róbert)

4141. SCHOLTZ Kornél szerk.: Az egészség gondozása Magyarországon. Bp., Pesti kvny., 1928. 243 p. 8 t. 1 térk. B 614/29
Ua. németül: Öffentliche Gesundheitspflege in Ungarn. Bp., Pester Buchdr., 1928. 282 p. B 614/673

Útmutató a mo.-i egészségügyi intézményekhez. Az orvosképzés, a társadalombiztosítás rendszeréről. Részl. bp.-i adatok.

Ism.: Egészség 1928. p. 333-334. (Schuschny Henrik) - Népegészs. 1928. [2.] p. 1570-1571.

4142. SCHOLTZ Kornél: Közegészségügy és munkásbiztosítás. = Népegészs. 1928. [1.] p. 238-252. P.

4143. FABINYI Rudolf: A tébolydától a praeventív- és socialis pszichiátriáig. = Népegészs. 1928. [1.] p. 367-376. Ea.

Az elmebeteggondozás mo.-i helyzete, tört. visszapillantás. Intézmények, megelőző gondozás.

4144. WEIS István: A nemzet egészsége. = M. Sz. 1928. [4.] p. 244-253. Bibliogr. lábj. T.

Demográfiai, statisztikai adatok; a feladatok - 1923-tól.

4145. NYÍRŐ Gyula: Az elme- és "idegbetegségek" okairól. = M. Sz. 1929. [5.] p. 232-242. T.

Öröklés és környezet összefüggései.

4146. ARADI Viktor: A pelagra és egyéb problémák Romániában. = Korunk 1929. p. 303-304. A.

4147. SZÉL Tivadar: Az elmebetegség mint tömegjelenség. = M. Stat. Szle 1929. p. 453-476., p. 589-614. T.

Városok, falvak egészségügye

4148. KOVÁTS József: Közegészségügyünk és a falu. = Egészség 1921. p. 84-92. P.

A Falu Orsz. Szöv. közegészségügyi szakoszt. 1920. okt. 18-19-i üléséről: Steuer György, Kovácsics Sándor, Juba Adolf, Steinecker Ferenc felszólalásaiból.

4149. TAMÁS László: A szociális egészségügy és az orvos helyzete falun. = Sz. 1922. p. 355-363. A.

4150. TORDAY Ferenc: Budapest gyermekegészségügye (1914-1924). = Egészség 1925. p. 185-193. A.

4151. GALAMBOS József: A magyar falu egészségügye és kívánalmai. = Falu 1925. p. 597-606. Ea.
Ua.: Népegészs. 1925. p. 773-781.

Az Orsz. Közegészségügyi Egyesületben tartott ea. a falu elmaradottságáról konkrét példákkal.

4152. KISS Lajos: Orvosi vizsgálat a falusi iskolákban. = Népegészs. 1926. [1.] p. 664-669. P.

Spiry Endre hozzászólását l. uo. p. 624-625.

4153. BAYER Emil: Alag község közegészségügyének történetéből. = Népegészs. 1926. [2.] p. 900-908. P.

4154. SZARVAS András: A nép egészségügyi nevelése tanyavidéken. = Népegészs. 1926. [2.] p. 1171-1175. P.

A tuberkulozis megelőzéséért. Elmaradottság a tanyákon.

4155. TÜDŐS Kálmán: Debrecen sz. kir. város közegészségügyi állapota és a hiányok orvoslása. Debrecen, Egyetemi ny., 1927. 24 p. OSZK 10.082/1

Betegségi és halálozási statisztikákkal.

Ism.: Egészség 1928. p. 28-29. (Ottó József)

4156. PFEIFFER Miklós: A mintajárás. = Ttud. 1927. p. 72-74. A.

A gödöllői járás egészségügyi mintakörzetté való szervezéséről.

4157. KOVACSICS Sándor: A falu egészségügye. = Népegészs. 1927. [2.] 1662-1667. Ea.

4158. ABHANDLUNGEN über das ländliche Gesundheitswesen. Bp., Königl. Ung. Staatlich. Hygienisches Institut, 1928. 113.p.

4159. MELLY József: Budapest rákhalandósága. Bp., Szfőv. háziny., 1928. 211, [1] p. Bibliogr. p. 212. /Statisztikai Közlemények 56. köt. 1. r./ B 310/201

A halandóság megoszlása: nemek és korcsoportok, lakóhely és jövedelem, valamint foglalkozás szerint.

4160. JUNG Sándor: A tanulók egészségügyi vizsgálata különös tekintettel a tanyára. = Egészség 1928. p. 381-385. A.

Szegeden és Környén végzett időszakos vizsgálat alapján.

4161. A POMÁZI járás orvosainak negyedéves értekezlete 1927. december 30-án. = Népegészs. 1928. [1.] p. 490-498. Ea.

Saile (utóbb Szél) Tivadar ea-a Pest m. csecsemőhalandóságáról, Réthy Zoltán ea.-a: Prostitutio és nemi betegségek Pilisvörösvár községben.

4162. KOVACSICS Sándor: Szemelvények a falu hygienéje köréből. = Népegészs. 1928. [1.] p. 692-701. A.

Kérdőíves felmérés alapján, kérdőív mintával.

4163. CZAKÓ Lajos: Hódmezővásárhely egészségügye régebben és most. = Népegészs. 1929. [2.] p. 733-737. P.

4164. SZEIBERT János: A nők socialis tevékenysége a falun. = Népegészs. 1929. [2.] p. 908-916. P.

A nők kiképzése ápolói, egészségügyi megelőző, háztartási kisegitő és szülésznői munkakörökre.

4165. ZSAKÓ István: Az elmebetegek családi ápolása mint a faluegészségügy fejlesztési tényezője. = Népegészs. 1929. [2.] p. 941-948. P.

Az életkörülmények alakulásáról szociográfiai jellegű adalékokkal.

4166. MELLY József: A járványos betegségek viselkedése a székesfővárosban 1874-től 1927-ig. = V. Sz. 1929. p. 1063-1104. 4 mellékl. T.

Stat. táblázatokkal. A prevenció, a kultúra terjedésének kedvező hatásai.

Egészségügyi intézmények, igazgatás. Kongresszusok, konferenciák

4167. ZOLTÁN Elek: Betegsegélyző és egészségügy. = Egészség 1919. p. 165-169. P.

Az állami betegsegélyzésről.

4168. GERLÓCZY Zsigmond: Az Országos Közegészségügyi Egyesület hivatása és szerepe Magyarország talpraállításában. = Egészség 1924. p. 49-55. P.

4169. WEIS István: Egészségügyi politikánk alapelvei. Bp., Egészségügyi Reformiroda, 1926. 47 p. /Egészségügyi Reformiroda Közl., 1/ 60918

A közegészségügy, mint társadalmi jelenség kialakulása és fejlődése Mo.-on a XIX. sz. végétől, viszonylagos elmaradottságának okai és fejlesztésének lehetőségei (nevelés, propaganda stb.). Közigazgatás és egészségügy összefüggései.

Ism.: K. Sz. 1926. p. 58. (Varga István) - Századunk 1926. p. 154-156. (Pap Dezső)

4170. GERLÓCZY Zsigmond: Az "Országos Közegészségügyi Egyesület" munkájának feltünőbb eredményei. Az "Egészség" 40-ik évfolyamának megkezdése alkalmából. = Egészség 1926. p. 1-4. P.

4171. ORSZÁGOS közegészségi és társadalompolitikai értekezlet... = Ttud. 1926. p. 308., p. 420-423. A.

... 1926. okt. 24-30. között rendezett első m. szociálpolitikai szakértekezlet programjáról.

4172. [x]MELLY József: Az egészségügyi közigazgatás feladatai az egészségvédelmi kultúra terjesztésében. = Gyógyászat 1926. p. 907-912.

4173. SÁGHY Ferenc: Az egészségügyi közigazgatás államosításának sociálpolitikai fontossága. = Népegészs. 1926. [2.] p. 1327-1331. P.

4174. GORTVAY György: Socialbiologiai nézőpontok a magyar egészségügyi igazgatásban. Bp., Szerző-Pesti ny., 1927. 25 p.
OSZK 57.313

Szocialhygiénia, munkásvédelem, az egyke, nemi betegségek. A prostitució, házassági tanácsadás kérdései. p. 18-25.: német és angol ny. rezümé.

4175. KÖZEGÉSZSÉGÜGYI feladataink. Az 1926. okt. 24-30-ig tartott közegészségi és társadalompolitikai országos értekezlet munkálatai. Szerk. Parassin József - Gortvay György. Bp., Franklin, 1927. XXII, [2], 401 p.
100639

... az 1885-ben ill. 1896-ban, majd 1917-ben tartott kongr.-ok sorához kapcsolódva. Felszólaltak: Bókay János, Földes Béla, Heim Pál, Korányi Sándor, Nékám Lajos stb.

Ism.: Egészség 1927. p. 306. (Melles József) - Gyermekvéd. L. 1927. p. 350-352. - Városok Lapja 1926. p. 216-218.

4176. SCHOLTZ Kornél: Magyarország egészségügyeinek mai állásáról és az egészségügyi igazgatás legközelebbi teendőiről. (Tanulmány.) Bp., Pesti ny., 1927. 41 p. Bibliogr. lábj. 1 t. /Klny. Népegészségügy 1927. 1-3. sz./
67295

Ism.: Gyermekvéd. L. 1927. p. 56.

4177. GERLÓCZY Zsigmond: A 40 éves Országos Közegészségügyi Egyesület. = Egészség 1927. p. 3-19. Ea.

4178. BERZEVICZY Albert: Ünnepi beszéd az Országos Közegészségügyi Egyesület 1926-iki jubiláris díszközgyűlésén. = Egészség 1927. p. 19-24. Ea.

Megemlékezés Trefort Ágostonról, Markusovszky Lajosról és Fodor Józsefről.

4179. ORSZÁGOS Közegészségügyi Egyesület. Meghívó az 1927. évi március hó 1-én ... tartandó előadásra. = Egészség 1927. p. 64. A.

A programból: "A cselédkérdés eü.-i vonatkozásai", "A magyar falu higienéje", "Iparegészségügyi problémák" stb. Előadók: Somogyi Zsigmond, Fenyvessy Béla, Gortvay György stb.

4180. GORTVAY György: Socialbiologiai nézőpontok a magyar egészségügyi igazgatásban. = Népegészs. 1927. [1.] p. 93-110. P.

Népbetegségek, megelőzés, táplálkozás, kórházellátás, születéscsökkenés. Adatok társadalmi rétegekre bontva és területenként.

4181. GERLÓCZY Zsigmond: Kultúra és Közegészségügy. = Egészség 1927. p. 121-126. Ea.

Megnyitó beszéd az OKE 1927. máj. 8-i közgyűlésén.

4182. MAGYARY KOSSA Aladárné: Társadalmi egyesületek munkája. = Ifj. Vez. 1928. p. 351-353. A.

A Magyar Vöröskereszt Egylet egészségvédő munkája 1923-tól.

4183. OPERA collecta congressus V. internationalis medicorum pro artificibus calamitate afflictis aegrotisque. Szerk. Antal Lajos - Pfeiffer Miklós. Bp., Hornyánszky ny., 1929. XXXVI, 732 p. Bibliogr. lábj.

Az 1928. szept. 2-8-án Bp.-en tartott kongr. anyaga. Ea.-ok iparban, bányászatban, szerzett foglalkozási betegségekről. prevencióról és munkásvédelemről.

Ism.: Egészség 1929. p. 331-332. (Gerlóczy Zsigmond)

Egészségügyi oktatás, propaganda. Prevenció

4184. A TESTI fogyatékosságok okai és megelőzése. Bp., M. Gyógyped. Társ., 1924. 88 p. Bibliogr. p. 27-28. és egyes cikkek végén. /Gyógypedagógiai kvtár, I/

OSZK 284.837

Ranschburg Pál, Rottenbiller Fülöp és mások tanulmányai a beszédhibák, vakság és egyéb fogyatékosságok, a gyermekbűnözés okairól, köztük a környezeti tényezőkről, a betegségek megelőzéséről.

4185. LIEBERMANN Leó: Népszerű előadások az egészségtan köréből. = Egészség 1925. p. 153-161., p. 193-199. Ea.

Többek között a lakás egészségességének kritériumairól, a táplálkozásról. Eredetileg megjelent: Népegészségügy 1921. p. 696-708.

4186. LIEBERMANN Leó: Reflexiók az egészségügyi propaganda eszközeiről. = Egészség 1925. p. 171-174. A.

4187. A HATÓSÁGI orvos. Vezérfonal szociálhigiénével foglalkozók: tisztiorvosok, gondozóorvosok, rendőrorvosok, stb. számára. Irták: Fay Aladár, Hammer Dezső, stb. Bp., Novák, 1926. 276 p. Bibliogr. szöveg közt.
OSZK 258.042

Népesedéspolitika, betegbiztosítás, népbetegségek, prostitució, gyermekvédelem.

Ism.: Egészség 1926. p. 227-228. (Gerlóczy Zsigmond)

4188. GERLÓCZY Zsigmond: Az Embervédelmi kiállítás. = Egészség 1926. p. 202-204. A.

Az első kiállítás (Bp. 1926. jún.-aug. 3.) a címben jelzett témáról. Külön rész: a környezet hatása az emberre.

4189. MELLY József: Az egészséges életmódra való népnevelés irányelveiről. = V. Sz. 1927. p. 999-1031. T.

4190. DILLNBERGER Emil: Egészségügyi cultura és betegségmentesítés. = Népegészs. 1927. [2.] p. 1386-1391. P.

Az egészségügyi oktatás fontosságáról.

4191. KÉTHLY Anna: A munkáscsalád egészségügyi védekezése. = Teleia 1929. p. 34-36. Ea.

I p a r e g é s z s é g ü g y
(L. még: Iparszociológia. Munkásbiztosítás)

4192. GYÖRKI Béla: Az üzemi dispensaire-k szerepe a népbetegségek leküzdésében. = Aurora 1921. p. 248-255. P.

A közegészségügyi helyzet megoldásának első fázisa az üzemegészségügyi gondozás rendszerének kialakítása.

4193. GERLÓCZY Zsigmond: Hivatásban szerzett fertőző megbetegedések. = Egészség 1925. p. 244-247. A.

A Szt. László kórházban végzett megfigyelések alapján.

4194. GORTVAY György: Az iparegészségtan alapelvei. = Népegészs. 1925. p. 721-729., p. 759-772., p. 824-829. T.

4195. PRÁGER Márton: Pincemühelyek és a munkások egészsége. = Egészség 1927. p. 341-342. A.

4196. AZ ÜZEMI balesetek 1926-ban. = Sz. É. 1927. II. p. 3. A.

4197. NEMZETKÖZI iparegészségügyi kongresszus és munkásvédelmi kiállítás... = Egészség 1928. p. 88-89. A.

... Bp.-en 1928. szept. 2-8-ig.

4198. PRÁGER Márton: A hazánkban előforduló ipari megbetegedésekről. = Népegészs. 1928. [2.] p. 1070-1080. P.

Iparáganként.

4199. SCHUBERT Károly: A foglalkozási halandóság vizsgálatánál követendő szempontok. = Népegészs. 1928. [2.] p. 1567-1569. A.

A tuberkulózis

4200. GENERSICH Andor: Küzdelem a gümőkór ellen a jelenlegi viszonyok közt. = Népegészs. 1921. p. 55-65., p. 85-91. T.

A szükös körülmények között is alkalmazható módszerekről.

4201. A MAGYAR Orvosok Tuberkulozis- Egyesületének munkálatai 1921-1929. Bp., M. Orvosok Tuberkulozis Egyesülete, 1922-1929. 4-11. köt. Kötetenként német ny. kiv. 2797 2798

Az Egyesület különböző városokban tartott kongresszusainak jegyzőkönyvei. A speciális gyógyászati tárgyú ea.-okon kívül a betegség szociálhigiéniai hátterét vizsgáló referátumok és hozzászólások stat. adatokkal.

4202. TÜDŐS Kálmán: A tuberculosis leküzdése Magyarországon. Közegészségügyi és szociálpolitikai tanulmány. = Népegészs. 1922. p. 13-18., p. 53-61., p. 83-94., p. 131-135. P.
x Ua. klny. Bp., Eggenberger, 1922. 28 p.

Ism.: M. G. Sz. 1922. p. 308-309.

4203. LUKÁCS György: Küzdelem a tuberkulózis ellen. = K. Sz. 1923. p. 202-210. P.

Stat. adatokkal.

4204. PEKANOVICH István: A munkásság és a tuberkulózis. = Egészség 1924. p. 97-110. T.

4205. K.A.: A GÜMŐKÓRHALANDÓSÁG Magyarországon. = M. Stat. Szle 1924. p. 99-101. A.

Grafikonokkal.

4206. LAKY Dezső: La mortalité par tuberculose en Hongrie dans les années 1901-1915. = R. de la Société Hongr. de Stat. 1924. p. 101-129. Bibliogr. lábj. T.

4207. GENERSICH Andor: Szegénysorsú tüdőbetegek intézeti kezelése szükös anyagi viszonyok közt. = Népegészs. 1924. p. 260-271. A.

4208. LAKY Dezső: Az európai gümőkorhalandóság az utolsó évtizedekben különös tekintettel a hazai viszonyokra. = Népegészs. 1925. p. 192-209. Ea.

4209. SZALAI Jenő: A tüdővész (tuberkulózis) elleni küzdelem megszervezése és a Friedmann-féle kezelés. Bp., Mai, 1926. 79 p. 2 t. 60049

A tüdővész leküzdésének módjai, a pesterzsébeti példa.

Ism.: Tüdőbeteggond. és Tuberk. 1926. p. 142 (Tomor Ernő)

4210. PARASSIN József: Társadalom és tuberkolózis. = Tüdőbeteggond. és Tuberk. 1926. p. 17-20. A.

A TBC mint népbetegség, okai, és leküzdésének lehetőségei.

4211. PARASSIN József: Mit tudnak tanulóink a tuberkolózisról? = Tüdőbeteggond. és Tuberk. 1926. p. 33-39. Sz.

Felmérés 27 középiskolában.

4212. FÖLDES Aladár: A tuberkolózis kezelése és leküzdése a lakás- és a munka-gondozás útján. = Tüdőbeteggond. és Tuberk. 1926. p. 75-77. P.

Külföldi példák.

4213. FÁY Aladár: Tuberkolózis. Statisztikai következtetések. A védekezés jelenlegi eszközei. Javaslatok a helyzet javítására. = Tüdőbeteggond. és Tuberk. 1926. p. 164-170. P.

4214. BARÁT Irén: A tuberkulózis elleni küzdelem Franciaországban. = Egészség 1926. p. 237-247. P.

Összehasonlítás a hazai viszonyokkal.

4215. KORÁNYI Frigyes - Emlékkönyv az Erzsébet királyné sanatorium fennállásának negyedszázados évfordulója és báró Korányi Frigyes... szobrának leleplezése alkalmából. [Ill.] Budakeszi, Franklin ny., 1927. 367 p. OSZK 52.932

Harminchárom részben szocialhigiéniai tárgyú cikk a tuberkulózisról, köztük Holló Gyuláé a tbc-sek családalapítási problémájáról.

Ism.: Egészség 1927. p. 337. (Schuschny Henrik)

4216. LAKY Dezső: Csonka-Magyarország tuberkulózis halandósága az 1920-23. években. Bp., Pesti kvny., 1927. 113 p. /Népegészségügy kiadva/ OSZK 603.557

A tuberkulózis halandóság megoszlása korosztályonként, területenként (megyék stb.) nemek és családi állapot szerint. A foglalkozás összefüggése a tuberkulózis halandósággal. Nemzetközi összehasonlítás, stat. táblázatok.

Ism.: K. Sz. 1927. p. 661-663. (Nagy Dezső)

4217. OKOLICSÁNYI-KUTHY Dezső: A gümőkor elleni hazai népfelvilágosítás múltjából. = Tüdőbeteggond. és Tuberk. 1927. p. 1-4. P.

4218. SCHUSCHNY Henrik: Iskola és tuberkulózis. = M. P. 1927. p. 11-24. Ea.

4219. GERGELY Jenő: Mit tudnak betegeink a tuberkulózisról? = Egészség 1927. p. 63. A.

Kérdőíves felmérés alapján.

4220. A TÜDŐVÉSZHALANDÓSÁG nálunk és másutt. = Sz. É. 1927. 10. p. 7. A.

4221. p.k.: TUBERKULÓZIS és indusztrializmus. = Korunk 1927. p. 220-221. R.

4222. GÁLI Géza: A tuberculosis jelentősége az anya- és gyermekvédelemben. = A-Csev. 1929. p. 207-213. P.

4223. H.Ö.: SZOCIÁLIS tényezők befolyása a tuberkolozisra. = Munka 1929. 8. p. 249-251. P.

4224. GERGELY Jenő: Tuberkulozis a zsidóknál. = Zsidó Évkönyv 1929/30. p. 260-262. A.
B 059/530

Stat. adatokkal.

Tuberkulózis a városokban, vidéken

4225. HOLLÓS József: Kisérlet egy világváros tüdővész mentesítésére. = Napkelet (Kvár) 1921. p. 1294-1299. P.

A Tanácsköztársaság alatt elkezdett, majd annak megdöntése miatt abbamaradt bp.-i program.

4226. SZÉCHI Ernő: A Székesfőváros V. kerületi Népház a tuberkulózis elleni küzdelem munkájában. = Tüdőbeteggond. és Tuberk. 1925. p. 65-68. A.

4227. NYIGRI Imre: A tuberkulózis elleni küzdelem Bécsben és Budapesten. = Sz. 1925. p. 68-73. Sz.

4228. GESZTI József: A tuberkulózis elterjedése Debrecenben. = Tüdőbeteggond. és Tuberk. 1926. p. 4-13., p. 24-25. T.

4229. GÁLI Géza - HORVÁTH Gabriella: Adatok a tanyai lakosság tuberculosisának kérdéséhez. = Népegészs. 1926. [2.] p. 1374-1382. Ea.

4230. PFEIFFER Miklós: A vidéki tüdőbeteggondozás kérdéséhez. = Tüdőbeteggond. és Tuberk. 1927. p. 50-55. P.

4231. PARASSIN József: Pesterzsébet tuberkulózisstatisztikája. = Tüdőbeteggond. és Tuberk. 1927. p. 97-103. P.

4232. PARASSIN József: Budapest tuberkolózishalandóságának magatartása. = V. Sz. 1927. p. 765-787. T.

4233. MELLY József: Budapest tuberkulózishalandósága. Bp., Háziny., 1928. 485 p. Bibliogr. p. 447-451. /Statisztikai Közlemények 57. köt. 2/ B 310/203

A betegség gazd. következményei, alakulása 1874-től 1927-ig, megoszlása a társad. rétegekben, nközi kitekintés.

Ism.: Journal de la Société Hongroise de Statistique 1929. p. 535-538. (Szél Tivadar) - K. Sz. 1929. p. 686-687. (Zuckermann Ferenc) - M. Stat. Szle 1929. p. 1929. p. 778-781. (Sz. T.) - Tüdőbeteggond. és Tuberk. 1929. p. 142-143. (Parassin József)

4234. RAPP Jakab: Tüdőbeteggondozó faluhelyen. = Tüdőbeteggond. és Tuberk. 1928. p. 97-108. A.

4235. KARAFIÁTH Imre: Dunavecse tuberculosis halálozása az utolsó húsz évben. = Népegészs. 1928. [2.] p. 1447-1449. P.

4236. SZARVAS András: Az Alföld tuberkulózisának okai és a prophylaxis kiépítése. = Tüdőbeteggond. és Tuberk. 1929. p. 97-105. Sz.

Táplálkozás, lakásviszonyok, a 16 órás munkanap szerepe Kecskemét és környéke adatai alapján.

4237. KOVACSICS Sándor: Miért szükséges Győrött a tüdőbeteggondozás? = Tüdőbeteggond. és Tuberk. 1929. p. 177-180. Sz.

49 tuberkulózisban elhalt személy lakás- és foglalkozási körülményeinek vizsgálata alapján.

Nemi betegségek
(L. még: Prostitució)

4238. FELEKY Hugó: A társadalom feladatai a nemi betegségek ellen irányuló küzdelemben. = Teleia 1923. p. 2-5. P.

4239. EMŐDI Aladár: A nemi betegségek ellen alakult "Teleia" egyesület 30 éves munkálkodásáról és céljairól. = Teleia 1923. p. 8-11. A.

4240. TEMESVÁRY Rezső: A leányok nevelése a nemi élet és a nemi betegségek szempontjából. = Teleia 1923. p. 22-25. P.

4241. SOMOGYI Zsigmond: A nemi betegségek szociális vonatkozásai. = Egészség 1924. p. 1-9. P.

4242. RAJKA Ödön: A nemi betegségek elterjedése hazánkban és külföldön. = Teleia 1925. p. 90-97. A.

4243. SZTERÉNYI József: A társadalom feladatai a nemibetegségekkel szemben. = Teleia 1926. p. 2-4. Ea.

A Teleia 1925. nov. 22-i egyesületi gyülésén tartott ea.

4244. FOCHER László: A szülők nemi betegéseinek szerepe a gyermekek érzelmi fogyatékosságaiban. = Teleia 1927. p. 55-58. P.

4245. PRÁGER Márton: A nemi betegségek gazdasági jelentősége. = Teleia 1927. p. 150-153. A.

4246. BOGDÁN Ernő: A nemibajok szerepe a gyermekvédelemben. = Teleia 1928. p. 58-64. P.

Fritz Sándor hozzászólását l. uo. p. 93-96.

4247. BASCH Imre: A nemi betegségek elleni küzdelem. = Népegészs. 1928. [2.] p. 1553-1567. T.

A betegségek elterjedtsége, társadalmi okok. Antivenereás mozg. Mo.-n 1925-től.

f. SZOCIÁLPOLITIKA

4248. [TUSZKAU Antónia]: Adalékok a magyar szociálpolitikai bibliográfiájához. = K. Sz. 1926. p. 685-711. és klny. 33 p.
OSZK 120.136

Szociológiai, közgazd., közigazgatási irodalomra is kiterjedő címválogatás, a századvég-századelő terméséből is.

*

4249. HELLER Farkas: Szociálpolitikai feladataink. = K. Sz. 1920. p. 639-665. T.

4250. BALOGH Elemér: A szövetkezetek szociális munkássága. = M. G. Sz. 1921. p. 21-26. P.

A Hangya Szöv. szociálpol. tevékenységéről.

4251. PROPPER Sándor: Szociálpolitika a háború előtt és után. = Népszava Naptár 1922. p. 45-51.
B 059/346

4252. GÁL Benő: Szociálpolitikai küzdelmek Magyarországon. = Sz. 1924. p. 308-312. A.

4253. KAMOCSAY Jenő: Államcél és szociálpolitika. - Jogerkölcs és szociálpolitika. = Népegészs. 1925. p. 31-37., p. 412-418. P.

4254. BALÁS Károly: Szociálpolitikai realitás. = K. Sz. 1926. p. 1-54. P.

A szociálpolitika mint az osztályellentétek enyhítésének eszköze.

4255. GÁLOCSY Árpád: A mérnökség kötelessége az állammal és társadalommal szemben. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1926. p. 285-289. P.

A mérnökség szerepe szociálpolitikai döntések előkészítésében.

4256. BOKÁNYI Dezső: A szociális biztosítás Szovjetoroszországban. = Új M. 1926. [2.] Klsz. p. 44-48. P.

4257. LIBER Endre: Szegényházak, árvaházak. = Népegészs. 1926. [2.] p. 1383-1387. P.

Az Alsóerdősor u. 7., Attila u. 61-63. és a Kamara erdei szociális otthonokról, az Üllői u. 76., Városmajor u. 31., Marczibányi tér 3., Erzsébet kirné. u. 6. és Rottenbiller u. 50. alatti árvaházakról, az Angyalföldi u. 2., Szegényház u. 35. és Rottenbiller u. 16-18 alatti hajléktalanok menhelyéről.

4258. KAMOCSAY Jenő: A szociálpolitika célja és viszonya a rokon tudományokhoz. = Népegészs. 1927. [1.] p. 436-444. Bibliogr. lábj. P.

4259. VALLÓ István: Jótékonyság és szociálpolitika. = Gyermekvéd. L. 1928. p. 150-153. P.

4260. NAGY Tivadarné: Társadalmi egyesületek munkája. = Ifj. Vez. 1928. p. 265-268. A.

A Bp. V. (ma XIII.) ker.-i "Népház"-ról számadatokkal.

4261. [MAJOR?] M-r Róbert: A szociálpolitika fejlődése. = Századunk 1928. p. 286-289. P.

4262. BOBULA Ida: Diákszociális kérdés és szellemi proletariátus. = Ttud. 1928. p. 371-383. T.

A diákotthoni férőhelyek elosztása. Az értelmiségi munkanélküliség.

4263. TIPROVÁTZ Gyula: Emberbaráti intézeteink az 1926/27. tanévben. = M. Stat. Szle 1928. p. 571-576. A.

Nevelőintézetek, szociális otthonok, gyógyped. intézetek, vakok intézetei.

4264. SZOKOLA Leo: A hatóságok és a társadalom szociális munkájának kapcsolata. /Feljegyzések a párizsi nemzetközi kongresszusról./ = V. Sz. 1928. p. 1030-1052.

Szociálpolitikai kongresszus Párizsban, 1928. július havában. A cikkben p. 1036-1041.: a hazai szociális és gyermekvédelmi rendszer ism.

4265. [KAMOCSAY] KAMOCHAY [Jenő] Eugen: Economics, ethics and socialpolitics. = Népegészs. 1928. [2.] p. 1156-1165. Bibliogr. lábj. P.

4266. BARNA Károly: Marxizmus és szociálpolitika. = 100 % 1928-1929. p. 314-316. P.

A polgári szociálpolitika célja.

4267. FRÜHWIRTH Mátyás: A magyar értelmiség és a szociális biztosítás. = M. Asszony 1929. p. 246. P.

4268. LIBER Endre: Közjótékonyság és szociálpolitika. = V. Sz. 1929. p. 1165-1182. P.

Szociális intézmények, akciók a nyomorenyhítésre, adatokkal Bp.-ről.

4269. A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS Szovjetoroszországban. = [100 %] Új Szemle 1929-1930. p. 419-422.

Anya- és csecsemővédelem

4270. HEIM Pál: A hatósági orvos szerepe a csecsemőhalálozás elleni küzdelemben. = Népegészs. 1920. p. 619-622. A.

Kovacsics Sándor hozzászólását l. uo. p. 711-713.

4271. BÁNÓCZI László: Anya- és csecsemővédelmi politika. = Aurora 1921. p. 18-21. P.

4272. KÖZSÉGEINK s az anya- és csecsemővédelem. = Községfejlesztés 1926. 2. p. 13-15. P.

4273. KELLER Lajos: A magyar anya- és csecsemővédelem. = Népegészs. 1926. [2.] p. 1490-1501. P.

4274. TELEKI Sándorné: A "Szikra-Házak". = Gyermekvéd. L. 1927. p. 154-156. A.

A hadiözvegyek, szülőnők és leányanyák részére 1916. március 5-én a bp.-i Tisztviselőtelepen létesített anya- és csecsemőotthonról és kiterjesztéséről. A Szikra (gróf Teleki Sándorné) nevét viselő intézmény beolvasztása 1919-ben az Orsz. Gyermekvédő Liga szervezetébe.

4275. KHOÓR Ödön: Egészségügyi nevelés a kórházakban az anya- és csecsemővédelem érdekében. = Népegészs. 1927. [1.] p. 401-404. P.

4276. FEKETE Sándor: Az orvos szerepe a csecsemővédelemben. = A.-Csev. 1928. p. 20-32. P.

4277. FEKETE Sándor: A tanyai csecsemővédelemről. = Népegészs. [I.] p. 32-60. T.

p. 55-60.: stat. táblázatok.

4278. S[CHUSCHNY Henrik]: A kiskunmajsai anya- és csecsemővédelem. = Egészség 1928. p. 195-196. A.

4279. CSÁGOLY Sándor: Az anya és csecsemővédelem Kaposvárott [Ill.] = A.-Csev. 1928. p. 206-212. A.

4280. LANGER Rudolf: Anya- és csecsemővédelem a Hazai Fésüsfonó- és Szövőgyár r.-t. Vállalati Pénztáránál. = Mü. Szle 1928. p. 272-275. A.

4281. FISCHHOF Kornél: Anya- és csecsemővédelem Budafokon. [Ill.] = A.-Csev. 1928. p. 287-294. A.

4282. MENYHÁRD Irén: A terhelt csecsemők védelme. = Gyermekvéd. L. 1928. p. 364. A.

Tbc-s szülőktől származó újszülöttek védelméről.

4283. HOFFER József: Babonák és kuruzsló "gyógymódok" az anya- és csecsemőgondozás területén. = A.-Csev. K928. p. 449-454. A.

4284. FALTA Béla: Anya- és csecsemővédelem Szegeden. = A.-Csev. 1928. p. 459-463. A.

4285. ÁGOSTON László: A csecsemővédelem szociális feladatai és jelentősége. = A.-Csev. 1928. p. 464-466. P.

4286. DARVAS Bertalan: Az újpesti anya- és csecsemővédelem. [Ill.] = A.-Csev. 1928. p.. 582-586. P.

4287. KOVÁCSICS Sándor: Miért halt meg 100 egy hónaposnál fiatalabb magyar csecsemő? (Az Egészségügyi Reformiroda támogatásával végzett népegészségügyi tanulmány). = Népegészs. 1929. [1.] p. 589-596., p. 662-670. Bibliogr. p. 669. Sz.

Stat. adatok és helyi felmérések alapján.

Gyermek- és Ifjúságvédelem

4288. RUFFY Pál: A magyar gyermekvédelem. = Kat. Sz. 1920. p. 321-336. P.
L. még R.P. Der Kinderschutz in Ungarn... c. cikkét: K. N. 1924. 1. p. 13-21., 2. p. 11-18.

4289. HEIM Pál: Nevelési problémák a gyermekvédelemben. = T. K. 1922. p. 270-278. T.

4290. SZERDAHELYI Sándor: A magyar gyermekvédelem nyomora. = Sz. 1923. p. 1-9. P.

4291. A GYERMEK- és tanoncmunka. = Ifjúmunkás 1923. 4. p. 1-2. P.

A szakszervezetek VIII. kongresszusának gyermek- és ifjúságvédelmi politikájáról. L. még Bánóczi László Ifjúmunkás-szociálpolitika c. cikkét uo. 1924. 4. p. 1-3.

4292. RUFFY Pál: A Save the Children Fund gyermekfoglalkoztatói. = K. N. 1924. 5. p. 7-11. A.

Az 1921-től Mo.-on is működő nközi szervezetről, létesítményeiről. L. még Vajkai Rózsi A Nemzetközi Gyermekmentő

Szövetség, budapesti missziójának tevékenysége c. cikkét: Jövő Útjain 1926. 1. p. 33-34. és Vajkai Júlia Éva Népszövetség és hazai gondok c. cikkét: Gyermekvéd. L. 1926. 4-5. p. 3-10.

4293. CSÁGOLY Sándor: Családi gyermekvédelem. = Népegészs. 1924. p. 494-507. T.

4294. A MAGYARORSZÁGI Munkásck Gyermekbarát Egyesülete... = Gyermekbarát 1925. 8-9. p. 2-12., 10. p. 1-5., 1929. 3. p. 1., 5. p. 5-7. A.

Jelentés az Egy. 1922-1924-es munkájáról és beszámoló az 1925-ben tartott II. küldöttközgyűlésről. Beszámoló az 1929-es III. küldöttgyűlésről.

4295. [TIBORC] TIEDER Zsigmond: Potemkin- gyermekvédelem. = Sz. 1925. p. 317-322. Bibliogr. lábj. P.

Főként az 1910-es évek hivatalos gyermekvédelmi szervezeteiről, akcióiról.

4296. SALY László: Az első egyetemes gyermekügyi kongresszus. Genf, 1925. aug. 24-28. = Gyermekvéd. L. 1926. 1. p. 10-18. P.

4297. A SZÉKESFŐVÁROS árvaszékének 1925. évi működése. = Gyermekvéd. L. 1926. 2. p. 28-29. A.

4298. SZOKOLA Leó: Néhány szempont gyermekvédelmünk reformjához. = Gyermekvéd. L. 1926. 3. p. 9-18. P.

4299. LIBER Endre: A székesfőváros gyermekvédelmi tevékenysége. = Gyermekvéd. L. 1926. 9. p. 4-8. A.

Csornai Kálmán Program a főváros gyermekvédelmi szervezetének kiépítésére című cikkét l. V. Sz. 1927. p. 675-694. Bibliogr. lábj., valamint ugyancsak

Cs.K. Budapest székesfőváros gyermekvédelmi tevékenysége c. cikkét: V. Sz. 1928. p. 717-722. és Sárpy István A székesfőváros gyermekvédelme c. cikkét: Ifj. Vezető 1928. p. 353-356.

4300. TÁBORI Kornél: Rabindranath Tagore a gyermekvédelemről. = Gyermekvéd. L. 1926. 9. p. 9-11. A.

A hindi költő mo.-i látogatása alk.

4301. A MAGYAR gyermekvédelem a Közegészségügyi és Társadalompolitikai Országos Értekezleten. = Gyermekvéd. L. 1926. 9. p. 19-21. A.

4302. TÁBORI Kornél: Magyarország gazdasági helyzete és a gyermeküdültetés. = Gyermekvéd. L. 1926. 10..p. 9-13. A.

4303. CSORNA Kálmán: A gyermekvédelem szervei, különös tekintettel a társadalom szerepére. = Gyermekvéd. L. 1927. p. 148-153. Bibliogr. lábj. P.

4304. SZOKOLA Leó: Jegyzetek a társadalmi gyermekvédelem kérdéséhez. = Gyermekvéd. L. 1927. p. 234-241. P.

4305. SZOKOLA Leó: Dánia gyermekvédelme. = V. Sz. 1927. p. 1074-1083. P.

4306. ROTTENBILLER Fülöp: A filmcenzúra a fiatalkorúak erkölcsi védelmének szolgálatában. = Gyermekvéd. L. 1928. p. 31-36. A.

4307. SUGÁR Béla: Javítónevelés, vagy megelőzés? = Gyermekvéd. L. 1928. p. 36-38. A.

A bp.-i áll. gépgyár lakótelepének "kisérleti gyermekvéd. telepén" működő gyermekjóléti intézményekről.

4308. ISPÁNOVITS Sándor: A Magyar Ifjúsági Vöröskeresztről. = Ifj. Vez. 1928. p. 108-110. A.

A megalakulástól eltelt hét év eredményei: 537 csoport, 116.000 tag.

4309. NYIGRI Imre: Gyermeknyaraltatás. - Árnyékot vető számok a főváros gyermeknyaraltatási akciója körül... = Sz. 1928. p. 144-146., p. 186-191. P.

4310. JANCSÓ Sándor: A székesfehérvári m. kir. Vass József dr. hadiárvaintézet. = Gyermekvéd. L. 1928. p. 288-291. A.

Az int. keletkezéséről, működéséről adatokkal.

4311. A GYERMEKNYARALTATÁS utóhangja. = Gyermekvéd. L. 1928. p. 348-349. A.

Adatok a bp.-i munkanélküliségről, gyermeknyomorról, tbc-ről.

4312. TUNYOGI SZÜCS Kálmán: A házasságonkívüli gyermek jogának fejlődése. Magánjogi Törvénykönyv Tervezete 245-264. §-ához. = J. 1928. p. 405-415. T.

L. még: Csorna Kálmán: A házasságon kivül született gyermek jogállása a Magánjogi Törvénykönyv javaslatában. = Gyermekvéd. L. 1929. p. 54-56.

4313. JANIK Gyula: A kisdedóvás fejlődése az 1926/27. iskolai évig. = M. Stat. Szle 1928. p. 1057-1067. T.

A magánkezdeményezésektől az intézményesített formákig.

4314. XCSORNA Kálmán: A szociális gyermekvédelem rendszere. Bp., Eggenberger, 1929. 278 p.

Ism.: U. Jb. 1929. p. 508. (Z.)

4315. GEGUS Dániel: Ajánlás. = Gyermekvéd. 1929. p. 1-2. P.

Programadó cikk a folyóirat tudományos céljáról.

4316. BAKONYI Kálmán: Preventio a gyermekvédelemben. = Gyermekvéd. 1929. p. 7-8. P.

4317. SCHIRILLA Achill: A gyermekvédelem legsürgősebb feladatai. = Gyermekvéd. 1929. p. 8-9. A.

Ötpontos program.

4318. HEIM Pál: Preventio és egyéb gyermekvédelmi kérdések. = Gyermekvéd. 1929. p. 10-11. P.

Nyilatkozat a bp.-i egyetemre való kinevezése alk.-ból.

4319. NAGY László: Lélektani laboratórium és gyermekvédelem. = Gyermekvéd. 1929. p. 11-13. P.

A laboratórium mindennapi munkájáról, szerepéről a pályaválasztás irányításában.

4320. TORDAY Ferenc: A gyermekvédelem nemzetfenntartó jelentőségéről. = Gyermekvéd. L. 1929. p. 43-55., p. 194-196. Ea.

Tört. előzmények. A kialakult intézmények. Demográfiai adatok. Külföldi párhuzamok. Heim Pál kritikai megjegyzését l. uo. p. 188-194., T.F. válaszát l. uo. p. 194-195.

4321. VÉDŐNŐI tanfolyam. = Gyermekvéd. L. 1929. p. 68-69. A.

Individuálpszichológiai tanfolyam programja előadók névsorával.

4322. ORSZÁGOS Gyermekvédő Liga. = Gyermekvéd. L. 1929. p. 80. A.

A Bp.-en működő 6 bölcsőde, illetve napközi és 15 egyéb intézmény címtára.

4323. NÉMETH Péter: A gyermekvédelem legsürgősebb feladatai. = Gyermekvéd. L. 1929. p. 301-305. Ea.

4324. K. Gy.: Az ORSZÁGOS Gyermekvédő Liga üdültetési tevékenysége 1906-1929. = Gyermekvéd. L. 1929. p. 310-315. A.

Állami, iskolai gyermekgondozás

4325. NEMES Lipót: Az iskola intézményes küzdelme a gyermekek erkölcsi züllése ellen. = Gyermek 1921. p. 118-123. Ea.

4326. BERNOLÁK Nándor: A gyermekmentés állami és társadalmi feladatai. = M. Helikon 1921. p. 767-771. P.

4327. SZERDAHELYI Sándor: Az állami gyermekvédelem reformja. = Gyermekbarát 1924. 2. p. 6. P.

Az elhagyott gyermekek gondozását az állam a községekre kívánja hárítani.

4328. NÉMETH Pál: Átmeneti otthonok. = Gyermekvéd. L. 1926. 1. p. 18-21. P.

4329. CSÁGOLY Sándor: Az állam gyermekvédelme. = Népegészs. 1927. [2.] p. 1246-1252. P.

Állami gondozás és örökbefogadás.

4330. PETTKÓ-SZANDTNER Aladár: Az állami gyermekvédelem fejlődése az elmúlt négy év alatt. = Gyermekvéd. L. 1928. p. 273-280. P.

4331. PUREBL Győző: A gyermekvédelem az iskolában. = Gyermekvéd 1929. p. 2-4. P.

4332. ROLÁSZ: Az iskolanővéri intézmény. = Gyermekvéd. 1929. p. 37-39. P.

Az 1921-ben szervezett intézmény működéséről.

4333. KRUDY Gyula, ifj.: Látogatás az állami gyermekmenhelyen. = Gyermekvéd. 1929. p. 44-46. P.

A bp.-i Üllői úti intézmény egy napja.

4334. PUREBL Győző: A nyolcosztályú elemi iskola a gyermekvédelem keretében. = Gyermekvéd. 1929. p. 49-52. P.

A kötelező elemi isk. oktatás hat osztályról nyolcra való kibővítésének jelentősége a gyermekvédelem szempontjából.

4335. HOFFMANN Marianne: A ceglédi állami leányotthon ismertetése. = Gyermekvéd. L. 1929. p. 103-107. P.

4336. SZOKOLA Leó: Az árvaszék és az iskola kapcsolata a gyakorlatban. = Gyermekvéd. L. 1929. p. 136-142. P.

Testi illetve szellemi fogyatékos gyerekek védelme

4337. KLUG Péter: Gyermektanulmányozás a siketnémák intézetében. = Gyermek 1920. p. 71-76. A.

4338. ÉLTES Mátyás: Gyógypedagógia. = M. Gyógyped. 1923. 1-3. p. 1-2. P.

4339. IMRE Sándor: A Magyar Gyógypedagógiai Társaság hivatása. = M. Gyógyped. 1923. 1-3. p. 2-5. P.

4340. SZENTGYÖRGYI Gusztáv: Megdöbbentő számok. = M. Gyógyped. 1923. 1-3. p. 48-49. A.

A váci siketnéma intézetben tanulmányaikat idő előtt abbahagyók adatai.

4341. TÓTH Zoltán: A fogyatékosságok elleni küzdelem és a társadalom. = M. Gyógyped. 1924. p. 25-27. P.

4342. MÁDAY Tamás: A gyógypedagógia a tudományok rendszerében. = M. Gyógyped. 1924. p. 81-82. P.

4343. ÁKOS István: A gyógypedagógia múltja, jelene és jövője. = M. Gyógyped. 1925. p. 33-38. Ea.

4344. HRABOVSZKYNÉ RÉVÉSZ Margit: A gyógypedagógia fejlődése hazánkban. = Jövő Útjain 1926. 1. p. 43. P.

4345. HEGEDÜS Lajos: A nyomorékok iskolája. = Jövő Útjain 1928 2. p. 59-60. P.

A Nyomorék Gyermekek Országos Otthonában folytatott közösségi nevelés eredményei.

4346. PUREBL Győző: Gyógypedagógia a gyermekvédelemben. = Gyermekvéd. 1929. p. 28-30. A.

A Bp. III. és X. ker.-i gyógyped. intézetekről.

Munkásbiztosítás, munkásvédelem

(L. még: Munkatudomány, Iparegészségügy)

4347. DIÓSZEGHY József: A munkásbiztosítás. = K. Sz. 1920. p. 53-75. T.

4348. SCHULCZ Ágost: Munkásbiztosításunk revíziója. = M. Jogi Szle 1920. p. 476-484., 1921. p. 100-116. Bibliogr. lábj. T.

4349. HELLER Farkas: A nemzetközi munkásvédelem. = Ttud. 1921. p. 391-405. T.
Klny.: Bp., M. Külügyi Társ. 1921. 15 p. 8-26620

... és a mo.-i feladatok.

4350. GYÖRKI Imre: A bányatörvény szociális vonatkozásai. = Sz. 1922. p. 197-201. A.

4351. GYÖRKI Imre: A munkásbiztosítás reformja. = Sz. 1922. p. 27-32. P.

4352. KÁLMÁN Mihály: A munkásbiztosítás reformjához. = M. Munkás Szle 1923. p. 82-92. P.

4353. KÁLMÁN Miksa: A kurzus fajvédelmének dokumentumai. = Sz. 1923. p. 156-163. P.

A munkásbiztosítás csődje-, az Orsz. Munkabiztosító Pénztár 1920-1921. évi jelentése alapján.

4354. TAKÁCS József: A mezőgazdasági munkásvédelem huszonötéves mérlege. = Sz. 1923. p. 197-206. Bibliogr. lábj. T.

4355. TELBISZ Károly: Darányi Ignác munkásügyi törvényei. = M. G. Sz. 1924. p. 175-182. P.

Mezőgazdasági munkásság és szociálpolitika a századfordulón.

4356. H.S.: A KÁRTALANÍTOTT munkásbalesetek statisztikája 1907-1920-ig. = M. Stat. Szle 1924. p. 282-286. A.

4357. GORTVAY György: A munkásvédelem socialhygienikus feladatai. = Népegészs. 1925. p. 460-473. P.

A munkások rossz egészségügyi viszonyairól.

4358. PAP Géza: Munkásbiztosításunk a háborús és a háborút követő években. = K. Sz. 1925. p. 590-614. T.
L. még: P.G.: Die industrielle Arbeiterfrage und die gewerbliche Sozialpolitik. = U. Wirtschaftsjahrbuch 1925. p. 239-252.

4359. ZÁBORSZKY István: Munkásgondozás. = Népegészs. 1926. [2.] p. 1169-1171. P.

Munkásgondozónők beállítása, a munkáscsaládok gondozása, gyári gondozás.

4360. A BETEGSÉGI biztosítás reformja. = Magántisztv. L. 1927. 7. p. 1-4. P.
L. még Pfeiffer Miklós A munkásbiztosítás reformjához c. cikkét: Ttud. 1928. p. 263-267.

4361. SZABÓ Ignác: Munkásjóléti intézmények Tatabányán. = Népegészs. 1928. [1.] p. 81-84. A.

4362. STANEK Ferenc: A budapesti magyar királyi állami gépgyár munkásjóléti és kulturális intézményei. = Mü. Szle 1928. p. 177-190. A.

4363. DULLIEN Ferenc: A Rimamurány - Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság szociális és kulturális intézményeinek ismertetése. = Mü. Szle 1928. p. 427-434. A.

4364. KOVRIG Béla: Társadalombiztosításunk újabb alapvetése. = M. Sz. 1928. [3.] p. 12-21. T.

Nemzetközi összehasonlítás. A VII. nemzetközi munkásbiztosítási kongr. fő vitapontjainak ism.

4365. FISCHER Ferenc: Kammer Testvérek Textilipar Részvénytársaság munkásjóléti intézményei. = Mü. Szle 1929. p. 271-273. A.

A vállalati betegsegélyező pénztár, a munkáslakások és a leányotthon. Csecsemőotthon, tüdőgondozó és uszoda építésének programja.

4366. SZÓBL Lajos: Munkásnevelés és védelem a Salgótarjáni Kőszénbánya R.-T. bányatelepén. = Mü. Szle 1929. p. 312-323. A.

Öregek, rokkantak biztosítása

4367. RAITH Tivadar: A magyarországi rokkantkérdés megoldása. = F. Sz. 1921. p. 116-120. P.

A háború és a forradalmak alatti helyzet, javaslat a rokkantak munkaképes tömegeinek reaktiválására.

4368. (pf): A NYUGDÍJKÉRDÉS. = Magántisztv. L. 1923. 12. p. 2. P.

L. még a nyugdíjtörvény bírálatát uo. 7. p. 1-4., 1924. 2. p. 3., 1925. 12. p. 1.

4369. SZÖVETSÉGÜNK képviselőinek állásfoglalása az öregségi és rokkantsági biztosítás törvényjavaslatával kapcsolatban. = Magántiszt. L. 1928. 3. p. 7-9. A.

A Társadalompolitikai Társaság kétnapos vitájának eredményei.

4370. AGGKORI és rokkantbiztosítás - a munkások ellen. = Új M. 1928. [1.] p. 111-114. P.

4371. FRÜHWIRTH Mátyás: Az aggkori és rokkantsági biztosítás. = M. Sz. 1928. [2.] p. 35-43. T.

Tört. visszapillantással, külföldi összehasonlító adatokkal.

4372. ALAPY Victor: Az öregségi és rokkantsági biztosítás. = M. Közgazd. 1928. p. 171-176. P.

4373. GORTVAY [György] Georg: Die sozialhygienischen Beziehungen der Alters -, Invaliden - usw. Versicherung. = Népegészs. 1928. [2.] p. 1173-1181. P.

4374. AZ ÖREGSÉGI biztosítás "életbeléptetése". = Új M. 1929. p. 31-32. Sz.

Egy havi keresettel csökken a munkabér.

g. LAKÁSÜGY

Lakásviszonyok. Lakáshiség

4375. PETRIK Aladár: A lakásuzsorások. = M. Jogélet 1920. 3. p. 3-4. P.

A középosztály sérelmeinek jogi védelme.

4376. BORSOS Endre: Lakásbajaink orvoslási módjai. = K. N. 1920. 78. p. 17-20. P.

L. még erről Gergely Endre A legújabb lakásrendelet c. kritikai cikkét: M. Jogélet 1920. 13. p. 6-7., Petrik András Az új lakásrendeletről c. cikkét: J.K. 1921. p. 61-62., p. 139-140. és Fai Sándor Fonákságok a lakásrendeletben c. cikkét: M. Jogélet 1921. p. 3-5.

4377. A HAJLÉKTALANOK városa. = M. Helikon 1921. p. 38-39. A.

A lakásinség növelése szállodák, lakóépületek hivatali célokra való bérbeadásával Bp.-en. L. még erről Németh Imre A fővárosi lakásinség c. cikkét uo. p. 203-206.

4378. BUDAPESTEN megoldják a lakásinséget. = Proletár 1921. 42. p. 6. P.

A kormány lakáspolitikájának bírálata.

4379. TURY Sándor Kornél: A lakásügy rendezése. = M. Jogi Szle 1921. p. 225-229. P.

4380. [x]DISSZE János: Lakáshiány - Munkanélküliség. = Vállalkozók Lapja 1921. IX. 14. 37. 3 hasáb.

4381. MUNKÁSLAKÁSOK rekvirálása. = M. Gyáripar 1921. dec. p. 16-17. A.

A vállalatok megüresedett szolgálati munkáslakásainak rekvirálása elleni eljárások.

4382. AJTAY József: A lakáskérdés. = M. Munkás Szle 1922. 3-4. p. 68-76. P.

4383. HARANGODY Gyula: A lakásnyomor. = M. Élet 1922. p. 129-131. A.

Bp. lakáshelyzete - 1920-tól. L. még erről Petrichevich-Horváth Emil A lakáskérdésről c. cikkét: M. Élet 1923. p. 326-339. és A lakáskérdés c. cikket: Új M. 1926. [2.] p. 483-489.

4384. [x]FELIRAT a lakáskérdés ügyében. = Építő, Ipar- Építő Művészet 1922. II. 1. 5-6. 2 hasáb.

4385. x JAKABFFY Zoltán: A lakáskérdéshez. = Építő Ipar - Építő Művészet 1922. IV. 1. 13-14. 2 hasáb.

4386. SZÉKELYHIDASI SEBESTYÉN Lajos: A lakáskérdés megoldásához. = M. Mérn. és Építész Egyl. Közl. 1923. Mellékl. Technika és Közgazdaság p. 26-27. Ea.

4387. BUZA László: A lakásügy és a lakók védelme külföldön. = Ttud. 1925. p. 72-76. A.

... Nyugat-Európában és Lengyelországban.

4388. KOVÁCS Alajos: Lakásviszonyaink a közegészségügy szempontjából. = M. Stat. Szle 1926. p. 655-661. A.

4389. HORVÁTH Béla: A városok lakáskérdése. = V. Sz. 1927. p. 476-486. T.

L. még erről Ihrig Károly A városi lakáskérdés és a szövetkezetek c. cikkét: uo. 1927. p. 837-853.

4390. x THIRRING Gusztáv: Wohnungsverhältnisse und soziale Schichtung. Versuch einer Wohnungssoziographie. = Allgemeines Statischtisches Archiv 1928. Bd. 18. H. 2. p. 189-235. Sz.

4391. KERTÉSZ Miklós: Szakszervezeti mozgalom és lakáskérdés. = Sz. É. 1928. 6. p. 5-6. A.

4392. SZALAY Sándor: A lakáspiac szervezése. = V. Sz. 1928. p. 441-452. P.

4393. BRUCHSTEINER Imre: Adatok az európai városok lakásproblémájához. = K. Sz. 1928. p. 621-627. A.

Az európai és hazai lakásínségről. Nagykálnai Levatich László hozzászólását l. uo. p. 719-721.

4394. WILDNER Ödön: A X. nemzetközi lakás- és városépítésügyi kongresszus problémái. = V. Sz. 1928. p. 1066-1087. P.

Párizs, 1928. júl.

4395. LAKÁSHIÁNY és lakbérkrach. = V. Sz. 1928. p. 1090-1094. P.

4396. GERGELY Sándor: Boldogok a gyáriták. = 100 % 1928-1929. p. 90-93. Sz.

A Miskolc melletti Danyi-völgyiek lakáshelyzete.

4397. GERGELY Sándor: Muszáj szeretni... = 100 % 1928-1929. p. 182-185. Sz.

A Győr melletti Fulvia-telep lakásai.

4398. KÖNIG Vilmos: Lakáspolitika. = Századunk 1929. p. 291-295. P.

L a k á s k u l t ú r a

4399. NÁDAI Pál: Az izléses környezet. = M. Grafika 1920. p. 35-37. P.

Főként a lakáskultúráról.

4400. NÁDAI Pál: A középosztály és lakása. = M. Iparműv. 1925. p. 3-5. P.

4401. FALUSI kislakások. = Községfejlesztés 1926. 1. p. 9-12. P.

4402. TÓTH Imre: Orvosi lakások. = Községfejlesztés 1926. 4. p. 8-11. P.

4403. KÁLLAI Ernő: Kozma Lajos. = Ny. 1926. [1.] p. 522-528. T.

A lakáskultúra társadalmi vonatkozásai. K.L. polgári enteriőrművészete.

4404. NÁDAI Pál: Autó és lakás. = M. Iparműv. 1926. p. 54-56. P.

Amerikai szokások; a családi otthon szerepe a kikapcsolódásban, az autó radikálizáló hatása az emberi kapcsolatok bővülésére.

4405. FALUSI kislakások. = Községfejlesztés 1927. 3. p. 1-3. P.

4406. KÓS Károly: Az ember és otthona. [Ill.] = Pásztortűz 1928. p. 148-151., p. 170-174. T.

M. városi és falusi lakóházak, enteriőrök Erdélyben.

4407. GERLÓCZY Gedeon: Az egészséges lakásról. = Népegészs. 1928. [1.] p. 427-439. P.

4408. KÓS Károly: Modern architektura - stílustalanság? = E. H. 1928. [2.] 636-640.

A célszerű, modern lakásokról.

L a k á s é p í t é s

4409. THOROCZKAI WIGAND Ede: Kisemberek otthona. [Ill.] = M. Iparműv. 1919. p. 84-94. T.

Kertes házak építési elgondolásai.

4410. DOMOKOS László: Egy magyar kertváros tervezete. = M. Helikon 1921. p. 341-347. P.

... tisztviselők számára Kispest és Vecsés között.

4411. [x] SZIKLAI Zsigmond: Lakásinség, lakáspolitika, építőipar. = Magyar Ipar 1921. 22.

4412. [x] A LAKÁSÉPÍTÉS szervezése. = Magyar Ipar 1921. 22.

4413. SZAKASITS Árpád: Építőipari válság - lakáskérdés. = Sz. 1922. p. 32-35. A.

A lakássűrűség adatai az 1910-1920 között.

4414. SZAKASITS Árpád: A lakásinség enyhítésének kérdéséhez. = Sz. 1922. p. 73-78. P.

Az építési szabályrendelet megreformálása, az építőanyagokkal folytatott uzsora. A földbirtoktörvény.

4415. [x]GYÖRGY Jenő: A lakásépítés és a lakásbérek felszabadításának kérdéséhez. = Közmunka 1922 1. 29. 1-4. 5 hasáb.

4416. PETRICHEVICH HORVÁTH Emil: A magyarországi lakásépítés problémája. = K. N. 1924. 4. p. 7-11. P.

4417. ALPÁR Ignác - LYka Károly: A Greguss-jutalom. Előadói jelentés a második évkör építészeti jutalmáról. = Bp. Sz. 1925. 572. köt. p. 153-160. A.

A lakásinségről, munkáslakásokról. Lakásépítés és középületek, a háború után.

4418. A MAI budapesti építészet. = M. Iparműv. 1926. p. 95-96. A.

Az Architecture c. folyóiratban Miss Levetus aláírással közölt cikk értékelése, ennek alapján a mo.-i lakásépítésről és lakásberendezésről.

4419. A LAKÁSÉPITÉSI konjuktúráról. = Új M. 1927. p. 161-163. P.

4420. SZABÓ Sándor: Lakóvédelem, társadalmi lakásellátás, lakásépítő gildek. = Sz. 1927. p. 219-224. P.

A lakásépítő "céhek". Összehasonlítás európai városokkal.

4421. ÁDÁM Ferenc: Munkanélküliség és lakáshiány. = Korunk 1927. p. 221-223. P.

Forgó Pálnak a házgyárak és az állami lakásépítés kérdését tárgyaló A lakáskérdés megoldása c. hozzászólását l. uo. p. 398-399.

4422. DÁVIDHÁZY Sándor: A kislakásépítés és a modern építészeti irányok. = D. Sz. 1927. p. 613-618. P.

4423. FISCHER József: A lakásépítés politikájához. = Munka 1928. 3. p. 91-92. A.

4424. FORGÓ Pál: A nemzetközi új-építészeti mozgalom szociális gyökerei. = Együtt 1928. máj. p. 27-28. A.

4425. FORGÓ Pál: Az építészet korszerű újjászervezése. = Sz. 1928. p. 227-231. P.

A téglaépítés korszerűtlensége, a laboratóriumokban kikisérletezett ház-tömegtermelés perspektívája. A szociális szempontok elsődlegessége a stílusirányzatokkal szemben.

4426. CZAKÓ István: Lakáspolitika és építkezés. = M. Sz. 1928. [2.] p. 336-344. T.

Az állam lakásépítő kötelezettségeinek tagadása. Hivatkozás külföldi, főként német példákra.

4427. KÁLLAI Ernő: Hátrább az agarakkal, vagy nem azért élünk, hogy lakjunk. = Korunk 1928. p. 753-761. T.

Az építészet feladatairól és a lakás funkciójáról. Forgó Pál Az új építészet c. könyve kapcsán. Forgó P. hozzászólása: Korunk 1929. p. 160-161.

4428. SÓS Aladár: A lakóházról. = Műgyűjtő 1929. p. 219-221. P.

A modern lakásépítés elvei, Le Corbusier elméletéről.

4429. GERLÓCZY Zsigmond: Városi lakáspolitika, falu- és tanyalakások politikai problémája. = Egészség 1929. p. 298-304. Ea.

4430. FISCHER József: Az albertfalvai építkezéshez. = Munka 1929. 10. p. 316-317. P.

Egy épülő kertváros tervezetének bírálata.

4431. SOMLYÓ [József] Josef: Wohnungsbauten und Wohnungsbedarf in der Hauptstadt Budapest. = Ungarisches Wirtschaftsjahrbuch 1929. p. 326-335. Sz.

4432. DURUS: Gyárszerű házépítés. = Korunk 1929. p. 374-376. A.

4433. MOZOLOVSZKY Sándor: Lakóházépítkezések a magyarországi városokban. = V. Sz. 1929. p. 1037-1054. P.

4434. ALEXANDER Bernát: Tanulmányok. Művészet. Bp., Pantheon, 1924. 22 p. 320672

1902-1924 közötti írások a művészet társadalmi szerepéről, esztétikai kérdésekről.

4435. BABITS Mihály: Élet és irodalom. Bp., Athenaeum, 1929. 207 p. 93027

1919-1929 közti esztétikai és irodalompolitikai írások. Többek közt az irók és a háború, az irodalom és forradalom viszonyát érintő cikkek. /"Magyar költő kilencszáztizenkilencben" és "Az irástudók árulása"./

Ism.: Ny. 1929. [2.] p. 692-700. (Németh László)

4436. BALÁS Károly: A szociálpolitika főkérdései. Bp., Pallas, 1929. 205 p. Bibliogr. lábj. 68992

Ua. németül: Die Hauptfragen der Sozialpolitik. Wien, Manz, 1928. 200 p.

Előbb németül kiadott munka a gyermek- és munkásvédelem, a munkaidő, munkabér, munkásbiztosítás, a szakszervezetek és sztrájkok problémaköréről munkásellenes, antiszocialista nézőpontból.

Ism.: Journal de la Société Hongr. de Stat. 1929. p. 543-544. (Varga István) - Népegészs. 1929. [2.] p. 809-812. (Kamocsay Jenő) - Ttud. 1929. p. 302-303. (Varga István) - Vierteljahrsschrift f. Sozial u. Wirtschaftsgeschichte 1929. p. 476-477. (Charlotte Lenscher)

4437. BALÁS Károly: Társadalmi politika. I. rész. Alapvetés. Bp., Centrum, 1924. 131 p.
55392/1

Ua. németül: Die Grundlagen der Sozialpolitik. Jena, G. Fischer, 1926. 138 p.
OSZK 281.751

Ism.: M. G. Sz. 1925. p. 79-80. (Cskj) - Századunk 1927. p. 346. - Ttud. 1926. p. 309-311. (Heller Farkas)

4438. BALÁZS Béla: A szinjáték elmélete. Wien, Európa kiad., 1922. 59 p. /Európa ismeretterjesztő kvtár, 2/ OSZK 321.474

A szinjáték és a tömegek újratalálkozása, az elidegenedett ember feloldódása a tömegben. A tragédia mint forma.

4439. BENE Lajos: A nép gondozása. (1921.) 2. kiad. Eger, Egri ny., 1922. 111 p.
49348

Szociálpolitika, népművelés a parasztság körében.

Ism.: M. G. Sz. 1921. p. 698-699. (-gul-) - M. P. 1922. p. 83-84. (Deptner Tibor) - Ttud. 1922. p. 165-168. (Deptner Tibor)

4440. XBERKES József: Az elszakított magyarság közoktatásügye: Szerbia. Bp, Magyar Pedagógiai Társaság kiad., 1927.

Ism.: M. K. 1927. p. 132-135. (Bodrossi Lajos)

4441. BORSOS Endre: A magyar lakásügy a háború kezdetétől. Vass József előszavával. Bp., Népjóléti Min. kiad. - Kalocsa, Árpád ny., 1929. 1-2. köt. Bibliogr. lábj.
1.) Történeti rész. VIII, 519 p.
2.) Lakásügyi jogszabályok.
B 333/96
72372

A "lakásbőség", lakáshiány a háború alatt. Lakásviszonyok az 1918/1919-es forradalmak időszakában, majd az ellenforr. felülkerekedését követően. Menekültek és vagonlakások. Törvények, rendeletek értékelése.

4442. BUDAY György: Ifjúságunk népnevelési feladatai és az alföldi rádióleadó. Szeged, 1929. 22. p. /Egyetemi Bethlen Gábor Kör kiadvai, 4/ OSZK 10.271/4

Ism.: Népünk és Nyelvünk 1929. p. 250. (Joó Tibor)

4443. CSORNA Kálmán: A szociális gyermekvédelem rendszere. Bp., Eggenberger, 1929. 278 p. Bibliogr. lábj. és p. 271-274. 69023

A gyermekvéd. fogalma, feladatai, fejlődésének tört. áttekintése. Intézmények: Nközi összehasonlítás, stat. adatok.

Ism.: Gyermekbarát 1929. 8. p. 3. - Gyermekvéd. 1929. p. 253-254. - M. Jogi Sz. 1929. p. 256. - Ttud. 1929. p. 443-444. (Szombatfalvy György) - U. M. F. 1929. 2. p. 88-89. (Könyves Tóth Kálmán)

4444. DEUTSCH Ernő: Üdülőtelepek gyermekek részére. Bp., Globus, 1927. 16. p. 343357

Ism.: Gyermekvéd. L. 1927. p. 173-174.

4445. DIENES László: Művészet és világnézet. /Tanulmányok az új művészi irányokról./ Kolozsvár, Lapkiadó és Nyomdai Műint. RT., 1925. 149 p. OSZK 118.049

A modern művészet befogadásának problémái. A kubizmus és expresszionizmus világnézete: Ázsiai hatások Európa szellemi életében.

4446. AZ ERZSÉBET Népakadémia működése 1923. július 1-től 1926. június 30-ig. Szerk.: Petrides Jenő. Bp., Erzsébet Népakadémia, 1927. 79,[1] p. OSZK 15693/1924

p. 13-33.: Jelentés az intézmény tevékenységének értékelése. p. 34-44.: Imre Sándor az egyén és társadalom kölcsönhatásáról az önnevelés kérdéskörében.

4447. FARAGÓ László: A magyar alkalmazotti szociálpolitika. Bp., Magyarországi Magántisztviselők Szöv., 1924. 24 p. /Magántisztviselő Kvtár, 3/ 8-95641

A helyzet ált. jellemzése, meglévő törvények és rendeletek s a tervezett reform bírálata.

4448. FEKETE Sándor: A tanyai csecsemővédelemről. Bp., Pesti ny., 1928. 36 p. Bibliogr. p. 27. /Stefánia Szöv. Kiadv., 45/ 341345

A csecsemőhalálózás nagysága, az előforduló betegségek. Stat. táblázatok.

Ism.: Egészség 1928. p. 363. (Gerlóczy Zsigmond) - Gyermekvéd. L. 1929. p. 159-160. - Népegészs. 1928. [1.] p. 702. (ifj. Babó Tivadar)

4449. FINÁCZY Ernő: Az ókori nevelés története. Vezérfonal egyetemi előadásokhoz. (1906.) 2. bőv. kiad. Bp., Hornyánszky, 1922. VIII, 327 p. 97869

Ism.: Bp. Sz. 1923. 555. köt. p. 159-160. (Waldapfel János) - M. P. 1922. p. 169. (Huszti József)

4450. FINÁCZY Ernő: Újabb pedagógiai törekvések. Bp., Egyet. ny., 1928. 15 p. Bibliogr. lábj. OSZK 289.264

A túlterhelés, túlfegyelmezés, a korai pályaválasztás, mint a m. nevelési rendszer hibái.

4451. FINÁCZY Ernő: Az újkori nevelés története. (1600-1800.) Bp., Egyet. ny., 1927. VIII, 407 p. 63281

Ism : Bp. Sz. 1928. 209. köt. p. 145-148. (Szász Károly) - D. Sz. 1928. 1. p. 63. (Feyér János) - Gyermekvéd. L. 1928. p. 14-16., (Sebestyén Károly) - Kat. Sz., 1928. p. 109-111. (Weszely Ödön) - M. P. 1927. p. 218-221. (Friml Aladár) - Orsz. Középisk. Tanáregy. Közl. 1928/29. p. 372-373. (Kisparti János) - P. Sz. 1928. p. 117-119. (Rácz Lajos) - Századunk 1927. p. 619-620. (Kemény Gábor)

4452. FINÁCZY Ernő: Világnézet és nevelés. Tanulmányok. Bp., Pfeifer, 1925. X, 166 p. lt. /Filozófiai Kvtár, 8/ 56508

1908-1918 közt megjelent tanulmányok gyűjteménye a nevelés és erkölcs viszonyáról, a népoktatásról, a Tanácsköztársaság oktatáspolitikájáról, Aranyról, Petőfiről. Bev. Kornis Gyula Finácz Ernőről.

Ism.: Ath. 1925. p. 138. (Pauler Ákos) - Jövő útjain 1926. 2 p. 35-37. (Baloghy Mária) - M. Művelődés 1925. p. 68-69. (Kisparti János) - M. P. 1925. p. 130-131. (Friml Aladár) - U. H. 1926. p. 200. (P.V.)

4453. FINKEY Ferenc: Büntetés és nevelés. Bp., MTA Kiad., 1922. 97 p. Bibliogr. lábj. /Ért. a phil. és társ.tudok köréből, 2. köt., 4/ 348426

A bűnözés társadalmi, lélektani okairól, valamint a fiatalkori bűnözésről.

4454. FORGÓ Pál: Új építészet. Ill. Bp., Vállalkozók Lapja kiad., 1928. 159 p. Bibliogr. p. 157. 101044

Az építészet és lakástervezés társadalmi kérdései. A Bauhaus irányzatáról.

Ism.: Korunk 1928. p. 744-745. (Kemény Gábor) - M. Iparmüv. 1929. p. 171-172. - Sz..1928. p. 399-400. ([Szélpál] Szp. Á[rpád]) - Századunk 1928. p. 627-628. (Nádai Pál); 1929. p. 171-172. (Forgó Pál); 1929. p. 172-173. (Ligeti Pál); 1929. p. 173-174. (Nádai Pál)

4455. FÜLEP Lajos: Magyar művészet. Bp., Athenaeum, 1923. 191 p. 2 t. /Gondolat és irás, 2/ B 709/48

Ism.: Sz. 1923. p. 282-285. (Bálint Aladár)

4456. GIESSWEIN Sándor: A világnyelv kérdése. = Giesswein-emlékkönyv. Bp., Stephaneum, 1925. p. 94-99. OSZK 46.759

4457. GOLDZIHER Károly: A nyugdíjbiztosítás. Bp., Szabad Lyceum, 1921. 95 p. Bibliogr. fejezetenként. OSZK 605.896

A magántisztviselők nyugdíjbiztosításai.

Ism.: K. Sz. 1923. p. 144-147. (Nagy László József)

4458. GRÓ Lajos: A film útja. Bp., Általános Kvk., 1927. 48 p. OSZK 56.523

A film korszerűsége, mint kulturális tényező, film és vallás, film és kapitalizmus.

Ism.: Korunk 1927 p. 669 - Ny. 1927. [2.] p. 903-904. (Lanátor Pogány Ferenc)

4459. GYŐRI Imre: Pusztuló nemzedék. Bp., Légrády, (1927). 161,[2] p. 63351
B 361/63

A mo.-i, különösen a bp.-i gyermeknyomorról, a gyermekvédelem hiányáról.

Ism.: Gyermekvéd. 1927. p. 422-423. - Híd 1928. p. 39-40. (ifj. Könyves Tóth Kálmán) - K. Sz. 1927. p. 840. (Varga István) - Korunk 1928. p. 225-226. (Kemény Gábor) - Századunk 1928. p. 183-184. (Kemény Gábor)

4460. IMRE Sándor: A magyar nevelés körvonalai. Tizenkét dolgozat. Bp., Stark F. kiad., 1920. 158 p. Bibliogr. lábj. 51813

1901-1917 tartott ea.-ok, illetve megjelent cikkek és tanulmányok.

Ism.: M. P. 1923. p. 121-124. (Hajdu János) - Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1920. p. 45-46. (B.L.)

4461. IMRE Sándor: Mi a nemzetnevelés? Bp., Lampel, 1919. 24 p. /Klny: Néptanitók Lapja 1919. 38-44./ /Szabad Lyceum kiadv., 10/

OSZK 283.321

4462. HACKER Ervin: Kriminalitás és bevándorlás. Tanulmány a kriminalaetiologia és kriminalpolitika köréből. Pécs, Dunántúl ny., 1929. X,270 p. Bibliogr. lábj. /Miskolci Ev. Jogakadémia Tud. Ért. Tára, 35/

72166

Kriminalszociológiai szempontok: gazdasági tényezők, vagyoni helyzet. A bevándorlók foglalkozása, családi helyzete, műveltsége. A prostitució, alkoholizmus, faji ellentétek stb. vizsgálata. Stat. adatok.

Ism.: P. Sz. 1929. p. 712-714. (Finkey Ferenc)

4463. HACKER Ervin: Kriminalitásunk az 1921-1927. években. Miskolc, Ludvig István kvny., 1929. 17 p. /Miskolci Jogászélet kvtára, 57/ OSZK 12.626/57

Statisztikai adatok: az elitéltek száma, foglalkozás szerinti megoszlása, vagyoni helyzetük.

Ism.: M. Stat. Szle 1929. p. 1166-1167. (H.S.)

4464. HACKER Ervin: A világháború hatása a kriminalitásra. = Emlékkönyv Berzeviczy Albert írói működésének félszázados évfordulója ünnepére. Pécs, Dunántúl kvk., 1925. p. 221-246. Bibliogr. lábj. OSZK 47.262

Önállóan is megjelent a Miskolci ev. Jogakad. tud. értekezéseinek tára, 17. 57433

4465. HELLER Farkas: Magyarország szociálpolitikája. Bp., Németh, 1923. VII,252 p. Bibliogr. lábj. 54468

Tört. áttekintés az első (az 1840. XVII.) törvénycikk elfogadásától az 1920-as évek elején hozott intézkedésekig.

Ism.: M. Mérn. Építész Egyl. Közl. 1924. Technika és Közgazdaság p. 5-6. (Veress Gábor)

4466. HEVESY Iván: A filmjáték esztétikája és dramaturgiája. Bp., Athenaeum, (1925). 217,[2.] p. /Élet és tudomány, 12/ 58060

Az új művészeti ág új kifejezési lehetőségeiről, hatásáról más művészetekre.

Ism.: Korunk 1926. p. 477-479. (-i.)

4467. HILSCHER Rezső: Bevezetés a szociálpolitikába. Bp., Szövétnek kiad., 1928. 239 p.
65809

Történeti, gazdasági és nemzetközi áttekintés.

Ism.: Ttud. 1929. p. 140-141. (Sz.Gy.)

4468. HÓMAN Bálint - SZEKFŰ Gyula: Múzeumok, könyvtárak, levéltárak. = A magyar tudománypolitika alapvetése. Szerk. Magyary Zoltán. Bp., Egyet. ny., 1927. p. 295-345.
88132

4469. [x] A 25 éves állami gyermekvédelem emlékkönyve [1928?]

4470. KARÁCSONY Sándor: Népoktatási reform és az alsó néposztály lelki alkata. Bp., Bethlen Gábor Ir. és Ny.R.T., 1924. 48 p.
OSZK 281.759

p. 45-48.: Imre Sándor, Kornis Gyula, Weszely Ödön és mások reformeszméinek kritikai értékelése.

4471. KASSÁK Lajos: Az új művészet él. Cluj-Kolozsvár, Korunk kiad., 1926. 18 p. /Korunk kvta, 2/
OSZK 214.408

Az "izmusok"-ról, társadalmi hátterükről, a technika és tudományok rohamos fejlődésével való összefüggéseikről.

4472. KELET, észak, dél. Arcképek és vázlatok a kisebbségi magyar irodalomból. Szerk. Szondy György. Bp.-Debrecen, Csáthy, 1928. 140 p. 10 t. Bibliogr. lábj.
68563

Egyedi íróportrék és a három régió, különösen szlovenszkó esetében az alkotók és a közönség viszonyáról.

Ism.: E. H. 1929. [2.] p. 740-741. (Kuncz Aladár)

4473. KERTÉSZ Miklós: Lakóvédelmet és lakásépítést. Bp., [Ill.] Népszava, [1927]. 24. p. P1626

Röpirat adatokkal. Az MSzDP lakásprogramja.

Ism.: Új M. 1927. p. 422-423.

4474. KLEBELSBERG Kuno: Ungarische Kulturpolitik nach dem Kriege. Bp., Pester Lloyd, 1925. 29 p. 58330

4475. KORNIS Gyula: Kultúra és politika. Tanulmányok. Bp , Franklin, 1928. VIII., 345 p. 1 t. Bibliogr. lábj. 63852

A kultúrpolitika, oktatásügy, társadalompolitika, női továbbtanulás kérdéseiről.

Ism.: Bp. Sz. 1928. 209. köt. p. 307-311. - Kat. Sz. 1928. p. 590-598. /Várdai Béla/ - M. K. 1928. p. 380-381. /Mester János) - Minerva 1928. p. 134-150. (Nagy József) - M. P. 1928. p. 42-44. (K-y) - Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1928/29. p. 64-67. (Ember István) - P. Sz. 1928. p. 694-700. (Dékány István) - Századunk 1928. p. 169-173. - Vox Academica 1927/28. 1. köt. p. 148-150. (Lotz Antal)

4476. XKORNIS Gyula: Kultúrpolitikánk irányelvei. Kiad. a M. Középiskolai Tanárok Nemzeti Szövetsége. Bp., 1921. 45 p.

Ism.: M. Középisk. 1921. p. 26-28.

4477. KOVRIG Béla: A szociális lakáspolitika. Bp., Pesti kvny., 1929. 32. p. 70.495

4478. KOVRIG Béla - FRISCH Ferenc szerk.: Öregségi és rokkantsági biztositás. Bp., Munkaügyi Szemle, 1928. XIX, 353,[1], 429, 789-942 p. 36 t. /Magyar Társadalmi Biztositás, 3/ 100939

Az 1927-ben készült első átfogó társadalombiztositási törvényről. Elvi és gyakorlati tudnivalók. Külföldi társadalombizt. rendszerek ism. Táblázatok a munkások és alkalmazottak neme, kora, szakmája, bérezése stb. szerinti bontásban grafikonokkal.

4479. KÖKÉNY Lajos: A magyarság és az eszperantó. Bp., Hungara Heroldo, 1928. 32 p. 67521

A nemzetközi nyelv eszméjének m. élharcosairól (Kalmár György, Gáti István, Giesswein S., Karinthy Frigyes, Móra Ferenc stb.)

Ism.: Sz. 1929. p. 165-166. ([Tiborc] Tieder Zsigmond) - Századunk 1929. p. 402-403. (k.r.)

4480. KRISTÓF György: Esztétikai becslésünk a mai közszellem hatása alatt. Cluj-Kolozsvár, Minerva, 1928. 149 p. Bibliogr. lábj. /Minerva Kvtár, 14-15/ 68413

Az erdélyi m. irodalomról és közszellemről.

Ism.: M. Kisebbség 1929. p. 148.

4481. KRISTÓF György: Az erdélyi magyar irodalom múltja és jövője. Tanulmányok, cikkek. Cluj-Kolozsvár, Minerva, 1924. 294 p. Bibliogr. lábj. 55826

p. 216-291.: a román imperium alatti irod. viszonyok, intézmények. A kisebbségi irod. helyzete.

4482. LEHEL Ferenc: A romantikáról az ekszpresszióig. Egy művészettörténeti monstre-dráma. A 19. századi művészeti iskola vázlata. A 19. sz. művészetszemlélete. Bp., Meteor ny., 1921. 135 p. 8-14563

Többek közt a művészet és világnézet viszonyáról, a művészetek szabadságáról, a szociális művészetről.

Ism.: Ny. 1921. [1.] p. 880-883. (Hevesy Iván)

4483. LAKY Dezső: Adalékok Magyarország kulturális viszonyainak újabbkori fejlődéséhez. = A magyar tudománypolitika alapvetése. Szerk. Magyary Zoltán. Bp., Egyet. ny., 1927. p. 21-56. Bibliogr. lábj. 88132

4484. LAKY Dezső: Az albérlők és ágybérlők szociális és gazdasági viszonyai Budapesten. Bp., Szfőv. Háziny., 1929. VII., 290 p. /Statisztikai Közlemények 58. köt. 4/ 348211

4485. MÁDAY [Andor] André: La charte internationale du travail. Paris, Rieder, 1921. 127 p. /Bibliothéque Socialiste/ OSZK 209.611

A munkavédelmi mozgalom keletkezéséről, a nemzetközi szövetség kialakulásáról. A Charte du Travail ismertetése, értékelése, teljes szövege.

4486. MADZSAR Józsefné JÁSZI Alice: A női testkultúra új útjai. [Ill.] Bp., Athenaeum, [1926]. 164 p. 16 t. Bibliogr. lábj. OSZK 64.080

A testkultúra szükségessége a termelésbe bevont nők számára. Az egészség és szépségápolás módszerei.

Ism.: Jövő Útjain 1926. 3. p. 40. - Lit. 1926. 4. p. 32. - Ny. 1926. [1.] p. 1017. (Schöpflin Aladár) - Századunk 1926. p. p. 403. (V.J.)

4487. A MAGYAR filantrópia könyve. Szerk.: Béry László. Bp., Légrády ny., 1929. 405 p. Bibliogr. tanulmányonként.

Bq 362/618

Kovrig Béla, Kemény Ferenc, ifj. Könyves Tóth Kálmán stb. írásai. Rendőrségi gyermekvédelem, munkásvédelem stb.

Ism.: Gyermekvéd. 1929. p. 346-349.

4488. A MAGYAR népoktatás. [Kiad.] a Vallás és Közoktatásügyi Min., Bp., Egyet. ny., 1928. 371 p. 4 t. 36 térk. 100997

Átfogó kép a Klebelsberg-féle iskolaépítő akcióról, az elemi oktatásról, tanítóképzésről. Mellékletben a tanterem ellátottságról megyénként, községenként térképek, grafikonok. Szombatfalvy György a népoktatás szervezetéről, hiányosságairól, Benisch Artur a kisdedóvás helyzetéről, Pogány Frigyes a m. népoktatás történetéről és egyéb tárgyú tanulmányok.

Ism.: M. P. 1928. p. 167-173. (Padányi Andor)

4489. A MAGYAR társadalmi biztosítás története. Bp., Pallas ny., 1928. 116 p. /Az Orsz. Munkásbiztosító Int. Kiadvai, 2/

348433

Utalás a XIV-XVI. sz.-i bányász társulásokra. Bővebben a századfordulótól hozott kormányrendeletekről, törvényekről.

4490. MAGYARORSZÁG közoktatásügye a világháború óta. Összeáll. Kornis Gyula. Bp., M. Ped. Társ., 1927. XII, 556 p. 74 t. 2 térk.

64061

Tört. áttekintés /p. 1-40/. Oktatási és kulturális intézmények s feladataik részl. leírása.

Ism.: Kat. N. 1928. p. 159-160. (Hamvas Endre) - Kat. Sz. 1929. p. 179-182. (Weszely Ödön) - Lit. 1928. p. 98. - M. Középisk. 1928. p. 46-48. (Jámbor György) - M. P. 1928. p. 44-46. (Quint József) - Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. 1928/29. p. 291-294. (-y-) - Századunk 1928. p. 169-173. - Ttud. 1928. p. 106.

4491. MAGYARY Zoltán: A vallás- és közoktatásügyi központi igazgatás 1867 előtti történetének vázlata. Bp., Lampel, 1922. 16 p. Bibliogr. lábj. /Klny.: Néptanitók Lapja 1922. 16-17. és 40-41. sz./
OSZK 271.996

Ism.: M. P. 1922. p. 173-174. ([Imre Sándor] i.s.)

4492. MOLNÁR Antal: Bevezetés a zenekulturába. Bp., Dante, 1927. 252 p. Bibliogr. lábj. /Műveltség/ 314714

A főbb zeneelméleti, esztétikai és általános gyakorlati, műfaji problémák. p. 81-92.: "Tömegnevelés" c. alatt a zene és a társadalmi fejlődés összefüggéseiről.

Ism.: Korunk 1928. p. 667-668. (Pollatsek László)

4493. MOLNÁR Antal: A zenetörténet szociológiája. Bp., Franklin, 1923. 191,[1] p. /Kultúra és tudomány, 43/ 5275
Ua. németül: Die Soziologie der Musikgeschichte. Bp., Franklin, 1923.
OSZK 12.390

Ism.: K. N. 1923. 7-8. p. 59-60. (Nikolaus [Miklós] Várady)

4494. MOLNÁR Antal: Az új zene. A zenemüvészet legújabb irányának ismertetése kultúretikai megvilágításban. Bp., Révai, 1926. 359,[1] p. Bibliogr. lábj. /Új könyvek/
OSZK 12652

p. 7-56.: Bevezetés a zenetörténet szociológiájába. További fejezetek Bartók, Kodály, Schönberg, Sztravinszkij, Honegger művészetéről az új törekvések társadalmi hátteréről.

Ism.: Ny. 1926. [1.] p. 675. (Lányi Viktor) - Századunk 1926. p. 329-330. (Halis Rezső)

4495. MÜLLER [György] Georg: Die sächsische Nationsuniversität in Siebenbürgen. Ihre Verfassungs- und verwaltungsrechtliche Entwicklung 1224-1876. Ein rechtsgeschichtlicher Beitrag zur Geschichte der ältesten organisierten Minderheit der Gegenwart. Hermannstadt, Verein f. siebenbürgische Landeskunde, 1928. 197 p. 2 térk. Bibliogr. lábj.
68582

Az egyetem s általában az erdélyi szászság tört. bő nyomtatott és főként a nagyszebeni levéltárban őrzött archivális forrásanyag felhasználásával.

4496. PALASOVSZKY Ödön - HEVESY Iván: Új művészetet. Kiáltvány a tömegek új kultúrájáért. Bp., Manitesztum első kiadása, 1922, 14 p. /Manitesztum Kiadások, 1/
8-104007

A tömegekhez szóló független művészekért.

4497. PÁLOSI Ervin: Budapest székesfőváros kriminalitása és moralitása az 1909-1925. években. Bp., Szfőv. Stat. Hiv., 1927. 108 p. /Statisztikai Közlemények, 55. köt. 3/
348195
B 310/156

Részletes stat. adatok és értékelésük. Az öngyilkosság és prostitució kérdéséről is.

Ism.: M. Jogtud. Közl. 1928. p. 104-105. (A.) - M. Stat. Szle 1928. p. 632-633. (E.D.)

4498. PECHÁNY Adolf: Mit tanítanak a felvidéki iskolákban? [Ill.] (Bp.), Magy. Nemz. Szöv., 1929. 27 p. P 1060

Magyarellenes propaganda szlovák tankönyvekben.

4499. PERLAKY Lajos: Korunk sportőrülete. (A sportkultúra veszélyei.) Bp., Pallas ny., 1929. 49 p. 68500

A labdarúgás és az ökölvivás közszellemet eldurvító hatásáról.

Ism.: Kat. N. 1929. p. 151.

4500. PFISTERER Lajos: Munkásbiztosítás, iparegészségügy és balesetelhárítás az Amerikai Egyesült Államokban. Egy tanulmányút tapasztalatai. Bp., Wodianer, 1929. 128 p. /Munkaügyi Szemle kiadvai, 4/ 68088

Intézmények és tevékenységük.

Ism.: K. Sz. 1929. p. 292-293. (Zuckermann Ferenc)

4501. PUREBL Győző: Az óvónők gyermekvédő munkája és a gyermekvédelem általában. Bp., Szfőv. háziny., 1929. 30 p. 70080

4502. RUBINYI Mózes: Egy új világnyelvi kísérletről. = Bp. Sz. 1928. 2II. köt. p. 144-146. R.

A dán O. Jespersen „Eine internationale Sprache" címen német fordításban kiadott művéről, az általa alkotott "Novial" nevű nemzetközi nyelvről.

4503. xA SZABAD Lyceum 30 éves működése a MÁV Északi Főműhelytelepén az 1898-1928. években. Bp., Szabad Lyceum, 1928. 40 p.

Ism.: M. P. 1929. p. 144-145. (Váradi József)

4504. SZABÓ István: Nép és kultúra. Kecskemét, Hungária ny., 1926. 147 p. OSZK ZKT

Az analfabétizmus okai, leküzdésének lehetőségei és korlátai.

4505. SZENTIVÁNYI Károly: Népakadémia mint az általános és gazdasági népművelés országos intézménye. Veszprém, Egyházmegyei ny., 1924. 119 p. 55489

A magy. szabadoktatás rövid tört., a kat. népakadémia fogalma, szervezete és működése, az egyes témák rövid foglalata.

Ism.: Kat. Sz. 1924. p. 317. (Kerékgyártó Árpád) - M. K. 1924. p. 372. (Váth János) - P. Sz. 1924. p. 592-594. (Gesztelyi Nagy László)

4506. SZOCIÁLPOLITIKAI Évkönyv. Szerk. Erődi-Harrach Béla, ifj. 1. köt. 1912-1929. Bp., Egyet. ny., [1929]. 151, [14] p. 22 t. Bibliogr. lábj. 2887

Ifj. E.H.B.: Társadalmi nevelőmunkánk módszere, eszközei és eszméje; Hilscher Rezső: Népmüvelési munkánk és annak eredményei; Somogyi Zsigmond: A magyar Settlement a népegészségügy szolgálatában; Pekanovich István: Adatok a magyar tuberkulózis elleni küzdelem kérdéséhez; Hilscher Rezső: Szociálpolitikai tevékenységeink és azok eredményei az általános népvédelem terén; Biluska György: Az élelmiszervizsgálat szociálpolitikai feladatai. A Tudegy. Közgazd. karának Szocpol. Intézete. Az ujpesti Főiskolai Szociális Telep.

4507. TELCS Béla: Lakáskérdés és építkezés. (Bp.), Révai, 1923. 35 p. OSZK 216.311

A lakáshelyzet alakulása az első világháború előtt és a huszas évek elején. Stat. adatok.

4508. [TIBORC] TIEDER Zsigmond: Közös elv, közös nyelv. Kiad. a Mo.-i Eszperantista Munkások Egy. Bp., Világosság ny., 1929. 31 p. 69594

Az eszperantó nyelv kialakulása és fejlődése, kapcsolata a munkásmozgalommal. Az eszperantó Mo.-on. Nemzetközi eszperantó intézmények.

Ism.: Sz. 1929. p. 228-229. (B.V.)

4509. [TIBORC] TIEDER Zsigmond: A nemzetközi nyelv problémája és fejlődése. = Sz. 1928. p. 387-389. P.

4510. VAJKAI [Júlia Éva] Julie Eve: Child saving and child training. The Budapest scheme. With a foreword by Percy Alden. (1925.) 2. ed. London, The World's Children, [1926]. 47 p. OSZK 819.293

A gyermekvéd. szervezete, intézményeinek működése. Munkaiskolák.

Ism.: Századunk 1926. p. 145-146. (Baloghy Mária)

4511. VALENTÉNYI Gáspár: Az elemi népoktatásügy autonomiája törvényhozásunkban. Tanügyközigazgatásjogi tanulmány. Bp., Magyar Jövő, 1928. 109 p. Bibliogr. lábj. és p. 5-8. 79672

Tört. áttekintés az 1868-as népokt. törvény elfogadásától. A városi és vidéki népoktatás. Az iskolarendszer és közigazgatás viszonya.

Ism.: Századunk 1929. p. 60-61. (R.G.)

4512. VÁRADY Lipót Árpád: Szociális irányelvek. Bp., Magyar Kultúra, 1923. 160 p. Bibliogr. lábj. /Katolikus Kultúrkvtár, 5/ 66011

A szociálpolitika fogalma, a társadalmi kérdés liberális és szocialista megközelitésének kritikája.

Ism.: M. K. 1924. p. 51-52. (Macher Emmánuel)

4513. WESSELY Ödön: Korszerű nevelési problémák. Tanulmányok. Bp., Szt István Társ., 1927. 217 p. /Szt István kvek, 45/ 60257

1907-1925. között irt tanulmányok.

Ism.: Ifj. Vezető 1927. p. 61. (Vavrinecz Dezső) - Kat. Sz. 1927. p. 58-60. - Lit. 1927. p. 143. - M. K. 1926. p. 587. (Mester János) - M. P. 1927. p. 168-169. (Éltes Mátyás) - Religio 1928. p. 68-69. (Frank Antal)

Mutatók

A FELHASZNÁLT FOLYÓIRATOK JEGYZÉKE
A RÖVIDITÉSEK FELOLDÁSA

A. É. - Akadémiai Értesítő

Akasztott Ember

A. G. S. - Archiv für die Geschichte des Sozializmus und der Arbeiterbewegung

A.-Csev. - Anya- és Csecsemővédelem

Alkoholizmus

Anglo - Hung. R. - Anglo - Hungarian Review

Antropológiai Füzetek

Arbeit und Wirtschaft

Arbeiter - Literatur

Archiv für Systematische Philosophie und Soziologie

A. Sw. - Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik

Ars Una

Ath. - Athenaeum

Aurora /Szerk. Giesswein Sándor/

Aurora /Szerk. Szabó Dezső/

B. M. Ú. - Bécsi Magyar Újság

Békejog és Békegazd. - Békejog és Békegazdaság

Bp. Sz. - Budapesti Szemle

Corvina

Cultura /Cluj-Kolozsvár/

D. Sz. - Debreceni Szemle

Diogenes

Dok. - Dokumentum

Egészség

Egység /Wien/
E. Ph. K. - Egyetemes Philológiai Közlöny
Együtt
Ék /Wien/
Élet és Irod. - Élet és Irodalom
E. H. - Erdélyi Helikon
E. Irod. Sz. - Erdélyi Irodalmi Szemle
Élőszó
Ethn. - Ethnographia - Népélet
F. K. - Földrajzi Közlemények
F. Sz. - Független Szemle
Kultúrproblémák
Március
Szabad Sajtó
/A Független Szemle utóda/
Fáklya
Falu - A Falu
Film és Művelődés
Forrás
Filmkultúra
Föld és Ember
Genius
Gyermek - A Gyermek
Gyermekbarát
Gyermekvéd. - Gyermekvédelem
Gyermekvéd. L. - Gyermekvédelem Lapja
Háborús Felelősség
Hadtört. K. - Hadtörténeti Közlemények
Híd
Huszonegyedik Sz. - Huszonegyedik Század /Kolozsvár/

Ifjúmunkás

Ifj. Vez. - Ifjúsági Vezető

Internationale /Berlin/

Irodtört. --Irodalomtörténet

Irodtört. K. - Irodalomtörténeti Közlemények

Iskolánkív. Népműv. - Iskolánkívüli Népművelés

Izr. M. Irod. Társ. Évkve - Izraelita Magyar Irodalmi Társaság Évkönyve

J. - Jogállam

J. K. - Jogtudományi Közlöny

Journal de la Société Hongroise de Statistique előbb Revue de la Société Horgroise de Statistique

Jövő Útjain - A Jövő Útjain

K. - Der Kampf /Wien/

Kat. Élet - Katolikus Élet

Kat. N. - Katholikus Nevelés

Kat. Sz.-Katholikus Szemle

Kékmadár

K. N. - Kelet Népe

Képzőművészet

Kisdednevelés

Korunk

Könyvb. L. - Könyvbarátok Lapja

K. Sz. - Közgazdasági Szemle

Közegészségügyi Értesítő

Községfejlesztés

Kultúrproblémák l. Független Szemle

KUT

Kül. Szle - Külügyi Szemle

Láthatár

Levéltári K. - Levéltári Közlemények

Lit. - Literatura

Ma

Magánalkalmazott

Magántisztv. L. - Magántisztviselők Lapja

M. Asszony - A Magyar Asszony

M. Bibliofil. Szle - Magyar Bibliofil Szemle

M. Cobden Szöv. Ért. - Magyar Cobden Szövetség Értesítője

M. Élet - Magyar Élet

M. G. Sz. - Magyar Gazdák Szemléje

M. Grafika - Magyar Grafika

M. Gyáripar - Magyar Gyáripar

M. Gyógyped. - Magyar Gyógypedagógia

M. Helikon - Magyar Helikon

M.-Holland Sz. - Magyar-Holland Szemle

M. Iparmüv. - Magyar Iparművészet

M. Irás - Magyar Irás

M. Jogélet - Magyar Jogélet

M. Jogi Szle - Magyar Jogi Szemle

M. Jövendő - Magyar Jövendő

M. K. - Magyar Kultúra

M. Kisebbség - Magyar Kisebbség

M. Középisk. - Magyar Középiskola

M. Közgazd. - Magyar Közgazdaság

M. Külpolitika - Magyar Külpolitika

M. Kvsz. - Magyar Könyvszemle

M. Mérn. és Épitész Egy. Közl. - Magyar Mérnök- és Épitész Egylet Közlönye

M. Munkás Szle - Magyar Munkás Szemle

M. Múzsa - Magyar Múzsa

M. Művelődés - Magyar Művelődés

M. Művészet - Magyar Művészet

M. Ny. - Magyar Nyelv

M. Nyőr - Magyar Nyelvőr

M. P. - Magyar Pedagógia

M. Stat. Szle - Magyar Statisztikai Szemle

M. Sz. - Magyar Szemle

M. Szöv. - Magyar Szövetkezés

M. Zs. Sz. - Magyar Zsidó Szemle

Március l. Független Szemle

Minerva

Munka

Munkáskultúra

Mü. Szle - Munkaügyi Szemle

Műgyűjtő

Napkelet /Bp./ - Napkelet /Budapest/

Napkelet /Kvár/ - Napkelet /Kolozsvár/

Nemzetnevelés

Népegészs. - Népegészségügy

Népélet l. Ethnographia

Népünk és Nyelvünk

N. Z. - Neue Zeit

Ny. - Nyugat

Ny. K. - Nyelvtudományi Közlemények

Országos Gazdaságstatisztikai és Konjukturakutató Bizottság Közleményei

Orsz. Középisk. Tanegy. Közl. - Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny

Országos Polgári Iskolai Tanáregyesületi Közlöny
Oxford Hung. R. - Oxford Hungarian Review
Pandora
Pantheon
P. - Pásztortűz
Periszkóp
P. Sz. - Protestáns Szemle
Proletár /Wien/
Rel. - Religio
Revizió /előtte Kelet Népe/ - A Revizió 1927. júliustól
R. H. - Revue de Hongrie
Revue de la Société Hongroise de Statistique
Revue des Études Hongroises et Finno - Ougriennes
Sajtó - A Sajtó
Sarló és Kalapács
Schmollers Jahrbuch
Symposion
Sz. É. - Szakszervezeti Értesítő
Szabad Sajtó l. Független Szemle
[Száz Százalék] 100 %
Századok
Századunk
Szt. István Akad. Ért. - Szent István Akadémia Értesítője
Széphalom
Sz. - Szocializmus
Ttud. - Társadalomtudomány
Teleia
T. K. - Természettudományi Közlöny
Theol. Szle - Theológiai Szemle

Toll - A Toll

T. Sz. - Történeti Szemle

Tüdőbeteggond. és Tuberk. - Tüdőbeteggondozás és Tuberkulózis

Tűz

Új Ezredév

Ú. M. F. - Új Magyar Föld

Ú. M. Sz. - Új Magyar Szemle

Új M. - Új Március

U. Jb. - Ungarische Jahrbücher

Új Élet

Új Föld

Új Kultúra

Új Szemle /előbb 100 %/

Ungarisches Wirtschaftsjahrbuch

Városok Lapja

Világosság

V. Sz. - Városi Szemle

Vierteljahrsschrift für Sozial und Wirtschaftsgeschichte

Vox Academica

Abádi Imre 1315
Abaffy Béla 757
Acél (álnév) 3729
Ács Tamás 7
Ádám Andor 2210, 2299, 2632
Ádám Ferenc 4421
Adler, Alfred 2779-2781, 2783-2784
Adler, Max 2435, 2717
Adorján Andor 3621
Ady Endre 74, 973, 1261, 1279, 2492, 3356-73, 3396, 3709
Ady Lajos 3369
Áfra Nagy János 289, 757, 779, 826, 886, 3132, 3693, 4046
Ágoston, Szt. 2414
Ágoston Antónia 3181
Ágoston László 434, 4285
Ágoston Péter 165-167, 1600, 2081
Aichhorn, August 4096
Ajtay Aladár 1058
Ajtay András 1221
Ajtay Gábor 2102
Ajtay József 1479, 2017, 4382
Ajtay Miklós 2379, 2458
Ákos István 4343
Alapy Gyula 1243
Alapy Viktor 1676, 4372
Albrecht Dezső 951, 2478
Albrecht Ferenc 329, 1023, 1082, 1100, 1130, 1744, 1865, 2180, 2622, 3549, 3978

Áldásy Antal 3858
Alexander Bernát 2449, 2459-2460, 3382
Alföldi Antal 1421
Alkalay Ödön 2460
Alpár Ignác 4417
Alpári Gyula 1916, 3615
Alsó László 1891
Alszeghy Zsolt 3207, 3374
Ambróczy Ágoston 2168
Ambrus Tibor 644-645
Ambrus Zoltán 2361, 3263
Andor Endre 421, 838, 1101, 1623, 1630, 2823, 3992, 4008
Andrássy Gyula, ifj. 774, 1772, 1785, 1912, 3660, 3953, 3967, 3983
Andreich Jenő 1518, 1605, 3614
Andriska Viktor 93
Anglicanus (álnév) 2619
Angyal Dávid 1776, 1978, 2075, 2476, 3959, 3976
Angyal Dezső 1706
Angyal Pál 108, 112-113, 212, 216, 889, 2113, 2166, 2208, 2736, 3520, 4046-4047
Antal Frigyes 3292
Antal István, 1351, 1528
Antal Lajos 4183
Apáczai Csere János 3001
Apáthy István 168, 1055
Apor Péter 2992
Apponyi Albert 776, 1021, 1205, 1359, 1414, 1973, 2010, 2210, 2259, 2612, 3983
Április Lajos 1145
Aquinói Tamás l. Tamás, Aquinoi
Aradi Spectator (álnév) 1062
Aradi [Erdélyi] Viktor 51, 327, 732-733, 1061, 1143, 1231, 2191, 2643, 2679, 2720, 3552, 4146
Arany János 2009
Arday Pál 564
Arisztotelész 1717-1718, 1799, 2420, 3531
Árky Ákos 1174
Artner Edgar 2224
Ascher László 198, 1810
Aszlányi Dezső 1196
Asztalos József 799, 2302, 2304, 3143, 3153, 3071, 3074-3075, 3077, 3081

Asztalos Miklós 81, 549, 757, 782, 947, 1006, 1022, 1093, 1112, 1134, 1138, 3952, 3977
Asztalos Sándor 166
Auer György 2153
Auer Pál 1106, 1938, 2172
Avram, Jancu 3599

Babits Mihály 2414, 3293, 3350, 3364, 3374, 3419, 3436
Bach, Alexander 3959
Bacon, Francis 2421
Bács Imre 1257, 2501, 3341
Bacsó Béla 1810, 3730
Baden-Powell, Robert Stephenson 3697
Bagossy Bertalan 2221
Baján Gyula 1847
Bajcsy-Zsilinszky Endre 757, 2037, 2298, 2573, 2878, 2907
Bajza József 1009, 1980, 2075
Bakonyi Kálmán 3714, 3720, 4316
Baktay Ervin 705, 2306, 2326
Bakunyin, Mihail Aleszandrovics 2627
Balanyi György 179, 320, 1024, 1972, 2074-2075, 2685, 3622, 3625
Balás Károly 29, 1372, 1377, 1386, 1477, 1673, 2991, 3154, 4254
Balassa Imre 1860
Balassa József 180, 2460-2461, 2984
Balassa Ottó 291, 1670-1671
Balázs András 1229, 2221, 2260
Balázs Béla 1238, 3468, 3478
Balázs Dezső 2381
Balázs György 1793
Balcescu, Nicolae 3599
Baldwin, James Mark 2788
Bálint Aladár 3381
Bálint Alajos 542
Bálint Alice 687, 2758
Bálint Antal 2816, 2824
Bálint Ferenc 603
Bálint György 3327

Bálint László 1566, 2662
Bálint Mihály 2402
Bálint Rezső 4126
Balla Antal 1164, 1860, 2241, 2370, 2547, 2618, 2664, 3600
Balla Ignác 3329
Balogh Albin 1024, 1126, 3894
Balogh Andor 90, 441, 929/b, 1627, 1643, 3989, 4005, 4010-4011
Balogh Anna 1364
Balogh Artúr 994, 1774, 1968, 1981, 2175, 2184, 2190, 2199, 2519, 2644, 2694
Balogh Béla 241, 562, 3052
Balogh Edgár 116, 948, 3697, 3701, 3709
Balogh Elemér 4250
Balogh István 975
Balogh Jenő 137, 189
Balogh József 2871, 2897, 2899, 2979, 2995, 3204, 3629
Balogh Tamás 1518
Balogh Vilma 642, 909, 3788
Baloghy Mária 2937
Balthazár Dezső 2299, 3949
Bán Ervin 816
Bándy Ferenc 3589
Bánffy Dezső 993
Bangha Béla 72, 414, 892, 2244, 2250-2252, 2254-2256, 2263, 2269-2270, 2272, 2290, 2298, 2312, 2354, 2885, 2891, 2898
Banner János 480, 484, 554, 558, 615, 685, 694
Bánóczi József 1317, 2461
Bánóczi László 517, 3433, 4271, 4291
Bányai János 661
Barabás Albert 1327, 2336
Barabás Endre 115, 1086, 1224, 1227, 3110
Barabás Gyula 3462
Barabás Zoltán 4102
Barabási Kun József l. Kun József, barabási
Barankay Lajos 999, 3058
Bárány Gerő 29, 2114, 2367, 2385, 2462, 2496
Bárány László 3614
Baranyai Zoltán 1037-1038, 1725, 2173, 2200, 2950

Baranyay Jusztin 1504
Baranyay Károly 4108, 4112
Baranyay Sz. Gyula 1273
Barát Irén 4214
Barbusse, Henri 3299
Bárczy István 3072
Bárd Imre 1752, 3791
Bárd József 196
Bárdos Artur 3436, 3439, 3485
Bárdossy László 29, 1825
Barna Gyula 137
Barna Károly 2675, 2679, 2724, 3233, 3833, 4003, 4266
Barolin, C. Johannes 1950
Barta Artúr 1558
Barta Lajos 1048, 3436, 3703
Barta Sándor 1232, 3334
Bartal Ince 597
Bartalis János 1231
Bártfai Szabó László 3855
Bartók Béla 2829, 3448, 3452
Bartók György 29, 137, 269, 2219, 2286, 2367, 2372, 2382, 2392, 2432, 2435, 2463-2464, 2493, 2500, 2806, 3870, 3873
Bartucz Lajos 235, 237, 240, 243, 263, 1259
Basch Ferenc 1204
Basch Imre 4247
Báthory Aladár 656
Bátky Zsigmond 481-482, 486, 659, 663, 3913, 3920
Batthyány Tivadar 3972
Battorych Kornél 1181
Bauer Ervin 2536
Bauer, Otto 2687
Bauler, Jean 991
Baumgarten Ferenc 3352
Baxa, Jakob 1757
Bayer Emil 4153
Beck Ö. Fülöp 3493
Beck Salamon 2140, 2964
Becker, Erich 266
Becsey Antal 1662
Bécsy Bertalan 3581

Beke Ágnes 2780
Békefi Remig 3856
Békéssy Sándor 1347, 3525
Béldy Alajos 2037, 3687
Belinszkij, Visszarion Grigorevics 2419
Bella Lajos 234
Belloc, Hillaire 1750
Bencenleitner Jenő 954
Benda, Julien 3330
Bene Kálmán 588
Bene Lajos 523, 703, 749, 836, 1637, 3689
Benedek Elek 1248
Benedek János 3039
Benedek László 2739, 4026, 4078
Benedek Marcell 1046, 3374
Benedek Sándor 1844
Benedikt Lajos 2587
Benes, Eduard 1157
Beniczky Lajos 3598, 3966
Benish Lajos 1042
Benisch Arthur 338, 488, 1044, 1224, 1900, 2301, 3069
Benisch László 323
Bentham, Jeremy 1716-1717
Benyovszky István 685
Benyovszky Móric 603
Beöthy Leó 158
Beöthy Zsolt 2834, 3300
Berda Mária, R. 1248
Berde Amál, Dóczyné 926
Beregi Tivadar 2722, 3102
Berend Béla 2163, 2920
Berény Róbert 3292
Berényi Ferenc 2817
Berger Géza 1604
Bergson, Henri 776, 1982-1984, 2379, 2414, 2416, 2423-2425, 2484, 3020
Bergyajev, Nyikolaj Aleszandrovics 2422
Berkes József 81, 1187-1189, 1224
Bernát Gyula 483, 1665, 1708, 3671, 3738, 3975
Bernát István 29, 421, 610, 1349, 1360, 1459, 1687-1688, 1696, 1829, 1874, 2030, 2037, 2349, 2560, 3574, 3684, 3798, 4045-4046

Bernát Ottó 4002
Bernáth László 1854
Bernátsky Kornél 573
Bernhard Zsigmond 2243, 2490, 3856
Bernolák Nándor 4326
Bernstein Béla 2332
Bernstein, Eduard 2628
Bernstein, Max 3623
Bertalanffy Lajos [Ludwig] 253, 261, 2661
Berzeviczy Albert 144, 151-153, 320, 329-330, 473, 791, 793, 910, 992, 1777, 1872, 1885, 1973, 2181, 2477, 2601, 2653, 3010, 3311, 3364, 3629, 3959, 3969, 4116, 4118
Bessenyei Lajos 2802, 2810
Bethlen Gábor 3949
Bethlen István 1414, 1828, 2016, 2606, 3970
Bettelheim, Ernst 3807
Beynon, Erdmann D. 684
Bibó István 29, 76, 239, 348, 498, 561, 990, 2792, 2794, 2809, 3164, 3507
Bibó Lajos 3436
Bikkal Dénes 2559
Binder, Julius 2118
Biró Béla 4063, 4067
Biró Ferenc 1401
Biró Gyula 748
Biró Károly 1792, 3784
Biró Lajos 1265, 2954
Biró Pál 1768, 1817, 2374, 2457
Biró Vencel 608, 1229, 2221, 3864
Bismarck, Otto Eduard 1789
Bitay Árpád 1105, 1124, 1127, 2173, 2260, 3937
Bittenbinder Miklós 862, 2087, 3524
Blaha, Inocenc Arnost 67
Blanqui, Louis Auguste 2629
Blau Lajos 2207, 2333
Blauner Mór 788
Bleyer Jakab 1202, 1207, 1210-1211, 1993, 2019
Bloch, Ernst 2495, 3444
Blondel, Georges 1424
Blum, Léon 707
Bobula Ida 462, 4262
Bochkor Ádám 416

Bocskay István 848
Bócz Bálint 2903
Boda István 2508, 2764
Bodnár Zsigmond 2397
Bodócs Gyula 536
Bodor Aladár 1132, 3121, 3377
Bodor Antal 202, 335, 543, 567-568, 574, 924, 3108, 4140
Bodor Sándor 1523
Bodrogi János 3001
Bodrogközy Zoltán 3555
Bódy Tivadar 3625
Boér Elek 1516
Boethius, Anitius Manlius Severinus 2725
Bogdán Ernő 4113, 4246
Bogdán György 983
Bognár Cecil 980, 2388
Bohuniczky Szefi 3374
Bokányi Dezső 4256
Bókay János 4116, 4175
Bolgár Elek 1792, 2004, 2015, 2056, 2098, 2675, 3313, 3535, 3602, 3638
Bolzano, Bernhard 2418
Bondy Béla 3238
Bonitz Ferenc 184, 1195, 1198, 2909
Bonkáló Sándor 1040, 1166-1167, 3281
Bor Pál 3271, 3379
Borbély Gyula 2467
Borbély István 608, 750, 1231, 2441
Bornemissza Géza 3493
Boroevics, Szvetozar 3960
Boros F. László 1792
Boroviczény Nándor 1624, 2222
Bors Tihamér 198
Borsos Endre 4376
Borsos Károly 2282
Bortnyik Sándor 3131, 3271, 3339
Botos János 1067
Boutroux, Émile 2416
Bovet, Pierre 23
Bozó Gyula 3119
Bozoky Endre 100
Bozóky Ferenc 289

Bozóky Géza 3193
Bőhm Károly 2382, 2390,,2397, 2416, 2464-2467
Böhm Vilmos 521, 3637, 3818
Brandenstein Béla 2524
Brandis, Clemens 2225
Braun József 3187
Braun Róbert 331-332, 369, 454, 811, 922, 1163, 1191, 1270, 1280, 1326, 1604, 1801, 1809, 1816, 1883, 1888, 2610, 2618, 3196, 3200, 3241, 3307, 3591, 3959
Braun Soma 2673, 2716, 3279
Braunthal, Julius 3637
Breit József 3629
Bresztovszky Ede 186, 827, 831, 2675, 3211, 3743, 3786
Bresztovszky Ernő 169
Brill Mihály 7
Brinkmann, Karl 2711, 3964
Brisits Frigyes 2209, 3377
Bródy Béla 1437
Bródy Sándor 3294
Brogyáni Kálmán 3698
Bruchsteiner Imre 4393
Bruckner Győző 329, 3919, 3938
Brunszvik Teréz 3003
Bucharin, Nyikolaj Ivanovics 301
Buchinger Manó 2704, 3617, 3743, 3761
Buchingerné Ladányi Szeréna 906, 4061, 4065
Bud János 61, 1521, 3526
Buday Árpád 1068, 1131, 2387
Buday Barna 95, 3109, 3560, 3569
Buday Béla 1896
Buday György 619, 3702
Buday Júlia, M. 3
Buday László 29, 36-37, 39, 61-62, 66/B, 88, 137, 154, 170-171, 190, 279, 282-284, 287, 290, 316-318, 323, 326, 328, 340, 367, 393, 745, 1270, 1585, 1681-1682, 1825, 2075, 3067
Buddha 2326
Budó Jusztin 515
Bujnák, Pavel 2009
Buza Barna 3539, 3630, 3640
Buza László 1737, 2193, 4387

Bücher, Karl 3355
Büchler József 3781

Cabot, John M. 1070
Campanella, Tommaso 2630
Carlyle, Thomas 2415, 3857
Castiglione, Baldassare 3944
Castiglione Henrik 3222, 3475, 3482
Chamberlain, Houston Stewart 222
Chaplin, Charles 3466
Cherestesiu, Victor 51
Chlepkó Ede 1581
Cholnoky Jenő 226, 229, 670, 684, 2583
Chorin Ferenc 1560, 3848
Ciato, Ludovic 1067
Cicero, Marcus Tullius 3892
Claparède, Edouard 23
Cobden, Richard 1350-1351
Colm, Gerhard 3625
Comnene, N. P. 1052
Comte, Auguste 298, 2220, 2223, 2494, 3522, 3871
Concha Győző 29, 76, 274, 320, 1719, 1735, 1753, 1756, 1825, 1936, 2601, 2880
Conlegler József 853
Conrad von Hötzendorf, Franz 3960
Cornea Tamás [Tomal 1083
Cornish, L. C. 1069
Cotel Ernő 1562
Coudenhove-Kalergi, Richard Nikolaus 1948, 1951, 1959
Courbet, Gustave 3343
Croce, Benedetto 2553
Crucy, François 1153
Cs. Sebestyén Károly l. Sebestyén Károly, Cs.
Csabai István 1300, 3605
Cságoly Sándor 4279, 4293, 4329
Csák E. Viktor 1404, 1587
Csáky Imre 2066
Csanády Ferenc 2679
Csánki Dezső 3860, 3866

Csányi K. László 2883
Császár Elemér 2943, 3137, 3295, 3374, 3377
Császár Károly 3545
Császár Mihály 3906
Csebi Pogány Béla 1960
Csécsy Imre 1442, 3623
Csécsy Pál 690
Csefkó Gyula 2977
Csekey István 1005, 1761, 1778, 1985, 2013-2014
Csekonics Erzsébet 855
Cselényi-Walleshausen Zsigmond 2839, 3278
Csemegi Károly 2139
Cséplő Pál 3044
Csepregi Horváth János, ifj. 566, 1260, 3663
Csepregi Horváth János 1527, 1538, 1540, 2588
Csérer Lajos 3933
Csernoch János 2346
Cseténi Imre 1281
Csia Sándor 2369
Csicserin, Georgij Vaszilevics 2000
Csikay Pál 215, 973
Csikesz Lajos 601
Csikesz Sándor 2318
Csiki Endre 3378
Csiky Géza 3676
Csizik Béla 3844
Csóka Lajos 2557
Csoór Lajos 1264
Csopják Attila 395, 2320
Csorba Ferenc 238, 2373, 3522
Csordás Elemér 4139
Csorna Kálmán 4299, 4303, 4312, 4314
Csörsz Károly 4129
Csukás Endre 413
Csuppay Lajos 1224
Csutak Vilmos 1127
Csürős Ferenc 3198
Csüry Bálint 629, 1105, 2988
Curtis, A. William 1098
Cuza, Alexandru C. 1297
Czakó Ambró 47-48, 99, 180, 182, 319, 1731, 2091, 2215-2216, 2226, 2251, 2264, 2271, 2287, 2313, 2322-2324, 2340, 2360, 2516, 2540, 2944, 3137, 3180, 3307, 3629, 3719, 3960

Czakó Elemér 3504, 3629
Czakó István 150, 467, 1975, 2621, 2885, 4024, 4426
Czakó Lajos 4163
Czapik Gyula 2341
Czebe Gyula 3307, 3593
Czeke Marianne 917, 3003, 3010
Czékus Géza 2400, 3638
Czernin, Ottokar 3955, 3960
Czettler Jenő 29, 76, 368, 595, 610, 852, 1372, 1469, 1511, 1539, 1683, 1696, 1698, 2037, 2209-2210, 2689, 3161, 3562, 3565, 3613, 3680, 3902
Czézer Lajos 1129
Czibula Antal 555
Czigány Dezső 3493
Czigler László 821
Czirbusz Géza 659, 1930
Czóbel Ernő 1371, 2703, 3740-3741

Daday András, deési 2856
Daday Lóránd 2343
D'Alembert, Jean le Rond 2416
Dálnoki-Kováts Jenő 1468, 1474, 1482, 1659, 1662
Dami, Aldo 1976
Dániel Arnold 718-719, 1522
Dános Árpád 632, 2652
Dante, Alighieri 1733, 1735, 1717
Danton, Georges Jacques 3608
Danziger Kálmán 1595, 1602, 1633, 3098, 3100
Darányi Ignác 1687, 3682, 4355
Daruváry Géza 775
Darvas Bertalan 4286
Darvas Simon 1293
Darwin, Charles 247-252
Dávid Antal 3861
David, Eduard 2651
Dávidházy Sándor 4422
De Man, Hendrik 2701, 2707, 2667
Deák Ferenc 1084

Décsi Imre 2747
deési Daday András l. Daday András, deési
Dékány István 3, 29, 34, 98, 106, 142, 160, 209-210, 214, 219, 223-225, 228-230, 233, 269, 272, 275, 304, 311, 469, 497, 1495, 1736, 1738, 1756, 1759, 1832, 1833-1834, 2115, 2428, 2443-2444, 2451, 2535, 2700, 2702, 2718, 2786, 2788, 2793, 2795, 2799, 2863, 2882, 3021, 3061, 3870, 3873
Delitsch, [Friedrich] Frigyes 1352
Delney Tamás 3364
Dembitz Ágost 1591
Demény Pál 3185
Dénes István 757, 3570, 3573, 3584
Dénes Lajos 2459, 3640
Deptner Tibor 3103, 3160
Déri Frigyes 3198
Déry Tibor 3268
Deseő Antal 3572
Deseő Antal, ifj. 537
Dési Géza 788
Deutsch Ernő 864, 888
Deutsch, Julius 2566
Dévai Mária 925
Dezső Lajos 1268
Diamant Izsó 1593, 1599, 1602, 1607-1608
Diehl, Karl 3611
Dienes László 17, 51-53, 84, 861, 1578, 1979, 2457, 2481, 2939, 2946, 2953, 3199, 3229, 3333, 3434
Dienes Valéria 2425, 3020
Dillnberger Emil 4190
Dilthey, Wilhelm 2426
Diner-Dénes József 707
Diószeghy József 4347
Dissze János 4380
Divald Kornél 3915
Dobossy Imre 1165, 3698
Dóczi Gyula 3745
Dóczi Imre 4034
Dóczi Sámuel 1652
Dóczy Gyula 3359
Dóczy Jenő 1279, 3377

Dóczyné, Berde Amál l. Berde Amál, Dóczyné
Doktor Sándor 429, 869
Domanovszky Sándor 1015, 1362, 1963, 3898, 3955
Domány Gyula 1390, 1458, 1462, 1489, 2265
Domokos László 987, 2053, 2334, 4410
Domokos Lászlóné 2820
Don Bosco, Giovanni Szt. 3002
Donáth Gyula 4027-4028, 4131, 4140
Dosztojevszkij, Fjodor Mihajlovics 2422
Dózsa Endre 1102
Dragomir, Silviu 1074, 3599
Drahos János 871
Dréhr Imre 4013
Drescher Pál 3212-3213
Drozdy Gyula 3113
Dselál Nuri 3536
Duhamel, Georges 2868
Duka Zólyomi Norbert 1996
Dukes Géza 2125, 2747, 2753, 4073
Dullien Ferenc 4363
Durkheim, Émile 298, 2220, 2370, 2383, 2664, 4047
Durus (álnév) 4432
Dutka Ákos 3371
Dühring, Eugen 2631
Dvihally Géza 3674

Éber Antal 1359, 1456, 3560, 3579
Éber Ernő 752
Éber László 3343
Ébner Sándor 585
Eckhardt Sándor 2447, 2533, 2950, 3603
Eckhart Ferenc 29, 335, 1363, 2137, 2862, 3780, 3899, 3939
Ecsedi István 565, 682, 686, 3920
Edelényi Szabó Dénes 478, 491
Eder, M. D. 675
Edvi Illés Aladár 1554
Egan Ede 710
Egry József 3493

Egyed István 1782, 1851, 1875-1876, 1879, 1899, 1904-1905, 2171, 2266, 3141, 3154
Eildermann, Heinrich 3887
Eiler Mihály 596
Einstein,Albert 124, 131, 1984, 2314, 2475, 3507
Elek Artur 2460, 3386, 3496
Elek Miklós 2571
Elek Oszkár 3868
Elekes Dezső 2894
Elekes Miklós 2781, 2797
Elkán László 3786, 3979
Éltes Mátyás 978, 2828, 4338
Ember István 137, 3057
Emődi Aladár 4239
Endre Károly 1231
Engel Sára 2450
Engelmann Géza 1716-1717
Engels, Friedrich 82, 1371, 2431, 2672-2674, 2690
Enyvvári Jenő 4
Előri János 3120
Eötvényi Olivér 1973, 2181
Eötvös József 172, 1019, 1317, 1731
Eperjessy István 3696
Epikurosz 2359
Eppstein, P. 2721
Erasmus, Desiderius Rotterdamus 2427
Erdélyi Alice 2457
Erdélyi J. 2071
Erdélyi János 2456
Erdélyi Jenő 1049
Erdélyi József 3375
Erdélyi Kálmán 2701, 3960
Erdélyi László 1231, 3908
Erdélyi Viktor l. Aradi [Erdélyi] Viktor
Erdey Ferenc 2355, 2371, 2433
Erdődi Lajos 1882
Erdősi Károly 3192
Érdy Lajos 2383, 2460, 2529, 2937
Ereky István 29, 320, 1445, 1735, 1849, 1856, 1870-1872, 2553
Ereky Károly 1689

Erg Ágoston 55, 2437, 2800, 2825, 3027, 3534
Ernst Endre 3493
Ernst, Paul 3426
Ernyei József 3901
Erődi-Harrach Béla 16, 90, 3166
Eucken, Rudolf 2428
Exner Kornél 1420

F. Szabó József l. Szabó József, F.
F. Szalmás Piroska l. Szalmás Piroska, F.
Fábián Dániel 78-79, 711, 754, 756-757, 759, 1291, 1959, 1961, 3364-3365
Fábián Gáspár 1373
Fábián István 3347
Fabinyi Rudolf 790, 4143
Fábry Zoltán 1241, 1247, 2086, 2292, 3257, 3287, 3289, 3326, 3364
Faguet, Emile 2416
Fai Sándor 4376
Falta Béla 4284
Falu Tamás 1232
Faludi Iván 3424
Faluhelyi Ferenc 1957, 1994, 2088, 2185
Falus Ervin 3476
Faragó László 828, 1431, 1438, 1668, 2710, 3788
Farkas Béla 168
Farkas Geiza 1190, 1616, 1817, 1923, 2059, 2104, 2740, 2796, 2803, 2843, 3350
Farkas Géza l. Farkas Geiza
Farkas Gyula 946, 1105, 1154, 3374
Farkas Imre 309, 312, 2699, 2796
Farkas Pál 173
Farkas Zoltán 2210, 3291
Farkasfalvi Sándor 1564, 1572
Farkass Jenő 2210, 3668
Fáskerti Tibor 2662
Fáy Aladár 4121, 4187, 4213
Fáy Árpád 3321
Fayer Sándor 1446
Färber István 2768

Fehér Gusztáv 3138
Fehér László 2975
Fehér Márton 1294
Fehér Zoltán 746
Fehérváry Dezső 1679
Feisz László 586
Féja Géza 3365
Fejér József 894
Fejérpataky László 3858
Fekete Béla, galántai 547
Fekete F. Sándor 1620
Fekete János, galántai 2468
Fekete József 544, 1747, 2549, 3161, 3176, 3206
Fekete Péter 3224
Fekete Sándor 425, 430, 4113, 4276-4277
Felczán József 3221
Feldmann Sándor 406, 2763, 2768, 2770, 2776
Feleky Géza 2441, 3436, 3956
Feleky Hugó 4238
Feleky Károly 324
Fellegi János 2312
Fellner Frigyes 318, 1360, 1411, 1426, 1448, 1455, 1487, 2601, 3586
Felszeghy Béla 334
Fényes Elek 174
Fényes László 3640
Fényes Samu 911, 1276, 2158, 2257, 2365, 2916, 3639
Fenyő Miksa 180, 335, 1506, 1559, 1561, 1563, 1577, 1772, 2002, 3241, 3623
Fenyvesi Andor 1746, 3012, 3351, 3862
Fenyvessy Béla 4179
Fenyvessy László 240
Ferdinándy Geiza 1720, 1825, 2477
Ferdinándy László 1296, 2255, 2696, 3636, 3877
Ferencz József 2714
Ferencz Sándor 7
Ferenczi Imre 422, 436, 439, 442, 444, 1997, 4017
Ferenczi Sándor 900, 2754, 2756, 4085
Ferenczy Béni 3292
Ferrer Guardia, Francisco 2632

Ferrero, Guglielmo 3889
Fessler, Ignác Aurél 3859
Fest Sándor 3106
Feuerbach, Ludwig 2220
Feysz A. Hugolin 2888
Fiala Ferenc 3471
Finánczy Ernő 3036
Finkey Ferenc 29, 1720, 2125, 2411
Finta Sándor 3412
Fischer Ferenc 4365
Fischer József 4423, 4430
Fischhof Kornél 4281
Fitz József 3194
Flachbarth Ernő 1158, 1160, 1162, 1246
Fleissig Endre 1472, 1684
Fleming, J. R. 1098
Focher László 2813, 4244
Fodor Árpád, R. 3203
Fodor Ferenc 132, 226, 600, 604, 988, 1497, 1709, 1973, 3968
Fodor József 4178
Fodrossi M. József 579
Foerster, Friedrich Wilhelm 3004
Fogarasi Béla 2710
Fogolyán Lukács 3564
Fokos Dávid 1041
Folberth, Otto 1094
Folténvi Róbert 812
Fónagy Béla 3400
Forbáth Imre 127
Ford, Henry 1592-1593, 1595, 1600, 1607, 1649
Forel, August 2415
Forgó Pál 503, 638, 1599, 3498, 3501, 4421, 4424-4425, 4427
Forster Gyula 2258
Föglein Antal 845, 848, 851
Földes Aladár 4212
Földes Béla 90, 330, 335, 361, 389, 1376, 1390, 1458, 1516, 1973, 2177, 2561, 2648, 2811, 2824, 3987, 4175
Földes Ferenc 592
Földes Jolán 313, 3337
Földes Lajos 2407

Földes Sándor 3319
Földessy Gyula 1279, 3370, 3870
Földi Mihály 195, 2210, 3246, 3374, 3436, 4039
Földvári Béla 783
Förster Aurél 1718, 2420
Fraknói Vilmos 3528, 3860
France, Anatole 1971
Franco, Oscar di 2555
Frank Antal 2738
Frank György 3234
Frank Ivó 81
Freud, Sigmund 2747, 2753, 2757-2758, 2761, 2764, 2770, 2772, 2777, 2781
Frey József 4062
Freyer, Hans 2500
Fried Margit 884
Friedman Dénes 3925
Friedmann Ernő 2457
Friedrich Sári 1307
Frigyes Sándor 1609
Friml Aladár 1224, 3046
Frisch Ferenc 343
Fritz László 1031
Fritz Sándor 4246
Frühwirth Mátyás 4267, 4371
Fuchs Dávid l. Fokos Dávid
Fuhrmann Ferenc 1354
Funk Sándor 3407
Fülep Lajos 412, 2231, 2326, 2457, 2491, 3264, 3338, 3377
Füredy F. Gusztáv 3455
Fürst István 2132
Füssi Pál 3456
Füst Mihán 884, 3371, 3436, 4040
Füzesséry Katalin 2008

Gaál Gábor 59, 1048, 1141, 1723, 2046, 2452, 2460, 2678, 3283, 3363, 3474, 3479
Gaál István 1127
Gaál Jenő 29, 445, 447, 449, 459, 483, 1357, 1363, 1526, 1540, 1678, 1698, 2477

Gaál Mózes 3056
Gabányi János 378
Gábor Andor 2676, 3294
Gábor Gyula 1298, 1309, 1334, 2339
Gabriel, Josef 3747
Gagyi Jenő 3557
Gajda Béla 3060
Gál Benő 90, 628, 630-631, 633, 635, 643, 725-726, 813, 953, 1661, 2815, 3128, 3735, 3738, 4252
Gál Ernőné 4080
Gál József 1186
Gál Kelemen 1105, 1110, 1222-1223, 3026
Galambos József 4151
Gálffy László 2209, 2227, 2275, 2425
Galgóczy György 2992
Gáli Géza 4222, 4229
Gálocsy Árpád 1597, 4255
Gandhi, Mohandász Karamcsand Mahatma 2025, 2098, 3517
Garami Ernő 3632, 3794
Garamszeghy-Géczy Sándor 404
Garbai Sándor 741, 3752
Garda József 4049
Gárdonyi Albert 515, 518
Gáspár Endre 2362, 3402
Gáspár Gyula 3903
Gáspár Ilona 3
Gáspár János 242, 708
Gáspár Jenő 3374
Gáspárné Dávid Margit 648
Géder János 355
Gegus Dániel 4099, 4315
Geiger, Theodor 3607
Geiser, K. F. 1717
Gelei József 256, 417
Genersich Andor 4200, 4207
Genthon István 3280
Geöcze Sarolta 90, 92, 175, 211, 268, 402, 624, 700, 817, 2560, 2590, 3511, 4046
Gereblyés László 861, 934, 3442, 3851
Gerevich Tibor 2266, 3259
Gerevich Zoltán 1924, 1954

Gergely Endre 499, 4376
Gergely Győző 3260, 3428, 3838, 3934
Gergely István 3436
Gergely Jenő 4219, 4224
Gergely Sándor 753, 760, 3183, 3316, 3374, 3451, 3534, 3774, 3853, 4396-4387
Gergelyffy Géza 1302
Gergő Endre 2723
Gerlóczy Gedeon 4407
Gerlóczy Zsigmond 391, 656, 4113, 4115, 4117, 4138, 4140, 4168, 4170, 4177, 4183, 4187-4188, 4193, 4429
Germanus Gyula 180, 222, 3536
Gesztelyi Nagy László 211, 320, 413, 483, 487-488, 506, 512, 612-613, 615-616, 618, 623, 744, 747, 834, 1346, 1404-1405, 1412-1413, 1423, 1499, 1504, 1525, 1529-1530, 1532, 1710, 1892, 2878, 2885, 3114-3115, 3117, 3135, 3542, 3567, 3663, 3680-3681
Geszti József 4228
Geszti Lajos 2007, 3216-3217
Geyser, Josef 2429
Giesswein Sándor 46, 176-180, 1265, 1796, 1932, 1944, 1947, 2089, 2092, 2095, 2099-2100, 2214, 2347, 3037, 3043, 3956
Giovanoli, Friedrich 3846
Glücklich Vilma 2101, 3710, 3722
Gobineau, Joseph Artur 222
Gold Géza 1580
Goldzieher Miksa 366, 2577, 3870, 4119-4120
Goldziher Ignác 1269, 3861
Gombó István 839, 2889
Gombocz Zoltán 2982, 2985
Gombos Albin 3399, 3864
Gombos Benő 1220, 1297
Gombos Mihály 1588
Gonda Béla 3788-3789
Goode, William A. M. 1419
Gordius (álnév) 2682
Goriupp Alisz 5-6
Gorka Sándor 29, 2981
Gorkij, Maxim 3241, 3255, 3322
Gortvay György 364, 594, 708, 4029, 4038, 4136, 4140, 4174-4175, 4179-4180, 4194, 4357, 4373

Gőgös Ignác 3729
Gömbös Gyula 1828, 2049
Gömöri Jenő 2760, 2952
Gönczi Ferenc 394, 883
Gönczi Jenő 161, 192, 418, 1701, 1789, 1807, 2707
Görgey István 1439
Görög Frigyes 1486
Görög Imre 1747
Götz Irén 2518
Gragger Róbert 13, 1197, 1991, 3661
Gramantik Margit 1076
Grandpierre Emil 1105, 1115, 3134
Gratz Gusztáv 142, 181, 335, 1009, 1341, 1414, 1446, 1925, 1942, 2033, 2183, 2613, 2860, 3629
Gréb Gyula 599
Grexa Gyula 3973
Grey, Edward 1971
Gró Lajos 2928, 3239, 3464, 3469, 3477
Grofsorean, C. 995
Gróh István 2338, 3122, 3124
Grosschmid Béni 2140
Grósz Emil 122, 137, 1982, 1988, 4128
Groszmann Frigyes 4060
Grotius, de Groot Hugo 1721
Grüneberg Frigyes 550
Grünwald Béla 1367, 3983
Gulácsy Irén, Pálffyné 916, 2289
Gulyás Jenő 2958
Gulyás József 2446
Gulyás Pál 3191
Guothfalvy Dorner Zoltán 1570, 1603
Gusti, Dimitrie 45
Guth Antal 2691
Guttmann Viktor 2196
Gündisch Guido 784, 2170
Günther Ferenc 1877
Gyalui Farkas 1046
Gyárfás Elemér 824, 847, 1062, 1089, 1105, 1114, 2260
Gyombola Gy. 383
Gyömrei Sándor 1813, 2585

Györffy István 236, 335, 494, 511, 534, 593, 611, 617, 670, 679-680, 685, 690, 695, 1020, 1123, 1266, 1329, 3918, 3947
György Endre 1359, 2477
György Ernő 840
György János 182, 2023-2025, 2215, 2314, 2323, 2475, 2692, 2857, 3508
György Jenő 4415
György Júlia 2745
György Lajos 9, 137, 1104-1105, 1135, 1239, 2887, 2933
Györki Béla 4192
Györki Imre 4350-4351
Győry Dezső 3364-3365
Győry Tibor 2537, 4130
Gyulai Ágost 3010

Haám Lajos 588
Haász Imre 2846, 2855
Hacker Boriska 653
Hacker Ervin 2110, 4079, 4086
Hacker Keér Dezső 3801-3802
Hadik János 453
Haendel Vilmos, szepesváraljai 1000
Hajdrik Sándor 1669
Hajdu József 1541
Hajdú Pál 1792, 2703, 3618, 3648
Hajnal István 3906, 3949, 3977
Hajós Antal 2421
Halasi Béla 662, 675, 840, 1601, 1948, 3323
Halasy-Nagy József 2367-2368, 2416-2417, 2483, 2488, 2490, 2492, 2494, 2526, 2528, 2530, 2534, 3149, 3524, 3867
Halász Albert 1554
Halász Gábor 1385, 1746, 2432, 3350
Halász Gyula 1231
Halász Gyula, ifj. (Brassai) 1231
Halász Sándor 3199
Haller István 1300, 1318, 1401, 2262
Hallóssy István 812
Hallósy Tibor 3670

Halmágyi Antal 460
Halmay Elemér 330, 1414
Halmay Elemér, ifj. 3603
Hamburg József 1319
Hamburger Jenő 739, 4137
Hamilton, William 1717
Hammer Dezső 4187
Hámos Margit 3007
Hamvas Endre 919, 940, 2223-2224, 2246, 2342, 3041, 3045, 3053, 4042
Hanauer István 3064
Hankiss János 145, 530-531, 1747, 1976, 2600, 2932, 2950-2951, 3174, 3403, 3405, 3603
Hankiss Szilárd 2532
Hankóczy Jenő 1706
Hantos Elemér 1483, 1489, 1920, 1949, 1952, 1958, 1987, 3560
Hanuy Ferenc 3136
Harangody Gyula 4383
Haraszti Sándor 1245, 2627, 2639, 3373
Hardy Kálmán 2044
Harnack, Adolf 2218
Harsányi István 532
Harsányi Kálmán 3377
Harsányi Zsolt 884, 3376, 3436, 3461
Hartyáni Zoltán 488
Harza Lajos 963
Hassinger, Hugo 1199
Hatvani István 2469
Hatvany Lajos 761, 825, 1323, 3376, 3956
Hauser Arnold 3292
Havas Emil 1184
Havas Imre 288, 1400, 1520, 1607, 2904
Havas István 175
Havas Jenő 1483
Háy Gyula 3422
Hébelt Ede 7
Hédervári Ferenc 3902
Hegedüs József 2094, 2568
Hegedüs Lajos 4345
Hegedüs Lóránt 1442, 1861
Hegel, Georg Wilhelm Friedrich 2419, 2456, 2673, 3524

Hegyaljai Kiss Géza l. Kiss Géza, Hegyaljai
Hegymegyi Kiss Pál 1901
Heim Pál 402, 4113, 4175, 4270, 4289, 4318, 4320
Heinrich Gusztáv 153, 1978
Heiss, Robert 2513
Hekler Antal 3156, 3346
Heller Bernát 3861
Heller Farkas 29, 34, 62, 171, 213, 296, 1359-1360, 1373, 1382-1384, 1386, 1388, 1391, 1443, 1514, 1517-1518, 1540, 1644-1645, 3660, 4249, 4349
Heller Jakab 4035
Heltai Jenő 3436
Henlein István 3892
Hennyey Vilmos 830
Henszelmann Aladár 791
Herakleitosz 2430
Herbart, Johann Friedrich 3005
Herbert János 595
Herczeg Ferenc 1978, 3329
Herczeg Sándor 1660
Herloz Jenő 1311
Hermann Győző 3690
Hermann Imre 2755, 2821
Hermann Alice 885, 2822, 2836, 2964
Hermanné Cziner Alice l. Hermann Alice
Hermann-Cziner Alice l. Hermann Alice
Herpay Gábor 845, 848
Herrmann Antal 1336
Herzl Tivadar 1322
Herzog Salamon 2960, 2974
Hess, Moses 2431
Heténvi Gyula 2248, 3040
Hevesi Ákos 1792, 3615, 3618
Hevesi András 3367
Hevesi Gyula 1653, 2040
Hevesi Sándor 3425
Hevesy Andor 3964
Hevesy Iván 54, 2957, 3270-3271, 3333, 3388, 3427, 3436, 3463, 3466, 3471, 3473, 3490
Hézser Aurél 227, 286, 616, 673, 1691
Hidasnémeti László 2477

Hillebrand Jenő 234
Hindenburg, Paul, von 1789, 3960
Hirsch, Max 1400
Hitler, Adolf 2537, 2543
Hlatky Endre 1491, 2081
Hobbes, Thomas 1717
Hobhouse, Leonard Trelawn 2610
Hock János 184
Hodinka Antal 1169, 1171
Hoffer András 626
Hoffer József 428, 2851, 2853, 4283
Hoffmann Géza 2037, 3660
Hoffmann Marianne 4111, 4335
Hohenberg József 4037
Holik Flóris 2363
Holler József 4037
Holló Gyula 4215
Hollós István 2774, 4114
Hollós József 4225
Holtzer, Hans 1569
Holub József 3866
Hóman Bálint 22, 29, 76, 104, 121, 137, 201, 1118, 1361, 3905, 3907, 3912, 3923, 3930
Honigsheim, Paul 3486
Horányi Béla 2598
Horn József 312
Hornyánszky Gyula 28-29, 34, 114, 137, 140-142, 163, 218, 320, 402, 1728, 1818, 1845, 1852, 1989, 2389, 2391, 2503, 2531, 2599, 2626, 2727, 2859, 2861, 3607, 3870, 3886, 3893, 4046
Hornyánszky Gyula, ifj. 29, 210, 1799, 2545, 2711, 2857, 4012
Hornyik János 537
Horovitz Jenő 438, 450, 1647, 1650, 2348
Hort Dezső 2628, 2636, 2667
Horthy Flórián 1007, 1011
Horthy Miklós 322, 1783
Hortobágyi László 1333, 1666, 1953
Horváth Barna 329, 1741, 1745, 1749, 2116, 2118, 2126, 2228, 2372, 2393, 2436
Horváth Béla 4389
Horváth Cyrill 2460
Horváth Detre 541

Horváth Gabriella 4229
Horváth János 3301, 3358
Horváth János, csepregi l. Csepregi Horváth János
Horváth Jenő 335, 1008, 1016, 1182, 1302, 1913-1914, 1922, 1966, 1970, 1973, 1986, 2014, 2020, 2084, 2885, 3854
Horváth József 1066
Horváth K. 685
Horváth Sándor 2202-2203
Hrabovszkyné Révész Margit 976, 1280, 2726, 2840, 4114, 4344
Hubai János 3748
Hudovernig Károly 2069
Hudyma Emil 234, 245
Hunfalvy János 183
Hunyár László 769
Husserl, Edmund 2377, 2484
Husvéth József 3664
Huszár Elemér 877, 893
Huszár G. 3958
Huszár Károly 397, 2824, 2830, 2838, 3613, 3625
Huszár Vilmos 2082
Huszti József 141, 1754, 1798, 2359, 2618
Huzella Tivadar 1917, 2054
Hübner József 3116

Ibsen, Henrik 3283
Iczkowicz, Mark 3355
Ignác, Loyolai Szt. l. Loyolai Ignác
Ignotus [Veigelsberg Hugó] 884, 1326, 1809, 1962, 2620, 2747, 3350, 3354, 3371, 3374, 3376, 3436, 3510, 3517, 4114
Ignotus Pál 901, 1326, 2412, 3350, 3354, 3375-3376, 3436
Ihrig Károly 146, 523, 740, 1433, 1490, 1533, 1543, 1545-1547, 1551, 1679, 1712, 1714, 1792, 2663, 4389
Illyefalvi Vitéz Géza l. Vitéz Géza, illyefalvi
Illyés Gyula 2242, 2868
Ilosvay Lajos 134, 634, 1556, 4132

Imre József 792, 2369, 2421
Imre Lajos 3105
Imre Sándor 29, 76, 141, 875, 918, 1108, 1137, 2037, 2378, 2591, 2738, 3006, 3024, 3090, 3404, 3629, 4339
Imrédy Béla 142
Incze Antal 2255
Incze István 3799
Irk Albert 1915, 1940
Irmédi-Molnár László 606, 1704
Isac, Emil 1054, 1056
Ispánovits Sándor 4308
Istrate, N. 1031
Iványi Béla 528, 532, 1146

Jablonkay Gábor 2730
Jaczy János 450
Jakabffy Elemér 991, 998, 1002, 1022, 1027-1028, 1064-1065, 1078, 2102, 2188, 3544, 3548
Jakabffy Zoltán 4385
Jakobei Gyula 1544
Jambrekovich László, ifj. 972
James, Bryce 1801
James, William 2484
Jan von Leyden 3929
Jancsó Béla 1144, 2805
Jancsó Benedek 29, 1003, 1032, 1042, 1047, 1052, 1057-1058, 1079, 1088-1090, 1119, 1140, 1209, 1224, 1252, 2592, 3554
Jancsó Elemér 465
Jancsó Sándor 4310
Janik Gyula 3076, 3133, 4313
Jankó Mária 928
Jankovich Béla 1470, 1484
Jankovits Antal 1866, 2255
Jankovits Miklós 3029
János Lajos 1236
Jánosi József 2291
Jánossy Dénes 1337
Jász Géza 35
Jászai Samu 90, 3731, 3738, 3824, 3826

Jászi Alice l. Madzsarné Jászi Alice
Jászi Oszkár 102, 159, 167-168, 181, 184, 198, 208, 582, 995, 1060, 1096, 1717, 1723, 1790, 1815, 1817, 1846, 1946, 1959, 2107, 2229, 2578, 2593, 2615-2616, 2631, 2645, 3591, 3608, 3623, 3672, 3957
Jaurès, Jean 2633
Jávorné Szigyártó Gizella 393
Jay, John 1717
Jehlicska Ferenc 1168
Jemnitz Sándor 3271, 3454
Jeszenszky Erik l. Molnár Erik
Jeszenszky Imre 768
Jeszenszky Sándor 507, 524, 3066
Jób Dániel 3436
Jócsik Lajos 689
Joffe, Adolf 3621
Jókai Mór 3398
Joó Tibor 2465, 3882
József Attila 19, 3371
József Ferenc 2052
József Ágost főherceg 1781
Juba Adolf 4148
Juhász Andor 2728
Juhász Géza 3437
Juhász Gyula 3377
Juhász Kálmán 1018
Juhász Viktor 3646
Juhász Vilmos 3895
Julier Ferenc 1575
Jung Sándor 4160
Justus György 3449-3450
Justus Pál 1713, 2051

Kaán József 610
Kaán Károly 476, 488
Kaas Albert 1779, 3509
Kacsanovszky József 1170
Kádár Ilona 175
Kádár Imre 1142, 1253, 1945, 2109, 2762, 3623, 3750

Kádár Mihály 388
Kadosa Marcell 2048
Kaffka Margit 3328
Kahána Ernő 2781
Kahr, Gustáv 2543
Kájel Endre 569
Kákicsi Kiss Géza l. Kiss Géza, Kákicsi
Káldor György 1345, 2437, 2457
Kállai Ernő 3250, 3277, 3336, 3465, 4403, 4427
Kállay Kálmán 2333, 3896
Kállay Miklós 2765
Kallós Ede 2067, 3890
Kálmán József 1600
Kálmán Mihály 4352
Kálmán Miksa 1660, 1830, 1897, 4353
Kálmány Lajos 660
Kalmár Gusztáv 362
Kalmár Jenő 1800
Kalmár S. Ernő 1465
Kamenyev, Leo Boriszovics 1039
Kamocsay Jenő 377, 3531, 4253, 4258, 4265
Kanszky Márton 483, 488, 534, 537, 560, 587-588
Kant, Immanuel 2094, 2117, 2286, 2377, 2390, 2414, 2416-2418, 2432-2435, 2494, 2717, 3352
Kapi Béla 3195
Kapussy Imre 3083
Kara István 3470
Karácsony György 3950
Karácsony Sándor 2413, 2608, 3006, 3093, 3101, 3377
Karácsonyi János 553, 1018, 1122, 1125, 2260
Karafiáth Imre 4235
Karay- Szabó Pál 485, 888
Kardhordó Károly 51, 53
Kardos Dezső 1524, 1582, 1715
Karg Norbert 1398
Karinthy Frigyes 884, 3436
Karl János 83
Kármán Elemér 307, 981, 2358, 3010, 3595, 4074, 4092-4093
Kármán Mór 2358, 2470
Károly, IV. magyar király 1781

Károly Róbert magyar király 1361
Károlyi Mihály 1783, 2155, 3631, 3636, 3965
Károlyi Sándor 1526, 1530, 1534, 1687
Kárpáti Aurél 3376, 3436, 3439
Kassák Lajos 717, 2668, 2907, 2928, 2940, 2946, 2962, 3226, 3285, 3317, 3349-3350, 3354, 3371, 3374, 3395, 3436, 3467, 3497, 3709, 3810
Kastner Jenő 3718, 3899
Kászonyi Ferenc 1159, 1705, 1911
Kátai Miklós 2564
Kautsky, Karl 1806, 2675, 2689, 2707
Kawerau, Siegfried 3017
Kazal Zsigmond 3902
Keblovszky Lajos 2865
Kecskeméti Ármin 2440
Kecskeméti György 3374
Kecskeméti Pál 60, 310, 2386, 2398, 2435, 3350
Kecskés Pál 894, 2377
Keglevich Gábor 1684
Kelemen Béla 3638
Kelemen Lajos 204
Kelemen László (M. Jogi Szle) 801, 3050
Kelemen László (100 %) 2060
Kelemen Móric 1620, 1937
Kelényi Béla Ottó 3202
Keleti Adolf 3072, 3099
Keleti Pál l. Demény [Keleti] Pál
Keller Lajos 4273
Kelsen, Hans 89, 1750, 2127-2128, 2436
Keltz Sándor 2596
Kemény Ferenc 796, 982, 1216, 3010, 3032, 3625, 3629
Kemény Gábor 7, 81, 182, 1224, 2231, 2447, 2490, 2609, 2842, 2904, 3006, 3009, 3011, 3060, 3062, 3172, 3290, 3328, 3364, 3377, 3710, 3745, 3976
Kemény György 1338, 1425, 1427
Kemény István 7, 1045
Kempelen Attila 942
Kempelen Béla 851
Kenedy Géza 382, 1848, 2879
Kenéz Béla 29, 2208, 2824, 3559
Kenyeres Elemér 23, 875
Kepes Ernő 509, 1453

Kepes Imre 99
Kerék Mihály 764, 781, 941, 1537, 1550
Kerekes Zoltán 539, 563
Kerekgedei Mikó Pál l. Mikó Pál, kerekgedei
Kerékgyártó Árpád 875
Kerékgyártó György 11, 1583-1584
Kerényi Károly 2430
Keresztury Dezső 3385
Keresztury Sándor 995, 1073, 1080, 1919, 3171
Kereszty István 3445
Kérészy Zoltán 1746, 1850, 2265, 3904
Kéri Pál 2041, 2047
Kertész Imre 1592
Kertész Jenő 1091
Kertész Manó 629, 2999-3000
Kertész Miklós 829, 833, 1662, 1953, 3739, 4391
Késmárky György 2195
Kessler Balogh Edgar 678, 691
Kéthely Sándor 4041
Kéthly Anna 955, 4191
Kétly Károly 4115
Key, Ellen 3007
Keynes, John Maynard 1353-1355, 1971
Keyserling, Herman 334, 2415-2416, 2437
Kéz Andor 83, 516, 607
Kézai Simon 1995
Kézdi Lajos 3183
Khoór Ödön 4275
Kibédi Varga Sándor l. Varga Sándor, Kibédi
Kierkegaard, Sören 2438
Kilián Zoltán 504, 525, 2018, 3375
Kinszki Imre 232, 1750, 2455, 2457, 2750
Király Albert 724, 3759, 3820, 3825, 4019
Király Ferenc 1440
Király György 48, 99, 153, 2749, 2935, 3298, 3302, 3305, 3307, 3358-3359, 3591, 3956
Kis György 897
Kis Jenő 1614, 1835, 2167, 2660, 3734, 3782, 3786
Kislégi Nagy Dénes 99, 210, 298, 308, 1399, 2708, 2791, 2964, 4046
Kisparti János 3873

Kiss Albin 158, 177, 269, 3870
Kiss Dezső 3614
Kiss Elek 2283
Kiss Ernő 3374
Kiss Ferenc 557
Kiss Géza 2109
Kiss Géza, Hegyaljai 598
Kiss Géza, kákicsi 401
Kiss István 620
Kiss István, R. 3899, 3903, 3949
Kiss János 1762, 2210, 2244, 2247, 2690
Kiss József 929/a
Kiss Lajos 636, 664, 667, 683, 4152
Kiss Mária 432
Kjellen, Rudolf 1738
Klebelsberg Kuno 137, 139, 147, 231, 330, 391, 553, 912, 971, 1030, 1068, 1871, 1990, 2012, 2600-2602, 2824, 3108, 3113, 3145, 3205, 3878, 3892-3893, 3939-3941, 4088
Klemm Antal 2997
Klug Péter 4337
Kluge Endre 2867
Kmetty János 3271, 3493
Knob Sándor 1500, 1662, 2652
Kóbor Tamás 884
Koch Ferenc 600
Kocsán János 1063
Kodály Zoltán 3365, 3452
Kodolányi János 397, 402, 716, 762, 947, 949, 1208, 1961, 3079, 3364-3365, 3697
Kogutowicz Károly 320, 485, 559, 1050, 1340
Koiss Géza 3996, 3999
Koleszár Bertalan 1953
Koleszár József 2737, 4077, 4097
Kollár Gedeon 149
Kollár László 3561
Kollarits Jenő 2725
Kollontáj, Aleszszandra Mihajlovna 861
Kolnai Aurél 91, 277, 1232, 1768, 1817, 1824, 1840, 2217, 2375, 2394-2395, 2611, 2750, 2752, 2756-2757
Kolosváry Gábor 492
Kolozsvári Bálint 29

Komárik István 2316
Komlós Aladár 1241, 1261, 1328, 2057, 2070, 3245, 3254, 3374, 3376-3377, 3438, 3468
Koncz Mihály 1758
Kondor Bernát 3794
Konfuciusz 2326
Konkoly-Thege Sándor 318, 1518, 1697, 1837, 3574
Koós Zoltán 3566
Kopeczek György 787
Korányi Frigyes 315, 4116, 4215
Korányi István 2008
Korányi Sándor 142, 147, 2852, 4140, 4175
Korcsmáros Nándor 3639
Korek Valéria 2507, 3882
Kornfeld Móric 421, 1434, 1769, 3588
Kornis Gyula 29, 135, 137, 273, 335, 804, 832, 844, 917, 923, 1224, 2372, 2445, 2473, 2479, 2487, 2489, 2497, 2607, 2730, 2749, 3010, 3021-3022, 3025, 3047, 3056, 3082, 3086, 3089, 3971
Korodi Lutz 1205
Koródy-Katona János 1651
Korsch, Karl 2713
Korvin Ottó 2152
Kós Károly 58-59, 472, 1116, 1248, 2280, 2932, 3499, 3949, 4406, 4408
Kosáryné Réz Lola 884
Kossányi Béla 1504, 3866
Kossuth Lajos 1959, 3555, 3977-3978
Koszó János 2388, 2453, 2793, 3603, 3859
Koszta József 3493
Kosztolányi Dezső 884, 3271, 3314, 3371-3372
Kovács Alajos 86, 171, 174, 206-207, 293, 323, 333, 336, 341, 350, 352-353, 369, 375, 391-393, 396, 529, 548, 709, 1017, 1025-1026, 1030, 1034, 1036, 1051, 1058, 1270, 1301, 1825, 1833, 2276, 2983, 2989, 4044, 4388
Kovács Dezső 3399
Kovács Gábor 2652, 3929
Kovács János 3091, 3546
Kovács Kálmán 2376
Kovács László 1233, 3377
Kovács Mária 884

Kovács Norbert 1663, 3836, 3988, 4059
Kovács Vince 3054
Kovacsics Sándor 640, 4148, 4157, 4162, 4237, 4270, 4287
Kováts Andor 2145
Kováts József 560, 4148
Kovrig Béla 90, 1009, 1389, 1625, 1771, 2208, 3614, 3660, 3840, 3987, 4007, 4364
Kozma Imre 3689
Kozma Lajos 3492-3493, 4403
Kozmosz (álnév) 1225
Kozocsa Sándor 3209
König Antal 2543
Kőnig Vilmos 1302, 2162, 4398
Környei István 1739
Körösfői Kriesch Aladár 3304
Körösi Sándor 1723
Körösi Csoma Sándor 123
Körösy József 185
Kőszegi László 2555
Kövesligethy Radó, ifj. 1606
Kraft, Julius 2513
Krecsmárik Endre 1692
Krejcsi Rezső 1356
Krenner Miklós 1004, 1013, 1235, 1248, 1252, 2061, 2190, 2197, 3783
Kresz Károly 1449, 1937
Kristóf Domonkos 4032
Kristóf György 128, 875, 1120, 1136, 1237, 3144
Kristóffy József 3973
Krisztics Sándor 9, 29, 1826, 1972, 3660
Kropotkin, Pjotr Aleszejevics 2634
Krúdy Gyula 3295
Krúdy Gyula, ifj. 4333
Kruppa Rezső 3228, 4015
Kubinyi Elek 785, 1213
Kuczynzki, Robert 435
Kudlák Lajos 3390
Kultsár Miklós 3423
Kun Andor 1857, 1860
Kun Béla 1792, 2029, 3615, 3618, 3624-3625, 3631, 3642-3643, 3648, 3811-3812, 3816
Kun József 1780

Kun József, barabási 1719, 1825
Kuncz Aladár 1141, 1145, 1249, 2211, 2832, 2932
Kunfi Zsigmond 186, 1781, 1797, 1806, 1814, 1826, 1927, 1965, 2024, 2026, 2097, 3529, 3532, 3619, 3642, 3649, 3659, 3753, 3796
Kunst Henrik 95
Kupcsay Felicián 3216
Kurzweil Pál 2779
Kutkafalvy Miklós 1170
Kühár Flóris 2227-2228, 2233, 2284, 2388, 3004
Kürti Pál 3440

Lacza István 904
Laczkó Géza 884, 913, 2211, 3065, 3436, 3443
Lakatos Imre 2422, 2425, 3330
Lakner Artur 2965
Laky Dezső 29, 137, 170-171, 194, 206, 211, 279, 284, 298, 323, 342, 370, 372, 385, 523, 730, 841, 880, 1410, 1545, 1682, 2114, 3073, 4046, 4206, 4208, 4216
Lambrecht Kálmán 168, 173, 2231, 2634, 2749
Lamprecht, Karl 3862
Landler Jenő 1792, 3512, 3615, 3618, 3732, 3804, 3809
Lándor Béla 1618
Landshut, Siegfried 2514
Láng Alice 731
Láng Béla 1706
Láng János 905
Langer Rudolf 4280
Lányi Rezső 1987
Lao-ce 2326
Laski, Harold I. 2707
Lassalle, Ferdinand 2635, 2656, 2691
László Dezső 2961
László Ferenc 1241
László Gyula 516, 3708
László István 2793
László Jenő 2149
Latomus (álnév) 3721
Laufkätter, Franz 1505

Laurentzy Vilmos 158, 1387, 1696, 1702, 3127, 3541, 3891
Lázár Andor 1405, 1639
Lázár Dezső 610
Lázár László, csiktapolcai 2641
Laziczius Gyula 2419, 3459
Lea, Charles Henry 2238
Lebényi 3543
Le Bon, Gustave 187, 1923, 2801
Lechner Károly 908, 2640, 2751, 3713
Lechner Tibor 1001, 1737
Lechnitzky Gyula 1001
Le Corbusier, Charles Edouard Jeanneret 4428
Léderer Emma 3927
Lederer-Seidler Emma 713
Leibniz, Gottfried Wilhelm 2414
Lemeny, Johann 1072
Lénárd Imre 4128
Lénárt Edit 809
Lenárt Mária 2773
Lendvai István 504, 754, 1306, 3376, 3660
Lengyel Ernő 2907
Lengyel Géza 1428, 1494, 1571
Lengyel Gyula 1344, 1444, 1508, 1792, 3756, 3985
Lengyel József 1232
Lengyel László 1857
Lengyel Menyhért 3436
Lenhossék Mihály 234, 244
Lenin, Vladimir Il'ics 82, 2639, 2676-2677, 3517, 3608, 3612, 3647
Lenz Oszkár 3225
Leo, XIII, római pápa 3677
Leopold Antal 2266
Leopold Elemér 807
Leopold Lajos, ifj. 331, 1425, 2736
Lerner Dezső 4009
Lers Vilmos 2088
Lessing, Gotthold Ephraim 2439
Levatich László, nagykálnai 1000, 4393
Levetus (álnév) 4418
Lévy Lajosné 4096, 4109
Lévy-Bruhl, Lucien 2383

Lewin, J. O. 3641
Liber Endre 4021, 4257, 4268, 4299
Liebermann Leó 4117, 4185-4186
Liebermann Pál 136, 252
Liebner János 2245
Ligeti Ernő 540, 1808, 1955, 3376, 3392
Ligeti Lajos 3928
Ligeti Sándor 45, 271, 1385, 2383, 2409, 3516
Lingauer Albin 2911
Lippai Zoltán 2569
Lippay Lajos 2209, 2237, 2371
Lisinczky Ferenc 3216
Liszka Béla 2617
Liszka Jenő 1706
Livius, Titus 3892
Lloyd George, David 1565
Lóber Gyula 895
Locke, John 1717
Lóczy Lajos 479
Lohmeyer, Ernst 2218
Loisch János 474
Lombroso, Cesare 2835
Lonovics József 874
Lorántffy Zsuzsanna 3935
Lortsch, Karl [Charles] 1424
Lorx Viktor 2037
Lósy Schmidt Ede 786, 794, 2729
Lotz Antal 2260, 3654
Loucheur, Louis 1984
Lovászy Márton, ifj. 868
Lovrich József 390, 393
Loyolay Ignác 2294
Löbl János 856
Lővy Sándor 3729
Ludendorff, Erich 3960
Ludwig Ernő 2178
Ludwig Rezső 408
Lugosi Gyula 1300
Lukács György (volt min.) 1973
Lukács György 151, 188, 301-302, 335, 1299, 1757, 1795, 1843, 1943, 2021-2022, 2194, 2431, 2448, 2515, 2635, 2639, 2656, 2674, 2676-2677, 2681, 2688, 2698, 2706, 2709, 2711, 2841, 3257, 3266, 3282, 3292, 3316-3317, 3352, 3364, 3398, 3410, 3527, 3606, 3618, 3642, 3648, 3653, 3732, 3751, 3754-3755, 3770, 3803, 3805-3806, 3835, 4203

Lukács Kornél 2618
Lukács Móric 3979
Lukcsics József 323, 2111
Lukcsics Pál 3913
Lukinich Imre 172, 1108, 3879, 3883-3884
Lunacsarszkij, Anatolij Vaszilјevics 3087
Luther Márton 2294
Lutter János 3953
Lux Gyula 589, 2996
Luxemburg, Rosa 1517, 2678, 3835
Lyachovics Tibor 970
Lyka Károly 142, 3409, 4417

M. Buday Júlia l. Buday Júlia, M.
M. Pogány Béla l. Pogány Béla, M.
Mach, Ernst 2484
Machiavelli, Niccolo 1717, 1722-1723, 2455
Mácza János 1232, 3179, 3269, 3272
Madai Gyula 3063
Mádai Lajos 505
Madarassy László 537, 685
Madary Károly 2314, 2475
Máday István 2739, 2745, 2778, 2785, 2824, 2833, 4056
Máday Tamás 4342
Madison, James 1717
Madzsar Imre 3942, 3959
Madzsar József 7, 2060, 3771
Madzsarné Jászi Alice 887
Magoss György 2927
Magyar Gyula 1706
Magyar Lajos 1792
Magyary Géza 122, 139, 189, 1931, 1934-1935, 1938, 1969, 2123, 2138, 2141, 2176, 2187, 2192
Magyary Zoltán 29, 130, 133, 137, 141-142, 148, 290, 681, 1452, 1895, 1992, 2008, 2037, 2123, 2489, 3068, 3080, 3142
Magyary Kossa Aladárné 4182
Magyary Kossa Gyula 2835
Mahler Sándor 1454

Mailáth József 738, 768, 2356, 2655, 2658, 3558, 3567
Mair, L. P. 2189
Major Ödön 3974
Major Róbert [?] 4261
Makai Ernő 1460
Makay Miklós 3523
Makkai János 3291
Makkai Sándor 2219-2220, 2240, 3363-3364
Makoldy József 1147
Makoldy Sándor 646, 650
Malasits Géza 99, 3822
Malebranche, Nicolas 2416
Málnási Ödön 533, 686
Malonyai Dezső 684
Mályusz Elemér 320, 835, 1146, 1362, 2876, 3591, 3865, 3909, 3916, 3926, 3946, 3973
Mandelló Gyula 190
Maniu, Juliu 1088
Mann, Heinrich 188
Mann, Thomas 188
Mannhardt, J. W. 2563
Mannheim [Károly] Karl 94, 117, 164, 266, 300, 310, 771, 939, 943, 2495, 2498-2499, 2502, 2504-2506, 2509, 2511-2515, 2521, 2721, 3266, 3880
Manteau, Armand 778
Márai Sándor 3371
Marck, Siegfried 2513
Marconnay Tibor 3375
Marcuse, Herbert 2513
Marczali Henrik 1350, 1464, 1760, 2001, 2076, 3863, 3954, 3972
Marczell Mihály 858, 2770
Márffy Ede 1873
Márffy Ödön 3493
Margitay Ernő 3292
Mária Terézia magyar királynő 1363, 3939, 3941
Márih Béla 2570
Maritain, Jacques 3347
Mark, James 2788
Markhót Jenő 1557
Márki Sándor 168, 1019, 1125, 1231, 1737, 3864, 3910

Markos Györgyné 3387
Márkus Endre 899
Márkus György 1441
Markusovszky Lajos 4178
Marosi Arnold 234, 2581
Marót Károly 1231, 2213, 3885
Marschall Ferenc 1545, 1703
Marsovszky Imre 884
Marsovszky Miklós 3261, 3266
Martin Aurél 3605
Martin, Lawrence 324
Martinovics Ignác 3528
Márton Béla 477, 602, 609, 1586
Márton György 490, 1699
Mártonffy Károly 1903, 1910
Marusák Dezső 3762
Marx, Karl 82, 298, 1371, 1517, 2349, 2431, 2494, 2672-2673, 2679, 2684-2686, 2689-2691, 2696, 2699, 2707, 3524, 3833
Masaryk, Thomas Garrigue 67, 1724, 2676, 3600
Máté Károly 2905
Mátéffy Zsuzsanna 921
Matheika János 1792, 3429
Matlekovits Sándor 10, 103, 323, 330, 738, 1357-1359, 1409, 1496, 1498, 1611, 1662, 2692, 3558, 3560, 3629, 3685, 3821
Matteotti, Giacomo 2544
Mattyasovszky Miklós 488, 1698, 3577
Mátyás Ernő 2719
Mátyás Jenő 1493
Maurras, Charles 3347
Mauss, Marcell 308, 2664
Mayer Béla 3966
Mayer, Gustav 2703
Mayo, Katherine 713
Medgyessy Ferenc 3493
Medvigy Gábor 800
Méhely Kálmán 103, 772, 1467, 1619
Méhely Lajos 245, 2584
Mehring, Franz 2680
Melich János 2990, 3858, 3866, 3928
Melichár Kálmán 2235
Melles József 4175

Melly József 424, 639, 4050, 4124, 4159, 4166, 4172, 4189, 4233
Mendelssohn, Moses 2440
Mendöl Tibor 581, 606
Menger, Anton 2381
Menyhárd Irén 4282
Menyhárth Gyula 1310
Méray Pál 2872
Méray-Horváth Károly 2568
Meskó Miklós 2003
Mester János 2326, 2735, 3613
Mester Miklós 757
Mészáros István 493
Meszlény Artur 2114, 2148, 2956, 3543
Meszlényi Antal 1438, 3605
Mezei Ernő 1295
Mezey Ferenc 2308
Mezey Lajos 2683
Mezey Zoltán 2641
Michel Károly 2032, 2326
Michelet, Jules 2223
Michels, Robert 89, 3653
Migray József 914, 2210, 2281, 2345, 2364, 2484, 2635, 2649, 2659, 2672, 2907, 3342, 3675, 3934
Mihály Barnabás 3306
Mihályfi Ákos 179-180
Mihályfi Ernő 2968-2969
Mihályi Ernő 3055
Mihályi Kálmán 347, 369, 1584
Mihályi Ödön 766, 1232
Mihelics Vid 399, 2210, 2554, 3155, 3676-3678, 3778, 3797, 3843
Mike Gyula 384
Miklós, I. orosz cár 2627
Miklóssy István 29
Miklósy Zoltán 534
Mikó Pál, kerekgedei 2471
Mikszáth Kálmán, ifj. 1753, 2078
Milkó Izidór 1244
Mill, John Stuart 1631
Milleker Rezső 3220
Millok Sándor 1282
Milotay István 2598, 2907, 3241, 3660

Miskolczi Gusztáv 137
Miskolczy Ágoston 1177, 2869
Miskolczy Gyula 670, 1183, 1192, 1775, 2992, 3856, 3899, 3959
Miskolczy István 1365, 2862
Mitrovics Gyula 2469, 2740, 3001, 3385
Mitscherlich, Waldemar 1380, 1393
Mitzakis, Michel 1485, 1491
Mocsáry Lajos 1023
Modrovics Károly 3157
Mohácsi Jenő 3376, 3436
Moholy-Nagy László 3335, 3432, 3505
Molnár Antal 863, 2829, 3332, 3444, 3447, 3452
Molnár Árpád 2651
Molnár Béla 2038, 2923
Molnár Emil 1331
Molnár Erik 737, 1677, 2036, 2065, 2629, 2633, 2637, 2666, 2670, 3537-3538
Molnár Ferenc 3294, 3410
Molnár József 2053
Molnár Kálmán 142, 968, 3147
Molnár László, Sz. 686
Molnár René 2589
Molnár Sándor 3375
Mond, Alfred 1574
Montesquieu, Charles de Secondat 1717, 1725
Montessori, Maria 3008
Mónus Illés 198, 1805, 1839, 2045, 2350, 2556, 2628
Moór Gyula 29, 196, 231, 269, 306, 329, 1410, 1726, 1737, 1763, 2105, 2112, 2114, 2117, 2123-2124, 2130, 2135, 2159, 2653, 3609, 3873
Móra Ferenc 660, 763
Móra Zoltán 788, 2153
Móricz Miklós 1075, 1095
Móricz Zsigmond 320, 1767, 2878, 3288, 3290, 3316, 3365, 3956
Morus, Thomas 1717
Morvay Győző 158
Morvay Gyula 690
Morvay László 4100
Mósa József 1854
Mosca, Rodolfo 1786, 2604

Mosdossy Imre 3219
Mosolygó Antal 3733
Mossaz, John 3726
Moszkitó (álnév) 3460
Mozolovszky Sándor 351, 470, 704, 931, 3070, 3841, 3847, 4433
Munkácsi Ernő 1286
Murányi Gyözö 297
Mussolini, Benito 2277-2278, 2555, 2557
Mutschenbacher Emil 1707
Müller Ernőné 932, 938
Müller Félix 1588
Müller Lajos 896, 2321, 2914
Müller Lipót 3530
Müller Márta, Nemesné l. Nemesné Müller Márta
Müller Vilmos 1461, 1952
Müller-Freienfels, Richard 2728

N. Czike Gábor l. Nemes Czike Gábor
Nádai Pál 648-649, 654, 658, 1598, 2955, 2964, 3210, 3284, 3380, 3389, 3415, 3500, 3502, 4399-4400, 4404
Nádas Endre 936, 2723
Nádass József 583, 754, 1328, 3350, 3768
Nagy Ákos 413
Nagy Ákosné Szigethy Piroska 2845
Nagy Árpád 3216
Nagy Béla 757
Nagy Dániel 1231
Nagy Dénes, Kislégi l. Kislégi Nagy Dénes
Nagy Dezső 4216
Nagy Elek 1938
Nagy Emil 1973
Nagy Emilné 2460
Nagy Endre 884
Nagy Géza 457, 3107, 3949
Nagy Irén 986
Nagy István 25
Nagy Iván 1033, 1035, 2008
Nagy József 159, 3084, 3973
Nagy József Béla 2945, 3038

Nagy Lajos 1262, 1271, 2062, 2766, 2801, 2875, 2903, 2930, 3262, 3265, 3314, 3397, 3411, 3430, 3470, 3745
Nagy László 257, 876, 878, 883, 977, 2824, 3009, 3096, 4319
Nagy Miklós 1077, 2006, 2075, 3968
Nagy Péter 320
Nagy Sándor 488, 2457, 2498, 2650, 3112
Nagy Tivadarné 4260
Nagy Vince 3640
Nagy Szeder István 538
Nagyatádi Szabó István 3555, 3562
Nagykálnai Levatich László l. Levatich László, nagykálnai
Naményi Ernő 176, 1358-1359, 1662, 2963-2964
Naményi Lajos 2746
Nánássy László 4058
Napoleon, Bonaparte 2277, 3608
Návay Aladár 1999
Navratil Ákos 29, 1396-1397, 1568
Négyesy László 3295, 3856
Nékám Lajos 3139, 4175
Nelson, Leonard 2122
Neményi Imre 3001, 3085
Nemes Bálint 3640
Nemes László 2771, 3435, 3724, 3728, 3775
Nemes Lipót 4325
Nemes Czike Gábor 945, 1648, 3051, 3657
Nemesné Müller Márta 942, 976, 2726, 3020, 3023, 3088, 3096-3097
Németh Andor 2775, 3276, 3372, 3374
Németh Antal 2767, 3383, 3431, 3440, 3516
Németh Ernő 2209
Németh Imre 4377
Németh József 580, 1267, 3059, 3869
Németh Lajos (100 %) 421, 2600, 3078, 3183, 3185
Németh László 34, 1240, 2772, 2947, 3364, 3374-3375, 3377, 3414
Németh Pál 4328
Németh Péter 4098, 4104, 4323
Németh Sándor 3178
Némethy Imre 1770, 3146

Némethy Károly 1890, 1907
Nero, Claudius Caesar római császár 3897
Neubauer Ferenc 3580, 3587
Neubauer Gyula 29, 34, 217, 270, 1380, 1392
Neufeld Béla 2859
Neuhaus Ferenc 1407, 1589, 1662, 2684
Neumann Jenő 607
Neumann Miksa, id. 1297
Nevelős Gyula 2936, 3118
Niemessny Mihály 1864
Nietzsche, Friedrich 2414, 2441, 3352
Nikic, Fedor 1191
Niklai Péter 3611
Nitti, Francesco Saverio 1971
Nogrády László 879
Norrenberg, Johann 3038
Noszlopi László 193, 942, 2382, 2394
Notter Antal 1729, 2204, 2384
Novágh Gyula 3165, 3168, 3170, 3173, 4001
Nowak, Karl Friedrich 2077
Nötzel, Karl 3514
Nyárády Miklós 1270
Nyáry Albert 674
Nyigri Imre 4227, 4309
Nyireő István 9, 1098, 3163, 3190, 3208, 3391
Nyiri Gyula 3644
Nyirő Gyula 4145
Nyirő József 2210
Nyisztor György 728
Nyisztor Zoltán 2321, 2327-2329
Nyujtódi Gáspár 1226

O'Connor, T. P. 1802
Okolicsányi-Kuthy Dezső 4217
Oláh Andor 1629
Oláh Gábor 3028
Oláh György 710, 754, 762, 2907
Olajkár Alajos 2268
Olasz Péter 245, 248, 866, 2270, 2433, 3688
Olay Ferenc 1045, 2902, 3441
Oldan, J. H. 238

Olden, Rudolf 856
Oppenheimer, Franz 89, 309, 1375
Orbán Balázs 661, 1127
Ormos Ede 191, 1022, 1861, 2691, 3956-3957
Orosz Mihály 3551
Osvát Ernő 3350
Osvát Kálmán 1056
Ottlik György 1156, 1803, 2907
Ottlik László 215, 220, 1009, 1764, 1822, 1841, 2116, 2692, 2697, 2731, 3248, 3653
Ottó József 4155
Óvári Papp Zoltán 1546, 1551
Ovenden Sándor 178
Ozorai Frigyes 2824
Örsy Attila 3556
Ősz Béla 1216

P. Gulácsy Irén l. Gulácsy Irén, Pálffyné
Paál Árpád 697, 1043, 1111, 1121, 2571
Paál Ferenc 2742, 3376
Paál Máté 2712
Pach Henrik 344-345, 371, 4133
Padányi Gulyás Jenő 526-527
Padányi Frank Antal 3016, 3029
Pais Dezső 3866, 3928
Paizs Ödön 465, 1148, 1194
Pajor Rudolf 3837
Pakodi Pál 2303, 3374
Pál Elemér 1636
Pál Gábor 1087, 3547
Pál György 2402
Pál Miklós János 3726
Palágyi Menyhért 2472, 2685
Palasovszky Ödön 3377, 3480
Paléologue, Maurice 2336
Pálffyné, Gulácsy Irén l. Gulácsy Irén, Pálffyné
Palócz Béla 3720
Pálosi Ervin 35, 803, 2410, 3152
Pályi Ede 2642
Pályi Menyhért 1475
Pándy Kálmán 956, 2844, 4031

Pankhurst, Sylvia 3711
Pap Dezső 1611, 1634, 1641-1642, 1646, 1675, 3994, 4011, 4014, 4169
Pap Géza 727, 4358
Pap József 783, 788, 1855, 3420
Pap László 836, 1572
Papp György 1958, 1987
Papp J. V. 2071
Papp Tamás 2815
Pappné Balogh Margit 83
Parassin József 354, 4175, 4210-4211, 4231-4233
Párkány Norbert 3361
Pascal, Blaise 2442
Pásztor Árpád 1343, 4023
Pásztor Mihály 517, 522, 1290, 3651
Patai Edit 3376
Pataki Kornél 701
Pataky Ferenc 1914, 1928
Pataky Tibor 171
Patek Ferenc 320
Pátzay Pál 3292
Pátzayné Liebermann Lucy 3230
Pauler Ákos 29, 142, 265, 306, 2206, 2377, 2416, 2420, 2435, 2466, 2473, 2481-2482, 2748, 3005, 3870, 3873
Paulinyi Oszkár 1362
Paulovits Sándor 814
Payr Sándor 2284, 2288
Pechány Adolf 1172-1173, 1224
Pécsi Albert 285, 380, 1515, 1976
Peéry Rezső 961
Peidl Gyula 555
Pekanovich István 4204
Perecz György 952
Perényi József 2652
Perényi Zsigmond 1045
Perlrott-Csaba Vilmos 3493
Persián Ádám 3413
Pertinax (álnév) 2071
Pestalozzi, Johann Heinrich 3010
Péter Géza 2657
Péter T. 2784

Pethő Sándor 1764, 1860, 2415, 2907, 3968, 3983
Petik Kálmán 966
Petőfi Sándor 2832, 3308-3309, 3311
Petres Kálmán 1105
Petrichevich Horváth Emil 1743, 4383, 4416
Petrik Aladár 805, 4375
Petrik András 4376
Petrilla Aladár 387
Petroniusz Arbiter 3897
Petrovics Elek 3491
Pettkó-Szandtner Aladár 4330
Peyer Károly 2550, 3827
Pezenhoffer Antal 369, 393, 410, 1270, 4057
Pfeifer Zsigmond 2761, 4114
Pfeiffer Miklós 354, 419, 2630, 2892, 4156, 4183, 4230, 4360
Pikler Gyula 159, 191, 2125
Pikler J. Gyula 1461, 1471, 1478
Pilinszky Lajos 2221
Pilisi János 734
Pintér Jenő 1045, 3323, 3362
Pintér József 1817, 3679
Pirquet, Clemens Péter 4122
Piscator, Erwin 3434
Pivány Jenő 455
Plank M. 930
Platón 1716-1717, 1730, 1754, 2417, 2443-2444, 2494
Plechanov, Georgij Valentyinovics 82, 2681
Pleidel Ambrus 3902
Podhradszky György 1149-1150, 2895
Pogány Béla, M. 187, 3285
Pogány Frigyes 3111
Pogány József 1794, 3642
Polányi [Károly] Karl 1450, 1812, 2654, 2675, 3591, 3610, 3704, 3844
Polány Zoltánné 2311
Pollacsek Károly 192
Pollák Ferenc 1632
Pollák Illés 788, 808, 1314, 2136, 2142, 2474
Pollák Oszkár 186
Pollatsek László 2376

Polner Ödön 1791, 1825
Polonszkij, Vjecseszlav Pavlovics 2627
Polyák Béla 1288
Pongrácz György 1330
Pongrácz Sándor 4084
Popovics Sándor 330, 1425, 1427, 1456
Popper József 1343
Pór Bertalan 3292
Posch Árpád 2451, 2748
Posch Jenő 2366, 2447, 2748, 4040
Práger Márton 1621, 1635, 4195, 4198, 4245
Prahács Margit 3, 2818
Prattinger Ferenc 454
Preissberger Gyula l. [Somogyvári] Preissberger Gyula
Prinz Gyula 468, 471, 588
Prohászka Lajos 2236, 2487, 2500, 2510, 3017, 3031, 3873
Prohászka Ottokár 29, 393, 793, 2037, 2208-2210, 2267, 2442, 2880, 3625, 3983, 4046
Propper Sándor 1884, 3787, 3973, 4251
Proudhon, Pierre Joseph 2223, 2349, 2651, 3343
Pudovkin, Vszjevolod Illarionovics 3481
Puhánszky Béla 1197, 1212, 2293, 2435, 2456
Pulitzer József 2884
Pulszky Ágoston 159
Purebl Győző 4331, 4334, 4346
Purjesz Imre 2549
Purjesz Lajos 2954
Puszter János, ifj. 379
Putnoki Béla 3969
Pünkösti Andor 3439

Quetelet, Lambert Adolph Jacques 3522
Quinet, Edgar 2223
Quint József 1747, 3016, 3177

R. Berda Mária l. Berda Mária, R.
R. Fodor Árpád l. Fodor Árpád, R.
R. Kiss István l. Kiss István, R.
R. Szentpál Olga l. Szentpál Olga, R.
Rab Imre 1775
Rabinovszky Marius 2959, 3256, 3495
Rácz Béla 1792, 3575, 3758, 3888
Rácz Gyula 131, 155, 249, 1984, 3092, 3094
Rácz Lajos, ifj. 616, 3549
Rácz Lajos 2421, 2446-2447, 2449, 2454, 2715, 2719, 3010, 3603
Radák Olga 3163
Radek, Karl 3628
Radisics Elemér 1263, 1863
Rádl, Emanuel 1178
Radnay István 1355
Rados Gusztáv 776
Rados K. Béla 81, 757, 3286
Radulescu, C. Motru 1054
Radványi László 2713, 2967, 3514
Radványi Sándor 2401
Raffay Sándor 2037, 3453
Raichle Nóra 520, 567
Raith Tivadar 1956, 2363, 2941, 3267, 3271, 3344, 4367
Rajka László 1071
Rajka Ödön 4242
Rajniss Ferenc 2831, 3170
Rákos Ferenc 2145
Rákosi Jenő 793, 2904
Rákosi Mátyás 2164, 3828
Rakovszky Iván 1878
Rank, Otto 2756
Ranschburg Pál 2726, 2730, 2745, 2833, 4184
Ranschburg Viktor 3201, 3397
Rapaics Raymund 232, 258
Rapp Jakab 594, 4234
Rassay Gyula 3148
Ráth-Végh István 2921, 4095
Ravasz László 29, 393, 402, 712, 1108, 1139, 1248, 2477, 2601
Raymond, G. 2373
Récsei Ede 652

Rédei József 1693, 3623
Rédey Tivadar 3374
Redlich, Josef 1008, 1776
Rege Károlyné l. Végess Ilona, Rege Károlyné
Reichenbach Béla 1590
Reiter Róbert 3251
Rejtő Sándor 1555
Relković Davorka 666
Relković Neda 3900, 3943
Relle Pál 3439
Reményi József 464, 466, 714, 1335
Reményik Sándor 989, 1248, 2485, 3249
Remenyik Zsigmond 2953
Remetey Gábor 687
Renan, Ernest 2211, 2223
Renner, Karl 2636
Réthly Antal 234
Réthy Zoltán 4161
Réti István 3489
Réti Kamill 2068
Révai József 198, 625, 696, 1792, 1906, 1977, 2005, 2711, 3618, 3634, 3732, 3765
Révay József 2218, 2256, 3889, 3890, 3897
Révay Mór János 1353, 3397
Révész Béla 3331, 3348
Révész Imre 2212, 2282, 2288, 2293, 2296, 3874
Révész Lajos 356
Révész Margit l. Hrabovszkyné Révész Margit
Révész Mihály 167, 1343, 1886, 2638, 2934, 3285, 3436, 3534, 3613, 3731, 3738, 3742, 3744, 3980
Révész R. Imre 1579
Réz Andor 2924, 2940, 3764
Réz András 3275
Réz Mihály 329, 992, 1726, 1737, 2880
Réz-Rosinger Andor l. Réz Andor
Ricardo, David 1375, 1631
Richter M. István 723
Rickert, Heinrich 2397, 2445, 2484
Rieth, Paul 1209
Rippl-Rónai József 3493
Ritoók Emma 917
Ritoók Zsigmond 393, 792, 2582

Ritschl, Hans 1458
Robinson, Jacob 1002
Roger, Fritz 3592
Rohan herceg 2877
Róheim Géza 662, 665, 675, 687, 2798
Rolász (álnév) 4332
Rolland, Romain 3315
Róna Ferenc 2050
Rónai Károly, osgyáni 1324
Rónai Zoltán 305, 448, 773, 1415, 1811, 2027, 2122, 2435, 2675, 2687, 2717, 3623
Rónay Mária 3421
Rosenberg, Alfred 2537, 2540
Rosenberg Auguszta 860
Rosner Károly 2970
Róthenstein Mór 3738
Rothermere, Harold Sidney 2603
Rothschnek Jenő 2850
Rottenbiller Fülöp 4046, 4184, 4306
Rousseau, Jean Jacques 1717, 1727, 2446-2447, 3011, 3352
Rozványi Vilmos 3331
Rózsa Miklós 3258, 3497
Rozsnyay Károly 572
Ruber József 197, 1745, 2134, 2143-2144, 2161
Rubin László 63, 199, 2907, 3350, 3374, 3656, 3699-3700
Rubinek Gyula 3562
Rubint Dezső 2072, 2077
Rubinyi Mózes 2980
Rudas Béla 1565, 1600, 2548, 2552
Rudas László 96, 198, 2711, 3627
Ruffy Pál 4288, 4292
Rugonfalvi Kiss István l. Kiss István, Rugonfalvi
Rupert Rezső 3640
Russell, Bertrand 3012
Rusznák Rezső 35, 1696, 1755, 1787, 2558
Rühle, Otto 3606

S. Szabó József l. Szabó József, S.
Saád Béla 1308
Sághy Ferenc 573, 4173
Ságody Otmár 3446
Saile Tivadar l. Szél Tivadar
Saint-Simon, Claude Henri 2349
Sajóhelyi István 849, 1694
Salacz Gábor 758
Salamon László 2744, 3288
Saly Dezső 3793
Saly László 4029, 4296
Samassa János 4051
Sander, Fritz 1749
Sándor, II. orosz cár 3962
Sándor Imre 884
Sándor József 1127, 1231
Sándor Kálmán 3274
Sándor Pál 7, 1574, 1610, 2239, 2434, 2669, 3322, 3394, 3406, 3434, 3458, 3776, 4004
Sándorfi Kamill 898
Sangiorgi 1783
Sántha Pál 3457
Sárközi György 2457
Sárközy István 1463, 1466
Sárközy Pál 2471
Sárközy Róbert 4140
Sárpy István 4299
Sas Andor 3951
Sass András 2679
Schandl Károly 1549, 1747, 3579, 3683
Schäfer László 537, 1370
Schechner, Kurt 1950
Scheidemann, Philipp 3960
Scheler, Max 193, 2377, 2397, 2507, 2510, 2757
Schelling, Friedrich 1757
Schelting, Alexander 2515
Scherer Lajos 685
Schilder, Siegmund 321, 1425, 1949
Schilling Gusztáv 29
Schilling, Rogerius 1207
Schimert Gusztáv 4050
Schirilla Achill 4317
Schivetz Ferenc 3993

Schmalenbach, Eugen 1400
Schmerling, Anton 3959
Schmidl Sándor 945
Schmidt Ferenc 2807
Schmidt, Heinrich 1207
Schmidt József 2307, 2309, 2315, 2583
Schmidt Tibolt 1053
Schmitt Jenő Henrik 2314, 2475
Schneller István 2435, 3013
Schneller Károly 35, 329, 363, 365, 370, 372, 381, 393, 407, 473
Schneller Margit 3345
Schnitzer, Johann 1207
Scholtz Kornél 393, 4141-4142, 4176
Schopenhauer, Arthur 2725
Schönberg, Arnold 3452
Schönberger Mór 4036
Schönfeld József 1320
Schönmann László l. Sós László
Schönstein Sándor 405, 870, 2331, 2635
Schöpflin Aladár 255, 884, 1278, 2460, 2748, 3241, 3301, 3356, 3360, 3364, 3374, 3377, 3396, 3436
Schreiber Emil 4064
Schremmer, W. 3038
Schröder, Manfred 1757
Schubert Károly 4199
Schulcz Ágost 4348
Schuschny Henrik 354, 909, 4028, 4053, 4118, 4141, 4215, 4218, 4278
Schüller Richard 1341
Schünemann, Konrad 1122, 1197, 3917, 3921
Schütz Antal 2210
Schütz Géza 369, 1481, 4135
Schwartner Márton 194
Schwartz Elemér 692, 1193, 1200, 1215, 3666
Schweiger Lázár 2452
Schweitzer Pál 1375
Scossa Dezső 3162
Scotus Viator l. Seton-Watson, Robert William
Sebess Dénes 1686, 3543, 3549, 3560, 3571
Sebestyén Károly, Cs. 3922
Scriba (álnév) 2337

Sebők Zsigmond 4053
Seidler Emma l. Lederer-Seidler Emma
Seillière, Ernest 3347
Seltmann Rezső 2238, 3516
Seneca, Lucius Annaeus 2725
Seprődi, János 3448
Serbán István 1518
Sereghy Elemér 2818
Seton-Watson, Robert William 322, 1064, 1151, 1181, 2080, 3623
Sforza, Carlo 2018
Siculus (álnév) 1127
Sidó Zoltán 487, 1640, 2610
Sighele, Scipio 1845
'Sigmond Andor 3515
Sik Sándor 3692
Sikabonyi Antal 3303
Siklós Ferenc 3483-3484
Siklósi Ferenc 2305
Siklóssy László 2363, 3231
Simándy Pál 2234, 2292, 3288, 3363, 3365
Simmel, Georg 195
Simon Lajos 1313
Simonné Jankovich Adél 2826
Simonyi Zsigmond 2975
Sims, Newell Leroy 582
Sinkó Ervin 259, 262, 969, 1859, 2042
Sipos Domokos 1231
Sipos István 897, 2114
Sipos Sándor 523
Sipőcz Jenő 3694
Smeld, Rudolf 35
Smith, Adam 1360, 1631
Solmi, Amigo 1786
Soltész Adolf 1359
Solymossy L. 3377
Solymossy Sándor 27, 29, 120, 137, 239, 669, 671, 677, 681, 687-688, 690, 872, 2787, 2847
Sombart, Werner 89, 1400, 1565, 2649, 3642
Somló Bódog 159, 196, 297, 306, 1722, 1730, 2124, 3887
Somló Lipót 3998
Somlyó József 4431

Somogyi Antal 3242
Somogyi Béla 1810, 3730
Somogyi Géza 2884, 2977
Somogyi István 2295, 3716, 3723, 3725, 3763
Somogyi József 2210, 2429
Somogyi Manó 200, 2814, 3560
Somogyi Mihály 1953
Somogyi Szilveszter 610
Somogyi Zsigmond 4125, 4179, 4241
[Somogyvári] Preissberger Gyula 1858
Sorel, Georges 2637
Sorokin, Pitirim 313
Sós Aladár 1360, 1518, 2623, 4428
Sós László 2665, 3183
Soulavy Antal 1596
Spann, Othmar 312, 1398, 2448
Spectator l. Krenner Miklós (Erdélyi Helikon)
Spectator (KUF) 3384
Spectator (Kül. Szle) 1967
Spectator (Toll) 2085, 2932, 3371
Spencer, Herbert 217, 298, 2161, 2220, 2741, 3522, 3524
Spengler, Oswald 258, 1741, 2131, 2457, 3507, 3870, 3876
Spinoza, Benedictus [Baruch] 1717, 2449-2452
Spiry Endre 4152
Spitzer Leó 2975
Stammler Rudolf 197
Stanek Ferenc 4362
Staub Elemér 1706
Staud Lajos 808, 2120, 2140
Steier Lajos 1049, 1147, 1157, 1161, 1164, 1175-1176, 1178, 3598, 3966
Steiger-Kazal Dezső 431, 4068
Stein Emil 1438
Stein, Hans 3741
Stein Márton 3216
Steinacker, Edmund 1203
Steinecker Ferenc 573, 620, 703, 967, 4148
Steinecker, Harold 3543
Steiner K. 798, 802
Steinthal, Heymann 2982
Steuer György 577, 755, 1548, 4148

Steuer János 1128
Strausz Adolf 1316
Street, C. J. C. 1802
Stromfeld Aurél 2055, 2060, 2073, 3635, 3734
Strömpl Gábor 2595
Sturzo, Luigi 2553
Sugár Béla 958, 984, 4106, 4122, 4307
Sulyok István 64, 1092, 1206, 1219, 2190, 3652
Supka Géza 180, 222, 369, 1255, 2079, 2173, 2363, 2858, 2901, 3088, 3591, 3640
Surányi Miklós 49, 3291, 3329
Surányi-Unger Tivadar 107, 292, 1378, 1380, 1393-1395, 1504, 2718
Suschitzky Edit 3008
Süle Antal 340, 1406, 1559, 1679
Süle Dénes 3167

Sz. Molnár László l. Molnár László, Sz.
Sz. Szigethy Vilmos l. Szigethy Vilmos, Sz.
Szabó András 3935
Szabó Béla 357, 4076
Szabó Bertalan 1552
Szabó Dezső (ref. teológus) 2397
Szabó Dezső 819, 822, 2016, 2289, 2574-2576, 2579-2580, 2589, 2597, 2925, 3273, 3310, 3316, 3374, 3377, 3667, 3709, 3941
Szabó Elek 584
Szabó Ervin 158, 198, 2684, 3591, 3791
Szabó Ferenc 3924
Szabó Ignác 4361
Szabó István 622
Szabó István Andor 806
Szabó János 2675
Szabó József, F. 3950
Szabó József, S. 2293
Szabó László, Bártfai l. Bártfai Szabó László
Szabó László 332, 2864, 2907, 3622, 3960
Szabó Lőrinc 3374
Szabó Miklós 1718
Szabó Pius 2210
Szabó Sándor 2096, 4420

Szabó-Patay József 2415
Szádeczky-Kardoss Lajos 1108-1109, 1126, 1971
Szádeczky-Kardoss Tibor 473, 1394, 1485
Szakács Kálmán 1045
Szakál Lajos 894, 1372
Szakáll Zsigmond 475, 556, 616
Szakasits Antal 957, 959, 1614, 3408, 3737
Szakasits Árpád 881, 1418, 1828, 2404, 2646, 2705, 3129, 3785, 3788, 3790, 3795, 4413-4414
Szakáts Kálmán 2121
Szakmári Gáspár 180
Szalai Jenő 4209
Szalai Tibor 1631
Szalatnai Rezső 1724, 3706
Szalay Sándor 933, 4016, 4392
Szalmás Piroska, F. 3223
Szamosvölgyi Gábor 2274
Számuely Tibor 3642, 3732
Szana Sándor 319, 1339
Szandtner Pál 29, 965, 1825
Szántó Béla 1792, 3618, 3628, 3648, 3749, 3829-3830
Szántó György 3253
Szántó Hugó 2525
Szántó Lajos 3150
Szántó Rezső 1766
Szántó Zoltán 2165
Szarvas András 4154, 4236
Szász Béla 81, 1014, 3782
Szász József 456
Szász Zoltán 205, 411, 1280, 1325, 2210, 2609, 2874, 2907, 3364, 3371, 3640
Szász Zsomobor 1074, 1076, 1089
Szászy István 1921
Szathmáry Dezső 621
Szathmáry József 1062, 2225
Szatmári Mór 1861
Szatmári József l. Szathmáry József
Szávay Gyula 1368
Szeberényi Lajos Zsigmond 767, 2294
Széchenyi István 488, 1367, 1739, 1747, 2476-2477, 2549
Széchi Ernő 4226

Szeder Ferenc 757, 765
Szederkényi Anna 3695
Szegedy István 3506
Szegedy Rezső 647, 1179
Szeghő Imre 1774
Szeibert János 551, 962, 2906, 4164
Székács Antal 1438
Székely Á. 795
Székely Aladár 199
Székely Artur 11, 1373
Székely Béla 426, 996, 1794
Székely Hugó 214-215, 1380
Székely István 2247, 2880
Székely Jenő 3481
Székely Lajos 719-721, 2457
Székely Nándor 1285, 1322, 2890
Székelyhidasi Sebestyén Lajos 4386
Szekeres János 337, 339, 342, 346, 376
Szekfü Gyula 29, 66, 137, 153, 284, 320, 757, 854, 972-973, 1107, 1133, 1202, 1250, 1258, 1265, 1379, 1775, 1991, 2230, 2266, 2476, 2862, 2907, 2992, 3309, 3633, 3875, 3878, 3881, 3905, 3949, 3965, 3978
Széksoós Antal 2551
Szél Tivadar 185, 349, 373-374, 423, 433, 523, 1667, 3839, 4055, 4147, 4161, 4233
Szelényi Ödön 875, 2231, 2236, 2618, 2719, 2732, 2802, 3010
Szemere Bertalan 2679
Szemere Samu 2423, 2460, 2484, 3034, 3876
Szende Gyula 321
Szende István 2380
Szende Pál 85, 124-125, 267, 500, 707, 1348, 1509, 1732, 1852, 1933, 2517, 2565-2566, 2790, 3014, 3592, 3594, 3597, 3623, 3653, 3658, 3746, 3772
Szendrey Ákos 1881
Szentgyörgyi Anna 1716
Szentgyörgyi Elemér 657
Szentgyörgyi Gusztáv 4340
Szentimrei Jenő 57, 1141, 1231, 1241-1242, 1248, 2240, 3709
Szentirmay Ödön 1751

Szent-István Béla 843, 3418, 4075
Szentiványi Ödön 3308
Szentkuty Pál l. Drescher Pál
Szentpál Olga, R. 2886
Szepesváraljai Haendel Vilmos l. Haendel Vilmos, Szepesváraljai
Szerb Antal 3944
Szerdahelyi Sándor 169, 246, 513, 699, 819, 882, 2693, 2695, 3049, 3348, 4290, 4327
Szeremlei Gábor 2456
Szeremlei Samu 3865
Szerényi Ferdinánd 1724
Szerk. (álnév) 3959
Szigethy Vilmos, Sz. 557
Sziklai Sándor 3182
Sziklai Zsigmond 4411
Sziklay Ferenc 1254
Szilády Zoltán 670
Szilágyi Ágota 3982
Szilágyi Géza 884, 2857
Szilágyi László 837, 1536, 1553
Szilágyi M. Rózsa 3717
Szilasi Vilmos 3350
Szilassy Gyula 3958, 3960
Szily Kálmán 974, 3861
Szimonidesz Lajos 182, 2226, 2231, 2271, 2277, 2292, 2294, 2304, 2323, 2330, 2334-2335, 2337, 2351, 2353, 2438, 2480, 2854
Szini Gyula 884, 1314, 3436
Szirbik Antal 2314
Szirmai Oszkárné 2099
Szirmai Vidor 1314
Szirtes Artur 2857
Szladek Barna 3620
Szladits Károly 2140
Szóbl Lajos 4366
Szobotka Imre 3493
Szokola Leó 2827, 4264, 4298, 4304-4305, 4336
Szokolay Béla 3320
Szokolay István 200, 3979
Szokolay Margit 584
Szombatfalvy György 26, 35, 137, 162, 175, 269, 575, 777, 917, 1747, 1842, 2877

Szombathy György 523
Szomory Dezső 3294
Szondi Lipot 2833
Szondy György 3324
Szontagh Gusztáv 2456
Szontagh Vilmos 1885
Szőke Sándor 2913
Szőllős Henrik 260
Szölőssy Oszkár 4072
Szőlősy Lajos 3870
Szőnyi István 3493
Szőnyi Sándor 754
Szőts Lajos 1127
Szterényi József 65, 1359, 1408, 1502, 1587, 2208, 4243
Sztravinszkij, Igor Fjodorovics 3452
Szunyogh Ferenc 3033
Szücs Jenő 2282
Szücs-Szomor Lajos 2804, 3607
Szüts Lajos 614
Szüts Miklós 818, 2156

Tabéry Géza 546, 1248
Tábori Kornél 4300, 4302
Tacitus, Publius Cornelius 2804
Tagányi Károly 201, 2111, 3866, 3911
Tagore, Rabindranath 1923, 4300
Taine, Hippolyte Adolphe 2223, 3867-3868
Takács Imre 755
Takács József 743, 3568, 3742, 4354
Takács Mária 4114
Takács Menyhért 2491
Takáts Sándor 1366
Tallián Pál 254
Tamás, Aquinói 2202-2206, 2371, 2377, 2384
Tamás Aladár 68, 70, 715, 2668, 2953, 2939, 3183, 3237, 3604, 3771
Tamás István 71, 4022
Tamás László 4149
Tamás Viktor 2255
Tamási Áron 1234

Tanay Magda 21
Táncsics Mihály 2638
Tankó Béla 2219, 2282, 2432, 2490, 3013, 3242-3243
Tarczy Lajos 2456
Tarde, Gabriel 2125, 2161, 2806
Tardieu, André 1971
Tarján Jenő 4101
Tarnai János 2910, 3834
Tas József 2870
Tatay Zoltán 508
Tatrosi [János] John 1117
Tauffer Vilmos 2819
Tavaszy Sándor 1113, 2390, 2432, 2435, 2467, 2478, 2485, 2520, 2523, 2647, 3001 3105, 3524, 3870
Taylor, Frederick Winslaw 1590, 1599, 1607
Teghze Gyula 29, 109
Telbisz Károly 4355
Teleki István 1546, 1700
Teleki József 2447
Teleki Pál 29, 83, 123, 210, 280, 324, 488, 1340, 1359, 1963, 1973, 2000, 2007, 2583, 2595, 2601, 2951, 3821
Teleki Sándorné 4274
Teleszky János 1459, 3560
Teller Miksa 1302
Temesváry Rezső 4240
Tersánszky J. Jenő 3375
Tessedik Sámuel 202, 758, 1526, 1692
Teszársz Kálmán 641, 3048
Thallóczy Lajos 3869
Tharaud, Jean Jacques 335, 3302, 3631
Tharaud, Jérome 335, 3302, 3631
Thienemann Tivadar 2427, 2470, 2482, 3244, 3715, 3870-3871, 3914
Thirring Gusztáv 18, 90, 183, 281, 294, 446, 523, 4046, 4390
Thirring Lajos 171, 206, 323, 358, 420, 519, 3579
Thorndike, Edward L. 2735
Thoroczkai Wigand Ede 4409
Thuránszky László 3563

Thurzó-Nagy László 2896
[Tiborc] Tieder Zsigmond 74, 825, 2348, 3361, 3616, 3792, 4295
Tieder Zsigmond l. [Tiborc] Tieder Zsigmond
Tihanyi Béla 269
Tihanyi Lajos 1734, 1784
Tillich, Paul 2513
Timon Ákos 29, 2143
Tiprovátz Gyula 4263
Tirpitz, Alfred 3960
Tirscher Jolán 1891
Tisza György 1898, 2154, 2614
Tisza István 1082, 2080, 2147, 3631, 3963, 3983
Toldy László, ifj. 2208
Toller, Ernst 3442
Tolnai Vilmos 2477, 2976, 2983, 2992
Tolsztoj, Lev Nikolaevics 3345
Tomcsányi Móric 1780, 1873
Tomor Ernő 255, 4209
Tompa László 1231
Tonelli Sándor 251, 556-557, 1332, 1706, 2527, 2572, 3252, 3601, 3638
Torday Ferenc 4150, 4320
Tormay Cecil 391, 393, 1303, 3329
Tornai Lajos 3590
Tornyay G. V. 3577
Tószegi Freund Emil 318
Tóth Aladár 3374-3375
Tóth Béla 1727, 1742, 1976, 2009
Tóth Ferenc 587-588
Tóth Imre 4402
Tóth István 2541, 3779
Tóth Károly 1825
Tóth Lajos 865, 1825, 2060, 3232
Tóth László 874, 3872, 3906, 3909
Tóth Tihamér 964, 2249
Tóth Zoltán 4341
Tölgyes István 1680, 3104
Tönnies, Ferdinand 89, 203
Török Árpád 1817, 1820, 1951, 2105, 2198
Török Bálint 1099
Török Imre 2369

Török Pál 1272, 2600, 3905, 3973, 3976
Törös László 2741
Traeger Ernő 1214
Tragor Ignác 564
Trefort Ágoston 4178
Trikál József 108, 247, 250, 2479, 2490, 2730
Trockij, Lev Davidovics 2639, 3612, 3768
Trócsányi Dezső 2232, 2437, 3010
Trócsányi György 89, 94, 3614
Trócsányi Zoltán 1696, 3307
Troeltsch, Ernst 300, 2453
Tronchon, Henri 2468
Tunyogi Szücs Kálmán 398, 403, 409, 902, 1009, 1451, 1473, 1507, 1685, 2686, 4312
Turcsányi Elek 3189
Turi Béla 245, 1270, 1756, 1788, 2581, 2600, 2607, 2881, 3660
Turnowsky Sándor 166, 221, 276, 314, 736, 1821, 1836, 1915, 2383
Turóczi-Trostler József 1314, 1993, 2439, 2944, 3305
Tury Sándor Kornél 4379
Tuszkai Ödön 264, 4134
Tuszkau Antónia 4248
Tüdös Kálmán 4155, 4202
Türei-Osváth István 4069-4071
Türr Stefanie 2555

Udvardy Miklós 1407
Udvardy Miklósné 421, 1503
Ugron Gábor 3983
Uitz Béla 3240, 3292, 3333, 3340
Ujlaki Géza 165
Ullein-Reviczky Antal 1921
Untersteiner, Mario M. 2486
Urr György 1740, 3673

Váczy József 742, 3962
Váczy Péter 2426
Vadnay Tibor 393, 1898, 2880, 4020
Vágó Béla 2149, 3648
Vágó József 1406, 1417, 1425, 1427, 1476, 1518, 1521, 1662, 3991
Vágó Károly 4105
Vajda Imre 3800
Vajda Sándor 578, 754, 1654, 2671, 2680, 2946
Vajkai Júlia-Éva 3130, 4103, 4107, 4110, 4292
Vajkai Rózsi 520, 4292
Vajthó László 3368
Valli, Luigi 1723
Valló István 4259
Vályi Gábor 204
Vámbéry Ármin 123
Vámbéry Melanie 3710
Vámbéry Rusztem 156, 205, 706, 891, 937, 1280, 1305, 1312, 1974, 2090, 2096, 2108, 2139, 2146-2147, 2155, 2157, 2399, 2406, 2491, 2586, 2602-2603, 2609, 2624, 2849, 2915, 3236, 3318, 3513, 3519, 3640, 3771, 3789, 3972, 4089
Vanczák János 1831, 2352, 3123
Vandervelde, Emile 2707
Vándor Pál 1369, 1480, 2633, 3831
Vantsó Gyula 2538
Vántus Károly 3648
Vanyó Aladár Tihamér 489
Váradi Gyula 1447
Váradi József 1747
Várady Aurél 1062
Várady [Lipót] Árpád 874
Várady Miklós 2388, 2581, 2730
Varannai István 783
Varga Béla 2367, 2460, 2473, 2805
Varga Ignác 668
Varga István 86, 289, 1199, 1386, 1393, 1488, 1501, 2652, 3578, 4169
Varga Jenő 627, 729, 907, 1342, 1374, 1402-1403, 1505, 1510, 1567, 1594, 1617, 1655, 1657, 1690, 1792, 1804, 2031, 2093, 2677, 3540, 3550, 3596, 3618, 3789
Varga Lajos 97

Varga Ödön 3766
Varga Sándor, Kibédi 2396, 3655
Varga Sándor 2232, 2432, 2478
Varga Zsigmond 2326
Vargha Ferenc 797, 810, 1302, 1853, 2119, 2133, 2160, 2789, 2873, 2918
Vargha Gyula 206, 369, 391, 393, 3364
Várhidy Lajos 1894
Várkonyi Hildebrand 2205, 2210, 2426, 2480, 2743, 3019, 3521, 3603
Várnai Dániel 169, 186, 1256, 2679, 3736
Varró István 9, 44, 158, 1356, 1365, 2527, 3194, 3603
Várszeghy János 2972
Váry Dezső 3908
Vas Béla 3516
Vas István 842, 3355
Vasady Béla 2232
Vásáry István 2285
Vass József 4310
Vass László 3701, 3707
Vass Vince 2319
Vaszary János 3493
Váth János 672, 1747
Vázsonyi János 950
Vázsonyi Vilmos 1773, 3983
Vecsey József 2456
Vécsey József Aurél 369, 890, 2273, 3965
Vedres Márk 3493
Végess Ilona, Rege Károlyné 867
Végh Péter 3235
Veigelsberg Hugó l. Ignotus
Vendel János 2581, 3417
Venetianer Lajos 1272
Verebély Géza 815
Veres Pál 1478
Veres Péter 1817
Veress Gábor 1682
Veress István 985
Vermes Károly 161
Vershofen, Wilhelm 1338
Vértes O. József 978
Vértesi Frigyes 2424

Verzár Gyula 3948
Vészi József 2917, 3371
Vészi Mátyás 807
Veszprémy Géza 1819
Vico, Giovanni Battista 2454
Vida Gyula 2293, 2663
Vida Margit 981
Vidákovich Aladár 944
Vidor Gyula 1857
Vierkandt, Alfred 304, 311
Vince Sándor 4025
Vinkler János 3904
Vinkó István 1542
Viola Rezső 510
Virányi Elemér 143
Viski Károly 1127, 3503
Vitalis István 2300
Vitányi Béla 4091
Vitéz Géza, illyefalvi 1381
Vizaknai Antal 207
Voinovich Géza 2601, 3315
Volenszky Gyula 1170
Völgyesi Ferenc 2734

Wagner Lilla 693, 807, 891
Wagner Richárd 595, 615
Waldapfel János 1287, 2205, 2420, 2470
Wallner Ernő 590
Walter Gyula 1231
Wannemacher Fábián 3380
Warga János 2456
Weber, Alfred 117, 2515
Weber, Arthur 997
Weber, Max 299, 305, 1386, 1475
Webster, J. Macdonald 1098
Weil, Felix 1450
Weil József 655
Weininger, Otto 2374, 2457, 4039
Weinstock Sándor 1638
Weis István 35, 570-571, 972, 1867, 1869, 1880, 1893, 1905, 1909, 1918, 2011, 3660, 4123, 4144, 4169

Weiss Sándor 2694
Wells, Herbert Georg 2455, 2776
Weltner Jakab 3745
Wendel, Hermann 1185
Werbőczi István 2144
Wertheimer Ede 3959, 3961
Wessel László 651
Wesselényi Miklós 1022
Weszely Gyula 2998
Weszely Ödön 2470, 2812, 3018, 3030, 3042, 4094
Wickersham, G. W. 1084
Widmar, Antonio 2866
Wiedorn Adolf 451
Wiese, Leopold von 303, 2511
Wiesenberger Vilmos 1660
Wilde János 3292
Wildner Ödön 502, 3488, 3862, 3868, 4394
Windelband, Wilhelm 2397
Winkle János 1976
Winkler Elemér 552, 605
Winkler Ferenc 1711
Winkler Pál 535
Wittfogel, Karl August 302
Wittmann Ernő 1929
Wlassics Gyula, ifj. 2992
Wlassics Gyula 335, 793, 1733, 1748, 1765, 1862, 1934, 1938-1939, 1941, 1973, 2169, 2174, 2186, 3629
Wolf Ernő 2131
Wolff Károly 793, 3651
Wolkenberg Alajos 2129
Wundt, Wilhelm 2741, 2749, 2788, 2982

Xantus János 663

Ybl Ervin 3247

Záborszky István 2371, 4359
Zádor Jenő 1962
Zadravecz István 2037
Zágonyi Sámuel 463
Zarathustra 2326
Zborovszky Ferenc 894, 2237, 2433, 3894
Zechmeister Ida 2782
Zechmeister Károly 2418
Zehery Lajos 4043
Zelenski Róbert 3978
Zelovich Kornél 29, 129, 3126
Zelovich László 278, 1435-1436
Zempléni Imre 3642
Zemplényi Imre 637, 903, 3215, 3227, 4030
Zentay Dezső 641, 1838, 3582, 4082-4083
Zetkin, Clara 2682
Ziegler, Heinz O. 2509
Ziegler, Leopold 2236
Zigány Árpád 987, 1263, 2244
Zigány Zoltán 208, 3014
Zilahi László 2783
Zilahy Lajos 3436
Zillich, Heinrich 56, 1110, 1135, 1143
Zilsel, Edgar 2841
Zivuska Jenő 2490
Zlinszky Aladár 2446, 2848
Zola, Émile 3394
Zolnai Béla 2173, 2987, 2993-2994, 3357, 3366, 3936
Zoltai Lajos 676, 3920
Zoltán Elek 4167
Zoványi Ernő 3151
Zoványi Jenő 2231, 2281, 2297, 2323, 3931-3932
Zrinyi Miklós 1723
Zubriczky Aladár 2310
Zuckermann Ferenc 4233
Zuschlag Vilmos 1010, 3747

Zsadányi Henrik 320, 323, 770, 811, 1269-1270, 1494, 2089, 2878, 3393, 3528, 3857
Zsakó István 4166
Zschimmer, Eberhard 2657
Zsedényi Béla 544-545, 1777, 1889, 2908
Zsembery István 2266
Zsigmond, magyar király 528, 3924
Zsigmond Ferenc 2732, 3376-3377
Zsirka Ferenc 1126
Zsitvay Tibor 610, 1868, 2150
Zsoldos Benő 14, 2893, 4090
Zsoldos Ignác 3962
Zsolt Béla 2907, 3371, 3439

Az e kötethez feldolgozott mintegy 180 folyóirat szerzői monogramjainak és álneveinek egy részét sikerült feloldani. Miután csak kicsiny töredékül szerepel Gulyás Pál: Magyar irói álnév lexikonában, úgy éreztük, hogy hasznos, ha ezeket itt közöljük. Periodikák szerzőinél zárójelben a lap cimét adtuk meg, önálló kiadványoknál csak az álnév feloldását.

-a (F. Sz.) = Czakó Ambró
A. B. (Arbeiterliteratur) = Bolgár Elek
Agrárius (M. G. Sz.) = Bernáth István
Agricola (Toll) = Hatvany Lajos
Andronicus (F. Sz.) = Czakó Ambró
B. A. (M. Grafika) = Bálint Aladár
B. Alexis (Arbeiterliteratur) = Bolgár Elek
B. B. (M. K.) = Bangha Béla
B. F. (K. N.) = Bonitz Ferenc
B. J. (Kath. Szle) = Baranyay Jusztin
B. R. (Századunk) = Braun Róbert
Baán István (100 %) = Molnár René
Bauer Alfred (Arbeiterliteratur) = Bolgár Elek
Baumann, Wilhelmi = Bolgár Elek
Be. István (Encyclopaedia Britannica) = Bethlen István
Cs. I. (M. Müvelődés) = Csabai István
Cz. A. (Korunk) = Czakó Ambró
Cz. Ambró (Független Szle) = Czakó Ambró
Cz. J. (M. G. Sz.) = Czettler Jenő
d. (Korunk) = Dienes László
d. l. (Korunk) = Dienes László
Dr. Sz. (Sz.) = Szerdahelyi Sándor
e. á. (Korunk) = Erg Ágoston
ego (Nyugat) = Fried Margit
Eörsi Béla (100 %) = Székely Lajos
Esszétai Hémár (F. Sz.) = Supka Géza
Etédi (R. H.) = Gagyi Jenő

F-s I-e (Századunk) = Farkas Imre
Fy (Korunk) = Fábry Zoltán
-g- (Ifjúmunkás) = Gál Benő
G. E. (Bp. Sz.) = Grandpierre Emil
gj (Századunk) = Gönczi Jenő
G. L. (Kommunizmus) = Lukács György
-gnl- (M. G. Sz.) = Gesztelyi Nagy László
h (Századunk) = Halasi Béla
H. Gy. (Ttud.) = Hornyánszky Gyula, ifj.
H-i. (Korunk) = Havas Imre
hj (D. Sz.) = Hankiss János
Hal Béla (Századunk) = Halasi Béla
Hungarus Viator (Debreceni Szle) = Hankiss János
I. I. (M. K.) = Incze István
I. K. (M. G. Sz.) = Ihrig Károly
J. E. (M. Kisebbség) = Jakabffy Elemér
J. E. (E. Irod. Szle) = Jancsó Elemér [?]
K. A. (M. Stat. Szle) = Kovács Alajos
K. F. (M. P.) = Kemény Ferenc
Kelemen László (100 %) = Lukács György
Kemény (Uj M.) = Révai József
Kolozsváry Balázs = Kun Béla
L. Gy. (100 %) = Lukács György
M. E. (Uj M.) = Müller Ernőné
M-r Róbert (Századunk) = Major Róbert ?
m. v. (Századunk) = Müller Vilmos
vits (K. Sz.) = Matlekovits Sándor
My (Sz.) = Migray József
N. L. (Forrás) = Nagy Lajos
N. L. (Ath.) = Noszlopi László
Németh Lajos (100 %) = Lukács György
Németh Lajos (100 %) = Révai József [?]
Ny. M. (Etn.) = Nyárády Miklós
O. P. (K.) = Pollák Oszkár [?]
ovits Sándor (K. Sz.) = Matlekovits Sándor
P. J. (Irodtört.) = Pintér Jenő
R. A. (Egység) = Réz Andor
ri (Theol. Szle) = Révész Imre
Rab Balázs (F. Sz.) = Jászi Oszkár
Rm (Sz.) = Révész Mihály
S (Egészség) = Schimert Gusztáv
S (Egészség) = Schuschny Henrik
s.e. (Korunk) = Sinkó Ervin

s. g. (Lit.) = Supka Géza
Sg. (Lit) = Supka Géza
S. J. (Encyclopaedia Britannica) = Szekfü Gyula
S.S. (Ethn.) = Solymossy Sándor
Sz. (Századunk) = Szimonidesz Lajos
Sz. Gy. (Ttud.) = Szekfü Gyula
Sz. L. (Századunk) = Szimonidesz Lajos
Sz. Ö. (Theol. Szle) = Szelényi Ödön
Sz. S. (Sz.) = Szerdahelyi Sándor
th (Minerva) = Thienemann Tivadar
Th. L. (M. Stat. Szle) = Thirring Lajos
V. A. (E. Irod. Szle) = Várady Aurél
v. i. (Századunk) = Varró István
V. J. A. (M. K.) = Vécsey J. Aurél
V. R. (Századunk) = Vámbéry Rusztem
Vajda Sándor (100 %) = Lukács György
W. E. (Encyclopaedia Britannica) = Wertheimer Ede

Bálint Aladár = B. A.
Bangha Béla = B. B.
Baranyay Jusztin = B. J.
Bernáth István = Agrárius
Bethlen István = Be. István
Bolgár Elek = A. B.
= B. Alexis
= Baumann Wilhelmi
= Bauer Alfréd
Bonitz Ferenc = B. F.
Braun Róbert = B. R.
Csabai István = Cs. I.
Czakó Ambró = -a
= Andronicus
= Cz. A.
= Cz. Ambró
Czettler Jenő = Cz. J.
Dienes László = d.
= d. l.
Erg Ágoston = e. á.
Fábry Zoltán = Fy
Farkas Imre = F-s I-e
Fried Margit = ego
Gagyi Jenő = Etédi
Gál Benő = -g-
Gesztelyi Nagy László = -gnl-
Gönczi Jenő = gj
Grandpierre Emil = G. E.
Halasi Béla (Korunk) = h.
= Hal Béla
Hankiss János = Hungarus Viator
= hj
Hatvany Lajos = Agricola
Havas Imre = H-i.
Hornyánszky Gyula, ifj. = H. Gy.
Ihrig Károly = I. K.
Incze István = I. I.
Jakabffy Elemér = J. E.

Jancsó Elemér [?] = J. E.
Jászi Oszkár = Rab Balázs
Kemény Ferenc = K. F.
Kovács Alajos = K. A.
Kun Béla = Kolozsváry Balázs
Lukács György = G. L.
= Kelemen László
= L. Gy.
= Németh Lajos
= Vajda Sándor
Major Róbert [?] = M-r Róbert
Matlekovits Sándor = ovits Sándor
= vits Sándor
Migray József = My
Molnár René = Baán István
Müller Ernőné = M. E.
Müller Vilmos = m. v.
Nagy Lajos = N. L.
Noszlopi László = N. L.
Nyárády Miklós = Ny. M.
Pintér Jenő = P. J.
Pollák Oszkár [?] = O. P.
Révai József = Kemény
= Németh Lajos
Révész Imre = ri
Révész Mihály = Rm
Réz Andor = R. A.
Schimert Gusztáv = S
Schuschny Henrik = S
Sinkó Ervin = s. e.
Solymossy Sándor = S. S.
Supka Géza = Esszétai Hémár
= s. g.
= sg.
Székely Lajos = Eörsi Béla
Szekfü Gyula = S. I.
= Sz. Gy.
Szelényi Ödön = Sz. Ö.
Szerdahelyi Sándor = Dr. Sz.
= Sz. S.
Szimonidesz Lajos = Sz.
= Sz. L.
Thienemann Tivadar = th

Thirring Lajos = Th. L.
Vámbéry Rusztem = V. R.
Várady Aurél = V. A.
Varró István = v. i.
Vécsey J. Aurél = V. J. A.
Wertheimer Ede = W. E.

(A névmutatót és álnévkulcsot

összeállitotta: Szederkényi Olga)

Abaúj-Torna vármegye 1159

abortusz l. népesedési kérdések

adóügy 514, 1348, 1442-1492, 3573

agglomeráció 519

agrárkérdés, agrárpolitika 110-111, 718, 1401, 1681-1682, 1687-1688, 1690, 1693, 1695-1696, 1698, 1701-1702, 2075, 2194, 2655, 3978
l. még mezőgazdaság

agrármozgalmak 750, 764, 1696, 1698, 3549-3550, 3555, 3763

agrárproletariátus 732, 738-739, 743-745, 747-748, 751, 754-755, 765, 768, 2655, 3758, 3763, 4354-4355

agrársettlement 619

agrártörténet 3891, 3902

Akasztott Ember 2924

Alag 4153

Alföld 281, 483, 487-488, 493-494, 501, 506, 611, 615, 623, 679, 758, 4236

alkalmazottak 631, 633, 727, 812-813, 821, 827-828, 830, 838

alkoholizmus 573, 2069, 4025-4036, 4038, 4135

alkotmány 1005, 1774, 1777, 1779-1780, 1782, 1784-1785, 1787

Alsóőr /Ausztria/ 590

Amerikai Egyesült Államok 163, 448, 454-456, 458, 460, 462, 464, 466, 498, 590, 899, 936, 1337, 1441, 1801, 1841, 1878, 2029-2031, 2047, 2980, 3106, 3313, 3762, 3766, 3789, 4025

anarchizmus 2627, 2634, 2643, 2648, 2652, 2666

anarcho-szindikalizmus 2637

Anglia l. Nagy-Britannia

Angyalföld 3285

antimarxizmus 2684, 2686, 2718

antiszemitizmus 1262, 1267-1269, 1271, 1275, 1278, 1280, 1282, 1284, 1297, 1311-1313, 1323, 1861, 2597

antropológia 234-243, 1259

anya- és csecsemővédelem 388, 415, 4222, 4270-4287

arabok 1327

Arad /România/ 1060

Arhiva pentru stünta si reforma socială 45

arisztokrácia 714, 844, 849-850, 852, 855, 2574, 2576, 2580, 3000

Asociatiunea Transilvana l. Astra

asszimiláció 993, 996, 1003, 1011, 1280, 1313-1314, 1317, 1323-1326, 1328, 3945

Astra 1065

ateizmus 2344, 2351, 2353

Athén 1728

Aurora 46, 1257, 2925

Ausztria 1502, 1693, 1814, 1824, 1963, 2026, 2173, 3142, 3719, 3780

autó 1557, 4404

állam 35, 228, 1089, 1156, 1173, 1179, 1192, 1434, 1438, 1442-1492, 1701, 1727-1771, 1775-1776, 1778, 1782, 1791, 1800, 1813, 1882, 1912, 1921, 1930, 1932, 1965, 2124, 2146, 2154, 2163, 2166, 2198, 2249, 2357, 2403-2404, 2547, 2642, 2696, 2992, 3048, 3050, 3523, 3605, 3629, 3676-3677, 3877, 3886, 3892, 3903, 3908, 3926, 3934, 3970

állam és egyén 1731, 1743

államelméletek 35, 109, 715, 1380, 1716-1759, 1771, 1822, 2656, 2694, 2696, 3603

államformák 1733-1735, 1775, 1784, 1791

államigazgatás l. közigazgatás

államjog 2137

állampolgári jogok l. szabadságjogok

Államtudományi Intézet 25

Árva vármegye /1918 előtt/ 3916

Ázsia 1342, 1923

babona l. hiedelmek

Bajmóc /Csehszlovákia/ 666

Balaton 479, 656, 672

Balkán-kérdés 1913, 2033, 2076, 2080

Balkán-kutatás 3854, 3869

Baranya vármegye 400, 495

Bartha Miklós Társaság 19-20, 78, 81, 715-716, 757, 2609, 2907, 3365, 3414, 3703, 3705

Bartha Miklós Társaság Értesítője 19-20

Bartha Miklós Társaság Évkönyve 81

Bácska /Jugoszlávia/ 1293

Bánát /Jugoszlávia/ 1182, 1293

bányászok 724, 4350

Bedaux-rendszer 1610
belső vándorlás 336, 373, 565
Berlin 13, 1985
Besenyőtelek 584, 1891
betelepülés, bevándorlás 336, 373, 1197, 1207
Bethlen Gábor Kör /Szeged/ 3702
Bécs 13, 521, 1886, 1985, 3333, 4227
békekötés, -szerződés 144, 987, 1009, 1611, 1915, 1926, 1928, 1956, 1962-1977, 2169-2170, 2173, 2190, 2193, 2261, 3956, 3965 l. még revízió
békemozgalom 2037, 2043, 2050, 2053-2054, 2060, 2088, 3043, 3720-3721
Békés vármegye 480
bibliográfiák 1-3, 5-6, 8, 110, 170, 185, 496, 610, 906, 1429, 1680, 2207, 3854, 4061, 4248
Bihar vármegye 3118
bioszociológia 256, 258, 260
birtokos osztály l. kis- és középbirtokosok
Blum-tézisek 2706
Bodrogköz 585
bolsevizmus 773, 1773, 1815
börtönügy 2110, 2145
Buda 528
Budafok 4281
Budapest 42, 95, 101, 343-344, 358, 361, 385, 389, 410, 424, 446, 512-527, 656, 730, 777, 836, 881, 1268, 1284, 1551, 1839, 1842, 1883, 1886-1887, 1890, 2363, 2994, 2998, 3049, 3072, 3075, 3132, 3222, 3388, 3651, 4017, 4021, 4050, 4052, 4122, 4124, 4139, 4150, 4159, 4166, 4225-4227, 4231-4233, 4268, 4297, 4299, 4307, 4309, 4311, 4346, 4362, 4377-4378, 4383, 4418, 4431

Budapest Székesfőváros Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága 3168, 3172

buddhizmus 2231

Bureau International du Travail /B.I.T./ l. Nemzetközi Munkaügyi Szervezet

Burgenland 590, 1200-1201, 1213-1215, 1963

burzsoázia 411, 811, 1793, 2538

bűnözés 4029

büntetőjog 650, 1793, 2125, 2145, 3418, 3834, 4047, 4051, 4075, 4084, 4101

bürokrácia 1813, 1816, 1882, 1910

Canadai Magyar Néplap 461

Carta del Lavoro 2551, 2554, 2556

Cegléd 623, 4335

cenzúra 2911-2912, 2921, 3265, 3314

céhek története 723, 3738, 3948, 3969, 3980

céhlegények 723

cigányság 1329, 1331, 1334, 1336

cionizmus 1280, 1313, 1315-1316, 1319-1322, 1324-1325

civilizáció l. kultúra

Commission de Cooperation Intellectuelle 776

család 236, 394, 411, 414-416, 419, 426, 482, 573, 642, 734, 872, 875, 878-879, 881, 883, 885, 888-889, 892, 894-896, 900-901, 908, 926, 980, 2037, 2309, 3172, 3925, 4110, 4133, 4191, 4215, 4240, 4244, 4282, 4293, 4359

Családi Iskola 3020, 3088, 3096-3097

családtervezés 414, 418-419, 426, 429-430

Csanádvára 490

csavargók 717
csángók 1028, 1117, 1123-1124
csecsemő- és gyermekhalandóság 262, 339, 420, 423-425, 428, 431, 433-434, 4161, 4270, 4287
csehek 1147-1148, 1157, 1163, 1167-1168, 1172-1173, 1178-1179
Csehszlovákia 1098, 1199, 2171, 2173, 2895, 3542, 3557
cselédek, háztartási... 929/a, 930-931, 933, 4125, 9179
cselédek, mezőgazdasági l. agrárproletariátus
cserkészek 2371, 3688, 3690, 3692, 3695, 3697
Csesztreg 586
Csongrád-Bokrospart 620
Csököly 684
Csurgó 587-588
Cultura 2926

darwinizmus 244-254
dáko-román elmélet 539, 1052-1053, 1068, 1074, 1090
Dánia 1346, 1552, 4305
Debrecen 42, 528-531, 565, 622, 845, 2855, 3169, 4155, 4228
Debreceni Szemle 2927
demográfia l. népesedési kérdések
demográfiai szakosztály 40
demokrácia 79, 89, 205, 1701, 1753, 1799, 1801-1803, 1805, 1807-1808, 1810, 1812, 1815-1818, 1820-1822, 1824, 1846, 1852, 1866, 2167, 2247, 2254, 2386, 2519, 2596, 2622, 2694, 3062, 3644, 3893
Deutsche Gesellschaft für Soziologie 94

Deutscher Soziologentag 89
Dél-Afrika 1333
Dél-Amerika 459, 1340
Diáknyomorenyhítő Akció 970
diákok 859, 944, 964, 966, 970, 1226, 1819, 2883, 3039, 3044, 3140, 3143, 3310, 3654-3655, 3665-3666, 4211, 4262
diktatúra 1808-1809, 1820, 1822
diplomácia-történet 1913-1914
divat 648-649, 651, 653, 658, 913
Dobsina /Csehszlovákia/ 589
dohányzás 4037
Dokumentum 2922, 2928
Dorpat /Észtország/ 1985
drágaság 1430, 1465, 1470, 1472-1474, 1476, 1482, 1490, 1492
Duna 1920
Dunavecse 4235
Dunántúl 362, 486
dzsentri 718, 845, 848, 856, 3374

egészségügy l. közegészségügy
egészségügyi intézmények 4141, 4167-4170, 4172-4182
egészségügyi közigazgatás 4172-4174, 4176, 4180
egészségügyi oktatás, nevelés 4136, 4152, 4154, 4160, 4164, 4169, 4172, 4184-4191
egyesületek 557, 1154, 4182 l. még társadalmi szervezetek
egyetem 11, 24, 27, 110-111, 122, 135, 141, 148, 549, 772, 803, 917, 967, 1217, 1226, 1296-1298 1307, 1895, 1986, 2884, 3134-3159

egyetemi és főiskolai hallgatók 772, 946, 965, 967-968, 972-973, 975, 1819, 3140, 3143, 3153, 3159, 3698-3709

egyetemi oktatók 3149, 3155

egyén és társadalom 990, 1001, 2496

egyház 399, 853, 873-874, 890, 1097-1098, 1105, 1228, 2032, 2221, 2224, 2246, 2261, 2265-2266, 2270-2271, 2275, 2278, 2287, 2318, 2335, 2338, 2341, 2343, 2348, 2350, 2353-2355, 2574, 2600, 2699, 3053, 3064, 3152, 3165, 3173, 3229, 3304, 3605, 3675, 3677, 3715, 3874, 3908, 3913, 3918, 3934-3937

egyház és állam 2243-2245, 2258, 2262, 2273, 2277, 2279

egyházjog 871, 874, 877, 2258, 2265

egyke 388, 390-413, 421, 2256, 4087, 4139, 4174, 4180

Egység 2929

Együtt 2930

elit 2413

ellenforradalmi konszolidáció 1404-1405, 1773, 1796-1797, 1802-1803, 2157

ellenforradalom 1672, 2148

elmebaj 4114, 4129, 4143, 4145, 4147, 4165

előítélet 283, 2619, 2742

elszakított területek l. utódállamok

emigráció 2869, 3752-3753, 3781, 3816

emigrációs irodalom 1238

EMKE 1065

Erdély /1918 előtt és 1918 után/ 824, 847, 916, 951-952, 1026-1029, 1031, 1046, 1051-1116, 1195, 1206, 1209, 1212, 1218, 1220-1223, 1226-1230, 1233-1235, 1237, 1239-1242, 1248, 1250, 1252-1253, 1292, 1294, 1529, 2019, 2189, 2221, 2280,

2887, 2926, 3186, 3197, 3214, 3499, 3547, 3553, 3783, 3903, 3933, 3935, 3937, 3952, 3977, 4406

Erdélyi Gazdasági Egylet 847

erdélyi gondolat l. transzilvánizmus

Erdélyi Helikon 55, 57, 2932

Erdélyi Irodalmi Szemle 2933

Erdélyi Irodalmi Társaság 1237, 2390

Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület l. EMKE

erkölcs 239, 414, 706, 859, 861, 863, 868, 870, 945, 964, 977, 1454, 1678, 1736, 1763, 1859, 1923, 2119, 2124, 2159, 2204, 2226, 2256, 2271, 2283, 2285, 2308, 2312, 2322, 2358-2386, 2391-2392, 2395, 2399-2413, 2433, 2494, 2611, 2731, 2737-2738, 2766, 2791, 2881, 2901, 2921, 3041, 3054, 3058, 3258, 3304, 3310, 3418-3420, 3457, 3506, 3531, 3595, 3654, 3803, 3895, 4040, 4061, 4077, 4084, 4088, 4265, 4306, 4325

erkölcsi nevelés 875, 2367, 2738, 3040

Erzsébet Tudományegyetem, Pécs 24

esztétika 2388, 2414, 2740, 3266, 3338, 3378-3388, 3463, 3468

etika 233, 299, 792, 894, 1113, 1391, 2114, 2129, 2358-2359, 2362, 2364, 2367-2369, 2373, 2375, 2379, 2385, 2388, 2410, 2457

etnikai csoportok 336, 447, 470, 626, 684, 1026, 1028, 1031, 1255, 3901, 3917, 3928

etnológia 677, 681

eugenika 255, 257, 259, 261-264, 419

Európa 163, 373, 380-381, 718, 988, 1004, 1818, 1823, 1923, 1925, 1966, 2011, 2030, 2061, 3762, 3789

eutanázia 4041

Ébredő Magyarok 3669

Élet és Irodalom 2925, 2931

életmód 234, 465, 480, 482, 488, 516, 573, 585, 590, 595, 601, 605, 616-617, 624, 626, 629, 679, 686, 703, 736, 754, 760, 766, 769, 722, 784, 793, 841, 888, 944, 960, 1377, 1385, 3285, 3922, 4210, 4213, 4237, 4404

életszínvonal 291, 389, 521, 625, 627-628, 630-633, 635, 638, 641-643, 722, 727, 746, 754, 760, 769, 784, 793, 813, 826, 830, 833, 836, 841, 888, 938, 953, 956, 1415, 1467-1468, 1472, 1474, 1572, 1656-1659, 1664, 1675, 4018-4019, 4080, 4354, 4357

építészet, építőművészet 3340, 3497-3498, 3501, 3505

értelmiség 16, 66, 421, 615, 715, 740, 770-810, 845, 917, 967-969, 971, 973, 976, 1103, 1300-1303, 1307-1308, 1310, 1754, 2268, 2511, 2531, 2558, 2597, 2609, 2624, 2667, 3299, 3302, 3592, 3667, 3751, 3771, 3791, 3994, 4262, 4267
l. még középosztály, középrétegek

érték 825, 1377, 1383, 1461, 2121, 2387-2398, 3058, 3407

Észak-Amerika 1333, 1340, 1893

Észtország 1005

fabianizmus 2621, 2624

faj, fajelmélet, faji megkülönböztetés 34, 222, 235-238, 240, 242-243, 1255-1262, 1268, 1270-1271, 1273, 1280, 1283, 1285, 1330, 1332-1333, 1335, 1337, 2163, 2542, 2843, 3664, 3667, 3875

fajvédelem, fajvédő ideológiák 2295, 2542, 2545, 2571-2589

fajvédő szervezetek 3659-3669

falu 95, 202, 394, 470, 480, 497, 500, 506, 565-609, 624, 698, 703, 710, 716, 720, 749, 756, 758, 764, 834, 924, 1105, 1526, 1698, 1891-1892, 2037, 2341, 2845, 2875, 2906, 3103, 3105, 3107,

3109-3112, 3119, 3120-3121, 3206, 3215, 3891, 3920, 4139, 4148, 4151-4153, 4157, 4161-4162, 4164-4165, 4179, 4234, 4401, 4405-4406, 4429

falukutatás 678, 689

Faluszövetség 3686

fasizmus 141, 504, 718, 1732, 1794, 1796, 1806, 1815, 1859, 1906, 2251, 2253, 2277-2279, 2289, 2291, 2537-2570, 2589, 2598, 2600, 2609, 2699, 2866, 3626, 3676, 3678, 3725, 3793

fegyverkezés 2038, 2040-2041, 2046-2047, 2050-2051

fehérterror 2149, 2152, 3624, 3633

Fejér vármegye 481

fejlődéselmélet l. természetfilozófia

felekezetnélküliség 2302, 2304

felsőoktatás 11, 27, 122, 135, 140-141, 946, 965, 975, 1217, 1556, 3134-3159

Felsőőr /Ausztria/ 590

Felvidék /1918 előtt és 1918 után/ 948-949, 1146-1165, 1173, 1216, 1241, 1243, 1246-1247
l. még Szlovákia

felvilágosodás 2439, 2447, 3940

feminizmus 908, 913-914, 921, 3710-3713, 3717, 3722, 3727-3728

fiatalkorú bűnözők 371, 4082, 4090-4112, 4184

film 118, 3111, 3204, 3216-3219, 3221, 4186, 4306

filmművészet 3457-3487

filozófia 159, 215, 306, 1396, 1932, 2118, 2135, 2205, 2226, 2314, 2326, 2344, 2359, 2367-2368, 2378, 2381-2384, 2388, 2392, 2394-2397, 2657, 2710, 2713, 2728, 2731, 2944, 2997, 3001, 3004, 3012, 3016, 3018-3020, 3030-3031, 3033-3034, 3055, 3345, 3347, 3351, 3385, 3444, 3521, 3522, 3524, 3867-3868, 3876

filozófiai elméletek 1001, 2414-2494

filozófiai materializmus 2723-2724

filozófiatörténet 4, 2481-2494

filozófusok 188, 195, 1716-1718, 1727, 1730, 1741, 1754, 1799, 1932, 2094, 2117, 2131, 2202-2207, 2210-2211, 2220, 2223, 2286, 2359, 2371, 2374, 2378-2379, 2381-2382, 2384, 2390, 2397, 2414-2494, 2632-2633, 2673, 2679, 2725, 3011, 3020, 3347, 3352, 3521, 3524, 3867-3868, 3870, 3876

finnugor népek 1037-1038, 1041

Foedaratio Emericana 3665-3666

foglalkozások 281, 479-480, 486, 489, 492, 548, 551, 558, 585, 591, 629, 704, 3896

fogyasztás l. életmód

fordizmus 1592-1593, 1595, 1598-1600, 1609, 1631, 1649

forradalom 96, 151, 216, 233, 343, 774, 783, 1055, 1060, 1091, 1157, 1265, 1779, 2027, 2034, 2038, 2077, 2153, 2247, 2476, 2527, 2568, 2612, 2675, 2750, 2789 2790, 3275, 3295, 3302, 3336, 3356-3357, 3509-3510, 3517, 3526-3538, 3591-3649, 3740-3741, 3756, 3812, 3818, 3946, 3953, 3960, 3965-3966, 3972

föderatív koncepciók 1944-1961

Főiskolai Tanulmányi és Pályaválasztási Intézet 2828

földbérlők 1264, 1267

földbirtokosok 703, 718, 843, 845-850, 852, 1367, 1375

földbirtokviszonyok 403, 506, 537, 551, 583-584, 599, 702, 710, 746, 761-762, 764-765, 767-769, 846, 849-850, 852-854, 1059, 1084, 1099, 1106, 1288, 1401, 1682, 1686, 1694, 1699, 3539-3590, 3902, 3908, 3910, 3921, 3938
l. még nagybirtokrendszer

földmunkásmozgalom 751, 3742 l. még agrármozgalmak

földosztás /vitézi telkek/ 3659, 3668

földreform 583, 710, 718, 752-754, 761-762, 1059, 1079, 1084, 1099, 1188, 1401, 1681, 1687, 1695, 1698, 2187, 2476, 2651, 3135, 3533, 3539-3590, 3640 l. még Nagyatádi-féle földreform

Franciaország 1872, 2042, 2241-2242, 3658, 4079, 4214

freudizmus 2750-2777

Független Kisgazda Földmíves és Polgári Párt 3650

Független Szemle 47-48

Galilei Kör 3699-3700, 3704

galileisták 46

gazdaság 270, 336, 368, 370, 376, 385, 394, 466, 469, 476, 483, 487-488, 517, 522, 536-537, 547, 551-552, 554, 556, 560, 562, 570, 594, 603, 607, 616, 628-629, 653, 703, 824, 850, 1051, 1062, 1075, 1089, 1095, 1105, 1114, 1191, 1206, 1276, 1263, 1267, 1287, 1314, 1338-1348, 1373-1553, 1747, 1792, 1920, 1937, 1949-1950, 1958, 1973, 2028, 2030, 2037, 2075, 2267, 2399, 2404-2405, 2567, 2613, 2617, 2623, 2684, 2686, 2691, 2695, 2708, 3475, 3488, 3573, 3578, 3586, 3614, 3618, 3629, 3685, 3848, 3985, 4022, 4265, 4302

gazdasági elzárkózás 1493-1503

gazdasági érdekképviseletek 824, 840, 847

gazdasági földrajz 132, 280, 1340

gazdasági szanálás 1414-1415, 1481, 1489-1490, 1514

gazdasági válság 725, 1504-1524, 1665

gazdaságtörténet 308, 1349, 1361-1372, 1504, 3887

Genf 2188

george-izmus 2662
giccs 654
gorálok 1149
Göcsej 684
Gödöllő 591
Gönc 532
görögkatolikusok 2274
görögkeleti egyház 2274
gyarmatok, gyarmatosítás 2022, 2025, 2032
gyermekbűnözés l. fiatalkorú bűnözők
Gyermekbarát Egyesület 882
gyermekek 875-876, 879, 976-986, 3943, 4071
gyermekek helyzete 337, 881, 900, 955, 960, 4150, 4244
gyermekhalandóság 337, 342, 371, 388
gyermekmunka 955, 962, 3091, 4249
gyermek- és ifjúságvédelem 451, 3003, 4092, 4097-4100, 4102-4104, 4106-4107, 4109, 4111, 4187, 4246, 4264, 4288-4346
GYOSZ /Gyáriparosok Országos Szövetsége/ 129, 3685
gyógypedagógia 4338, 4342-4344, 4346
Gyömrő 592
Gyulafehérvár /Erdély/ /Románia/ 1089

hadiárvák 4310
hadsereg 1575, 2037, 2039, 2044-2045, 2049, 2077, 2145, 2400, 2576, 2573, 3629, 3734, 4062
Hajdú vármegye 848
Hajdúböszörmény 593
Hajdúhadház 534
hajdúk 3947

Hajdúszoboszló 533-534, 686

halál, halálozás, halandóság 35, 343-344, 354, 357, 361, 363, 365, 387, 389, 956, 4133, 4135, 4155, 4159, 4199, 4205-4206, 4208, 4213, 4216, 4220, 4228, 4232-4233, 4235 l. még csecsemő- és gyermekhalandóság

hatalom 277, 625, 1055, 1089, 1173, 1179, 1192, 1758, 1760-1771, 1796-1797, 1800, 1818, 1823, 1912, 2039, 2124, 2157, 2198, 2403-2404, 2547, 3611, 3617, 3651, 3658, 3892, 3926, 3970, 4119

hazafiság-vizsgálat 273

háború 144, 216, 262, 343, 414, 783, 979, 1057, 1382, 1410, 1456, 1468, 1485, 1505-1506, 1681, 1778, 1790, 1915, 1932, 1968, 2038, 2047, 2051, 2053-2108, 2861, 2865, 2977, 3630-3631, 3720-3721, 3735, 3953-3956, 3958, 3960-3961, 3972-3973, 3965, 3967, 4076-4079, 4131-4132, 4251

háború hatása a népesedésre 366-367, 371, 373-375, 378, 380-382, 384, 388

háború hatásai 2066-2087

Hága 2095-2102

hátrányos helyzet 796, 2102

házasság 357, 361, 371, 373, 389, 414, 417, 646-647, 868, 871, 873-874, 877, 882, 884, 886, 890-897, 899, 902-905, 908, 2256, 3925

házasságon kívül született gyermekek 2746, 4312

háziipar l. kisipar, háziipar

háztartás 642

háztartási alkalmazottak l. cselédek, háztartási

Hegyalja 1705

Hetés 684

hiedelmek, babonák 664-665, 668, 687-688, 2843-2856

hitlerizmus 2537, 2543, 2545

homoszexualitás 2402
honfoglaláskori társadalom 3907-3911, 3922, 3925, 3928
Honvédelmi Párt 3650
Hortobágy 676, 682-683
horvátok 81, 1180, 1183, 1192
Hódmezővásárhely 610, 636, 664, 667, 4163
humanizmus 3931-3932
Huszadik Század 49, 66

Idea Europeana 1056
ideológiák 53, 68-69, 71, 73, 75, 96, 216, 771, 816, 825, 839, 947-948, 952, 969, 975, 992, 999, 1196,1197, 1979, 2035, 2089, 2281, 2293, 2296-2297, 2306, 2414-2724, 3309, 3310, 3330, 3335, 3337, 3343, 3350, 3364, 3371, 3377, 3430, 3506, 3508, 3511-3514, 3516, 3528, 3530-3531, 3603, 3610, 3613-3614, 3618, 3623, 3625, 3629, 3640, 3642, 3646, 3649, 3667, 3715, 3720, 3893, 3931-3932, 3934, 3940
ifjúmunkások l. tanoncok
ifjúság 257, 263, 371, 414, 451, 759, 781, 859-860, 862, 939-986, 1251, 1961, 2064, 2239, 2341, 2361, 2457, 2726, 2746, 2762, 2827, 2934, 3027, 3032, 3040, 3087, 3168, 3170, 3233, 3310, 3324, 3365, 3399, 3404, 3654-3655, 3665-3666, 3673, 3679, 3687-3697, 3698-3709, 3785, 3790, 3801, 4029, 4042, 4071, 4074, 4082, 4090-4112, 4257, 4308
ifjúsági egyesületek, mozgalmak 3170, 3173, 3654-3655, 3665-3666, 3679, 3687-3697, 3802, 3806
Ifjúsági Szabad Egyetem 20
imperializmus 2022-2036, 2063, 2065, 2076, 2564
individuálpszichológia 2754, 2778-2785

infláció 1415, 1446, 1461, 1463, 1467, 1471, 1473, 1475-1478, 1480, 1483-1486, 1488, 1660

Internacionálé, I. 3737

Internacionálé, III. 3760-3761

ipar 286, 477, 500, 550, 554, 557, 560, 589, 631, 704, 724, 734, 839, 1363, 1401, 1406, 1408-1411, 1416, 1422, 1424, 1426, 1554-1610, 1706, 3127, 3616, 3738, 3770, 3772, 3823, 3948, 3969, 3980, 4179, 4221

iparegészségügy l. munkásegészségügy

iparosok 703, 824, 836, 841, 845, 1586, 3788, 3927

ipartörvény 1614-1615, 3129

irodalom 34, 48, 53, 55-57, 68-69, 74, 144, 796, 1127, 1141, 1154, 1257, 1278-1279, 1281, 1285, 1287, 1757, 1993, 2009, 2086-2087, 2315, 2322, 2422, 2457, 2765, 2922, 2924-2925, 2927-2933, 2935, 2940-2941, 2943, 2946-2947, 2949, 2951-2953, 3178, 3241, 3244-3246, 3249, 3255, 3257, 3265-3266, 3268-3269, 3273, 3275, 3279, 3281-3283, 3285-3291, 3293-3294, 3298, 3300-3301, 3303, 3305-3307, 3310-3313, 3315-3316, 3318, 3321, 3324, 3326-3327, 3335, 3350, 3352, 3354-3377, 3393, 3396, 3399, 3403-3404, 3406, 3408, 3416-3422, 3425-3426, 3430, 3445, 3629

írók 3244, 3246, 3255, 3265, 3269, 3279, 3281, 3294-3296, 3314, 3318-3319, 3322, 3330-3331, 3348, 3350, 3392-3393, 3397, 3401, 3410, 3414, 3427

irredentizmus 1802, 2592-2593, 2597, 2608, 3059-3060, 3063 l. még revízió

iskola és társadalom 3035-3064

iskola /elemi és közép/ 103, 105-106, 796, 799, 920, 1220, 2012, 2230, 2266, 2282, 2573, 2820, 2870, 2899, 3069, 3071, 3079, 3082-3083, 3087, 3089, 3092, 3094-3095, 3106, 3108, 3114, 3120, 3124, 3127, 3145, 3404, 3935, 4152, 5211, 4218, 4325, 4331, 4334, 4336 l. még oktatás

Iskolánkívüli Népművelés 2936

ismeretelmélet 2396 l. még tudásszociológia

iszlám 2231, 3536

Isztambul 13

ízlés 3314, 3381, 3396-3397, 3399, 3464, 3473, 4399

Jahrbuch für Soziologie 85

Jánoshalma 594

Jászárokszállás 595

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye 3118

jegyzők 703

jobbágyság 590, 3555-3556, 3902, 3913, 3946, 3950-3951, 3962

jog 231, 409, 426, 451, 528, 532, 877, 893, 897-898, 902, 1063, 1286, 1296-1312, 1334, 1440, 1611-1614, 1628, 1634, 1651, 1736, 1745, 1756, 1758, 1760-1761, 1763, 1765, 1777, 1792, 1838, 1923, 1940-1941, 1943, 2088, 2095, 2102, 2129, 2132, 2137, 2734, 2753, 2855, 2920, 2956, 2964, 3136, 3147,3148, 3152, 3154, 3629, 3640, 3904, 3924, 3969, 4060, 4089-4091, 4093-4096, 4098-4099, 4102-4104, 4107-4109, 4111, 4312, 4375-4376 l. még közjog

jogállam 1748

jogászok 165-167, 189, 200, 205, 783-785, 788, 797, 800-801, 803, 805, 807, 917, 968, 1302, 1310, 1719-1721, 2136, 2156, 2158, 2160, 2162, 3146

jogelmélet 109, 2125, 2142
jogfilozófia 109, 2113-2115, 2118, 2121, 2124, 2126, 2128, 2131, 2135
jogpolitika 2145-2168
jogszociológia 2109-2201
jogtörténet 1871-1872, 2134, 2144
jogtudósok 2127-2128, 2138-2144
jótékonyság 90
jövedelem 1375, 1377, 1383-1385, 1572
Jövő Társadalma 43-44, 50-51
Jövő Útjain, A 2937
Jugoszlávia 1180-1181, 1184, 1188, 1198, 1241, 3542, 3545, 3557, 3747

Kalocsa 535
Kalotaszeg /Erdély/ /Románia/ 472
Kanada 457, 461, 463, 465, 467
kapitalizmus, kapitalista társadalom 299, 627, 1384, 1517, 1750, 1951, 2065, 2275, 2649, 3252, 3756, 3979
Kaposvár 4279
kartellek és trösztök 34, 850, 1429-1441, 1680
Kassa /Csehszlovákia/ 1159
kasztrendszer 705, 713, 2307, 3093
katolicizmus 657, 853, 2221, 2250, 2256, 2259, 2263, 2271, 2274-2276, 2558, 3723
Katolikus Legényegylet 3679
Katolikus Sajtó Vállalat 2891
katonaság l. hadsereg
Kárpátalja /1918-1944 között Csehszlovákia/ 1174, 1254

Kárpátukránok 1166-1167, 1169-1171, 1174

kártyajáték 2791

Kecskemét 536-537, 618, 623, 4236

Kelet Népe 2938

Kelet-Európa 1956, 3883

kereskedelem 550, 557-558, 560, 839, 1344, 1363, 1365-1366, 1401, 1406, 1408-1410, 1416, 1422, 1424-1425, 1428, 1490, 1494, 1498, 1501, 1503, 1506, 1519, 1704

Kereskedelmi Kamara 824

kereskedők 703, 706, 824, 840

kereskedősegédek 1634

kereszténység 238, 1196, 2214-2215, 2217-2218, 2224, 2226, 2231, 2234, 2244, 2310, 2312, 2317, 2322, 2334, 3672

kereszténszocializmus 521, 1729, 1762, 2267, 2546, 2617, 3511, 3670-3679, 3797

Képzőművészek Új Társasága 3400, 3493-3494

képző- és iparművészet 546, 1239, 2967, 3325, 3488-3496, 3499-3500, 3502, 4390, 4400, 4403

Késmárk /1918 előtt/ 1362

kisebbségek helyzete 81, 447, 455-461, 465, 916, 926, 946-947, 949, 951 961
l. még nemzetiségek helyzete; utódállamok magyar kisebbsége

kisebbségi intézetek 24-25

kisebbségi jog 1005, 1033, 1067, 1069, 1076, 1083, 1087, 1089, 1161, 1175, 1177, 1187, 1219, 1222, 1778, 2169-2201

kisebbségi politika 1105, 1115

kisebbségi történetírás 1093

Kisfaludy Társaság 3364

Kisgazdapárt 569, 3555
kisipar, háziipar 1583-1587
Kiskunhalas 538
Kiskunmajsa 4278
kispolgárság 35, 816, 839, 3795
kis- és középbirtokosok 403, 746, 834, 1367, 3683
kivándorlás 336, 421-422, 437-441, 443, 447-449, 452, 455-457, 462-465, 467, 726, 734, 1680, 3994
klerikalizmus 2254, 2257, 2580
Klingsor 56, 1110
Kolozs vármegye /Erdély 1918 előtt/ 1020
Kolozsvár /Erdély/ /Románia/ 539-540, 1217, 3134, 3144-3145
Komárom vármegye 482, 491
Kommunisták Magyarországi Pártja 80, 1977, 2063, 2164, 2706, 3183, 3627, 3749, 3803-3817
kongresszusok, konferenciák 88-95, 445, 450, 453, 507, 576, 610, 717, 994, 998, 1012, 1284, 1603, 1622, 2034, 2095, 2102, 2188, 2560, 2733, 3043, 3135, 3712, 3883, 4031, 4104, 4171, 4175, 4183, 4197, 4201, 4264, 4296, 4301, 4394
konjunktúra 1516-1518, 1520
Konstantinápoly l. Isztambul
Korunk 44, 52-59
Korunk Könyvtára 84
Kölner Vierteljahrshefte für Soziologie 60
könyv 2974, 3192, 3199-3201, 3204, 3207-3208, 3211-3212, 3214, 3263
könyvkiadás 122, 126, 916, 1190, 1239, 3391, 3397

könyvtárak 42, 122, 154, 157, 544, 922, 1221, 3163, 3190-3191, 3193-3194, 3196-3197, 3202, 3205, 3207, 3209, 3213, 3401

környezeti problémák 476, 526, 656

Kőrösi Csoma Társaság 3661

Kőszeg 541

közegészségügy 90, 342, 375, 387, 390-391, 420, 423-425, 428-431, 433-434, 514, 560, 576, 579, 594, 610, 616, 634, 637, 639-640, 790, 859-860, 965, 983, 986, 2054, 2845, 2851-2852, 2856, 2892, 2966, 4113-4247, 4388

közegészségügyi ellátottság 4137-4138, 4141, 4148-4166, 4174, 4180

középkori társadalom 3908-3910, 3914-3916, 3921, 3924, 3926-3927

középosztály, középrétegek 90, 92, 698, 711, 714, 815, 817-820, 823-826, 832, 834-836, 839-842, 845, 1260, 1263, 1280, 1362-1363, 1405, 1442-1492, 1652, 1680, 2488, 2530, 2560, 2576, 2609, 2621-2622, 3047, 3095, 3140, 3283, 3914, 3926, 4375, 4400 l. még értelmiség; kispolgárság; tisztviselők

Közép-Európa 1437, 1483, 1513, 1686, 1987, 1995, 2790

közép-európai vámunió 1949, 1952, 1958

Közép-Kelet-Európa 665

Közgazdasági Egyetem 772

közgazdasági elméletek 1349-1353, 1355, 1357-1360, 1369, 1371, 1373-1400, 1443, 1450-1451, 1565, 1678

Közgazdasági Szemle 61-62

Közgazdasági Társaság 10, 100

közgazdaságtan 98, 100, 103, 106-107, 268, 278, 292

Közgazdaságtudományi Kar 11, 110-111
közgazdászok 190, 1349-1360
közigazgatás 478, 505, 514, 594, 603, 610, 614, 616, 621, 1756, 1766, 1830, 1867-1911, 2923, 3141, 4169
közigazgatási jog 1871-1873
közigazgatási reform 1885, 1890, 1895-1911
közigazgatástörténet 569
közjog 1778, 1780, 1782, 1788, 3903
közlekedés 286, 487, 524, 591, 616, 1410, 1426, 1557
közoktatás reformja 141, 3085-3102, 3147-3148, 3154, 3629,
közönség 76, 275, 3358, 3425, 3428, 3437, 3473, 3495

közösség 275, 3027
Központi Statisztikai Hivatal 36-37
községek l. falu
Községek Újságja 2923
közvélemény 394, 1008-1009, 1071-1072, 1079, 1103, 2083, 2777, 2789, 2849, 2857-2877, 3893
Kriminalpsychológiai és Pedagógiai Intézet 14
kriminálpedagógia 4074, 4077, 4105
Kriminálpedagógiai Intézet 4090
kriminálszociológia 1331, 1542, 2125, 2399, 2406, 2412, 2734, 2737, 2753, 2746, 2875, 2893, 4047, 4072-4112, 4133

kultúra 143, 152, 176, 234, 260, 483, 479, 513, 517, 531, 544, 549, 551-552, 556-557, 562, 591, 594-595, 603, 605, 616, 621, 669, 793, 844, 863, 997, 1041, 1051, 1054, 1108, 1147-1148, 1167, 1194-1195, 1263, 1275-1276, 1287, 1314, 1577, 1792, 1818, 1987, 1996, 2053, 2144, 2214-2215, 2217, 2236, 2267, 2269, 2271-2272, 2292, 2315, 2333, 2346, 2366, 2389, 2494, 2496, 2501, 2503, 2508, 2523-2524, 2527, 2961, 2993, 3031, 3048, 3056, 3063, 3084-3085, 3107, 3185, 3267, 3270, 3340, 3345, 3381, 3387, 3391, 3395, 3870, 3894, 3889, 3895, 3897, 3890, 3906, 3908, 3914, 4181
l. még művelődés

kulturális kapcsolatok 1978-1996, 2950

kultúrpolitika 1759, 2600, 2602, 2608, 2866, 3025, 3078, 3145, 3306, 3320, 3351, 3971

kultúrszociológia 2495-2515

KUT l. Képzőművészek Új Társasága

lakás, lakásügy 431, 513, 520-522, 526, 638, 658, 679, 966, 1551, 3387, 3497-3498, 3501, 3505, 3573, 3922, 4185, 4212, 4223, 4236-4237, 4375-4433 l. még munkáslakások

lakásépítés 4409-4433

lakáskultúra 4399-4408, 4418

Latin-Amerika 2030

Láthatár 63, 2939

Lengyelország 4387

leventemozgalom 3689, 3691-3696

lexikonok 7, 9

lélektan l. pszichológia

liberalizmus 1351, 1768, 2247-2248, 2262, 2519, 2580, 2610-2620, 2622-2623, 2626, 2662, 3875

Liptó vármegye /1918 előtt/ 3916

Lőcse /1918 előtt/ 1362

Ma 2940
magánjog l. jog
magántulajdon l. tulajdonviszonyok
Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége 391, 912, 1303
Magyar Fabianus Társaság 2625
Magyar Fasiszta Munkások Pártja 3669
Magyar Figyelő 66
Magyar Földrajzi Évkönyv 83
Magyar Földrajzi Társaság 123, 183
Magyar Gazdaszövetség 3103-3104, 3562, 3680-3684
Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége l. GYOSZ
Magyar Gyermektanulmányi és Gyakorlati Lélektani Társaság 15, 878
Magyar Gyermektanulmányi Társaság 15
Magyar Gyógypedagógiai Társaság 2833, 4339
Magyar Ifjúsági Vöröskereszt 4308
Magyar Individuálpszichológiai Egyesület 2785
Magyar Írás 2922, 2941
Magyar Jegyző 2923
Magyar Kálvin Szövetség 2699
Magyar Kisebbség 64
Magyar Kisebbségi Intézet 24
Magyar Kivándorlási Tanács 445, 453
Magyar Közgazdaság 65
magyar közgazdasági problémák 1401-1428
Magyar Kultúra 2251, 2253
Magyar Munkás Szemle 2942
Magyar Múzsa 2943

Magyar Néprajzi Társaság 22, 76
Magyar Nyelvőr 2944
Magyar Orvosok Tuberkulózis Egyesülete 4201
Magyar Párt 1115, 3652
Magyar Pedagógia 2945
Magyar Sociographiai Intézet 25
Magyar Statisztikai Társaság 38-41, 4048
Magyar Szemle 66, 578
Magyar Szövetség 3652
Magyar Tanárok Nemzeti Szövetsége 3035
Magyar Társadalompolitikai Társaság 768
Magyar Társadalomtudományi Egyesület 2555
Magyar Társadalomtudományi Társaság 141
Magyar Társadalomtudományi Társulat 28-35, 218, 402
Magyar Tudományos Akadémia 151-156, 1978, 3879
Magyar Városok Kulturális Szövetsége 507
Magyar Vöröskereszt Egylet 4182
Magyarország története 3898-3928, 3959, 3968, 3976-3977
Magyarországi Munkások Gyermekbarát Egyesülete 4294
Magyarországi Szocialista Munkáspárt 2164, 3813
Magyarországi Szociáldemokrata Párt 2605, 3778 3784
Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége 1525, 1530
Magyarországi Turán Szövetség 2884
Makó 490, 542, 1699
Manchester 502
Maros-mente 490

Marosvásárhely /Erdély/ /Románia/ 736

Marosvécs /Erdély/ /Románia/ 1253

marxisták 2672-2682

marxizmus 82, 233, 995, 2267, 2435, 2628, 2637, 2648, 2653, 2657, 2666, 2675, 2683-2724, 2771, 3355, 3609, 3656, 3740, 3777, 4266

matyók 695

megye l. vármegye

mese 669, 693

Mezőberény 596

mezőgazdaság 286, 368, 475-476, 483, 487-489, 492-493, 500, 506, 537, 560, 569, 571, 582, 585, 595, 607, 612, 616, 622, 625, 676, 679, 682, 685-686, 698, 738-740, 746, 755, 758, 767, 962, 1264, 1288, 1346, 1349, 1360, 1363, 1370, 1387, 1409-1411, 1424-1426, 1499, 1526, 1531, 1533, 1541, 1546, 1548, 1550, 1552, 1590, 1678-1715, 3127, 3551, 3555, 3758, 3763, 3951, 3975 l. még agrárpolitika

mezőgazdasági kamarák 747

mezőgazdasági szervezetek 747, 1682, 1707, 1710

mezőgazdasági szociálpolitika 748, 1541, 1698, 3662, 4354-4355

Mezőkövesd 543

mérnökök 786-787, 794, 917, 976, 1896, 3157, 3993, 4251

migráció 436-467, 2980

miliőelmélet 229

militarista nevelés 3037-3038

militarizmus 2037, 2042, 2045, 2048, 3659, 3668, 3687-3697

mindennapi élet 2806

Minerva Társaság 12

mir, orosz faluközösség 1700
Miskolc 544-545
monarchia 1733-1735
"mondizmus" 1574
Monok 598
mozi 2965, 3222, 3271, 3443, 3457-3462, 3486
mócok 1085
munka 1616, 1620-1621, 1624, 1629, 1633, 1639, 1673, 1698, 2064, 2410
Munka 2946
Munka és Tudás könyvtára 82
munkabér 630, 633, 635, 641, 643, 727, 748, 751, 795, 831, 938, 1383-1384, 1466-1467, 1572, 1601, 1609, 1615, 1631, 1649, 1655-1677, 3776, 3830, 3836-3853, 3986, 3997, 4249, 4374
munkabiztosítás 437, 1494, 4252
munkaerőkérdés l. munkaszociológia
munkaerővándorlás l. munkaszociológia
munkaidő 938, 1609, 1615, 1631, 1647-1654, 3836, 4236
munkakörülmények 722, 724, 727, 734, 933, 1600, 1618, 1626, 4192-4199, 4357
munkaközvetítés 4005-4016
munkanélküliség 421, 440, 450, 725-726, 735, 751, 777, 782, 797, 803, 810, 833, 838, 937, 967-968, 971-972, 976, 1300, 1301, 1307-1308, 1500, 1505, 1521, 1523-1524, 1623, 1627, 1637, 1641, 2811, 2827, 3159, 3985-4016, 4078, 4080, 4252, 4262, 4311, 4380, 4421
munkanélküliség elleni biztosítás 4013-4016
Munkanélküliség Elleni Egyesület 3987
munkapiac 86, 730, 1384, 1601, 1623, 1627, 1630, 1637, 3988, 3993, 3995, 3997, 4006, 4010

munkapszichológia 1591, 1602-1603, 1609, 1616, 1620, 1633

munkaszociológia 483, 487, 517, 577, 1422, 1611-1677, 2550-2551, 2554, 2556, 3739, 4251, 4267

Munkács /1918 előtt/ 3951

munkásbiztosítás 90, 437-438, 1494, 1615, 1626, 1632, 1638, 4142, 4174, 4180, 4196, 4256, 4347-4366

munkásegészségügy 93, 454, 956, 1621, 1635, 1638, 4179, 4183, 4192-4199, 4357

munkáskultúra 3179-3188

munkáslakások 90, 4381, 4396-4397, 4413, 4417

munkásmozgalom 68-71, 73, 75, 82, 87, 165-167, 169, 186, 198, 753, 1792, 1810-1811, 1814, 1819, 1927, 2024, 2027, 2056, 2060, 2063, 2097, 2149, 2152, 2164-2165, 2168, 2287, 2550, 2605, 2627-2639, 2641, 2643, 2645, 2648, 2651-2652, 2666, 2672-2682, 2704-2706, 2667-2670, 2712, 2750, 2919, 2934, 2946, 2978, 3150, 3179, 3224, 3228, 3234-3235, 3237-3239, 3272, 3275, 3291, 3275, 3442, 3451, 3529, 3537, 3540, 3597, 3606, 3611-3612, 3615, 3619, 3624, 3632, 3637, 3642-3643, 3645, 3653, 3729-3749, 3979-3980, 4294

munkásmozgalom-történet 3729-3749

munkásnők 735, 929/a-938

munkásoktatás 248, 3179-3188

munkások, munkásosztály 291, 444, 516, 627-628, 630-633, 635, 641-642, 645, 714, 722-737, 742, 882, 935, 1465, 1493, 1537, 1548, 1550, 1560, 1564, 1572, 1618-1619, 1626, 1628, 1641, 1652, 1663, 1667, 1674-1676, 1766, 1768, 1772, 1811, 1897, 2027, 2538, 2576, 2605, 2654, 2934, 2942, 3049, 3123, 3125, 3128-3130, 3179-3188, 3203, 3224, 3285, 3289, 3291, 3395, 3408, 3615-3616, 3618, 3669, 3674-3675, 3736, 3743, 3748, 3756-3757, 3761, 3764, 3776, 3785-3786, 3812, 3822, 3827, 3836-3839, 3841-3842, 3853, 3995, 3997, 4018-4019, 4191, 4195, 4204, 4350, 4357

munkásvédelem l. munkásbiztosítás

munkás-kultúregyesületek 3183-3184, 3187

múzeumok 154, 3189-3190, 3198, 3210

művelődés 514, 530, 537, 540, 544, 549, 552, 555, 566, 579, 594, 703, 923, 963, 999, 1979, 3065-3084, 3190, 3196, 3202, 3908, 3924 l. még kultúra; népművelés

művészek 3251, 3256, 3292, 3333, 3304, 3325, 3389, 3427, 3915

művészet 714, 1287, 2215, 2226, 2414, 2422, 2457, 2485, 2494, 2516, 2527, 2728, 2767, 2829, 2832, 2886, 2955, 2958, 2964, 2966, 2968-2969, 3240-3355, 3381, 3379, 3402, 3423-3505, 3629, 3890, 3897, 3915

művészet és közönsége 3389-3415

művészet és politika 3292-3330

művészet és társadalom 3247-3291

művészet és világnézet 3331-3355

nacionalizmus 698, 999, 1009, 1011, 1066, 1083, 1327, 1501, 1951, 2096, 2590-2591, 2594-2596, 2599-2603, 2605-2607, 3063, 3178

Nagyatádi-féle földreform 3558-3590

Nagybánya /Románia/ 546

nagybirtokrendszer 846, 849-850, 852-854, 3559 l. még földbirtokviszonyok

Nagykőrös 547

Nagykunság 670

Nagylomnic /Csehszlovákia/ 599

nagypolgárság l. burzsoázia

Nagyvisnyó 600

Nagy-Britannia 418, 937, 1785, 2047, 3082, 4107

nemi betegségek 355-356, 1629, 4035, 4063-4065, 4135, 4161, 4174, 4180, 4238-4247

Nemzetek Szövetsége l. Népszövetség és szervezetei

nemzeti jellem 2787, 2794, 2802, 2809

nemzeti jövedelem 1411

nemzeti szocializmus l. fasizmus

nemzetiségek helyzete 55-56, 64, 81, 116, 128, 172, 293, 466, 824, 847, 987-1254, 1927, 1938, 1943, 1946, 1955-1956, 1962-1964, 1967-1968, 1971, 1978, 2006, 2008-2009, 2017, 2019, 2075, 2169-2201, 2221, 2280, 2287, 2476, 2523, 2592, 2948, 3150, 3423, 3441, 3543-3544, 3548, 3553-3554, 3557, 3598-3600, 3640, 3697-3698, 3701, 3706-3709, 3783, 3903, 3933, 3937, 3957, 3966, 3977 l. még kisebbségek helyzete

nemzetiségek kultúrája, művelődése 1005, 1007, 1045-1046, 1048, 1056, 1065, 1073, 1089, 1100, 1104-1105, 1113, 1132, 1147-1148, 1151, 1154, 1161, 1166, 1184, 1191, 1206, 1239, 3171, 3197, 3199, 3214, 3499

nemzetiségek nyelvhasználata 1063, 1069

nemzetiségek oktatása 1045, 1048, 1069, 1076, 1086, 1105, 1161, 1211, 1216-1230, 3144, 3935

nemzetiségek története 1015-1018, 1020, 1030, 1080-1082, 1166, 1183, 1185, 1197

nemzetiségi irodalom 1002, 1231-1254

nemzetiségi megoszlás 338, 353, 472, 486, 489, 491, 548, 590, 593, 595, 607 l. még nemzetiségi, kisebbségi statisztika

nemzetiségi politika 1008, 1010, 1014, 1037-1041, 1104, 1199, 1802

nemzetiségi sajtó 50-59, 64, 1101, 1103, 1110, 1154, 2917, 2926, 2932-2933, 2949, 3171

nemzetiségi, kisebbségi statisztika 1026-1036, 1206, 2177

nemzetközi jog 1915, 1921, 1936

nemzetközi kapcsolatok 776, 994, 998, 1012, 1060, 1104-1105, 1146, 1707, 1912-2021, 2060, 2164, 3150, 3329, 3629, 3648, 3883, 3954, 3972

Nemzetközi Középosztály Kongresszus 2560

Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 1640-1646

Nemzetközi Statisztikai Intézet 18

Nemzetközi Szabadkőműves Szövetség 3726

nemzetnevelés 2037, 2052

nevelés 809, 875-876, 878, 883, 885, 887, 895, 915, 918-919, 923, 927, 964, 980-983, 985, 2341, 2447, 2762, 2773, 2782, 2936-2937, 2945, 3001-3003, 3006, 3011-3012, 3017, 3029, 3032, 3042-3043, 3050, 3054, 3058, 3079, 3489, 3665, 3679, 3687-3688, 3785-3786, 3790, 3943, 4074, 4094, 4097, 4105-4106, 4289, 4307, 4325

New York 4093

németek 1149, 1158, 1193-1200, 1203-1205 1207-1211, 1213, 2019, 3945

Németország 131, 1502, 1789, 2790, 3142, 3527

Németpróna /1918 előtt/ 723

népbetegségek 388, 4174, 4180, 4187, 4192, 4200-4237 l. még tuberkulózis

népesedési kérdések 86, 90, 185, 281, 286, 336-389, 392, 408, 414-417, 426-427, 432, 435, 446, 470, 473, 483, 485, 489, 499, 513-514, 519, 522, 524, 529, 548, 551, 554, 558, 560, 595, 603, 607, 902, 1159, 1290, 2037, 3573, 4133, 4144, 4169, 4174, 4180, 4187, 4320 l. még egyke; túlnépesedés

népfőiskolák 102, 3161

Népház, V. ker. 4226, 4260

népi - urbánus vita 3375

népmozgalom l. népesedési kérdések

népművelés 3103-3121, 3160-3178, 3209, 3215, 3220-3221

népművészet 1127, 3119, 3500, 3502-3504

néprajz 6, 120, 659-695, 872, 1127

népszámlálás 347-348, 470, 498, 1290

Népszövetség és szervezetei 1106, 1170, 1928-1943, 1973, 1981-1984, 1988-1989, 1992, 2008, 2096, 2173, 2176, 2180, 2200, 3037

nőemancipáció l. feminizmus

női munka 927-928

nők helyzete 391, 411, 860-861, 881, 887-888, 891, 895, 906-938, 940, 1307, 1663, 2309, 2363, 3043, 3225, 3695, 3712-3713, 3722, 3788, 4069-4070, 4076, 4082, 4110, 4125, 4164, 4240, 4249, 4274

Nők Nemzetközi Békeligája 3712

nőmozgalmak 912, 916, 921, 923, 3657, 3710, 3722, 3728, 3775

növényszociológia 232

numerus clausus 800, 1296-1312 l. még zsidóság helyzete

nyelv 71, 460, 1003, 1034, 1036, 3025, 3070, 3928 l. még nemzetiségek nyelvhasználata

nyelv és társadalom 2847-2848, 2944, 2975-3000

Nyíregyháza 350

nyomor 822, 965, 970

Nyomorék Gyermekek Országos Otthona 4345

Nyugat 2947

Nyugat-Európa 648, 1436, 1441, 1878, 3083, 3678, 3870, 4387

Nyugat-Magyarország 647, 1193-1194, 1200

oktatás 15, 136, 154, 595, 607, 610, 616, 620, 772, 793, 796, 799, 803-804, 806, 809, 916-917, 920, 929, 944, 963, 1296-1312, 1692, 1780, 1895, 1904, 1986, 2012, 2123, 2230, 2265-2266, 2282, 2619, 2811-2829, 2870, 2884, 2905, 2936-2937, 2945, 2989, 3216-3219, 3942, 3952, 4139, 4211, 4334 l. még iskola...; közoktatás reformja

Olaszország 1990, 2002, 2486, 2541, 2547-2548, 2559, 2561, 2567, 3718, 3755

olvasás 2883, 2899, 3121, 3195, 3199, 3203, 3208, 3213, 3265, 3391, 3396-3397, 3399, 3401, 3403, 3406, 3408, 3411, 3421

OMGE 3680

Ormánság 401, 684

Oroszország 1700, 3613-3614 l. még Szovjetunió

országgyűlés l. parlament

Országos Altruista Szövetség 1525

Országos Földbirtokrendező Bíróság 3561

Országos Gyermekvédő Liga 4322, 4324

Országos Hitelvédő Egyesület 840

Országos Iparművészeti Iskola 3122

Országos Közegészségügyi Egyesület 4168, 4171, 4177-4179, 4182

Országos Magyar Gazdasági Egyesület l. OMGE

Országos Szabadoktatási Tanács 3162

Országos Széchenyi Szövetség 566, 1739, 3660, 3662-3663

orvosok 789-792, 795, 798, 802, 917, 2054, 2369, 4113-4118, 4139, 4141, 4161, 4187, 4276, 4402

osztályelmélet 34, 2700, 2702, 2718 l. még társadalmi osztályok ...

osztályharc 701, 712, 2090, 2621, 2696, 2710-2712, 2718, 3183, 3185, 3188, 3313, 3628, 3758, 3770, 3772, 4254

Osztrák-Magyar Monarchia 1456, 1776, 1781, 1790, 1927, 1972, 2076, 2080, 3955, 3958, 3964, 3970, 3973

Oxford Hungarian Review 2948

ókori társadalmak 2859, 2861, 2948, 3886, 3890-3897

óvoda 983, 986

öngyilkosság 2311, 4039-4060

önkormányzat 570, 1037-1038, 1174, 1849, 1875, 1877-1878, 1883-1884, 1886, 1888, 1894, 1897-1898, 1907

öregségi, rokkantsági biztosítás 4367-4374
l. még társadalombiztosítás

örmények 1255

Őrsziget /Ausztria/ 590

ősi vallások /animizmus, politeizmus, totemizmus/ 675, 687, 2219, 2231

őskori társadalmak l. primitív társadalom

pacifizmus l. békemozgalom

Palesztína 1316, 1322, 1327

palócok 674

panama 2399, 2412

papság, papok 692, 853, 2243, 2246, 2264, 2268, 2270, 2313, 2340, 2352, 2540, 2576, 2771

parasztság 394, 573, 698, 710-711, 715, 718-719, 740, 741-742, 749, 752-754, 756-769, 834, 1022, 1105, 1387, 1811, 1959, 2476, 2576, 2689, 3109, 3273, 3282, 3286, 3290, 3532, 3534, 3540-3543, 3550-3552, 3557, 3575, 3615, 3618, 3758, 3933, 3939, 3941, 4229

parlament, parlamentarizmus 1734, 1753, 1787, 1809, 1843-1966, 2100, 2266, 2553, 2568, 3926 l. még törvényhozás

pályaválasztás 882, 964, 2811-2829

"Páneurópa" 1948, 1951, 1953-1955, 1957, 1959, 1961, 2609

párbaj 657, 1305, 2400-2401

pártok 569, 839, 1088, 1115, 1158, 1164, 1174, 1736, 1826, 1829, 1832, 1834, 1837, 1841-1842, 1847, 1884, 1887, 1977, 2063, 2348, 2350, 3183, 3555, 3591, 3624, 3627, 3645, 3650-3653, 3656, 3658, 3669, 3749, 3764, 3778-3817 l. még Független Kisgazda Földmíves és Polgári Párt; Honvédelmi Párt; Magyar Fasiszta Munkások Pártja; Magyar Párt; Magyarországi Szocialista Munkáspárt; Magyarországi Szociáldemokrata Párt; Román Nemzeti Parasztpárt

Pásztortűz 2949, 3249

pedagógusok /tanárok, tanítók stb./ 97, 114, 624, 703, 793, 796, 799, 804, 806, 809, 920, 929, 3001-3014, 3035, 3056, 3071, 3110, 3489

Pécs 42, 495, 548-549, 3145

Pécs környéke 485

pénz- és hitelügy 514, 517, 840, 1348, 1361, 1363, 1367, 1406, 1409, 1442-1492

pincérnők 4069-4070

plakát 2955-2958, 2966, 2969

polgári demokratikus forradalom 1687, 1783, 2155, 2245, 3539, 3541, 3546, 3551, 3623, 3630-3633, 3635-3640, 3643-3644, 3649, 3953, 3972

polgári radikalizmus 2247, 2622

polgárság l. középosztály, középrétegek

politika 63, 81, 521, 992, 1158, 1164, 1409, 1727, 1789, 1793-1794, 1796-1797, 1800, 1802, 1804, 1809, 1811-1812, 1814, 1819, 1826-1828, 1830-1831, 1837-1840, 1842, 1860-1861, 1912, 1919, 1972, 1977, 2024, 2027, 2056, 2076, 2403-2404, 2544, 2559, 2565-2566, 2869, 3344, 3359, 3360, 3362, 3371, 3555, 3584, 3630, 3649, 3658, 3784, 3796, 3875, 3957, 3960, 3965, 3972-3973, 3978, 3983

politikai beállítottság 1739, 1742

politikai filozófia 1716-1727, 2731

politikatudomány 271, 1718, 1733, 1744, 1746, 1756

politológusok 1716-1726

ponyvairodalom 3403, 3405, 3421-3422

pornográfia 2411, 3416-3420

pozitivizmus 2128, 2436, 2486, 2488, 2470, 3871

Pozsony /Csehszlovákia/ 550, 961, 3145, 3708

presztízs 844, 879, 929

primitív társadalom 2798, 3887

proletárdiktatúra 1402, 1859, 2976, 2978-2979, 3611, 3622, 3626-3628, 3634, 3642, 3645-3647, 4130 l. még Tanácsköztársaság

propaganda 1079, 2079, 3616

prostitúció 931, 2363, 4061-4071, 4092, 4161, 4174, 4180, 4187

protestantizmus 299, 369, 2212, 2263, 2281-2300, 2523, 3723, 3874, 3931-3932

pszichológia 187, 272, 808-809, 842, 940, 942, 976, 980, 2069-2072, 2085, 2087, 2725-2746, 2750, 2764, 2789, 2791, 2799, 2810, 2959, 2964, 2982, 2985, 3018, 3026, 3079, 3093, 3288, 3351, 3422 l. még szociálpszichológia

pszichológusok 2747-2749

rádió 2971-2974, 3204, 3215, 3220-3221, 3223, 3413, 3486

reklám 2872, 2959-2965, 2967-2968, 3263, 3271

revízió 1047, 1931, 1942, 1971-1974, 1976-1977, 2058, 2603-2605 l. még irredentizmus

revizionizmus 2628, 2668, 2707

Revíziós Liga 1976

Revue des Études Hongroises 2950

rokkantkérdés l. öregségi, rokkantsági biztosítás

Román Nemzeti Parasztpárt 1088

Románia 921, 1051-1097, 1111, 1206, 1297, 1603, 1922, 2002, 2173, 2184, 2187, 2192, 2194, 2274, 3542-3544, 3547, 3552-3554, 3557, 4146

románok 604, 1051, 1054, 1059, 1072, 1077, 1080-1083, 2592, 3933, 3935, 3937

Rousseau Intézet /Institut Jean-Jacques Rousseau, Genf/ 23

Róma 13, 1985

Ruszinszko l. Kárpátalja

rutének l. kárpátukránok

sajtó 46-48, 50-52, 54, 56, 58, 63-64, 66, 68-70, 184, 544, 1079, 1081, 1152, 1257, 1281, 1792, 1847, 2064, 2163, 2251-2253, 2476, 2867, 2869, 2872, 2875-2876, 2878-2954, 2961, 2974, 2980, 3244, 3495, 3736, 3767, 4032, 4054, 4186, 4315

sajtószabadság 2909-2910, 2915, 2918, 2920

Sarló és Kalapács 87

Sarló és Kalapács Könyvtár 87

Sarló-mozgalom 3698, 3702-3703, 3706-3707, 3709

Sándorfalva 601
Sáránd 602
Sárköz 684
Sárvár 551
Selmecbánya /1918 előtt/ 3900
settlement-mozgalom 3166
Siklós 603
skizma-per 1177
Somogy vármegye 394, 396, 588
Somosréve /Románia/ 604
Sopron 552
Sopron környéke 489
Sopronbánfalva 605
sovinizmus 2257, 2594 l. még nacionalizmus
spiritizmus 2311, 2316, 2331, 2334
sport 648, 2052, 3224-3239, 3687, 3691
statisztika 35-36, 40-41, 115, 185, 279-295, 348-349, 351, 363, 372, 379-380, 396, 427-428, 433, 442, 498, 512, 514, 642, 709, 730, 1044, 1050, 1288, 1393, 1395, 1545, 1564, 1583, 1662, 1697, 1710, 1924, 2276, 3073, 3578, 3582, 3590, 4050, 4082, 4091, 4122, 4159, 4199, 4213, 4231, 4233
statisztikusok 88, 170-171, 174, 185, 194, 204, 206-207
Suspilistvo /Prága/ 67
svábok l. németek
Szabad Népfőiskola 20
szabadgondolkodás 72, 3715, 3719, 3724
szabadkőművesség 2540, 3714, 3716, 3718, 3720-3721, 3723, 3725-3726
szabadoktatás l. népművelés

szabadságjogok 1782, 1799, 1820, 1853, 2150, 2254, 3041

szakoktatás 3122-3133

szakszervezetek 99, 1537, 1614-1615, 1660, 2654, 3618, 3627, 3674-3676, 3678, 3731, 3735, 3738-3739, 3743, 3748, 3793, 3818-3833, 3845-3846, 4391 l. még szindikalizmus

Szakszervezeti Tanács 1614-1615

Szarvas 606-607, 1692

Szatmár /1918 előtt/ 553

szászok 1071-1072, 1076, 1110, 1212

Száz Százalék 100 % 68-71

Századunk 43, 72

Szeged 42, 486, 554-559, 610, 623, 1296, 3145, 3638, 4160, 4284

Szegedi Alföldkutató Bizottság 26

szegénység 16, 555, 642, 717, 722, 760, 953, 1465, 1705, 4017-4024, 4207, 4223, 4257, 4268 l. még szociális intézmények; szociálpolitika

szekták 2219, 2318-2321, 2325, 2327-2329, 3929

szellemi fogyatékosok 2833, 2837

személyiség 2738, 3024, 3028-3029

Szent György Kör /Csehszlovákia/ 1251

Szentes 560-561

Szepesség /1918 előtt/ 474

szerbek 1185, 1190, 1207

szerep 913

szexuális élet, szexualitás 857-870, 2407, 4240

szexuális nevelés 858, 860, 866-867, 4240

székelyek 1118-1122, 1125-1128, 1225

Székesfehérvár 3646, 4310

Széphalom 2951

szindikalizmus 198, 2652, 2669-2670, 3755

színészek 3438, 3477

színház 2376, 3423-3443

Szlovákia 952, 3423, 3697-3698, 3701, 3706-3709
l. még Felvidék

szlovákok 1146, 1149-1151, 1153, 1156, 1168, 1172-1173, 1175, 1178-1179, 3966

szocialista forradalom 1343, 1345, 1450, 1531, 1546, 1567, 1578, 1580, 1582, 1653, 1655, 1668, 1672, 1715, 1766, 1792, 1806, 2023, 2245, 2645, 2687, 3100, 3255, 3269, 3279, 3281, 3287, 3322, 3339, 3539-3540, 3551, 3608-3634, 3637-3639, 3642-3643, 3645-3648, 3761, 3953

szocializmus 73-75, 187, 712, 839, 914, 1536, 1580, 2247-2248, 2262, 2271, 2568, 2609, 2611, 2615, 2624, 2640, 2644, 2646-2648, 2650, 2652-2655, 2658, 2660, 2662-2665, 2667, 2687, 2701, 2766, 3331-3332, 3335, 3342, 3348-3349, 3364, 3506, 3526, 3595, 3615, 3656, 3672, 3763, 3766, 3771, 3782, 3787-3788, 4120

szociálantropológia l. antropológia

szociáldarwinizmus l. darwinizmus

szociáldemokrácia 521, 1282, 1431, 1438, 1693, 1831, 2026, 2040, 2045, 2267, 2340, 2342, 2349-2350, 2621, 2652, 2656, 2687, 2689-2690, 2704, 3045, 3183, 3308, 3512, 3627, 3634, 3763, 3778-3802, 4004

szociális intézmények 4257, 4263, 4268, 4274, 4328, 4331, 4333, 4335, 4346, 4361-4363, 4365-4366

szociálpolitika 20, 46, 50, 90, 114, 344, 391, 576, 599, 727, 814, 828, 965, 970, 1376, 1413, 1592, 1740, 1792, 1882, 2203, 2208-2209, 2246, 2267, 2539, 2827, 3049, 3166, 3681, 4021, 4121-4122, 4132, 4148, 4151, 4167, 4169, 4171, 4175, 4177, 4183, 4200-4202, 4204, 4212-4213, 4216, 4248-4374

szociálpszichológia 665, 990, 1001, 1305, 1349, 2395, 2398, 2725-2856, 3274, 3594, 3653-3654, 3746, 4039-4040, 4042-4043, 4045-4047, 4049-4053, 4056, 4058-4059, 4084, 4089

szociográfia 225, 276, 401, 472, 534, 546, 736, 754

szociológia alapkérdései 34, 89, 108, 113, 160, 164, 185, 209-221, 267, 272, 298, 301-302, 2448, 2474, 2504, 2510-2515, 2695, 3607

szociológia és más tudományok viszonya 35, 83, 124, 222-233, 269, 300, 606, 662, 677, 883, 1369, 2109, 2112, 2114, 2358, 2394, 2750, 3873, 4127, 4258

szociológia helyzete 35, 163

szociológia oktatása 100-101, 103, 105, 108, 112-113, 118, 163, 269, 4304

szociológia története 108, 157-159, 161-162

szociológiai elméletek 45, 67, 108, 209-210, 233, 256, 267, 270, 296-314, 1375, 1398, 2394, 2507

szociológiai folyóiratok 42-44, 49-60

szociológiai intézmények 163

szociológiai iskolák l. szociológiai elméletek

szociológiai kutatás módszerei 89, 265-278, 520, 2883

szociológiai rendszerek l. szociológiai elméletek

szociológusok és munkásságuk 158-159, 165-208, 221, 297-298, 305-306, 309-310, 758, 1356, 1360, 1526, 1722-1725, 1727, 1731, 1738-1739, 1747, 2099, 2125, 2142, 2161, 2208, 2220, 2223, 2370, 2381, 2448, 2637, 3672, 2681, 3014, 3522, 3867-3868

szokások 488, 528, 573, 601, 646-647, 650, 652, 654-655, 657, 664, 667-668, 671-672, 686-687, 1736, 4283

Szolnok 562

Szombathely 563

Szovjetunió /Szovjetoroszország/ 899, 932, 1037-1041, 1289, 1343, 1374, 1546, 1553, 1567, 1580, 1582, 1653, 1668, 1686, 1715, 1806, 1916, 1919, 2002, 2028, 2058, 2264, 2762, 3087, 3182, 3255, 3269, 3279, 3281, 3287, 3406, 3419, 3424, 3613-3617, 4137, 4256, 4269 l. még Oroszország

szövetkezetek 110-111, 755, 1525-1553, 1682, 1698, 2654, 3681-3682, 4250, 4389

sztrájk 3310, 3834-3853, 3997

születésszabályozás l. népesedési kérdések

Szülők Iskolája 878

Tanácsköztársaság 97, 151, 718, 1403-1404, 1655, 1657, 1792, 2015, 2145, 2149, 2164, 2243, 2245, 3036, 3122, 3137, 3191, 3292-3293, 3296, 3624, 3629, 3635, 3648, 3734, 4090, 4132, 4225 l. még proletárdiktatúra

tanoncképzés 3122-3133

tanoncok 735, 870, 935, 953-963, 1614, 2342, 2934, 3123, 3128-3129, 3132-3133, 3224, 3785-3786, 4291

tanyák 90, 487-488, 490, 610-623, 924, 1902, 2268, 3106, 3108, 3113-3118, 4154, 4160, 4229, 4277, 4429

Taylor-rendszer 1588, 1590, 1593, 1599-1600, 1609-1610, 1631

táplálkozás 634, 636-637, 639-640, 644-645, 4131, 4174, 4180, 4185, 4236

társadalmi fejlődés, változás 124, 216, 705, 773, 932, 2119, 3506-3525

társadalmi mozgalmak 947, 3365, 3650-3728

társadalmi osztályok, rétegek 34, 78, 81, 90, 125, 216, 255, 281, 362, 389, 403, 408, 479, 488-489, 513, 516, 518, 529, 534, 537, 544, 547-549, 551, 556, 561-562, 566, 579, 582-583, 590-591, 595, 598-599, 616, 631, 633, 635, 641, 645, 673, 676, 679, 682-683, 685, 694, 696-856, 869, 917, 929/a, 975, 1088, 1099, 1126, 1260, 1415, 1458, 1469, 1691, 1694-1695, 1699-1700, 1705, 1758, 1768, 1793-1795, 1811, 1814, 1827, 1847, 1853, 1857-1858, 1873, 1891-1892, 1896, 1927, 2016, 2039, 2132, 2378, 2538, 2558, 2574, 2576, 2580, 2597, 2605, 2609, 2612, 2617, 2621-2622, 2624, 2654, 2667, 2689, 2695, 2710-2712, 2718, 2763, 2814, 2825, 2975, 2999-3000, 3077, 3093, 3095, 3104, 3159, 3262, 3265, 3290, 3365, 3374, 3376, 3534, 3538, 3563, 3575, 3613, 3682, 3685-3686, 3742, 3758, 3788, 3812, 3896, 3908-3911, 3913, 3919, 3921, 3933, 3938, 3943-3944, 3947, 3957, 3969, 3979, 3993-3995, 3997, 4055, 4069-4070, 4125, 4233, 4237, 4251, 4262, 4267, 4350, 4354-4355, 4357, 4375, 4400, 4409-4410

társadalmi struktúra l. társadalmi osztályok, rétegek

társadalmi szervezetek 474, 507, 566, 757, 768, 776, 1525, 1530, 2371, 2884, 2907, 3035, 3103-3104, 3365, 3414, 3650-3728, 4201, 4226, 4239, 4260, 4308 l. még egyesületek

társadalombiztosítás 4141, 4256, 4269, 4364

Társadalomegészségügyi Múzeum 21

társadalomelmélet 98, 106, 109, 158, 209-210, 233, 2444, 2692, 2700, 2810, 3671

társadalomföldrajz 115, 123, 229, 222-223, 225-228, 230, 469, 480-482, 485, 542, 552, 559, 587, 591, 604-605

társadalompolitika 63, 90, 2410, 2754, 4171, 4175

Társadalompolitikai Társaság 4369

társadalomtörténet 104, 211, 2144, 3886-3983

Társadalomtudomány 76-77

társadalomtudományi évkönyvek 81, 83, 85

társadalomtudományi folyóiratok 42-59, 61-80, 87, 578, 1257 l. még az egyes folyóiratok címe szerint

társadalomtudományi intézmények 10-41, 94, 402, 1640-1646, 1678, 2555

társadalomtudományi sorozatok 82, 84, 86-87

társadalomtudományi tankönyvek 98, 106, 109, 279, 301, 1780

Társadalomtudományi Társaság 157-158, 161, 192, 3725

Társadalomtudományi Társaság /Kolozsvár/ 17

társadalomtudományi viták 56, 58-59, 72, 75, 77, 79, 117, 402, 578, 715, 757

társadalomtudományok helyzete 120-127

társadalomtudományok oktatása 96-100, 102-103 106-107, 109-111, 114-116, 119

Társadalomtudományok Szabad Iskolája 102

technika és társadalom 2527, 2729

tehetség, tehetséggondozás 2812, 2815-2816, 2818-2822, 2826, 2830-2831, 2837-2838, 2840, 2842

Teleia 4239

telepítés 486, 518, 3901, 3945

településszociológia 234, 243, 362, 372, 468-623, 1691, 1704-1705, 1867, 3907, 3909, 3912, 3916, 3920, 3928, 4156, 4161, 4225-4237, 4272, 4277-4281, 4284, 4286

Temes vármegye /1918 előtt/ 486

termelés 632

természetfilozófia 244-254

természetjog 2120, 2128

Természettudományi Közlöny 254

terror 1793-1796, 1804, 1806, 1819, 1827, 2267

testi fogyatékosok 2833, 4337, 4340-4341, 4345

Tiszaeszlár 1295

Tiszazug 4087-4089

Tisza-per 2147

tisztviselők 812, 814, 822, 827-829, 831, 833-834, 838, 1564, 1612, 1622, 1634, 1658, 1664, 3984, 4410

Tokaj-Hegyalja 1691

Torockó /Románia/ 608

Torontál vármegye /1918 előtt/ 486

tőkések l. burzsoázia

tömeglélektan 2037, 2750, 2786-2810, 2843, 2858, 3607

történelmi materializmus 301, 2697, 2714-2716, 2719-2720, 2723-2724

történetfilozófia 300, 310, 2454, 2465, 2722, 3857, 3859-3860, 3862, 3865, 3870, 3876-3877, 3882, 3885

történeti szociológia 336, 362, 447, 454, 474, 480, 489, 491, 518, 528, 532-533, 537-538, 550, 553, 565, 584, 589, 591, 596, 598, 603, 606-607, 612, 617, 622, 646, 650, 652, 670, 685, 694, 707, 723, 758, 775, 786, 794, 835, 841, 845, 848, 923, 1015-1025, 1029, 1064, 1070, 1077, 1091-1092, 1107-1108, 1116-1119, 1122, 1124-1126, 1134, 1146, 1182, 1197, 1266, 1272, 1276, 1361-1370, 1372, 1538, 1540, 1586, 1651, 1692, 1700, 1702, 1727-1728, 1742, 1775-1776, 1783-1785, 1789-1790, 1823, 1850, 1860-1861, 1875-1876, 1881, 1891, 1966, 1978, 2001, 2011, 2014, 2017, 2020, 2137, 2258, 2281, 2284, 2294, 2858-2859, 2861, 2992-2993, 3025, 3136, 3139, 3509, 3516, 3523, 3528, 3530, 3534-3535, 3555, 3591, 3593, 3596, 3598-3599, 3601, 3605-3606, 3613, 3714, 3718, 3738, 3740, 3854-3983, 4062

történeti tudat 2531, 2533

történetírás, történettudomány 81, 104, 231, 269, 271, 2067, 2266, 2470, 2804, 2810, 3055, 3862, 3870-3885, 3930

történészek 81, 181, 3857-3869, 3883-3884

törvényhozás 1778, 1782, 1855, 2129, 2132, 2146, 2148, 2154, 2166, 2411, 2910, 2913, 2919, 3559, 3561, 3563, 3566, 3693
l. még parlament...

transzilvánizmus 57, 1094, 1108, 1129-1145

trockizmus 2639, 2671

tuberkulózis 388, 4135, 4154, 4200-4237, 4282, 4311 l. még népbetegségek

tudat 500, 525, 2067, 2858

tudásszociológia 2495-2515, 3882

tudás, ismeret 2378

tudomány és világnézet 2516-2536

tudomány helyzete 120-155, 241, 249, 251, 253, 290, 681, 688, 1105, 1239, 1314, 1556, 1983, 1985, 1991, 2123, 2138, 2354, 2482, 2487, 2489, 2492-2494, 2517-2518, 2529, 2665, 2703, 2754, 2905, 2908, 2944, 3001, 3019, 3135, 3142, 3145, 3149, 3158, 3198, 3389, 3507, 3863, 3872, 3874, 3879, 3883, 3930, 4258, 4342

Tudománymentő Bizottság 134

tudományos intézetek 121-122, 143, 149

tudományos kutatás 129, 133, 141, 149

tudománypolitika 137, 139-141, 143, 147-149, 153

tulajdonviszonyok 811, 1375, 1691, 2166, 2203, 2264, 2689, 3742

túlnépesedés 421-422 l. még népesedési kérdések

Turáni Társaság 3661

turánizmus 2572, 2575, 2582-2583, 2609

Túróc vármegye /1918 előtt/ 3909

Túrócszentmárton /Csehszlovákia/ 1175

Tűz 2952

Új Föld 2922, 2953

Új Iskola 2820, 3096

Új Magyar Föld 78-79

Új Magyar Szemle 66

Új Március 80

Újpest 4286

Újpesti Főiskolai Szociális Telep 16

újságírók 169, 780, 2905

ukránok 1040, 1149

utódállamok 81, 338, 718, 782, 946-949, 951-952, 987, 1051-1053, 1231-1254, 1411, 1413, 1927, 1964, 2170-2171, 2173, 2184, 2187, 2192, 2195, 2902, 2917, 2926, 2948, 3423, 3441

utódállamok magyar kisebbsége 1042-1050, 1058, 1061, 1096-1128, 1146-1165, 1181, 1184, 1186-1188, 1191, 1198, 1209, 1214, 1216-1230
l. még kisebbségek helyzete

utópia 2495, 2513-2514, 2630, 2641-2642, 2659-2661, 3929

utópisták 2443, 2629-2630, 2648

üdülés 656

üzemszervezés, vezetés 1588-1610, 1632, 1636

Vajdaság /Jugoszlávia/ 1236, 1244-1245

vallás 172, 179, 338, 353, 369, 372, 377, 410, 414, 447, 470, 472, 491, 537, 544, 551, 595, 599, 607, 616, 665, 672, 675, 687, 692, 759, 803, 858, 866, 871, 873-874, 877, 890, 892-893, 896-897, 904-905, 919, 964, 1026, 1028, 1044-1045, 1069, 1076, 1089, 1097-1098, 1104, 1150, 1177, 1219, 1268, 1283, 1301, 1624, 1755, 1762, 1773, 2037, 2089, 2202-2357, 2371, 2378, 2384, 2388, 2400, 2406, 2408, 2433, 2440, 2485, 2491, 2494, 2524, 2540, 2546, 2558, 2715, 2719, 2728, 2846, 2850, 2854-2855, 2890-2891, 2898, 2914, 2971, 3002, 3004, 3033, 3040, 3048, 3051, 3053, 3064, 3070, 3138, 3152, 3193, 3242-3243, 3536, 3603, 3610, 3654, 3657, 3665-3666, 3670, 3674-3675, 3679 3799, 3887-3888, 3894-3895, 3918, 3929, 3935-3937, 3950, 4057-4058, 4060, 4066, 4086, 4088

vallás és szocializmus 2340, 2342-2343, 2348-2350, 2352, 2356-2357

vallás és tudomány 245, 247, 250, 2345, 2347, 2354-2355

vallásfilozófia 2215-2216, 2219-2220, 2228, 2236-2237, 2240, 2312

vallások, ázsiai 2306-2307, 2309-2310, 2315, 2326

valláspszichológia 2227, 2231-2233, 2271

vallástörténet 2218, 2224, 2238

vallásváltoztatás 2301-2305

Vác 564

választások 1827-1831, 1837-1842

választójog 1825-1826, 1833, 1835-1836, 1845, 3091, 3711, 3973

válás 357, 880, 886, 890, 892-893, 4045-4046, 4048, 4057

Vállaj 609

válság, politikai 697, 777, 829, 1338, 1415, 1695, 1708, 1713
l. még gazdasági válság

vámügy 1363, 1493-1494, 1497, 1499, 1501, 1506, 3573

vármegye 478, 480-482, 486, 491, 495, 1849, 1854, 1868, 1874-1877, 1907, 1909, 1911, 3916,

városok 343-344, 350, 358, 361, 385, 389, 410, 420, 424, 435, 446, 470, 473, 478, 490, 495-564, 656, 683, 721, 730, 742, 777, 836, 845, 881, 961, 966, 1060, 1080, 1089, 1159, 1268, 1284, 1543, 1551, 1692, 1699, 1728, 1839, 1839, 1842, 1877, 1883, 1886-1890, 1893-1894, 2188, 2363, 2855, 2875, 2994, 2998, 3049, 3072, 3075, 3084, 3132, 3134, 3144-3145, 3168-3169, 3172, 3213, 3222, 3285, 3380, 3386-3388, 3638, 3646, 3651, 3891, 3900, 3914, 3995-3996, 4017, 4021, 4050, 4052, 4075, 4122, 4124, 4150, 4155, 4159, 4163, 4166, 4225-4228, 4231-4233, 4236-4237, 4268, 4279, 4284, 4297, 4299, 4307, 4309-4311, 4335, 4346, 4361-4362, 4377-4378, 4383, 4389, 4393, 4406, 4418, 4420, 4429, 4431, 4433

városok története 518, 528, 532-533, 537-539, 550-551, 553, 556, 563-564, 1362, 3886, 3900

Vetés 3701, 3708-3709

vélemény, véleményformálás 1821, 2863, 2870-2871, 3039, 3059

Vép 668

Világ 2954

világháború 1157, 1228, 1265, 1338, 1341
l. még háború

világnézet 731, 1113, 2145-2168, 2202, 2256, 2282, 2485, 2488, 3041-3042, 3046, 3057

világnézeti, esztétikai viták 3334-3336, 3339, 3350, 3354, 3356-3377

Vitézi Rend 3668

Wekerle-telep 516

zene 2818, 3444-3456, 3458

Zólyom vármegye /1918 előtt/ 3916

zseni 2829, 2832, 2834-2835, 2839, 2841

zsidó vallás 2207, 2231, 2308, 2312, 2317, 2332-2333, 2339

zsidóság helyzete 777, 800, 873, 993, 996, 1076, 1196, 1220, 1262-1328, 1401, 1772, 2071, 2252, 2264, 2275, 2302-2303, 2305, 2339, 2440, 2537, 2568, 2574, 2596, 2878, 2890, 3143, 3298, 3358, 3374, 3376, 3896, 4224

Zürich 94

TARTALOM

BEVEZETÉS (Remete László) 1
RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE XVII

A SZOCIOLÓGIA SZERVEZETE ÉS TÖRTÉNETE 1

a., Bibliográfiák, lexikonok 1

b., Társadalomtudományi intézmények, folyóiratok, évkönyvek. Kongresszusok . . . 3

Társadalomtudományi intézmények . . . 3

Magyar Társadalomtudományi Társulat 5

Magyar Statisztikai Társaság. Statisztikai Hivatal 7

Társadalomtudományi folyóiratok . . . 8

Társadalomtudományi évkönyvek, sorozatok 14

Kongresszusok, konferenciák 15

c., A szociológia oktatása. Tankönyvek . . 17

d., Társadalomtudományok és tudománypolitika 20

Magyar Tudományos Akadémia 26

e., A szociológia helyzete, története. Szociológusok 27

Szociológusok 28

SZOCIOLÓGIAI ELMÉLETEK ÉS MÓDSZEREK 36

a., A szociológia tárgya, feladata, alapkérdései 36

b., A szociológia és más tudományok 38

Szociálantropológia. Emberfajták kialakulása 40

Fejlődéselméletek. Szociáldarwinizmus 42
Eugenika. Bioszociológia 44
c., A szociológiai kutatás módszerei. Statisztika. Terminológiai problémák . . 45
Statisztika és módszerei 48
d., Szociológiai iskolák, rendszerek . . . 50

TÁRSADALMI STRUKTÚRA 54
a., Népesedési problémák 60
A háború és egyéb tényezők hatása a népesedésre 64
Egyke 68
Csecsemőhalandóság. Születéscsökkenés. Családtervezés. Abortusz. Túlnépesedés 71
b., Migráció. Belső vándorlás. Kivándorlás 73
Amerikai kivándorlás 76
c., Településszociológia, urbanisztika . . 78
Alföldi, dunántúli települések . . . 79
Városok. Város és falu 82
Egyes városok 84
Falukérdés 93
Egyes községek, falvak 96
Tanya, tanyarendszerek 100
d., Kultúra, életszínvonal, táplálkozás . 102
Divat, szokások 105
Népi kultúra, néprajz 106
e., Társadalmi osztályok, rétegek, tulajdonviszonyok 112
Munkásság 116
Parasztság. Agrárproletariátus . . . 118

Értelmiség 123
Jogászok, mérnökök, pedagógusok, orvosok 125
Tisztviselők, alkalmazottak, "középosztály", polgárság 128
Dzsentrik, földbirtokosok 132
f., Szexualitás, család 135
Szexualitás 135
Házasság, család. Családi nevelés. Válás 136
g., Nőkérdés 141
Munkásnők. Háztartási alkalmazottak . 145
h., Ifjúság, nemzedéki problémák. Gyermekek 146
Munkásifjúság 148
Diákok. Fiatal értelmiségiek 149
Gyermekek. Kisdednevelés 151
i., Etnikai csoportok, nemzetiségi kérdés, asszimiláció 152
Történelmi előzmények 157
Nemzetiségi statisztika 159
A Szovjetunió nemzetiségi politikája 161
Magyar kisebbség a szomszédos államokban 162
Románia. Erdély. A kontinuitás elmélet 163
Erdélyi magyarság 171
Székelyek, csángók 175
Erdélyi szellem 177
Csehszlovákiai nemzetiségek 179
Szlovákok, kárpátukránok 182
Jugoszlávia 184
Németek 186

A magyar kisebbség kulturális élete 190
Magyar kisebbségek irodalma és művészete. Emigrációs irodalom 193
j., Fajkutatás. Rasszizmus 196
Zsidókérdés, antiszemitizmus 197

Numerus clausus 202
Asszimiláció. Cionizmus 205
Cigányok. Szinesbőrűek 207
k., Gazdaság és társadalom 208
Közgazdászok 210
Gazdaságtörténet 212
Gazdasági elméletek 214
Magyarország közgazdasága 220
Kartellek, trösztök 225
Adózás, pénz 227
Pénz, infláció, stabilizáció. Drágaság 230
Gazdasági elzárkozás 234
Gazdasági válságok, konjunktura . . 236
Szövetkezetek 238
l., Ipar és társadalom 243
Kisipar, háziipar 246
Üzemszervezés, racionalizálás. Taylorizmus. Fordizmus. Bedeaux-rendszer . 247
m., Munkatudomány 250
Nemzetközi Munkaügyi Szervezet . . 254
Munkaidő 255
Munkabér 256
n., Mezőgazdaság 259

TÁRSADALMI ELLENŐRZÉS, ÉRINTKEZÉS 265
a., Állam, demokrácia, közigazgatás . . . 265
Politológusok 265
Államelméletek 267
Államhatalom, osztályhatalom . . . 272
Alkotmány, közjog. Államforma. Politikai helyzetképek 274
Demokrácia, diktatúra, terror . . . 278
Választójog, pártok. Választási eredmények értékelése 283
Országgyűlés, parlamentarizmus . . 285
Közigazgatás, önkormányzat, vármegye 289
Városi, községi közigazgatás . . . 291
A közigazgatás reformja 292
b., Nemzetközi kapcsolatok. Háború és béke 295
A Népszövetség 297
Föderatív koncepciók. Vámunió. Páneuropa 299
Békeszerződés. Revizió 302
Kulturális kapcsolatok 306
Magyarország és a külföld 309
Imperializmus 312
Hadsereg, fegyverkezés, militarizmus 314
Háború 316
Az első világháború hatása. A felelősség kérdése 318
Pacifizmus, békemozgalom 322
c., Jog és társadalom. Jogfilozófia . . . 325
Jogtudósok 329
Világnézeti és osztályszempontok a jogban 330

Nemzetközi és kisebbségi jog 333
d., Vallás, egyház, klerikalizmus 338
Vallási gondolkodók 338
Vallás. Vallástörténet. Vallásfilozófia és -pszichológia. Hiedelmek. . 340
Katolicizmus, klerikalizmus. Egyház és állam 346
Protestantizmus 352
Áttérések 356
Egyéb (zsidó, brahmán, buddhista stb.) vallások. Szekták. Spiritizmus . . . 357
Vallás és tudomány. Ateizmus. Vallás és szocializmus 361
e., Erkölcs, érték 364
Érték 368
Közéleti-, gazdasági-, nemi-, vallás-erkölcs. Párbaj 370
f., Ideológiák 372
Filozófusok és rendszerük 372
Magyar gondolkodók és filozófiai elméletek 379
A filozófia története, helyzete, feladatai 384
Kultúr-, tudásszociológia 387
Tudomány és világnézet. Történeti tudat 390
Fasizmus, hitlerizmus 393
Fajvédő ideológiák. "Turánizmus" . . 398
Konzervatív, nacionalista, revizionista ideológiák 401
Liberalizmus. Fabianizmus 405
Utópista, anarchista, reformista, revizionista, antiszocialista irányzatok 407

Marxisták 414
Marxizmus, antimarxizmus 416
Marxi filozófia. A történelmi materializmus. Az osztályharc elmélete. 420
g., Szociálpszichológia 422
Pszichológusok 426
Freudizmus 427
Individualpszichológia 430
Tömeglélektan. Néplélektan 431
Képességvizsgálat. Pályaválasztás . 435
Átlagostól eltérő tehetségűek problémái 437
Babonák, hiedelmek, kuruzslás . . . 440
h., Közvélemény, sajtó 441
Közvélemény, véleményformálás, propaganda 441
Sajtó 445
Sajtószabadság, cenzúra 449
Egyes lapok programjai, értékelésük 450
Reklám, plakát és hatása 455
Rádió 457
i., Nyelv és társadalom 457
j., Nevelés, oktatás, művelődés 461
Pedagógusok, szociálpedagógusok . . 461
Pedagógiai elméletek, a pedagógia története 463
Iskola és társadalom. Világnézeti szempontok 466
A közoktatás, a művelődésügy helyzete 470
A közoktatás reformja 472

Falusi, tanyai oktatás és népművelés 474
Tanoncképzés, szakoktatás 477
Felsőoktatás 478
Népművelés, szabadoktatás, settlement mozgalom 482
Munkáskultúrmozgalmak, munkásoktatás 485
Könyvkiadás. Könyvtárak, olvasás. Múzeumok 486
A rádió, a film művelődési szerepe 490
Sport 491
k., Irodalom, művészet 493
A művészet társadalmi helye, feladata 494
Társadalmi jelenségek tükröződése a művészetben 497
Művészet és politika 500
Művészet és világnézet 506
Egyes írók művei körül zajlott világnézeti-esztétikai viták anyagából 510
Esztétika 517
Művészet és közönsége. Kritika . . 518
Ponyvairodalom. Pornográfia 522
Színház 522
Zene 525
Filmművészet 527
Képzőművészet, iparművészet. Népművészet 530

TÁRSADALMI FEJLŐDÉS. TÁRSADALMI MOZGALMAK . 533
a., Társadalmi fejlődés 533
b., Reform, forradalom 535
Földreform 537
A Nagyatádi-féle földreform . . . 541
Forradalmak 546
Szocialista forradalom 549
Magyarországi forradalmak 1918/1919 552
c., Társadalmi és politikai mozgalmak, szervezetek 558
Ellenforradalmi, fajvédő szervezetek 559
Kereszténységszocializmus 561
Gazdaszövetség, Faluszövetség, Gyáriparosok Szövetsége 563
Cserkész-, leventemozgalom . . . 564
Galilei Kör, Sarlósok, Bartha Miklós Társaság 565
Feministák, szabadgondolkodók, szabadkőművesek 567
d., Munkásmozgalom, munkásszervezetek . 569
A munkásmozgalom történetéből . . . 569
A munkásmozgalom helyzete. Irányzatok 573
Szociáldemokrata párt 576
Kommunisták Magyarországi Pártja . 580
Szakszervezetek 582
Bérmozgalmak, sztrájkok 584
e., Történet és társadalom 586
Történészek 587
A történetírás helyzete. Történetfilozófia, történetszociológia . . 589

Őskor, ókor 592
Magyar társadalomtörténet 595
XI-XV. század 597
XVI-XVII. század 600
XIX-XX. század. Feldolgozások, források, memoárok 604
TÁRSADALMI PROBLÉMÁK. SZOCIÁLPOLITIKA 613
a., Szegénység, munkanélküliség 613
Munkanélküliség elleni biztosítás. Munkaközvetítés. 616
Szegénység, nyomor 617
b., Alkoholizmus, dohányzás. Öngyilkosság 618
Öngyilkosság 620
c., Prostitució 624
d., Bűnözés, kriminálszociológia 625
Fiatalkorúak bűnözése 628
e., Közegészségügy 630
Az egészségügy helyzete 633
Városok, falvak egészségügye 636
Egészségügyi intézmények, igazgatás. Kongresszusok, konferenciák . . 639
Egészségügyi oktatás, propaganda. Prevenció. 642
Iparegészségügy 643
A tuberkulózis 644
Tuberkulózis a városokban, vidéken . 648
Nemi betegségek 650
f., Szociálpolitika 651
Anya- és csecsemővédelem 654
Gyermek- és ifjúságvédelem 656
Állami, iskolai gyermekgondozás . . 661

Testi illetve szellemi fogyatékos gyermekek védelme 662
Munkásbiztosítás, munkásvédelem . . 664
Öregek, rokkantak biztosítása . . . 666
g., Lakásügy 667
Lakásviszonyok, lakásinség 667
Lakáskultúra 670
Lakásépítés 671
PÓTLÁSOK 675
MUTATÓK
Felhasznált folyóiratok jegyzéke, a rövidítések feloldásával 696
Névmutató 703
Álnévmutató 774
Tárgy- és földrajzi mutató 780
Tartalom 831

Ára: 220.-Ft